

ОШ”ПОСАВСКИ ПАРТИЗАНИ” ОБРЕНОВАЦ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

(школска 2025/26.година – школска 2028/29. година)

САДРЖАЈ

- УВОД
- ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА
- ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА
- ЛИСТА НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА
- СПИСАК УЏБЕНИКА ОШ „ПОСАВСКИ ПАРТИЗАНИ“
- ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
- ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА И СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА
- ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ
- ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ
- ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ
- ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНЕМАРИВАЊА И ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА
- ПЛАНОВИ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
- ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ УЧЕНИКА
- ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ
- ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
- ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
- ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ
- ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ
- ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ
- ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ
- НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД
- ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ
- ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН

У В О Д

Школски програм ОШ " Посавски партизани " припремио је Стручни актив за развој школског програма.

Полазне основе за израду Школског програма су:

- Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр.88/2017-19/2025)
- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“ бр. 55/2013-19/2025)
- Правилник о општим основама школског програма („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 5/2004
- Посебне основе школског програма за први разред обавезног образовања
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вреновање („Сл. гласник РС“ бр.74/2018)
- Правилници о плану наставе и учења
- Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи („Сл. гласник РС“ бр. 30/2019)
- Правилник о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС“ , бр. 10/2019 и 77/2024)
- Правилник о стандардима квалитета рада установе („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 14/2018 и 1/2024)
- Општи стандарди постигнућа – образовни стандарди за крај првог циклуса обавезног образовања
- Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“ бр. 10/2024)
- Извештај о раду школе у претходној школској години
- Развојни план установе
- Услови рада у школи
- Образовне потребе ученика, родитеља, локалне заједнице

ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм ОШ "Посавски партизани" је документ који представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад. На основу њега се остварује развојни план и укупан образовно-васпитни рад у школи. Школски програм је написан у складу са Законом и општим актом школе. Поједини делови Школског програма се иновирају у току његовог остваривања.

Школски програм је осмишљен тако да се прилагођава потребама и индивидуалним карактеристикама сваког ученика, те ће у складу са тим, Индивидуални образовни планови ученика код којих постоји потреба за додатном подршком бити донети као прилог Школском програму.

Школски програм је заснован на следећим начелима:

- усмерености на процесе и исходе учења,
- заснованости на стандардима (где је неопходно систематско праћење и процењивање квалитета програма),
- уважавање узрасних карактеристика ученика у процесу стицања знања, вештина, ставова, вредности...,
- хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета,
- поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања уз уважавање могућности личног избора у слободним активностима,
- заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуствним методама наставе и учења,
- уважавање искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе,
- развијање позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицање интересовања за образовање у току целог живота,
- коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика.

ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА

Историјат

Ми смо Основна школа “Посавски партизани” у Обреновцу. Наша школа грађена је током 1967. и 1968, а као прва школска година у њој забележена је 1968/69. година. Имала је дванаест учионица, кабинете за физику и биологију, радионицу за наставу општетехничког образовања, продужени боравак, једну просторију за библиотеку са читаоницом и фискултурну салу. Са издвојеним одељењем у суседном насељу Забрежју школа је првобитно имала 965 ученика распоређених у 29 редовних и једно специјално одељењем, и радила је у две смене.

Школа данас

Наша школа једна је од девет основних школа у Обреновцу. Налазимо се у непосредној близини центра општине, ушушкани у насељу Дудови. Најчешће нас кратко и једноставно зову – „Посавци“. Издвојено одељење које похађају само ученици млађих разреда налази се у суседном селу Забрежју, на обали реке Саве.

Зграда матичне школе има 12 учионица, 2 кабинета за информатику, 2 кабинета за технику и технологију, кабинет за ликовну културу, кабинет за музичку културу, библиотеку, продужени боравак за ученике првог и другог разреда, зубарску ординацију, кухињу са трпезаријом и салу за физичко. У дворишту се налази летњиковац, спортски терени и атлетска стаза. Зграда издвојеног одељења има три учионице. У дворишту се налази спортски терен и игралиште са справама.

У близини школе су обданиште, Спортско-културни центар, три основне и две средње школе, Градска библиотека, Соколски дом, парк... У непосредној смо близини термоелектране па се окружење наше школе може сматрати еколошки неповољним.

Тим наставничког колектива чини **17 учитеља (два учитеља у продуженом боравку) и 36 предметних наставника**. Стручни сарадници у школи су библиотекар, педагог и психолог. Сви подједнако учествују у раду и веома успешно сарађују.

На крају наставне 2024/25. године имамо 712 ученика распоређених у 29 одељења у матичној школи и 2 одељења у издвојеном одељењу на Забрежју, од чега су оба комбинована.

У понуди имамо велики број секција: филмска (редовно осваја многобројне награде на фестивалима широм света), драмска (ученицима даје прилику да унапреде реторику и негују лепоту израза), новинарска (уређује школски часопис и садржаје за сајт школе), а ту су и спортска, ликовна, литерарна, секције страних језика и многе друге.

Наши ученици постижу запажене резултате на такмичењима из свих области. Проглашени смо најбољом школом у области школског спорта за календраску 2018, 2019, 2021, 2022, 2023. и 2025. годину.

О нашој школи и њеним ђацима и наставницима можете сазнати и путем сајта школе (www.posavskipartizani.edu.rs), сајта библиотеке и преко профила на инстаграму.

ЛИСТА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА

РАЗРЕД	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ
I	Српски језик Математика Свет око нас Ликовна култура Музичка култура Физичко и здравствено васпитање Енглески језик Дигитални свет	Грађанско васпитање Верска настава
II	Српски језик Математика Свет око нас Ликовна култура Музичка култура Физичко и здравствено васпитање Енглески језик Дигитални свет	Грађанско васпитање Верска настава
III	Српски језик Математика Природа и друштво Ликовна култура Музичка култура Физичко и здравствено васпитање	Грађанско васпитање Верска настава

	Енглески језик Дигитални свет	
IV	Српски језик Математика Природа и друштво Ликовна култура Музичка култура Дигитални свет Физичко и здравствено васпитање Енглески језик	Грађанско васпитање Верска настава

РАЗРЕД	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ
V	Српски језик Математика Енглески језик Историја Географија Биологија Музичка култура Ликовна култура Техника и технологија Информатика и рачунарство Физичко васпитање и здравствено васпитање и ОФА	Грађанско васпитање Верска настава Немачки језик
	Српски језик Математика	Грађанско васпитање Верска настава

VI	Енглески језик Историја Географија Биологија Физика Музичка култура Ликовна култура Техника и технологија Информатика и рачунарство Физичко васпитање и здравствено васпитање и ОФА	Немачки језик
VII	Српски језик Математика Енглески језик Историја Географија Биологија Физика Хемија Музичка култура Ликовна култура Техника и технологија Информатика и рачунарство Физичко васпитање и здравствено васпитање	Грађанско васпитање Верска настава Немачки језик
VIII	Српски језик Математика	Грађанско васпитање Верска настава

	Енглески језик Историја Географија Биологија Физика Хемија Музичка култура Ликовна култура Техника и технологија Информатика и рачунарство Физичко васпитање и здравствено васпитање	Немачки језик

Облици образовно.васпитног рада којима се оставрују обевезни пердмети, изборни програми и активности су редовна настава, слободне наставне активности, допунска и додатна настава.

СПИСАК УЏБЕНИКА ОШ „ПОСАВСКИ ПАРТИЗАНИ“

1. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ : Српски језик

Уџбенички комплет (наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Буквар 1, Српски језик за први разред основне школе (1. део, 2. део и 3. део) Ивана Цмиљановић Косовац	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“	650-02-00330/2022- 07 од 9.12.2022.
Читанка 1, Српски језик за први разред основне школе; Маја Димитријевић	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“	650-02-00330/2022- 07 од 9.12.2022.

ПРЕДМЕТ : Математика

Уџбенички комплет (наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Математика 1, Уџбеник за први разред основне школе; (први и други део) - Нела Малиновић- Јовановић, Јелена Малиновић	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“	650-02- 00393/2018-07 од 8.02.2019.
Математика 1, Радна свеска за први разред основне школе; (први и други део) - Нела Малиновић-Јовановић, Јелена Малиновић	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“	650-02- 00393/2018-07 од 8.02.2019.

ПРЕДМЕТ : Свет око нас

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника,	Да ли је обавезан за	Издавач	Каталошки број/ Број и датум

радне свеске, збирке...), Аутор	све ученике		решења министра
Свет око нас 1, уџбеник за први разред основне школе Јелена Љубинковић	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00309/2022-07 од 21.11.2022
Свет око нас 1, радна свеска за први разред основне школе; Јелена Љубинковић	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	

ПРЕДМЕТ : Музичка култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Музичка култура 1, уџбеник за први разред основне школе -Маја Обрадовић	Не	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00374/2019-07 од 24.01.2019.

ПРЕДМЕТ : Ликовна култура

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Ликовна култура 1, уџбеника за први разред основне школе, Виолета Радовановић	Не	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00296/2023-07 од 10.1. 2024.

ПРЕДМЕТ : Енглески језик

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
SMILES 1, енглески језик за први	Да	Фреска	650-02-00061/2018-07

разред основне школе; радни уџбеник из два дела - Jenny Dooly			од 27.4.2018.

ПРЕДМЕТ : Дигитални свет

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталожки број/ Број и датум решења министра
Дигитални свет 1, за први разред основне школе Арпад Пастор, Гордана Рацков	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	1098-3/2020 од 21.08.2020.

2. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ : Српски језик

Уџбенички комплет (наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталожки број/ Број и датум решења министра
Читанка 2, уџбеник за други разред основне школе, Маја Димитријевић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00379/2022- 07 од 6.2.2023.
Граматика 2, Српски језик за други разред основне школе, Радица Ристић, Јелена Јоксимовић, Тања Мартиновић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00379/2022- 07 од 6.2.2023.
Радна свеска, српски језик за други разред основне школе, Маја Димитријевић, Јелена Јоксимовић, Тања Мартиновић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00379/2022- 07 од 6.2.2023.
Латиница, Српски језик за други разред основне школе, Ивана Цмиљановић Косовац	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00379/2022- 07 од 6.2.2023.

ПРЕДМЕТ : Математика

Уџбенички комплет (наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Математика 2 , уџбеник за други разред основне школе (први и други део) Нела Малиновић Јовановић, Јелена Малиновић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00165/2019-07 од 21.5.2019.
Математика 2, радна свеска за други разред основне школе (први и други део), Нела Малиновић Јовановић, Јелена Малиновић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	

ПРЕДМЕТ : Свет око нас

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Свет око нас 2, уџбеник за други разред основне школе – Јелена Љубинковић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00325/2023-07 од 29.1.2024.
Свет око нас 2, радна свеска за други разред основне школе – Јелена Љубинковић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00325/2023-07 од 29.1.2024.

ПРЕДМЕТ : Музичка култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Музичка култура 2, уџбеник за други разред основне школе - Маја Обрадовић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00164/2019-07 од 21.5.2019.

ПРЕДМЕТ : Ликовна култура

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске,збирке), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Ликовна култура 2,уџбеник за други разред основне школе - Милена Стојановић Стошић, Душан Стошић	не	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00242/2023-07 од 21.12.1023.

ПРЕДМЕТ : Енглески језик

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске,збирке), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Family and Friends, Starter, second edition, енглески језик за други разред основне школе, Naomi Simmons	да	„НОВИ ЛОГОС“	650-02-00026/2018-07 од 13.3.2019.

ПРЕДМЕТ : Дигитални свет

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Дигитални свет 2, уџбеник за други разред основне школе; Гордана Рацков, Арпад Пастор	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00161/2021-07 од 16.9.2021.

3. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ : Српски језик

Уџбенички комплет (наслов уџбеника, радне свеске, збирке...) Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
СРПСКИ ЈЕЗИК 3 за трећи разред основне школе; уџбенички комплет; ћирилица – НОВО ИЗДАЊЕ	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00193/2024-07 од 27.12.2024.
Читанка 3, Српски језик за трећи разред основне школе Маја Димитријевић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	
Граматика 3, Српски језик за трећи разред основне школе Јасмина Франилић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	
Радна свеска 3, за трећи разред основне школе Маја Димитријевић, Јасмина Франилић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	

..

ПРЕДМЕТ : Математика

Уџбенички комплет (наслов уџбеника, радне свеске, збирке.....) Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Математика 3 , уџбеник за трећи разред основне школе – НОВО ИЗДАЊЕ Нела Малиновић Јовановић, Јелена Малиновић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00170/2024-07 од 20.11.2024.
Математика 3 , радна свеска за трећи разред основне школе; уџбенички комплет; ћирилица - НОВО ИЗДАЊЕ - Нела Малиновић Јовановић, Јелена Малиновић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	

ПРЕДМЕТ : Природа и друштво

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке) Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Природа и друштво 3, за трећи разред основне школе; ћирилица - Јелена Љубинковић, Винко Ковачевић, Љубица Нешић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00644/2022-07 од 9.2.2023.

ПРЕДМЕТ : Музичка култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Музичка култура 3, уџбеник за трећи разред основне школе, ћирилица - Маја Обрадовић	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00385/2019-07 од 25.11.2019.

ПРЕДМЕТ : Ликовна култура

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Ликовна култура 3 - уџбеник за трећи разред основне школе; ћирилица Милена Стојановић Стошић, Душан Стошић	не	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00433/2019-07 од 3.12.2019.

ПРЕДМЕТ : Енглески језик

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Family and Friends 1 - Second Edition, енглески језик за трећи разред основне школе; уџбенички комплет (уџбеник и радна свеска) - Naomi Simmons	Да	Нови Логос	650-02-00469/2019-07 од 27. 1. 2020.

ПРЕДМЕТ : Дигитални свет

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Дигитални свет 3, уџбеник за трећи разред основне школе - Гордана Рацков, Арпад Пастор	да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00382/2022-07 од 21.10.2022.

ПРЕДМЕТ: Грађанско васпитање

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Грађанско васпитање 3, радна свеска за 3. разред основне школе - Мирјана Трифуновић, Гордана Гајин Цветковски	не	“Бигз”	1311-1/2021. од 19.11.2021.

4. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ : Српски језик

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Читанка 4 , Српски језик за четврти разред основне школе - Маја Димитријевић, С. Ракоњац Николов, Д. Милићевић, К. Колаковић, А. Петровић Граматика 4 , Српски језик за четврти разред основне школе, Маја Димитријевић, С. Ракоњац Николов, Д. Милићевић, К. Колаковић, А. Петровић Радна свеска 4 , уз Читанку за четврти разред основне школе Радна свеска 4 , уз Граматику за четврти разред основне школе	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00201/2020-07, од 4.12.2020.

ПРЕДМЕТ : Математика

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Математика 4 , уџбеник за четврти разред основне школе (први и други део) - Нела Малиновић Јовановић Математика 4, радна свеска за четврти разред основне школе (први и други део) - Нела Малиновић Јовановић	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00380/2022-07 од 21.04.2023.

ПРЕДМЕТ: Природа и друштво

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Природа и друштво 4 за четврти разред основне школе; уџбенички комплет (уџбеник и радна свеска) - Сања Благоданић, Зорица Ковачевић, Славица Јовић	ДА	„БИГЗ”	650-02-00277/2020-07 од 18.12.2020.

ПРЕДМЕТ : Музичка култура

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Музичка култура 4, уџбеник за 4. разред основне школе - Маја Обрадовић	Да	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00154/2020-07 од 4.9.2020.

ПРЕДМЕТ : Ликовна култура

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника,	Да ли је обавезан за	Издавач	Каталошки број/ Број и датум

радне свеске, збирке), Аутор	све ученике		решења министра
Ликовна култура 4, уџбеник, за 4. разред ОШ, ћирилица - Данка Деспотовић Андрић	Не	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“	650-02-00111/2020- 07 од 10.9.2020.

ПРЕДМЕТ : Дигитални свет

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Дигитални свет 4, уџбеник за четврти разред основне школе, Арпад Пастор, Гордана Рацков	Да	“ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00147/2023- 07 од 22. 08. 2023.

ПРЕДМЕТ : Енглески језик

Уџбенички комплет (тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Family and Friends 2, енглески језик за четврти разред основне школе; уџбенички комплет (уџбеник и радна свеска) - Naomi Simmons	Да	Нови Логос	650-02-00278/2020- 07 од 11. 12. 2020.

5. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ : Српски језик и књижевност

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Читанка 5, Српски језик и књижевност за 5. разред основне школе, Александар Јерков, Анђелка Петровић, Катарина Колаковић	ДА	Вулкан издаваштво	650-02- 00371/2022-07, од 23.12.2022.

Граматика 5, Српски језик и књижевност за 5. разред основне школе, Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов	ДА	Вулкан издаваштво	650-02-00371/2022-07, од 23.12.2022.

ПРЕДМЕТ : Математика

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Математика, уџбеник за пети разред основне школе Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић	Да	“KLETT”	650-02-00170/2018-07, од 27.4.2018
Математика, збирка задатака за пети разред основне школе Бранислав Поповић, Марија Станић, Ненад Вуловић, Сања Милојевић	ДА		

ПРЕДМЕТ : Историја

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
ИСТОРИЈА 5, уџбеник са одабраним историјским изворима за пети разред основне школе - Весна Димитријевић	Да	Вулкан знање	650-02-00394/2018-07, од 21.1.2019.

ПРЕДМЕТ : Географија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Географија 5, уџбеник за пети разред основне школе, Марко Јоксимивић	Да	“ Нови Логос”	650-02-00122/2018-17

ПРЕДМЕТ : Биологија

Уџбенички комплет (навести тачан	Да ли је обавезан	Издавач	Каталошки број/

наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	за све ученике ДА-НЕ		Број и датум решења министра
Биологија 5, уџбеник за пети разред основне школе; др Гордана Субаков Симић, Марина Дрндарски	ДА	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00077/2022-07, од 7.2.2023.

ПРЕДМЕТ : Енглески језик

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...) Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
RIGHT ON! Енглески језик за 5. разред основне школе - Jenny Dooley Уџбеник и радна свеска	Да	ФРЕСКА	650-02-00062/2018-07 од 27.04.2018.

ПРЕДМЕТ : Немачки језик

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Prima Plus A1.1, DATA STATUS, немачки језик за пети разред основне школе, прва година учења; уџбенички комплет (уџбеник и радна свеска са компакт диском) - Frederike Jin, Lutz Rohrman	Да	DATA STATUS	650-02-00054/2018-07, од 20. 4. 2018.

ПРЕДМЕТ : Музичка култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Уџбеник за пети разред основне школе - Маја Обрадовић	Да	Бигз	650-02-00007/2022-07, од 23. 2. 2023.

ПРЕДМЕТ : Ликовна култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике	Издавач	Каталошки број/ Број и датум

	ДА-НЕ		решења министра
Ликовна култура 5 - Јован Мрђеновачки	Да	Едука	650-02-00081/2018-07

ПРЕДМЕТ : Техника и технологија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Техника и технологија 5, уџбеник за пети разред основне школе, Мирослав Секулић	ДА	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00396/2018-07 од 6.3.2019.

ПРЕДМЕТ : Информатика и рачунарство

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке.....) Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Информатика и рачунарство 5 – Милош Папић и Далибор Чукљевић	ДА	Вулкан издаваштво	650-02-00379/2018-07 од 19.2.2019.

6. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ : Српски језик и књижевност

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Читанка 6, за шести разред основне школе, проф. др Александар Јерков, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић	ДА	„Вулкан издаваштво”	650-02-00256/2023-07 од 22. 1. 2024.
Граматика 6, за шести разред основне школе, Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов	ДА	„Вулкан издаваштво”	650-02-00256/2023-07 од 22. 1. 2024.
Радна свеска, Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић	НЕ		

		„Вулкан издаваштво”	650-02- 00256/2023-07 од 22. 1. 2024.

ПРЕДМЕТ : Математика

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке.....), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Математика, уџбеник за шести разред основне школе Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић	ДА	„KLETT”	650-02-00120/2019- 07 од 10.5.2019.
Математика, збирка задатака за шести разред основне школе Бранислав Поповић, Марија Станић, Ненад Вуловић, Сања Милојевић	ДА		

ПРЕДМЕТ : Историја

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке.....), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Историја 6, уџбеник са одабраним историјским изворима за 6. разред основне школе - Смиља Марјановић Душанић, Димитрије Млађеновић	Да	Вулкан знање	650-02- 00266/2023-07, од 31.1.2024.

ПРЕДМЕТ : Географија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке.....), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Географија 6 уџбеник за шести разред основне школе, ћирилица, Снежана Вујадиновић, Рајко Голић, Дејан	ДА	Нови Логос	650-02–00224/2023- 07 од 8.12. 2023.

Шабић			

ПРЕДМЕТ : Биологија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/ Број и датум решења министра
Биологија 6, уџбеник за шести разред основне школе; Тихомир Лазаревић, Весна Миливојевић, Тијана Прибићевић, Томка Миљановић	ДА	„Герундијум”	650-02-00051/2019-07, од 21.5.2019.
Радна свеска из биологије 6, за шести разред основне школе - Славица Нинковић, Тихомир Лазаревић	ДА	„Герундијум”	1673-3/2021. од 25.11 2021.

ПРЕДМЕТ : Енглески језик

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/ Број и датум решења министра
RIGHT ON! Енглески језик за 6. разред основне школе - Jenny Dooley Уџбеник и радна свеска	Да	Фреска	650-02-00182/2023-07 Од 24.11.2023.

ПРЕДМЕТ : Немачки језик

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/ Број и датум решења министра
Prima Plus A1.2, немачки језик за шести разред основне школе, друга година учења; други страни језик уџбенички комплет (уџбеник и радна свеска)	ДА	Data Status	650-02-00030/2019-07, од 27.3.2019.

Frederike Jin, Lutz Rohrmann			

ПРЕДМЕТ : Музичка култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Музичка култура 6, уџбеник за шести разред основне школе - Маја Обрадовић	Да	Бигз	650-02-00202/2019-07, од 27.9.2018.

ПРЕДМЕТ : Ликовна култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Ликовна култура за 6. разред основне школе - Драган Ђорђевић, Зоран Игњатовић	Да	Едука	650-0200441/2018-07 од 11.4.2019.

ПРЕДМЕТ : Техника и технологија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Техника и технологија, уџбеник за шести разред основне школе, Мирослав Секулић, Зоран Луковић	ДА	“ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00111/2019-07 од 20.5.2019.

ПРЕДМЕТ : Физика

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Физика 6, уџбеник за шести разред основне школе; уџбеник у електронском облику; ћирилица, Марина Радојевић	ДА	„KLETT”	650-02- 00240/2023- 07 од 27.11.2023.
Физика 6, збирка задатака са лабораторијским вежбама за шести разред основне школе, Марина Радојевић	ДА		

ПРЕДМЕТ : Информатика и рачунарство

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Информатика и рачунарство 6 - Милош Папић, Далибор Чукљевић	ДА	Вулкан издаваштво	650-02-00057/2019- 07, од 9.5.2019.

7. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ : Српски језик и књижевност

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Читанка - Српски језик и књижевност за седми разред основне школе; Александар Јерков, Анђелка Петровић, Катарина Колаковић	Да	„Вулкан издаваштво”	650-02- 00161/2024-07 од 30.10.2024.
Граматика - Српски језик и књижевност за седми разред основне школе; Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов	Да	„Вулкан издаваштво”	650-02- 00161/2024-07 од 30.10.2024.

ПРЕДМЕТ : Математика

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/ Број и датум решења министра
Математика, уџбеник за седми разред основне школе Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић	ДА	“KLETT”	650-02-00536/2019-07 од 20.1.2020.
Математика, збирка задатака за седми разред основне школе; уџбенички комплет; ћирилица Бранислав Поповић, Марија Станић, Сања Милојевић, Ненад Вуловић	ДА		

ПРЕДМЕТ : Историја

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/ Број и датум решења министра
Историја 7, уџбеник са одабраним историјским изворима за седми разред основне школе; ћирилица - Весна Димитријевић	Да	Вулкан издаваштво	650-02-00139/2024-07 од 7.11.2024.

ПРЕДМЕТ : Географија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/ Број и датум решења министра
Географија 7, Уџбеник за седми разред основне школе; ћирилица Дејан Шабић, Снежана Вујадиновић	ДА	Нови логос	650-02-00618/2019-07 од 28. 1. 2020.

ПРЕДМЕТ : Биологија

Уџбенички комплет (навести тачан	Да ли је	Издавач	Каталoшки број/

наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	обавезан за све ученике ДА-НЕ		Број и датум решења министра
БИОЛОГИЈА 7 за седми разред основне школе-Весна Миливојевић, Томка Миљановић, Тихомир Лазаревић, Тијана Прибићевић	ДА	„ГЕРУНДИЈУМ”	650-02-00553/2019-07 од 13.2.2020. године
Радна свеска из биологије за 7. разред основне школе- Славица Нинковић, Весна Миливојевић, Тихомир Лазаревића,	ДА	„ГЕРУНДИЈУМ”	1837-3/2021 од 2.2.2022.

ПРЕДМЕТ : Енглески језик

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/ Број и датум решења министра
To the Top Plus 3, енглески језик за седми разред основне школе, седма година учења; уџбенички комплет (уџбеник, радна свеска и компакт диск) - Н.Q. Mitchell, Marileni Malkogianni	Да	„DATA STATUS”	650-02-00452/2019-07 од 4.2.2020.

ПРЕДМЕТ : Немачки језик

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/ Број и датум решења министра
Prima Plus A2.1, немачки језик за седми разред основне школе, трећа година учења; други страни језик; уџбенички комплет (уџбеник и радна свеска) - Frederike Jin, Lutz Rohrmann	ДА	Data Status	650-02-00441/2019-07 од 26.12.2019.

ПРЕДМЕТ : Музичка култура

Уџбенички комплет (навести тачан	Да ли је	Издавач	Каталoшки број/

наслов уџбеника, радне свеске, збирке....), Аутор	обавезан за све ученике ДА-НЕ		Број и датум решења министра
Музичка култура 7, уџбеник за седми разред основне школе, ћирилица Јасмина Чолић, Маријана Савов Стојановић	Да	Вулкан издаваштво	650-02-00403/2019-07, од 12.12.2019.

ПРЕДМЕТ : Ликовна култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке....), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Ликовна култура за 7. разред - Драган Ђорђевић, Зоран Игњатовић	Да	Едука	650-02-00483/2019-07 од 16.1.2020.

ПРЕДМЕТ : Техника и технологија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке....), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Техника и технологија, уџбеник за седми разред основне школе Зоран Луковић, Раде Марковић	ДА	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“	650-02-00278/2021-07 од 21.1.2022.

ПРЕДМЕТ : Физика

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке....), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Физика 7, уџбеник за седми разред основне школе, Марина Радојевић	ДА	“KLETT”	650-02-00462/2019-07 од 4.02.2020.
Физика 7, збирка задатака са лабораторијским вежбама за седми разред основне школе - Марина Радојевић, уџбенички комплет, ћирилица	ДА		

ПРЕДМЕТ : Хемија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Хемија 7, уџбеник за седми разред основне школе - Татјана Недељковић, Драгана Анђелковић	Да	“Нови логос”	650-02-00579/2019-07, од 4.2.2020.
Хемија 7, лабораторијске вежбе са задацима за седми разред ОШ - Татјана Недељковић, Драгана Анђелковић	Да		

ПРЕДМЕТ : Информатика и рачунарство

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Информатика и рачунарство 7 За седми разред основне школе - М. Папић, Д. Чукљевић	ДА	Вулкан издаваштво	650-02-00363/2019-07, од 16.12.2019.

8. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ : Српски језик и књижевност

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...) Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/Број и датум решења министра
Читанка - Српски језик и књижевност за осми разред основне школе - др Александар Јерков, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић	Да	„Вулкан издаваштво”	650-02-00097/2020-07 од 11.9.2020.

Граматика - Српски језик и књижевност за осми разред основне школе - Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов	Да	„Вулкан издаваштво”	650-02-00097/2020-07 од 11.9.2020.

ПРЕДМЕТ : Математика

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске,збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Математика 8, уџбеник за осми разред основне школе Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић	ДА	“KLETT”	650-02-00298/2020-07 од 16.12.2020.
Математика 8, збирка задатака за осми разред основне школе са Решењима уз збирку задатака за осми разред основне школе Бранислав Поповић, Марија Станић, Ненад Вуловић, Сања Милојевић			

ПРЕДМЕТ : Историја

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске,збирке...) Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Историја за 8. разред, уџбеник са одабраним историјским изворима за 8. разред основне школе - Весна Димитријевић		Вулкан издаваштво	650-02-00313/2020/7, од 11.2.2021.

ПРЕДМЕТ : Географија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске,збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/Број и датум решења министра
Географија за осми разред основне школе - Дејан Шабић, Снежана Вујадиновић	да	Нови логос	650-02-00224/2020-07 од 4.12.2020.

ПРЕДМЕТ: Биологија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске,збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Биологија 8, уџбеник за осми разред основне школе - Милица Маркелић, Ива Лакић, Невена Кузмановић, Катарина Зељић	ДА	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-197/2022-07, од 28.12.2022.

ПРЕДМЕТ : Енглески језик

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске,збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
To the Top Plus 4, енглески језик за осми разред основне школе, први страни језик,осма година учења; уџбенички комплет (уџбеник, радна свеска и компакт диск) - H.Q. Mitchell, Marileni Malkogianni	Да	„DATA STATUS”	650-02-00104/2020-07, од 27.8.2020.

ПРЕДМЕТ : Немачки језик

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке.....) Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Prima Plus A2.2, немачки језик за осми разред основне школе, четврта година учења, други страни језик Frederike Jin, Lutz Rohrman уџбенички комплет (уџбеник и радна свеска)	ДА	Data Status	650-02-00451/2019-07, од 26.12.2019.

ПРЕДМЕТ: Музичка култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске,збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Музичка култура 8, уџбеник музичке	Да	Вулкан	650-02-

културе за осми разред основне школе - Јасмина Чолић, Александра Хаци-Ђорђевић		издаваштво	00171/2020-07, од 26.10.2020.

ПРЕДМЕТ : Ликовна култура

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/ Број и датум решења министра
Ликовна култура за 8. разред основне школе - Драган Ђорђевић, Зоран Игњатовић	Да	Едука	650-02-00483/2019- 07

ПРЕДМЕТ : Техника и технологија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/Број и датум решења министра
Техника и технологија, уџбеник за осми разред основне школе - Дубравка Петровић	ДА	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00277/2021-07 od 21.1.2022.

ПРЕДМЕТ : Информатика и рачунарство

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталoшки број/Број и датум решења министра
Информатика и рачунарство 8 - М. Папић, Д. Чукљевић	ДА	Вулкан издаваштво	650-02-00250/2021-07 od 17.12.2021.

ПРЕДМЕТ : Физика

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке...), Аутори:	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач:	Каталoшки број/Број и датум решења министра
Физика 8, уџбеник за осми разред основне школе, Марина Радојевић	ДА	“KLETT”	650-02-00256/2020- 07 од 4.12.2020.
Физика 8, збирка задатака са			

лабораторијским вежбама за осми разред основне школе, Марина Радојевић, уџбенички комплет, ћирилица	ДА		

ПРЕДМЕТ : Хемија

Уџбенички комплет (навести тачан наслов уџбеника, радне свеске, збирке....), Аутор	Да ли је обавезан за све ученике ДА-НЕ	Издавач	Каталошки број/ Број и датум решења министра
Хемија 8, уџбеник из хемије за осми разред основне школе, аутор Татјана Недељковић Хемија 8, лабораторијске вежбе са задацима за осми разред основне школе - Татјана Недељковић		Логос	650-02-00273/2020-07, од 11.12.2020.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик _____ језик ¹	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Српски језик како нематерњи ²	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А		20-22*	720-792*	21-23*	756-828*	21-24*	756-864*	21-24*	756-864*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матрењи језик/говор са елементима националне културе ⁴	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Српски као страни језик ⁶	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО: Б		1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*
УКУПНО: А + Б		21-23*	756-828*	22-24*	792-864*	22-25*	792-900*	22-25*	792-900*

Облици образовно – васпитног рада којима се остварују

обавезни предмети и изборни програми

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21-23*	756-828*	22-24*	792-864*	22-25*	792-900*	22-25*	792-900*
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава	-	-	-	-	1	36	1	36
4.	Настава у природи**	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁵	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.

5 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

** Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ		ШЕСТИ		СЕДМИ		ОСМИ	
		РАЗРЕД		РАЗРЕД		РАЗРЕД		РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност _____ _____ језик ¹	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Српски језик како нематерњи ²	3	108	3	108	3	108	2	68
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	1	36	1	36	1	36	1	34
5.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	34
6.	Историја	2	72	2	72	2	72	2	68
7.	Географија	2	72	2	72	2	72	2	68
8.	Физика	/	/	2	72	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
11.	Хемија	/	/	/	/	2	72	2	68
12.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
14.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	102
УКУПНО: А		24-27*	918-1026*	25-28*	954-1062*	28-31*	1008-1116*	28-30*	952-1020*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Други страни језик ⁴	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁵	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Српски као страни језик ⁶	2	72	2	72	2	72	2	68

УКУПНО: Б	3-5*	108-180*	3-5*	108-180*	3-5*	108-180*	3-5*	102-170*
УКУПНО: А + Б	27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*	31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*

Облици образовно – васпитног рада којима се остварују

обавезни предмети, изборни програми и активности

Red. broj	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ		ШЕСТИ		СЕДМИ		ОСМИ	
		РАЗРЕД		РАЗРЕД		РАЗРЕД		РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*		1116-1224*	31-33*	1054-1122*
2.	Слободне наставне активности ⁶	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

Red. broj	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ		ШЕСТИ		СЕДМИ		ОСМИ	
		РАЗРЕД		РАЗРЕД		РАЗРЕД		РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁵	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

5 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.

6 Učenik koji je strani državljanin može da izabere ovaj program ali nije u obavezi. Program nastave i učenja Srpskog kao stranog jezika ostvaruje se u skladu sa Pravilnikom o programu nastave i učenja za predmet Srpski kao strani jezik ("Službeni glasnik RS - Prosvetni glasnik", broj 11/19).

7 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

8 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА И СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА У 1. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	180
За обраду новог градива	112
За друге типове часа	68

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	180

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- усвајање правилног изговарања гласова, гласовних скупова, речи и реченица;
- савладавање технике читања и писања на ћириличком писму;

- навикавање на употребу књижевног језика у говору и писању;
- формирање навике за читко, уредно и лепо писање;
- поступно увођење у доживљавање и разумевање књижевних текстова;
- уочавање врста књижевних дела према захтевима програма;
- усвајање основних књижевнотеоријских и функционалних појмова према захтевима програма;
- оспособљавање за усмено и писмено препричавање, причање и описивање према захтевима програма

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Програм предмета Српски језик у првом разреду основне школе чине четири предметне области: Почетно читање и писање, Књижевност, Језик и Језичка култура. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима.

Настава почетног читања и писања изводи се у првом полугодишту првог разреда основне школе, али, ако је потребно, наставља се и у другом полугодишту. Почетно читање и писање реализује се самостално, али обухвата и садржаје из Књижевности, Језика и Језичке културе.

Препоручени садржаји из области Књижевност савладавају се током целе школске године, из буквара/почетнице и уз помоћ читанке као основних наставних средстава, тако што учитељ планира њихову реализацију у складу са индивидуалним карактеристикама ученика и укупним могућностима колектива, руководећи се исходима учења.

У настави језика ученици се оспособљавају за правилну усмену и писмену комуникацију стандардним српским језиком. Отуда захтеви у овом програму нису усмерени само на језичка правила и граматичке норме већ и на њихову функцију. На пример, реченица се не упознаје само као граматичка јединица (са становишта њене структуре) већ и као комуникативна јединица (са становишта њене функције у комуникацији).

Област Језичка култура обухвата развијање основне писмености ученика, односно усавршавање говорења, слушања, читања и писања. Ове четири програмске подобласти усмерене су на неговање културе говора, писменог изражавања, богаћење речника и, у ширем смислу, на развијање комуникативних способности ученика. Наставни рад у области Језичка култура реализује се у прожимању са другим областима предмета, као и кроз самосталне наставне јединице.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Корелација са свим наставним предметима: математика, ликовна култура, музичка култура,

физичко и здравствено васпитање, свет око нас, грађанско васпитање, верска настава, дигитални свет.

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Буквар 1, аутори Сања Кондић, Лидија Голић, Наташа Цветковић Вулкан знање;

Наставни листови уз Буквар 1, аутори Сања Кондић, Лидија Голић, Наташа Цветковић, Вулкан знање;

Читанка 1, аутори Валерија Јанићијевић, Бојан Марковић, Јована Бонцић, Вулкан знање

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Вук Милатовић, *Методика наставе српског језика и књижевности- у разредној настави*, Учитељски факултет, Београд, 2013.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	90	44	46	- разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; - влада основном техником читања и писања ћириличног текста; - разуме оно што прочита;
2.	КЊИЖЕВНОСТ	45	45		- активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; - препознаје песму, причу и драмски текст; - одређује главни догађај, време

					(редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; - уочава ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; - изражава своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; - препознаје загонетку и разуме њено значење; - препознаје басну и разуме њено значење;
3.	ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија	10	5	5	- разликује слово, реч и реченицу; - правилно изговора и пише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; - правилно употребљава велико слово; - примењује основна правописна правила;
4.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	35	18	17	- учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; - обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; - усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; - усмено описује ствари из непосредног окружења;

					- бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; - напамет говори краће књижевне текстове; - учествује у сценском извођењу текста; - пажљиво и културно слуша саговорнике; - слуша, разуме и парафразиру поруку; - слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	180
За обраду новог градива	72
За друге типове часа	108

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	180

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Ученици треба да:

- препознају, разликују и исправно именују облике предмета, површи и линија;
- посматрањем и цртањем упознају тачку и дуж и стекну умешност у руковању лењиром;
- на једноставнијим, конкретним примерима из своје околине уочавају односе између предмета по облику, боји и величини;
- успешно одређују положај предмета према себи и предмета према предмету;
- уочавају разне примере скупова, припадање елемената скупу и користе речи: "скуп" и "елемент", усвајајући значење везивањем за примере из природног окружења детета;
- науче да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100, као и да исправно употребљавају знаке једнакости и неједнакости;
- савладају сабирање и одузимање до 100 (без прелаза преко десетице), разумеју поступке на којима се заснивају ове операције, схвате појам нуле и уочавају њено својство у сабирању и одузимању, упознају термине и знаке сабирања и одузимања;
- науче да правилно користе изразе "за толико већи" и "за толико мањи";
- упознају (на примерима) комутативност и асоцијативност сабирања (без употребе ових назива);
- савладају таблицу сабирања и да до нивоа аутоматизације усвоје технику усменог сабирања једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве одузимања;
- одређују непознати број у одговарајућим једнакостима искључиво путем "погађања";
- успешно решавају текстуалне задатке (с једном и две операције) у оквиру сабирања и одузимања до 100 (помоћу састављања израза, као и обратно, да на основу датог израза умеју да састављају одговарајуће задатке);
- упознају метар, динар и пару

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Развој опажања простора подразумева уочавање предмета и бића у окружењу и њихових међусобних односа. Основу сазнања чини посматрање и класификација облика на основу уочених особина. Међусобни односи предмета у простору исказани просторним релацијама изграђују се посматрањем различитих предмета у простору, манипулисањем објектима (практична просторна оријентација), именовањем и мисаоним издвајањем уочених односа.

Развој појма броја и бројевог низа је наставак сазнања о бројевима, које је стечено у предшколском програму. Изграђивање појма броја обухвата: визуелну представу, визуелну кореспонденцију једнакобројних колекција објеката, пребројавање, цифарски запис. Број до кога

се долази пребројавањем визуализује се на различите начине (скуповно, дијаграмима, бројевним сликама, на бројевној правој) чиме се продубљује разумевање структуре броја. На почетку је значајна манипулација очигледним средствима (жетонима, штапићима, картицама, прстима). Бројеви се упознају у блоковима: до 5 (укључујући 0), прва десетица, друга десетица, прва стотина.

Формирање појма бројевног низа и место броја у бројевном низу развија се кроз активност пребројавања објеката и бића (конкретних или сликовних представа), бројања унапред и уназад, секвенцијално, у задатим интервалима, визуелизацијом на бројевној правој.

Пребројавање елемената треба искористити и за постепено упознавање ученика са мерењем запремине течности, без увођења стандардних јединица мере. На овом нивоу, ученици треба да пресицањем воде преброје колико мањих посуда воде је садржано у већој и обрнуто. Резултате пребројавања треба да упишу у табелу, како би се упознали са оваквим начином записивања података.

Сабирање и одузимање везују се за примере који се могу моделовати као пар дисјунктних скупова. Када су дати бројеви елемената тих скупова, а тражи се број елемената њихове уније, говоримо о задатку сабирања који прати ту схему. Када је дат број елемената уније и једног од подскупова, а тражи се број елемената другог од њих, кажемо да је то задатак одузимања који прати ту схему. Визуелно представљање сабирања на бројевној правој (добројавање, односно одбројавање), бројевним дијаграмима и бројевним сликама подстиче разумевање појмова сабирања и одузимања након чега се увежбава сабирање и одузимање у блоковима бројева.

У оквиру теме Мерење и мере, кроз практичне активности треба упознати ученике са концептом мерења, без увођења стандардних јединица мере. Ове активности обухватају мерење различитих предмета истом јединицом мере (нпр. сламком, спајалицом, корацима) и мерење једног предмета коришћењем различитих јединица мере. На овом нивоу, ученици треба да: измере задате дужине надовезивањем и пребројавањем јединичних мера, прикажу резултате мерења (табелом или дијаграмом) и упореде дужине.

Одређени број часова на крају школске године треба одвојити за систематизацију и повезивање градива. На овим часовима треба задавати текстуалне, проблемске задатке, задатке са геометријским приказом аритметичких задатака, текстуалне задатке у којима су дати и подаци који нису битни за решавање задатка, логички задаци са одричним реченицама. Циљ оваквих часова је да се утврди и повеже градиво, да се код ученика развија способност решавања проблема и логичко-комбинаторно мишљење.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Корелација са свим наставним предметима: српски језик, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање, свет око нас, грађанско васпитање, верска настава, дигитални свет.

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Математика 1, аутори Нела Малиновић Јовановић, Јелена Малиновић, Вулкан знање

Радна свеска за математику 1, аутори Нела Малиновић Јовановић, Јелена Малиновић, Вулкан знање

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Мирко Деић, *Методика наставе математике*, Учитељски факултет, Београд, 2010.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	ГЕОМЕТРИЈА	27	17	10	- одређује међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - упоређује предмете и бића по величини; - уочава и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; - групише предмете и бића са заједничким својством; - слаже/разлоаже фигуру која се састоји од познатих облика; - разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; - црта праву линију и дуж помоћу лењира; - преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства
2.	БРОЈЕВИ	140	50	90	- броји унапред и уназад и са прескоком; - чита, записује, упоређује и уређује бројеве

					прве стотине и приказује их на бројевној правој; - користи редне бројеве; - разликује парне и непарне бројеве, одређује највећи и најмањи број, претходника и следбеника; - користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; - сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; - сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; - раставља број на сабирке и примењује замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; - решава текстуални задатак са једном операцијом;
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	13	5	8	- разликује новчане апоене до 100 динара и упоређује њихову вредност; - уочава правило и одређује следећи члан започетог низа; - чита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; - мери дужину задатом, нестандартном јединицом мере;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СВЕТА ОКО НАС ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	43

За друге типове часа	29

Број наставних тема	6
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- развијање техника сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање;
- формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;
- подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно-развојним способностима;
- подстицање и развијање истраживачких активности деце;
- подстицање уочавања једноставних узрочно-последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања;
- решавање једноставних проблем-ситуација кроз огледе, самостално и у тиму;
- развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других;
- разумевање чињенице да је човек део природе и да својим поступцима утиче на природу, као и развијање способности препознавања човековог утицаја на здравље и животну средину.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Уважавање окружења у којем ученици живе директно је у вези са уважавањем искустава и знања ученика. Ученици у школу долазе са идејама о свету, себи и свему другом што их окружује. Изградили су их личним ангажовањем у свакодневним активностима - играњем, слушањем, посматрањем, размишљањем, разговарањем, неки и читањем итд. Зато је веома важно да полазне тачке у развоју научних идеја о природним и друштвеним појавама и процесима у настави буду управо идеје и искуства са којима ученици долазе у школу. Кроз разноврсне активности којима се уважава средина у којој ученици живе и њихово непосредно свакодневно искуство из конкретне средине, ученицима се омогућава да доживе и разумеју сложеност, разноликост и међусобну повезаност свих чинилаца који делују у њиховом природном и друштвеном окружењу.

Истовремено се подстиче њихова радозналост за откривање појава и процеса у природној и друштвеној заједници.

Ученике треба оспособљавати да самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе. У зависности од исхода који се жели остварити, треба подстицати ученике на различите врсте активности које ангажују како поједина чула, тако и више чула паралелно. Синхронизација чулних утисака даје целовиту слику објеката, процеса, појава и њихову интеграцију у комплексну слику света, а уважава различитости у склоностима ученика при упознавању света и процесу учења. Ипак, учење се не завршава на чулним утисцима, већ се наставља уопштавањем ученог кроз описивање, поређење, формулисање закључака итд. У наставном процесу се, дакле, полази од несистематизованих искуствених сазнања и иде се ка општим, научно заснованим, систематизованим знањима из области природе, друштва и културе. Активности ученика потребно је примерити предметним исходима, специфичностима изабраних садржаја и узрасту ученика. Постепено треба повећавати ниво захтева и самосталности ученика приликом упознавања природних и друштвених појава.

Развијање система појмова подразумева континуиран рад на успостављању хоризонталне (унутар једног разреда) и вертикалне повезаности (између разреда) садржаја унутар Света око нас и, касније, Природе и друштва. Важно је да се кадгод је могуће приступи корелацији и интегрисаном приступу садржајима на међупредметном нивоу кроз наставне и ваннаставне облике рада и активности у школи и изван ње. Због природе садржаја предмета и датих исхода пожељно је активности организовати што чешће изван учионице, односно у ближем природном и друштвеном окружењу. За потребе овог предмета посебно су погодни: организоване посете, шетње, излети, настава у природи.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Корелација са свим наставним предметима: српски језик, математика, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање, грађанско васпитање, верска настава, дигитални свет.

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Свет око нас, уџбеник за први разред, аутори: Драгана Златић, Марија Вујовић, Вулкан знање

Свет око нас, радни листови за први разред, аутори: Драгана Златић, Марија Вујовић, Вулкан знање

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Вељко Банђур и Сања Благданић, *Методика наставе природе и друштва*, БИГЗ и Учитељски факултет, Београд, 2018.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА	Број часова по теми	Број часова за		
				Остале типове часова	

	ТЕМА/ ОБЛАСТ		Обраду		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
1.	Други и ја	5	3	2	- препознаје и исказује радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; - правовремено и примерено ситуацији исказује своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет;
2.	Породични дом, школа	12	8	4	- понаша се тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; - придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; - сарађује са вршњацима у заједничким активностима;
3.	Здравље и безбедност	14	9	5	- одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; - чува своју, школску и имовину других; - прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; - својим речима описује пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; - примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и

					преласка улице;
4.	Оријентација у простору и времену	6	3	3	- сналази се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; - одређује време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;
5.	Човек ствара	6	3	3	- посматрањем и опипавањем предмета одређује својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко;
6.	Разноврсност природе	29	17	12	- учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; - разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; - препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; - препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; - идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа;

					- уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; - препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; - препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; - штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; - понаша се тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; - повезује резултате учења и рада са уложеним трудом

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	30
За друге типове часа	6

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према

очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша);

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Природа саме музике, па и предмета музичка култура указује на стално прожимање и садејство свих области и тематских јединица које су предвиђене наставним програмом. Ниједна област се не може изучавати изоловано од друге и бити сама себи циљ, а да се истовремено не разговара о свим другим аспектима музике. Музику од почетка треба повезивати са што више догађаја у животу детета

Искуствено учење у оквиру овог предмета подразумева активно слушање музике, лично музичко изражавање ученика кроз извођење музике и музичко стваралаштво.

Паралелно одвијање различитих музичких активности подстиче фину менталну комбинаторику, драгоцену за развијање укупног менталног и психо-моторног потенцијала ученика, као и одличну основу за интеграцију са другим предметима.

Музичке активности су говор у ритму, певање, свирање, покрет уз музику, слушање музике и видови стваралаштва.

Код ученика треба развијати дух заједништва кроз рад у групама и у одељењу, као и комуникацијске вештине у циљу преношења и размене искустава и знања.

У оквиру саме организације часа преовлађује активност којом треба да се савлада нови музички садржај, али је она увек у комбинацији са другим музичким активностима.

Вежбе правилног држања тела, дисања и говорне артикулације претходе обнављању познатих песама, које су опет садржајно и/или музички сличне оној коју ће учити. Уз песму или бројалицу може се свирати ритмичка пратња. Слушање музике може се комбиновати са свим другим активностима.

Најважнији покретач наставе треба да буде принцип мотивације и инклузивности у подстицању

максималног учешћа у музичком доживљају као и развијању потенцијала за музичко изражавање.

Методички приступ процесу слушања музике треба да буде усмерен на ученичко откривање, тј. препознавање изражајних елемената. Ученици могу препознати изражајне елементе које им је наставник претходно представио и објаснио на начин сличан задатку који ће им потом поставити.

Ученик треба да има јасно формулисана упутства на шта да усмери пажњу приликом слушања како би могао да прати музички ток (попут извођачког састава, темпа, начина на који је мелодија извајана, специфичних ритмичких карактеристика, понављање и промена и сл.).

Сваки аспект извођења музике има непосредан и драгоцен утицај на развој ученика. Извођењем музике активира се велики број когнитивних радњи, развија дугорочно памћење, осетљивост за друге учеснике у музичком догађају (тзв. тимски рад, толеранција) и fine моторичке радње. Посебну пажњу треба усмерити на спонтане покрете као одговор на музику.

Кроз извођење музике, а у оквиру индивидуалних могућности ученика, подстиче се и развијање личног стила изражавања. Циљ наставног процеса у области извођења музике је подстицање ученика да се музички изражавају и да истражују начине који су њима својствени. Мерило успеха је учешће и мотивисаност ученика

Пре почетка певања потребно је спровести кратке вежбе за распевавање при чему посебно треба обратити пажњу на правилно држање тела, правилно дисање и дикцију.

Рад на песми почиње демонстрацијом. Песма се учи по деловима, а затим спаја у целину. Наставник увек треба да инсистира на изражајном извођењу песме.

Једноставни модели и наменске песме чији се почеци везују за боје служе за стварање звучног фонда и представљају основу за поставку музичке писмености (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). На овом нивоу моделе треба учити по слуху.

У настави музичке културе пожељно је повезивати покрет и певање кроз извођење народних, музичких и дидактичких игара.

Свирање се реализује на дејим ритмичким и алтернативним инструментима (тело, предмети из окружења, Орфов инструментаријум...). Наставник треба да укаже на повезаност тонске боје инструмента са музичким садржајем.

Дејје музичко стваралаштво представља виши степен активирања музичких способности које се стичу у свим музичким активностима, а резултат су креативног односа према музици. Оно подстиче музичку фантазију, обликује стваралачко мишљење, продубљује интересовања и доприноси трајнијем усвајању и памћењу музичких репродуктивних и стваралачких активности и знања.

Наставник треба да подстиче ученике да импровизују и истражују начине на који могу да изразе кроз музику сопствену инспирацију.

Стваралаштво може бити заступљено кроз:

- импровизацију игре/покрета на одређену музику,
- израду дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала,
- музичке импровизације,
- музичка питања и одговоре,
- компоновање мелодије на задати текст,
- илустрацију доживљаја музике,
- одабир познатог музичког у односу на литерарни садржај.

Наставник треба да искористи сваку прилику у току слушања или извођења, да објасни ученицима како треба да се понашају, зашто и шта се од њих очекује. Да би ученици трајније прихватили и савладали ова правила када је у питању слушање музике, препоручљиво је да их наставник одведе на неки концерт (нпр. музичка школа), где ће им у контакту са живом музиком све бити много лакше да разумеју. Нека правила (тишина, аплауз при изласку извођача на бину и при завршетку концерта) ученици могу самостално применити а нека (изостанак аплауза између ставова музичког дела) могу применити уз помоћ наставника. Код извођења музике, правила понашања се могу најлакше објаснити у реализацији групног извођења а нарочито хора (међусобно слушање извођача, музички дијалог, одсуство причања...)

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Корелација са свим наставним предметима: српски језик, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, свет око нас, грађанско васпитање, верска настава, дигитални свет.

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Музичка култура 1, уцбеник за први разред, аутор Маја Обрадовић, Вулкан знање

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Ау, што је школа згодна	9	8	1	- објашњава својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај

2.	Све је пошло наопачке за врапце и мачке...	11	9	2	прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; - разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе;
3.	Пролеће се буди, весели су људи...	7	6	1	- препознаје музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу;
4.	Хајде са мном да играш, обе руке мени даш...	9	7	2	- повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; - поштује договорена правила понашања при слушању музике; - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; - изговара у ритму уз покрет бројалице; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; - повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; - објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;

					- учествује у школским приредбама и манифестацијама; - прави дечје ритмичке инструменте; - ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; - бира према литерарном садржају одговарајући музички садржај.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	17
За друге типове часа	18

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
- оспособљавати ученика да се служи средствима и техникама ликовно - визуелног изражавања који су доступни његовом узрасту; - стварати услове за креативно опажање и тумачење предвиђених садржаја у првом разреду

(облике и њихове квалитете, односе у видном пољу, светло и сенку, тактилност, цртани филм и стрип, разликовање појединих средина, дизајн, перформанс, преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем);

- мотивисати ученика да се слободно ликовно-визуелно изражава, својствено узрасту и индивидуалној способности и да маштовито представља свет око себе.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

У оквиру целине Ликовна култура и окружење су груписани васпитни садржаји који се реализују током целе године. Један од циљева је да ученици постепено уочавају везу уметности и уметника са свакодневним животом. Наставник ће током године, сваки пут када се укаже прилика, упућивати ученике на предмете које користе или виђају у свом окружењу (аутомобили, мобилни телефони, школски прибор, прибор за јело...), а чији изглед (дизајн) су осмислили уметници. Исто се очекује и у наредним разредима, тако да ове садржаје одређује наставник, водећи рачуна да не оптерети ученике информацијама. Оно што је примарно је да ученици пореде свој и утисак других, да постепено уче да образлажу (својим речима) оно што им се свиђа или не свиђа, да разумеју и поштују чињеницу да свако може имати другачији естетски доживљај (који се, с временом, мења). Када је реч о уметничким занимањима и продуктима, довољно је ученицима понудити неколико једноставних појмова које треба да повежу (на пример, сликар - слика). Уколико постоје могућности, наставник током године води ученике у најмање две установе културе (на пример, у биоскоп и у позориште) и упућује их на правила понашања и облачења, на разлике у правилима понашања и на опажање уређења простора и карактеристичне атмосфере унутар установе. Важно је да се ови садржаји уче ненаметљиво и постепено, тако да развијају радозналост, осећај за естетичке вредности и интересовање за уметност и културу.

Све активности које се односе на истраживање својства облика (величина, боја, текстура...) и положај облика у простору могу да се реализују на интегрисаним часовима предмета ликовна култура, математика и свет око нас. Часови ликовне културе треба да се раздвоје од часова математике у тренутку када ученици почну да користе лењир.

Појам кретање (киша, облаци, таласи, птице, инсекти, аутомобил, лифт, људи, кућни љубимци...) предложен је као подстицај за активности које ученицима омогућавају да самостално граде мрежу појмова

Треба имати у виду да акценат није на развијању научног мишљења, већ стваралачког.

Ради безбедности у саобраћају пожељно је ученицима указати на чињеницу да удаљени објекти делују мањи него што јесу.

Наставник бира ликовне технике које ће се учити у првом разреду. Важно је да буду разноврсне, да ученици могу да их користе самостално или уз минималну помоћ и да су изводљиве у школи. Наставник објашњава технике у форми кратког упутства пре и у току рада. Пошто добију основне (неопходне) информације, ученици самостално истражују изражајне могућности ликовних техника док изражавају своје замисли.

Када обликују разне врсте глина, ученици спонтано комбинују поступке додавање и одузимање,

што је далеко лакше него обликовање само једним поступком. Обликовање само додавањем је предложено како би се подстакло развој ученика, нарочито развијање пажње. Наставник може прво да зада ученицима да заједно обликују једну скулптуру од глине (резултат није важан). Поступак спајање се примењује код обликовања разноврсним материјалом. Од ученика се очекује да размишљају, истражују, да се договарају и размењују идеје и искуства како би смислили како да ефикасно споје два или више материјала када обликују ликовни рад. Наставник води ове активности и, уколико је потребно, може да наведе начине спајања (лепком, везивањем, спајалицама, дечјом хефталицом, чачкалицама...), али ученик треба да одабере начин.

Веома је важно да ученици развијају осећај за линију (да не би продуковали круте, схематске цртеже). Постоје бројни начини да се развија осећај за линију, већином су у форми игре и наставник може пронаћи на интернету описе часова и задатака (у овом упутству је могуће дати само кратку препоруку). Наставник треба да тражи од ученика да цртају комбинујући прибор (на пример, оловку и бојицу). Не очекује се да ће ученици по завршетку разреда бити оспособљени да свесно користе изражајна својства материјала. Сви ученици су достигли исход ако су у току године цртали разноврсним материјалом/прибором.

У првом разреду ученици углавном спонтано цртају и боје. Наставник ће, на основу процене могућности одељења и појединачних ученика, одлучити када и како ће ученике постепено уводити у сликање. Један од поступака је да се ученицима зада да "цртају и боје" само помоћу четке и боје (не користе оловку). У првом разреду то може да буде задатак који раде само једном (или ниједном). Поступак који подстиче размишљање и развија осећај за боје подразумева захтеве који су нешто изнад могућности ученика (а који нису нереални ако се уведу на време и постепено). На пример, задатак у коме се од ученика тражи да користе само три или само две омиљене боје.

Када је реч о рециклажи, потребно је осмислити активности које су припрема за оно што ће се учити у старијим разредима, што не значи да ученици не треба да добију једноставне информације. Важно је да знају да могу да преобликују материјал и предмете које желе да баце. На пример, амбалажу, поломљене или покварене играчке, остатке тканина... На тај начин се штеди, па се и неке књиге и свеске праве од старог (рециклираног) папира. То је довољно информација за овај разред.

Активности као што су цртање, вајање и сликање нису везане само за вежбање ликовних техника, већ много већи значај имају комуникација и креативност. Ученици кроз ликовни рад саопштавају своје идеје, расположења, размишљања, замишљања, емоције... Наставник планира мотивациони разговор који подстиче изражавање. Новина у програму су информације које до сада нису плански коришћене као мотивациони садржај, а препоручене су да би се ефикасније омогућило стицање општих компетенција. Такав садржај су уметничка дела, укључујући и она која ученици овог узраста не разумеју (на пример, дела Умберта Боњонија, Пабла Пикаса, Пола Сезана, Стојана Ћелића, Марка Шагала, Василија Кандинског...). Када се уметничка дела користе као мотивациони садржај, важно је одабрати одговарајућу методу/технику да би се подстакло развој креативности, а избегло имитирање. На пример, наставник не показује ученицима репродукцију уметничког дела, већ само један њен део (остало је прекривено), а на основу видљивог дела се не може наслутити како изгледа целина. Од ученика се тражи да "доврше" дело, свако како жели. По завршетку рада ученици пореде своја решења, као и своје радове са оригиналним делом (наставник показује целу

композицију). Важно је пронаћи дело које ученици не могу да виде у уџбенику. Поступак прати и одговарајући разговор, ученици треба да схвате да циљ задатка није да погађају тачан одговор, већ да креирају оригиналан рад. Ово је само једна од бројних могућности, од наставника се очекује да осмисли и друге. И за ученике националних мањина, који треба да упознају сопствено уметничко наслеђе, веома је важно да не буду оптерећени сувопарним излагањем и захтевом да меморишу податке или анализирају дело. У првом циклусу се сва уметничка дела и споменици културе користе као мотивација за стваралачки рад, а ученици ће лакше упамтити уметнике и њихова дела, ако се са тим делима повежу кроз неку занимљиву активност или задатак.

У целини Споразумевање су предложени садржаји који се односе на читање (разумевање) информација, у првом реду визуелних, односно слике у најширем значењу (рекламе, илустрације у уџбеницима и дечјим часописима, изрази лица...) и различити начини споразумевања. Наставник бира активности и садржаје, водећи рачуна о томе да ће се ученици континуирано оспособљавати за читање визуелних информација, од првог разреда до краја основне школе. У првом разреду ученици треба да стекну свест о томе да се разне (и важне) поруке не преносе само говором и реченицом, већ и звуком (на пример, школско звоно), бојом (семафор), сложеним сликама, музиком, мимиком, гестом... Сложене приче у сликама (стрип, цртани филм) тумаче се на интегрисаним часовима предмета ликовна култура и српски језик, односно матерњи језик. Када је реч о графичким знацима (слово, цифра, нота) корисно је задати ученицима да украшавају одабрани знак. На тај начин се уводе у калиграфију и појмове које ће ближе упознати у старијим разредима. Активности везане за традицију и украшавање смишља наставник, у зависности од празника/свечаности. Игра Ледена краљица, као и пантомима су погодан увод у перформанс, који ће се радити и у наредним разредима. Није пожељно да се невербално споразумевање замени другим активностима (на пример, обликовањем сценографије за школску приредбу или за луткарско позориште), зато што су ове активности важне за развој, а помажу да се повучени ученици активирају. Невербално изражавање може да се учи на интегрисаним часовима предмета ликовна култура и физичко и здравствено васпитање (једна од бројних активности је обликовање слова и бројева телом).

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет, грађанско васпитање.

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Дечји ателје I – цртање и сликање, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (2000),

Дечји ателје II – вајање и штампање, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (2000)

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Ликовна култура и окружење	7	4	3	- описује, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; - одређује, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; - повезује одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.
2.	Односи у видном пољу	11	6	5	- црта на различитим подлогама и форматима папира; - користи материјал и прибор у складу са инструкцијама;
3.	Обликовање	13	5	8	- обликује једноставне фигуре од меког материјала; - одабира, самостално, начин спајања најмање два материјала; - преводи једноставне појмове и информације у ликовни рад; - изржава, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену;
4.	Споразумевање	5	2	3	- изражава познате појмове мимиком и покретом

					тела, без звука;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	108
За обраду новог градива	46
За друге типове часа	62

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	108

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове

средине.

-задовољавање основних дејјих потреба за кретањем и игром;

- развијање координације, гipкoсти, равнотеже и експлозивне снаге;

- стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;

- стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;

- формирање и овладавање елементарним облицима кретања - "моторичко описмењавање";

- стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

усвајање основних информација о здрављу;

- формирање у ученику жеље да упозна своје тело;

- усвајање основних знања о улози и значају физичке активности;

- упознавање са потребом усклађивања времена за игру, рад и одмор;

- упознавање са најчешћим ситуацијама у којима дете може да се повреди;

- стицање знања и вештина из области одржавања личне и колективне хигијене;

- упознавање са основним појмовима правилне исхране;

- упознавање са штетним ефектима појединих супстанци, са акцентом на штетне ефекте

дувана и алкохола;

- прихватање оних које се од мене разликују;

- стицање основних појмова о начину самозаштите и заштите.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

На свим часовима као и на другим организационим облицима рада, посебан акценат се ставља на:

- развијање физичких способности које се континуирано реализује у припремном делу часа. Део главне фазе користи се за развој основних физичких способности узимајући у обзир утицај који наставна тема има на њихов развој. Методе и облици рада бирају се у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад;

- подстицање ученика на самостално вежбање;

- учвршћивање правилног држања тела.

Усвајање моторичких вештина, остварује се кроз примену основних и проширених програмских садржаја примењујући основне дидактичко-методичке принципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода.

Усвојене моторичке вештине треба да омогуће ученицима њихову примену у свакодневним и специфичним животним ситуацијама.

Ученицима који нису у стању да усвоје неке од садржаја, задају се слична али лакша вежбања од предвиђених или предвежбе.

Усаваршавање неких моторичких задатака је континуирани процес без обзира на садржаје програма (техника ходања, трчања, примена научене игре итд.).

У раду са напреднијим ученицима реализују се проширени садржаји. Кроз процес реализације програма неопходно је пратити способности ученика за различите физичке активности.

Програмски садржаји се реализују по редоследу наставних јединица са фондом часова који је флексибилан. Ниво обраде наставних садржаја, у зависности од могућности и интересовања ученика, учитељ може организовати тако да се сваки ученик упозна са основним појмовима о здрављу и поступно уводи у здрав начин живљења. Применом принципа поступности - од лакшег ка тежем, у другом разреду се проширују знања како по обиму, тако и по сложености садржаја. Подстицањем мисаоне активности и применом метода анализе и синтезе, постиже се логичан начин размишљања и виши сазнајни ниво. У реализацији програма пратити развојни пут ученика водећи рачуна о индивидуалним карактеристикама сваког понаособ, као и о социјалном миљеу у ком ученик живи.

Подршка учитеља, као и целог одељења, током рада битан је предуслов успешне реализације програма. Применити низ методичких радњи током сваког часа обраде садржаја. Поред теоријских информација и њихове практичне примене у циљу сагледавања целовитости материје, потребно је дијалогском методом што више подстицајно активирати ученике у раду, користећи при том животно искуство, односно ситуације у којима су се некада нашли.

За успешну реализацију појединих наставних јединица потребно је ангажовати родитеље јер су они неопходан партнер наставницима и истовремено извор идеја, активности и добре воље, вођени искреном жељом за стварање што хуманијих и здравијих услова за школовање своје деце.

Облици сарадње са родитељима могу бити различити: преко деце, индивидуално, родитељски састанци, трибине, непосредно учешће родитеља у реализацији наставних тема.

Деци је неопходно приближити чињеницу да је здравље појединца, не само лично, већ и опште добро. Оно се у великој мери учи те свако може значајно утицати на квалитет свога здравља ако прихвати здраве стилове живота. Деца морају добити благовремену и квалитетну информацију коју ће умети да усвоје и уграде у свакодневно понашање. Постоје бројне могућности како се свака тема може приближити ученицима. То сигурно не треба да буде једноставно изношење чињеница већ разноврсне активности које свестрано укључују ученике кроз радионице,

едукативне игре, имитације... Неопходно је остварити интерактивно и динамично учење у одељењу како би ученици са лакоћом прихватили и усвојили знања, а да при томе немају утисак напорног рада. Створити динамичку и променљиву средину за учење са осмишљено организованим материјалом који одговара развојном нивоу и индивидуалним интересовањима ученика.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, ликовна култура, грађанско васпитање, дигитални свет

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

-

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Вишњић Д. Мартиновић Д. *Методика наставе физичког васпитања*, Учитељски факултет, Београд, 2005

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Физичке способности	На свим часовима			
2.	Моторичке вештине	108	46	62	- примењује једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим

				кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвата сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - наводи делове свога тела и препознаје њихову улогу; - уочава промену у расту код себе и других; - уочава разлику између здравог и болесног стања; - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави;

					- схвата значај коришћења воћа у исхрани; - правилно се понаша за столом.
3.	Физичка и здравствена култура	На свим часовима			

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ДИГИТАЛОГ СВЕТА ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	
За друге типове часа	

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Настава се организује у складу са техничким могућностима, предзнањима и потребама ученика. Наставник треба да креира образовну ситуацију у којој ученици могу да увиде да су дигитални уређаји свуда око њих - код куће, у школи, дому здравља, продавници, на паркингу, улици. Ученике треба подстицати да поделе са вршњацима животне ситуације које су их увериле у корисност дигиталних уређаја, тј. опишу како родитељи: плаћају рачуне од куће (без чекања у реду, у време када им је угодно, чак и ноћу), како проналазе информације које су им потребне (радно време продавнице, временску прогнозу, читају новине и сл.), користе навигацију... Наставник треба да створи услове за хеуристички разговор постављајући питања: Некада није било рачунара. И тада су лекари лечили људе. Сада лекари користе дигитални уређај. Зашто?

Како би створио услове да ученици упореде начине креативног изражавања у ликовној уметности (вајарство) са дигиталним уређајима и без њих, наставник треба да омогући ученицима да, на часу, вајају у пластелину популарни лик из цртаћа. Током часа, наставник треба да прикаже ученицима видео-запис дигиталног вајања истог јунака, у 3Д програму и са ученицима извршити поређење вајања и дигиталног вајања.

Обуку ученика за коришћење дигиталних уџбеника наставник треба да спроводи планирано, у више наврата, у ситуацијама када дигитални уџбеник пружа могућности које премашују традиционални и доприноси разумевању наставног садржаја различитих предмета, те конструкцији и функционализацији знања. На часовима наставник треба да омогући ученицима да искажу своје виђење предности и мана дигиталних уџбеника. Ако ученици користе дигиталне уџбенике различитих издавача, добро би било да наставник подстакне ученике да упореде платформе и укажу на различите добробити сваке од њих. Ученици треба да решавају тестове у уџбеницима и играју образовне игре, а све у контексту конструкције конкретних знања и јачања дигиталне компетенције.

Наставник треба да упозна ученике са могућностима комуникације на релацији човек - дигитални уређај (паметни фрижидер, машина за прање веша, клима-уређај).

У учионици, наставник треба да демонстрира ученицима виртуелну посету неком од најзначајнијих светских музеја/галерија и подстакне их на размишљање о условима који су били потребни да би се приказана установа културе посетила. Оно што ученици треба да схвате јесте да дигиталне уређаје можемо и треба да користимо како би повећали (створили нове) прилике за учење и искуства из области науке, културе и уметности. Посебно је значајно да наставник, пре екскурзије или наставе у природи, употреби неку од постојећих веб-презентација ([хтп://виминачиум.орг.рс/изложбе/виминачиум-виртуал-тоур/](http://виминачиум.орг.рс/изложбе/виминачиум-виртуал-тоур/)) или апликација и, виртуелно, упозна ученике са местима и културним добрима (музејима, манастирима, споменицима) које ће посетити. На тај начин, наставник пружа ученицима прилику да упореде доживљај поднебља и културне баштине посредством дигиталног уређаја и уживо. О доживљају ученика треба продискутовати након повратка у школу. (Дигитални уређаји и интернет омогућавају приступ најзначајнијим достигнућима културе и науке без изласка из учионице. Њиховим коришћењем, повећава се доступност светске културне баштине.

Указати на чињеницу да се број занимања у којима је дигитални уређај доминантно средство за рад непрестано увећава и да отуда потиче потреба да негујемо здраве навике када је употреба дигиталних уређаја у питању. Нагласити да проблеми који настају са видом и коштано-мишићним системом не настају од употребе технологије, већ од неправилног положаја тела, претежног седења, дужег гледања без промене фокуса.

Наставник треба да демонстрира и, заједно са ученицима примени начине коришћења дигиталних уређаја на безбедан начин по здравље да наставници разредне наставе исте школе организују заједничку акцију прикупљања електронског отпада и, као госта-експерта, позову стручњака из агенције за уклањање и складиштење ове врсте отпада да одржи адекватно предавање ученицима.

Указати на чињеницу да нису све особе које користе интернет добронамерне. Постоје људи који могу да угрозе имовину, па и живот других корисника интернета. У том смислу, треба приказати

одабране видео-записе који адекватно третирају неке од најчешћих појава из спектра догађаја који настају откривањем података о личности (име и презиме, адреса становања, број телефона, фотографија, идентитет на интернету).

Наставник треба да покрене дискусију о непримереној комуникацији (говор мржње, вређање, омаловажавање), као и о ризичној комуникацији (контакт са непознатим особама) у реалном животу. Затим, треба да помогне ученицима да формирају вредносне ставове који се подједнако односе на комуникацију у онлајн и офлајн свету. Такође, наставник треба да подстакне ученике да наведу ситуације у којима су се срели са различитим врстама непримереног садржаја у реалном животу и нагласи да је слична ситуација у онлајн свету. Неопходно је да, током разговора са ученицима, непрестано наглашава да они не треба да се осећају беспомоћно ако се нађу у сличним ситуацијама, већ да постоје особе и институције којима треба правовремено да се обрате и од којих ће добити адекватну заштиту.

Ученике треба упознати са неколико важних принципа физичке заштите дигиталног уређаја (не доводити уређај у контакт са течностима, посебно слатким пићима, штитити га од прашине, излагања прекомерној топлоти, било због вишесатне употребе или остављања на сунцу или пећи и сл.). Поред физичке заштите, дигитални уређај треба обезбедити од неовлашћеног приступа.

Наставник треба да уведе термин алгоритам и да га ученицима протумачи као упутство за решавање неког проблема или извођење неког поступка. Свако инсистирање на дефиницијама није прихватљиво.

Ученике треба ставити у ситуацију да добију упутство прво за делимично познате и њима смислене задатке и поступе у складу са њим. Потребно је да наставник осмисли симболе које ученици треба да дешифрирају и изврше предвиђени поступак. У другој фази, наставник треба ученицима да обезбеди упутство које им омогућава да изврше потпуно непознати задатак. Након успешне реализације задатка, наставник треба да им укаже да су били у ситуацији у којој се сваки дигитални уређај налази - извршава наредбе (упутства), не знајући са којим циљем, али ипак савршено тачно и на корист својим корисницима.

Како би ученици јасно повезали алгоритам са понашањем дигиталног уређаја, наставник треба да им прикаже једноставан алгоритам (на табли), а затим и да им демонстрира како се дигитални уређај понаша у складу са тим алгоритмом.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, грађанско васпитање

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

-

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

-

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Дигитално друштво	18			- препознаје дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; - наводи неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; - упоређује начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; - упоређује начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; - користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); - упоређује дигитални и папирни уџбеник;
2.	Безбедно коришћење дигиталних уређаја	8			- упоређује традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; - наводи неке од карактеристика "пааметног" дигиталног уређаја; - наводи на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине; - наводе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; - наводе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; - доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине;

3.	Алгоритамски начин размишљања	10			- набраја основне податке о личности; - објашњава зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; - именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; - наводи основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објашњава зашто је важно примењивати их; - анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење; - тумачи симболе познатог/договореног значења и спроводи поступак описан њима; - уочава и исправља грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), проверава ваљаност свог решења и по потреби га поправља (самостално или сараднички); - доводи у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	
За друге типове часа	

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције;
- успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;
- подстицање развоја сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања;
- проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања;
- учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других;
- подстицање социјалног сазнања, разумевања и прихватања међусобних разлика;
- подстицање групног рада, споразумевања и сарадње;
- развијање комуникативне способности и конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима;
- развијање креативног изражавања;
- упознавање ученика са дејим правима;
- подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу школе при чему је битно да све што ученици раде, раде из унутрашње, позитивне мотивације, а не због принуде и послушности засноване на страху;

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Остваривање исхода захтева примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника. Наставници су у прилици да бирају: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије, мини истраживања, једноставне акције као и да сами осмисле неке друге активности. Имајући у виду да ученици првог разреда долазе са искуством из припремног предшколског програма где је доминантно сазнавање кроз игру и овде

треба методску окосницу предмета да чине интерактивне радионице, структуриране игровне активности обједињене око главне теме. Радионице треба да започињу причом која је блиска искуству ученика, а садржи неку врсту заплета (моралну дилему или сукоб потреба и/или вредности) као повод за дискусију у пару или у мањој групи, а завршава разменом у целој групи. Циљ је да се пружи могућност сваком ученику да преиспита своје мишљење и деловање због појаве конфликта између његове тачке гледишта и тачке гледишта која је различита од његове. Зато се може рећи да активности на часу треба тако да теку да обезбеде искуствено учење, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи, а не преношење готових знања, туђих увида или готових предлога. Наставник треба да нагласи да нема пожељних, очекиваних или тачних одговора, да је нагласак на процесу откривања и сазнавања о себи и другима кроз размену. Осим тога, важно је да постоји игровни контекст који помаже ученицима да се опусте и ослободе, да пробају различите видове изражавања и симболизације унутрашњих искустава, и да кроз игру истражују разноврсна, дивергентна решења за проблеме са којима се суочавају. С обзиром на узраст ученика добро је у току часа комбиновати различите активности и осмислити такву динамику рада којом се одржава њихова пажња и мотивација за учествовањем. За овај предмет важно је обезбедити такав начин седења ученика који омогућава свим учесницима да виде једни друге, окренути лицем у лице.

Посебну пажњу треба обратити на последњу област програма где се претходно стечена знања и вештине интегришу и практикују. Акције треба да буду мале и изводљиве, али да имају све кораке. Ученике треба охрабривати када наиђу на тешкоће и јасно указивати да су и неуспеле акције добре јер њиховом анализом долазимо до увида који су кораци били погрешни. Бројни су примери тема у оквиру којих се могу осмислити једноставне акције у корист права детета, а на нивоу одељења/групе. На пример, вршњачка подршка је важан сегмент укупне подршке инклузивног образовања, тако да је укљученост ученика у овај сегмент живота и рада школе веома значајан. Он се огледа управо у заједничком промишљању наставника и ученика на тему како осмислити план подршке, како га најуспешније реализовати, водећи рачуна о потребама сваког ученика обухваћеног инклузивним образовањем.

У овом предмету продукти ученичких активности имају посебан значај. Они могу бити различите врсте као што су постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања и друго. Они се могу користити при интеграцији или рекапитулацији обрађених садржаја, процени напредовања ученика, као и самопроцени наставника колико успешно ради. Продукти се могу користити и ван одељења/групе, на пример на изложби у холу школе, у школским новинама, сајту школе.

За реализацију предмета и остваривање дефинисаних исхода врло је важна улога наставника. Он је модел који својим понашањем доприноси стварању демократске атмосфере која је погодна за размену и аргументовање идеја и мишљења међу ученицима, он је тај који даје повратну информацију и подстиче ученике на разумевање односа у групи. Он подржава ученике када им је тешко да се изразе, помаже им у избору правих речи. Подстицајним питањима може да наведе ученике да сагледају ситуацију из друге перспективе што је озбиљан захтев за ученике првог разреда који су још увек у великој мери фокусирани на сопствене потребе, мисли, осећања. Конструктивна комуникација и демократске процедуре нису само циљ већ и начин да се остваре жељени исходи. Наставник треба да обезбеди да се на часу сваки ученик осећа уважено,

прихваћено и добродошло у својој различитости уз обавезу поштовања и уважавања других и другачијих погледа и мишљења.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик, математика, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, дигитални свет, физичко и здравствено васпитање

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

-

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Приручник Сазнање о себи и другима 1

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу				Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају. Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Коме се обратити у ситуацијама кршења
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као заједница				
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња				

4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе			права детета. Одговорност према себи и другима. Функционисање заједнице Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе - равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице. Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима. Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи Кораци у планирању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције -

					подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције - видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе - приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције - чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ ЗА 1. РАЗРЕД

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	8
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	23
За друге типове часа	13

Р.бр.	Наставни садржај	Бр. часова	За обраду	За утврђивање и понављање
1.	Увод	1	/	1
2.	Бог је заједница личности Оца, Сина и Светог Духа (биће као заједница, као љубав).	5	3	2
3.	Црква је заједница свих људи и целе природе кроз Христа са Богом	7	5	2
4.	Исус Христос је посредник између Бога и створене природе	3	2	1
5.	Бог је из љубави створио свет заједно са Сином и Духом	6	3	3
6.	Човек као биће заједнице	4	3	1
7.	Човек је икона Божија (човек има својство да љубављу чини нешто да постоји, слично као што то чини Бог јер Бог све ствара љубављу).	6	6	/
8.	Православна иконографија показује свет и човека у заједници са Богом	4	1	3
	Укупно часова	36	23	13

I УВОД

1. Уводни час - Учимо о нашој вери

II ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА

1. Моја породица
2. Моја школа и другари
3. Ми смо део Божје породице (Цркве)

III ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ

1. Када волим онда и слушаам
2. Даривање је израз љубави
3. Цео свет на дар (Бог све ствара из љубави)
4. Оче наш

IV НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ!

1. Бог долази у овај свет
2. Христос се роди – Божић у мом дому
3. Како је Растко постао Свети Сава (**опис н.ј.** - Свако од нас љубављу и кроз заједницу са Богом иде путем Светог Саве)
4. Свети Сава, слава у школи и породици

V ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ

1. Бог ствара свет
2. Свет је наш дом
(**опис н.ј.** - живот првих људи – жеља Божја да свет буде Црква)
3. Прихватимо дарове Божје
(**опис н.ј.** - човек не прихвата дар, непослушност, себичност)
4. Где је љубав ту је Бог
(**опис н.ј.** - у Цркви остварујемо јединство људи и природе са Богом)
5. Христова вечера са ученицима
(**опис н.ј.** - Христови ученици - апостоли)
6. Литургија - окупљање Божје породице
7. Пост – стаза љубави

VI ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ

1. Христова љубав према човеку и свету (**садржај н.ј.** – Милостиви Самарјанин; песма „Знаш ли ко те љуби силно“)
2. Препознајемо Христову љубав (**садржај н.ј.** – прича: „Добро дрво“, Ш. Силверстејн)
3. Христос васкрсе! (**опис н.ј.** – новозаветна сведочанства)

VII НАША БРИГА О СВЕТУ (ТВОРЕВИНИ БОЖЈОЈ)

1. Човек домаћин у свету
(**опис н.ј.** - свештеник твари - природе)
2. Радост служења
3. Љубав према људима и природи је љубав према Богу
4. Христос је узор свима
5. Научили смо у првом разреду (систематизација)

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	48

Број наставних тема	16
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Оспособљавање ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу, у усменом облику, о темама из свог непосредног окружења Развијање позитивног осећања ученика према језику који учи Стимулисање маште, креативности и радозналости Развијање такмичарског духа
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Развијање вештина разумевања на слух и говора Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу Развијање осећања за тимски рад кроз драматизацију дијалога
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Репродуковање појединих речи и једноставних реченица Учење кроз фронтални рад, рад у паровима (питања и одговори), групама (драматизација дијалога), певање песмица, игре с флеш-картицама, цртање према упутствима
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Српски језик, Грађанско васпитање, Физичко васпитање
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Smiles 1, Енглески језик за први разред основне школе, Jenny Dooley, Express Publishing, Фреска (Први и други део)
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Smiles 1, Приручник за наставнике, Jenny Dooley, Express Publishing, Фреска, Teacher's Multimedia Resource Pack

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:
1.	Let's start!	1	1	0	Разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; - поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства; 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1.
2.	Module 1 My family	8	3	5	Разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); препознају и именују чланове породице; представе чланове своје породице; уоче сличности и разлике у породичним односима у Великој Британији и код нас; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; поштују правила учтиве комуникације. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.
3.	Smiles Magazine 1	2	1	1	Препознају и именују боје; описују предмете користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности и разлике у начину забаве вршњака у циљној култури и код нас; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају; поштују правила учтиве комуникације. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.
4.	Module 2 My school	8	2	6	Препознају и именују школске предмете и бројеве до 10; разумеју једноставан опис предмета; описују предмете користећи

					најједноставнија језичка средства; разумеју једноставне исказе који се односе на количине и изражавају количине једноставним језичким средствима. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.
5.	Smiles Magazine II	2	1	1	Препознају и именују школске предмете и бројеве до 10; разумеју једноставан опис предмета; описују предмете користећи најједноставнија језичка средства; разумеју једноставне исказе који се односе на количине и изражавају количине једноставним језичким средствима; уоче сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.
6.	Module 3 My Room	9	3	6	Препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; уоче сличности разлике у начину живота у циљној култури и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.
7.	Smiles Magazine III	2	1	1	Препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.

8.	Christmas Day!	2	1	1	Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у Великој Британији. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.12.
9.	My Green Passport	4	0	4	Препознају и именују речи које се односе на тему; опишу биљке и животиње користећи најједноставнија језичка средства; разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.
10.	Module 4 My pets	8	2	6	Препознају и именују кућне љубимце и појмове који се односе на животиње; разумеју једноставан опис предмета; описују жива бића користећи најједноставнија језичка средства; разумеју и поштују правила учтиве комуникације. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.
11.	Smiles Magazine IV	2	1	1	Препознају и именују кућне љубимце и појмове који се односе на животиње; разумеју једноставан опис места; описују жива бића користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике између кућних љубимаца и дивљих животиња. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.

12.	Module 5 My Food	8	2	6	Препознају и именују храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју и поштују правила учтиве комуникације; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама и реагују на њих; изразе основне потребе кратким и једноставним језичким средствима; 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.
13.	Smiles Magazine V	2	1	1	Препознају и именују храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју и поштују правила учтиве комуникације; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама и реагују на њих; изразе основне потребе кратким и једноставним језичким средствима; уоче сличности и разлике у начину исхране у Великој Британији и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.
14.	Easter Is Here	2	1	1	Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у Великој Британији. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.
15.	Module 6 My Music	10	3	7	Препознају и именују делове тела; разумеју једноставан опис људи; описују себе користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину забаве и учења у циљној култури и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11.

					1.1.12. 1.1.13 1.1.15. 1.120. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.12.
16.	Smiles Magazine VI	2	1	1	Препознају и именују делове тела; разумеју једноставан опис људи; описују себе користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину забаве и учења у циљној култури и код нас 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13 1.1.15. 1.120. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.12.

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА У 2. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 2. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	180
За обраду новог градива	84
За друге типове часа	96

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	180

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ : Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на

којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и

друга уметничка остварења из српске и светске баштине.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Задачи - Поступно и систематично упознавање граматике и правописа - Уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије - Овладавање техником правилног читања и писања латиницом - Оспособљавање за самостално читање, анализу, доживљавање, разумевање, интерпретацију и вредновање књижевноуметничких дела и сценских и филмских остварења - Овладавање основним облицима језичког изражавања и даље и неговање језичке културе - Развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором знања - Усавршавање гласног читања и читања у себи - Развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује - Оспособљавање за правилну усмену и писмену комуникацију стандардним српским језиком - Подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
МЕТОДЕ Монолошка, дијалогска, рад на тексту, писани радови, игровне активности ОБЛИЦИ РАДА фронтални, индивидуални, групни, тандем
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Природа и друштво - о животињама, природе, описи природе Музичка култура - мотивационе песме
УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Читанка 2, аутор Маја Димитријевић, Вулкан знање; Граматика 2, аутори Вишња Мићић, Владимир Вукомановић Растегорац, Вулкан знање; Латиница 2, аутори Владимир Вукомановић Растегорац, Вишња Мићић, Вулкан знање; Радна свеска, аутори Маја Димитријевић, Вишња Мићић, Владимир Вукомановић Растегорац, Вулкан Знање
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ
			Обрад у	Остале типове часова	
1.	Језик	45	17	28	Препознаје врсте реченица, препознаје антонимију, познаје значења речи, који се употребљавају у свакодневnoj комуникацији (у кући, школи и сл.), саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику, препознаје синонимију, познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава, одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста / контекста у којем су употребљени, употребљава речи у основном и пренесеном / фигуративном значењу
2.	Језичка култура	70	25	45	познаје основна начела вођења разговор : уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га, пажљиво слуша своје саговорнике, користи форме учтивог обраћања, уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему, уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју, уме да одбрани своју тврдњу или став, пише писаним словима ћирилице, уме да се потпише, почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком,

					употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе, пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре, препричава кратак једноставан текст, пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.), пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије), зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу), пише јасним и потпуним реченицама, држи се теме, саставља кратак наративни текст, саставља кратак дескриптивни текст, пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама, користи богат фонд речи (у односу на узраст), издваја пасусе
3.	Књижевност	65	42	68	Препознаје књижевне родове, препознаје књижевне врсте, одређује главни догађај и ликове, одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту, препознаје риму, стих и строфу у лирској песми, уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту), разликује приповедање од описивања и дијалога, тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст, уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту, тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 2.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	180
За обраду новог градива	69
За друге типове часа	111

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	180

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и

вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације

математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног

живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Задачи: Ученици треба да: - савладају сабирање и одузимање до 100 - схвате множење као сабирање једнаких сабирака, упознају и

користе термине и знак множења; - упознају операцију дељења, користе термине и знак дељења; - упознају (на примерима)

комутативност и асоцијативност рачунских операција (без употребе ових назива); - уочавају својства нуле као сабирка, чиниоца и

дељеника, а јединице као чиниоца и делиоца; - савладају таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења

(до аутоматизма); - савладају множење и дељење у оквиру 100, упознају функцију заграде и редослед извођења рачунских операција; -

умеју да прочитају и запишу помоћу слова збир, разлику, производ и количник, као и да знају да одреде вредност израза са две

операције; - упознају употребу слова као ознаку за непознати број (односно, као замену за неки

број) у најједноставнијим примерима сабирања и одузимања; - умеју да решавају текстуалне задатке с једном и две рачунске операције, као и једначине с једном операцијом (на основу веза између компонената операције); - схвате појам половине; - уочавају и стичу одређену спретност у цртању праве и дужи као и разних кривих и изломљених линија; - уочавају и цртају правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи; - упознају и примењују мере за дужину (м, дм, цм) и време (час, минут, дан, седмица, месец)
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Кроз демонстрацију, рад на тексту, писање, практичан рад. Затим, настава се изводи фронтално, индивидуално, адом у пару, групном раду.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик - читање и писање, Музичка култура - слушање и певање мотивационих песама, ликовна култура - цртање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Математика 2, уџбеник за други разред основне школе, аутор Нела Малиновић-Јовановић, Јелена Малиновић, Вулкан Знање Математика 2, Радна свеска за други разред основне школе, аутор Нела Малиновић-Јовановић, Јелена Малиновић, Вулкан Знање
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Приручник за наставике

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Бројеви	140	57	83	Зна да прочита иа запише број, рачуна вредност бројевних израза, решава једначине, зна таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења; - зна јединице:

					дециметар, центиметар, час, минут, дан, седмица, месец; основна својства рачунских операција
2.	Геометрија	24	7	17	Зна да нацрта правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи, разликује геометријске фигуре, црта праву, дуж и криве линије
3.	Мерење и мере	16	5	11	Зна да претвори јединице за мерење дужине и времена, чита једноставне графиконе и табеле, зна различите апоене новца и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СВЕТА ОКО НАС ЗА 2.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	48
За друге типове часа	24

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ: наставног предмета свет око нас јесте да ученици упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Задаци: - развијање техника сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање; - формирање елементарних научних појмова из природних и

друштвених наука; - подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим - когнитивно- развојним способностима; - подстицање и развијање истраживачких активности деце; - подстицање уочавања узрочно-последичних веза, појава и процеса, на основу различитих параметара; - описивање и симулирање неких појава и моделовање једноставних објеката у свом окружењу; - слободно исказивање својих запажања и предвиђања и самостално решавање једноставних проблем-ситуација; - развијање различитих социјалних вештина и прихватање основних људских вредности за критеријум понашања према другима; - развијање одговорног односа према окружењу, интересовања и спремности за његово очување
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
МЕТОДЕ монолошко-дијалошка,илустративна,демонстративна ,рад на тексту,истраживачка ОБЛИЦИ РАДА фронтални, индивидуални, групни, тандем
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик - читање текстова о природи, часописа, енциклопедија Музичка култура - песме о природи
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Свет око нас 2, уџбеник и радна свеска, Драгана Златић и Марија Вуловић; Вулкан Знање
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
-Приручник за наставнике

Ред.број ј настав не теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часо ва по теми	Број часова за		ИСХОДИ
			Обра д у	Остал е типов е часов а	
1.	Други и ја	12	8	4	Активности ученика;Упознавање, усвајање, развијање, разликовање, разумевање
2.	Култура живљења	16	11	5	Исходи: Зна карактеристике места у коме живи, Усвојио је правила понашања у групи препознаје и именује природне ресурсе, зна мере заштите животне средине

3.	Човек ствара	8	5	3	Активности ученика. Развијање социјалних вештина , уочавање,разумевање, експериментисање Исходи: Прихвата основне људске вредности , зна различита својства материјала, разуме појам рециклаже
4.	Кретање и оријентација у простору и времену	9	6	3	Ученици знају да се оријентишу у простору и времену, превљно користе термине временске и просторне оријентације.
5.	Разноврсност природе	27	18	9	Активности ученика:Посматрање, уочавање, именовање, цртање, класификовање, повезивање. Исходи:Прави разлику између природе и производа људског рада, зна ко и шта чини живу и неживу природу, зна заједничке карактеристике живих бића, уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања , разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима, зна основне разлике између биљака, животиња и људи, примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића, разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима, разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА 2.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	25
За друге типове часа	11

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:	
Циљ : развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.	
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:	
Задаци: - неговање способности извођења музике (певање/свирање); - стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; - подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука); - упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа; - развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша); - упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.	
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:	
МЕТОДЕ : монолошко-дијалогска, рад на тексту, демонстрација, практични рад ОБЛИЦИ РАДА: фронтални, индивидуални, групни, тандем	
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:	
Српски језик - обрада песама Ликовна култура - ликовно изражавање на задату композицију	
УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:	
Музичка култура 2, аутор Маја Обрадовић, Вулкан Знање	
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:	
приручник за наставнике	

Ред.број		Број	Број часова за	

ј настав не теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	часо ва по теми	Обрад у	Остал е типов е часов а	ИСХОДИ
1.	Здраво, војско оштрих оловака	11	8	3	Зна да пева песме по слуху, разликује звук од тона, зна бројалице, дечје песме, игре с певањем, зна разлику: дубок- висок тон, дужи-краћи тон, гласнотихо, брзо-споро, користи ритмичке инструменте, прати певање одговарајућим покретима
2.	Мој тротинет може из места да вози стотку, па и двеста	9	7	2	
3.	Седи Ћира наврх сламе, брковима плаши вране	7	6	1	
4.	Све што расте хтело би да расте	9	4	5	Зна да пева песме по слуху, разликује звук од тона, зна бројалице, дечје песме, игре с певањем, зна разлику: дубок- висок тон, дужи-краћи тон, гласнотихо, брзо-споро, користи ритмичке инструменте, прати певање одговарајућим покретима Зна да изрази ликовним путем и покретом слушану музику, зна да препозна песму на основу карактеристичног одломка мелодије Зна да креира једноставне пратње за бројалице, песме, музичке игре, зна да осмисли малу ритмичку целину помоћу различитих извора звука, зна да осмисли малу музичку игру

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА 2.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	33
За друге типове часа	39

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Задачи: Ученици треба да: - схвате ликовно-визуелни рад као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имажинације - опажају, сећају се, објашњавају и реконструишу појаве или ситуације; - стекну искуства о: оплемењивању животног и радног простора, контрасту облика, карактеру облика, коришћењу материјала за рад, визуелним знаковима, опажањима облика у кретању, компоновању, рекомпоновању, дејству светлости на карактер облика; - развију навику лепог писања; - развију осетљивост за лепо писање (ћириличка и латиничка палеографија).
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
МЕТОДЕ монологско-дијалогско, демонстрација, графички радови ОБЛИЦИ РАДА фронтални, индивидуални, групни, тандем
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Музичка култура - рад уз и на основу музичких садржаја Свет око нас - природа Српски језик - ликовни рад уз драмске текстове
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
„Ликовница“, аутор Славица Младеновић Ивановић, Вулкан Знање
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Приручник за наставнике

Ред.број настав не теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часо ва по теми	Број часова за		ИСХОДИ
			Обра д у	Остал е типов е часов а	
1.	Облици	26	13	13	Зна одакле долази извор светлости, уочава сенку и уме да је прикаже цртежом Уме да уклапа поједине облике у композицију коју сам гради користећи различите материјале .
2.	Споразумевање	14	6	8	Зна да креира употребни предмет коришћењем различитих материјала и техника Зна да су лепљење, шивење, ткање, зидање, закопчавање, шнирање облици везивања које човек користи у непосредној околини. Уме да се служи знаковима за визуелно споразумевање у свакодневном животу
3.	Ликовне игре	14	7	7	Уме да користи различите материјале за рад и да применом комбинаторике дође до маштовитих решења Зна да примењује основна калиграфска правила у писању ћириличних и латиничних слова као и знакове Зна да се ликовно изрази приликом прављења маски и костима за сценско извођење
4.	Простор	18	7	11	Може да опажа облике у кретању и способан је да помоћу разноврсног материјала спаја више облика у целину која се покреће у простору

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА ЗА 2.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	108
За обраду новог градива	35
За друге типове часа	73

Број наставних тема	10
Број наставних јединица	108

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ : физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Задачи: - задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром; - развијање координације, гipкости, равнотеже и експлозивне снаге; - стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; - упознавање са кретним могућностима и ограничењима споственог тела; - стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика; - формирање и овладавање елементарним облицима кретања – „моторичко описмењавање”; - стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективни живот и рад. -
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
МЕТОДЕ: монолошко-дијалошка,демонстративна ОБЛИЦИ РАДА :фронтални, индивидуални, групни, тандем
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Музичка култура - музичке и народне игре, кретање уз ритам
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
нема

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
приручници за наставнике

Ред.број ј настав не теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часо ва по теми	Број часова за		ИСХОДИ
			Обра д у	Остал е типов е часов а	
1.	ХОДАЊЕ И ТРЧАЊЕ	16	4	12	Исходи:Правилно држи тело, хода уз правилно држање тела и са радом руку, креће се у кратким и дугим корацима и у различитом ритму, правилно поставља стопала, трчи уз правилно постављање стопала и уз правилан рад руку, трчи са подизањем колена, са забацивањем потколенице, са укрштањем ногу, трчи уназад, брзо трчи до 20м
2.	СКАКАЊЕ И ПРЕСКАКАЊЕ	11	7	4	Зна да изводи поскоке у месту, у кретању, зна да изводи скок удаљ, скок увис, зна да прескаче кратку и дугу вијачу, учествује у играма у којима се користе различити облици скакања и прескакања
3.	ВЕЖБЕ УПОРОМ РУКАМА	3	/	3	Изводи суножним одскоком наскок и прескок шведске клуп
4.	БАЦАЊЕ И ХВАТАЊЕ	7	2	5	Зна да баца лоптицу из места и у циљ, зна да баца лоптицу увис и да је хвата,

					зна да води лопту у месту, учествује у играма у којима се користе различити облици бацања и хватања
5.	ВИШЕЊА И ПЕЊАЊА	2	1	1	Изводи различите врсте пењања, упора и виса, изводи поваљку на леђима и стомаку, изводи колут напред, изводи став о лопатицама
6,	ВЕЖБЕ НА ТЛУ	15	4	11	правилно изводи вежбе на тлу.
7	ВЕЖБЕ РАВНОТЕЖЕ	11	5	6	Ходе уз правилно држање тела са правилно постављеним стопалима и са различитим положајем руку, учествује у играма у којима се користи комбинација ходања и трчања на шведској клупи
8	ВЕЖБЕ РЕКВИЗИТИМА	15	5	10	Користи палицу, вијачу, обруч у вежбама обликовања, прескаче кратку и дугачку вијачу, избацује и хвата обруч, провлачи се кроз обруч, учествује у елементарним играма са коришћењем реквизита
9	РИТМИЧКЕ ВЕЖБЕ И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ	7	3	4	Изводи ритмичке вежбе уз музичку пратњу, изводи галоп напред и странце и дечији поскок, изводи ритмичке вежбе са вијачом
10	ЕЛЕМЕНТАРНЕ И ШТАФЕТНЕ ИГРЕ	21	4	17	Учествује у угрима поштујући правила игре, понашања.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА ЗА 2.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	
За друге типове часа	

Број наставних тема	2
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
ЦИЉ: Упознавање ученика са врстама права и природом (универзалност, целовитост, недељивост) Упознавање ученика са начинима и механизмима заштите права- међународним и домаћим документима која гарантују остваривање и заштиту права сваком појединца Сагледавање значаја личног ангажовања у заштити сопствених права али и права других људи
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Развијање потребе за понашањем у складу са наученм правима и правилима понашања.
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Настава се обавља кроз радионице
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик - рад на тестовима Музичка култура - рад на музичким садржајима
УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
-
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
приручник за наставнике

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ
			Обр аду	Остал е типов е часов а	
1.	Права и одговорности	18			По завршетку теме ученик ће бити у стању да: Објасни значење и смисао људских права Разликује врсте људских права (лична, политичка, социјалноекономска, културна, здравствена права) Анализира и објашњава однос права и одговорности Објасни целовитост и узајамну повезаност људских права Објасни универзалност и развојност људских права Објашњава потребу посебне заштите права детета Проналази примере и показатеље остваривања и кршења људских праваа Процени положај појединца и друштвених група, са аспекта људских права Објасни механизме и начине за заштиту људских права Анализира и тумачи основна међународна и домаћа документа из области људских права Објасни улогу најзначајнијих институција и процедуре заштите људских права Објасни улогу појединца и група у заштити људских права
2.	Планирање и извођење акције	18			Идентификује проблеме у својој локалној заједници/ школи Анализира изабране проблеме, изучава их Предлаже активности и дискутује о њима са осталим члановима тима Сарађује са члановима тима и учествује у доношењу одлука Формулише циљеве и кораке акције Иницира активности ,прати их и оцењује их Представи,путем јавне презентацију,нацрт акције и резултате акције.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ПРЕДМЕТА ДИГИТАЛНИ СВЕТ ЗА 2. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	23
За друге типове часа	13

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	180

Уџбеник: Дигитални свет 2, уџбеник за други разред, Гордана Рацков и Арпад Пастор; Вулкан Знање

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	13	7	20
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	4	2	6
3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	6	4	10
УКУПНО		23	13	36

Редни бр. и назив наставне теме	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Међупредметне компетенције

ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	– упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; – користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); – самостално користи дигиталне уџбенике за учење; – креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; – својим речима објасни појам покретне слике; – креира елементе покретне слике; – креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; – својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; – наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја.	Вештина сарадње, комуникација, одговорно учење у савременом друштву, компетенција за учење, дигитална компетенција естетичка компетенција рад с подацима и информацијама
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	– објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја; – разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; – реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; – наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; – организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја; – предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину.	комуникација, одговорно учење у демократском друштву, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад с подацима и информацијама сарадња

АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	– својим речима објасни појам алгоритам; – анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; – креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику; – анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради; – уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); – креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.	дигитална компетенција решавање проблема, комуникација, компетенција за учење, рад с подацима и информацијама

ПРЕДЛОГ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА НАСТАВНИКА (према наставним јединицама)

Редни број и назив наставне теме	Ред. бр. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Утврђивање	Систематизација
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	1.	Уводни час		1	
	2.	Како можемо да учимо	1		
	3.	Школска онлајн учионица	1		
	4.	Дигитални уџбеници	1		
	5.	Дигитални цртеж	1		
	6.	Слагање фигура	1		
	7.	Сложи фигуре - Танграм		1	
	8.	Доради и заврши цртеж	1		
	9.	Копирај фигуре	1		
	10.	Преврнути облици	1		
	11.	Фигуре у Paint-у		1	
	12.	Обнављалица - Paint		1	
	13.	Покрени слике	1		
	14.	Дигитална анимација	1		
	15.	Обнављалица - покрени слике		1	
	16.	Дигитални наставни материјал	1		
	17.	Преносимо знање		1	
	18.	Дигитални уређаји су повезани	1		
	19.	Учимо заједно	1		

	20.	Обнављалица – дигитално друштво			1
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	21.	Комуникација путем дигиталних уређаја	1		
	22.	Није тешко бити фин – интернет бонтон	1		
	23.	Лични подаци на интернету	1		
	24.	Правилно користимо дигиталне уређаје		1	
	25.	Чувајмо животну средину	1		
	26.	Обнављалица – безбедност на интернету			1
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	27.	Алгоритам	1		
	28.	Понављање корака у алгоритму	1		
	29.	Вежбај алгоритме		1	
	30.	Програмирање у Скречу	1		
	31.	Линијски програм	1		
	32.	Понављање у програму	1		
	33.	Костими и грешке		1	
	34.	Вежбај програмирање		1	
	35.	Програмирање дигиталног другара	1		
	36.	Обнављалица - алгоритми			1
Укупно			23	10	3

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Правопис
2.	Граматика

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА У 3. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 3. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	180
За обраду новог градива	70
За друге типове часа	110

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	180

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- овладавање техником читања и писања на оба писма;
- савладавање просте реченице (појам, главни делови);
- стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима;
- постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела (осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, језичко-стилске карактеристике);
- овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање);
- постепено упознавање методологије израде писменог састава

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Начини-методе: монолошко-дијалошка, вербално-тестуална, стваралачка, разговор, илустративно-демонстративна, методе којима ће се остваривати субјекатска позиције ученика: интерактивна, гласовне игре

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Природа и друштво, Музичка култура, Ликовна култура. Грађанско васпитањ
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Н. Станковић Шошо, М. Костић, <i>Читанка У свету речи за 3. разред основне школе</i> , Нови Логос, Београд, 2020. Ј. Срдић, <i>Граматика Дар речи за 3. разред основне школе</i> , Нови Логос, Београд, 2020. Н. Станковић Шошо, Ј. Срдић, <i>Радна свеска за 3. разред основне школе</i> , Нови Логос, Београд, 2020.
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
/

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Књижевност	80	47	33	-Зна да препозна различите књижевне форме и тумачи их, -Препознаје осећања, уочава догађаје и ликове, -Уме да формулише поруке књижевног дела, -Уме да примењује језичко-стилске карактеристике -Чита, разуме прочитано, усмено и писмено препричава књижевно дело -Одговара на једноставна питања у вези са текстом, одређује главни догађај и ликове ,време и место дешавања радње -Препознаје риму, стих и строфу у песми Стандарди: 1СЈ.1.2.1. 1СЈ.1.2.2. 1СЈ.1.2.6.

					1CJ.1.2.8. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.2.9. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.3.2.2. 1CJ.3.2.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2.
2.	Језик	60	18	42	Уме да препозна и именује врсте речи:именице,глаголе и придеве, Зна да препозна и уочи управни говор у тексту, да примени правописна правила у писању: датума, бројева словима, скраћеница,назива улица,великог слова,речце НЕ, ЛИ, сугласника Ј Зна да одреди делове реченице: субјекат, предикат, прилошке одредбе за место, време и начин, Зна да одреди реченице по облику,саставу и значењу Стандарди: 1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4.

					1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.5. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.7. 1CJ.2.4.9.
3.	Језичка култура	40	5	35	-Зна правилно да чита и пише на оба писма, -Правилно интонира реченице -Зна усмено и писмено да искаже своје мисли и осећања, -Разуме једноставна упутства и реагује на њих -Рецитује ; препричава текст -Уме да примени форму писаног изражавања -Упознаје методологију израде писменог састава -Негује културу слушања саговорника -Примењује усвојена и правописна правила -Богати речник и језичку културу Стандарди: 1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.6 1CJ.1.3.7. 1CJ. 1.3.8. 1CJ. 1.3.9. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.3

					1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.9. 1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.2. 1CJ.3.3.6.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 3. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	180
За обраду новог градива	66
За друге типове часа	114

Број наставних тема	8
Број наставних јединица	180

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе математике јесте да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву, да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успеш

но настављање математичког образовања и за самообразовање, као и да доприносе развијању менталних способности ,

формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- Зна да чита, пише и упореди бројеве до 1000 и римске бројеве,
- зна да сабира, одузима, множи и дели природне бројеве до 1000,
- уме да примени редослед рачунских операција при решавању задатака,
- примењује својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем,
- чита и записује разломке

(половина,четвртина,десетина), -решава текстуалне задатке , -зна да израчуна непознат број, -уме да запише неједначину и одреди скуп решења - знају да одреде обим правоугаоника, квадрата и троугла; - упознају мерење масе тела и запремине течности, као и нове јединице за време (година, век).
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Начини-методе: разговор, дијалог, рад на тексту, илустрација цртежима , класификовање, демонстарција односа, овладавање техникама рационалног учења, метода решавања проблема, мерења и рачунања.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик, Природа и друштво, Ликовна култура, Физичко и здравствено васпитање
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
„Математика 3- уџбеник за трећи разред", Нови логос-Сенка Тахировић и Ива Иванчић „Математика 3- Радна свеска за трећи разред", Нови логос- Сенка Тахировић и Ива Иванчић
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Обнављање градива другог разреда	6	-	6	
2.	Бројеви до хиљаду (први део)	65	29	39	– прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1000) – изврши четири основне рачунске

					операције, писмено и усмено (до 1000) – процени вредност израза са једном рачунском операцијом – израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције – одреди десетице и стотине најближе датом броју – реши једначину са једном рачунском операцијом – одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем – реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм) Стандарди: Основни: 1.1.1; 1.1.2; 1.1.4; 1.1.5; 1.4.4. Средњи: 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.5. Напредни: 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5.
3.	Геометрија (први део): праве и углови	10	4	6	– црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат - именује елементе угла Стандарди: Основни: 1.2.1. Средњи: 2.2.1 Напредни: 3.2.2.
4.	Бројеви до хиљаду (други део)	52	21	31	– подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат - разликује врсте углова Стандарди: Основни:

					1.1.3; 1.1.4; 1.1.5. Средњи: 2.1.5. Напредни: 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4.
5.	Мерење и мере	14	5	9	– резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом – чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време) – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом) примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама Стандарди: Основни: 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4; 1.4.2; 1.4.3; 1.4.4. Средњи: 2.2.2; 2.4.2; 2.4.3; 2.4.4. Напредни: 3.4.2; 3.4.3.
6.	Геометрија (други део): геометријске фигуре	19	8	11	– именује елементе правоугаоника, квадрата, троугла и круга – разликује врсте троуглова – опише особине правоугаоника и квадрата – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца – конструише троугао и круг – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање

					Стандарди: Основни: 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4. Средњи: 2.2.2; 2.2.4; 2.2.5. Напредни: 3.2.2; 3.2.3; 3.2.4.
7.	Бројеви до хиљаду (трећи део): разломци	6	2	4	– уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$) – упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким имениоцима Стандарди: Основни: 1.3.1; 1.3.2. Средњи: 2.3.1; 2.3.2. Напредни: 3.3.1; 3.3.2.
8.	Утврђивање градива трећег разреда	8	-	8	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА ЗА 3. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	48
За друге типове часа	24

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ интегрисаног наставног предмета Природа и друштво јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:					
- развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних елемената логичког мишљења; - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва; - стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење; - усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања; - развијање еколошке свести.					
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:					
Начини- методе: разговор, дијалог, рад на тексту, илустрација цртежима , класификовање, демонстрација односа, овладавање техникама рационалног учења, метода решавање проблема, мерења и рачунања.					
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:					
Српски језик Ликовна културач Музичка култура, Математика, Физичко и здравствено васпитање					
УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:					
Природа и друштво 3- уџбеник (Нови логос)- Марина Мунитлак, Андријана Шикл Ерски					
Природа и друштво 3 – Радна свеска (Нови логос)- Марина Мунитлак, Андријана Шикл Ерски					
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:					

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Природа и друштво	15	10	5	

	мога краја				• идентификује облике рељефа у свом крају; • идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; • илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; • примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима; • повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе; • представи резултате истраживања; • повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; • примени правила безбедног понашања у саобраћају; повеже резултате рада са уложеним трудом. Стандарди: 1ПД.1.6.1.; 1ПД.1.6.2.; 1ПД.2.6.1.; 1ПД.2.6.2.; 1ПД.2.6.3.; 1ПД.1.5.1.; 1ПД.1.5.2.; 1ПД.1.5.3.; 1ПД.2.1.1.; 1ПД.2.5.1.; 1ПД.2.5.2.; 1ПД.2.5.3.; 1ПД.3.1.1.; 1ПД.3.5.1.; 1ПД.3.5.2.
2.	Услови за живот у мом крају	18	13	5	• разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; • повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; • очита вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; • прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама

					помоћу ланца исхране; • илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; • примени поступке (мере) заштите од заразних болести; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • представи резултате истраживања; повеже резултате рада са уложеним трудом. Стандарди: 1ПД.1.1.1.; 1ПД.1.3.1.; 1ПД.2.3.1.; 1ПД.2.3.2.; 1ПД.3.3.1.; 1ПД.1.1.2.; 1ПД.1.1.6.; 1ПД.1.2.3.; 1ПД.2.1.1.; 1ПД.2.1.3.; 1ПД.2.1.5.; 1ПД.2.1.6.; 1ПД.2.2.3.; 1ПД.3.1.1.; 1ПД.1.5.4.; 1ПД.1.5.5.; 1ПД.2.2.4.
3.	Орјентација у времену и простору	16	11	5	• се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; • опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; • идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; • користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; • прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; повеже резултате рада са уложеним трудом. Стандарди: 1ПД.1.4.2.; 1ПД.1.4.3.; 1ПД.1.4.4.; 1ПД.2.4.3.; 1ПД.2.4.4.; 1ПД.2.4.5.; 1ПД.3.4.1.; 1ПД.1.6.4.;

					1ПД.1.6.5.; 1ПД.1.6.6.; 1ПД.2.6.4.; 1ПД.2.6.5.; 1ПД.2.6.7.
4.	Кретање	12	8	4	• доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; • повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем; • разликује природне и вештачке изворе светлости; • повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; • повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора; • изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; • представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др.); сарађује са другима на заједничким активностима. Стандарди: 1ПД.1.4.1.; 1ПД.2.4.1.; 1ПД.2.4.1.; 1ПД.1.5.4.; 1ПД.1.5.5.
5.	Материјали	11	6	5	• разликује повратне и неповратне промене материјала; уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост Стандарди. 1ПД.1.3.4.; 1ПД.1.3.5.; 1ПД.1.3.6.; 1ПД.2.3.3.; 1ПД.2.3.4.; 1ПД.2.3.5.;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА 3. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	30
За друге типове часа	6

Број наставних тема	6
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; - оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; - развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свога и других народа. - неговање способности извођења музике (певање/свирање); - стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; - подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа; - развијање критичког мишљења; - упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
- певање песама по слуху; - слушање вредних дела уметничке и народне музике; - извођење дечје, народне и уметничке игре; - усвајање основа музичке писмености - свирање на дечјим музичким инструментима;
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
разговор, дијалог, рад на тексту, илустрација цртежима ,демонстрација музичких остварења, практични радови.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик, Природа и друштво, Ликовна култура, Грађанско васпитање, Физичко и здравствено

васпитање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Музичка култура 3 (Нови логос)- Драган Михајловић Бокан, Марина Ињац
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
-

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Зналци музикалци	2	-	2	· опише своја осећања у вези са слушањем музике; · примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · изговара бројалице у ритму, уз покрет; · пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; · наведе особине тона; · свира по слуху ритмичку и мелодијску пратњу своје омиљене песме; · осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;

					· коментарише своје и туђе извођење музике;
2.	Ухвати ритам	9	8	1	· опише своја осећања у вези са слушањем музике; · изговара бројалице у ритму, уз покрет; · пева по слуху песме различитог садржаја и карактера; · наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; · комуницира са другима кроз извођење музичких игара; · примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · изговара текст песме у ритму, уз покрет; · препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст · коментарише своје и туђе извођење музике; · повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементим; · развој активног слушања и ритмичке меморије уз помоћ музичке приче.
3.	Музикалне степенице	12	11	1	· опише своја осећања у вези са слушањем музике;

					· примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · пева по слуху песме различитог карактера и расположења; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · коментарише своје и туђе извођење музике; · наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; · повезује почетне тонове песаме – модела са тонском висином; · свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; · самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; · комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара; · осмисли музички одговор на музичко питање.
4.	На крилима песме	8	7	1	· опише своја осећања у вези са слушањем музике; · примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · пева по слуху песме различитог карактера и расположења; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · коментарише своје и туђе

					извођење музике; · осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу ; · самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; · учествује у школским приредбама и манифестацијама. · комуницира са другима кроз извођење музичких игара; · препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; · наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; · разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; · повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима
5.	Србијо, наша најлепша песмо	4	3	1	· опише своја осећања у вези са слушањем музике; · примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · пева по слуху песме различитог карактера и расположења; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · коментарише своје и туђе извођење музике; · комуницира са другима кроз извођење традиционалних игара уз покрет;

					· повезује почетне тонове једноставних наменских песама са тонском висином; · свира из нотног текста мелодијску пратњу;
6.	Музички бонтон	1	1	-	· поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) пр ема литерарном садржају; · самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА 3. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	47
За друге типове часа	25

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење, деловање и разумевање природних законитости и друштвених појава; развија способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности и развија љубав према уметности;
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- оспособљавати ученика да се служи средствима и техникама ликовне културе - развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи; - развија визуелно изражавања који су доступни њиховом узрасту - стварати услове за креативно опажање , тумачење и ликовно изражавање ученика у функцији развијања мишљења и визуелног ликовног - естетског сензибилитета за медијуме, коришћењем разних материјала за компоновање, покрет у композицији, орнаментику, простор, одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору, плакат и ликовне поруке као могућност споразумевања; - увођење ученика у различите могућности комуникација; - мотивисати ученика да се слободно ликовно-визуелно изражава, својствено узрасту и индивидуалној способности и да маштовито представљају свет око себе и активно учествује у квалитетном естетском и просторном уређењу животне околине.
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Начини – методе: разговор, дијалог, рад на тексту, илустрација цртежима и фотографијама, демонстрација односа и ситуација, практични радови.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Природа и друштво, Српски језици, Математика, Музичка култура
УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Ликовна култур 3- уџбеник (Нови логос), Милутин Мићић , Гордана Мићић
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Материјали	28	21	7	– поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; – повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим

					продуктом; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију;
2.	Композиција	24	16	8	– укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа; – изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;
3.	Споразумевање	12	4	8	– изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; – користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;
4.	Простор	8	6	2	– распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; – разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; – учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА ЗА 3. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	108
За обраду новог градива	42
За друге типове часа	66

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	108

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
- задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром; - стварање услова за социјално прилагођавање ученика - развијање координације, глпкости, равнотеже и експлозивне снаге; - стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела; - стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика; - формирање и овладавање елементарним облицима кретања - "моторичко описмењавање";
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Начини- методе:разговор, дијалог, демонстрација односа и ситуација,
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик, Музичка култура, Математика, Природа и друштво

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
/
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Физичке способности	6	-	6	- примени једноставне двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - прати промене у тежини и висини код себе и других; мај - коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; - правилно држи тело; Стандарди: ФВ.1.1.1.Унапређује моторичке способности ФВ.1.1.2.Правилно изводи једноставније вежбе обликовања, са и без реквизита ФВ.1.1.3.Разуме значај правилног држања тела за здравље ФВ.2.1.1.Примењује самостално научени комплекс јутарње гимнастике ФВ.3.1.1.Правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела

2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	102	42	60	- правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - правилно подиже, носи и спушта терет; - изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима; Стандарди: ФВ.1.2.1.Правилно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге стазе и мери резултат ФВ.1.2.2.Зна правилно да скаче удаљ згрчном варијантом технике и мери дужину скока ФВ.1.2.3.Зна правилно да скаче увис варијантом технике маказице ФВ.1.2.4.Правилно изводи вежбе на тлу ФВ.1.2.5.Правилно изводи вежбе на греди и шведској клупи ФВ.1.2.6.Познаје правила спортских елементарних игара ФВ.2.2.1.Правилно изводи прескоке ФВ.2.2.2.Правилно изводи вежбе на вратилу ФВ.2.2.3.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбал и “Између

				четири ватре”, примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других ФВ.2.2.4.Правилно изводи основне ритмичке вежбе са лоптом и вијачом ФВ.2.2.5.Правилно изводи плес и народно кола предвиђена за трећи разред ФВ.3.2.1.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбали “Између четири ватре”, примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других
3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	На свим часовима		- користи терминологију вежбања; - поштује правила понашања на вежбалиштима; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; - примени правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; - препозна здравствено стање када

					не треба да вежба; - примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања и у другим животним ситуацијама; - уредно одржава простор у коме живи и борави; Стандарди: ФВ.1.3.1.Зна основне појмове везане за физичко вежбање ФВ.1.3.2.Познаје основна начела безбедности у сали, на игралишту и учионици ФВ.1.3.3.Примењује здравствено-хигијенске мере ФВ.2.3.1.Зна основна правила Мини - рукомета, “Футсала” и “Између четири ватре” ФВ.2.3.2.Позитивно вреднује успешне потезе и уложени труд свих учесника у игри, уз подстицање свих учесника у игри ФВ.3.3.1.Зна утицај физичког вежбања

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА ЗА 3. РАЗРЕД

За обраду новог градива	/
За друге типове часа	36 радионица

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ предмета Грађанско васпитање- сазнање о себи и другима је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика трећег разреда основне школе. Овај предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима; - подстицање развоја самопоуздања и личне одговорности; - оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствене потребе и потребе других, и да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге; - развијање свести о потреби уважавања различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло; оспособљавање ученика за ненасилно решавање сукоба; - развијање појма пријатељства; - оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила која регулишу живот у заједници и да кроз договарање активно доприносе поштовању или мењању правила сагласно са потребама; - оспособљавање ученика да упознају и уважавају деčја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању; - развијање и неговање еколошке свести; - развијање моралног расуђивања и неговање основних људских вредности; - оспособљавање ученика да активно доприносе развоју школе по мери детета
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик, Музичка култура, Природа и друштво, Физичка и здравствена култура
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
-
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
-

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	11 радионица			зна улогу појединца у групи, уме да заступа групу, поштује правила заједнице
2.	Уважавање различитости и особености, уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло	9 радионица			уме да поштује различитост и особеност сваког појединца
3.	Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим, развијање појма пријатељства и моралног расуђивања (крађа, лаж)	10 радионица			уме да поштује различитост и особеност сваког појединца
4.	Заштита од насиља, ненасилно решавање сукоба	3 радионице			Уме да препозна насиље, уме да реши сукоб ненасилним путем
5.	Развијање еколошке свести, брига о животињама и	3 радионице			Познаје међузависност природе и људи, зна

	биљкама				своју улогу и одговорност

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ ЗА 3. РАЗРЕД

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	6
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	22
За друге типове часа	14

Р.бр.	Наставни садржај	Бр. часова	За обраду	За утврђивање и понављање
1.	Увод	1	1	/
2.	Бог је створио јединствени свет и то као многе конкретне врсте ни из чега	9	5	4
3.	Последице створености по природу и њено постојање	4	3	1
4.	Стварање човека на крају свега створеног по „икони и подобију „Божијем	5	3	2
5.	Евхаристија као свет у малом	12	7	5
6.	Стварање света и човека у православној иконографији	5	3	2
	Укупно часова	36	22	14

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 3. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	48

Број наставних тема	22
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Оспособљавање ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу, у усменом и писаном облику, о темама из свог непосредног окружења

Подстицање употребе страног језика у личне сврхе и из задовољства

Стимулисање маште, креативности и радозналости

Развијање такмичарског духа

Развијање и подржавање континуитета у учењу језика као основног принципа

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Даље развијање језичких компетенција – разумевања, говора, читања и писања

Развијање вештине самосталног усменог и писаног изражавања на основном нивоу

Упознавање културе народа чији се језик изучава и усвајање позитивног става према различитостима

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Учење кроз фронтални рад, рад у паровима (питања и одговори), групама (драматизација дијалога)

Вежбање правилног изговарања (фонетске вежбе), читања, писања краћих састава Увођење основних граматичких категорија

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Природа и друштво, Српски језик, Математика, Музуичка култура, Грађанско васпитање, Физичко васпитање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Family and Friends 1, Енглески језик за трећи разред основне школе, Naomi Simmons, Oxford University Press, Нови Логос, Уџбеник + Радна свеска
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Family and Friends 1, Naomi Simmons, Oxford University Press – Teacher’s Book, Teacher’s Resource Pack, Audio Class CDs, Digital Class Resources

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Starter Unit	2	0,5	1,5	По завршеној теми/области ученици ће бити у стању да у усменој и писменој комуникацији: -разумеју краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе; -поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставна језичка средства; -поставе и одговоре на једноставна питања личне природе; -у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; -изразе хронолошко време; - уоче сличности и разлике у животу у школама у ВБ и код нас; -поштују правила учтиве комуникације. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9.

					1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.3.2.
2.	Unit 1 – What’s this?	4	1,5	2,5	- разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - разумеју и реагују на једноставне налоге; - формулишу једноставне налоге; - разумеју и формулишу једноставне исказе о метеоролошком времену; - разумеју сличности и разлике између живота и рада у школама у ВБ и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.23 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.6. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.
3.	Unit 2 – Playtime	4	1,5	2,5	- поставе и одговоре на једноставна питања личне природе; - саопште информације о себи и другима користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; -разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на поседовање и допадање; -питају и саопште чије је нешто, шта им се допада; - разумеју и опишу популарне игре и начин разоноде вршњака у ВБ у кући. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.6. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.
4.	Unit 3 – This is my	4	1,5	2,5	- разумеју једноставан опис људи;

	nose				- опишу људе једноставним језичким средствима; - разумеју и формулишу једноставне савете; - разумеју и реагују на упутства и налоге; - дају упутства и налоге; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на количину/број нечега; - размене једноставне исказе приликом упознавања и представљања; - поштују правила учтиве комуникације. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.6. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.
5.	Review 1 + Test	2	0	2	- разумеју и формулишу једноставне исказе о познатим темама; - поставе и одговоре на једноставна питања личне природе и питања о познатим темама; - препознају гласове и повежу их са одговарајућим словима. 1.1.2. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.22.
6.	Unit 4 – He’s a hero	4	1,5	2,5	- разумеју једноставна питања личне природе и одговоре на њих; - разумеју једноставне исказе који се односе на представљање других и тражење/давање информација о њима; - формулишу једноставне исказе којима представљају чланове породице; - разумеју породичне односе у ВБ; - уоче сличности и разлике у униформама типичним за одређена занимања у ВБ и код нас.

					1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.3.2.
7.	Unit 5 – Where’s the ball?	4	1,5	2,5	- разумеју једноставна обавештења о простору и реагују на њих; - траже и пруже кратка и једноставна обавештења о томе где се неко или нешто налази; - опишу непосредни простор у којем се крећу једноставним језичким средствима; - разумеју и изразе своја осећања једноставним језичким средствима; - разумеју једноставне исказе о способностима у садашњости и реагују на њих; - формулишу једноставне исказе о способностима у садашњости; 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.3.2.
8.	Unt 5 – Billy’s teddy	4	1,5	2,5	- разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање и реагује на њих; - формулишу једноставне исказе који се односе припадање / неприпадање; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на тражење и давање дозвола; - разумеју, формулишу и реагују на једноставне налоге; - упоређују и уочавају сличности и разлике у именовању сродства у ВБ и код нас ширем смислу. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17.

					1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.2.
9.	Review 2 + Test	2	0	2	- разумеју и формулишу једноставне исказе/неколико једноставних исказа у низу о просторним односима, припадању и неприпадању; - дају и траже основне информације о другима (чланови породице - где су и чиме се баве); - разумеју, траже и дају основне исказе који се односе на припадањ/неприпадање; - препознају гласове и повежу их са одговарајућим словима. 1.1.2. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2.
10.	Christmas	1	0	1	- разумеју једноставно исказане честитке и одговарају на њих; - упуте једноставне честитке; - уоче сличности и разлике у начину прославе Божића у ВБ и код нас, певају Божићне песме и играју традиционалне Божићне игре 1.1.2. 1.1.4. 1.1.9. 1.1.19. 1.3.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.3.1.
11.	Unit 7 – Are these his trousers?	4	1,5	2,5	- разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање и реагује на њих; -траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање; - разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима;

					- разумеју једноставан опис предмета; - опишу предмете једноставним језичким средствима; - уоче и на матерњем језику опишу сличности и разлике у култури одевања у ВБ и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4.
12.	Unit 8 – Where’s Grandma?	4	1,5	2,5	- разумеју једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагују на њих; - траже и пруже кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; - разумеју једноставан опис места; - опишу место и непосредни простор у којем се крећу користећи једноставна језичка средства; -уоче сличности и разлике у култури становања у ВБ и код нас; - уоче сличности и разлике у именовању сродства. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1.
13.	Unit 9 - Lunchtime	4	1,5	2,5	- разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагују на њих; - формулишу једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; - разумеју и формулишу једноставне исказе

					који се односе на количину (број) нечега; - поштују правила учтиве комуникације са вршњацима; - разумеју начин исхране у школама у ВБ. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1.
14.	Review 3 + Test 3	2	0	2	- разумеју и формулишу једноставне исказе исказа у низу о стамбеном простору, храни, одећи и поседовању/непоседовању; - разумеју једноставан опис који се односи на свакодневни живот – становање; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на поседовање/непоседовање; - препознају и гласове и повежу их са одговарајућим словима. 1.1.2. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2.
15.	Unit 10 – A new friend	4	1,5	2,5	- разумеју једноставан опис бића и предмета; - опишу жива бића и предмете једноставним језичким средствима; - уоче и примене начин писања неформалних писама. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.2.
16.	Easter	1	0	1	- разумеју једноставно исказане честитке и одговарају на њих;

					- упуте једноставне честитке; - уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса у ВБ и код нас, певају Ускршње песме и играју традиционалне Ускршње игре. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.9. 1.1.19. 1.3.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.3.1.
17.	Unit 11 – I like monkeys	4	1,5	2,5	- разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; - траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју једноставан опис живих бића; - опишу жива бића једноставним језичким средствима; - разумеју и реагују на позив; - упуте позив на заједничку активност; - разумеју правила понашања на јавном месту (зоолошки врт); - користе емотиконе. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.2.
18.	Unit 12 - Dinnertime	4	1,5	2,5	- разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/ недопадања и реагују на њих; - формулишу једноставне предлоге, савете и упозорења; - разумеју правила понашање на јавним местима (кафић); - користе емотиконе. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8.

					1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.2.
19.	Review 4 + Test 4	2	0	2	- разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на допадање/ недопадање и опис предмета; - разумеју једноставан текст којим се описују жива бића; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на поседовање/ непоседовање и опис живих бића и предмета; - препознају гласове и повежу их са одговарајућим словима. 1.1.2. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2.
20.	Unit 13 – Tidy up	4	1,5	2,5	- разумеју једноставан опис простора и просторних односа; - опишу простор и просторне односе једноставним језичким средствима; - траже и пруже кратка обавештења о оријентацији у простору; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на количину/број; - разумеју сличности и разлике у култури становања у ВБ и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
21.	Unit 14 – Action Boy can run	4	1,5	2,5	-разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на способности;

					- разумеју једноставан опис бића; - опишу бића користећи једноставна језичка средства; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на изражавање хронолошког времена; - поштују правила учтиве комуникације са вршњацима и одраслима. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
22.	Unit 15 – Let's play ball	4	1,5	2,5	- разумеју позив на заједничку активност и реагују на њега; - формулишу позив на заједничку активност користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставне савете, предлоге и упозорења и реагује на њих; - формулишу једноставне савете, предлоге и упозорења; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на изражавање тренутних радњи; - разумеју и опишу начин забаве у слободно време (плажа, пикник и сл.). 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ПРЕДМЕТА ДИГИТАЛНИ СВЕТ ЗА 3. РАЗРЕД

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	9	11	20
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	3	2	5
3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	4	7	11
УКУПНО		16	20	36

Р. БР.	ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ Изучавањем предмета развијају се:	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	Компетенција за целоживотно учење - Ослањајући се на претходна знања и искуства ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. - Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења.	- унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста; - селектује и измени (обрише, дода) текст; - именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку; - допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за

		- Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе самостално или у групи. Рад с подацима и информацијама - Анализира и критички приступа садржајима на интернету. - Дигиталне садржаје пронађене на интернету користи на етички начин. - Бира информације које објављује јер њима гради свој дигитални углед. Дигитална компетенција - Приликом решавања проблема бира одговарајућа ИКТ средства. - За приступ потребним дигиталним садржајима ефикасно користи прегледаче и претраживаче интернета. - Бира начин комуникације путем интернета која највише одговара контексту у коме се комуникација дешава. Решавање проблема - Ученик проналази/осмишљава	- обраду слике; именује, сачува и поново отвори графичку датотеку; објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже; - осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје; - објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета; - објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету; - објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин; - наведе примере дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно;

		могућа решења проблемске ситуације. - Ученик упоређује различита могућа решења проблемске ситуације сходно релевантним критеријумима, објашњава шта су предности и слабе стране различитих решења. - Ученик припрема примену изабраног решења, прати његову примену усклађујући се са новим сазнањима које стиче током примене датог решења и успева да реши проблемску ситуацију. - Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама. Сарадња - Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду пара/групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. - Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући	

		саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. - Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе. - Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин. - Учествоје у критичком, аргументованом и конструктивном преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу рада групе. Одговоран однос према здрављу - Ученик анализира и критички вреднује дигиталне садржаје у вези са прилагођености његовом узрасту и могућности штетних садржаја по његово здравље. Естетичка компетенција - Анализира и критички вреднује дигитални производ у контексту	

		естетике и корисничког доживљаја. Предузимљивост и предузетничка компетенција - Искузује и заступа своје идеје, утиче на друге кроз развој вештине јавног говора, преговарања и решавања конфликта.	

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА У 4. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	180
За обраду новог градива	95
За друге типове часа	85

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	180

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; • основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских, ортографских

стандарда српског језика;

- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика
 - упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
 - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца)
 - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
 - развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза
 - увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног)
 - оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевно-уметничких дела разних жанрова
 - упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
 - поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
 - развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања, навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне)
 - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм)
 - усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
 - упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења
 - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
 - навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији
 - подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- Подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности;
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
 - развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима

Оперативни задаци:

- проширивање знања о простој реченици и њеним деловима
- савладавање основних појмова о променљивим и непроменљивим речима;
- оспособљавање за изражајно читање и казивање ;
- поступно оспособљавање ученика за самостално тумачење основне предметности књижевног текста и сценских дела (осећања, фабула, радња, ликови, поруке, стилогеност сценског израза)
- навикавање на сажето и јасно усмено и писмено изражавање према захтевима програма;
- савладавање основа методологије израде писмених састава.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Језик (граматика и правопис)

У настави језика ученици се оспособљавају за правилну усмену и писмену комуникацију стандардним српским језиком. Отуда захтеви у овом програму нису усмерени само на језичка правила и граматичке норме већ и на њихову функцију. Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Важни принципи су поступност и селективност.

Речи увек треба уочавати и обрађивати у оквиру реченице, у којој се запажају њихове функције, значења и облици.

Програмске садржаје из акцентологије не треба обрађивати као посебне наставне јединице. Не само у настави језика, већ и у настави читања и језичке културе, ученике треба у сваком разреду уводити у програмом предвиђене стандардне акценатске норме а сталним вежбањем, по могућству уз коришћење аудио снимака, ученике треба навикавати да чују правилно акцентовану реч а у крајевима где се одступа од акценатске норме да разликују стандардни акценат од свога акцента.

Правопис се савлађује путем систематских вежбања елементарних и сложених које се организују често, разноврсно и различитим облицима писмених вежби. Поред тога, ученике врло рано треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање).

Ученике ваља упутити на погодне текстове и говорне ситуације у којима се одређена језичка појава природно јавља и испољава. Текстови би требало да буду познати ученицима, а ако пак нису, треба их прочитати и о њима разговарати са ученицима.

Обрада нових наставних (програмских) јединица подразумева примену следећих методичких радњи: - Коришћење погодног полазног текста (језичког предлошка) на коме се увиђа и објашњава одговарајућа језичка појава. Најчешће се користе краћи уметнички, научно-популарни и публицистички текстови, а и примери из писмених радова ученика. - Коришћење исказа (примера из пригодних, текућих или запамћених) говорних ситуација. - Подстицање ученика да полазни текст доживе и схвате у целини и појединостима. - Утврђивање и обнављање знања о познатим језичким појавама и појмовима који непосредно доприносе бољем и лакшем схватању новог градива. (Обично се користе примери из познатог текста.) - Упућивање ученика да у тексту, односно у записаним исказима из говорне праксе, уочавају примере језичке појаве која је предмет сазнавања. - Најављивање и бележење нове наставне јединице и подстицање ученика да запажену језичку појаву истраживачки сагледају. - Сазнавање битних својстава језичке појаве (облика, значења, функције, промене, изражајних могућности...). - Сагледавање језичких чињеница (примера) са разних становишта, њихово упоређивање, описивање и класификовање. - Илустровање и графичко представљање језичких појмова и њихових односа. - Дефинисање језичког појма; истицање својства језичке појаве и уочених законитости и правилности. - Препознавање, објашњавање и примена сазнатог градива у новим околностима и у примерима које наводе сами ученици (непосредна дедукција и прво вежбање). - Утврђивање, обнављање и примена стеченог знања и умења (даља вежбања, у школи и код куће).

Књижевност

Увођење најмлађих ученика у свет књижевности али и осталих, тзв. некњижевних текстова (популарних, информативних), представља изузетно одговоран наставни задатак. Управо, на овом ступњу школовања стичу се основна и не мало значајна знања, умења и

навике од којих ће у доброј мери зависити не само ученичка књижевна култура већ и његова општа култура на којој се темељи укупно образовање сваког школованог човека. Лектира Укинута је неприродна и непотребна подела на домаћу и школску лектиру, па тако извори за обраду текстова из лектире, поред читанки, постају књиге лектире за одређени узраст и сва остала приступачна литература. Дата је лектира за одређен разред, разврстана по књижевним родовима - лирика, епика, драма, да би се кроз све програме могла пратити одговарајућа и разложна пропорција и имати увид у то. Текстови из лектире представљају програмску окосницу.

Читање и тумачење текста Особеност и деликатност овог предметног сегмента нису толико у програмираним садржајима колико су у узрастним могућностима најмлађих ученика да дате садржаје ваљано усвоје, те да се стеченим знањима и умењима функционално служе и у свим осталим наставним околностима. Сходно томе, читање и тумачење текста у млађим разредима превасходно је у функцији даљег усавршавања гласног читања, уз постепено, систематско и доследно увођење у технику читања у себи, као и усвајање основних појмова, односа и релација које садржи у себи прочитани текст. Читање текста, према томе, на млађем узрастном нивоу има сва обележја првог и темељног овладавања овом вештином као знањем, нарочито у првом разреду. Посебно је важно да ученици поступно и функционално усвоје ваљано читање наглас које у себи садржи неке од важнијих чинилаца логичког читања (изговор, јачина гласа, паузирање, интонационо прилагођавање и др.) и које ће природно тежити све већој изражајности током другог разреда (наглашавање, емоционално подешавање, темпо и сл.) чиме се у доброј мери олакшава усвајање технике изражајног читања (трећи разред). Притом, од особите је важности да се свако читање наглас и сваког ученика понаособ (а нарочито у првом разреду) - осмишљено, критички и добронамерно вреднује. Поступност, систематичност и доследност посебно долазе до изражаја у оспособљавању ученика за читање у себи. Овај вид читања у млађим разредима представља сложенији наставни захтев, иако са становишта искусног, формираног читача то не изгледа тако. Читање у себи, наиме, садржи низ сложених мисаоних радњи које ученик треба симултано да савлада, а посебан проблем представља тзв. унутрашњи говор.

Тумачење прочитаног текста : самостално саопштавање утисака о прочитаном тексту, заузимање властитих ставова о важнијим појавностима из текста и речито образлагање и одбрана таквих схватања, откривање и схватање порука у тексту, препознавање одељка, уочавање карактеристичних језичких и стилских појмова и сл.. Ученике треба систематски и на ваљан начин подстицати на укључивање у библиотеку (школску, месну), формирање одељењске библиотеке, приређивање тематских изложби књига, слушање/гледање звучних/видео записа са уметничким казивањима текста, организовање сусрета и разговора са писцима, литерарних игара и такмичења, вођење дневника о прочитаним књигама (наслов, писац, утисци, главни ликови, одабране реченице, необичне и занимљиве речи и сл.), формирање личне библиотеке, цедетеке, видеотеке и др. Тумачење текста заснива се на његовом читању, доживљавању и разумевању. При томе је квалитет схватања порука и непосредно условљен квалитетом читања. Зато су разни облици усмереног читања основни предуслов да ученици у настави стичу сазнања и да се успешно уводе у свет књижевног дела. Изражајно читање негује се систематски, уз стално повећавање захтева и настојање да се што потпуније искористе способности ученика за постизање високог квалитета у вештини читања. Вежбања у изражајном читању изводе се плански и уз солидно наставничково и учениково припремање. Изражајно читање увежбава

се на текстовима различите садржине и облика; користе се лирски, епски и драмски текстови у прози и стиху, у наративном, дескриптивном, дијалошком и монолошком облику. Посебна пажња посвећује се емоционалној динамици текста, његовој драматичности и говорењу из перспективе писца и појединих ликова. У одељењу треба обезбедити одговарајуће услове за изражајно читање и казивање - ученицима у улози читача и говорника ваља обезбедити место испред одељењског колектива, у одељењу створити добру слушалачку публику, заинтересовану и способну да критички и објективно процењује квалитет читања и казивања. Посредством аудио снимка, ученицима повремено треба омогућити да чују своје читање и да се критички осврћу на своје умеће. Читање у себи је најпродуктивнији облик стицања знања па му се у настави поклања посебна пажња. Оно је увек усмерено и истраживачко; помоћу њега се ученици оспособљавају за свакодневно стицање информација и за учење. Вежбе читања у себи непосредно се уклапају у остале облике рада и увек су у функцији свестранијег стицања знања и разумевања не само књижевног дела, већ и свих осмишљених текстова.

Изражајно казивање напамет научених текстова и одломака у прози и стиху значајан је облик рада у развијању говорне културе ученика. Посебан задатак наставника да ученике навикне на осмишљено и интерпретативно учење текста напамет. Током вежбања треба створити услове да казивање тече "очи у очи", да говорник посматра лице слушалаца и да с публиком успоставља емоционални контакт.

У наставној интерпретацији књижевноуметничког дела обједињавајући и синтетички чиниоци могу бити: уметнички доживљаји, текстовне целине, битни структурни елементи (тема, мотиви, уметничке слике, фабула, сиже, књижевни ликови, поруке, мотивациони поступци, композиција), облици казивања, језичко-стилски поступци и литерарни (књижевноуметнички) проблеми.

Функционални појмови Функционални појмови се не обрађују посебно, већ се у току наставе указује на њихова примењена значења. Ученици их спонтано усвајају у процесу рада, у текућим информацијама на часовима, а уз паралелно присуство речи и њоме означеног појма. Потребно је само подстицати ученике да наведене речи (а и друге сличне њима) разумеју и схвате и да их примењују у одговарајућим ситуацијама.. Функционалне појмове не треба ограничити на поједине разреде. Сви ученици једног разреда неће моћи да усвоје све програмом наведене појмове за тај разред, али ће зато спонтано усвојити знатан број појмова који су у програмима старијих разреда. Усвајање функционалних појмова је непрекидан процес у току васпитања и образовања а остварује се и проверава у току остваривања садржаја свих програмско-тематских подручја.

Језичка култура Оперативни задаци за реализацију наставних садржаја овог подручја јасно указују да је континуитет у свакодневном раду на богаћењу ученичке језичке културе једна од примарних методичких обавеза. Правилна артикулација свих гласова и графички узорна употреба писма, напуштање локалног говора и навикавање на стандардни књижевни језик у говору, читању и писању, оспособљавање за слободно препричавање, причање и описивање, и уз функционалну примену усвојених и правописних правила, разноврсна усмена и писмена вежбања која имају за циљ богаћење ученичког речника, сигурно овладавање реченицом као основном говорном категоријом и указивање на стилске вредности употребе језика у говору и писању и др. До њиховог трајног и функционалног усвајања, скоро без изузетака, пут води преко бројних и разноврсних облика усмених и писмених језичких испољавања ученика, а то су најчешће: језичке игре, вежбе, задаци, тестови, говорне вежбе, писмене вежбе (или осмишљено комбиновање

говора и писања), писмени радови, изражајно казивање уметничких описних текстова, аутодиктат и сл. То значи да се, начелно, све те или њима сличне вежбе не реализују на посебним наставним часовима већ се планирају у склопу основних облика језичког изражавања (препричавање, причање, описивање) или одговарајућих програмских садржаја осталих предметних подручја (читање и тумачење текста, граматика и правопис, основе читања и писања).

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Ликовна култура – илустрација, музичка култура – слушање композиција и певање песама, физичко васпитање – шетње у природи, природа и друштво – посматрање промена у природи

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

- Маја Димитријевић, „Читанка 4, Српски језик за четврти разред основне школе”, Вулкан знање, Београд 2021.
- Маја Димитријевић, „Радна свеска 4, уз Читанку за четврти разред основне школе”, Вулкан знање, Београд 2021.
- Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, „Грамматика 4, Српски језик за четврти разред основне школе”, Вулкан знање, Београд 2021.
- Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, „Радна свеска 4, уз Грамматику за четврти разред основне школе”, Вулкан знање, Београд 2021.

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

- Милан Шипка, *Правописни речник српског језика*, Прометеј, 2012.
- Тања Поповић, *Речник књижевних термина*, Логос Арт, Београд, 2012.
- *Речник српског језика*, Матица српска, Нови Сад, 2007.
- Иван Клајн, *Речник језичких недоумица*, Прометеј, Нови Сад, 2010.
- Милија Николић, *Методика наставе српског језика и књижевности*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.
- Ђорђе Лекић, *Методика разредне наставе*, Нова просвета, Београд, 1991.
- Вук Милатовић, *Методика наставе српског језика и књижевности (у разредној настави)*, Учитељски факултет, Београд, 2011.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Књижевност (лектира, читање, тумачење,	76	53	23	– чита са разумевањем различите врсте текстова; – укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући другачије ставове; – разликује књижевне врсте: шаливу

	књижевни појмови)				народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује позитивне и негативне особине ликова; – уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); – тумачи идеје књижевног дела; – препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – уочи супротстављеност лица у драмском тексту; – усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела. Стандарди 1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.6. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2.
2.	Језик (граматика и правопис)	52	24	28	– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику;

					– одреди основне реченичне чланове; – разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; – правилно пише сва три модела управног говора. 1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.5. 1CJ.3.4.2.
3.	Језичка култура (препричавање, причање, описивање, усмене и писане вежбе)	52	18	34	– употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; – употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; – преприча текст из различитих улога/перспектива; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији; – напише разгледницу, честитку, приватно писмо; – прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној; – повеже информације исказане у линеарном и тексту и на основу њих изводи закључак; – учествује у предлагању садржаја и начину рада. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.6. 1CJ.1.3.5.

					1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3. 1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.7. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.1. 1CJ.3.3.2.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	180
За обраду новог градива	69
За друге типове часа	111

Број наставних тема	8
Број наставних јединица	180

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
• да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу; • да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад; • да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења; • да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава; • да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања; • да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и

допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;

- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталан рад; Завод за унапређивање образовања и васпитања

- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;

- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасноћу и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;

- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;

- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;

- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;

- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама.

Ученици треба да:

- успешно савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему;

- упознају скуп природних бројева;

- науче да природне бројеве приказују тачкама бројевне полуправе;

- умеју да читају и записују помоћу слова основна својства рачунских операција;

- упознају и уочавају зависност између резултата и компонената операције (на примерима);

- примењују упозната својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачунских олакшица;

- знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више операција;

- знају да решавају једноставније једначине и неједначине (упознатих облика) у скупу природних бројева;

- успешно решавају задатке дате у текстуалној форми;

- упознају разломке (наведене у програму), њихово читање, писање и значење, уз коришћење одговарајућих термина;

- знају да цртају мреже и праве моделе коцке и квадрата;

- упознају јединице за површину и примењују их при израчунавању површине квадрата, правоугаоника, квадрата и коцке

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Главна одлика програма математике за млађе разреде јесте што су акценатовани опажајни појмови, који се стварају кроз добро планирану активност.

СКУПОВИ – активна употреба речи скуп и елеменат, као и употреба симбола за скуп и елеменат скупа. Коришћење графикана.

БРОЈЕВИ – на крају 4. Разреда ученици треба у потпуности да савладају скуп природних бројева и њихова својства. Приликом извођења операција са бројевима издвојити пригодне природне и дидактички припремљене ситуације које дају значај операцијама и бројевима уз истацање непроменљивости резултата. Важно је да ученици прво упознају својства операција а онда следи начин објашњења начина рачунања. Увежбавати писмено рачунање али користити често и усмено рачунање које је применљивије у свакодневном животу.

Бројевне изразе треба обрађивати упоредо са увежбавањем рачунских операција. Треба инсистирати на томе да ученици текстуалне задатке приказују бројевним изразима да речима исказују бројевне изразе, односно да их читају. Оваквим начином обрађивања бројевних израза ученици се сигурно сналазе у редоследу рачунских операција и лако схватају значај заграда у задацима.

Решавање једначина заснива се на познавању рачунских операција и њихове међусобне повезаности. При решавању једначина с непознатим елементом множења и дељења треба узимати само примере с целобројним решењима. Код решавања неједначина треба користити начин "погађања" на погодно одабраним примерима. Исто тако, уз дату неједначину, треба посматрати и одговарајућу једначину која се добија кад се неједначини знак неједнакости замени знаком једнакости. Ако одредимо решење једначине, онда је лако одредити скуп решења дате неједначине.

ИДЕЈА ФУНКЦИЈЕ - Идеја функције прожима све програмске садржаје, почевши од формирања појма броја и операције. Највећи значај на овом плану придаје се откривању идеје пресликавања (нпр. свакој дужи, при одређеној јединици мерења, одговара један одређени број итд.). Изграђивању појма пресликавања помаже увођење таблица и дијаграма. Таблични начин изражавања пресликавања користи се за утврђивање промене резултата операција у зависности од промене једне од компонената, као и за установљивање пропорционалности промена појединих елемената операције. У процесу систематског рада с таблицама ученици овладавају самим начином коришћења таблица за утврђивање одговарајућих зависности између података (величина) што је, само по себи, посебно важно.

ТЕКСТУАЛНИ ЗАДАЦИ - они представљају средство повезивања наставе математике са животом. Разматрају се једноставни задаци који се односе на откривање узајамних веза између директних и обратних операција (задаци за одређивање непознате компоненте). Сложене задатке треба решавати поступно, према њиховој компликованости: прво задатке с две, па затим с три и, на крају, са више операција. Употреба израза предвиђа се и при решавању сложених задатака. При решавању задатака с претходним састављањем израза пажња се усредсређује на анализу услова задатака и састављање плана његовог решења. У свакој конкретной ситуацији задатке треба решавати најрационалнијим начином, уз употребу дијаграма, схема и других средстава приказивања. Ученик претходно процењује резултат и по решеном задатку проверава тачност самог резултата.

ГЕОМЕТРИЈСКИ САДРЖАЈИ – у 4. разреду геометрија подразумева геометрији облика, као и геометрију мерења (мерење површи). Изучавање геометријског градива повезује се с другим садржајима наставе математике. Користе се геометријске фигуре у процесу формирања појма броја и операција с бројевима; и обратно, користе се бројеви за изучавање својства геометријских фигура.

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ - За упознавање метарског система мера треба користити очигледна средства и давати ученицима да мере предмете из околине (у учионици, школском дворишту, код куће итд.). Неопходно је и да се ученици вежбају да процењују одока (нпр. раздаљину између два предмета, масу и сл.), па да по завршеном таквом мерењу утврђују израчунавањем колику су грешку учинили. Користити моделе у величини квадратног метра, квадратног дециметра, квадратног центиметра. Претварање јединица у мање и веће јединице треба показивати и увежбавати на примерима, али у задацима не треба претеривати с великим бројем разних јединица.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:	
Српски језик, Природа и друштво, Ликовна култура,Музичка култура,Грађанско васпитање,Пројектна настава	
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:	
<i>Математика 4</i> , уџбеник и радна свеска, Нела Малиновић-Јовановић	
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:	
Др Мирко Дејић, др Милана Егерић, <i>Методика наставе математике</i> , Јагодина, 2006.	

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Скуп природних бројева N и скуп N_0	17	6	11	– прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; 1МА.1.1.4.; 1МА.2.1.4.; 1МА.2.1.5; -1МА.3.1.4; -1МА.3.1.5
2.	Сабирање и одузимање бројева у скупу N и скупу N_0	6	13	19	– изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0 ; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема;
3.	Геометрија – квадар и коцка	13	5	8	– именује елементе и опише особине квадрa и коцке; – црта мреже и прави моделе квадрa и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;
4.	Множење и дељење у скупу N и скупу N_0	44	18	26	– процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0 ;
5.	Мерење и мере – површина	21	7	14	– прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине;

	геометријских фигура и тела				– израчуна површину квадрата и правоугаоника; – реши проблемске задатке у контексту мерења; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема; – израчуна површину квадра и коцке; -1MA.1.2.4; -1MA.2.2.6.; 1MA.3.2.4.; -1MA.3.2.5.
6.	Изрази; Једначине и неједначине	33	14	19	– изврши четири основне рачунске операције у скупу $\mathbb{N}_0$; – састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи једначину или неједначину; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема;
7.	Разломци; Децимални запис броја	21	9	12	– прочита и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; – упореди разломке облика са једнаким бројоцима или именицима; – сабере и одузме разломке са једнаким именицима; – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама; - 1MA.1.3.2.; 1MA.2.3.2.; 1MA.3.3.2
8.	Мерење и мере – запремина квадра и коцке	12	4	8	– прочита, упореди и претвори јединице за мерење запремине; – реши проблемске задатке у контексту мерења; – израчуна запремину квадра и коцке. -1MA.1.4.2.; 1MA.2.4.3.; 1MA.3.4.2.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ПРИРОДА И ДРУШТВО ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	39
За друге типове часа	33

Број наставних тема	7
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Основна сврха изучавања интегрисаног наставног предмета Природа и друштво јесте да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају, као и шире друштвене заједнице

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Наставни предмет Природа и друштво развија код деце сазнајне способности, формира основне појмове и постепено гради основе за систем појмова из области природе, друштва и културе. Истовремено, стичу се знања, умења и вештине које им омогућавају даље учење. Активним упознавањем природних и друштвених појава и процеса, подстиче се природна радозналост деце. Најбољи резултати постижу се уколико деца самостално истражују и искуствено долазе до сазнања - спознају свет око себе као природно и друштвено окружење. Систематизовањем, допуњавањем и реструктурирањем искуствених знања ученика и њиховим довођењем у везу са научним сазнањима, дечија знања се надограђују, проверавају и примењују. Преко интерактивних социјалних активности они упознају себе, испољавају своју индивидуалност, уважавајући различитости и права других, уче се како треба живети заједно. Усвајањем елементарних форми функционалне писмености, омогућује се стицање и размена информација, комуницирање у различитим животним ситуацијама и стварају се могућности за даље учење. Примена наученог подстиче даљи развој детета, доприноси стварању одговорног односа ученика према себи и свету који га окружује и омогућује му успешну интеграцију у савремене токове живота. Општи циљ интегрисаног наставног предмета Природа и друштво јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Оперативни задаци:

- развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука;
- развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу -завичају и домовини;
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- развијање способности запажања основних својстава материјала, објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;

- развијање елемената логичког мишљења;
- стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења;
- оспособљавање за сналажење у простору и времену;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима и групама;
- коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у комуникацији и другим интеракцијским односима;
- развијање одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- чување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Наставни предмет Природа и друштво у четвртог разреда представља програмски континуитет интегрисаног наставног предмета из прва три разреда основног образовања и васпитања. Наставља развојну концепцију узлазних спиралних кругова у грађењу појмова, усвајању знања, умења, ставова и вредности из интегративних области природе и друштва. Поступно развија принцип завичајности који се протеже кроз први циклус: I разред Моја околина (непосредно окружење) II разред Моје место (насеље са околином) III разред Мој завичај (природно и друштвено окружење, крај односно крајина) IV разред Моја домовина (држава Србија, део света).

Нов приступ при изучавању прошлости на овом узрасту, који је ослобођен садржаја из шире политичке историје, јер их ученици теже усвајају и брзо заборављају. Наставни предмет Природа и друштво реализује се по новом наставном плану са 72 часа годишње, односно 2 часа недељно.

У наставном процесу полази се од несистематизованих искуствених сазнања детета и иде се ка општим, научно заснованим, систематизованим знањима из области природе, друштва и културе. При избору програмске грађе, примењена је концепција спиралних кругова у циљу формирања елементарних појмова и постављања мреже за систем појмова из наведених области, у складу са узрастним карактеристикама ученика. Основна интенција наставе предмета Природа и друштво није само усвајање програмских садржаја, већ подстицање развојних потенцијала детета. Наведени садржаји су усмерени на развој интелектуалних, психофизичких, когнитивно- конативних и социјално-афективних сфера личности детета, што се огледа у наведеним циљевима и задацима

У процесу учења/наставе ученик ће пречистити представе, градити појмове и поставити основе за формирање система појмова, научити како се уочава разлика између претпоставке - тврдње - чињенице и стицати увид у структуре и сплетове узајамних веза у свету коме припада. Измењеном концепцијом програма, односно остваривањем циљева и задатака преко спиралних кругова, избегава се рутинско понављање, а усвајањем наведеног садржаја програма, омогућује надограђивање знања, умења, вештина и ставова, изградња појмова из области природе и друштва.

Концепција предмета подразумева оспособљавање ученика за коришћење различитих извора знања, графичких и електронских медија, с намером да се код ученика развије функционална писменост као подлога за даље учење и сналажење у свакодневном животу. Програмом су одређени само општи циљеви и задаци предмета Природа и друштво у целини и у програму четвртог разреда, а даља оперативна разрада циљева и задатака препуштена је учитељима као својеврсни вид слободе у креирању наставног процеса.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик, Математика, Ликовна култура,Музичка култура,Грађанско васпитање,Пројектна настава
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Природа и друштво 4, 1. и 2. део; аутори: Вера Бојовић, Драгица Тривић, Виолета Богдановић, Винко Ковачевић
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Др Вељко Банђур, <i>Методика наставе природе и друштва</i> , Учитељски факултет,Београд, 2001.
В. Ћоровић, <i>Илустрована историја Срба</i> , Алнари, Београд, 20010.
С. Огњеновић, <i>Илустровани атлас Србије</i> , Еvгo Giunti, Београд, 2008.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Одреднице Републике Србије	7	2	5	– одреди положај Републике Србије на карти Европе; – идентификује на географској карти државе које се граниче са Републиком Србијом; – повеже положај Србије са појмовима „европска земља“ „подунавска земље“ и „континентална земља“; – идентификује на географској карти три веће целине у Србији: Аутономну Покрајину Војводину, Аутономну покрајину Косово и Метохију и Централну Србију; – повеже појам општине са делом територије града; – препозна симболе Републике Србије; – примени правила друштвено прихватљивог понашања у приликама када се интонира химна, подиже застава; – разуме појам поштовање химне; – препозна националну валуту; – разликује новчанице националне валуте; повеже резултате рада са уложеним трудом.
2.	Природне одлике Републике Србије	11	7	4	– уочи и покаже на географској карти различите облике рељефа

					Србије; – уочи и покаже на географској карти најзначајније реке Србије и њихове притоке; – повеже речне сливове с рекама од којих настају; – разликује природна од вештачких језера; – разуме значај бања и минералних вода; – разликује врсте шума према основним карактеристикама; – препозна типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња у Србији према основним карактеристикама и животним заједницама; – објасни шта је национални парк; – идентификује националне паркове у Србији на географској карти; – разликује националне паркове у Србији према географском положају и основним подацима и карактеристикама; – препозна потребу за очувањем ретких биљних и животињских врста, као и природе уопште; – сарађује с другима у групним/заједничким активностима; повеже резултате рада са уложеним трудом.
3.	Друштвене одлике Србије	5	3	2	– повеже промену броја становника у зависности од броја смртности и рађања и осталих околности; – разуме начин прикупљања података о броју становника; – повеже густину насељености са променом броја становника; – свесно и одговорно користи права која има, али и да прихвати обавезе; – разликује насеља према географском положају;

					– повеже формирање првих насеља са околностима тренутног живота и потреба људи; – идентификује на географској карти веће градове у Србији и о свакоме од њих каже основне податке; – повеже делатности с потребама насеља у којем људи живе; – разврста делатности на производне и непроизводне; – сарађује с другима у групним/заједничким активностима; повеже резултате рада са уложеним трудом.
4.	Природни ресурси и одрживост	3	1	2	– презентује свој истраживачки рад; – повеже природне ресурсе са различитим наменама у животу људи; – разуме значај сваког од природних ресурса; – разликује изворе енергије; – разуме потребу за очувањем необновљивих природних ресурса; повеже резултате рада са уложеним трудом.
5.	Човек	9	5	4	– разликује човека од других живих бића по физичким и менталним особинама, способностима; – примени начине бриге о себи, а и о другима; – избегне опасности виртуелног света; – примени концепт здравог начина живота и бриге о природи, животињама; – примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући различитости међу људима; – сарађује с другима у

					групним/заједничким активностима; повеже резултате рада са уложеним трудом.
6.	Материјали и њихова својства	17	10	7	– препозна смеше; – изведе једноставан оглед у којем ће показати шта се дешава с материјалима у смешама, до којих промена долази; – примени једноставно раздвајање смеша; – прави разлику између проводника и изолатора; – препозна материјале који имају електричну проводљивост и оне који немају; – направи једноставно струјно коло и да га употреби за оглед; – разуме и кроз оглед покаже улогу проводника у струјном колу; – на безбедан начин користи електричну струју; – разуме и примени рационалну потрошњу електричне енергије; – разликује вештачке и природне магнете; – разуме примену електромагнета; – препозна и протумачи ознаке/етикете на материјалима; – повеже релевантне чиниоце са запаљивошћу; – примени заштиту од пожара и адекватно реагује у случају пожара; – сарађује у групним/заједничким активностима; – повеже резултате рада са уложеним трудом.
7.	Прошлост Србије	20	11	9	– повеже долазак Словена на Балканско полуострво с веком; – повеже настанак прве српске државе са династијом Немањића; – повеже догађаје и личности којима је допринела династија

					Немањића; – повеже долазак Турака на Балканско полуострво и њихову владавину у Србији са адекватним временским периодима; – упоређи начин живота у време владавине под Турцима и данас; – повеже начине борбе против Турака са ослобођењем од Турака; – повеже значајне личности с временом владавине под Турцима; – повеже узроке с почетком Првог и Другог светског рата, значајне датуме, борбе и личности из тог времена; – разуме процес настанка Републике Србије; – препозна значајније личности из прошлости и њихова дела; користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	28
За друге типове часа	44

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
• Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија

учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- да ствара интересовање и потребу за посеђивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу;
- развијати сензибилитет за лепо писање;
- развијати моторичке способности ученика.

Оперативни задаци- ученици треба да:

- разликују и повезују дводимензионалне и тродимензионалне облике;
- граде искуства и критеријуме према захтевима програма, ликовних уметности и ликовних појава у животу;
- усвоје знања о боји, ликовним техникама и креативно практично раде са односима боја;
- ускладе ликовни рад са другим медијима (звук, покретом, литерарним изразом и сценским амбијентима);
- препознају ликовне технике

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

КОЛАЖ, ДЕКОЛАЖ, ФРОТАЖ, АСАМБЛАЖ - У пракси се најчешће тражи решење шаљивог колажа. То значи да се узимају различити облици којима се стварају неки нови облици по личном нахођењу сваког ученика. Пракса је показала да се у таквим ситуацијама често добијају духовита решења. У даљем раду такви колажи могу да буду изванредан материјал за одлепљивање, поновно лепљење, доцртавање, досликавање.. Да би ученици сачинили фротаж могу се користити природни и вештачки облици као подлога преко које ће ученици стављати тањи папир и потом са оловкама које у себи имају меки графитни уложак превлачити преко папира да би се одштампали највиши делови (рељефност - структура материјала који се налази испод папира). Када се ради о асамблажу, мисли се на повезивање тродимензионалних облика у нове за ученике смисаоне целине. Потребно је да наставник ограничи број материјала исте врсте да би ученици лакше дошли до својих смисаоних решења.

Повремено водити ученике на изложбе у њиховом месту.

ВЕЗИВАЊЕ ОБЛИКА У ТРОДИМЕНЗИОНАЛНОМ ПРОСТОРУ И РАВНИ - Разумевање тродимензионалних облика и рад на њима а може се поћи од апстрактних облика неког предмета - мисли се на облике које можемо препознати у природи или на облике које је човек створио а не препознајемо их у природи. Ученици могу да цртају са оловкама,

користе глину, али су посебно захвални вештачки материјали као што су делови децјих играчака.

СЛИКАРСКИ МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ – ученици треба да науче које су карактеристике акварела, темпере или гваша.

ОСНОВНЕ И ИЗВЕДЕНЕ БОЈЕ - У овој целини би требало да добију елементарна знања о основним и изведеним бојама (како мешањем основних боја настају изведене).

ЛИНИЈА, ПОВРШИНА, ВОЛУМЕН, БОЈА, ПРОСТОР - У оквиру ове целине рачуна се на повезивање ученикових искустава о линијама, површинама и волумену у одређеном простору. У таквом процесу биће од изузетне важности да ученици раде по перцепцији, посматрајући пре свега природне облике и боје.

АМБИЈЕНТ – СЦЕНСКИ ПРОСТОР - Ученици могу да раде сцену, маске, костим, да се одреде за музику, али је најважније да се цео процес одвија кроз игру (тако се прави веза са књижевношћу, музичком културом, позориштем...)

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик, Математика, Природа и друштво, Музичка култура, Грађанско васпитање, Пројектна настава

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Ликовна култура 4; Данка Деспотовић Андрић; Вулкан издаваштво

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

- Невена Хаци – Јованчић, *Дечији атеље I и II*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000. год.

- С. Николсон, Д. Робинс, *Ликовна радионица за младе*, Феникс Либрис, Београд, 2008.

- Ф. Вот, *365 ствари које можете сами да направите и урадите*, ИПС Медиа, Београд, 2008.

- Ф. Ват, *Арт – ликовне вештине*, Book & Marso, Београд, 2008.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Комуникација	36	14	22	- зна шта је композиција у ликовној уметности; - уочи, препозна и именује различите ликовне елементе на уметничком делу и у свакодневном животу; - користи и примени различите ликовне технике и материјале приликом стварања ликовне композиције; - развије креативност кроз размишљање о комбиновању и правилном распореду ликовних елемената;

					▪ користи линију као основни ликовни елемент; ▪ уочи и препозна различите линије на предметима и објектима из непосредне околине; ▪ уочи и разликује линију хоризонта и линију додир две површине; ▪ комбиновањем различитих линија и различитим материјалима и техникама ствара ликовно дело; ▪ користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; ▪ увиди карактеристике и могућности различитих ликовних материјала; ▪ схвати значај квалитетног одабира ликовне технике ради решавања ликовног задатка; ▪ примени стечена знања о линији у ликовној техници зграфито; ▪ зна шта је облик и од којих се елемената састоји; ▪ уочи и препозна контурну линију на облицима и предметима из непосредне околине; ▪ уочи и разликује природне и вештачке облике у непосредној околини; ▪ разликује дводимензионалне и тродимензионалне облике; ▪ уочава симетрију и асиметрију облика; ▪ развија креативност и осећај за лепо; ▪ уочи и препозна текстуру на облицима и предметима из непосредне околине; ▪ уочи и разликује природне и

					вештачке материјале и њихове карактеристике; ▪ користи текстуру применом различитих техника када жели да представи стваран изглед предмета стварајући ликовно дело; ▪ уочи извор светлости; ▪ уочи и препозна сопствену и бачену сенку; ▪ препозна скалу светлине на уметничком делу; ▪ уочи и примени различите начине сенчења да би приказао заобљеност, испупченост, удубљеност облика; ▪ уочи и разликује контраст на уметничким делима; ▪ уочи јачину извора светлости и његов утицај на јачину контраста; ▪ увиди да употребом светлости, сенке, контраста уметници приказују расположење и осећања на слици; ▪ уочи и разликује основне (примарне), изведене (секундарне) и терцијарне боје и како оне настају; ▪ уочи и разликује хроматске, боје сунчевог спектра и ахроматске боје (црна, бела и нијансе сиве); ▪ увиди да се употребом ахроматских боја хроматске боје могу посветлети, односно потамнети; ▪ разуме значај боје у приказивању сопственог доживљаја уметника; ▪ уочи и разликује топле и хладне боје; ▪ разуме појмове хоризонталне, вертикалне и

					дијагоналне композиције на ликовним делима; ■ препозна шта доприноси стварању јединства на ликовном раду; ■ препозна примере уметничког рециклирања; ■ разуме значење појма доминанта;
2.	Споразумевање	12	6	6	■ разуме значај визуелног споразумевања путем кога се преносе поруке, информације, знања; ■ препозна различите начине визуелног споразумевања у природи и непосредном окружењу; ■ користи различите видове визуелног споразумевања; ■ препознаје и користи различите врсте знакова; ■ користи упрошћене цртеже на знаковима како би што брже пренео поруку; ■ уочи пиктограм као врсту сликовног писма на којем се упрошћеним сликовним знацима представљају целе реченице, догађаји или радње; ■ зна шта је симбол; ■ развије креативност кроз размишљање о ликовном представљању симбола; ■ зна шта је хералдика; ■ користи и примени стечена знања у изради грба; уочи и препозна елементе из којих се плакат састоји;
3.	Наслеђе	16	5	11	■ индивидуално изради ликовни рад и примени

					стечена знања о јединству и доминанти; - развија еколошку свест о потреби упознавања, вредновања и чувања споменика природе; - препозна и именује одређене споменике природе Србије; - стечена знања о споменицима природе у Србији примени креирањем мултимедијалне презентације; - развије креативност кроз размишљање о комбиновању и изради дигиталне збирке фотографија споменика природе Србије; - зна шта су споменици културе; - уочи, препозна и именује споменике културе у Србији; - уочи на Гугл мапама, препозна на фотографијама и именује тврђаве у нашој земљи; - зна шта је фреска; - уочи шта се налази у првом, другом и трећем плану композиције уметничког дела; - развија свест о потреби упознавања, вредновања и чувања тековина нашег наслеђа; - познаје живот и дело најпознатијих српских уметника; - схвата значај посете музејима и другим установама од културног значаја; стечена знања о животу и делима српских уметника примени креирањем мултимедијалне презентације;
4.	Сцена	8	3	5	зна шта је сцена;

					▪ зна шта значи сценска уметност; ▪ препознаје и именује елементе сценографије; ▪ зна ко је сценограф и која је његова улога; ▪ уочава и схвата значај осветљења; ▪ зна која је улога дизајнера светла; ▪ уочава и схвата улогу специјалних ефеката на филму и позоришној представи; ▪ зна чему служе маске; ▪ познаје и користи технику папирмаше; зна шта је костим;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	29
За друге типове часа	7

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
• развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; • за разумевање могућности музичког изражавања; • развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Неговање способности извођења музике (певање/свирање); • стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; • подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);

- упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа;
 - развијање критичког мишљења;
 - упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.
- Оперативни задаци - ученици треба да:
- певају песме по слуху;
 - певају песме солмизацијом;
 - обраде просте и сложене тактове;
 - усвајају основе музичке писмености;
 - свирају на дечјим музичким инструментима;
 - изводе дечје, народне и уметничке игре;
 - импровизују мелодије на задани текст;
 - упознају звуке разних инструмената;
 - слушају вредна дела уметничке и народне музике.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Настава музичког васпитања тежи ка свесном усвајању знања и вештина тако да музичка уметност постане потреба сваке личности. Свесно музичко описмењавање почиње крајем трећег, односно у четвртном разреду. Савладавањем музичке писмености и развијањем укуса ученици се оспособљавају да активно учествују у музичком животу своје околине. Настава музичке културе остварује се међусобним прожимањем следећих музичких активности: - певање и свирање, уз поступно упознавање и усвајање ритмичких структура, музичког писма и интонације; - слушање музике и усвајање основних појмова из опште музичке културе; - активности у музичком стваралаштву.

У четвртном разреду певање и свирање остварује се по слуху и са нотног текста, опонашањем демонстрације учитеља, или уз помоћ различитих звучних помагала. И даље се ради на упознавању музичког писма, што траје до краја основног школовања. Усвајањем вештине читања нота омогућава се ученицима лакше и тачније певање мелодија, као и активно стицање информација о свирању на појединим инструментима. Пожељно је повезивање музичких садржаја са садржајима осталих наставних предмета. Препоруке за остваривање програма у четвртном разреду

Певање песама по слуху и са нотног текста, игре са певањем, описмењавање ученика

- Дечје песме.

- Игре са певањем.

- Утврђивање музичког речника у вези са певањем/свирањем: p (piano) за тихо певање/свирање, mf (mezzo-forte) средње гласно, полугласно певање/свирање, f (forte) за гласно певање/свирање, crescendo (крешендо) за постепени прелаз из тишег у јаче певање/свирање, decrescendo (декрешендо) за постепени прелаз из јачег у тише певање/свирање.

- Усвајање музичког речника у вези са темпом (брзином) којом се изводи једно музичко дело: за лагани темпо називи су Adagio (адађо) или Andante; за умерени темпо Moderato; а за брзи темпо Allegro (алегро).

- Савладавање тонске висине и солмизације.

- Усвајање музичког писма и појмова: цела нота и пауза; нота четвртине са тачком; корона; појам и називи интервала; Ц дур лествица; ступањ; степен и полустепен; знак за репетицију, прима и секунда волта; двodelни и трodelни облик песме.

- Свирање и певање модела и наменских песама као звучна припрема за поставку музичке писмености.

- Извођење песама на мелодијским инструментима Орфовог инструментарија.
- Понављање задатог мелодијског мотива (вежба памћења, развијање моторике).
- Стицање искуства у слушном разликовању звучних боја (људски гласови, музички инструменти);
- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике; Завод за унапређивање образовања и васпитања
- Подстицање изражавања ученика о слушаном делу;
- Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва.
- Стално подстицање ученика на што изражајније певање научених песама;
- Измишљање ритмичких целина остварених спонтано изговореним или отпеваним групама гласова;
- Слободно импровизовани дијалози помоћу дечјих инструмената (деца бирају исте или различите инструменте);
- Импровизација дечје мелодије на властити стих или на стих који је предложио учитељ;
- Осмишљавање покрета уз музику;
- Слободно музичко изражавање.

Дидактичко-методичка упутства

Препоручени садржаји овог наставног предмета треба да пруже знања и информације ученицима како би могли да с разумевањем и радошћу прате, разликују, доживљавају и процењују музичке вредности. Да би били реализовани циљеви првог циклуса основног образовања и васпитања, као и задаци програма образовања и васпитања, потребно је обезбедити наставна средства у складу с важећим нормативима. Сазнајни процес у настави музичке културе заснива се на доживљавању музике кроз песму и слушање музике. Песма је, као облик рада, основ за формирање и развијање слуха и гласа, музичке писмености.

Основни принцип у остваривању циљева и задатака треба да буде активно учешће ученика на часу, а час музичке културе треба да буде доживљај за ученике. Усвајање знања ученика зависи од добре организације часа, који мора бити добро планиран, осмишљен и занимљив. Настава треба да се одвија у ведрој и радној атмосфери. Разним облицима рада, техникама и очигледним средствима ученицима се преносе знања и комбинују разне методе у настави. Домаће писмене задатке или писане тестове, контролне задатке, реферате не треба задавати у оквиру овог предмета ни у једном разреду. Наставу треба увек повезивати са музичким животом друштвене средине уз учествовање на такмичењима и музичким приредбама. Садржај Музичке културе чине активности: - извођење музике; - слушање музике; - стваралачки рад; - хорско и оркестарско музицирање.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик, Математика, Природа и друштво, Ликовна култура, Грађанско васпитање, Пројектна настава

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Маја Обрадовић, Музичка култура 4, уџбеник за четврти разред основне школе, Вулкан издаваштво – Вулкан знање, Београд

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Гордана Стојановић, *Настава музичке културе од 1. до 4. разреда основне школе*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1996.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Слушање музике	36	29	7	- опише своја осећања у вези са слушањем музике; - препознаје народну и уметничку музику; - опише улогу музике у медијима; - разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; - повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; - уочи контраст и понављање у музичком делу; - поштује договорена правила понашања при слушању музике; - коментарише своје и туђе извођење музике; самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације МК 1.1.1 МК 1.2.1 МК 1.2.2 МК 1.2.4 МК 2.2.1 МК 2.2.2
2.	Извођење музике				- пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; - примени изражајне музичке елементе; - поштује договорена правила понашања при извођењу музике; самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; МК 1.3.1 МК 1.3.2

					МК 1.3.3 МК 1.3.4 МК 2.3.2 МК 2.3.3 МК 2.3.4 МК 3.3.2
3.	Музичко стваралаштво				☐ осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; ☐ осмисли музички одговор на музичко питање; ☐ осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; ☐ изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; ☐ учествује у школским приредбама и манифестацијама. МК 1.4.1 МК 1.4.2 МК 1.4.3 МК 2.4.1 МК 2.4.2 МК 2.4.3

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	108
За обраду новог градива	57
За друге типове часа	51

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	108

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и

неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;

- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл. • естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.
- Минимални образовни захтеви:
- Атлетика: трчање на 40 м из ниског старта (без стартних блокова). Скок увис прекорачном техником. Скок удаљ згрчном техником, залетом до 15 м. Трчање на 500 м (ученици) и 400 м (ученице).
- Вежбе на справама и тлу: обавезни састав на тлу, разбоју и греди; прескок:
- Основи тимских игара: основна техника у кретању (одабрати 2 - 3 вежбе које су коришћене у обучавању и увежбавању).
- Ритмичка гимнастика и плесови: обруч - замаси у бочној равни у кретању са ниским избацивањем из руке у руку. Коло из краја у којем се налази школа.
- Здравствено васпитање: правилно држање тела, лична хигијена и хигијена здравља, правилна исхрана, ритам рада и одмора.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

1. Програмска концепција физичког васпитања у основној школи заснива се на јединству наставних, ванчасовних и ваншколских организационих облика рада, као основне претпоставке за остваривање циља физичког васпитања.

2. Програм физичког васпитања претпоставља да се кроз развијање физичких способности и стицање мноштва разноврсних знања и умења, ученици оспособљавају за задовољавање индивидуалних потреба и склоности, у крајњем, за коришћење физичког вежбања у свакодневном животу. Из тих разлога, у програму су прецизирани оперативни задаци с обзиром на пол и узраст ученика, а програм се остварује кроз следеће етапе: утврђивање стања; одређивање радних задатака за појединце и групе ученика; утврђивање средстава и метода за остваривање радних задатака; остваривање васпитних задатака; праћење и

вредновање ефеката рада; оцењивање.

3. Програмски задаци остварују се, осим на редовним часовима, и кроз ванчасовне и ваншколске организационе облике рада, као што су излет, крос, курсни облици, слободне активности, такмичења, корективно-педагошки рад, дани спорта, приредбе и јавни наступи.

4. Да би физичко васпитање било примерено индивидуалним разликама ученика, који се узимају као критериј у диференцираном приступу, наставник ће сваког ученика усмеравати на оне програмске садржаје у часовној, ванчасовној и ваншколској организацији рада који одговарају његовим индивидуалним интересовањима и могућностима.

5. Програм полази од чињенице да се циљ физичког васпитања не може остварити без активног и свесног учешћа ученика у наставним и другим облицима рада, те се предвиђа стицање одређених теоријских знања, која омогућавају ученику да схвати законитости процеса на којима се заснива физичко вежбање. Теоријско образовање треба да буде усклађено са нивоом интелектуалне зрелости и знањима које су ученици стекли у другим наставним предметима. За обраду појединих тема не предвиђају се посебни часови, већ се користе разне могућности да се у току вежбања ученицима пружају потребне информације у вези са конкретним задатком.

6. Ученицима, који услед ослабљеног здравља, смањених физичких или функционалних способности, лошег држања тела и телесних деформитета не могу да прате обавезни програм, обезбеђен је корективно-педагошки рад, који се реализује у сарадњи са одговарајућом здравственом установом.

7. Програмски садржаји односе се на оне вежбе и моторичке активности које чине основ за стицање трајних навика за вежбање и за које школа има највише услова да их реализује (природни облици кретања, вежбе обликовања, атлетика, вежбе на тлу и справама, ритмичка гимнастика, игре). Како су за остваривање постављеног циља погодне и оне моторне активности које нису обухваћене обавезним програмом, предвиђају се курсни облици наставе. То су скијање, пливање, клизање, веслање, као и оне активности за које је заинтересована средина у којој школа живи и ради.

8. Ради остваривања постављених програмских задатака, одређеним законским регулативима, прецизира се обавеза школе да обезбеди све просторне и материјалне услове рада за успешно остваривање врло сложених друштвених интереса у школском физичком васпитању.

Разредни учитељ (или предметни наставник) треба да упућују ученике да у слободно време самостално вежбају, јер се садржаји у највећој мери савладавају само на часу физичког васпитања. Због тога би се ова упутства првенствено односила на оне ученике чије физичке и моторичке способности не задовољавају, али и на остале, како би стекли трајну навику за вежбање. У том смислу током часова физичког васпитања разредни учитељ и наставник треба да ученицима прикаже и објасни вежбе, које за одређено време они треба код својих кућа, самостално, или уз помоћ других, да савладају. После извесног периода, разредни учитељ или наставник, на редовним часовима контролисаће шта је ученик од постављених задатака остварио. Корективно-педагошки рад организује се са ученицима који имају лоше држање тела (постурални поремећаји). Рад спроводи наставник у сарадњи са лекаром или физијатром који утврђује врсту и степен деформитета и, с тим у вези, вежбе које треба применити. Тежи случајеви телесних деформитета третирају се у специјализованим здравственим установама. Сви ученици, који се упућују и

на корективно-педагошки рад, уз ограничења, вежбају на редовним часовима и најмање једном недељно на часовима корективно- педагошког рада. Програм сачињавају наставник и лекар специјалиста, и он треба да је примерен здравственом стању ученика.

Излети се могу организовати по одељењима, или са више одељења, а њихове оперативне задатке, као и локацију, утврђују разредна већа. У четвртом разреду организују се два полудневна излета са обавезним пешачењем од 6 километара у оба правца. Излети се организују у радне дане или суботом.

Кросеви се одржавају два пута годишње за све ученике. Организација овог задатка због великог броја учесника, осим што припада наставнику физичког васпитања, задатак је и свих наставника школе. Одржавање кросева претпоставља благовремене и добре припреме ученика. Крос се одржава у оквиру радних дана, планираних за ову активност. Актив наставника утврђује место одржавања и дужину стазе, као и целокупну организацију.

Такмичења ученика чине интегралну компоненту процеса физичког васпитања на којима ученик проверава резултат свога рада. Школа је обавезна да створи материјалне, организационе и друге услове како би школска такмичења била доступна свим ученицима. Актив наставника на почетку школске године сачињава план такмичења (пропозиције, време...). Обавезна су унутародељењска и међуодељењска такмичења из атлетике, вежби на тлу и справама и једне спортске игре. Ученици учествују и на оним такмичењима која су у програму Министарства просвете и спорта.

Слободне активности - секције организују се најмање једном недељно према плану рада којег сачињавају наставник разредне наставе и наставник физичког васпитања. На почетку школске године, ученици се опредељују за једну од активности за које школа има услова да их организује. Часови слободних активности организују се за више спортских грана.

Теоријско образовање подразумева стицање одређених знања путем којих ће ученици упознати суштину вежбаоног процеса и законитости развоја младог организма, као и стицање хигијенских навика, знања о здрављу, како би схватили крајњи циљ који физичким васпитањем треба да се оствари. Садржаји се реализују на редовним часовима, на ванчасовним и ваншколским активностима, уз практичан рад и за то се не предвиђају посебни часови. Из области здравственог васпитања теоријски део програмских садржаја реализују се у току наставне школске године са четири часа (два у првом полугодишту и два у другом полугодишту) и на сваком практичном часу. Наставник реализује предложене теме одређује теме, сходно узрасном и образовном нивоу ученика и интегрисаним тематским планирањем кроз обавезне и изборне предмете. Приликом доношења годишњег плана и програма васпитно-образовних задатака школе, на нивоу актива и наставничког већа, усаглашавају се тематска подручја која ће се реализовати из области здравственог васпитања.

У четвртом разреду часови се морају добро организовати, како у погледу јасних и прецизних облика и метода рада, тако и у погледу стварања радне и ведре атмосфере. У дидактичкој четвороделној подели треба да преовладају игре, али и садржаји који захтевају прецизност извођења, а којима претходе тачна упутства учитеља или предметног наставника. Затим, учитељ или предметни наставник треба да прати ток рада и указује на грешке, како би садржаји, претежно природног карактера, дали добру основу за усвајање садржаја са конвенционално сложенијом биомеханичком структуром, који се планирају за наредне разреде. Од метода преовладава метод живе речи, практични прикази задатка од стране учитеља или ученика старијих разреда, као и прикази пригодних садржаја путем

слика, скица и видео-технике. На крају часа, учитељ или предметни наставник, пригодним речима треба да дцену рада током протеклог часа и ученике упозна са наредним садржајем. Никако не треба да се догоди ситуација да деци није јасно које садржаје су увежбавали и у којој мери су их савладали. У том циљу ће и педагошке мере, као што су похвале и истицање добрих примера извођења, утицати на ефикаснију сазнајну функцију и мотивисаност за усвајање одређених знања и стицање навика, пошто деца у овом узрасту имају велике потребе за такмичењем, што само треба позитивно усмерити. Приликом избора облика рада, учитељ или предметни наставник треба да узму у обзир просторне услове рада, број ученика на часу, број справа и реквизита, динамику обучавања и увежбавања наставног задатка, што значи да предност има онај облик рада (фронтални, групни, индивидуални) који се правовремено примењује. Фронтални рад се обично примењује у почетној фази обучавања и када је обезбеђен довољан простор и број реквизита у односу на број ученика (трчања, вежбе на тлу, елементи тимских игара); групни рад са различитим задацима Завод за унапређивање образовања и васпитања примењује се у фази увежбавања и то тако да су групе сталне за једну тематску област, састављене према индивидуалним способностима ученика (хомогенизиране), а које и чине основ у диференцираном приступу избору садржаја, у односу на те индивидуалне способности, радна места у групном раду, осим главног задатка, треба да садрже и помоћне справе за увежбавање делова биомеханичке структуре главне вежбе (предвежбе), као и оне вежбе које се односе на развијање оне способности која је релевантна за извођење главне вежбе (највише три вежбе). Радно место је по садржају конзистентно у односу на главни задатак, што је у складу са принципима интензивно организоване наставе. Индивидуалан рад примењује се за ученике мањих способности, као и за ученике натпросечних способности. Приликом избора методских поступака обучавања и увежбавање моторичких задатака, наставник треба да одабере вежбе такве образовне вредности које ће за расположив број часова обезбедити оптимално усвајање тог задатка. Демонстрација задатка мора да буде јасна и прецизна уз коришћење савремених могућности. Планирање образовно-васпитног рада Настава физичког васпитања организује се са по 3 часа недељно.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик, Математика, Природа и друштво, Ликовна култура, Грађанско васпитање, Пројектна настава

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

/

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

1. Вишњић, Д., Мартиновић, Д., *Методика физичког васпитања*, БИГЗ PUBLISHING, Београд, 2005.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Атлетика	22	10	12	
2.	Спортска гимнастика	33	20	13	

3.	Основе тимских, спортских и елементарних игара	37	20	17	
4.	Плес и ритмика	11	7	4	
5.	Полигони	5	/	5	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	33
За друге типове часа	3

Број наставних тема	шест
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Општи циљ предмета је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика IV разреда основне школе. Овај предмет треба да пружи ученицима могућност да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

У образовно-васпитном раду на реализацији овог предмета разликујемо неколико основних група задатака:

Задаци који се односе на разумевање, усвајање следећих најважнијих појмова:

- **дечја и људска права и слободе**
- познавање својих права, препознавање најважнијих категорија дечјих и људских права, упознавање Конвенције о дечјим и људским правима, разумевање односа између људских права, демократије, мира и развоја;
- **идентитет**
- разумевање појма идентитет, препознавање својих потреба и жеља, схватање себе у друштвеном контексту, схватање разлике између појединачног и групног, мањинског и грађанског идентитета;
- **друштвена одговорност** - разумевање појма одговорности, схватање разлике између одговорности према себи, другим људима, заједници;

- **различитост култура** - познавање најважнијих обележја своје културе и схватање утицаја своје културе на лично понашање, разумевање узрока културних разлика и подстицање схватања да је различитост култура темељ богатства света, разумевање односа између културних разлика, људских права и демократије, препознавање и превазилажење стереотипа и предрасуда;
- **једнакост** - познавање појма једнакости у контексту расних, културних, националних, верских и других разлика;
- **право и правда** - разумевање значења појмова права и правде, схватање односа између права и правде; познавање улоге права у осигурању појединачне и друштвене сигурности, познавање основних последица непоштовања правних норми;
- **мир, сигурност и стабилност** - разумевање значења појмова мир, схватање улоге коју сарадња и мирно решавање сукоба има за лични, национални и глобални развој, познавање неких основних поступака мирног решавања сукоба;
- **демократија** - познавање основних обележја демократског процеса и разумевање односа између демократије и дејачих и људских права.

Задаци који се односе на вештине и способности:

- примена појмова - примерена употреба појмова у комуникацији; - критичко мишљење
- преиспитивање утемељености информација, поставки и ставова; - јасно и разговетно исказивање личних ставова; - самостално доношење одлука и извођење закључака - одговорност у просуђивању и тумачењу; - саосећајна комуникација - изношење својих осећања, потреба, мишљења и слушање, разумевање и уважавање туђих; - истраживање - избор, прикупљање, критичка анализа и провера података из више извора као начин решавања проблема; - тимски рад - прилагођавање свога мишљења групи ради изналажења заједничког решења; - ненасилно решавање сукоба - дијалог, преговарање, аргументовано излагање, који су усмерени према заједничким циљевима; - руковођење - одговорно управљање групом према критеријуму опште добробити; - учешће - укључивање у процес одлучивања од заједничког интереса.

Задаци који се односе на ставове и вредности: - приврженост демократским начелима и поступцима - дејча и људска права, једнакост, правда, друштвена одговорност, плурализам, солидарност, приватност; - приврженост мирољубивом, партиципативном и конструктивном решавању проблема; - спремност на заступање и заштиту својих и туђих права; - спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке; - заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама; - спремност на саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи; - спремност на супротстављање предрасудама, дискриминацији и неправди на свим нивоима.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Одрасли се појављује као организатор размене међу децом, која ће представљати подстицај за развој њиховог социјалног сазнања, самосвести, моралног и критичког мишљења. Битне методичке одреднице образовно-васпитног рада су:

- искуствено учење, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи а не преношење готових знања;
- игровни контекст, тј. да кроз игру истражују разноврсна решења за проблеме са којима се суочавају;
- метода партиципације и интеракције омогућава ученицима да стекну самопоуздање и

да се поступно оспособе за разговетно изношење својих ставова и асертивни наступ пред другима, да прихвате тимски приступ решавању проблема и да буду мотивисани за постизање циљева од заједничког интереса.

- метода рефлексије примерена је ситуацијама у којима се јављају супротстављени ставови и помаже ученицима да се испитивањем својих и туђих ставова и потреба одлепе од свог става кад је он кочница заједничком решењу, јача вештину доказног мишљења која је темељ процеса преговарања.

Сваку од споменутих метода могуће је комбиновати са следећим методама и техникама рада: - истраживачке методе (пројекти, анализе случаја), - интерактивне методе (дискусија, расправа, преговарање, дијалог, интервју, дописивање, прикупљање помоћи), - симулацијске методе (игра улога, симулирање доношења одлука, симулирање међукултурних односа), - игровне методе (драматизација, игре улога из прича, игре опуштања), - стваралачке методе (олуја идеја, израда новина, писање писама или прилога за новине, обраћање локалној управи, израда плаката).

Како је у предмету грађанско васпитање - сазнање о себи и другима важно да ученици стичу знања, усвајају вредности и развијају примерене вештине учећи са другима и уз њихову помоћ, програмом су предвиђени следећи облици образовно- васпитног рада: - рад у пару, - рад у групи, - размена у великој групи - одељењу, - рад целог разреда, - индивидуални рад.

Будући да се ради о учењу кроз размену, кључан чинилац успешности размене је квалитет узајамног слушања. Важно је да ученици увиде да слушањем туђих гледишта и ставова имају прилику да сагледају своје полазиште у новом светлу, да га дограде и обогате; - распоред седења који омогућује свим учесницима размене да виде једни друге; - след активности који је тако конципиран да подстиче и одржава интересовање и сазнајну мотивацију ученика. То се постиже динамичном сменом различитих видова активности и размене; - настава се изводи по редоследу наставних јединица како су дате у приручнику Грађанско васпитање - сазнање о себи и другима 4. Сагласно природи предмета, његовом циљу и задацима наставе, ученици се не оцењују класичним школским оценама нити пореде. Задатак наставника је да им јасно стави до знања да је свака лична експресија подједнако драгоцен, да охрабри децу да изнесу своје мишљење и кад је различито од осталих, само на начин који не вређа друге. Најважнији задатак одраслог у процесу васпитања и образовања је: - да помогне ученицима да формирају позитивну слику о себи, да стекну самопоуздање, да осете да кроз процес размене с другима могу да обогате своју личност и сазнање, - да подстиче код ученика развој оних стилова понашања којима се штите дечја/људска права и јачају демократски односи у школи. За овај предмет наставник мора да буде спреман да подржи ученике кад им је тешко да се изразе или да слушају, и отворен да чује и оно што није у складу с његовим вредностима, без критиковања и процењивања. Подстицајним питањима треба да наведе ученике да сагледају ситуацију из друге перспективе, да кроз социо- когнитивни конфликт сами реструктурирају своје мишљење и ставове. Пошто је учење по моделу важан облик социјалног учења, битно је да наставник својим понашањем, начином рада и односом према ученицима демонстрира (демократске) вредности које жели да његови ученици усвоје.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик, физичко васпитање, музичка култура, ликовна култура

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМАМА	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ЗА ОБРАДУ НОВОГ ГРАДИВА	БРОЈ ЧАСОВА ЗА ДРУГЕ ТИПОВЕ ЧАСА
1.	1	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	-	1
2.	9	Дечја права су универзална, једнака за све	9	-
3.	10	Заједно стварамо демократску атмосферу у нашем разреду, школи	10	-
4.	11	Живим демократију, демократска акција	11	-
5.	3	Људско биће је део целог света, развијање еколошке свести	3	-
6.	2	Евалуација	-	2

- В. Живковић, М. Остојић, Ј. Димитријевић, *Грађанско васпитање – сазнање о себи и другима, радна свеска за четврти разред основне школе*, Креативни центар, Београд, 2012.

- Република Србија - Министарство просвете и спорта, **ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - САЗНАЊЕ О СЕБИ И ДРУГИМА ЗА 4. РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ**

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ ЗА 4.РАЗРЕД

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	8
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	22
За друге типове часа	14

Р.бр.	Наставни садржај	Бр.час ова	За обраду	За утврђивање и понављање
1.	Увод	1	1	/
2.	Циљ због кога је Бог створио свет (да свет постане Црква)	2	2	/
3.	Црква је конкретна литургијска заједница	2	1	1
4.	Литургија је заједница многих људи и природе са Богом Оцем преко једнога човека – Христа	6	4	2
5.	Структура Литургије (епископ,свештеници, ђакони и народ)	2	1	1
6.	Структура Литургије (епископ,свештеници, ђакони и народ)	5	4	1
7.	Одбијање првог човека Адама да сједини створену природу са Богом	11	6	5
8.	Црква у хришћанској архитектури	7	3	4
	Укупно часова	36	22	14

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 4.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	48

Број наставних тема	21
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Оспособљавање ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу, у усменом и писаном облику, о темама из свог непосредног окружења

Овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика

Подстицање употребе страног језика у личне сврхе и из задовољства

Стицање свести о значају сопственог језика и културе у контакту са језицима и културама других народа

Стимулсање маште, креативности и радозналости

Развијање такмичарског и истраживачког духа и отвореност према комуникацији с говорницима других језика

Развијање и подржавање континуитета у учењу језика као основног принципа

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Даље развијање језичких компетенција – разумевања, говора, читања и писања

Овладавање вештином самосталног усменог и писаног изражавања на основном нивоу

Упознавање културе народа чији се језик изучава и усвајање позитивног става према различитостима

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Учење кроз фронтални рад, рад у паровима (питања и одговори), групама (драматизација дијалога)

Вежбање правилног изговарања (фонетске вежбе), читања, краћих усмених излагања, писања краћих састава
Продубљивање знања из области граматике и припрема за целовитији приступ у петом разреду
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Природа и друштво, Српски језик, Математика, Грађанско васпитање, Музичка култура, Ликовна култура, Физичко васпитања
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Family and Friends 2, Енглески језик за четврти разред основне школе, Naomi Simmons, Oxford University Press, Нови Логос, Уџбеник + Радна свеска
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Family and Friends 2, Naomi Simmons, Oxford University Press – Teacher’s Book, Teacher’s Resource Pack, Audio Class CDs, Digital Class Resources

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Starter Unit – Welcome back	2	0,5	1,5	Ученици могу да: - препознају и именују ликове из уџбеника; - се представе, користе формалне и неформалне поздраве и једноставне изразе који се односе на општу друштвену комуникацију са вршњацима; - опишу како неко изгледа; - изговоре, читају и пишу речи којима се именују играчке, боје и бројеве до 20; 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.120. 2.3.2.

2.	Unit 1 – Our new things	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на предмете из учионице; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - препознају и правилно напишу мала и велика латинична слова абецедне; - препознају повезаност гласова и слова; - разумеју суштину и детаље дескриптивног текста који читају; - разумеју суштину и детаље дескриптивног текста који чују; - разговарају о предметима из учионице користећи показне заменице; - кажу колико нечега има; - напишу кратак опис своје учионице. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.
3.	Unit 2 – They're happy now	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на осећања и стања; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /tʃ/, /ʃ/ и /θ/ и препознају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>ch</i>, <i>sh</i> и <i>th</i>; - разумеју суштину и детаље песме коју читају; - разумеју суштину и детаље описа који чују; - питају и кажу како се неко осећа; - напишу кратак текст о својим осећањима и

					стањима. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.
4.	Unit 3 – I can ride a bike	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу изразе који се односе на спорт и рекреацију; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /æ/, /e/, /ɪ/, /ʊ/, /ʌ/ и препознају њихову повезаност са словима a, e, i, o, u; - комуницирају о способностима; - разумеју суштину и детаље дескриптивног текста који читају; - разумеју детаље описа који чују; - да питају и кажу где се нешто налази; - напишу кратак текст о својим способностима. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.
5.	Review + Test 1	2	0	2	Ученици могу да: - прочитају и правилно напишу изразе и речи које се односе на предмете из учионице, осећања и стања и спорт и рекреацију; - разумеју и повежу питања и договоре које прочитају; - разумеју шта неко уме / не уме да уради употребе одговарајуће глаголе; - питају и кажу шта неко уме / не уме да

					уради; - препознају јединину и множину именица и употребе одговарајуће лице глагола; - препознају речи које садрже одговарајуће гласове. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26.
6.	Unit 4 – Have you got a milkshake?	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на храну; - препознају, именују, прочитају и напишу бројеве до 100; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /gr/, /br/, /fr/ и препознају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>gr</i>, <i>fr</i>, <i>br</i>; - разумеју суштину и детаље разговора који читају; - разумеју суштину и детаље дескриптивног текста који чују; - питају и кажу да ли нечега има / нема односно да ли и шта неко има / нема; - напишу кратак текст о храни коју имају / немају за ручак. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.
7.	Unit 5 – We‘ve got English	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе школски простор и

					школске предмете; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /dr/, /tr/, /kr/ и препознају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>dr, tr, cr</i> - разумеју суштину и детаље текста (веб-странице) који прочитају; - разумеју суштину и детаље описа слике који чују; - разговарају о распореду часова; - питају и кажу шта имају у својој учионици; - напишу ког дана имају који предмет. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2.
8.	Unit 6 – Let's play after school	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу изразе који се односе на активности после школе; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /fl/, /pl/, /bl/ и препознају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>fl, pl, bl</i>; - разумеју суштину и детаље текста на постери који прочитају; - разумеју суштину и детаље текста који чују; - кажу и напишу којим активностима се баве сваки дан после школе. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15.

					1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2.
9.	Review + Test 2	2	0	2	Ученици могу да: - прочитају и правилно напишу бројеве до 100, изразе и речи које се односе на храну, школу и школске предмете, активности после школе; - повежу питања и одговоре које прочитају, а који се односе на слику; - повежу израз и слику и заокруже одговарајућу реч; - препознају и заокруже одговарајући глас у речи која га садржи. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2.
10.	Unit 7 – Let’s buy presents	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на рођендан; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /kl/, /gl/, /sl/ и препознају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>cl, gl, sl</i>; - разумеју инструкције које читају; - разумеју суштину и детаље разговора који чују; - изразе допадање и недопадање, усмено и писмено. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14.

					1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2.
11.	Unit 8 – What’s the time?	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу изразе који се односе на свакодневне радње; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /sm/, /sn/, /st/, sk/ и препознају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>sm, sn, st, sk</i>; - разумеју суштину и детаље текста о нечијим свакодневним активностима који читају; - разумеју суштину и детаље текста о нечијим свакодневним активностима који чују; - кажу колико је сати; - питају и кажу шта раде свакога дана у одређено време; - напишу кратак текст о својим свакодневним активностима. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
12.	Unit 9 – Where does she work?	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу изразе који се односе на места где су људи запослени и њихове свакодневне задатке; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре глас /eɪ/у средини речи и

					уоче да слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>a</i>; - разумеју суштину и детаље интервјуа о нечијем занимању који читају; - разумеју суштину и детаље интервјуа о нечијим радним обавезама који чују; - питају и кажу где је неко запослен и шта тамо ради; - правилно користе зарез и везник <i>и (and)</i>; - напишу кратак текст на тему где и шта неко ради. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
13.	Review + Test 3	2	0	2	Ученици могу да: - прочитају и правилно напишу изразе и речи које се односе на рођендан, свакодневне радње, места где су људи запослени и њихове свакодневне задатке; - употребе правилан облик глагола <i>like</i>; - повежу почетак и крај реченице по слици; - питају и кажу шта неко воли / не воли, односно ради сваки дан у одређено време; - препознају и заокруже одговарајући глас у речи која га садржи. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
14.	Unit 10 – It's hot today	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу

					изразе и речи које се односе на временске прилике и активности које могу да раде у зависности од њих; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре глас /aɪ/у средини речи и уоче да слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>i</i>; - разумеју суштину и детаље временског извештаја који читају; - разумеју суштину и детаље временског извештаја који чују; - питају и кажу какво је време; - кажу и напишу шта могу да раде у одређеним временским приликама. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
15.	Unit 11 – What are you wearing?	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на одевање; - препознају, правилно изговоре, читају и напишу изразе који се односе на гледање на сат – пола сата, петнаест минута; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре глас /əʊ/у средини речи и уоче да слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>o</i>; - разумеју суштину и детаље песме коју читају; - разумеју суштину и детаље описа одеће који чују;

					- питају и кажу шта неко има на себи и колико је сати; - опишу шта имају на себи – усмено и писмено. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
16.	Unit 12 – You‘re sleeping	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу изразе и речи које се односе на венчања и породичне прославе; - правилно изговоре глас /u:/у средини речи и уоче да слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>u</i>; - разумеју суштину и детаље дескриптивног имеила коју читају; - разумеју суштину и детаље имеила који чују; - питају и кажу шта неко тренутно ради; - напишу кратак текст о ономе што тренутно раде. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
17.	Review + Test 4	2	0	2	Ученици могу да: - прочитају и правилно напишу изразе и речи које се односе на временске прилике и активности које могу да раде у зависности од њих, одевање и гледање на сат, венчања и породичне прославе; - употребе одговарајуће изразе / речи које се

					односе на гледање на сат и временске прилике; - повежу питање и одговор по сликама; - питају и кажу колико је сати и какво је време; - препознају и заокруже одговарајући глас у речи која га садржи. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
18.	Unit 13 – Look at the animals	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на домаће животиње; - препознају, правилно изговоре и употребе речи којима се описују нечије особине; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре глас /i:/на крају и у средини речи и уоче његову повезаност са дуплим словом ee; - разумеју суштину и детаље информативног летка - правила понашања која читају; - разумеју правила понашања који чују; - упореде особине – кажу и напишу шта је веће, ниже, више, гласније, тише... 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
19.	Unit 14 – Look at the photos	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу

					речи којима се описују људи и простор; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - упореде и правилно изговоре дуге и кратке гласове, односно уоче како слово <i>e</i> на крају речи утиче на дужину самогласника (/ʌ/ у <i>cub</i> - /u:/ у <i>cube</i>; /æ/ у <i>tap</i> - /ei/ у <i>tape</i>; /ɪ/ у <i>pip</i> - /aɪ/ у <i>pipe</i>); - разумеју суштину и детаље текста о догађају из прошлости који читају; - разумеју текст о догађају из прошлости који чују; - опишу људе и простор; - усмено и писмено опишу догађај из прошлости. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
20.	Unit 15 – Well done	4	1,5	2,5	Ученици могу да: - препознају, правилно изговоре и употребе облике једнине и (не)правилне множине именица и облике неодређених придева <i>some / any</i>; - кажу колико је некога или нечега било; - препознају, правилно изговоре и употребе редне бројеве; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /ŋ/ и /ŋk/ на крају речи; - разумеју суштину и детаље бајке коју читају;

					- разумеју суштину и детаље бајке коју чују; -кажу и напишу шта неко тренутно ради и како се осећа. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
21.	Extra skills 2	2	1	1	Ученици могу да: - комуницирју о правилима понашања у школи; - питају и кажу шта смеју, а шта не смеју да раде. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДИГИТАЛНОГ СВЕТА ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	22
За друге типове часа	14

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	36

ИСХОДИ (ученик ће бити у стању да):
– промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста;

– исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; – уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; – активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету;
– активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења;
– утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање; – креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику; – предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок Питај и чекај и блок Одговор) у датом једноставном програму; – креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.
МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:
Вештина сарадње, комуникација, одговорно учешће у савременом друштву, компетенција за учење, дигитална компетенција естетичка рад с подацима и информацијама
комуникација, одговорно учешће у демократском друштву, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад с подацима и информацијама

сарадња
дигитална компетенција решавање проблема, комуникација, компетенција за учење, рад с подацима и информацијама сарадња
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Разговор, стваралачки рад, истраживања, демонстрације, метода практичних радова
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Природа и друштво, Српски језик, Математика, Ликовна култура, Грађанско васпитање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Дигитални свет, уџбеник за 4. разред основне школе, ВУЛКАН ЗНАЊЕ Аутори: Гордана Рацков и Арпад Пастор
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
/

ПРЕДЛОГ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА НАСТАВНИКА (према наставним јединицама)

Редни број и назив наставне теме	Ред. бр. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Утврђивање	Систематизација
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	1.	Подебљан текст	1		
	2.	Обојен текст	1		
	3.	Искошен текст	1		
	4.	Подвучен текст	1		

	5.	Обнављалица – обликовање текста		1	
	6.	Слика у тексту	1		
	7.	Обнављалица – Слика у тексту			1
	8.	Увод у пројекат	1		
	9.	Историјска разгледница	1		
	10.	Историјска разгледница	1		
	11.	Историјска разгледница		1	
	12.	Дигитална бајка	1		
	13.	Дигитална бајка	1		
	14.	Дигитална бајка		1	
	15.	Симболи Републике Србије	1		
	16.	Симболи Републике Србије	1		
	17.	Симболи Републике Србије		1	
	18.	Богатство биљног света	1		
	19.	Богатство биљног света	1		
	20.	Богатство биљног света		1	
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	21.	Безбедно на интернету	1		
	22.	Безбедно на интернету	1		
	23.	Безбедно на интернету		1	
	24.	Правила понашања на интернету	1		
	25.	Правила понашања на интернету		1	
	26.	Правила понашања на интернету		1	
	27.	Безбедно на интернету - тест			1
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	28.	Скреч - понављање у програму	1		
	29.	Гранање у програму	1		
	30.	Игрица у <i>Скречу</i>		1	
	31.	Математика у <i>Скречу</i>	1		
	32.	Обнављалица – Понављање и гранање		1	
	33.	Понављање и променљива	1		
	34.	Гранање и променљива	1		
	35.	Гранање, понављање и променљива		1	
	36.	Обнављалица - алгоритамски начин размишљања			1
Укупно			22	11	3
					36

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА И СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

У 5. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	Мудрост пре свега	13	8	21
2.	Фантастика и авантура	13	9	22
3.	Породица	12	7	19
4.	Храбро срце	7	14	21
5.	Детињство	16	11	27
6.	Десетица	10	10	20
7.	Мостови	8	6	14
8.	Пустоловине	9	10	19
9.	Песмо моја	2	8	10
УКУПНО		90	90	180
СВЕГА ЧАСОВА		90	90	180

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљеви наставе и учења *српског језика и књижевности* јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања оулози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Задаци наставе српског језика су:

- *Омогућити ученицима напредовање ка реализацији и достизању одговарајућих Стандарда образовних постигнућа
- *Оспособити ученике да се успешно служе књижевним језиком и различитим видовима његове писмене и усмене употребе у различитим комуникационим ситуацијама
- *Обновити стечена знања,проширити их и продубити новим садржајима и повећати степен њихове трајности(знања о врстама речи,падежима и њиховим функцијама и значењима,глаголским облицима)
- *Оспособити ученике за изражајно читање,логичко и критичко схватање прочитаног текста
- *Поступно упознати правописна правила
- *Развијати смисао и способност за правилно,течно и уверљиво усмено и писмено изражавање
- *Обогатити и развити речник,језички и стилски израз
- *Оспособити ученике за самосталну анализу,тумачење и оцењивање књижевних дела,сценских и филмских остварења
- *Развијати потребу за књигом,способност да се њоме самостално служе као извором знања
- *Усвојити основне теоријске појмове
- *Васпитати их за живот и рад у духу истинољубља,узајамног помагања и солидарности

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Праћење и вредновање резултата напредовања ученика је у функцији остваривања исхода, а започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности.

Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Страни језик (енглески и немачки)

Историја
Музичка култура
Ликовна култура
Верска настава
Грађанско васпитање
Биологија
Информатика
Географија
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
– Александар Јерков, Анђелка Петровић, Катарина Колаковић, „Читанка 5, Српски језик и књижевност за пети разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2023. – Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, „Граматика 5, Српски језик и књижевност за пети разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2023. – Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, Сунчица Ракоњац Николов, Данијела Милићевић, „Радна свеска 5, Српски језик и књижевност за пети разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2023.
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Методика наставе српског језика и књижевности, Милија Николић Правопис Матице српске

Редни бр. и назив наставне теме	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Међупредметне компетенције	Стандарди
1. МУДРОСТ ПРЕ СВЕГА	– разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности; – чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – разликује карактеристике народне од	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Решавање проблема Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Естетичка	CJ.1.1.5. CJ.1.1.7. CJ.1.2.1. CJ.1.2.8. CJ.1.3.4. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3.

	карактеристика уметничке књижевности; – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава); – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – одреди тему и главне и споредне мотиве; – анализира узрочно-последично низање мотива; – илуструје особине ликова примерима из текста; – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; – разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; - интерпункцијских знакова;	компетенција	CJ.1.4.5. CJ.1.4.7. CJ.2.2.5. CJ.2.4.2. CJ. 3.2.5 CJ. 3.3.4. CJ.3.4.7.
2. ФАНТАСТИКА И АВАНТУРА	– разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности; – чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин,	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција	CJ.1.1.5. CJ.1.1.7. CJ.1.2.1. CJ.1.2.8. CJ.1.3.4. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.5. CJ.1.4.7. CJ.2.2.5. CJ.2.3.3. CJ.2.3.7.

	сцена, појава); – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – одреди тему и главне и споредне мотиве; – анализира узрочно-последично низање мотива; – илуструје особине ликова примерима из текста; – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; – разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; – разликује основне функције и значења падежа; – употребљава падежне облике у складу са нормом; – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова;		CJ.2.4.2. CJ. 3.2.5 CJ. 3.3.4. CJ.3.4.7.
3. ПОРОДИЦА	– разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности; – чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава); – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција	CJ.1.1.5. CJ.1.1.7. CJ.1.2.1. CJ.1.2.8. CJ.1.3.4. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.5. CJ.1.4.7. CJ.2.2.5. CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.4.2. CJ. 3.2.5

	односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шалвив, ведар, тужан и сл.); – развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела; – одреди тему и главне и споредне мотиве; – анализира узрочно-последично низање мотива; – илуструје особине ликова примерима из текста; – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; – разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; – разликује основне функције и значења падежа; – употребљава падежне облике у складу са нормом – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; - интерпункцијских знакова;		CJ. 3.3.4. CJ.3.4.7.
4. ХРАБРО СРЦЕ	– разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности; – чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција	CJ.1.1.5. CJ.1.1.7. CJ.1.2.1. CJ.1.2.8. CJ.1.3.4. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.5. CJ.1.4.7.

	– анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца – разликује облике казивања – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.) – развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела – одреди тему и главне и споредне мотиве – анализира узрочно-последично низање мотива – илуструје особине ликова примерима из текста – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; – разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; – разликује основне функције и значења падежа; – употребљава падежне облике у складу са нормом – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; - интерпункцијских знакова;		CJ.2.2.5. CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ. 3.2.5 CJ. 3.3.4. CJ.3.4.7.
5. ДЕТИЊСТВО	– разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности; – чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; – чита са разумевањем одабране примере	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Решавање проблема Рад са подацима и информацијама	CJ.1.1.5. CJ.1.1.7. CJ.1.2.1. CJ.1.2.8.

	осталих типова текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) ; – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.); – развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела; – одреди тему и главне и споредне мотиве; – анализира узрочно-последично низање мотива; – илуструје особине ликова примерима из текста; – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; – разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; – разликује основне функције и значења падежа; – употребљава падежне облике у складу са нормом; – употребљава глаголске облике у складу са нормом; – доследно примењује правописну норму	Естетичка компетенција Одговорно учешће у демократском друштву	CJ.1.3.4. CJ.1.3.10. CJ.1.4.1. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.5. CJ.1.4.7. CJ.2.2.5. CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.3.8. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.3.1.4. CJ. 3.2.5 CJ. 3.3.4. CJ.3.3.6. CJ.3.4.4. CJ.3.4.7.

	у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова;		
6. ДЕСЕТИЦА	– чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) ; – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шалјив, ведар, тужан и сл.); – развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела; – одреди тему и главне и споредне мотиве; – анализира узрочно-последично низање мотива; – илуструје особине ликова примерима из текста; – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; – разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; – разликује основне функције и значења	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Решавање проблема Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција	CJ.1.1.5. CJ.1.1.7. CJ.1.2.1. CJ.1.2.8. CJ.1.3.4. CJ.1.3.10. CJ.1.4.1. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.5. CJ.1.4.7. CJ.2.2.5. CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.3.8. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.3.1.4. CJ. 3.2.5 CJ. 3.3.4. CJ.3.3.6. CJ.3.4.4. CJ.3.4.7.

	падежа; – употребљава падежне облике у складу са нормом; – употребљава глаголске облике у складу са нормом; – разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима); – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; - интерпункцијских знакова		
7. МОСТОВИ	– чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава); – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шалјив, ведар, тужан и сл.); – развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела; – одреди тему и главне и споредне мотиве; – анализира узрочно-последично низање мотива; – илуструје особине ликова примерима из текста; – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове;	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција	CJ.1.1.5. CJ.1.1.7. CJ.1.2.1. CJ.1.2.8. CJ.1.3.4. CJ.1.3.10. CJ.1.4.1. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.5. CJ.1.4.7. CJ.2.2.5. CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.3.8. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.3.1.4. CJ. 3.2.5 CJ. 3.3.4. CJ.3.3.6. CJ.3.4.4. CJ.3.4.7.

	– илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; – разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; – разликује основне функције и значења падежа; – употребљава падежне облике у складу са нормом; – употребљава глаголске облике у складу са нормом; – разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима); – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; - интерпункцијских знакова;		
8. У ЦАРСТВУ ГУСАРА	– чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава); – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.); – развија имагинацијски богате	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција Дигитална компетенција	CJ.1.1.5. CJ.1.1.7. CJ.1.2.1. CJ.1.2.8. CJ.1.3.4. CJ.1.3.10. CJ.1.4.1. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.5. CJ.1.4.7. CJ.2.2.5. CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.3.8. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.3.1.4. CJ. 3.2.5

	асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела; – одреди тему и главне и споредне мотиве; – анализира узрочно-последично низање мотива; – илуструје особине ликова примерима из текста; – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; – разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; – разликује основне функције и значења падежа; – употребљава падежне облике у складу са нормом; – употребљава глаголске облике у складу са нормом; – разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима); – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; - интерпункцијских знакова;		CJ. 3.3.4. CJ.3.3.6. CJ.3.4.4. CJ.3.4.7.
9. ПЕСМО МОЈА	– чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава); – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција Дигитална компетенција	CJ.1.1.5. CJ.1.1.7. CJ.1.2.1. CJ.1.2.8. CJ.1.3.4. CJ.1.3.10. CJ.1.4.1. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.5. CJ.1.4.7. CJ.2.2.5.

	односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.); – развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела; – одреди тему и главне и споредне мотиве; – анализира узрочно-последично низање мотива; – илуструје особине ликова примерима из текста; – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; – разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; – разликује основне функције и значења падежа; – употребљава падежне облике у складу са нормом; – употребљава глаголске облике у складу са нормом; – разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима); – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; - интерпункцијских знакова.		CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.3.8. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.3.1.4. CJ. 3.2.5 CJ. 3.3.4. CJ.3.3.6. CJ.3.4.4. CJ.3.4.7.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	48

Број наставних тема	9
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика
- подстицање потребе за учењем енглеског језика
- стицање свести о значају сопственог језика и културе у контакту са језицима и културама других народа
- развијање такмичарског и истраживачког духа и отвореност према комуникацији са говорницима других језика

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Примењивати иновативне моделе наставе (пројектна настава, интерактивна настава) јер овакви видови наставе развијају мишљење код ученика и представљају најсложенији облик практичног,

смисаоног и интензивног стицања знања. .

- Стварати одговарајуће дидактичко-техничко окружење;
- Примењивати више различитих наставних облика на једном часу (рад у пару, групни рад, индивидуални облик рада, фронтални облик рада у комбинацији са самосталним радом ученика), како са истоврсним, тако и са диференцираним задацима и садржајима;
- Анализирати и вредновати рад и ефекте групног рада;
- Створити повољну климу,
- Одабрати адекватне методе учења;
- Подстицати позитивну међузависност чланова;
- Подржати индивидуалну укљученост;
- Повезати теоријска знања са практичном наставом, како би ученици применили стечена теоријска знања;
- Вежбати са ученицима примену знања, употребу способности и коришћење вештина;
- Добар избор наставне методе, која одговара карактеристикама наставне јединице или теме и која преовладава током наставне јединице или теме, али тако да се преплиће и допуњује са осталим наставним методама;
- Примена одговарајућих наставних средстава које ће утицати на аудио-визуелно-моторну перцепцију ученика, (чути, видети, рад);
- Наставна средства израђивати у сарадњи са ученицима и користити их у свакодневном раду;
- Уџбенике и друге изворе знања користити у свакодневном раду;
- Подстицати ученике да прате сопствено напредавање и да изграде одговоран однос према себи;
- Функционално објашњавати градиво, примењивати нове облике, методе и средства рада и на тај начин будити радозналост код ученика пружајући му могућност да пита, размишља, производи оригиналне идеје да открива нова значења и развија критичко мишљење.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Српски језик, историја, географија, биологија, музичка култура, ЧОС, физичко и

здравствено васпитање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ: RIGHT ON! 1 , енглески језик за пети разред основне школе, пета година учења; уџбенички комплет: уџбеник, радна свеска и компакт диск(обавезни су за ученике);Аутор: Jenny Dooley ; Издавач: „Фреска”
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
RIGHT ON! 1 , енглески језик за пети разред основне школе, пета година учења; уџбенички комплет: уџбеник, радна свеска и компакт диск(обавезни су за ученике);Аутор: Jenny Dooley ; Издавач: „Фреска” -Teacher’s book RIGHT ON! 1, Аутор: Jenny Dooley ; Издавач: „Фреска”

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	STARTER	4	0	4	- разумеју једноставнији опис предмета и опишу њихове карактеристике користећи једноставна језичка средства; - разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; - разумеју познате исказе који се односе на поздрављање и представљање; - поздрављају, отпоздрављају,

					размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); - поштују правила учтиве комуникације. - разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
2.	Module 1 HELLO	5	4	9	- разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања и хобија, допадање и недопадање; - опишу своја и туђа интересовања и хобије, допадање и недопадање једноставним језичким

				средствима; - разумеју и формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - питају и кажу шта неко има/нема и чије је нешто; - разумеју једноставнији опис предмета и опишу њихове карактеристике користећи једноставна језичка средства; - разумеју сличности и разлике у интересовањима и школском животу деце у земљама циљне културе и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.

3.	Module 2 HOME AND PLACES	4	6	10	- разумеју једноставне описе места; - опишу места користећи једноставна језичка средства; - упореде и опишу карактеристике места; - разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и околини -кажу колико нечега има / нема користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставнија питања која се односе на просторне односе и оријентацију у простору и одговоре на њих; опишу просторне односе једноставним, везаним исказима; - разумеју и поштују правила учтиве ко муникације. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10.

					1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. . 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
4.	Module 3 Every day	4	6	10	-разумеју једноставне текстове којима се описују сталне, уобичајене радње у садашњости; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - опишу сталне и уобичајене активности у неколико везаних исказа; - разумеју једноставне исказе који се односе на интересовања, планове и предлоге и реагују на њих; - размене једноставне исказе у вези са туђим плановима,

					интересовањима и предлозима; - разумеју и описују сличности и разлике у начину живота у земљама циљне културе и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
5.	The First Written Test	0	3	3	- разумеју једноставнији опис предмета и - опишу њихове карактеристике користећи једноставна језичка средства; - упореде и опишу карактеристике места; - разумеју једноставне текстове којима се описују

					сталне, уобичајене радње у садашњости. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.
6.	Module 4 All about food	3	8	11	- разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и кажу колико нечега има/ нема, користећи једноставија језичка средства; на једноставан начин наручи јело и/или пиће у ресторану и пита/каже/ израчуна колико нешто кошта; - разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/ недопадања;

					размењују и формулишу једноставне исказе који се односе на изражавање допадања /недопадања; - упореде и опишу карактеристике живих бића, појава и места, користећи једноставнија језичка средства. - уочавају сличности и разлике у начину исхране у земљама циљне културе и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.
7.	Module 5 It's fun!	4	5	9	- разумеју једноставне текстове којима се описују

				сталне/уобичајене и тренутне радње; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - опишу сталне/уобичајене и тренутне активности у неколико везаних исказа; - разумеју планове и намере и реагују на њих; - размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; - саопште шта они или неко други планира или намерава; - упоређују и уочавају сличности и разлике начину пробођења слободног времена циљне културе и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1.

					2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.
8.	The Second Written Test	0	3	3	- упореде и опишу карактеристике живих бића, појава и места, користећи једноставнија језичка средства; - опишу сталне/уобичајене и тренутне активности у неколико везаних исказа; - саопште шта они или неко други планира или намерава. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24.

					2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.
9.	Module 6 London was great!	4	5	9	- разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; - размене информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; - опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа; - опишу неки историјски догађај. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12.

					2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
10.	Festivities	0	4	4	- разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте пригодне честитке; - разумеју и примењујући једноставнија језичка средства опишу начин прославе рођендана и празника; - уоче сличности и разлике у начину прослављања празника и рођендана код нас и у Великој Британији. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19.

					2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	26
За друге типове часа	46

Број наставних тема	7
Број наставних јединица	7

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Учење другог страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ширег и ужег окружења. Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или других страних језика на различите

начине и у свим околностима које живот створи.

Учење страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ужег и ширег окружења.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Општи стандарди

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

Посебни стандарди

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у

ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговора).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

2) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контингента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева,

прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

3) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквири развоја циљне културе / циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

- Примењивати иновативне моделе наставе (интегративна настава, пројектна настава, интерактивна настава) јер овакви видови наставе развијају мишљење код ученика и представљају најсложенији облик практичног, смисаоног и интензивног стицања знања.
- Стварати одговарајуће дидактичко-техничко окружење;
- Примењивати више различитих наставних облика на једном часу (рад у пару, групни рад, индивидуални облик рада, фронтални облик рада у комбинацији са самосталним радом ученика), како са истоврсним, тако и са диференцираним задацима и садржајима;
- Анализирати и вредновати рад и ефекте групног рада;
- Створити повољну климу,
- Одабрати адекватне методе учења;
- Подстицати позитивну међузависност чланова;
- Подржати индивидуалну укљученост;
- Развијати интерперсоналне и когнитивне способности;
- Повезати теоријска знања са практичном наставом, како би ученици применили стечена теоријска знања;
- Подстицати ученика да решавају проблеме, постављају питања и активно траже одговор из своје околине и окружења;
- Подстицати ученике да примењују знања из једне области у другој и самим тим

формирају функционално знање;

- Вежбати са ученицима примену знања, употребу способности и коришћење вештина;
- Добар избор наставне методе, која одговара карактеристикама наставне јединице или теме и која преовладава током наставне јединице или теме, али тако да се преплиће и допуњује са осталим наставним методама;
- Примена одговарајућих наставних средстава које ће утицати на аудио-визуелно-моторну перцепцију ученика, (чути, видети, рад);
- Наставна средства израђивати у сарадњи са ученицима и користити их у свакодневном раду;
- Упућивање у начин процене сопственог напредовања ученика;
- Уџбенике и друге изворе знања користити у свакодневном раду;
- Подстицати ученике да прате сопствено напредавање и да изграде одговоран однос према себи;
- Функционално објашњавати градиво, примењивати нове облике, методе и средства рада и на тај начин будити радозналост код ученика пружајући му могућност да пита, размишља, производи оригиналне идеје да открива нова значења и развија критичко мишљење.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

1. NEU HIER? – Грађанско васпитање, српски језик, географија
2. MEINE KLASSE – Грађанско васпитање, српски језик, математика
3. TIERE – Грађанско васпитање, српски језик, биологија, географија
4. MEIN TAG – Грађанско васпитање, српски језик
5. HOBBYS – Грађанско васпитање, српски језик
6. MEINE FAMILIE - Грађанско васпитање, српски језик
7. WAS KOSTET DAS? - Грађанско васпитање, српски језик

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

- PRIMA PLUS A1.1 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 5. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus
- PRIMA PLUS A1.1 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 5. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

- PRIMA PLUS A1.1 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 5. разред основне

школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

• PRIMA PLUS A1.1 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 5. разред основне школе – Радна свеска за 5. разред основне школе; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

- Приручник за наставника за коришћење уџбеника;
- Hueber Verlag – Schritt für Schritt ins Grammatikland Niveau A1-A2
- DUDEN Großes Lexi-Wörterbuch
- Cornelsen Beenen Lehrmittel

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Neu hier?	9	4	5	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.19. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4.
2.	Meine Klasse	11	4	7	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.17. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4
3.	Tiere	9	4	5	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4.
4.	Mein Tag	12	4	8	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1.
5.	Hobbys	9	4	5	1.1.1.1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1.
6.	Meine Familie	9	3	6	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.19. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1.
7.	Was kostet das?	10	3	7	1.1.1.1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1.

	DIE SCHRIFTLICHEN задачи)	KLASSENARBEITEN(писмени	3	/	3	

ИСХОДИ НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ПО ТЕМАМА

1. NEU HIER

Ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији:

- разумеју краће текстове који се односе на представљање и тражење/давање информација личне природе
- поздраве и отпоздраве, представе себе користећи једноставна језичка средства
- поставе и одговоре на једноставна питања личне природе
- разуме и реагује на једноставне исказе, који се односе на изражавање допадања/недопадања
- да кажу шта воле/не воле
- попуњавају формулар са основним информацијама о себи
- напишу кратак текст о себи
- разумеју и примењују правила учтиве комуникације

2. MEINE KLASSE

- питају за број телефона
- користе бројеве до 100 да би исказали број телефона и старост
- представе друге
- питају и кажу шта воле / не воле
- именују школски прибор
- именују школске предмете и изнесу став о њима
- разумеју кратку презентацију на тему
- направе кратку презентацију на тему
- уочавају сличности и разлике у изгледу школског простора у земљи циљне културе и код нас

3. TIERE

- именују животиње
- разумеју једноставнији опис животиња
- опишу карактеристике животиње користећи једноставна језичка средства
- преносе исказе у трећем лицу
- разумеју текст на тему животиња
- користе множину именица у описивању животиња
- разумеју постављена питања на тему животиња
- поставе и одговоре на афирмативна питања на тему животиња
- разумеју кратку презентацију на тему омиљене животиње
- направе кратку презентацију на тему омиљене животиње
- уочавају сличности и разлике у односу према кућним љубимцима

4. MEIN TAG

- разумеју једноставна обавештења о хронолошком времену
- траже и дају једноставна обавештења о хронолошком времену
- опишу дневни / недељни распоред активности
- говоре о школским предметима
- разумеју текст на тему
- напишу текст на тему
- разумеју презентацију на тему
- направе презентацију на тему
- размењују информације на тему
- уоче карактеристике живота у школи – наставних и ваннаставних активности

5. HOBBYS

- разумеју краће текстове на тему

- питају и дају информације у вези са темом
- разумеју једноставније предлоге и одговоре на њих
- упуте једноставан предлог
- пруже одговарајући изговор или оправдање
- договоре састанак са другом / другарицом
- кажу шта знају / не знају
- разумеју једноставна питања којима се тражи дозволаи питају за дозволу
- разумеју и тумаче статистику
- размењују информације на тему
- уочавају сличности и разлике у интересовањима својих вршњака у земљи циљне културе и код нас

6. MEINE FAMILIE

- разумеју једноставан опис особа
- описују особе користећи једноставна језичка средства
- разумеју једноставна питања која се односе на тему и одговарају на њих
- разумеју обавештења о простору
- дају обавештења о продтору
- разумеју и формулишу једноставне изразе који се односе на поседовање и припадност
- разумеју текст на тему
- разговарају на тему
- напишу текст на тему
- размењују информације на тему
- упознају се са породичним односима у земљи циљне културе

7. WAS KOSTET DAS?

- разумеју једноставне изразе који се односе на количини нечега

- питају и кажу колико нечега има
- на једноставан начин затраже артикле
- питају и кажу колико нешто кошта
- разумеју жеље и реагују на њих
- размене једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама
- саопште шта они или неко други жели
- разумеју и формулишу једноставне исказе којима се тражи мишљење
- упознају се са валутом немачког говорног подручја

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	144
За обраду новог градива	60
За друге типове часа	84

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	144

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Ученике треба оспособити да:

- умеју да формирају и графички приказују скупове и њихове подскупове
- изводе скуповне операције и правилно употребљавају одговарајуће ознаке

- схватају смисао речи «и», «или», «сваки», «неки» - схвате познате геометријске објекте(права, дуж, полуправа, раван, кружница, круг, угао и др.) и као скупове тачака, уз њихово адекватно описивање, примењујући при томе скуповне операције и ознаке - упознају углове уз трансверзалу паралелних правих, углове са паралелним крацима и њихова својства, као и да умеју да цртају праву паралелну датој правој - упознају дељивост природних бројева и основна правила дељивости - умеју да одређују најмањи заједнички садржалац и највећи заједнички делилац - схвате појам разломка, умеју да га записују на разне начине и врше прелаз с једног начина на други - умеју да упоређују разломке и да их представљају на бројевној полуправој - стекну довољну увежбаност у извођењу основних рачунских операција са разломцима - могу да читају, састављају и рачунају једноставније бројевне изразе - умеју да реше једноставније једначине и неједначине с разломцима - увиђају математички садржај у текстуалним задацима и изражавају га математичким језиком - упознају осну симетрију и њена својства, као и да умеју да конструишу симетрале дужи, симетрале угла и нормале на дату праву кроз дату тачку.
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Наставне методе: дискусија, практични рад, цртање, илустрација цртежима и на пану, овладавање техникама рационалног учења... Облици рада: фронтални, групни, тимски рад и индивидуални.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Географија, ликовна култура, техника и технологија, историја,...
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Уџбеник математике, “Klett”, Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић
Збирка задатака, „Klett“, Бранислав Поповић, Марија Станић, Ненад Вуловић, Сања

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	34	14	20	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; – одреди и примени НЗС и НЗД; – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке, правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу. МА.1.1.1. МА.1.1.3. МА.1.1.5. МА.2.1.3. МА.2.1.4. МА.3.1.2. МА.3.1.3.
	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ	17	9	8	По завршетку разреда ученик ће бити у

	ГЕОМЕТРИЈЕ				стању да: – анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом; правилно користи геометријски прибор. МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.4.4. МА.2.4.1.
	УГАО	17	7	10	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; – нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор; – измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно; – реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и

					наспрамних углова). МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.1.4.1. МА.2.3.1. МА.3.3.1. МА.3.4.1. МА.1.3.6.
	РАЗЛОМЦИ	52	24	28	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други запис; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја; – заокружи број и процени грешку заокруживања; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – одреди проценат дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева; сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и, по потреби, користи калкулатор или расположиви софтвер.

					MA.1.1.1. MA.1.1.2. MA.1.1.3. MA.1.1.4. MA.1.1.5. MA.1.2.1. MA.2.1.1. MA.2.1.2. MA.2.1.4. MA.2.2.5. MA.2.4.3. MA.3.1.1. MA.3.1.3. MA.3.2.5 MA.3.4.2.
	ОСНА СИМЕТРИЈА	12	6	6	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи и симетралу угла и примењује њихова својства; конструише праву која је нормална на дату праву или је паралелна датој правој. MA.1.3.1. MA.1.3.2.

					МА.1.3.6. МА.2.3.6.
	ОБНАВЉАЊЕ ГРАДИВА ИЗ ПРЕТХОДНИХ РАЗРЕДА	4		4	
	ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	12		12	Поред програмом предвиђених 8 часова за израду и исправку писмених задатака, издвојена су још 4 часа за припреме за писмене задатке. Ови часови су издвојени јер по правилу не припадају једној од наставних области, на њима се систематизује знање из више наставних области.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

Назив предмета: Биологија						Разред: Пети			
Циљ		Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.							
Бр ој те ме	Назив теме	Садржај теме	Број часова			Исходи – по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Начини и поступци остваривања програма (облици, методе, активности ученика и наставника...)	Корел ација	Планиран и начини праћења и вреднова ња
			у к	о	у				

1.	Порекло и разноврност живота	Жива бића, нежива природа и биологија. Особине живих бића: ћелијска грађа, исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, размножавање, раст и развиће. Једноћелијски и вишећелијски организми. Основе класификације: главни (морфолошки) карактери и особине важне за класификацију. Формирање скупова карактера који се уклапају једни у друге (груписање живих бића). Исхрана. Храна као извор енергије и градивних супстанци потребних за обављање свих животних процеса. Дисање као размена гасова у различитим срединама. Излучивање. Надражљивост. Покретљивост– кретање. Размножавање: бесполно и полно. Раст и развиће. Дужина живота. Промене које човек пролази током развића; пубертет и полна зрелост.	34	1 6	1 8	– истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; – групише жива бића према њиховим заједничким особинама; – одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију у живих бића;	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и извлаче закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Географија, ликовна култура, историја, математика, физичко и здравствено васпитање, техника и технологија	Иницијални тест, учествовање у разговору, прикупљање информација из различитих извора, свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, рад у групи, рад у пару, пројекти, ПП презентације, есејско излагање

2.	Живот у воденој и копненој средини – изглед, прилагођености на начин живота. Живот у води – изглед, прилагођености на начин живота. Живот на копну – изглед, прилагођености на начин живота. Живот под земљом – изглед, прилагођености на начин живота.	11	5	6	– идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење; – једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и извлаче закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Географија, ликовна култура, техника и технологија, српски језик	Учествовање у разговору, прикупљање информација из различитих извора, свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, рад у групи, рад у пару, пројекти, ПП презентације, есејско излагање

Јединство грађе и функције као основа живота

3.	Наслеђивање и еволуција	Преношење особина са родитеља на потомке. Разлике родитеља и потомака. Разлике полног и бесполог размножавања у настанку варијабилности. Јединке унутар једне врсте се међусобно разликују (варијабилност) – узроци варијабилности: Наслеђивање и утицај средине на развиће сваке јединке. Варијабилност организама унутар врсте је предуслов за еволуцију.	7	3	4	– прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке; – разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота; – поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате; – користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и прикупљању резултата	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и извлаче закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Географија, ликовна култура, математика, физичко и здравствено васпитање, техника и технологија, српски језик	Учествовање у разговору, прикупљање информација из различитих извора, свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, рад у групи, рад у пару, пројекти, ПП презентације, есејско излагање

4.	Живот у екосистему	Жива бића из непосредног окружења. Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину. Заштита живих бића и животне средине. Пројекат очувања природе у мом крају. Дивље животиње као кућни љубимци Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито, отровно биље; животиње као храна и могући преносиоци болести, отровне животиње)	12	4	8	– доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсност и живих бића на Земљи; – направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу; – предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, – илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и извлаче закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Географија, Техника и технологија	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке

5.	Човек и здравље	Здрава исхрана и унос воде. Енергетски напици. Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. Физичка активност и здравље. Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе.	8	4	4	- идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и извлаче закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Географија, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, техника и технологија, српски језик	Учествовање у разговору, прикупљање информација из различитих извора, свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, рад у групи, рад у пару, пројекти, ПП презентације, есејско излагање, завршни тест

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	23
За друге типове часа	13

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	23

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

ЦИЉ наставе географије је да омогући ученицима да стекну и усвоје знања о природногеографским и друштвеноекономским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору. Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету. Применом различитих метода и облика рада потребно је усвојити исходе предвиђене планом.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

ЗАДАЦИ наставе географије су вишеструки. Настава географије треба да допринесе:

- стицању знања о основним објектима, појавама и процесима у васиони;
- картографском описмењавању, употреби географских карата и других извора информација у процесу учења и истраживања и у свакодневном животу;
- стицање знања о објектима, појавама и процесима у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу;
- разумевању узрочно-последичне повезаности појава и процеса у географском омотачу;
- развијању географског мишљења заснованог на повезаности и међусловљености географских појава и процеса у простору и времену;
- развијању естетских опажања и осећања проучавањем и упознавањем природних и других феномена у геопростору;
- развијању ставова о превентиви, заштити и унапређивању животне средине;
- развијању толеранције, националног, европског и светског идентитета;
- стицању знања, развијању вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање и њихову примену у свакодневном животу;
- развијању опште културе и образовања ученика

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Садржај предмета се остварује кроз часове редовне и допунске наставе применом различитих метода и облика рада поштујући индивидуалне разлике ученика. Подстиче се самосталност и креативност ученика, са циљем што веће мотивисаности ученика за усвајањем географских знања и вештина. Такође, ученицима који имају већа интересовања пружа се могућност рада у географској секцији.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Биологија, историја, српски језик, математика, ликовна култура, информатика и рачунарство
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Географија 5, уџбеник за пети разред основне школе, Марко Јоксимовић
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Универзитетски уџбеници, популарни часописи (Национална географија, Геа..), садржаји са интернета

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Човек и географија	2	1	1	-повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; - повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно- техничким прогресом; - на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; - разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на Земљи
2.	Васиона	4	3	1	-разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; - објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; -разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике;

					- одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене -разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; - објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; -разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике;
3.	Планета Земља	30	19	11	
3.1.	<i>Облик Земље и структура њене површине</i>	2	1	1	-помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику; -помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана; -примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач;
3.2.	<i>Земљина кретања</i>	4	2	2	-разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице; - повеже смер ротације са сменом дана и ноћи; - повеже нагнутост Земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље - повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева
3.3.	<i>Унутрашња грађа и рељеф Земље</i>	9	6	3	- разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлота Земље); - разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље- помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоче (вулканизам, земљотреси, набирање и

					раседање); - разликује хипоцентар и епицентар и наведе трусне зоне у свету и у Србији; - наведе поступке које ће предузети за време земљотреса; - опише процес вулканске ерупције и њене последице; - помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; - помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; - наведе спољашње силе Земље; - разликује ерозивне и акумулативне процесе; - наведе примере деловања човека на промене у рељефу(бране, насипи, копови);
3.4.	<i>Ваздушни омотач Земље</i>	6	4	2	- опише структуру атмосфере; - наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање ваздуха...); - разликује појам времена од појма климе - наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; - графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ; - користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје

					активности у складу са њима; - наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; -наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја);
3.5.	<i>Воде на Земљи</i>	6	⁴	²	- уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; - наведе и опише својства морске воде; - помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; - наведе и опише елементе реке (извор,ушће, различити падови на речном току); - разликује типове језерских басена према начину постанка; - наводи узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; - наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; - наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања;
3.6.	<i>Билни и животињски свет на Земљи</i>	3	¹	²	- помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; - помоћу карте наводе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; - опише утицај човека на изумирање

					одређених биљних и животињских врста; - наведе примере за заштиту живог света на Земљи;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Уџбеник: *Историја 5*, Уџбеник са одабраним историјским изворима за пети разред основне школе, Вулкан знање, Београд

Редни број теме	Назив наст. теме	Број часова			
		Обрада	Утврђивање	Остали типови часа	Укупно
1.	УВОД У ИСТОРИЈУ	3	1	1	5
2.	ПРАИСТОРИЈА	2	1		3
3.	СТАРИ ИСТОК	3	2	1	6
4.	АНТИЧКА ГРЧКА	6	2	2	10
5.	АНТИЧКИ РИМ	6	4	1	11
	ЧАСОВИ СИСТЕМАТИЗАЦИЈЕ (закључивање оцена)			1	1
УКУПНО		20	10	6	36

ПРЕДЛОГ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА НАСТАВНИКА (према наставним јединицама)

Редни број и назив наст. теме	Р. бр. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Утврђивање	Остали типови часа
1. Увод у историју	1.	Основи проучавања прошлости	1		
	2.	Рачунање времен	1		

	3.	Периодизација прошлости	1		
	4.	Основи проучавања прошлости и рачунање времена		1	
	5.	Увод у историју			1
2. Праисторија	6.	Основне одлике праисторије	1		
	7.	Основне одлике праисторије и историјска налазишта у Србији	1		
	8.	Основне одлике праисторије и историјска налазишта у Србији		1	
3. Стари исток	9.	Државе Старог истока	1		
	10.	Државе Старог истока		1	
	11.	Свакодневни живот и религија	1		
	12.	Тековине цивилизације Старог истока	1		
	13.	Свакодневни живот и религија; Тековине цивилизације Старог истока		1	
	14.	Увод у историју; Праисторија; Стари исток			1
4. Стара Грчка	15.	Најстарији период грчке историје	1		
	16.	Грчки полиси–Спарта и Атина	1		
	17.	Најстарији период грчке историје, Атина и Спарта		1	
	18.	Грчко-персијски ратови и Пелопонески рат	1		
	19.	Грчко-персијски ратови и Пелопонески рат		1	
	20.	Полугодишња систематизација градива			1
	21.	Религија и уметност старих Хелена	1		
	22.	Књижевност, наука и свакодневни живот код старих Хелена	1		
	23.	Хеленистичко доба и његова култура	1		
	24.	Античка Грчка; Хеленистичко доба и његова култура			1
5. Стари Рим	25.	Настанак и уређење Римске државе	1		
	26.	Успон Рима	1		
	27.	Настанак и уређење римске државе и успон Рима		1	
	28.	Рим у доба царства	1		
	29.	Рим у доба царства		1	
	30.	Култура и свакодневни живот старих Римљана	1		
	31.	Хришћанство	1		
	32.	Култура и свакодневни живот старих Римљана, хришћанство		1	

	33.	Пад Западног римског царства	1		
	34.	Пад Западног римског царства		1	
	35.	Стари Рим			1
Систематизација	36.	Годишња систематизација градива			1
УКУПНО			20	10	6

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
Недељни фонд часова:	2

Број наставних тема	5

Уџбеник: *Техника и технологија 5*, аутор Мирослав Секулић, *Вулкан знање*

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова			
		Обрада	Утврђивање	Остали типови часа	Укупно
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	5	1		6
2.	САОБРАЋАЈ	8	1	5	14
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	4	2	10	16
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	10		10	20
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ		2	14	16
УКУПНО		27	6	39	
СВЕГА ЧАСОВА					72

Редни број и назив наставне теме	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Опште међупредметне компетенције
1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	- описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање; - разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју; - наводи занимања у области технике и технологије; - процењује сопствена интересовања у области технике и технологије; - организује радно окружење у кабинету; - правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу;	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Одговоран однос према околини
2. САОБРАЋАЈ	- процени како би изгледао живот људи без саобраћаја; - класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени; - наводи професије у подручју рада саобраћај; - направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија; - разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила; - правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају; - користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима; - аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник; - повеже место седења у аутомобилу са узрастом детета; - одговорно се понаша као путник у возилу; - показује поштовање према другим учесницима у саобраћају; - анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла;	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Одговоран однос према околини

3. ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет; - правилно чита технички цртеж; - преноси податке између ИКТ уређаја; - примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару; - користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима; - користи интернет сервисе за претрагу и приступање онлајн ресурсима; - преузима одговорност за рад; - представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер;	Компетенција за целоживотно учење Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема
4. РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	- повезује својства природних материјала са применом; - објасни технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже; - сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета; - правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега); - направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом; - самостално израђује једноставан модел;	Компетенција за целоживотно учење Одговоран однос према околини
5. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	- самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и интернет сервисе; - одабира материјале и алате за израду предмета/модела; - мери и обележава предмет/модел; - ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате; - користи програм за обраду текста за креирање документа реализованог решења; - самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ; - показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха; - планира активности које доводе до остваривања циљева, укључујући оквирну процену трошкова; - активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима; - пружи помоћ у раду другим ученицима; - процењује остварен резултат и развија предлог унапређења.	Предузимљивост и предузетничка компетенција Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Дигитална компетенција Сарадња

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Редни број и назив наставне теме	Р. бр. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Утврђивање	Остали типови часа
1. Животно и радно окружење	1.	Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења	1		
	2.	Подручја рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије	1		
	3–4.	Правила понашања и организација радног места у кабинету. Примена мера заштите на раду	1		
	5–6.	Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу	1	1	
2. Саобраћај	7.	Улога, значај и историјски развој саобраћаја			1
	8.	Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени	1		
	9.	Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени	1		
	10.	Професије у саобраћају	1		
	11.	Употреба информационих технологија у савременом саобраћају	1		
	12.	Регулисање и безбедност друмског саобраћаја	1		
	13–14.	Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања.	1		1

		Саобраћајни полицајац			
	15–16.	Пешак у саобраћају	2		
	17–18.	Бициклиста у саобраћају Заштита у саобраћају			2
	19.	Обавезе и одговорност деце и осталих учесника у саобраћају			1
	21.	Техничко цртање – прибор за техничко цртање		1	
	20.	ТЕСТ 1	1		
3. Техничка и дигитална писменост	22.	Формати папира за цртање. Врсте и дебљине линија за цртање			1
	23–24.	Геометријско цртање	1		1
	25–26.	Котирање – означавање мера на техничком цртежу	1		1
	27.	Размера – мерило			1
	28.	Цртање техничког цртежа			1
	29.	Цртање техничког цртежа		1	
	30.	Пренос податка између ИКТ уређаја			1
	31.	Креирање докумената у програму за обраду текста			1
	32.	Обликовање (форматирање) текста. Уметање слике и графике у текст			1
	33.	Дигитална обрада слика			1
	34.	Претрага интернета и приступ онлајн изворима			1
	35.	Претрага интернета и приступ онлајн изворима Креирање докумената у			1

		програму за обраду текста Обликовање (форматирање) текста. Уметање слике и графике у текст Дигитална обрада слика			
	36.	ТЕСТ 3		1	
4. Ресурси и производња	37–38.	Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали	2		
	39–40.	Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине)	1		1
	41.	Врсте, својства и примена природних материјала	1		
	42.	Технологија материјала			1
	43–44.	Технологија прераде дрвета	1		1
	45.	Технологија прераде папира	1		
	46.	Технологија прераде и обраде коже	1		
	47–48.	Поступци ручне обраде материјала	2		
	49–50.	Поступци ручне обраде материјала			2
	51–52.	Коришћење прибора и алата за ручну обраду материјала			2
	53–54.	Коришћење прибора и алата за ручну обраду материјала	1		1
	55–56.	Правилан избор и редослед употребе материјала и алата при изради производа			2
5. Конструкторско моделовање	57–58.	Предузетништво и потребе тржишта. Тимски рад и подела задужења у тиму. Индивидуални рад			2
	59–60.	Планирање израде производа и			2

		моделовање.			
	61– 62.	Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата			2
	63– 64.	Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата			2
	65– 66.	Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата			2
	67– 68.	Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата			2
	69– 70.	Израда пројекта			2
	71– 72.	Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа		2	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	43
За друге типове часа	29

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Развијање интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формирање естетске перцепције и музичког укуса, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Упознавање с музиком у праисторији и Антици

Упознавање најстаријих инструмената

Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и других народа, као и народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, затим, музичких прича;

Певање песама по слуху и из нотног текста солмизацијом;

Извођење дечијих, народних и уметничких игара;^{[1][2][3][4][5][6][7][8][9][10][11][12][13][14][15][16][17][18][19][20][21][22][23][24][25][26][27][28][29][30][31][32][33][34][35][36][37][38][39][40][41][42][43][44][45][46][47][48][49][50][51][52][53][54][55][56][57][58][59][60][61][62][63][64][65][66][67][68][69][70][71][72][73][74][75][76][77][78][79][80][81][82][83][84][85][86][87][88][89][90][91][92][93][94][95][96][97][98][99][100]}Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација на инструментима или покретом;

Усвајање нових елемената музичке писмености

Расразвијање стваралачких вештина

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Фронтални

У групи

У паровима

Индивидуални

Комбиновани

Монолошка метода
Дијалошка метода
Хеуристичка метода
Рад на тексту
Слушање аудио примера
Перцепција музичких предмета
Самостални писмени и графички радови ученика
Истраживачки рад ученика
Практични рад ученика
Метода демонстрације
Игровне активности
Комбиновани рад
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик и књижевност ^{[1][SEP]}
Историја
Страни језици ^{[1][SEP]}
Математика ^{[1][SEP]}
Биологија ^{[1][SEP]}
Географија ^{[1][SEP]}
Ликовна култура ^{[1][SEP]}
Физичко и здравствено васпитање
Информатика и рачунарство
Верска настава /Грађанско васпитање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Музичка култура за 5. разред ОШ, аутор: Маја Обрадовић, БИГЗ
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Музичка култура за 5. разред ОШ, аутор: Маја Обрадовић, БИГЗ

Методика општег музичког образовања за основну школу, аутор: Нада Ивановић, Завод за уџбенике

Музичка енциклопедија, група аутора, Југословенски лексикографски завод

Музички инструменти, Дејан Деспић, Универзитет уметности у Београду

Хисторија музике, аутор: Ј. Андреис, Школска књига, Загреб

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
I	ЧОВЕК И МУЗИКА	9	7	2	Ученик ће бити у стању да: * исказе своје мушљење о значају и улози музике у животу човека; * објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; * реконструише и сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања.
II	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	6	4	2	Ученик ће бити у стању да: * класификује инструменте по начину настанка звука; * опише основне карактеристике удараљки; * препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја,односно прилике кад се музика изводи.

III	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	16	9	7	Ученик ће бити у стању да: * вербализује свој доживљај музике; * анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; * илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу.
IV	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	35	23	12	Ученик ће бити у стању да: * кроз свирање и покрет развоја сопствену координацију и моторику; * исказе своја осећања у току извођења музике; * примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; * учествује у школским приредбама и манифестацијама.
V	МУЗИЧКО СТВАРЛАШТВО	6	0	6	Ученик ће бити у стању да: * изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; * комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом,инструментом или покретом; * користи могућности ИКТ за музичко стваралаштво.

НАПОМЕНА: Наставне теме се у оквиру једног часа прожимају.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	30
За друге типове часа	42

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	40

ЦИЉ ПРЕДМЕ: Ученик развијаја стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава се за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Развијање сензибилитета за ликовно изражавање кроз простор, композицију, различите ликовне технике, комуникацију и уметност уопште.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА Мотивациони разговори који подстичу интересовање, одушевљење, имагинацију и позитивну емотивну реакцију, као и настава која обезбеђује задовољство у раду. Кратко упутство и саветовање током рада.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Српски језик и књижевност, математика, биологија, историја, музичка култура..

УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ: Ликовна култура за 7.разред Ђорђевић, Игњатовић

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: Историја уметности Јансон, часописи, репродукције слика

Ред.бр ој настав не теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часо ва по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обрад у	Остале типове часова	
1.	Ритам	12	8	4	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима ритам линијом,бојом,потезом.. – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано.
2.	Линија	14	6	8	– користи различите врсте линија – изражава линијама као ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; – обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације

					као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима – уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије;
3.	Облик	4	2	2	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за истраживање различитих облика – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, идеје обликом
4.	Визуелно споразумевање	12	8	4	-користи различите технике у визуелном споразумевању, илустрацији, стрипу

ГЛОБАЛНИ ПЛАН ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊЕ

ВАСПИТАЊА ЗА 5.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72 + 54 (ОФА)
За обраду новог градива	28
За друге типове часа	98

Број наставних тема	9
Број наставних јединица	72 + 54(офа)=126

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и

примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: спровођење комплетних активности у складу са циљем предмета
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
практичан рад
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
- информатика - биологија - историја - математика - физика - ликовно
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
/
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Методика физичког васпитања, Д.Вишњић, Београд, ФСФВ, 2009

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1	1. Атлетика	23	10	13	примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби; – изведе вежбе (разноврсна природна и изведена кретања) и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама; – упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак; – комбинује и користи постигнути
2	2. Спортска гимнастика	17	7	10	
3	3. Основе тимских и спортских игара	24	10	14	
4	4. Плес и ритмика	2	1	1	

5	5. ОФА (пливање/ одбојка)	36	10	26	ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу; – доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама; – одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; – користи елементе гимнастике у свакодневним
6	Тестирање и мерење	6	-	6	животним ситуацијама и игри; – процени сопствене могућности за вежбање у
7	Турнир-мали фудбал	10	-	10	гимнастици; – користи елементе технике у игри; – примењује основна правила рукомета
8	Турнир- бадминтон	4	-	4	у игри; – учествује на унутародељенским такмичењима; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – игра народно коло; – изведе кретања у различитом ритму; – изведе основне кораке плеса из
укупн о		126			народне традиције других култура; – контролише и одржава тело у води; – преплива 25m слободном техником; – скочи у воду на ноге; – поштује правила понашања у и око водене средине; – објасни својим речима сврху и значај вежбања; – користи основну терминологију вежбања; – поштује
					правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама; – примени мере безбедности током вежбања; – одговорно се
					односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама; – навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин; – користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности; – прихвати сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом”; – примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама; – препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту; – направи план дневних активности; – наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље; – разликује здраве и нездраве начине исхране; – направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и

					након вежбања;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ИНФОРМАТИКЕ И РАЧУНАРСТВА

ЗА 5. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ: Информатика и рачунарство

РАЗРЕД: Пети

ОБЛАСТ / ТЕМА		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ/ПОНАВЉАЊЕ	ВЕЖБА	КОМБИНОВАНИ	ПРОБЕРАНА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI						
1.	ИКТ	4	5									2	1	/	5	1	9
2.	Дигитална писменост			4	1							2	2	/	1	/	5
3.	Рачунарство				3	1	2	4	3	3		2	5	2	6	1	16
4.	Пројектна настава					3				1	2	/	/	4	2	/	6
УКУПНО		4	5	4	4	4	2	4	3	4	2	6	8	6	14	2	36

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ (УЧЕНИК УМЕ ДА...)
1.	ИКТ	– компетенција за учење – естетичка компетенција	... наведе примену информатике и рачунарства у

		– комуникација – одговоран однос према здрављу – предузимљивост и оријентација ка предузетништву – рад са подацима и информацијама – сарадња – дигитална компетенција	савременом животу ... именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја ... прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса ... прилагоди радно окружење кроз основна подешавања ... разликује основне типове датотека, ... организује податке на рачунару ... креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) ... креира дигиталну слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) ... примењује алатке за снимање и репродукцију аудио и видео записа ... правилно користи ИКТ уређаје ... креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)
2.	Дигитална писменост	– компетенција за учење – естетичка компетенција – комуникација – рад са подацима и информацијама – сарадња – дигитална компетенција	... спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету ... разуме значај ауторских права ... реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја ... рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету ... препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем ... доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине ... приступа интернету, самостално претражује,

			проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај ... информацијама на интернету приступи критички ... разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету ... реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета
3.	Рачунарство	– компетенција за учење – одговорно учешће у демократском друштву – комуникација – предузимљивост и оријентација ка предузетништву – рад са подацима и информацијама – решавање проблема – сарадња – дигитална компетенција	... користи технологију одговорно и на сигуран начин ... наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема ... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби ... препознаје елементе радног окружења програма Скреч и објасни њихову функцију ... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби ... објасни сценарио и алгоритам пројекта ... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу ... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу ... користи математичке операторе за израчунавање ... анализира и дискутује програм, проналази и отклања грешке у програму ... у визуелном окружењу креира рачунарски програм за решавање проблема из реалног живота ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује

			гранање ... схвати математичко–логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако... онда” ... изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке ... зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски
4.	Пројектна настава	– одговорно учешће у демократском друштву – комуникација – предузимљивост и оријентација ка предузетништву – рад са подацима и информацијама – сарадња – дигитална компетенција	... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом ... одабира технике и алате у складу са фазама реализације пројекта ... сарађује са осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом ... примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта ... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка ... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен ... поставља резултат свог рада на интернет ради дељења са другима, уз помоћ наставника

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ПРЕДМЕТА ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ ЗА 5. РАЗРЕД

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	Вештине значајне за учење, рад и друштвени живот	4	12	16
2.	Вештине значајне за изградњу културе безбедности	8	12	20
УКУПНО		12	24	36
СВЕГА ЧАСОВА				36

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку програма ученик ће бити у стању да:	ОПШТЕ МЕЋУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука. Организационе вештине и вештине управљања временом. Социо-емоционалне вештине: сарадња, комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса. ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа. Климатске промене и заштита животне средине у контексту	– на одговоран начин брине о себи и околини и помаже другима у невољи; – проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; – критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину; – јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин; – организује своје свакодневне активности на продуктиван начин; – препозна опасности и адекватно реагује; – разликује ризично од превентивног и	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и

културе безбедности. Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи). План комуникације и евакуације у случају несреће. Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови. Безбедност на води. Прва помоћ.	безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; – тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; – процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; – повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама; – образложи значај солидарности са људима у невољи; – аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи; – искаже афирмативни став о људима који су активисти Црвеног крста; – наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; – доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; – разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; – наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације; – наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; – разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак	оријентација ка предузетништву

	самопомоћи у случају грча мишића у води; – наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру.	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МЕДИЈСКЕ ПИСМЕНОСТИ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	14
За друге типове часа	22

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Подстиче развој медијске културе ученика и доприноси јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи за даљи когнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Подстиче интересовање ученика за аналитички приступ медијским садржајима и развија одговорно понашање ученика приликом креирања и објављивања медијских порука путем друштвених мрежа и телефонских апликација
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Интерактивност, рад у групама, пројектна настава
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Информатика, музичка култура, грађанско васпитање, биологија, историја, географија
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Појам и функције медија	9	3	6	идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упоређи основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија; – опише и анализира своје медијске навике; – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности.
2.	Деконструкција и конструкција медијске поруке	9	4	5	– деконструише једноставније примере медијских порука; – одговорно креира једноставније медијске садржаје; – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука.
3.	Медијски садржаји на мобилним дигиталним платформама и претраживање на интернету	9	4	5	– разликује функције и могућности мобилних дигиталних платформи; – идентификује недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву; – препознаје сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја; – вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; – препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама.
4.	Оглашавање	9	3	6	– критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима и препознаје профит као основни циљ; – наводи примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња,

					одређена осећања, вредности и ставови потрошача; – идентификује недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЧУВАРА ПРИРОДЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	17
За друге типове часа	19

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	17

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења слободне наставне активности *ЧУВАРИ ПРИРОДЕ* је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја.

Сврха програма слободне наставне активности *ЧУВАРИ ПРИРОДЕ* је да ученици стекну кључне компетенције из области очувања животне средине и биодиверзитета, како би разумели узроке и последице различитих природних феномена и промена под дејством човека и предложили сврсисходне, алтернативне начине деловања и понашања.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- развијање значаја образовања за животну средину
- развијање вредности, ставова, вештина и понашања у складу са одрживим развојем
- развијање здравог односа према себи и другима
- умеће да се на основу стечених знања изаберу квалитетни и здрави стилови живота
- примењивање рационалног коришћења природних ресурса
- препознавање извора загађивања и уочавања последица
- стицање способности за уочавање, формулисање, анализирање и решавање проблема везаних за животну средину
- развијање радозналости, активног учешћа и одговорности и подизање нивоа свести о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине, природе и биодиверзитета.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Садржаји програма Чувари природе, поред основног теоријског приступа поседују и активни приступ који је усмерен ка практичној реализацији ван учионице и ка изради малих пројеката. Овакав креативан начин рада омогућава да се садржај програма реализује сходно условима, могућностима и времену. Оваква реализације садржаја Чувари природе мање оптерећује ученике и омогућава им већу креативност и изражајност
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
биологија
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Чувари природе за 5. разред основне школе Вера Ђорђевић, Вера Матановић, Слободан Јовановић Завод за уџбенике, Београд
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
1. Вера Ђорђевић, Вера Матановић, Слободан Јовановић, ЧУВАРИ ПРИРОДЕ за 5. Разред, ЈП,,Завода за уџбенике, Београд 2. Зелени пакет (Green Pack) Овај предмет не захтева обавезан уџбеник. Настава ће се углавном ослањати на пројекат Зелени пакет (Green Pack) који је прихваћен у образовном систему основних школа четрнаест земаља Европе. Зелени пакет има 25 тема везаних за животну средину и одрживи развој, подељених у пет поглавља (што одговара садржају програма Чувари природе, од петог до осмог разреда које је прописало Министарство просвете): -компоненте животне средине (ваздух, вода, земљиште, биодиверзитет) -претње животној средини (урбанизација, бука, отпад, хемикалије) -људске активности и њихов утицај на животну средину (енергија, транспорт, индустрија, пољопривреда, шумарство и туризам)

-глобални изазови (климатске промене, смањивање озонског омотача, киселе кише, пренасељеност и питања везана за мора и океане)

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Упознај живи свет своје околине	5	2	3	-доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи –направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу
2.	Значај живог света за човека	11	6	5	-предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима –објасни концепт одрживог развоја
3.	Помозимо да преживе	7	3	4	илуструје примерима деловање људи на животну средину и схвата последице таквих дејстава –наведе најбитније изворе загађења животне средине и објасни последице; –идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања
4.	Ја чувам природу	11	6	7	-предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	12

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
- да се ученици уведу у разумевање појма права и упознају са Конвенцијом о правима детета; - да ученици схвате међусобне повезаности права, обавеза, одговорности и закона - оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствене потребе и потребе других, да штите и остварују своје потребе на начине који не угрожавају друге; - да код ученика развија способност разумевања разлика међу људима и спремност да се разлике поштују и уважавају; - да ученици разумеју природу и могуће узроке сукоба и подстакну на сарадњу и мирољубиво решавање сукоба; -развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање сопственог мишљења; -обучавање ученика за тимски начин рада; -да се ученици обуче да ефикасно планирају заједничке акције и пројекте; - оспособљавање ученика да активно доприносе развоју школе по мери детета
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

-вербални (монологски и дијалогски); -метод демонстрације (илустрације, цртежи, филмови, презентације); -реализација интерактивних радионица; -метод драматизације; искуствено учење -учење путем открића; -уобличавање и поимање личних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи; -константно подстицање и одржавање интересовања и сазнајне мотивације ученика; -јасно артикулисање циља активности и договор о правилима којих се придржавају сви учесници; Одлучујућу улогу у начину остваривања програма наставе грађанског васпитања има сарадња између наставника и ученика. Наставник мора бити спреман да помогне ученицима да формирају позитивну слику о себи, да подстиче развој оних стилова понашања којима се штите људска права и јачају демократски и толерантни односи, да подрже ученике када им је тешко да се изразе или да слушају.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
- Српски језик - Историја - Ликовна култура - Информатика и рачунарство
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
-
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Грађанско васпитање за 5. разред – приручник за наставнике

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Људска права	10	8	2	– разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и

					људских права; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – аргументује потребу посебне заштите права детета; – на примеру препозна уграђеност права детета у основним докумен- тима која уређују рад школе; – наведе чиниоце који утичу на остваривање дечијих права; – препозна ситуације кршења дечијих права у свакодневном животу и на примерима историјских догађаја; – искаже свој став о значају поштовања правила у функционисању заједнице; – учествује у доношењу правила рада групе и поштује их;
2.	Демократско друштво	8	7	1	- поштује правила одљењске заједнице и правила на нивоу школе; - поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва; - искаже свој став о значају правила у функционисању заједнице; - понаша се у складу са правилима и дужностима у школи; - наводи начине демократског одлучивања; - препозна одговорност одраслих у заштити права деце; - објасни улогу појединца и група у заштити дечијих права;

					- реално процени сопствену одговорност у ситуацији кршења нечији права и зна коме да се обрати за помоћ
3.	Процеси у савременом свету	10	8	2	- препозна и анализира сличности и разлике између ученика у групи; - прихвата друге ученике и уважава њихову различитост; - проналази примере моралних поступака у књижевним делима, медијима и свакодневном животу; - наводи примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције из свакодневног живота; - препозна и објасни врсте насиља; - прави разлику између безбедног и небезбедног понашања на друштвеним мрежама; - заштити од дигиталног насиља; - анализира сукоб из различитих углова и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу;
4.	Грађански активизам	8	1	7	- препозна примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитивн став према томе; - идентификује проблеме у својој школи; - прикупља податке о проблему користећи различите изворе и тенике; - осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте; - активно учествује у тиму, поштујући правила тимског рада

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ ЗА 5. РАЗРЕД

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	6
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	21
За друге типове часа	15

Р.бр.	Наставни садржај	Бр.часов а	За обраду	За утврђивањ е и понављањ е
1.	Увод	2	/	2
2.	Припрема света за долазак Сина Божијег у свет (Бог није одустао од свог плана да створени свет живи вечно и поред одбијања првог Адама да тај план спроведе у дело)	2	2	/
3.	Избор Аврама и његових потомака као почетак Цркве (Стари Завет између Бога и људи)	5	3	2
4.	Аврам и јеврејски народ као праслика Христа и Цркве	6	4	2
5.	Десет Божијих заповести (однос човека према Богу и другом човеку у старозаветној Цркви)	15	10	5
6.	Старозаветни мотиви у православној иконографији	6	2	4
	Укупно часова	36	21	15

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА И СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ У 6. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 6. РАЗРЕД

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	СВЕТ ДЕТИЊСТВА (септембар)	10	7	17
2.	ЧАРОБНИ ДАНИ (октобар)	8	9	17
3.	СВЕТЛОСТ РОДОЉУБЉА (новембар)	12	4	16
4.	О ЈУНАКУ И ЊЕГОВОМ КОЊУ (децембар)	8	9	17
5.	О ЧУДЕСНИМ СВЕТОВИМА (јануар и фебруар)	13	9	22
6.	ЉУДИ, ЗЕМЉА, ЖИВОТ (март)	5	11	16
7.	МОЈ СВЕТ (април)	8	7	15
8.	О ДРУГАРСТВУ (мај)	2	14	16
9.	НА КРИЛИМА КЊИГА (јун)	2	6	8
УКУПНО		68	76	144
СВЕГА ЧАСОВА		68	76	144

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ јесте да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског језика, да стиче основна знања о улози и значају језика, да кроз читање и тумачење књижевних дела развије љубав према писаној речи, да се развије критичко мишљење.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Задаци ово предмета су ра ученик стекне основна знања о српском језику, правописна правила, граматичка правила, да користи језик у различитим ситуацијама.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Садржаји се усвајају кроз функционално повезивање свих области унутар предмета (књижевност, граматика, језичка култура) , кад год је то могуће, кроз корелацију са другим предметима и развијање међупредметних компетенција.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Биологија, Географија, Ликовна и музичка уметност, Историја, Веронаука и грађанско васпитање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Александар Јерков, Анђелка Петровић, Катарина Колаковић, <i>Читанка, Српски језик и књижевност за шести разред основне школе</i> , Вулкан знање, Београд, 2019; Данијела Милићевић и Сунчица Ракоњац Николов, <i>Граматика, Српски језик и књижевност за шести разред основне школе</i> , Вулкан знање, Београд, 2019; Анђелка Петровић, Катарина Колаковић, Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
– Александар Јерков, Анђелка Петровић, Катарина Колаковић, „Читанка 6, Српски језик и књижевност за шести разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2024. – Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, „Граматика 6, Српски језик и књижевност за шести разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2024. – Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, Сунчица Ракоњац Николов, Данијела Милићевић, „Радна свеска 6, Српски језик и књижевност за шести разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2024.

Редни бр. и назив наставне теме	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Међупредметне компетенције	Стандарди
1. СВЕТ ДЕТИЊСТВА	• чита са разумевањем књижевно дело и коментарише га; • парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; • уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње; • разликује облике казивања; • разликује хумористички и дитирампски тон од елегичног; • разликује појам песника и појам лирског субјекта; • одређује стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; • анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.4. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.8. 1.3.5. 1.4.1. 1.4.2. 1.4.3. 1.4.5. 1.4.6. 1.4.7. 2.3.3.

	текст нуди; • анализира поступке ликова у књижевноуметничком тексту, служећи се аргументима из текста; • препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; • разликује и гради аугментативе и деминутиве; • употребљава различите облике усменог и писаног изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; • говори јасно, поштујући стандардну језичку норму;		2.4.7. 3.4.3.
2. ЧАРОБНИ ДАНИ	• одреди род књижевног дела и књижевну врсту; • познаје основне одлике романа као књижевне врсте; • уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње; • разликује појам приповедача у односу на писца; • разликује облике казивања; • анализира поступке ликова у књижевноуметничком тексту, служећи се аргументима из текста; • разликује ауторску приповетку од романа; • прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; • анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); • увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; • одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; • анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; • доследно примењује правописну норму; • користи <i>Правопис</i> (школско издање); • употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; • препозна делове речи у вези са	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.4. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.8. 1.3.1. 1.3.5. 1.4.1. 1.4.2. 1.4.3. 1.4.5. 1.4.6. 1.4.7. 2.3.3. 2.4.7. 3.4.3.

	- њиховим грађењем; - повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; - наведе основне одлике гласова српског језика; - разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора;		
3. СВЕТЛОСТ РОДОЉУБЉА	- повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; - разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; - одреди род књижевног дела и књижевну врсту; - анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); - уочи звучне и визуелне елементе песничке слике; - уважава националне вредности и негује културно-историјску баштину; - разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; - уочава хумор у књижевном делу; - разликује дуге и кратке акценте у изговореним речима; - говори стихове јасно, поштујући стандардну језичку норму; - доследно примењује правописну норму; - употребљава различите облике усменог и писменог изражавања;	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција Сарадња	1.3.1. 1.4.1. 1.4.2. 1.4.3. 1.4.5. 1.4.6. 1.4.7. 2.2.5. 2.4.8. 3.2.5. 3.4.4. 3.4.5.
4. О ЈУНАКУ И ЊЕГОВОМ КОЊУ	- повеже усвојене граматичке појмове са новим наставним садржајима; - разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; - разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; - одреди род књижевног дела и књижевну врсту; - уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње; - одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; - анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста;	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Решавање проблема	1.3.1. 1.3.4. 1.4.1. 1.4.2. 1.4.3. 1.4.4. 1.4.5. 1.4.6. 2.2.5. 2.3.2. 2.4.2. 3.3.2. 3.4.3.

	• уважава националне вредности и негује културно-историјску баштину; • разликује ауторску приповетку од романа; • уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње; • разликује облике казивања;		
5. О ЧУДЕСНИМ СВЕТОВИМА	• чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно- популарних текстова; • одреди род књижевног дела и књижевну врсту; • прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; • разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; • уочава хумор у књижевном делу; • уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње; • разликује облике казивања; • одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; • анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; • анализира поступке ликова у књижевноуметничком тексту, служећи се аргументима из текста; • илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; • уважава националне вредности и негује културно-историјску баштину; • препоручи књижевно дело уз кратко образложење; • упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; • повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; • одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; • доследно примењује правописну норму; • употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Комуникација Естетичка компетенција	1.1.5. 1.1.6. 1.2.2. 1.3.4. 1.3.12. 1.4.1. 1.4.6. 2.2.2. 2.3.3. 2.4.2. 3.3.4.

	догађајима и доживљајима) и описивање; саставља обавештење, вест и кратак извештај;		
6. ЉУДИ, ЗЕМЉА, ЖИВОТ	- чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; - одреди род књижевног дела и књижевну врсту; - прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; - разликује ауторску приповетку од романа; - уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње; - разликује облике казивања; - одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; - анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; - анализира поступке ликова у књижевноуметничком тексту, служећи се аргументима из текста; - разликује реченице по комуникативној функцији; - разликује комуникативну од предикатске реченице; - уочи број комуникативних и предикатских реченица у тексту; - разликује реченице по комуникативној функцији; - говори јасно, поштујући стандардну језичку норму; - доследно примењује правописну норму; - употребљава различите облике усменог и писменог изражавања;	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Комуникација Естетичка компетенција Сарадња	1.3.4. 1.3.8. 1.4.1. 1.4.3. 1.4.6. 2.2.5. 2.3.3. 2.3.6. 2.4.1. 2.4.5. 3.2.5. 3.3.4. 3.4.3.
7. МОЈ СВЕТ	- чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно- популарних текстова; - одреди род књижевног дела и књижевну врсту; - прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера;	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција Сарадња	1.3.4. 1.3.8. 1.3.10. 1.4.1. 1.4.3. 1.4.6. 1.4.7. 2.2.5.

	• разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; • уочава хумор у књижевном делу; • повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; • препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; • употребљава различите облике усменог и писаног изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; • доследно примењује правописну норму; • говори јасно, поштујући стандардну језичку норму;		2.3.3. 2.3.6. 2.4.1. 2.4.5. 3.2.5. 3.3.4. 3.4.3. 3.4.5.
8. О ДРУГАРСТВУ	• повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; • препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; • разликује реченице по комуникативној функцији; • чита са разумевањем; • парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; • одреди род књижевног дела и књижевну врсту; • уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње; • разликује облике казивања; • одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; • анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; • анализира поступке ликова у књижевноуметничком тексту, служећи се аргументима из текста; • доследно примењује правописну норму; • користи <i>Правопис</i> (школско издање); • употребљава различите облике	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција Сарадња	1.3.4. 1.3.8. 1.3.10. 1.4.1. 1.4.3. 1.4.6. 1.4.7. 2.2.5. 2.3.3. 2.3.6. 2.4.1. 2.4.5. 3.2.5. 3.3.4. 3.4.3. 3.4.5.

	- усног и писменог изражавања; - препричава различите типове текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање;		
9. НА КРИЛИМА КЊИГА	- парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; - одреди род књижевног дела и књижевну врсту; - уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње; - разликује облике казивања; - одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; - анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; - анализира поступке ликова у књижевноуметничком тексту, служећи се аргументима из текста; - препричава различите типове текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање.	Комуникација Естетичка компетенција Сарадња	1.3.4. 1.3.8. 1.3.10. 1.4.1. 1.4.3. 1.4.6. 1.4.7. 2.2.5. 2.3.3. 2.3.6. 2.4.1. 2.4.5. 3.2.5. 3.3.4. 3.4.3. 3.4.5.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	48

Број наставних тема	10
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика
- подстицање потребе за учењем енглеског језика
- стицање свести о значају сопственог језика и културе у контакту са језицима и културама других народа
- развијање такмичарског и истраживачког духа и отвореност према комуникацији са говорницима

других језика

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Примењивати иновативне моделе наставе (пројектна настава, интерактивна настава) јер овакви видови наставе развијају мишљење код ученика и представљају најсложенији облик практичног, смисаоног и интензивног стицања знања. .

- Стварати одговарајуће дидактичко-техничко окружење;
- Примењивати више различитих наставних облика на једном часу (рад у пару, групни рад, индивидуални облик рада, фронтални облик рада у комбинацији са самосталним радом ученика), како са истоврсним, тако и са диференцираним задацима и садржајима;
- Анализирати и вредновати рад и ефекте групног рада;
- Створити повољну климу,
- Одабрати адекватне методе учења;
- Подстицати позитивну међузависност чланова;
- Подржати индивидуалну укљученост;
- Повезати теоријска знања са практичном наставом, како би ученици применили стечена теоријска знања;
- Вежбати са ученицима примену знања, употребу способности и коришћење вештина;
- Добар избор наставне методе, која одговара карактеристикама наставне јединице или теме и која преовладава током наставне јединице или теме, али тако да се преплиће и допуњује са осталим наставним методама;
- Примена одговарајућих наставних средстава које ће утицати на аудио-визуелно-моторну перцепцију ученика, (чути, видети, рад);
- Наставна средства израђивати у сарадњи са ученицима и користити их у свакодневном раду;
- Уџбенике и друге изворе знања користити у свакодневном раду;
- Подстицати ученике да прате сопствено напредавање и да изграде одговоран однос према себи;
- Функционално објашњавати градиво, примењивати нове облике, методе и средства рада и на

тај начин будити радозналост код ученика пружајући му могућност да пита, размишља, производи оригиналне идеје да открива нова значења и развија критичко мишљење
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Српски језик, историја, географија, биологија, музичка култура, ЧОС, физичко и здравствено васпитање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ: RIGHT ON! 2, енглески језик за шести разред основне школе, шеста година учења; уџбенички комплет: уџбеник, радна свеска и компакт диск (обавезни су за ученике); Аутор: Jenny Dooley ; Издавач: „Фреска”
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: RIGHT ON! 2, енглески језик за шести разред основне школе, шеста година учења; уџбенички комплет: уџбеник, радна свеска и компакт диск (обавезни су за ученике); Аутор: Jenny Dooley ; Издавач: „Фреска” -Teacher’s book RIGHT ON! 2, Аутор: Jenny Dooley ; Издавач: „Фреска”

Ред. број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Starter	0	4	4	- разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; - поздраве и отпоздраве, представе себе и другог

				користећи једноставнија језичка средства; - размене једноставније информације личне природе; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - опишу радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - разумеју једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - формулишу једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; - питају и кажу шта неко има/нема и чије је нешто. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13.

					2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
2.	Module 1 My World	4	7	11	- разумеју једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;

					- опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13.2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
3.	Module 2, Fit for life	4	6	10	- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опишу неки историјски

				догађај, историјску личност и сл. - разумеју једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагују на њих; - размене једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе; - саопште правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства; - разумеју једноставније изразе који се односе на количину и цену; - питају и саопште колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; - питају/кажу/израчунају колико нешто кошта; - разумеју једноставније текстове који се односе на

				опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагују на њих; - изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2.

					2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
4.	The First Written Test	0	3	3	- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагују на њих. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7.

					2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13.2.1.14. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
5.	Module 3 Fun Time!	4	6	10	- разумеју једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; - размене једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; - саопште шта они или неко други планира, намерава, предвиђа; - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања

				користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; - изражавају мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; - разумеју уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; - изразе жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25.

					2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.4.
6.	Module 4 All things high tech	3	6	9	- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговоре на њих уз одговарајуће образложење; - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15.

					1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.4.
7.	Module 5 Be Green	3	4	7	- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и следе једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - пруже једноставнија упутства у вези с уобичајеним

				ситуацијама из свакодневног живота; - затраже и пруже додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; - разумеју једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19.

					2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.7. 2.3.8.
8.	The Second Written Test	0	3	3	- разумеју једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања - изражавају мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14.

					2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.4.
9.	Module 6 Round we go!	4	6	10	- разумеју и следе једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - пруже једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих; - затраже и разумеју обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; - опишу правац кретања и просторне односе једноставним, везаним

					исказима; - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.7. 2.3.8.
10.	Festivities	2	3	5	- честитају, захвале се и извине се користећи

				једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места,

					појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72

За обраду новог градива	25
За друге типове часа	47

Број наставних тема	7
Број наставних јединица	7

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ

Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Учење другог страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ширег и ужег окружења.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или других страних језика на различите начине и у свим околностима које живот створи.

Учење страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ужег и ширег окружења.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Општи стандарди

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У

усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

Посебни стандарди

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичкогпосредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и

усменом општењу, узустављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

2) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним

речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контингента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

3) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквири развоја циљне културе циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у

властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

- Примењивати иновативне моделе наставе (интегративна настава, пројектна настава, интерактивна настава) јер овакви видови наставе развијају мишљење код ученика и представљају најсложенији облик практичног, смисаоног и интензивног стицања знања.
- Стварати одговарајуће дидактичко-техничко окружење;
- Примењивати више различитих наставних облика на једном часу (рад у пару, групни рад, индивидуални облик рада, фронтални облик рада у комбинацији са самосталним радом ученика), како са истоврсним, тако и са диференцираним задацима и садржајима;
- Анализирати и вредновати рад и ефекте групног рада;
- Створити повољну климу,
- Одабрати адекватне методе учења;
- Подстицати позитивну међузависност чланова;
- Подржати индивидуалну укљученост;
- Развијати интерперсоналне и когнитивне способности;
- Повезати теоријска знања са практичном наставом, како би ученици применили стечена теоријска знања;
- Подстицати ученика да решавају проблеме, постављају питања и активно траже одговор из своје околине и окружења;
- Подстицати ученике да примењују знања из једне области у другој и самим тим формирају функционално знање;
- Вежбати са ученицима примену знања, употребу способности и коришћење вештина;
- Добар избор наставне методе, која одговара карактеристикама наставне јединице или теме и која преовладава током наставне јединице или теме, али тако да се преплиће и допуњује са осталим наставним методама;
- Примена одговарајућих наставних средстава које ће утицати на аудио-визуелно-моторну перцепцију ученика, (чути, видети, рад);
- Наставна средства израђивати у сарадњи са ученицима и користити их у свакодневном раду;
- Упућивање у начин процене сопственог напредовања ученика;
- Уџбенике и друге изворе знања користити у свакодневном раду;
- Подстицати ученике да прате сопствено предавање и да изграде одговоран однос према себи;
- Функционално објашњавати градиво, примењивати нове облике, методе и средства рада и на тај начин будити радозналост код ученика пружајући му могућност да пита, размишља, производи оригиналне идеје да открива нова значења и развија критичко мишљење.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

8. MEIN ZIMMER – српски језик и књижевност, грађанско васпитање
9. DAS SCHMECKT GUT - српски језик и књижевност, ликовна култура, грађанско васпитање
10. MEINE FREIZEIT - српски језик и књижевност, географија, физичко и здравствено васпитање, изабрани спорт, грађанско васпитање
11. DAS SIEHT GUT AUS - српски језик и књижевност, ликовна култура, биологија, математика, физичко и здравствено васпитање, изабрани спорт, грађанско васпитање
12. PARTYS - српски језик и књижевност, грађанско васпитање, музичка култура, информатика
13. MEINE STADT - српски језик и књижевност, техника и технологија, грађанско васпитање, географија
14. FERIEN - српски језик и књижевност, географија, физичко васпитање, изабрани спорт, грађанско васпитање

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

•PRIMA PLUS A1.2 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 6. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

•PRIMA PLUS A1.2 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 6. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

•PRIMA PLUS A1.2 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 6. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

•PRIMA PLUS A1.2 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 6. разред основне школе – Радна свеска за 6. разред основне школе; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

- Приручник за наставника за коришћење уџбеника;
- Hueber Verlag – Schritt für Schritt ins Grammatikland Niveau A1-A2
- DUDEN Großes Lexi-Wörterbuch
- Cornelsen Beenen Lehrmittel

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Mein Zimmer	10	4	6	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.22.

					1.1.23. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.2.
2.	Das schmeckt gut	11	4	7	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.16. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.4. 2.3.5.
3.	Meine Freizeit	8	3	5	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
4.	Das sieht gut aus!	8	3	5	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
5.	Partys	12	5	7	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2.
6.	Meine Stadt	8	3	5	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
7.	Ferien	9	3	6	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2.
	DIE SCHRIFTLICHEN KLASS ENARBEITEN(писмени задаци)	6	/	6	

ИСХОДИ НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ПО ТЕМАМА

1. MEIN ZIMMER

- разумеју једноставан опис места

- опишу карактеристике простора користећи једноставна језичка средства
- разумеју једноставна питања која се односе на положај предмета у простору и одговори на њих
- разумеју обавештења о положају предмета у простору
- разумеју једноставне молбе и захтеве и реагују на њих
- упуте једноставне молбе и захтеве
- разумеју једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње
- размене информације које се односе на опис догађаја и радњи у садашњости
- опишу сталне, уобичајене и тренутне активности користећи неколико везаних исказа

2. DAS SCHMECKT GUT

- Разумеју краће текстове који се односе на тражење/давање информација личне природе
- Поставе и одговоре на једноставна питања личне природе
- У неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима
- Разумеју једноставне исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих
- Опишу своја и туђа интересовања и изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење
- На једноставан начин наруче јело/пиће у ресторану

3. MEINE FREIZEIT

- Разумеју краће текстове који се односе на тражење/давање информација личне природе
- Поставе и одговоре на једноставна питања личне природе
- Разумеју једноставне предлоге и одговоре на њих
- Упуте једноставан предлог
- Пруже одговарајући изговор или одговарајуће оправдање
- Разумеју једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње
- Опишу сталне, уобичајене и тренутне догађаје/ активности користећи неколико везаних исказа
- Разумеју планове и намере и реагују на њих
- Размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама
- Саопште шта он/ она или неко други планира, намерава
- Траже и дају информације о хронолошком времену користећи једноставна језичка средства
- Опишу дневни/ недељни распоред активности

4. DAS SIEHT GUT AUS

- Разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, тренутне и уобичајене радње
- Опише карактеристике биће користећи једноставна језичка средства
- Разумеју једноставне молбе и захтеве и реагују на њих

- Упуте једноставне молбе и захтеве
- Захвале и извине се користећи једноставна језичка средства
- Разумеју свакодневне изразе у вези са осетима и осећањима и реагују на њих
- Изразе основне осете и осећања користећи једноставна језичка средства
- Разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање (не)допадања и реагују на њих
- Изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење
- Питају/ кажу/ израчунају колико нешто кошта

5. PARTYS

- разумеју једноставне предлоге и одговоре на њих
- упуте једноставан предлог
- пруже одговарајући изговор или оправдање
- разумеју честитку и одговоре на њу
- упуте пригодну честитку
- разумеју једноставна обавештења о хронолошком времену
- траже и дају информације о хронолошком времену користећи једноставна језичка средства
- опишу дневни/ недељни распоред активности
- разумеју једноставне изразе који се односе на количину нечега
- питају и саопште колико нечега има/ нема, користећи једноставна језичка средства
- саставе списак за куповину
- изразе количину у најшире заступљеним мерама (грами, килограми...)
- разумеју планове и намере и реагује на њих
- размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама
- саопште шта он/ она или неко други планира, намерава
- разумеју краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости
- размене информације у вези са догађајима у прошлости
- опишу у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости

6. MEINE STADT

- разумеју једноставан опис места
- опишу карактеристике места користећи једноставна језичка средства
- разумеју једноставна питања која се односе на простор и правац кретања и одговоре на њих
- разумеју обавештења о простору и правцу кретања
- затраже и пруже кратко обавештење
- захвале и извине се користећи једноставна језичка средства
- разумеју краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости
- размене информације у вези са догађајима у прошлости
- опишу у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости

7. FERIEN

- разумеју планове и намере и реагује на њих
- размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама
- саопште шта он/ она или неко други планира, намерава
- разумеју једноставан опис места
- опишу карактеристике места користећи једноставна језичка средства
- разумеју једноставна обавештења о хронолошком времену
- траже и дају информације о хронолошком времену користећи једноставна језичка средства
- опишу дневни/ недељни распоред активности
- опишу сталне, уобичајене и тренутне активности користећи неколико везаних исказа
- разумеју краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости
- размене информације у вези са догађајима у прошлости
- опишу у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	144
За обраду новог градива	55
За друге типове часа	89

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	144

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Ученике треба оспособити да:

- схвате потребу увођења негативних бројева, упознају структуре скупова целих и

рационалних бројева, појмове супротног броја, реципрочног броја и апсолутне вредности броја; - упознају и савладају основне рачунске операције у скуповима Z и Q и потпуно увежбају извођење тих операција, уз коришћење њихових својстава; - могу да читају и састављају разне једноставније изразе са рационалним бројевима и израчунају њихову бројевну вредност; - упознају и умеју да решавају једноставније једначине и неједначине у скупу рационалних бројева; - разумеју процентни начин изражавања и умеју да тај рачун примењују у пракси; - прикажу податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); - тумаче податке приказане табелом и графички; - упознају класификацију троуглова и четвороуглова и знају њихова основна својства; - схвате релацију подударности и њена својства и умеју да је примењују у извођењу основних конструкција троугла и четвороугла; - схвате једнакост површина геометријских фигура и науче правила о израчунавању површина троуглова, паралелограма и других четвороуглова; - примене основне рачунске операције (сабирање и одузимање) код вектора и користи их у реалним ситуацијама; - одреде центар описане и уписане кружнице троугла; - примењују правила за израчунавање површине троугла и четвороугла у разним практичним задацима;		НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:	
Наставне методе: дискусија, практични рад, цртање, илустрација цртежима и на панону, овладавање техникама рационалног учења... Облици рада: фронтални, групни, тимски рад и индивидуални.		КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:	
		Географија, физика, ликовна култура, техника и технологија, историја,...	
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:			
Уџбеник математике, “Klett”, Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић			
Збирка задатака, „Klett“, Бранислав Поповић, Марија Станић, Ненад Вуловић, Сања Милојевић			

Ред.број наставне	НАСТАВНА ТЕМА/	Број часова по	Број часова за	
				Остале типове

теме	ОБЛАСТ	теми	Обраду	часова	ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	18	9	9	Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; израчуна вредности једноставнијих бројевних израза; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз. МА.1.1.1. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.1.1.6. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.3.1.1. МА.3.1.3.
	ТРОУГАО	24	11	13	Ученик ће бити у стању да: класификује троуглове на основу њихових својстава; конструира углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; утврди да ли су два троугла подударна

					на основу ставова подударности; конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови); примени својства троуглова у једноставнијим задацима; одреди центар описане и уписане кружнице троугла; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; правилно користи геометријски прибор. МА.1.3.1. МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.3.2. МА.3.3.2. МА.3.3.6.
	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	47	18	29	Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; израчуна вредности једноставнијих бројевних израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину и

					неједначину у скупу рационалних бројева; примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; прикаже податке у зависности између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); тумачи податке приказане табелом и графички. МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.3.1.3. МА.1.5.3. МА.2.5.2. МА.2.5.3. МА.3.5.2. МА.3.5.3.
	ЧЕТВОРОУГАО	22	12	10	Ученик ће бити у стању да: класификује четвороуглове на основу њихових својстава;

					конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороугла); примени својства четвороуглова у једноставнијим задацима; сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задацима. МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.3.1. МА.2.3.6. МА.3.3.2. МА.3.3.6.
	ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА	17	5	12	Ученик ће бити у стању да: израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или расположиву једнакост. МА.1.3.2. МА.1.3.6 МА.1.4.1. МА.3.4.1.
	ОБНАВЉАЊЕ ГРАДИВА ИЗ ПРЕТХОДНИХ РАЗРЕДА	4		4	
	ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	12		12	Поред програмом предвиђених 8 часова за израду и исправку писмених задатака, издвојена су још 4 часа за

					припреме за писмене задатке. Ови часови су издвојени јер по правилу не припадају једној од наставних области, на њима се систематизује знање из више наставних области.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ФИЗИКЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	28
За друге типове часа	44

Број наставних тема	6
Број наставних јединица	28

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Општи циљ наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- развијање функционалне писмености
 - упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици
 - разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз
- истраживање
 - развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања
 - развијање логичког и апстрактног мишљења
 - схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења
 - решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја
 - развијање способности за примену знања из физике
 - схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби

заштите, обнове и унапређивања животне средине

- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, који манифестују појаве из различитих области физике, схвати како физика истражује природу и да је материјални свет погодан за истраживање и постављање бројних питања
- уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина: метарска трака, лењир са милиметарском поделом, хронометар, мензура, вага, динамометар
- само упозна појам грешке и значај релативне грешке, а да зна шта је апсолутна грешка и како настаје грешка при читавању скала мерних инструмената
- користи јединице SI система за одговарајуће физичке величине: m, s, kg, N, m/s, Pa. . .
- усвоји основне представе о механичком кретању и зна величине које карактеришу равномерно праволинијско кретање и средњу брзину као карактеристику променљивог праволинијског кретања
- на основу појава узајамног деловања тела схвати силу као меру узајамног деловања тела која се одређује интензитетом, правцем и смером
- усвоји појам масе и тежине и прави разлику између њих
- уме да одреди густину чврстих тела и густину течности мерењем њене масе и запремине
- усвоји појам притиска, схвати преношење спољњег притиска кроз течности и гасове и разуме Паскалов закон.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

1. излагање садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе;
2. решавање квалитативних и квантитативних задатака;
3. лабораторијске вежбе;
4. коришћење и других начина рада који доприносе бољем разумевању садржаја теме (домаћи задаци, читање популарне литературе из историје физике и сл.);
5. систематско праћење рада сваког појединачног ученика.

- смањити укупну оптерећеност ученика,

- растеретити важећи програм свих садржаја који нису примерени психофизичким могућностима ученика, методски унапредити излагање програмских садржаја

- извршити бољу корелацију редоследа излагања садржаја предмета физика са математиком и предметима других природних наука.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Математика, географија, техничко образовање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Физика 6, уџбеник и збирка задатака са лабораторијским вежбама за шести разред основне школе, Марина Радојевић, KLETT

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ (Ученик ће бити у стању да....)
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Увод	3	2	1	
2.	Мерење	15	5	10	- изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (СИ) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); - процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења); - мери време, дужину и запремину, одређује површину и запремину; - решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке; одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерења.
3.	Кретање	14	5	9	- разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину;

					- решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке; изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (СИ) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега);
4.	Сила	14	6	8	- објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање); - демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу; - демонстрира појаву деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета; - разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела; - изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (СИ) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке;
5.	Маса и густина	14	5	9	- повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације);

					- демонстрира појаву инерције тела; - мери масу и запремину тела и на основу мерених вредности одређује густину; - мери тежину тела; - решава квалитативне и квантитативне задатке везано за густину; изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (СИ) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега).
6.	Притисак	12	5	7	- разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...); - познаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане); - мери тежину тела, одређује површину и на основу измерених вредности зна да одреди притисак чврстих тела; - решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке везано за притисак; изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (СИ) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега).

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 6. РАЗРЕД

Назив предмета: Биологија						Разред: Шести	
Циљ:		Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.					
Број теме	Назив теме	Садржај теме	Број часова			Исходи – по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције
			Укупно часова	Часови обраде	Остали часови		
1.	Јединство грађе и функције као основ живота	Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање. Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину	36	15	21	- упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; -повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; -одреди положај органа човека и њихову улогу; -цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; -користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; -хумано поступа према организмима које истражује; -користи ИКТ и	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама

		функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. Откриће ћелије и микроскопа. Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.				другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; -разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	
2.	Живот у екосистему	Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. Угрожавање живих бића и њихова заштита.	16	8	8	-направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; -размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; -илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; -истражи утицај средине на	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву

						испољавање особина, поштујући принципе научног метода; -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; -разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	
3.	Наслеђивање и еволуција	Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. Пренос наследног материјала. Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). Индивидуална варијабилност. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за	6	3	3	-истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; -идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом текст -повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву

		човека.				-табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; -разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	
4.	Порекло и разноврсност живота	Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећеличности). „Дрво живота” (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота”.	6	3	3	-групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; -одреди положај непознате врсте на „дрвету живота”, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; -разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву
5.	Човек и здравље	Обољења која изазивају, односно преносе	8	4	4	-прикупи податке о радовима научника који су допринели	Дигитална компетенција, Естетичка

		бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Путеви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.			изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; -одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; -доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; -збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; -повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће	компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

						закључке; -разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	

Начини и поступци остваривања програма за наставни предмет:

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару

Методе рада: метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације

Провера постигнућа: наставни листићи, провера остварености исхода на крају сваког часа, тестови, решавање проблемских задатака, прављења мапа појмова

Активност наставника: мотивисање ученика за учење новог предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и извлаче закључке; оцењивање

активности ученика: слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 6.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	44
За друге типове часа	28

Број наставних тема	7
Број наставних јединица	44

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
-усвајање основних географских појмова и реализација и усвајање исхода применом различитих

метода и облика рада.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
- картографском описмењавању, употреби географских карата и других извора информација у процесу учења и истраживања и у свакодневном животу; - стицање знања о објектима, појавама и процесима у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу; - разумевању узрочно-последичне повезаности појава и процеса у географском омотачу; - развијању географског мишљења заснованог на повезаности и међусловљености географских појава и процеса у простору и времену; - развијању естетских опажања и осећања проучавањем и упознавањем природних и других феномена у геопростору; - стицању знања о основним појмовима о становништву, насељима и привреди и уочавању њиховог просторног размештаја; - разумевању утицаја природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва, насеља и привредних делатности; - стицању знања о основним географским одликама Европе, њеним регијама и државама - упознавању улоге и значаја међународних организација за решавање економских, социјалних, културних и хуманитарних проблема у савременом свету - развијању ставова о превентиви, заштити и унапређивању животне средине; - развијању толеранције, националног, европског и светског идентитета; - стицању знања, развијању вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање и њихову примену у свакодневном животу; - развијању опште културе и образовања ученика;
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Остваривање планираних садржаја врши се на часовима редовне и допунске наставе, применом различитих метода и облика рада. Такође, ученицима који имају већа интересовања омогућен је рад у оквиру географске секције
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик, математика, историја, биологија, ликовна култура, техника и технологија, информатика и рачунарств
УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Географија 6, Снежана Вујадиновић, Дејан Шабић Логос
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Универзитетски уџбеници, популарни часописи (Национална географија, Геа..), садржаји са

интернета

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Друштво и географија	3	2	1	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса; – одређује математичко-географски положај на Земљи
2.	Географска карта	13	8	5	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; – оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе
3.	Становништво	10	7	3	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању

					да: – доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; – анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група
4.	Насеља	7	4	3	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; – доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима
5.	Привреда	12	7	5	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; – доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине;

					– вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету
6.	Држава и интеграциони процеси	16	9	7	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – објасни политичко-географску структуру државе; – представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света
7.	Географија Европе	11	7	4	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	37
За друге типове часа	35

Број наставних тема	5

Број наставних јединица	37

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ изучавања наставног предмета историја је културни развој и хуманистичко образовање ученика. Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Задачи наставе историје су да ученици, уочавајући узрочно-последичне везе, разумеју историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...) као и историју суседних народа и држава
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Активности наставника: планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог Активности ученика Посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, примењују стечена знања, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик и књижевност Географија Музичка култура Ликовна култура Верска настава Техника и технологија
УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Смиља Марјановић Душанић, Димитрије Млађеновић, Историја, уџбеник са одабраним историјским изворима за шести разред основне школе, Вулкан
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Основи проучавања прошлости	5	2	3	Ученик ће бити у стању да: – пореди појаве у историји; – објасни узроке и последице историјских догађаја. ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.6. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.4. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1.
2.	Европа и Средоземље у раном средњем веку	18	9	9	Ученик ће бити у стању да: – објасни узроке и последице историјских догађаја; – објасни најзначајније последице настанка и развоја земаља у Европи и Средоземљу у раном средњем веку; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском историјом (на плану политике, економских прилика, друштвених и

				културних појава) уз дате примере; – сагледа улогу значајних историјских личности у датом тренутку у прошлости; – на историјској карти покаже правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду раног средњег века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – препозна основна обележја и последице настанка и ширења нових верских учења у раном средњем веку; користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује рад заснован на истраживању одабраних историјских извора и литературе; ИС.1.1.1. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.5.

					ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.5.
3.	Европа и Средоземље од XII до XV века	8	4	4	Ученик ће бити у стању да: – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем веку; – на понуђеним примерима разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности;

					– образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује рад заснован на истраживању одабраних историјских извора и литературе. ИС.1.1.1. ИС.1.1.8. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2.
4.	Српске земље од XII до XV века	22	13	9	Ученик ће бити у стању да: – објасни узроке и последице историјских догађаја; – објасни најзначајније узроке и последице настанка, ширења и развоја српске земље у средњем веку; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и

				европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава) уз дате примере; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – разликује споменике различитих епоха; – сагледа значај Србије у време Немањића у политичком, културном, друштвеном и верском контексту; – разуме односе у позном средњем веку у позном средњем веку који су довели до опадања моћи средњовековне српске државе; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује рад заснован на истраживању одабраних историјских извора и литературе. ИС.1.1.1. ИС.1.1.4. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.2.1. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3 ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.2.1. ИС.2.2.2. ИС.2.2.4. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.4.

					ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.2. ИС.3.2.4. ИС.3.2.6.
5.	Рано модерно доба	19	9	10	Ученик ће бити у стању да: – образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду раног новог века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – разликује споменике различитих епоха; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – повезује визуелне и текстуалне информације са историјским контекстом (хронолошки, културни, политички, друштвени); – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује рад заснован на истраживању одабраних историјских извора и литературе. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.3.1.1.

					ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.5.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	18
За друге типове часа	54

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	26

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ предмета: Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Наставни предмет техника и технологија намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење.
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Програм наставне и учења из технике и технологије захтева разноврстан методички приступ с обзиром на различитост функција и карактера појединих делова програмских садржаја, као и психофизичких могућности ученика
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Математика, Информатика и рачунарство, Физика, Ликовна култура
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Техника и технологија за 6,разред Аутор: Мирослав Секулић, Зоран Луковић Издравач: Вулкан знање
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Техника и технологија за 6,разред Аутор: Мирослав Секулић, Зоран Луковић Издравач: Вулкан знање

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Животно и радно окружење	6	4	2	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; - анализира карактеристике савремене културе становања; - класификује кућне инсталације на основу

					њихове намене;
2	Саобраћај	10	2	8	• класификује врсте саобраћајних објеката према намени; • повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; • повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; • демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације;
3	Техничка и дигитална писменост	18	2	16	• скицира просторни изглед грађевинског објекта; • чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; • користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; • самостално креира дигиталну презентацију и представља је;
4	Ресурси и производња	18	10	8	• класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; • повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину;

					• повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; • реализује активност која указује на важност рециклаже; • образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; • правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; • повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије; • повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране; • описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране; • изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду
5	Конструкторско моделовање	20	0	20	• самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образложи избор; • самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; • креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; • припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; • израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и

					рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду; • учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; • одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	28
За друге типове часа	8

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Развијање интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формирање естетске перцепције и музичког укуса, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Упознавање с музиком средњег века и ренесансе. Упознавање инструмената с диркама и народних инструмената. Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике Слушање вокалних, вокално-иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних омпозитора, дела традиционалне народне музике, као и дела инспирисаних фолклором.

Певање песама по слуху и из нотног текста солмизацијом.

Извођење дечијих, народних и уметничких игара;

Свирање из нотног текста дечијих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим нструментима

Усвајање нових елемената музичке писмености

Расзвијање стваралачких вештина.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Фронтални

У групи

У паровима

Индивидуални

Комбиновани

Монолошка метода

Дијалошка метода

Хеуристичка метода

Рад на тексту

Слушање аудио примера

Перцепција музичких предмета

Самостални писмени и графички радови ученика

Истраживачки рад ученика

Практични рад ученика

Метода демонстрације

Игровне активности

Комбиновани рад

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик и књижевност Историја Страни језици Математика Биологија Географија Ликовна култура Физичко и здравствено васпитање Информатика и рачунарство Верска настава /Грађанско васпитање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Музичка култура за 6. разред ОШ, аутор: Маја Обрадовић, БИГЗ
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Музичка култура за 6. разред ОШ, аутор: Маја Обрадовић, БИГЗ Методика општег музичког образовања за основну школу, аутор: Нада Ивановић, Завод за уџбенике Музичка енциклопедија, група аутора, Југословенски лексикографски завод Музички инструменти, Дејан Деспић, Универзитет уметности у Београду Хисторија музике, аутор: Ј. Андреис, Школска књига, Загреб

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
I	ЧОВЕК И МУЗИКА	11	8	3	Ученик ће бити у стању да:

					– повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији; – уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената);
II	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	8	6	2	Ученик ће бити у стању да: -одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку; – опише разлику у начину добијања звука код

					инструмената са диркама; – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;
III	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	7	6	1	Ученик ће бити у стању да: -разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; – коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;
IV	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	7	6	1	Ученик ће бити у стању да:

					– изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/ или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;
V	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	3	0	3	Ученик ће бити у стању да: – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч,

					ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

Напомена: Наставне теме се прожимају у оквиру једног часа.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	22
За друге типове часа	14

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	31

ЦИЉ ПРЕДМЕ: Ученик развијаја стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава се за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.	
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Развијање сензибилитета за ликовно изражавање кроз простор,композицију ,различите ликовне технике ,комуникацију и уметност уопште.	
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА Мотивациони разговори који подстичу интересовање, одушевљење, имагинацију и позитивну емотивну реакцију, као и настава која обезбеђује задовољство у раду. Кратко упутство и саветовање током рада.	
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Српски језик и књижевност,математика,биологија,историја,музичка култура..	
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ: Ликовн култура за 6.разред Ђорђевић,Игњатовић	
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: Историја уметности Јансон,часописи,репродукције слика	

Ред.бро ј настав не теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часо ва по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обра д у	Остал е типове часова	

1.	Слободно компоновање	5	3	2	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава се слободно одабраним ликовним елементима ,бојама,линијама,мрљама,геометриским облицима. – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано.
2.	Визуелна метафорика и споразумевање	5	2	7	– користи различите врсте симбола,знакова,ствара идејна решења амблема,грба... – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама,

					темама или мотивима
3.	Контраст,јединство и доминанта	16	10	6	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за истраживање контраста,јединства,доминанте – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције кроз контраст боје,облик,светлину..
4.	Слободно компоновање и фантастика	6	4	2	-користи различите технике у изражавању нмагинарних ,фантастичних и надреалних ликовних композиција

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72 + 54(ОФА)
За обраду новог градива	28
За друге типове часа	98

Број наставних тема	9
Број наставних јединица	72 + 54(офа)=126

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: спровођење комплетних активности у складу са циљем предмета

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
практичан рад
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
- информатика - биологија - историја - математика - физика - ликовно
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
-
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Методика физичког васпитања, Д.Вишњић, Београд, ФСФВ, 2009

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1	1. Атлетика	23	10	13	примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби; – изведе вежбе (разноврсна природна и изведена кретања) и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама; – упоређи резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак; – комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу; – доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама; – одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; – користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри; – процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици; – користи елементе технике у игри; – примењује основна правила
2	2. Спортска гимнастика	17	7	10	
3	3. Основе тимских и спортских игара	24	10	14	
4	4. Плес и ритмика	2	1	1	
5	5. ОФА (пливање, одбојка)	36	10	26	

					рукомета у игри; – учествује на унутародељенским такмичењима; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – игра народно коло; – изведе кретања у различитом ритму; – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; – контролише и одржава тело у води; – преплива 25m слободном техником; – скочи у воду на ноге; – поштује правила понашања у и око водене средине; – објасни својим речима сврху и значај вежбања; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама; – примени мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама; – навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин; – користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности; – прихвати сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом”; – примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама; – препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту; – направи план дневних активности; – наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље; – разликује здраве и нездраве начине исхране; – направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;
6	Тестирање и мерење	6	-	6	
7	Турнир-мали фудбал	10	-	10	
8	Турнир- бадминтон	4	-	4	
9	Турнир - стони тенис	4	-	4	
укупно		126			

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИНФОРМАТИКЕ И РАЧУНАРСТВА ЗА 6. РАЗРЕД

Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Разред и одељења: ШЕСТИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Уџбеник: *Информатика и рачунарство 6*, аутори Милош Папић, Далибор Чукљевић, Вулкан знање

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова			
		Обрада	Утврђивање	Остали типови часа	Укупно

Редни број и назив наставне	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Опште међупредметне компетенције

1	ИКТ	1		9	10
2	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	2		2	4
3	РАЧУНАРСТВО	1		14	15
4	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	2	5		7
УКУПНО		6	5	25	36
СВЕГА ЧАСОВА					36

ИКТ	– правилно користи ИКТ уређаје; – организује податке локално и у облаку; – одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу; – самостално креира и обрађује дигиталну слику; – самостално креира, уређује и структурира дигиталне садржаје у програму за рад с текстом; – самостално креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који садрже табеле у програму за рад с текстом; – самостално снима и врши основну обраду аудио-записа и видео-записа; – уређује и креира мултимедијалну презентацију која садржи текст, слике, видео-записе, аудио-записе, табеле и графиконе.	Компетенција за учење Дигитална компетенција Одговоран однос према окоolini Рад с подацима и информацијама Естетичка компетенција
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	– одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу; – правилно користи ИКТ уређаје; – разликује основне интернет сервисе; – примењује поступке и правила за безбедно пријављивање и представљање на мрежи; – примењује поступке и правила за безбедно пријављивање и представљање на мрежи; – приступа интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права; – објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом ЦЦ лиценцом.	Компетенција за учење Дигитална компетенција Рад с подацима и информацијама

РАЧУНАРСТВО	– решава проблеме уз помоћ рачунара; – инсталира и употреби Python за исписивање текста на екрану; – употреби Python окружење за израчунавање вредности израза у којима се користе основне аритметичке операције; – разуме улогу променљиве у поједностављивању тока програма; – разуме на који се начин чињенице задате у поставци могу записати; – користи математичке изразе за израчунавање у једноставним програмима; – проналази и отклања грешке у програму, разложи програм на једноставне функционалне целине; – употреби Python за позивање уграђених функција минимум, максимум и апсолутна вредност; – употреби функције минимум, максимум и апсолутна вредност за решавање проблемских задатака; – разликује појмове параметар тј. аргумент функције и излазни податак тј. резултат; – уочава везу између математике и програмирања; – користи уграђене функције; – развије способност препознавања проблемских ситуација у којима је потребна примена функција минимума, максимума и апсолутне вредности; – употреби Python за позивање уграђене функције: замена вредности двеју променљивих; – употреби функцију за замену вредности двеју променљивих за решавање проблемских задатака; – уочава везу између математике и програмирања; – користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности; – разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме); – проналази и отклања грешке у програму; – објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, гранања, петље).	Компетенција за учење Рад с подацима и информацијама Решавање проблема
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	– сарађује с осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака; – користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње; – креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате; – вреднује процес и резултате пројектних активности.	Дигитална компетенција Рад с подацима и информацијама Сарадња Естетичка компетенција

ПРЕДЛОГ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА НАСТАВНИКА (према наставним јединицама)

Редни број и назив наставне теме	Р. бр. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Утврђивање	Остали типови часа
1. ИКТ	1.	Дигитални уређаји и кориснички програми	1		
	2.	Управљање дигиталним документима			1
	3.	Креирање и обрада дигиталних слика			1
	4.	Креирање и обрада дигиталних слика			1
	5.	Рад с текстом			1
	6.	Рад с текстом			1
	7.	Рад с текстом			1
	8.	Рад с осталим елементима мултимедије			1
	9.	Мултимедијалне презентације			1
	10.	Мултимедијалне презентације			1
2. Дигитална писменост	11.	Дигитални уређаји у мрежном окружењу	1		
	12.	Интернет сервиси			1
	13.	Претраживање интернета			1
	14.	Правила безбедног рада на интернету	1		
4. Пројектни задатак	15.	Пројектни задатак	1		
	16.	Пројектни задатак		1	
	17.	Пројектни задатак		1	
	18.	Пројектни задатак		1	
3. Рачунарство	19.	Текстуално програмирање			1

	20.	Инсталација и развојно окружење програмског језика <i>Python</i>			1
	21.	Основне аритметичке операције			1
	22.	Променљиве			1
	23.	Променљиве			1
	24.	Функције			1
	25.	Функције			1
	26.	Рад с текстуалним подацима	1		
	27.	Рад с текстуалним подацима			1
	28.	Цртање у програму <i>Python</i>			1
	29.	Цртање у програму <i>Python</i>			1
	30.	Понављање			1
	31.	Понављање			1
	32.	Гранање			1
	33.	Логички оператори			1
4. Пројектни задатак	34.	Пројектни задатак	1		
	35.	Пројектни задатак		1	
	36.	Пројектни задатак		1	

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ПРЕДМЕТА ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА ЗА 6.
РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	38

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ НАСТАВЕ: Циљ учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

По завршетку програма ученик ће бити у стању да:

- образложи избор теме/истраживања из области вежбања и здравља
- формулише истраживачки задатак;
- планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља;
- прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора;
- вреднује утицај својих навика на здрав живот
- повеже значај вежбања са бригом о сопственом и колективном здрављу;
- одговорно се односи према себи
- користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет;
- сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу;
- критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Вежбање, здравље и животна средина 12 часова <i>Тема прижима вежбање, здравље, животну средину и настоји да одговори на питање чему служи вежбање где то радити.</i>
2.	Исхрана и вежбање 12 часова <i>Тематика правилне исхране природно је повезана са вежбањем и зато има своје место у овом програму</i>
3.	Вежбање и физички изглед 7 часова <i>Ова тема је потпуности одговара узрасту ученика 6. Разреда који су у фази интензивног</i>

	<i>психофизичког мењања детета у одраслог, физички изглед им је веома важан</i>
4.	У вежбању једнаки 7 часова <i>Садржаји ове теме су важни за формирање правилног става према вежбању и развоју</i>

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МЕДИЈСКЕ ПИСМЕНОСТИ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	17
За друге типове часа	19

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Подстиче развој медијске културе ученика и доприноси јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи за даљи когнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Подстиче интересовање ученика за аналитички приступ медијским садржајима и развија одговорно понашање ученика приликом креирања и објављивања медијских порука путем друштвених мрежа и телефонских апликација.
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Интерактивност, рад у групама, пројектна настава
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Информатика, музичка култура, грађанско васпитање, биологија, историја, географија
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Појам и функције медија	9	5	4	– идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упореди основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија; – опише и анализира своје медијске навике; – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности.
2.	Деконструкција и конструкција медијске поруке	9	4	5	– деконструише једноставније примере медијских порука; – одговорно креира једноставније медијске садржаје; – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука.

3.	Оглашавање	9	4	5	-критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима и препознаје профит као основни циљ; – наводи примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача; – идентификује недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву.
4.	Медијски садржаји на мобилним дигиталним платформама и претраживање на интернету	9	4	5	– разликује функције и могућности мобилних дигиталних платформи; – идентификује недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву; – препознаје сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја; – вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; – препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ПРЕДМЕТА ЦРТАЊЕ,СЛИКАЊЕ,ВАЈАЊЕ
ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	34
За обраду новог градива	12
За друге типове часа	22

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	22

ЦИЉ ПРЕДМЕ: Ученик развијаја стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава се за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:Развијање сензибилитета за ликовно изражавање кроз простор,композицију ,различите ликовне технике ,комуникацију и уметност уопште.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА Мотивациони разговори који подстичу интересовање, одушевљење, имагинацију и позитивну емотивну реакцију, као и настава која обезбеђује задовољство у раду. Кратко упутство и саветовање током рада.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:Српски језик и књижевност,математика,биологија,историја,музичка култура..

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:Ликовн култура за 6.разред Ђорђевић,Игњатовић

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: Историја уметности Јансон, часописи, репродукције слика

Ред. број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обрад у	Остале типове часова	
1.	Цртање	4	4	4	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања линијом, сенком у истицању емоције, идејног решења, простора, пропорција... – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите

					уметности и/или уметност и технологију; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано.
2.	Сликање	4	4	4	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживањ бојом, тонским вредностима, валером, контрастом боје, комплементарним бојама у истицању емоције, идејног решења, простора, пропорција – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима
3.	Вајање	3	4	3	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања у вајању, испитује различите материјале у стварању тродимензионалних облика, пропорција тела, лица, предмета

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ПРЕДМЕТА ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	12

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- оспособљавање ученика да упознају и уважавају људска права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- разумевање значења кључних појмова који се односе на грађанина, демократско друштво и власт;
- разумевање неопходности постојања власти и уређених правила у друштву за све грађане;
- разумевање функционисања нивоа власти;
- упознавања права и одговорности грађана на нивоу заједнице;
- разумевање места и улоге детета као грађанина у друштву;
- развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање сопственог мишљења
- обучавање ученика за тимски начин рада
- да се ученици обуче да ефикасно планирају заједничке акције и пројекте;
- подстицање и оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

- вербални (монологски и дијалогски);
- метод демонстрације (илустрације, цртежи, филмови, презентације);
- реализација интерактивних радионица;
- метод драматизације; искуствено учење

-учење путем открића; -уобличавање и поимање личних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи; -константно подстицање и одржавање интересовања и сазнајне мотивације ученика; -јасно артикулисање циља активности и договор о правилима којих се придржавају сви учесници; Одлучујућу улогу у начину остваривања програма наставе грађанског васпитања има сарадња између наставника и ученика. Наставник мора бити спреман да помогне ученицима да формирају позитивну слику о себи, да подстиче развој оних стилова понашања којима се штите људска права и јачају демократски и толерантни односи, да подрже ученике када им је тешко да се изразе или да слушају.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
- Српски језик - Историја - Информатика и рачунарство
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
/
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Грађанско васпитање за 6. разред – приручник за наставнике

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Људска права	8	7	1	- образложи везу права и одговорности на примеру; - наведе примере за групу права слобода да и заштита од; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – поштује права и потребе ученика који су у инклузији у његовом одељењу/школи; – препозна ситуације кршења својих права и

					права других; – идентификује кршење људских права на примеру неког историјског догађаја, литературе; учествује у доношењу правила рада групе и поштује их;
2.	Демократско друштво	8	7	1	- сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт; - образлаже улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру; - разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне; - поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва; - поштује правила одељењске заједнице и првила на нивоу школе; - понаша се у складу са правилима и дужностима у школи; - искаже свој став о значају правила у функционисању заједнице; - наводи начине демократског одлучивања;
3.	Процеси у савременом свету	10	8	2	- позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција; - образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; - проналази релевантне и поуздане изворе информација на којима заснива своје ставове о безбедности деце - својим понашањем не угрожава своју и туђу безбедност; - повезује угрожавање права деце са угрожавањем њихове безбедности; - препозна ситуације угрожености нечијих

					права и проактивно делује; - примени седам правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; - препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ;
4.	Грађански активизам	10	2	8	- препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе; - идентификује проблеме у својој школи; - учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; - осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте; - презентује спроведено истраживање и добијене резултате; - процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; - у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; - учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; - активно учествује у тиму, поштујући правила тимског рада (у групној дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин) - проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ ЗА 6. РАЗРЕД

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	8
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	19
За друге типове часа	17

Р.бр.	Наставни садржај	Бр.часова	За обраду	За утврђивање и понављање
1.	Увод	1	0	1
2.	Тајна Христова - јединство Бога и човека	6	3	3
3.	Рођење Христово од Духа Светог и Марије Дјеве	3	2	1
4.	Христос је Син Божији који је постао човек, нови Адам, да би сјединио створену природу с Богом (одлуке 1. и 4. Вас. сабора; Символ вере)	8	4	4
5.	Улога Бога у спасењу света	6	3	3
6.	Улога човек у спасењу света	2	2	0
7.	Христово страдање и васкрсење	5	2	3
8.	Христов живот у православној иконографији	5	3	2
	Укупно часова	36	19	17

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА И СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ У 7. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	У свету папирних бродова	11	7	18
2.	Златне лествице знања	11	6	17
3.	Колевка за сва времена	7	9	16
4.	Ја ти добра не дам ниједнога	9	7	16
5.	У сусрет Светом Сави	8	5	13
6.	Поруке прошлости	16	10	26
7.	Слике природе	12	2	14
8.	Слике из маште	11	13	24
УКУПНО		85	59	144
СВЕГА ЧАСОВА				

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Оспособљавање ученика да правилно користе српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; развијање читалачке компетенције, које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстицање имагинације и уметничког сензибилитета, естетског доживљавања и критичког мишљења; оспособљавање за усмерено приступање књижевном делу; откривање различитих слојева и значења приликом тумачења дела; стицање основних знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; стицање и развијање најширих хуманистичких знања; оспособљавање за функционално повезивање садржаја предметних области.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Садржаји се усвајају кроз функционално повезивање свих области унутар предмета (књижевност, граматика, језичка култура), кад год је то могуће, кроз корелацију са другим предметима и развијање међупредметних компетенција.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Историја, географија, верска настава, ликовна култура, музичка култура, страни језици,

грађанско васпитање
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Александар Јерков, Анђелка Петровић, Катарина Колаковић, <i>Читанка 7, Српски језик и књижевност за седми разред основне школе</i>, Вулкан знање, Београд, 2020. Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, <i>Граматика 7, Српски језик и књижевност за седми разред основне школе</i>, Вулкан знање, Београд, 2020
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Александар Јерков, Анђелка Петровић, Катарина Колаковић, <i>Читанка 7, Српски језик и књижевност за седми разред основне школе</i>, Вулкан знање, Београд, 2020. Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, <i>Граматика 7, Српски језик и књижевност за седми разред основне школе</i>, Вулкан знање, Београд, 2020. Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, Сунчица Ракоњац Николов, Данијела Милићевић, <i>Радна свеска 7, Српски језик и књижевност за седми разред основне школе</i>, Вулкан знање, Београд, 2020.

Редни бр. и назив наставне теме	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Међупредметне компетенције	Стандарди

У свету папирних бродова	- користи књижевне термине и појмове обрађене у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; - истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; - чита с разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; - разликује народну књижевност од ауторске књижевности; уочава одлике књижевних родова и основних књижевних врста; - идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; - тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; - разликује песму у прози; - уочи композицију књижевног дела; - разликује сиже и фабулу; - анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; - локализује књижевно дело из обавезног школског програма; - одреди непроменљиве врсте речи у типичним случајевима; - разликује футур други и императив; - говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму;	компетенција за учење сарадња решавање проблема комуникација естетичка компетенција	CJ.1.3.4. CJ.1.3.10. CJ.1.4.1. CJ.1.4.2. CJ.1.4.6. CJ.2.3.3. CJ.2.3.8. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7. CJ.3.4.8.

Златне лествице знања	- користи књижевне термине и појмове обрађене у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; - истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; - чита с разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; - критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образлаже свој став; - тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; - разликује аутобиографију; - разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског писца или лирског субјекта - разликује основне одлике стиха и строфе; - уочи опкорачење; - локализује књижевно дело из обавезног школског програма; - препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; - разликује имератив; - разликује глаголске прилоге и глаголски придев трпни; - доследно примењује правописну норму у писању глаголских облика; - састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа;	вештина сарадње комуникација решавање проблема естетичка компетенција компетенција за учење одговорно учешће у демократском друштву	CJ.1.3.10. CJ.1.4.1. CJ.1.4.6. CJ.1.4.7. CJ.2.3.8. CJ.2.4.2. CJ.2.4.4. CJ.2.4.6. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7. CJ.3.4.8.

• Колевка за сва времена	• користи књижевне термине и појмове обрађене у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; • истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; • чита с разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; • идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; • тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; • разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског писца или лирског субјекта; • локализује књижевно дело из обавезног школског програма; • разликује основне одлике стиха и строфе; • уочи цезуру; • уочи реферн; • разликује путопис и дневник; • уочи метафору; • разликује граматички и логички субјекат; • препозна сложен глаголски предикат; • састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; • пронађе потребне информације у нелинеарном тексту;	вештина сарадње комуникација решавање проблема естетичка компетенција компетенција за учење	Cj.1.1.8. CJ.1.3.8. CJ.1.4.1. CJ.1.4.3. CJ.1.4.6. CJ.2.3.6. CJ.2.4.4. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7.

• Ја ти добра не дам ниједнога	• користи књижевне термине и појмове обрађене у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; • истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; • чита с разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; • идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; • разликује народну књижевност од ауторске књижевности; • препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; • размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевноуметничких текстова; • препозна градацију и алегорију; • разликује синтагме по значењу; • уочи делове именичке синтагме; • састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа;	вештина сарадње комуникација решавање проблема компетенција за учење одговорно учешће у демократском друштву естетичка компетенција	CJ.1.3.6. CJ.1.4.1. Cj.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.6. Cj.2.3.5. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. Cj.3.3.5. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7.

5. У сусрет Светом Сави	• користи књижевне термине и појмове обрађене у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; • истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; • чита с разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; • идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; • разликује народну књижевност од ауторске књижевности, одлике књижевних родова и основних књижевних врста; • упореди позоришну представу и драмски текст; • препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; • препозна житије као књижевну врсту; • препозна легенде и предања; • разликује конгруентне категорије у којима се слажу придев са именицом и предикат са именицом; • примени основна правила конгруенције у реченици; • састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; • напише једноставнији аргументован текст позивајући се на чињенице; • доследно примени правописну норму; • препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу;	вештина сарадње комуникација решавање проблема компетенција за учење естетичка компетенција	Cj.1.1.4. CJ.1.3.6. CJ.1.4.1. Cj.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.6. Cj.2.3.5. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. Cj.3.3.5. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7.

6. Поруке прошлости	• користи књижевне термине и појмове обрађене у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; • истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; • чита с разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; • идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; • разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског писца или лирског субјекта; • разликује народну књижевност од ауторске књижевности, одлике књижевних родова и основних књижевних врста; • препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; • разликује облике казивања; • препознаје драму у ужем смислу и драмску ситуацију; • разликује хумористички тон од ироничног и сатиричног тона у књижевном делу; • препознаје кратке народне умотворине; • доводи у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста; • разликује етапе драмске радње; • препозна сатиричну песму; • препозна афоризам; • препозна мисаону песму; • уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; • препозна асонанцу и алитерацију; • препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; • препозна изричну реченицу; • састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; • употреби скраћенице поштујући	вештина сарадње комуникација решавање проблема компетенција за учење естетичка компетенција	Cj.1.2.8. CJ.1.3.14. CJ.1.4.1. Cj.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.6. Cj.2.3.5. Cj.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. CJ.3.3.5. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7.

7. Сlike природе	• користи књижевне термине и појмове обрађене у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; • истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; • чита с разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; • идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; • разликује слободан и везани стих; • разликује главни и споредне мотиве и њихову функцију у композицији лирске песме; • препозна мисаону песму; • састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; • разликује књижевноуметнички стил од публицистичког функционалног стила; • разликује технички и сугестивни опис и користи их у изражавању; • идентификује врсте зависних реченица: месне, временске, поредбене, узрочне, условне, намерне, последичне, допусне;	вештина сарадње комуникација решавање проблема компетенција за учење естетичка компетенција	CJ.1.4.1. Cj.1.4.2. CJ.2.1.2. CJ.2.1.3. CJ.1.4.3. CJ.1.4.6. Cj.2.3.5. Cj.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. CJ.3.3.5. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7.

8. Сlike из маште	• користи књижевне термине и појмове обрађене у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; • истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; • чита с разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; • идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; • искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и зависном реченицом; • разликује ретроспективно и хронолошко приповедање; • разликује динамичке и статичке мотиве; • разликује дугосилазни и дугоулазни акценат; • доследно примени правописну норму; • састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа.	вештина сарадње комуникација решавање проблема компетенција за учење естетичка компетенција	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	48

Број наставних тема	10
Број наставних јединица	72

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика
- подстицање потребе за учењем енглеског језика
- стицање свести о значају сопственог језика и културе у контакту са језицима и културама других народа
- развијање такмичарског и истраживачког духа и отвореност према комуникацији са говорницима других језика

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Примењивати иновативне моделе наставе (пројектна настава, интерактивна настава) јер овакви видови наставе развијају мишљење код ученика и представљају најсложенији облик практичног, смисаоног и интензивног стицања знања. .

- Стварати одговарајуће дидактичко-техничко окружење;
- Примењивати више различитих наставних облика на једном часу (рад у пару, групни рад, индивидуални облик рада, фронтални облик рада у комбинацији са самосталним радом ученика), како са истоврсним, тако и са диференцираним задацима и садржајима;
- Анализирати и вредновати рад и ефекте групног рада;
- Створити повољну климу,
- Одабрати адекватне методе учења;
- Подстицати позитивну међузависност чланова;
- Подржати индивидуалну укљученост;
- Повезати теоријска знања са практичном наставом, како би ученици применили стечена теоријска знања;
- Вежбати са ученицима примену знања, употребу способности и коришћење вештина;

- Дobar избор наставне методе, која одговара карактеристикама наставне јединице или теме и која преовладава током наставне јединице или теме, али тако да се преплиће и допуњује са осталим наставним методама;
- Примена одговарајућих наставних средстава које ће утицати на аудио-визуелно-моторну перцепцију ученика, (чути, видети, рад);
- Наставна средства израђивати у сарадњи са ученицима и користити их у свакодневном раду;
- Уџбенике и друге изворе знања користити у свакодневном раду;
- Подстицати ученике да прате сопствено напредавање и да изграде одговоран однос према себи;
- Функционално објашњавати градиво, примењивати нове облике, методе и средства рада и на тај начин будити радозналост код ученика пружајући му могућност да пита, размишља, производи оригиналне идеје да открива нова значења и развија критичко мишљење.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

- Српски језик, историја, географија, биологија, музичка култура, ЧОС, физичко и здравствено васпитање

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

To the Top Plus 3, енглески језик за седми разред основне школе, седма година учења; уџбенички комплет: уџбеник, радна свеска и компакт диск (обавезни су за ученике); Аутори: H.Q. Mitchell, Marileni Malkogianni ; Издавач: „DATA STATUS”

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

-To the Top Plus 3, енглески језик за седми разред основне школе, седма година учења; уџбенички комплет: уџбеник, радна свеска и компакт диск (обавезни су за ученике); Аутори: H.Q. Mitchell, Marileni Malkogianni ; Издавач: „DATA STATUS”

-Teacher's book To the top plus 3, Аутори: H.Q. Mitchell, Marileni Malkogianni ; Издавач: „DATA STATUS”

Ред. број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/	Број часова по теми	Број часова за		
				Остале типове	

	ОБЛАСТ		Обраду	часова	ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
1.	HELLO	2	0	2	- разуме неколико исказа у низу који се односе на изражавање способности и умећа; - опише, способности и умећа; користећи неколико везаних исказа; - разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; - размени једноставније информације личне природе; - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
2.	Module 1 BATTLE OF THE TEENS	9	4	5	- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости и прошлости; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости и прошлости; - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња,

					предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.6.
3.	Module 2 TRAVELLING AROUND	10	2	8	- разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; - саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; - разуме и формулише једноставније исказе који се односе на описивање чињеница и могућности у садашњости; - разуме једноставније текстове који се односе на оријентацију у простору; - пита и саопшти где се неко налази или где се нешто дешава; 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19.

					2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.12. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3.
4.	Module 3 GET ACTIVE	7	3	4	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; - изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих; - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања; - опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20.

					1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.12. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3.
5.	THE FIRST WRITTEN TEST	3	0	3	- опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.
6.	Module 4 THE UNEXPLAINED	11	4	7	– разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;

					– опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; – разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; – изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; – разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; – изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.3.
7.	Module 5 LET'S COMMUNICATE	10	4	6	- разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих; - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у

					школи и на јавном месту. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.
8.	Module 6 H20	9	4	5	- разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене; - размени информације у вези са количином, димензијама и ценама - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.

9.	THE SECOND WRITTEN TEST	3	0	3	- изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима. - саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; - упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.23. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.12. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3.
10.	Module 7 STAND BY ME	8	3	5	– разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; – упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; – разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упути уобичајене молбе и захтеве; – разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3.

					1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	26
За друге типове часа	46

Број наставних тема	7
Број наставних јединица	7

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Учење другог страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ширег и ужег окружења.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на

отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или других страних језика на различите начине и у свим околностима које живот створи.

Учење страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ужег и ширег окружења.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Општи стандарди

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

Посебни стандарди

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у

ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговорног

говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе

који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази

се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговора).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

2) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа

функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контингента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувезбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила.

Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

3) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе

/ циљних култура, познаје основне просторне и временске оквири развоја циљне културе

циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике

последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Примењивати иновативне моделе наставе (интегративна настава, пројектна настава, интерактивна настава) јер овакви видови наставе развијају мишљење код ученика и представљају најсложенији облик практичног, смисаоног и интензивног стицања знања.

- Стварати одговарајуће дидактичко-техничко окружење;
- Примењивати више различитих наставних облика на једном часу (рад у пару, групни рад, индивидуални облик рада, фронтални облик рада у комбинацији са самосталним радом ученика), како са истоврсним, тако и са диференцираним задацима и садржајима;
- Анализирати и вредновати рад и ефекте групног рада;
- Створити повољну климу,
- Одабрати адекватне методе учења;
- Подстицати позитивну међузависност чланова;
- Подржати индивидуалну укљученост;
- Развијати интерперсоналне и когнитивне способности;
- Повезати теоријска знања са практичном наставом, како би ученици применили стечена теоријска знања;
- Подстицати ученика да решавају проблеме, постављају питања и активно траже одговор из своје околине и окружења;
- Подстицати ученике да примењују знања из једне области у другој и самим тим формирају функционално знање;
- Вежбати са ученицима примену знања, употребу способности и коришћење вештина;
- Добар избор наставне методе, која одговара карактеристикама наставне јединице или теме и која

преовладава током наставне јединице или теме, али тако да се преплиће и допуњује са осталим наставним методама;

- Примена одговарајућих наставних средстава које ће утицати на аудио-визуелно-моторну перцепцију ученика, (чути, видети, рад);
- Наставна средства израђивати у сарадњи са ученицима и користити их у свакодневном раду;
- Упућивање у начин процене сопственог напредовања ученика;
- Уџбенике и друге изворе знања користити у свакодневном раду;
- Подстицати ученике да прате сопствено напредавање и да изграде одговоран однос према себи;
- Функционално објашњавати градиво, примењивати нове облике, методе и средства рада и на тај начин будити радозналост код ученика пружајући му могућност да пита, размишља, производи оригиналне идеје да открива нова значења и развија критичко мишљење.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Wie war's in den Ferien?- Грађанско васпитање, Српски језик, Географија

Meine Pläne- Грађанско васпитање, Српски језик, Информатика и рачунарство, Ликовна култура, Физичко и здравствено васпитање

Freundschaft- Грађанско васпитање, Српски језик, Информатика и рачунарство

Bilder und Töne- Грађанско васпитање, Српски језик, Информатика и рачунарство

Zusammenleben- Грађанско васпитање, Српски језик

Das gefällt mir- Грађанско васпитање, Српски језик, Ликовна култура, Математика

Mehr über mich- Грађанско васпитање, Српски језик, Историја

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

•PRIMA PLUS A2.1 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 7. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

•PRIMA PLUS A2.1 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 7. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatu

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

•PRIMA PLUS A2.1 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 7. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

•PRIMA PLUS A2.1 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 7. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

- Приручник за наставника за коришћење уџбеника;
- Hueber Verlag – Schritt für Schritt ins Grammatikland Niveau A1-A2
- DUDEN Großes Lexi-Wörterbuch
- Cornelsen Beenen Lehrmittel

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Wie war's in den Ferien?	9	3	6	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.14. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.17. 3.1.20. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.3. 3.3.5. 3.3.6.
2.	Meine Pläne	13	5	8	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.22. 2.3.1. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.
3.	Freundschaft	8	4	4	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.19. 1. 1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.

4.	Bilder und Tone	8	3	5	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.19. 1. 1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.17. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.
5.	Zusammenleben	12	5	7	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.22. 2.3.1. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.
6.	Das gefällt mir	7	3	4	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.19. 1. 1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.17. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.
7.	Mehr über mich	9	3	6	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.19. 1. 1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.17. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.
	DIE SCHRIFTLICHEN KLASSENARBEITEN(письмени задачи)	6	/	6	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	144
За обраду новог градива	50
За друге типове часа	94

Број наставних тема	6
Број наставних јединица	144

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Ученике треба оспособити да:

- схвате потребу увођења логичког размишљања, као и индивидуалног приступа сваком задатку
- сналажење у простору, употребу треће координате,
- избегавају учење формула напамет већ применом неколико познатих формула за квадрат, правоугаоник, троугао и круг, сами изведу формуле
- стекну основне математичке културе потребне за сагледавање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад
- развију способности посматрања, опажања и логичког, критичког, аналитичког и апстрактног мишљења
- схвате појам квадрата рационалног броја и квадратног корена
- умеју да одреде приближну вредност броја a ($a \in \mathbb{Q}$, $a > 0$)

- схватају реалне бројеве као дужинске мере, односно као тачке на бројевној правој одређене дужима које представљају такву меру
- упознају појам степена и операције са степенима (изложилац степена природан број)
- умеју да изводе основне рачунске операције с полиномима, као и друге идентичне трансформације ових израза (назначене у програму)
- знају Питагорину теорему и умеју да је примене код свих изучаваних геометријских фигура у којима се може уочити правоугли троугао
- познају најважнија својства многоугла и круга; умеју да конструишу поједине правилне многоуглове (са 3, 4, 6, 8 и 12 страница) и да цртају друге правилне многоуглове рачунајући централни угао и преносећи га угломером
- знају најважније обрасце у вези с многоуглом и кругом и да умеју да их примене у одговарајућим задацима
- умеју да преведу на математички језик и реше једноставније текстуалне задатке
- користе елементе дедуктивног закључивања (и изводе једноставније доказе у оквиру изучаваних садржаја)

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Наставне методе: дискусија, практични рад, цртање, илустрација цртежима и на паноу, овладавање техникама рационалног учења...

Облици рада: фронтални, групни, тимски рад и индивидуални.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Географија, физика, ликовна култура, техника и технологија, историја,...

УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Учбеник математике, "Klett", Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић

Збирка задатака, „Klett“, Бранислав Поповић, Марија Станић, Ненад Вуловић, Сања Милојевић

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	

	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	20	8	12	Ученик ће бити у стању да: – израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; – одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима; – одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; – нацрта график функције $y = kx, k \in R \setminus \{0\}$; примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.3.1.1. МА.3.1.3.
	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	18	7	11	Ученик ће бити у стању да: – примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима; – правилно користи геометријски прибор. МА.1.3.2. МА.2.3.2. МА.3.3.2.
	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ НЕПОЗНАТОМ	45	19	26	Ученик ће бити у стању да: – трансформише збир, разлику и производ полинома;

					– примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; – растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); – примени трансформације полинома на решавање једначина. МА.1.1.6. МА.2.1.4. МА.2.2.2. МА.2.2.3. МА.3.1.1. МА.3.1.3. МА.3.2.2. МА.3.2.3.
	МНОГОУГАО	22	7	15	Ученик ће бити у стању да: – примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; – израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; – конструише ортоцентар и тежиште троугла; – примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима. МА.2.3.1. МА.2.3.2. МА.3.3.2. МА.3.3.3.
	КРУГ	18	7	11	Ученик ће бити у стању да: – примени својства централног и периферијског угла у кругу;

					– израчуна обим и површину круга и његових делова; преслика дати геометријски објекат ротацијом. МА.1.3.3. МА.2.3.3. МА.3.3.3.
	ОБРАДА ПОДАТАКА	5	2	3	Ученик ће бити у стању да: – одређује средњу вредност, медијану и мод. – МА.1.5.2. МА.1.5.3. МА.2.5.2. МА.2.5.3. МА.3.5.2. МА.3.5.3.
	ОБНАВЉАЊЕ ГРАДИВА ИЗ ПРЕТХОДНИХ РАЗРЕДА	4		4	
	ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	12		12	Поред програмом предвиђених 8 часова за израду и исправку писмених задатака, издвојена су још 4 часа за припреме за писмене задатке. Ови часови су издвојени јер по правилу не припадају једној од наставних области, на њима се систематизује знање из више наставних области.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ФИЗИКЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	26
За друге типове часа	46

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	26

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе физике буду у пуној мери реализовани;
- развијање функционалне писмености;
- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици;
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона;
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање;
- развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања;
- развијање логичког и апстрактног мишљења;
- схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења;
- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја;
- развијање способности за примену знања из физике;
- схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине;
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи;
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Оперативни задаци:

Ученик треба да:

- разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (време, маса, температура, рад, брзина, убрзање, сила...);
- користи, на нивоу примене, основне законе механике - Њутнове законе;
- стекне појам о гравитацији и разликује силу теже од тежине тела (безтежинско стање) - упозна силу трења;
- разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи;
- трансформацију енергије у рад и обрнуто;
- на нивоу примене користи законе одржања (маса, енергије);
- прави разлику између температуре и топлоте;
- уме да рукује мерним инструментима;
- користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

1.излагање садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе 2. решавање квалитативних и квантитативних задатака 3. лабораторијске вежбе 4. коришћење и других начина рада који доприносе бољем разумевању садржаја теме (домаћи задаци, читање популарне литературе из историје физике и сл.) 5. систематско праћење рада сваког појединачног ученика
смањити укупну оптерећеност ученика, - растеретити важећи програм свих садржаја који нису примерени психофизичким могућностима ученика,методски унапредити излагање програмских садржаја и - извршити бољу корелацију редоследа излагања садржаја предмета физика са математиком и предметима других природних наука.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Математика, хемија, ,техничко образовање

УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Физика 7,учбеник и збирка задатака са лабораторијским вежбама за седми разред основне школе, Марина Радојевић, KLETT

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ (Ученик ће бити у стању да...)
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Сила и кретање	25	8	17	разликује скаларне и векторске физичке величине;

					- користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; - анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем; - примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења; - демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе и сила акције и реакције на примерима из окружења; - самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента; решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинematика и динамика кретања тела)
2.	Кретање под дејством силе теже. Силе трења	12	4	8	- разликује скаларне и векторске физичке величине; - користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; - анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем; - примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења; - покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање; - демонстрира појаве убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе и силе трења на примерима из окружења; - самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента; - самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента;

					решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење)
3.	Равнотежа тела	12	5	7	■ разликује скаларне и векторске физичке величине; ■ користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; ■ покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења; ■ наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу; ■ прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води; ■ самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента; решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (равнотежа полуге и сила потиска)
4.	Механички рад, енергија и снага	13	5	8	■ разликује скаларне и векторске физичке величине; ■ користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; ■ повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења; ■ разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; ■ демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења; ■ самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента; решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (механички рад, снага и енергија, закони одржања)

5.	Топлотне појаве	10	4	6	- разликује скаларне и векторске физичке величине; - користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; - разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго; - анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења; - наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења; решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (температура, количина топлоте, топлотна равнотежа).

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ХЕМИЈЕ ЗА 7.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	37
За друге типове часа	35

Број наставних тема	7
Број наставних јединица	37

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

да сви ученици стекну основну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа; да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама; да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима; развијање мотивисаности, заинтересованости за предметне садржаје, функционалне хемијске писмености, способности за извођење једноставних хемијских истраживања, логичког и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу; развијање способности за тражење и коришћење релевантних информација, свести о важности одговорног односа према животној средини, одговарајућег и рационалног коришћења и одлагања различитих супстанци у свакодневном животу; развијање радозналости и потребе за сазнавањем о својствима супстанци у окружењу и кроз то позитивног става према учењу хемије, свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији, разумевања промена и појава у природи на

основу знања хемијских појмова, теорија, модела и закона.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- омогућити ученицима да разумеју предмет изучавања хемије и научни метод којим се у хемији долази до сазнања;
- омогућити ученицима да сагледају значај хемије у свакодневном животу, као и њен значај за развој различитих технологија и друштва уопште;
- оспособити ученике да се користе хемијским језиком: да знају хемијску терминологију и да разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина;
- створити наставне ситуације у којима ће ученици до сазнања о својствима супстанци и њиховим променама долазити на основу демонстрационих огледа или огледа које самостално изводе и при том развијати аналитичко мишљење и критички став у мишљењу;
- створити наставне ситуације у којима ће ученици развијати експерименталне вештине, правилно и безбедно, по себе и друге, руковати лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама;
- оспособити ученике за извођење једноставних истраживања;
- створити ситуације у којима ће ученици примењивати теоријско знање и експериментално искуство у решавању теоријских и експерименталних проблема;
- створити ситуације у којима ће ученици примењивати знање хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу;
- омогућити ученицима да кроз једноставна израчунавања разумеју квантитативни аспект хемијских промена и практично га примењују.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

- континуирана припрема за часове (добро испланирати сваки час полазећи од оперативних задатака, према њима формулисати циљеве часа и изабрати методе које ће на датом садржају ученицима омогућити да формирају знања и вештине);
- планирање наставе на годишњем и месечном нивоу;
- користити што више активне методе рада које ће и ученику омогућити да буде што активнији и самосталнији у раду;
- подстицати ученике на истраживачки рад у школској лабораторији(хемијском кабинету), што ће омогућити и подстицати развој вестина и способности комуникације, изношења идеја, навођења аргумената, доношења одлука и преузимања одговорности;
- пратити ученичка постигнућа на сваком часу и омогућити им да кроз различите методе проверавања покажу свој напредак у учењу хемије;
- добро осмислити задатке за испитивање ученичких постигнућа и проверити да ли се њима проверава ниво знања прецизиран у опетативним задацима и у којој мери се подстиче формирање целовитог знања, односно формирање система појмова;
- што интересантније изводити наставу хемије, подстицањем критичког мишљења код

ученика, и способности извођења закључака, дискутовања, извештавања; - за објашњавање апстрактних хемијских појмова користити огледе које демонстрира наставник или ученици(уколико у школи не постоје супстанце за извођење огледа и лабораторијских вежби, оне се могу заменити супстанцама које се могу набавити у апотекама, продавницама или их ученици могу донети од куће); - активности ученика треба планирати према оперативним задацима, наведеним уз сваку тему имајући у виду које способности ученици треба да развију; - правилно бирати и комбиновати различите облике рада на часу; - користити стручну литературу, Интернет, што ће ученицима помоћи да анализирају неку појаву, дискутују, праве извештаје; - комбиновати разне врсте дидактичких материјала илустрације, слике, графиконе, дијапозитиве; - у сарадњи са ученицима правити нова наставна средства, повезати решавања рачунских задатака са експерименталним радом; - упутити ученике на начине правилног извођења закључака, извештавања, понашања у хемијској лабораторији, сређивања радног места и сл; - формирати код ученика способност доношења одлука у свакодневном животу, упутити их да обрате пажњу од ког произвођача купују неки производ одређеног хемијског састава, при чему треба да имају критички став према рекламним кампањама за производе; - истаћи на прави начин практичан значај сазнања у хемији за развој технологије и друштва у целини;	
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:	
физика, биологија, географија, математика	
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:	
Татјана Недељковић, Драгана Анђелковић, Хемија за седми разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2019.	
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:	
Татјана Недељковић, Драгана Анђелковић, Хемија за седми разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2019.	
Татјана Недељковић, Драгана Анђелковић, Радна свеска из хемије за седми разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2019.	
Драгана Анђелковић, Татјана Недељковић, Збирка задатака са решењима из хемије за седми разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2019.	

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Хемија у свету око нас	4	3	1	идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и

					различитим професијама, и принципима одрживог развоја / ХЕ.1.1.1, ХЕ.1.1.2, ХЕ.1.1.3, ХЕ.1.1.4, ХЕ.1.1.8, ХЕ.1.1.12, ХЕ.1.5.1, ХЕ.1.6.1, ХЕ.1.6.2; ХЕ.2.1.2, ХЕ.2.6.3; ХЕ.3.1.1, ХЕ.3.1.2, ХЕ.3.1.8.
2.	Хемијска лабораторија	11	5	6	правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама / ХЕ.1.1.1, ХЕ.1.1.2, ХЕ.1.1.3, ХЕ.1.1.4, ХЕ.1.1.8, ХЕ.1.1.9, ХЕ.1.1.10, ХЕ.1.1.12, ХЕ.1.2.10, ХЕ.1.5.1, ХЕ.1.6.1, ХЕ.1.6.2; ХЕ.2.1.1, ХЕ.2.1.5, ХЕ.2.1.7, ХЕ.2.6.1, ХЕ.2.6.2, ХЕ.2.6.3; ХЕ.3.1.8, ХЕ.3.6.1, ХЕ.3.6.2, ХЕ.3.6.3, ХЕ.3.6.4. ХЕ.3.1.2, ХЕ.3.1.8.
3.	Атоми. Најмање честице хемијских елемената	9	5	4	налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику / ХЕ.1.1.6, ХЕ.1.1.8; ХЕ.2.1.2; ХЕ.3.1.2, ХЕ.3.1.4.
4.	Атоми, молекули и јони који изграђују супстанце	12	7	5	објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;

					представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци / ХЕ.1.1.1, ХЕ.1.1.2, ХЕ.1.1.3, ХЕ.1.1.4, ХЕ.1.1.5, ХЕ.1.1.6, ХЕ.1.1.8, ХЕ.1.1.10, ХЕ.1.1.11; ХЕ.2.1.1, ХЕ.2.1.2, ХЕ.2.1.4; ХЕ.3.1.1, ХЕ.3.1.3, ХЕ.3.1.4, ХЕ.3.1.7.
5.	Хомогене и хетерогене смеше	11	6	5	објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце / ХЕ.1.1.1, ХЕ.1.1.2, ХЕ.1.1.4, ХЕ.1.1.5, ХЕ.1.1.6, ХЕ.1.1.7, ХЕ.1.1.8, ХЕ.1.1.9, ХЕ.1.1.10, ХЕ.1.1.11, ХЕ.1.1.12, ХЕ.1.2.10, ХЕ.1.6.1; ХЕ.2.1.2, ХЕ.2.1.3, ХЕ.2.1.5, ХЕ.2.1.6, ХЕ.2.1.9, ХЕ.2.1.10; ХЕ.3.1.1, ХЕ.3.1.3, ХЕ.3.1.4, ХЕ.3.1.5, ХЕ.3.1.7, ХЕ.3.1.8.
6.	Хемијске реакције и израчунавање	14	6	8	изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;

					напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса / ХЕ.1.1.5, ХЕ.1.1.6, ХЕ.1.1.8; ХЕ.2.1.2, ХЕ.2.1.4, ХЕ.2.2.2; ХЕ.3.1.4., ХЕ.1.1.1, ХЕ.1.1.2, ХЕ.1.1.4, ХЕ.1.1.5, ХЕ.1.1.6, ХЕ.1.1.7, ХЕ.1.1.8, ХЕ.1.1.10, ХЕ.1.1.12, ХЕ.1.6.1, ХЕ.1.6.2; ХЕ.2.1.8, ХЕ.2.1.9, ХЕ.2.1.10, ХЕ.2.6.1, ХЕ.2.6.2, ХЕ.2.6.3.; ХЕ.3.1.1, ХЕ.3.1.2, ХЕ.3.1.3, ХЕ.3.1.5, ХЕ.3.1.9, ХЕ.3.6.1, ХЕ.3.6.2, ХЕ.3.6.3, ХЕ.3.6.4.
7.	Водоник и кисеоник и њихова својства	11	5	6	опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа / ХЕ.1.1.1, ХЕ.1.1.2, ХЕ.1.1.4, ХЕ.1.1.5, ХЕ.1.1.6, ХЕ.1.1.7, ХЕ.1.1.8, ХЕ.1.2.1, ХЕ.1.2.2, ХЕ.1.2.3, ХЕ.1.2.4, ХЕ.1.2.5, ХЕ.1.2.6, ХЕ.1.2.7, ХЕ.1.2.8; ХЕ.2.1.2, ХЕ.2.1.4, ХЕ.2.2.1, ХЕ.2.2.3, ХЕ.2.2.4; ХЕ.3.1.2, ХЕ.3.1.8, ХЕ.3.2.1, ХЕ.3.2.2, ХЕ.3.2.3, ХЕ.3.2.4, ХЕ.3.2.5, ХЕ.3.2.6.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 7. РАЗРЕД

Назив предмета: Биологија							Разред: Седми
Циљ:		Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.					
Број теме	Назив теме	Садржај теме	Број часова			Исходи – по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције
			Укупно часова	Часови обраде	Остали часови		
1.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Улога и значај једра у метаболизму ћелије. Деоба ћелије (хромозоми, настајање телесних и полних ћелија). ДНК и појам гена (алел, генотип, фенотип) Прво Менделово правило, крвне групе, трансфузија и трансплантација. Наслеђивање пола. Наследне болести. Животни циклуси биљака и животиња. Смена генерација. Једнополни и двополни организми. Значај и улога полног размножавања.	8	3	5	– прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; – упореди бесполно и полно размножавање; – идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промену броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији; – одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији; – шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу;	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА	Основни принципи организације живих бића. Појам симетрије – типични примери код	31	13	18	– одреди положај организма на дрвету живота на основ	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција,

	ЖИВОТА	једноћелијских и вишећелијских организама; биолошки значај. Симетрија, цефализација и сегментација код животиња. Присуство/одсуство биљних органа, (симетрија и сегментација код биљака). Ћелије са специфичном функцијом: мишићне, крвне, нервне, ћелије затварачице... Грађа и улога ткива, органа, органских система и значај за функционисање организма. Компаративни преглед грађе главних група биљака, гљива и животиња – сличности и разлике у обављању основних животних процеса на методски одабраним представницима.				прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; – упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе; – користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива;	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Основни принципи систематике (Карл Лине, биномна номенклатура). Приказ разноврсности живота кроз основне систематске категорије до нивоа кола и класе. Докази еволуције, фосили и тумачење филогенетских низова (предачке и потомачке форме, прелазни фосили).	6	3	3	– разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомних кључева; – повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила;	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Састав и структура популација. Популациона динамика (природни прираштај и миграције).	11	4	7	– идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима;	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно

		Абиотички фактори и биотички односи као чиниоци природне селекције (адаптације). Мреже исхране. Животне области. Конвергенција и дивергенција животних форми. Заштита природе. Заштита биодиверзитета.				– илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције; – упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима; – повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; – анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; – идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране; – предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима;	учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Примери наследних болести. Особине и грађа вируса. Болести изазване вирусима. Имунитет, вакцине. Пулс и крвни притисак. Прва помоћ: повреде крвних судова (практичан рад). Принципи уравнотежене исхране и поремећаји у исхрани. Значај правилног чувања, припреме и хигијене намирница;	16	10	6	– анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; – идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); – планира време за рад, одмор и рекреацију; – доведе у везу измењено	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву,

		тровање храном. Промене у адолесценцији. Здрави стилови живота (сан, кондиција, итд). Последице болести зависности – наркоманија.			понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; – аргументује предности вакцинације; – примени поступке збрињавања лакших облика крварења; – расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.	Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	46
За друге типове часа	26

Број наставних тема	8
Број наставних јединица	46

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

ЦИЉ наставе географије је да омогући ученицима да стекну и усвоје знања о природногеографским и друштвеноекономским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору. Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету. Применом различитих метода и облика рада потребно је усвојити исходе предвиђене планом.

ЗАДАЦИ наставе географије су вишеструки. Настава географије треба да допринесе:

- стицању знања о основним објектима, појавама и процесима у васиони;
- картографском описмењавању, употреби географских карата и других извора информација у процесу учења и истраживања и у свакодневном животу;
- стицање знања о објектима, појавама и процесима у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу;
- разумевању узрочно-последичне повезаности појава и процеса у географском омотачу;
- развијању географског мишљења заснованог на повезаности и међусловљености географских појава и

процеса у простору и времену; - развијању естетских опажања и осећања проучавањем и упознавањем природних и других феномена у геопростору; - развијању ставова о превентиви, заштити и унапређивању животне средине; - развијању толеранције, националног, европског и светског идентитета; - стицању знања, развијању вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање и њихову примену у свакодневном животу; - развијању опште културе и образовања ученика
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Садржај предмета се остварује кроз часове редовне и допунске наставе применом различитих метода и облика рада поштујући индивидуалне разлике ученика. Подстиче се самосталност и креативност ученика, са циљем што веће мотивисаности ученика за усвајањем географских знања и вештина. Такође, ученицима који имају већа интересовања пружа се могућност рада у географској секцији.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Биологија, историја, српски језик, математика, ликовна култура, информатика и рачунарство
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Географија 7, уџбеник за седми разред основне школе, Дејан Шабић Снежана Вујадиновић
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Универзитетски уџбеници, популарни часописи (Национална географија, Геа..), садржаји са интернета

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Регија и регионална географија	2	1	1	- дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе, ртове; - проналази на карти државе проучаване регије и именује
2.	Географске регије Европе	20	13	7	
3.	Азија	16	11	5	

4.	Африка	13	8	5	их; • приказује на немој карти: континенте, океане, мора, облике разуђеност обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове; • класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију;
5.	Северна Америка	8	5	3	
6.	Јужна Америка	5	3	2	
7.	Аустралија и Океанија	5	3	2	
8.	Поларне области	3	2	1	• анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; • објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; • проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; • укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; • тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; • описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; • доведе у везу природне ресурсе са степеном

				економске развијености појединих регија и одабраних држава; • уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија; • објасни формирање политичке карте света; • објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; • доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; • препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; • анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; • изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда

					заснива највише на експлоатацији нафте и угља; • истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; • описује улогу међународних организација у свету.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	37
За друге типове часа	35

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	37

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Задачи наставе историје су да ученици, уочавајући узрочно-последичне везе, разумеју историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности које су одредиле развој људског друштва, и да упознају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа и држава. - стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе историје сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе историје буду у пуној мери реализовани - да ученици разумеју историјске

догађаје, појаве и процесе, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...).

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Током остваривања програма потребно је уважити високу образовну и мотивациону вредност активних и интерактивних (кооперативних) метода наставе/учења те кроз све програмске целине доследно осигурати да најмање једна трећина наставе буде организована употребом ових метода. У настави користити, најмање у трећини случајева, задатке који захтевају примену наученог у разумевању и решавању свакодневних проблемских ситуација препоручених од стране Министарства и Завода, а приликом оцењивања обезбедити да су ученици информисани о критеријумима на основу којих су оцењивани. Дужина и значај периода који се изучава у седмом разреду основног образовања и васпитања, а обухвата четири века људске историје, захтевају велику пажњу у избору наставних садржаја. Програм садржи најважније догађаје, појаве и процесе, као и знамените личности које су обележиле раздобље од краја XV века до седамдесетих година XIX века. Кључни садржаји у оквиру наставних тема дати су у заградама које се налазе иза назива наставних јединица. Наставник има слободу да сам одреди распоред и динамику активности за сваку тему уважавајући циљеве и задатке предмета. Пожељно је овако осмишљен програм допунити садржајима из локалне прошлости, чиме се код ученика постиже јаснија слика о томе шта од историјске и културне баштине њиховог краја потиче из овог периода (положај под турском или хабзбуршком влашћу, учешће у устанцима, револуцији 1848–49. или ослободилачким ратовима 1876–1878...). Савлађујући наставни програм историје ученици седмог разреда, осим што стичу знања о догађајима, појавама и процесима из прошлости, добијају и подстицаје за свој интелектуални развој. Они се, учећи историју, вежбају у логичком закључивању и схватању узрочнопоследичних веза. Историја је изузетно погодан наставни предмет за подстицање развоја критичког мишљења, односно за разликовање чињеница од претпоставки, података од њихове интерпретације и битног од небитног. Због тога је од посебног значаја којим ће методским приступом да се обрађују наставни садржаји. Наставник, поред тога што креира своја предавања, осмишљава и планира на који начин ће се ученици укључити у образовно-васпитни процес. Није битно да ли је ученичка активност организована као индивидуални рад, рад у пару, малој или великој групи, као радионица или домаћи задатак, већ колико и како „уводи” у прошле догађаје, односно колико подстиче ученике да се дистанцирају од садашњости и сопственог угла гледања. Да би схватио догађаје који су се збили у прошлости, ученик мора да их оживи у свом уму, у чему велику помоћ пружа употреба различитих историјских текстова, карата и других извора историјских података (документарни и играни видео и дигитални материјали, музејски експонати, илустрације, као и обиласци културно-историјских споменика и посете установама културе). Коришћење историјских карата је од изузетне важности јер оне омогућавају ученицима не само да на очигледан и сликовит начин доживе простор на коме се неки од догађаја одвијао, већ им и помажу да прате промене на одређеном простору кроз време. Настава историје има утицаја и на развијање језичке и говорне културе јер историјски садржаји богате језички фонд ученика. Наравно, потребно је да се све речи и појмови који су непознати или недовољно добро познати ученицима прецизно објасне. Где год је могуће, треба 20 избегавати појмове високог нивоа апстрактности. Како немају сви ученици једнак дар за вербално изражавање, наставник ће

позитивно вредновати када се ученик добро сналази на историјској карти, поставља промишљена питања или вешто аргументује у дискусији, чак и онда када је његово изражавање, посматрано по броју речи, сиромашно. У раду са ученицима треба имати у виду интегративну функцију историје, која у образовном систему, где су знања подељена по наставним предметима, помаже ученицима да постигну целовито схватање о повезаности и условљености биолошких, географских, економских и културних услова живота човека кроз простор и време. Треба се чувати фрагментарног, изолованог знања историјских чињеница јер оно има најкраће трајање у памћењу и најслабији трансфер у стицању других знања. Постоји природна веза историје са другим обавезним и изборним наставним предметима (географија, српски језик, ликовна култура, музичка култура, народна традиција, свакодневни живот у прошлости, верска настава, грађанско васпитање...) и зато је пожељна сарадња између предметних наставника, која се може остваривати на различите начине (редовна настава, додатни рад, слободне активности, излети и екскурзије...).

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик и књижевност

Географија

Ликовна култура

Грађанско васпитање

Верска настава

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Весна Димитријевић, *Историја 7, уџбеник са одабраним историјским изворима*, Вулкан знање, Београд, 2020.

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Х.Иналцик, Османско царство, Београд 1974.

С.Јовановић, Вође француске револуције, Београд 1920.

Ч.Попов, Грађанска Европа, Нови Сад 1989.

А.Беселиновић, Р.Љушић, Српске династије, Нови Сад 2002

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	

1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	4	2	2	- поређи различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; - анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; - разуме основне одлике позног новог века (од Индустрijске револуције до Првог светског рата), као и његове хронолошке и просторне оквири; - процени и вреднује своја постигнућа из претходне школске године решавањем иницијалног теста; - разуме значај аудио-визуелних историјских извора за проучавање историје позног новог века
2.	2. ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКЕ ДРЖАВЕ И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине 19. века)	28	15	13	- анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; - уме да образложи узроке и последице Индустрijске револуције на конкретним примерима; - уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; - повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом; - разуме и пореди положај и начин живота радника, нарочито деце, током Индустрijске револуције и данас; - препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); - анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; - доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; - образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; пореди историјске

					појаве; сагледа улогу и значај истакнутих личности у датом историјском контексту; презентује, самостално или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ;
3.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКЕ ДРЖАВЕ И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 19. ВЕКА	20	10	10	- анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; - учава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; - наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; - поређи положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; - учава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; - изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском историјом, на основу датих примера; - сагледа улогу и значај истакнутих личности у датом историјском контексту; - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку;
4.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКЕ ДРЖАВЕ И НАРОД НА ПОЧЕТКУ 20. ВЕКА	20	10	10	- наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; - препознаје основне карактеристике различитих идеологија;

					■ анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; ■ уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; ■ препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); ■ изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском историјом, на основу датих примера; ■ употреби податке из графикана и табела у једноставном истраживању; ■ препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; ■ идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; ■ уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни).

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72

Број наставних тема	5

Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу,

коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

ИСХОДИ По завршетку ове теме ученик треба да:	ОБЛАСТ/ТЕМА (препоручени број часова)	САДРЖАЈИ	ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
- повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; - повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; - анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; - истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству; - повеже занимања у области производних техника и технологија са сопственим интересовањем;	1. Животно и радно кружење (6)	- Појам, улога и развој машина и механизма. - Потрошња енергије у домаћинству и могућности уштеде. - Утицај дизајна и правилне употребе техничких средстава на здравље људи. - Зависност очувања животне средине од технологије. - Професије (занимања) у области производних техника и технологија.	- Оспособљен да повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада. - Оспособљен да, методом истраживачког рада, открије и препозна предности и недостатке убрзаног развоја технике и технологије. - Кроз употребу алата, машина и уређаја схватио утицај њиховог дизајна на постизање комфора, безбедности при раду и очување здравља. - Изградио свест о неопходности очувања животне средине при коришћењу технике и технологије. - Оспособљен да препозна могућности уштеде енергије у домаћинству и смањење трошкова коришћења исте. - Упознат са подручјима човековог рада и производње, занимањима и пословима у области машинске технике. области електротехнике и мехатронике.

• разликује врсте транспортних машина; • повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; • провери техничку исправност бицикла; • демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда;	2. Саобраћај (6)	•Машине спољашњег и унутрашњег транспорта. •Подсистеми код возила друмског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони). •Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају	• Упознат са машинама спољашњег и унутрашњег транспорта и њиховим главним карактеристикама. • Упознат са погонским, преносним, управљачким и кочионим подсистемима код возила друмског саобраћаја. • Схватио значај исправности наведених подсистема код возила друмског саобраћаја са безбедоносног становишта. • Оспособљен да самостално провери и подеси техничку исправност бицикла.
• самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; • користи CAD технологију за креирање техничке документације; • образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета; • управља моделима користећи рачунар; • објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; • објасни улогу и значај	3. Техничка и дигитална писменост (18)	•Специфичности техничких цртежа у машинству. •Ортогонално и просторно приказивање предмета. •Коришћење функција и алата програма за CAD. •Употреба 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета. •Основне компоненте ИКТ уређаја.	• Оспособљен да самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање. • Оспособљен да користи рачунарске апликације у оквиру CAD технологије за креирање техничке документације. • Упознат са појмом и улогом интерфејса у управљању и контроли. • Упознат са могућностима употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета. • Оспособљен да управља моделима користећи

вештачке интелигенције и примену у свакодневном животу		• Управљање и контрола коришћењем рачунарске технике и интерфејса. • Вештачка интелигенција – појмови; примери технологија управљаних вештачком интелигенцијом	рачунар. • Упознат са улогом основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја. • Упознат са улогом и значајем вештачке интелигенције и применом у свакодневном животу • Схватио значај и улогу рачунарске технике код функционисања и коришћења савремених апарата и уређаја. • Оспособљен да самостално користи савремене ИКТ уређаје.
• аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; • идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене; • користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; • врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени	4. Ресурси и производња (20)	• Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине. • Материјали у машинству (пластика, метали, легуре и др.). • Мерење и контрола – појам и примена мерних средстава (мерила). • Технологија	• Упознат са значајем рационалног коришћења расположивих ресурса и принципима очувања животне средине. • Оспособљен да идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене. • Оспособљен да користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења. • Оспособљен да правилно

одговарајуће мере заштите на раду; • објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру; • образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; • објасни основе конструкције робота; • класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом;		обrade материјала у машинству (обрада материјала са и без скидања струготине, савремене технологије обраде). • Елементи машина и механизма (елементи за везу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи). • Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња. • Појам, врсте, намена и конструкција робота (механика, погон и управљање). • Погонске машине – мотори (хидраулични, пнеуматски, топлотни). • Моделовање погонских машина и/или школског мини робота.	и безбедно користи алате и машине за обраду метала уз одговарајућу примену мера заштите на раду. • Оспособљен да објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру. • Упознат са савременим производним машинама у машинској индустрији и значајем њихове примене у појединачној и серијској производњи. • Стекао основна знања о конструкцији и функционисању робота. • Упознат са предностима роботизације производних процеса у односу на стандардне. • Оспособљен да класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом на практичним примерима из сопственог окружења.

- самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; - изради производ у складу са принципима безбедности на раду; - тимски представи идеју, потупак израде и производ; - креира рекламу за израђен производ; - врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; - процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).	5. Конструкторско моделовање (22)	- Проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка. - Самосталан/тимски рад на пројекту. - Израда техничке документације изабраног модела ручно или уз помоћ рачунарских апликација. - Реализација пројекта - израда модела коришћењем алата и машина у складу са принципима безбедности на раду. - Представљање идеје, поступака израде и производа. - Процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума. - Употреба електронске	- Оспособљен да самостално проналази информације потребне за израду модела машинске конструкције користећи ИКТ-е. - Оспособљен да самостално/ тимски дефинише задатак у оквиру мини пројекта и представи алгоритам израде производа од идеје до реализације. - Оспособљен да самостално или у групи, у оквиру мини пројекта израде макете/модела, креира планску документацију користећи рачунарске апликације. - Оспособљен да самостално или у оквиру групе практично израђује изабрани модел производних машина, саобраћајних средстава, транспортних машина и уређаја или претварача енергије. - Оспособљен да самостално открива и решава једноставне техничке и технолошке проблеме применом природних законитости у пракси. - Стекао радне навике, осећај економичног искоришћења материјала и рационалног одабира

		кореспонденције са алата. циљем унапређења производа. •Одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела. •Креирање рекламе за израђен производ.	• Схватио предности тимског рада и међусобне сарадње при реализацији пројекта. • Стекао основне предузетничке компетенције. • Оспособљен да одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова. • Оспособљен да правилно вреднује туђи и самовреднује сопствени рад. • Оспособљен да самостално представи свој производ у оквиру маркетинга.

Кључни појмови садржаја: машинство, саобраћај, техничка документација, енергетика, заштита личне безбедности и животне средине, предузимљивост и иницијатива.

ОБЛАСТ/ТЕМА	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	КЉУЧНЕ РЕЧИ ПО ОБЛАСТИМА:
1. Животно и радно окружење	Да би се достигли исходи за ову област потребно је повезивати садржаје осталих области са примерима са којима се ученици готово свакодневно срећу, стимулисати их да препознају утицај технологије на живот и рад у свом окружењу као и да стекну знања о томе како су људи до сада решавали проблеме у борби за преживљавање. Појам и улогу машина и механизма и њихово коришћење у окружењу треба представити ученицима што је могуће више на практичним примерима користећи доступна наставна средства и мултимедије.	- машинство - професије (занимања) у области машинства

	Потребно је упутити ученике да проналазе и откривају предности и противречности убрзаног развоја технологије методом истраживачког рада у групама. Посебну пажњу треба обратити утицају технологије на животну средину, а нарочито на експлоатацију сировина, загађење ваздуха производњу токсичних отпада и њихов утицај на климатске промене. Препорука је да се што више користе мултимедијални материјали, како готови, тако и они које су ученици израдили. На животну средину веома утиче и енергетска ефикасност. Да би ученици што лакше усвојили појам уштеде енергије, потребно је упутити их да на примеру свог домаћинства истраже колика је потрошња енергије, који су највећи потрошачи и шта би било најбоље учинити да би се потрошња смањила. Ово је потребно остварити задајући ученицима да прикупе и обраде податке о потрошњи појединих доступних уређаја и укупној количини потрошене енергије на месечном нивоу. У зависности од средине, може се истраживати и потрошња горива (грејање, самостални превоз, пољопривредне машине) и могућности уштеде. У оквиру активности у којима користе машине и алате ученици су готово свакодневно изложени утицају дизајна на конфорно и безбедно руковање машинама и уређајима. Без дубљег задирања у појам ергономије објаснити ученицима како је добар дизајн предуслов за квалитетнији и безбеднији рад, као и на који начин се треба прилагодити (став, правилно држање, безбедна растојања од машина, екрана) ради постизања комфора и очувања здравља.	
2. Саобраћај	Област која се односи на саобраћај се реализује у континуитету као важна компонента саобраћајног васпитања. На почетку реализације ове области подсетити ученике да су у претходним разредима	• спољашњи и унутрашњи транспорт • Подсистеми код возила друског саобраћаја (погонски,

	учили о саобраћајним системима, намени, функционисању и организацији саобраћаја у оквиру саобраћајних објеката, као и о правилима и прописима за регулисање друмског саобраћаја која се, пре свега, односе на пешаке и бициклисте као учеснике у саобраћају. Посебно нагласити да је тежиште исхода у претходна два разреда било на безбедном понашању и преузимању личне одговорности ученика за понашање у саобраћају. У седмом разреду тежиште је на саобраћајним средствима која се користе и њиховим најважнијим подсистемима (погонски, преносни, управљачки и кочиони). У складу са исходима ову област треба реализовати у два корака. У првом кораку фокус је на основним деловима саобраћајних средстава и њиховим најважнијим подсистемима друмског саобраћаја са безбедносног аспекта. Други део треба реализовати у области Ресурси и производња са аспекта елемената машина и механизма (елементи за пренос снаге и кретања, елементи за везу, специјални елементи) и са енергетског аспекта (погонске машине и мотори). Уз помоћ мултимедије упознати ученике са машинама и њиховим главним карактеристикама спољашњег (бицикли, mopеди/мотоцикли, аутомобили, камиони, аутобуси, возови, бродови, авиони) и унутрашњег транспорта (дизалице, виљушкар, транспортери, лифтови). При реализацији ових садржаја посебно назначити наведене подсистеме код бицикла, mopеда и аутомобила. Оспособити ученике да самостално провере и подесе техничку исправност бицикла (упављачки, преносни и кочиони систем, пнеуматике, висину седишта, осветљење и др.) и демонстрирају поступке одржавања бицикла или mopеда. За остваривање ових исхода користити школски бицикл и постер mopеда.	преносни, управљачки, кочиони).

3. Техничка и дигитална писменост	Ова област се ослања на усвојена знања ученика из техничког цртања у претходним разредима. Потребно је упознати и оспособити ученике за ортогонално и просторно представљање предмета и коришћење рачунарских апликација за CAD. У оквиру апликације ученици најпре креирају модел користећи 2D приказ на основу података које читају са техничког цртежа. Коришћењем 3D модела ученици активирају основне технике дизајна са циљем самосталног креирања техничког цртежа у складу са стандардима. Креирати вежбу у оквиру које ученици анализирају елемент сложеније геометрије, израђују модел користећи CAD и рендерују га. Ученике треба упознати са наменом основних електронских компоненти рачунара и осталих ИКТ уређаја. Уколико временски оквир дозвољава, ученике упознати и са начином функционисања појединих компоненти, али на елементарном нивоу препоручено коришћењем рачунарских симулација и анимација. Код ученика треба развити свест о значају коришћења рачунарске технике у апаратима, уређајима и производним процесима и објаснити појам и улогу интерфејса у управљању и контроли. Уколико школа поседује одговарајућу опрему, реализовати вежбе у којима ће ученици управљати моделом користећи рачунар и интерфејс или исту активност реализујте коришћењем рачунарских симулација. Како је за реализацију садржаја везаних за <i>вештачку интелигенцију</i>, у овом разреду предвиђена два часа, неопходна је добра организација часа како би ученике упознали са појмом и применом <i>вештачке интелигенције</i>. То подразумева да излагање наставника треба подкрепити унапред припремљеним мултимедијалним садржајима, пре свега када је у питању примена <i>вештачке интелигенције</i>. Разговор са ученицима о овој теми почети са питањима која подстичу ученике на	• техничка документација • Вештачка интелигенција • интерфејс технологија и роботика • машинско учење

	размишљање о појму „интелигенција“, а затим и „вештачка интелигенција“ (машинска интелигенција коју везујемо за рачунаре, роботiku итд.). Кроз неколико питања навести ученике на размишљање и дискусију о томе колико су упознати са појмом вештачке интелигенције кроз коришћење „паметних“ уређаја, као што су паметни телефони, таблети, прегледом интернета, гледањем научно-фантастичних филмова или долажењем до других информација путем различитих медија. При објашњењу појма вештачке интелигенције не треба инсистирати на учењу дефиниције (јер дефиниција има више) већ ученицима представити вештачку интелигенцију као подобласт рачунарства чији је задатак развијање програма (софтвера) који ће омогућити рачунарима да размишљају и да се понашају интелигентно, на сличан начин као што се понаша и размишља човек. Ученицима објаснити да се почетак развоја вештачке интелигенције везује за прве рачунаре и роботизоване машине. Каснијим усавршавањем ИКТ-а, роботике, мехатронике и других наука, све више се развијала и област вештачке интелигенције. Објаснити ученицима термин – „машинско учење“ (<i>machine learning</i>) који се везује за вештачку интелигенцију. Машинско учење је подобласт вештачке интелигенције чији је циљ конструисање алгоритама и рачунарских система који су способни да се адаптирају на нове ситуације и уче на бази искуства. Навести примере примене вештачке интелигенције, са акцентом на области које се изучавају у оквиру Програма наставе и учења из Технике и технологије, као што су: роботика (хуманоидни, индустријски роботи и др.), саобраћај (прототипови првих аутономних аутомобила, интелигентни саобраћајни системи), паметни градови (паметне куће, паметни уређаји), ИОТ технологија, пољопривреда (паметни системи за наводњавање и др.), здравство (дијагностиковање болести пацијената, „паметни болнички кревети“ и др.), интернет (лакши и бржи одабир садржаја код претрага на интернету, код филтрирања нежељене поште, код разних сервиса за превођење (нпр. Гугл	

	преводиоца итд.), бизнис, економија и трговина (боље пословање привредних субјеката) итд. Препорука је да се наставна тема о <i>вештачкој интелигенцији</i> реализује после наставне теме <i>Управљање и контрола коришћењем рачунарске технике и интерфејса</i> или после наставне теме <i>Појам, врсте, намена и конструкција робота</i>, јер ће ученици најлакше моћи да разумеју појам вештачке интелигенције кроз садржаје из роботике у којој је највише и заступљена.	
4. Ресурси и производња	Упознати ученике са значајем рационалног коришћења ресурса и принципима очувања животне средине. Уколико има могућности, организовати посету установи или погону чија је делатност директно или индиректно везана за наведене принципе. Поставити ученицима задатак за самосталан рад у оквиру кога ће у свом домаћинству истражити у којој мери и на који начин се они остварују. Уз практичне примере и реалне моделе навести ученике да закључе који се материјали најчешће користе у машинству и због којих њихових својстава. Демонстрирати правилно коришћење прибора за мерење и контролу у машинству и реализовати практичне вежбе са истима. Објаснити улогу елемената машина и механизма и демонстрирати њихов рад на моделу или путем рачунарске симулације. Потребно је увести ученике у карактеристике обраде материјала који се користе у машинству, практично демонстрирати операције и реализовати једноставну вежбу водећи рачуна о безбедности ученика. Илустровати савремене технологије обраде материјала и по могућности организовати посету производном погону који их користи. Упознати ученике са савременим производним машинама у машинској индустрији и значајем њихове примене у појединачној и серијској производњи. Увести појам роботике и објаснити њен значај у савременој индустрији. Уколико постоји могућност,	• Енергетика • заштита личне безбедности и животне средине • Роботика • Погонске машине-мотори

	демонстрирати рад школског робота или користити рачунарску симулацију. Упознати ученике са основама конструкције робота и улогом појединих делова. Роботику повезати са наставним садржајима као што су информатичка технологија, машине и механизми, енергетика и технологија обраде материјала. Реализацију ових садржаја урадити уз корелацију са наставом Информатике и рачунарства. Ученицима представити класификацију погонских машина – мотора и илустровати њихову примену на практичним примерима из учениковог окружења.	
5. Конструкторско моделовање	У овом делу програма ученици кроз практичан рад примењују претходно стечена знања и вештине. Садржаје треба реализовати кроз ученичке пројекте, од графичког представљања замисли, преко планирања, извршавања радних операција, маркетинга до процене и вредновања. Наставити са алгоритамским приступом у конструкторском моделовању посебно у приступу развоја техничког стваралаштва - од идеје до реализације. Ова тема се односи на израду модела разних машина и уређаја који су засновани на основним елементима и принципима рада машина и механизма (елементима за везу, за пренос снаге и кретања, специјални елементи). То се односи на моделовање производних машина, саобраћајних средстава, транспортних машина и уређаја, претварача енергије и др. Један од аспекта употребе рачунара и периферних уређаја је и у функцији управљања техничким системима и процесима (интерфејс – систем веза са рачунаром) и конструкцијом робота. Реализацију ових садржаја урадити уз корелацију са наставом Информатике и рачунарства. Пошто се ученици слободно опредељују за одређену активност у оквиру дате теме, један од корака ка дефинисању свога пројекта, је проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка. Потребно је да ученици користе податке из различитих извора, самостално проналазе информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ и адекватну	• стварање идеје • дефинисање задатка • алгоритам • планска документација • реализација пројекта • самовредновање • предузимљивост • иницијатива

	литературу. Исто тако, мора се водити рачуна о принципу економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду. У пројект се може укључити и више ученика (тимски рад) уколико је рад сложенији, односно ако се ученици за такав вид сарадње одлуче. У сврху боље координације чланова тима треба упутити ученике на употребу електронске кореспонденције са циљем унапређења рада на реализацији пројекта. Избор модула активности прилагодити постојећим условима рада тј. опремљености кабинета за Технику и технологију алатима и материјалом. Приликом израде техничке документације изабраног модела, ручно или уз помоћ рачунарских апликација, примењивати научено: просторно приказивање предмета, ортогонално пројектовање као и специфичности техничког цртања у области машинства. Треба настојати да се остварује континуитет информатичке писмености с циљем да ученици науче да користе рачунар за цртање и израду презентација. По завршетку радова треба организовати представљање идеје од које се пошло, поступака израде и готовог производа. У овој етапи се врши и процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др.). На основу утрошеног материјала, енергије и рада реализатори (појединац или тим) треба да искажу оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела. У складу са предузетничким аспектима, реализатори треба да израде и одговарајуће материјале за рекламе за израђени производ.	

Наставни предмет *техника и технологија* намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

Програм наставе и учења за седми разред оријентисан је на остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет *техника и технологија*. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у пет наставних тема: *животно и радно окружење, саобраћај, техничка и дигитална писменост, ресурси и производња и конструкторско моделовање*.

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре креира свој годишњи-глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Дефинисани исходи олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на ниво конкретне наставне јединице.

Наставник је у планирању, припреми и остваривању наставе и учења аутономан. За сваки час треба планирати и припремити средства и начине провере остварености пројектованих исхода.

Ученици у седми разред долазе са извесним знањем из области технике и технологије која су стекли у предходним разредима, као и са одређеним животним искуствима у коришћењу различитих уређаја и учествовања у саобраћају. На томе треба градити даље стицање знања, овладавање вештинама водећи рачуна да су изузетно важни исходи овог предмета формирање правилних ставова према техници и технологији где је човек лично одговоран за њихову употребу и злоупотребу, као и за заштиту животне средине. Реализацијом вежби ученици откривају и решавају једноставне техничке и технолошке проблеме, упознају примену природних законитости у пракси, формирају свест о томе како се применом технике и технологије мења свет у коме живе.

Програм наставне и учења из *технике и технологије* захтева разноврстан методички приступ с обзиром на различитост функција и карактера појединих делова програмских садржаја, као и психофизичких могућности ученика. За успешно остваривање програма, односно циља учења, потребно је организовати наставу у складу са следећим захтевима:

- уводити ученике у свет технике и савремене технологије на занимљив и атрактиван начин, чиме се подстиче њихово интересовање за техничко стваралаштво;
- омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду;
- систематизовано излагати ученике проблемским ситуацијама - расподела комплексних задатака на низ једноставнијих захтева, идентификовање елемента које ученик мора узети у разматрање приликом решавања проблемских ситуација, као и подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато;
- обезбедити услове да ученици на најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на правилну примену техничких средстава и технолошких поступака;
- не инсистирати на запамћивању података, поготову мање значајних чињеница и теоријских садржаја који немају директну примену у свакодневном животу;
- ради што успешније корелације одговарајућих садржаја, усклађивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика, неопходна је стална сарадња са наставницима *информатике и*

рачунарства, физике, математике, хемије, биологије и ликовне културе, у циљу развоја међупредметних компетенција;

- приликом конкретизације појединих садржаја, нарочито упознавања нових и савремених технологија, у обзир узимати специфичности средине и усклађивати их са њеним потребама.

С обзиром да је настава *технике и технологије* теоријско-практичног карактера, часове треба остваривати са одељењем подељеним на групе, односно са **највише 20 ученика**. Програм наставне и учења треба остваривати на спојеним часовима.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1. Рад с подацима и информацијама
2. Решавање проблема
3. Сарадња
4. Дигитална компетенција
5. Одговоран однос према здрављу
6. Компетенција за учење
7. Одговорно учешће у демократском друштву
8. Естетичка компетенција
9. Комуникација
10. Одговоран однос према околини

Заступљеност компетенције по наставним областима:

1. **Животно и радно окружење:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10
2. **Саобраћај:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10
3. **Техничка и дигитална писменост:** 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10
4. **Ресурси и производња:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
5. **Конструкторско моделовање:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Напомена: Наведени бројеви, десно од одговарајуће наставне области, указују да се развија и постоји нека од горе наведених компетенција означених бројевима од 1 до 10.

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДОВАЊЕ НАСТАВЕ:

У процесу оцењивања поребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност).

Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, потребно је обавити са групом, тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање).

Вредновање активности, код индивидуалног рада, се врши праћењем заступљености следећих показатеља:

Однос према раду	Активно учествовање у настави	Исказано интересовање и мотивација	Сарадња са другима	Степен самосталности

На крају сваког полугодишта уноси се оцена сваком ученику за активност у дневник.

- У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукцију
- Прликом сваког вредновања постигнућа ученику ће се дати повратна информација која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.
- Наставник са ученицима договора показатеље на основу којих сви могу да прате напредак учењу
- Ученици се уче да размишљају о квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој раду напредили.
- Оцењивање треба да постане инструмент за напредовање учењу.
- На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима планира се процес учења и бирају погодне стратегије учења.

- Праћење и информсање ученика о напредовању врши се континуирано дијагностички, формативно исумативно.
- Напредовање ученика прати се писаним белешкама, а ниво усвојености васпитно-образовних исхода бројчаномоценом.
- На крају наставне године изражава се закључна оцена наставног предмета која укључује свекомпоненте.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	18
За друге типове часа	18

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Развијање интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формирање естетске перцепције и музичког укуса, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Упознавање с музиком и инструменталним облицима барока и класицизма.

Упознавање живота и дела репрезентативних композицтора епоха.

Упознавање жичаних, градитељских школа, симфонијског оркестра и народних инструмената.

Слушање световне и духовне музике барока и класицизма.

Слушање вокалних, вокално-иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних омпозитора, дела традиционалне народне музике.

Певање песама по слуху и из нотног текста солмизацијом.

Извођење дечијих, народних и уметничких игара;^[1]

Свирање из нотног текста дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим нструментима.

Усвајање нових елемената музичке писмености.

Расзвијање стваралачких вештина.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Фронтални

У групи

У паровима

Индивидуални

Комбиновани

Монолошка метода

Дијалошка метода

Хеуристичка метода

Рад на тексту

Слушање аудио примера

Перцепција музичких предмета

Самостални писмени и графички радови ученика

Истраживачки рад ученика

Практични рад ученика

Метода демонстрације

Игровне активности

Комбиновани рад

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик и књижевност^{[1][2]}_{SRP}

Историја

Страни језици^{[1][2]}_{SRP}

Математика^{[1][2]}_{SRP}

Биологија ^{[1][2]} Географија ^{[1][2]} Ликовна култура ^{[1][2]} Физичко и здравствено васпитање Информатика и рачунарство Верска настава /Грађанско васпитање
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Музичка култура за 7. разред ОШ, аутор: Јасмина Чолић и Маријана Савов Стојановић, Вулкан знање
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Музичка култура за 7. разред ОШ, аутор: Јасмина Чолић и Маријана Савов Стојановић, Вулкан знање Методика општег музичког образовања за основну школу, аутор: Нада Ивановић, Завод за уџбенике Музичка енциклопедија, група аутора, Југословенски лексикографски завод Музички инструменти, Дејан Деспић, Универзитет уметности у Београду Хисторија музике, аутор: Ј. Андреис, Школска књига, Загреб

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
I	ЧОВЕК И МУЗИКА	20	10	10	Ученик ће бити у стању да: повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали;

					• наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма; • уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; • објасни како је музика повезана с другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота); извођачке и техничке могућности инструмената; • разликује музичке форме барока и класицизма; • идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; • идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба.
II	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	7	4	3	Ученик ће бити у стању да: • препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку; • опише начин добијања

					тона код жичаних инструмената; • препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила.
III	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Слушање музике заступљено је на свим часовима, без обзира на наставну јединицу, тему и садржај часа.			Ученик ће бити у стању да: • препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку; • препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; • објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота); извођачке и техничке могућности инструмената; • разликује музичке форме барока и класицизма; идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма.
IV	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	9	4	5	Ученик ће бити у стању да: • изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално

					и у групи; • користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; • примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; • понаша се у складу с правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; критички просуђује утицај музике на здравље.
V	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Музичко стваралаштво заступљено је на свим часовима, без обзира на наставну јединицу, тему и садржај часа.			Ученик ће бити у стању да: • комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; • учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; • изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); • учествује у школским приредбама и манифестацијама; користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

Напомена: Наставне теме се прожимају у оквиру једног часа.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	16
За друге типове часа	20

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	31

ЦИЉ ПРЕДМЕ: Ученик развијаја стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава се за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Развијање сензибилитета за ликовно изражавање кроз простор, композицију, различите ликовне технике, комуникацију и уметност уопште.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА Мотивациони разговори који подстичу интересовање, одушевљење, имагинацију и позитивну емотивну реакцију, као и настава која обезбеђује задовољство у раду. Кратко упутство и саветовање током рада.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Српски језик и књижевност, математика, биологија, историја, музичка култура..

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:Ликовн култура за 7.разред Ђорђевић,Игњатовић

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: Историја уметности Јансон,часописи,репродукције слика

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обрад у	Остал е типов е часов а	
1.	Простор и композиција	19	11	8	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; – обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите

					уметности и/или уметност и технологију; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; – разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.
2.	Комуникација	13	6	7	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; – обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; култура и епоха; – уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације;

					– представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; – разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.
3.	Уметност око нас	4	2	2	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; – предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; – разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	108
За обраду новог градива	28
За друге типове часа	80

Број наставних тема	10
Број наставних јединица	108

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: спровођење комплетних активности у складу са циљем предмета
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
практичан рад
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
- информатика - биологија - историја - математика - физика - ликовно
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1	1. Атлетика	24	4	20	– примени комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег обима и интензитета у самосталном вежбању; – сврсисходно користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим ситуацијама; – упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања уз помоћ наставника са вредностима за свој узраст; – примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу; – примени атлетске дисциплине у складу са правилима; – развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике; – одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; – примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности; – изведе елементе одбојкашке технике; – примени основна правила одбојке; – користи елементе технике у игри; – примени основне тактичке елементе спротских игара; – учествује на такмичењима између одељења; – изведе кретања у различитом ритму; – игра народно коло; – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; – изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – преплива 25 m техником краула, леђног краула и прсном техником; – процени своје способности и вештине у води; – скочи у воду на ноге и на главу; – рони у дужину у складу са својим могућностима; – поштује правила понашања у води, и око водене средине; – уочи ризичне ситуације у води и око ње; вреднује утицај примењених вежби на

				организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; – процени последице недовољне физичке активности; – примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; – примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима; – решава конфликте на друштвено прихватљив начин; – пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности; – прихвати победу и пораз; – уважи различите спортове без обзира на лично интересовање; – примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; – повеже значај вежбања за одређене професије; – вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; – подстиче породицу на редовно вежбање; – повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; – коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; – користи здраве намирнице у исхрани; – разликује корисне и штетне додатке исхрани; – примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; – правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; – чува животну средину током вежбања; – препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; – води рачуна о репродуктивним ограничавањима приликом вежбања.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ИНФОРМАТИКЕ ЗА 7. РАЗРЕД

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Уџбеник: Информатика и рачунарство 7, аутори: Милош Папић, Далибор Чукљевић, Вулкан Знање

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова			
		Обрада	Утврђивање	Остали типови часа	Укупно
1	ИКТ	2		8	10
2	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ			4	4
3	РАЧУНАРСТВО	2		12	14
4	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК		8		8
УКУПНО		4	8	24	36
СВЕГА ЧАСОВА					36

Редни број и назив наставне теме	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Опште међупредметне компетенције
ИКТ	– разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; – објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гиф анимацију; – креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;	Дигитална Естетичка Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	– разликује појмове URL, DNS, IP адреса; – објасни појмове хипервеза и хипертекст; – креира, форматира и шаље електронску пошту; – обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; – препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; – сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; – подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;	Дигитална Естетичка Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама

РАЧУНАРСТВО	– уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; – употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; – планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; – проналази и отклања грешке у програму;	Дигитална Естетичка Компетенција за учење Решавање проблема Рад са подацима и информацијама
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	– проналази и отклања грешке у програму; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка: – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.	Сарадња Дигитална Естетичка Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама

ПРЕДЛОГ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА НАСТАВНИКА (према наставним јединицама)

Редни број и назив наставне теме	Р. б. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Утврђивање	Остали типови часа
1. ИКТ	1.	Обележавање логичке структуре и генерисање прегледа садржаја текстуалног документа			1
	2.	Карактеристике рачунарске графике	1		
	3.	Карактеристике рачунарске графике	1		
	4.	Рад у програму за растерску графику			1
	5.	Рад у програму за растерску графику			1
	6.	Рад у програму за векторску графику			1
	7.	Рад у програму за векторску графику			1
	8.	Рад у програму за векторску графику			1

	9.	Израда гиф анимација			1
	10.	Коришћење алата за снимање екрана			1
2. Дигитална писменост	11.	URL, DNS, IP адреса. Хипервеза и хипертекст			1
	12.	Електронска пошта, креирање налога, слање и пријем поште			1
	13.	Електронска пошта (контакти, безбедност, нежељена пошта)			1
	14.	Рад на дељеним документима			1
4. Пројектни задатак	15.	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења		1	
	16.	Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима		1	
	17.	Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима		1	
	18.	Вредновање резултата пројектног задака		1	
3. Рачунарство	19.	Синтакса програмског језика Python			1
	20.	Петље			1
	21.	Сложене структуре података (листе, торке)	1		
	22.	Сложене структуре података (скупови, речници)	1		
	23.	Графика у Python-у			1
	24.	Подешавање положаја и избор боје објекта			1
	25.	Цртање дужи и изломљених линија			1
	26.	Цртање готових облика			1
	27.	Цртање комбиновањем облика			1
	28.	Цртање помоћу релативних координата			1

	29.	Цртање помоћу релативних координата			1
	30.	Цртање помоћу петљи			1
	31.	Цртање помоћу петљи			1
	32.	Додавање текста, слика, звука			1
4. Пројектни задатак	33.	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења		1	
	34.	Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима		1	
	35.	Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима		1	
	36.	Вредновање резултата пројектног задатка		1	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ПРЕДМЕТА МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	16
За друге типове часа	20

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	16

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Сврха програма слободне наставне активности <i>Моја животна средина</i> је да се ученици

оспособе за мултидисциплинарно изучавање проблема из домена очувања животне средине и одрживог развоја, остваривање својих идеја кроз различите пројекте и даљи професионални развој.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

У програму су предложене четири теме: *Еколошки отисак и опстанак, Управљање отпадом, Рециклажа, ремедијација и поновна употреба добара и сировина и Обновљиви извори енергије.*

Програм је тако конципиран да фаворизује активности ученика, повезивање њиховог школског и ваншколског искуства, учење путем решавања проблема, сарадњу и тимски рад, као и употребу савремених технологија у образовне сврхе. Препоручује се употреба модификованих предавања (добро структурирано, систематично и кратко представљање најважнијих елемената теме/садржаја), затим различитих врста презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима. Потенцира се самосталност ученика у активном начину учења, а улога наставника је превасходно да уведу ученике у тему, представе кључне појмове садржава и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују.

За сваку тему наставник треба да припреми што више различитих материјала који имају функцију подстицаја, мотивисања ученика за рад на њима. Поред материјала (филмови, слике, приче, новински текстови...), то могу бити гостовања особа или посета установама. Избор подстицаја треба да одговара теми, узрасту ученика и њиховим интересовањима.

Како би се што боље остварила веза између садржаја програма и реалног живота пожељно је, кад год је то могуће, да се ученицима омогуће посете установама и институцијама у средини где живе, као и непосредни контакт са људима који имају интересантна животна и/или професионална искуства у вези са темом која се обрађује.

Број часова по темама и редослед тема нису унапред дефинисани. За сваку тему и наставне јединице у којима се она обрађује, потребно је формулисати исходе који су рефлексивни исходи за крај разреда и индикатора међупредметних компетенција, а садрже специфичности везане за конкретну тему/проблем.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Биологија, Географија, Техника и технологија, Информатика и рачунарство

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Програм се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени, већ се ученици подстичу да користе што различитије изворе информација и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развијају осећај

компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабривати да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима.

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ По завршетку програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	– образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; – формулише истраживачки задатак; – планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; – прикупи, одабере и обрати информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора; – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за	ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК Еколошки отисак. Биокапацитет. Еколошки дуг. Одрживи развој Еколошко право. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад. Депонија. РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА Секундарне сировине: папир, уља у исхрани,

	комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада; – учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју; – повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.	текстил, пластика. Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина. 3Р правила. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ Извори енергије. Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије. Предности и недостаци обновљивих извора енергије.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЗА ПРЕДУЗЕТНИШТВО ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	16
За друге типове часа	20

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ учења слободне наставне активности Предузетништво је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и предузимања одговорне улоге у савременом друштву.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Задатак слободне наставне активности Предузетништво је развој предузетничких компетенција, подршка професионалном развоју ученика као и припрема за сналажење у савременом свету рада који се мења услед технолошког развоја. Ослонац за остваривање програма представљају опште упутство које се односи на све слободно наставне активности, као и ово које изражава специфичности програма Предузетништво.
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
У реализацији планираих садржаја полази се од развоја међупредметних компетенција кроз активне позиције ученика и њихово активно учешће. Користе се задаци који од ученика захтевају примену наученог, а концепција програма заснована је на интересовањима ученика. Уз помоћ наставника, осмишљавају различите облике промовисања и продаје свог производа и остварују интеракцију са пословним сектором и потенцијалним купцима.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Грађанско васпитање, техника и технологија, информатика и рачунарство, математика
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

/

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Предузетништво – Жељка Ковачев

Предузетништво и менаџмент – Стево Јаношевац; Благоје Пауновић

Предузетништво, уџбеник за 3. и 4. разред средње стручне спреме –

Светислав Пауновић

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	УВОД	1		1	- Разумевање појма предузетништво - Разумевање значаја проучавања предузетништва за примену у свакодневном животу - Усвоје и прошире знања о одговорности, аргументовању, сарадњи и истрајности
2.	ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА	5	4	1	- ученици се оспособљавају да се информишу о производу на основу његове декларације развијају истраживачку радозналост - упознају се шта су то права потрошача и на који начин могу да их остваре
3.	СВЕТ РАДА	7	2	5	- ученици се упознају са појмовима професионални развој, професионална оријентација и селекција, форма и функција CV и мотивационог писма - усвоје и прошире знање о

					прављењу и презентовању производа, идеје или решења
4.	ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ	5	1	4	• стекну знања о тимском раду и лакшем решавању проблема у комуникацији са другима
5.	УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА	16	8	8	• ученици треба кроз практичан рад и симулацију рада привредног друштва да стекну јаснију слику о економском, финансијском функционисању предузећа • ученици ће савладати израду бизнис плана и евалуацију спроведених активности за промовисање производа или предузећа и уштеду средстава

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ДОМАЋИНСТВА ЗА 7. РАЗРЕД

Циљ :	Циљ слободне наставне активности домаћинство јесте да ученици стекну нова знања о улози породице у формирању културе понашања, становања, исхране, одевања и рада, као и да integriшу и унапреде претходно стечена знања и вештине, усвоје вредности и формирају навике у вези с важним активностима у свакодневном животу.
Задаци	- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе домаћинства сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе домаћинства буду у пуној мери реализовани - развијање свести о томе да култура становања, одевања, исхране и понашања која се стиче у породици доживотно утиче на културне потребе, навике и понашања ученика - стицање знања и вештина у вези с важним активностима у свакодневном животу и развијање способности примене стечених знања и умења у областима организације и функционисања савремене породице и домаћинства, културе становања, одевања и исхране - развијање вештина, ставова и навика одржавања одевних предмета и обуће, домаћинства и околине - развијање способности правилног и безбедног коришћења различитих средстава, оруђа и материјала у домаћинству - развијање знања о компонентама правилне исхране - развијање способности за поуздано и стручно коришћење различитих уређаја у домаћинству, нових информационих и комуникационих технологија - развијање еколошке свести о значају селективног прикупљања отпада у домаћинству и спремности да се сопственим активностима доприноси очувању здраве околине и стандарда квалитета живљења - развијање позитивних и конструктивних ставова о коришћењу научних сазнања за

	унапређивање квалитета живота - развијање сарадничких способности, способности слушања и уважавања мишљења других, способности изношења става и формулисања аргумената за изнети став - развијање свести о сопственим знањима и способностима.							
Број теме	Назив теме	Садржај теме	Број часова			Исходи – по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Начини и поступци остваривања програма за наставни предмет (облици, методе, процена и провера постигнућа, активности ученика и наставника...)	Корелација
			Укупно часова	Часови обраде	Остали часови			
1	САВРЕМЕН О ДОМАЋИН СТВО И ПОРОДИЦ А	Појам домаћинства. Појмови: култура (понашања, становања, исхране, одевања), културне потребе, навике и интересовања (1. језичко изражавање и комуникација; 2. сазнавање и ширење видокруга; 3. естетске потребе у свакодневном животу; 4. естетске уметничке потребе за доживљајем и за стваралачким изражавањем),	4	0	4	. - зна шта се подразумева под појмом домаћинство - зна значење појма породица; - зна значење појма култура - разуме улогу породице у формирању културних потреба као и формирању навика и интересовања које имају суштинску улогу у развоју културних потреба, креативног понашања и самоактуализац	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднује се процес и продукти учења. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша учење и резултат. Свака активност је прилика за процену напредовања и давања повратне информације (формативно проверавање), а	Историчја Српски и језик и књижевност Грађанско васпитање

		уметност (ликовне, примењене, музичке, драмске) и други сродни појмови. Савремено домаћинство и његова правилна организација. Савремена породица, односи у породици и њихово усклађивање. Услови за формирање здраве породице и фазе развоја.				ије - разуме односе породице и друштва кроз односе "ми" и "други" - разуме фазе породичног живота, односе у породици и потребе савремене породице.	ученике треба оспособљавати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета - Активности наставника објашњава, организује и реализује наставни процес -подстиче ученике на логичко размшљање и закључивање -Активности ученика -посматрају, активно учествују у комуникација-ма у наставном процесу, питају, дискутују	
2.	КУЛТУРА СТАНОВА ЊА	Појмови везани за културу становања: архитектура, пејзажна архитектура, грађевинарство, дизајн (ентеријера, намештаја, индустријски дизајн), индустрија	8	3	11	- разуме да постоје различите врсте стамбеног простора, могућности за његово економично и целисходно коришћење, као и могућности	-разговор са ученицима, стално праћење активности ученика и праћење осамостаљивања за извођење вежби,	- Техника и технологија Геогр

		(намештаја, покућства: беле технике, тепиха, расвете итд), занати (столарски, браварски, кујунџијски, ћилимарски, корпарски), примењене уметности (примењено сликарство и вајарство, конзервација и рестаурација) Породица и стан. Функционалне целине стана, њихове улоге и економично коришћење. Технички апарати у домаћинству. Безбедно руковање техничким апаратима у домаћинству. Околина стана и култура становања. Уређивање стана/куће, уређивање околине и школе. Селективно прикупљање и одлагање отпада у домаћинству.			прилагођавања потребама чланова породице - разуме сличности и разлике између традиционалног и савременог начина становања - развија навике хигијенског одржавања стамбеног простора и околине - формира ставове о естетским вредностима у области уређења стана и околине - разуме потребу за коришћењем различитог прибора и средстава за одржавање стана и околине	презентације Активности наставника -подстиче ученике да постављају питања - проналази примере из свакодневног живота и заједно са ученицима дискутује - помаже ученицима при извођењу практичног рада Активности ученика -повезује предходно стечена знања са новим и примењују га у свакодневном животу - активно учествују у припремању материјала за извођење наставе	афиша Биологија

		Вежбе: Израда симбола намештаја и основе стана за вежбање на уређењу стана. Израда макете са моделима за вежбање на уређењу стана или породичне куће. Компјутерско скицирање уређења стамбеног простора.						
3.	КУЛТУРА ОДЕВАЊА	Појмови везани за културу одевања: индустрија и занатство одевних предмета, примењена уметност (сценски костим, савремено одевање, дизајн текстила, дизајн накита, јувелирски занат, народна радиност итд.) Улога одеће и обуће. Материјали од којих се прави одећа (природни, вештачки, мешовити).	8	3	11	- развије способност разумевања односа између културних потреба, навика и интересовања и културе одевања којом се поред функционалних испољавају и естетске потребе у свакодневном животу (кроз дизајн одевних предмета, модну индустрију итд) - разуме функционалну и естетску улогу одеће и обуће - разуме сличности и разлике између традиционалног (ношња) и савременог одевања - зна разлике у својствима између природних и вештачких материјала - оспособи се да према својствима материјала бира одговарајући материјал у складу са наменом одеће и обуће - оспособи се за одговарајући избор средстава за одржавање одеће и обуће и њихово правилно коришћење.	- разговора са ученицима - увид у непосредни рад ученика - праћење активности ученика и његово ангажовање при изради	-

		Природни материјали: памук, лан, свила, вуна. Вештачки материјали: најлон, вискоза, ликра, гума. Избор тканине по критеријуму својстава тканине и намене одеће. Одржавање одеће и средства за одржавање одеће од памука, вуне, свиле, синтетичких материјала. Пеглање одеће и сезонско одлагање одеће и обуће. Вежбе: Испитивање својстава текстилних влакана и тканина и тумачење декларација на етикетама одеће и обуће. Упоредивање понашања природних и вештачких материјала на повишеној температури и под дејством избељивача. Уклањање мрља са одеће					вежбе Активности наставника - проналази примере из свакодневног живота и заједно са ученицима дискутује - помаже ученицима при прикупљању материјала Активности ученика - активно учествују у припремању	

		(технички бензин, избељивачи, савремене хемикалије за уклањање флека).					материјала за извођење наставног процеса	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ПРЕДМЕТА ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	21
За друге типове часа	15

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	36

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
- проширивање знања о људским правима, стављањем фокуса на њиховим карактеристикама (урођеност, универзалност, неотуђеност, недељивост); - разумевање значења појмова права и правде; схватање односа између права и правде; познавање улоге права у стварању појединачне и друштвене сигурности; -упознавање ученика са основним обележјима демократског друштва са фокусом на

парламент, његову функцију и надлежности, организацију и процедуре;

- оснаживање ученика да се одупру конформизму и различитим врстама притисака вршњака;

-развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање сопственог мишљења

-обучавање ученика за тимски начин рада

-развијање способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и деловања

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

-вербални (монологски и дијалогски);

-метод демонстрације (илустрације, цртежи, филмови, презентације);

-реализација интерактивних радионица;

-метод драматизације; искуствено учење

-учење путем открића;

-уобличавање и поимање личних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи;

-константно подстицање и одржавање интересовања и сазнајне мотивације ученика;

-јасно артикулисање циља активности и договор о правилима којих се придржавају сви учесници;

Одлучујућу улогу у начину остваривања програма наставе грађанског васпитања има сарадња између наставника и ученика. Наставник мора бити спреман да помогне ученицима да формирају позитивну слику о себи, да подстиче развој оних стилова понашања којима се штите људска права и јачају демократски и толерантни односи, да подрже ученике када им је тешко да се изразе или да слушају.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

- Српски језик

- Историја

- Информатика и рачунарство

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

/

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Грађанско васпитање за 7. разред – приручник за наставнике

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Људска права	7	6	1	– наведе и опише основне карактеристике људских права; – својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну одговорност у заштити свог здравља; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права;
2.	Демократско друштво	7	6	1	– образложи сврху постојања политичких странака; – аргументује потребу ограничења и контролу власти; – наведе кораке од предлагања до усвајања закона; – образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине;
3.	Процеси у савременом свету	8	7	1	– препозна и одупре се различитим облицима вршњачког при-

					тиска; – препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се;
4.	Грађански активизам	14	2	12	– учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ ЗА 7.РАЗРЕД

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	10
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	18
За друге типове часа	18

Р.бр.	Наставни садржај	Бр.часова	За обраду	За утврђивање и понављање
1.	Бог у кога хришћани верују јесте Св. Тојица: Отац, Син и Свети Дух (богослужбена сведочанства – крштење и евхаристија; библијска и светоотачка сведочанства)	3	1	2

2.	Отац, Син и Св. Дух су три вечне, конкретне личности.	4	2	2
3.	Св. Тројица је један Бог (нераздељивост Божанске природе и несливеност Божанских личности).	4	2	2
4.	Узрок Божијег постојања је Отац (библијска, евхаристијска, светоотачка и друга сведочанства).	4	2	2
5.	Бог Отац изражава своје слободно постојање као љубав према другој личности – према Сину и Св. Духу.	5	3	2
6.	Хришћанска антропологија (биће као заједница слободе).	2	1	1
7.	Антрополошке последице вере у Св. Тројицу.	4	2	2
8.	Кроз Литургију се пројављује Св. Тројица (Отац прима литургијски принос, Син, Исус Христос, приноси, а Св. Дух сабира све око Христа и сједињује с Њим).	4	2	2
9.	Крштење и Литургија као практично исповедање вере у Бога који је Св. Тројица.	2	1	1
10.	Св. Тројица у православној иконографији.	4	2	2
	УКУПНО ЧАСОВА:	36	18	18

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА И СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ У 8. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ ЗА 8.
РАЗРЕД

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	Слово о језику	9	8	17
2.	Вуковим стопама	13	5	18
3.	Трагање за идеалима	9	6	15
4.	Портрети	4	14	18
5.	Сеобе	5	7	12
6.	Обичаји	4	3	7
7.	У ратном вихору	6	11	17
8.	Глас љубави	10	6	16
9.	Магија читања	5	11	16
УКУПНО		65	71	136
СВЕГА ЧАСОВА		65	71	136

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:			
- Оспособљавање ученика за правилно коришћење српског језика у различитим комуникативним ситуацијама у говору и писању; - Развијање читалачке компетенције кроз читање и тумачење књижевних дела; - Подстицање имагинације и уметничког сензибилитета, естетског доживљавања и критичког мишљења; - Оспособљавање ученика за усмерено приступање делу различитим врстама читања; - Оспособљавање ученика за откривање различитих слојева и значења дела; - Стицање основних знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; - Стицање и развијање најширих хуманистичких знања; - Функционално повезивање садржаја различитих предметних области; - Развијање љубави према матерњем језику и неговање културноисторијске баштине			
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:			
- Поступно и систематично усвајање знања из граматике; - Проширивање ученичког знања о правопису, врсти и служби речи, реченици, грађењу речи, гласовним променама, синтагми и конгруенцији; - Проширивање знања о књижевнотеоријским појмовима; - Разумевање и тумачење идејног слоја текста; - Оспособљавање ученика за потпунију анализу ликова; - Усавршавање изражајног читања;проверавање, поављање и увежбавање садржаја из претходних разреда; - Навикавање ученика на коришћење правописа и различитих врста речника;			
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:			
Коришћење различитих метода и облика рада (монолошка, дијалогска, текстовна, комбинована метода)			
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:			
Историја, географија, верска настава, грађанско васпитање, биологија, музичка култура, ликовна култура			
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:			
– Александар Јерков, Анђелка Петровић, Катарина Колаковић, „Читанка 8, Српски језик и књижевност за осми разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2020. – Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, „Граматика 8, Српски језик и књижевност за осми разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2020.			
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:			
– Александар Јерков, Анђелка Петровић, Катарина Колаковић, „Читанка 8, Српски језик и књижевност за осми разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2020. – Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, „Граматика 8, Српски језик и књижевност за осми разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2020. – Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, Сунчица Ракоњац Николов, Данијела Милићевић, „Радна свеска 8, Српски језик и књижевност за осми разред основне школе”, Вулкан знање, Београд, 2020.			

Редни бр. и назив наставне	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Међупредметне компетенције	Стандарди

теме			
1. Слово о језику	– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – доследно примени правописну норму;	компетенција за учење решавање проблема сарадња рад са подацима и информацијама комуникација естетичка компетенција	CJ. 1.1.5. CJ. 1.1.7. CJ. 1.3.15. CJ. 1.3.17. CJ. 1.4.2. CJ. 1.4.4. CJ. 1.4.5.. CJ. 1.4.6. CJ. 2.2.4. CJ.2.2.5. CJ.2.4.2. CJ. 2.4.3. CJ. 2.4.5. CJ. 3.2.5 CJ. 3.4.3.
2. Вуковим стопама	– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – одреди стилске фигуре и разуме њихову	компетенција за учење решавање проблема сарадња рад са подацима и информацијама комуникација естетичка компетенција	CJ. 1.3.16. CJ. 1.3.17. CJ. 1.3.18. CJ. 1.3.19. CJ. 1.4.2. CJ. 1.4.3. CJ. 1.4.4. CJ. 2.1.7. CJ. 2.3.9. CJ. 2.4.4. CJ. 2.4.5. CJ. 3.2.5. CJ. 3.4.3.

	- улогу у књижевноуметничком тексту; – објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – именује дијалекте српског језика; – разуме постојеће језичке прилике у Србији; – користи речник, енциклопедију и лексикон; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – доследно примени правописну норму;		CJ. 3.4.4.
3. Трагање за идеалима	– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; – примени основна правила о распореду акцената; – разуме значење застарелих речи и неологизама; – препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију;	компетенција за учење решавање проблема рад са подацима и информацијама комуникација одговорно учешће у демократском друштву естетичка компетенција	CJ. 1.3.5. CJ. 1.3.12. CJ. 1.3.13. CJ. 1.3.14. CJ. 2.3.1. CJ. 2.3.4. CJ. 2.4.5. CJ. 2.4.6. CJ. 3.2.3. CJ. 3.4.6. CJ. 3.4.7.
4. Портрети	– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова,	компетенција за учење решавање проблема	CJ. 1.3.1. CJ. 1.3.4. CJ. 1.3.9. CJ. 1.3.10. CJ. 2.2.5.

	користећи књижевне термине и појмове; – повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – примени основна правила о распореду акцената; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – доследно примени правописну норму;	сарадња рад са подацима и информацијама комуникација одговорно учешће у демократском друштву естетичка компетенција	CJ. 2.3.1. CJ. 2.3.2. CJ. 2.3.3. CJ. 2.3.7. CJ. 2.3.8. CJ. 2.4.1. CJ. 2.4.2. CJ. 2.4.6. CJ. 2.4.7. CJ. 2.4.8. CJ. 3.1.4. CJ. 3.3.4.
5. Сеобе	– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-	компетенција за учење решавање проблема сарадња рад са подацима и информацијама комуникација естетичка компетенција	CJ. 1.1.4. CJ. 1.1.7. CJ. 1.2.6. CJ. 1.3.1. CJ. 1.3.4. CJ. 1.3.9. CJ. 1.3.10. CJ. 1.3.11. CJ. 2.1.3. CJ. 2.3.2. CJ. 2.3.3. CJ. 2.3.7. CJ. 2.3.8. CJ. 3.3.2. CJ. 3.3.4. CJ. 3.3.6. CJ. 3.4.6. CJ. 3.4.7.

	стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – напише приказ, расправу и краћи есеј; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – доследно примени правописну норму;		
6. Обичаји	– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – доследно примени правописну норму;	компетенција за учење решавање проблема сарадња рад са подацима и информацијама комуникација	CJ. 1.3.6. CJ. 1.3.8. CJ. 2.3.6. CJ. 2.4.2. CJ. 2.4.5. CJ. 3.3.5. CJ. 3.4.2. C. 3.4.3. CJ. 3.4.4.
7. У ратном вихору	– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – издвоји основне одлике књижевног рода и	компетенција за учење решавање проблема сарадња рад са подацима и информацијама комуникација одговорно учешће у демократском друштву естетичка	CJ. 1.2.2. CJ. 1.2.5. CJ. 1.3.8. CJ. 1.3.15. CJ. 2.3.5. CJ. 2.4.1. CJ. 2.4.2. CJ. 2.4.6. CJ. 2.4.7. CJ. 3.3.5. CJ. 3.4.3. CJ. 3.4.4. CJ. 3.4.5.

	врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – напише приказ, расправу и краћи есеј; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – доследно примени правописну норму;	компетенција	
8. Глас љубави	– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – уочи манипулацију у пропагандним текстовима; – повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – доследно примени правописну норму;	компетенција за учење решавање проблема рад са подацима и информацијама комуникација естетичка компетенција	CJ. 1.1.2. CJ. 1.1.7. CJ. 1.3.14. CJ. 1.4.5. CJ. 2.1.12. CJ. 2.1.6. CJ.2.2.5. CJ. 2.4.1. CJ. 2.4.2. CJ. 3.1.4. CJ. 3.2.5. CJ. 3.3.8. CJ. 3.4.2. CJ. 3.4.3. CJ. 3.4.5.
9. Магија читања	– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и	компетенција за учење	CJ. 1.1.2. CJ. 1.1.8. CJ. 1.2.5. CJ. 1.3.1.

	структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања. – објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; – именује дијалекте српског језика; – разуме постојеће језичке прилике у Србији; – издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију. – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – доследно примени правописну норму.	решавање проблема рад са подацима и информацијама комуникација одговорно учешће у демократском друштву естетичка компетенција	CJ. 1.3.2. CJ. 1.3.5. CJ. 1.3.6. CJ. 1.3.7. CJ. 1.3.8. CJ. 1.3.9. CJ. 1.3.10. CJ. 2.1.17. CJ. 2.3.1. CJ. 2.3.10. CJ. 2.3.11. CJ. 3.2.5. CJ. 3.3.4. CJ. 3.3.5. CJ. 3.4.1. CJ. 3.4.4. CJ. 3.4.8.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	68
За обраду новог градива	22

За друге типове часа	68

Број наставних тема	9
Број наставних јединица	68

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
- овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика - подстицање потребе за учењем енглеског језика - стицање свести о значају сопственог језика и културе у контакту са језицима и културама других народа - развијање такмичарског и истраживачког духа и отвореност према комуникацији са говорницима других језика
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Примењивати иновативне моделе наставе (пројектна настава, интерактивна настава) јер овакви видови наставе развијају мишљење код ученика и представљају најсложенији облик практичног, смисаоног и интензивног стицања знања. . - Стварати одговарајуће дидактичко-техничко окружење; - Примењивати више различитих наставних облика на једном часу (рад у пару, групни рад, индивидуални облик рада, фронтални облик рада у комбинацији са самосталним радом ученика), како са истоврсним, тако и са диференцираним задацима и садржајима; - Анализирати и вредновати рад и ефекте групног рада; - Створити повољну климу, - Одабрати адекватне методе учења; - Подстицати позитивну међузависност чланова;

- Подржати индивидуалну укљученост;
- Повезати теоријска знања са практичном наставом, како би ученици применили стечена теоријска знања;
- Вежбати са ученицима примену знања, употребу способности и коришћење вештина;
- Дobar избор наставне методе, која одговара карактеристикама наставне јединице или теме и која преовладава током наставне јединице или теме, али тако да се преплиће и допуњује са осталим наставним методама;
- Примена одговарајућих наставних средстава које ће утицати на аудио-визуелно-моторну перцепцију ученика, (чути, видети, рад);
- Наставна средства израђивати у сарадњи са ученицима и користити их у свакодневном раду;
- Уџбенике и друге изворе знања користити у свакодневном раду;
- Подстицати ученике да прате сопствено напредавање и да изграде одговоран однос према себи;
- Функционално објашњавати градиво, примењивати нове облике, методе и средства рада и на тај начин будити радозналост код ученика пружајући му могућност да пита, размишља, производи оригиналне идеје да открива нова значења и развија критичко мишљење.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

- Српски језик, историја, географија, биологија, музичка култура, ЧОС, физичко и здравствено васпитање

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

To the Top Plus 4, енглески језик за осми разред основне школе, осма година учења; уџбенички комплет: уџбеник, радна свеска и компакт диск (обавезни су за ученике); Аутори: H.Q. Mitchell, Marileni Malkogianni ; Издавач: „DATA STATUS”

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

-To the Top Plus 4, енглески језик за осми разред основне школе, осма година учења; уџбенички комплет: уџбеник, радна свеска и компакт диск (обавезни су за ученике); Аутори: H.Q. Mitchell, Marileni Malkogianni ; Издавач: „DATA STATUS”

-Teacher's book To the top plus 4, Аутори: H.Q. Mitchell, Marileni Malkogianni ; Издавач: „DATA STATUS”

Ред.број		Број	Број часова за	

наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	часова по теми	Обраду	Остале типове часова	ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
1.	TEEN AGE	10	2	8	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; - размењују информације које се односе на догађаје у садашњости; - разумеју сложеније исказе који се односе на описивање догађаја у прошлости; - размењују информације које се односе на искуства и догађаје у прошлости користећи сложенија језичка средства; - опишу сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи сложенија језичка средства у неколико везаних исказа; -разумеју основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика. -пишу обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договарају активности и једноставним језичким средствима обрађују/спомињу узрасно релевантне теме. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1.

					3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.22. 3.1.23 3.1.24. 3.1.25. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3.
2.	TRAVEL	9	3	6	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју сложеније исказе који се односе на описивање догађаја у прошлости; - размењују информације које се односе на искуства и догађаје у прошлости користећи сложнија језичка средства; - описују жива бића предмете користећи сложенија језичка средства; - размењују информације везане за дату комуникативну функцију; - разумеју и траже дозволе уз одговарајуће образложење и реагују на њих; - разумеју молбе и реагују на њих; - изражавају молбе користећи учтива језичка средства; -размењују информације, траже одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 2.3.7. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27.

					3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.6.
3.	TEAM SPIRIT	10	3	7	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове који се односе на изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова и намера у будућности; - размењују сложеније информације које се односе на изражавање предвиђања и одлука; - опишу планове, намере, амбиције, жеље, одлуке и предвиђања у будућности у неколико једноставнијих/сложенијих везаних исказа; - разумеју општи смисао и већину фраза и израза у текстовима на тему савремене музике. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3 3.3.4. 3.3.5. 3.3.6.
4.	THE FIRST WRITTEN TEST	3	0	3	-разумеју краће и дуже текстове који се односе на описивање предмета, као и краће и дуже текстове који се односе на

					описивање радњи, стања и појава у садашњости, прошлости и будућности; - размене сложеније информације које се односе на изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова, намера, жеља и амбиција у будућности. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.3.6.
5.	ACTION	9	4	5	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове који се односе на описивање предмета, као и краће и дуже текстове који се односе на описивање радњи, стања и појава у садашњости, прошлости и будућности; - опишу у неколико везаних исказа предмете, као и радње, стања и појаве у садашњости, прошлости и будућности; - разумеју сложеније исказе који се односе на тражење и давање информација везаних за спортске догађаје и реагују на њих; - разумеју значај циљног језика у контексту комуникације на глобалном нивоу. -разумеју основни смисао и могу да издвоје главне информације из аутентичних телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама које слушају/гледају у

					смисленим целинама. -пружи одговарајуће информације које се односе на филмску уметност. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.3. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 2.3.7. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.
6.	BEING HUMAN	9	4	5	- препознају и именују појмове који се односе на тему; -разумеју и саопштавају сложеније исказе који се односе на изражавање одлука и предвиђања -разумеју краће и дуже текстове који се односе на изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова и намера у будућности; - размењују сложеније информације које се односе на изражавање предвиђања и одлука; -разумеју краће и дуже текстове који се односе на описивање људи, њихових склоности, навика и искустава, као и на описивање обавеза и задужења; - размењују сложеније исказе који се односе на описивање људи, њихових склоности навика и искустава; - описују људе, њихове склоности, навике и искуства користећи сложенија језичка

					средства; - описују обавезе и задужења. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.6.
7.	COLOUR	9	3	6	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове који се односе на описивање догађаја у прошлости; - опишу догађаје у прошлости користећи једноставнија/ сложенија језичка средства; - разумеју и саопште сложеније исказе који се односе на преношење својих и туђих мишљења и речи у садашњости и прошлости; - упоређују и уочавају сличности и разлике у начину живота у земљама циљне културе и код нас. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26.

					2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 2.3.7. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.
8.	THE SECOND WRITTEN TEST	3	0	3	- разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене; - размени информације у вези са количином, димензијама и ценама - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства. 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.3.6.
9.	CONSUMER SOCIETY	6	3	3	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју сложенији опис предмета, радњи, стања и збивања; - опишу предмете, радње, стања и збивања

					користећи позната језичка средства; - разумеју сложеније исказе који се односе тражење и давање информација везаних за куповину и реагују на њих; - пруже одговарајуће информације које се односе на куповину; - разумеју и саопште исказе који се односе на изражавање количина и цена 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.3. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 2.3.7. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	68
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	44

Број наставних тема	7
Број наставних јединица	7

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Учење другог страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ширег и ужег окружења. Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или других страних језика на различите начине и у свим околностима које живот створи. Учење страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ужег и ширег окружења.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Општи стандарди ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

Посебни стандарди**СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ****1) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА**

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази

се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног

контакта.

2) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контингента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила.

Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

3) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе

/ циљних култура, познаје основне просторне и временске оквире развоја циљне културе

циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у

властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

- Примењивати иновативне моделе наставе (интегративна настава, пројектна настава, интерактивна настава) јер овакви видови наставе развијају мишљење код ученика и представљају најсложенији облик практичног, смисаоног и интензивног стицања знања.
- Стварати одговарајуће дидактичко-техничко окружење;
- Примењивати више различитих наставних облика на једном часу (рад у пару, групни рад, индивидуални облик рада, фронтални облик рада у комбинацији са самосталним радом ученика), како са истоврсним, тако и са диференцираним задацима и садржајима;
- Анализирати и вредновати рад и ефекте групног рада;
- Створити повољну климу,
- Одабрати адекватне методе учења;
- Подстицати позитивну међузависност чланова;
- Подржати индивидуалну укљученост;
- Развијати интерперсоналне и когнитивне способности;
- Повезати теоријска знања са практичном наставом, како би ученици применили стечена теоријска знања;
- Подстицати ученика да решавају проблеме, постављају питања и активно траже одговор из своје околине и окружења;
- Подстицати ученике да примењују знања из једне области у другој и самим тим формирају функционално знање;
- Вежбати са ученицима примену знања, употребу способности и коришћење вештина;
- Добар избор наставне методе, која одговара карактеристикама наставне јединице или теме и која преовладава током наставне јединице или теме, али тако да се преплиће и допуњује са осталим наставним методама;
- Примена одговарајућих наставних средстава које ће утицати на аудио-визуелно-моторну перцепцију ученика, (чути, видети, рад);
- Наставна средства израђивати у сарадњи са ученицима и користити их у свакодневном раду;
- Упућивање у начин процене сопственог напредовања ученика;
- Уџбенике и друге изворе знања користити у свакодневном раду;
- Подстицати ученике да прате сопствено напредавање и да изграде одговоран однос према себи;
- Функционално објашњавати градиво, примењивати нове облике, методе и средства рада и на тај начин будити радозналост код ученика пружајући му могућност да пита, размишља, производи оригиналне идеје да открива нова значења и развија критичко мишљење.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

15. FITNESS UND SPORT–Грађанско васпитање, српски језик, физичко васпитање,

информатика 16. UNSERE FESTE – Грађанско васпитање, српски језик, информатика 17. AUSTAUSCH - Грађанско васпитање, српски језик, енглески језик 18. BERLINER LUFT - Грађанско васпитање, српски језик, географија, историја, музичка култура, математика 19. WELT UND UMWELT - Грађанско васпитање, српски језик, географија, биологија, информатика 20. REISEN AM RHEIN - Грађанско васпитање, српски језик, географија 21. EIN ABSCHIED - Грађанско васпитање, српски језик, музичка култура
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ: •PRIMA PLUS A2.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 8. разред основне школе (трећа година учења) – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Cornelsen Data status •PRIMA PLUS A2.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 8. разред основне школе (трећа година учења) – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Cornelsen Data status
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: •PRIMA PLUS A2.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 8. разред основне школе (трећа година учења) – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Cornelsen Data status •PRIMA PLUS A2.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 8. разред основне школе (трећа година учења) – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Cornelsen Data status • Приручник за наставника за коришћење уџбеника; • Hueber Verlag – Schritt für Schritt ins Grammatikland Niveau A2 • DUDEN Großes Lexi-Wörterbuch • Cornelsen Beenen Lehrmittel

Ред. број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале појаве	
1.	Fitness und Sport	9	3	6	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.2. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.2.1. 3.2.2. 3.3.1. 3.3.3. 3.3.5.
2.	Unsere Feste	10	3	7	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12.

					2.1.15. 2.1.19. 2.1.21. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.5. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.18. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.3.1. 3.3.3. 3.3.5.
3.	Austausch	8	4	4	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.16. 1.1.18. 1. 1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.5. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.10. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.5.
4.	Berliner Luft	8	3	5	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.19. 1. 1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.17. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.
5.	Welt und Umwelt	10	4	6	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.22. 2.3.1. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.
6.	Reisen am Rhein	7	3	4	1.1.1.1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.19. 1. 1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.17. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.
7.	EinAbschied	10	4	6	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.19. 1. 1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.17. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.

					2.3.5. 2.3.6. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.10. 3.1.14. 3.1.17. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.5. 3.3.6.
	DIE SCHRIFTLICHEN KLASSE NARBEITEN(писменизадаци)	6	/	6	

ИСХОДИ НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ПО ТЕМАМА

1. FITNESS UND SPORT

- у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима
- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, појава, радњи, стања, збивања
- опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства
- извине се користећи мање сложена језичка средства
- разумеју једноставније текстове у којима се описују способности и умећа
- опишу радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа
- разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у садашњости
- размене информације о искуствима, догађајима и способностима у прошлости размене информације о искуствима, догађајима и способностима у прошлости
- разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости
- размене информације о искуствима, догађајима и способностима у прошлости

2. UNSEREFESTE

- разумеју једноставне текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости
- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, појава, радњи, стања, збивања
- опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства
- разумеју позиве на заједничке активности и одговоре на њих уз одговарајуће образложење
- упуте позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе
- затраже и пруже додатне информације у вези са позивима на заједничке активности
- разумеју једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих
- изражавају мишљење, слагање/неслагање и дају кратко образложење

3. AUSTAUSCH

- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, појава, радњи, стања, збивања
- опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства
- разумеју једноставније предлоге, савете
- упуте предлоге, савете користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе
- разумеју једноставније текстове који се односе на представљање и тражење/давање информација личне природе
- представе себе користећи једноставнија језичка средства
- у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима

- разумеју једноставнија питања која се односе на положај предмета у простору
- затраже и разумеју обавештења о положају предмета у простору
- разумеју позиве на заједничке активности и одговоре на њих уз одговарајуће образложење
- упуте позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе
- затраже и пруже додатне информације у вези са позивима на заједничке активности

4. BERLINERLUFT

- разумеју једноставније текстове који се односе на опис места
- опишу места користећи једноставнија језичка средства
- разумеју једноставне текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости
- разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију у простору и правац кретања и одговори на њих
- затраже и разумеју обавештења о оријентацији у простору и правцу кретања
- опишу правац кретања једноставнијим везаним исказима
- разумеју једноставније исказе који се односе на количину и цене
- размене информације у вези са количином и ценама
- разумеју уобичајене изразе у вези са жељама и реагују на њих
- изразе жеље једноставнијим језичким средствима

5. WELT UND UMWELT

- разумеју уобичајене изразе у вези са жељама и реагују на њих
- изразе жеље једноставнијим језичким средствима
- разумеју једноставније исказе који се односе на изражавање допадања/недопадања и реагују на њих
- изразе допадање/недопадање уз једноставно образложење
- разумеју једноставне текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости
- разумеју једноставније предлоге и савете
- упуте предлоге и савете користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе
- затраже и пруже додатне информације у вези са предлозима и саветима
- разумеју једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих
- изражавају мишљење, слагање/неслагање и дају кратко образложење

6. REISEN AM RHEIN

- разумеју једноставније текстове који се односе на опис места
- опишу места користећи једноставнија језичка средства
- разумеју једноставне текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости
- разумеју једноставније исказе који се односе на планове, намере и реагују на њих
- размене једноставније исказе у вези са плановима, намерама
- саопште шта они или неко други намерава
- разумеју једноставније предлоге и савете
- упуте предлоге и савете користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе
- затраже и пруже додатне информације у вези са предлозима и саветима
- разумеју једноставније исказе који се односе на количину и цене

- размене информације у вези са количином и ценама
- разумеју уобичајене изразе у вези са жељама и реагују на њих
- изразе жеље једноставнијим језичким средствима- разумеју уобичајене изразе у вези са жељама и реагују на њих
- изразе жеље једноставнијим језичким средствима

7.EINABSCHIED

- разумеју једноставне текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости
- разумеју уобичајене изразе у вези са интересовањима, осетима и осећањима и реагују на њих
- изразе интересовања, осете и осећања једноставнијим језичким средствима
- разумеју једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих
- изражавају мишљење, слагање/неслагање и дају кратко образложење
- честитају и захвале се користећи мање сложена језичка средства

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	136
За обраду новог градива	46
За друге типове часа	90

Број наставних тема	8
Број наставних јединица	136

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Ученике треба оспособити да:

- схвате потребу увођења логичког размишљања, као и индивидуалног приступа сваком задатку
- упознају и савладају основне рачунске операције у скуповима Z и Q и потпуно увежбају извођење тих операција, уз коришћење њихових својстава;
- могу да читају и састављају разне сложене изразе са рационалним бројевима и израчунају

њихову бројевну вредност; - упознају и умеју да решавају сложеније једначине и неједначине у скупу рационалних бројева; - сналажење у простору, употребу треће координате, - прикажу податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); - тумаче податке приказане табелом и графички; - наставник у току рада има прилику да ученицима који добро схватају простор, укаже на могућност уписивања техничких школа; - схвате да систем једначина са две непознате има примену у физици као и свим предметима у техничким школама; - избегавају учење формула напамет већ применом неколико познатих формула за квадрат, правоугаоник, троугао и круг, сами изведу формуле за базу и омотач;	
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:	
Наставне методе: дискусија, практични рад, цртање, илустрација цртежима и на панону, овладавање техникама рационалног учења... Облици рада: фронтални, групни, тимски рад и индивидуални.	
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:	
Географија, физика, ликовна култура, техника и технологија, историја,...	
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:	
Уцбеник математике, “Klett”, Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић	
Збирка задатака, „Klett“, Бранислав Поповић, Марија Станић, Ненад Вуловић, Сања Милојевић	

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	

	СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА	16	6	10	Ученик ће бити у стању да: – примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту. МА.1.3.1. МА.3.3.1. МА.1.3.2. МА.2.3.2. МА.3.3.6.
	ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН	13	7	6	Ученик ће бити у стању да: – анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; - уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту. МА.1.3.1. МА.2.3.2. МА.3.3.6.
	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	17	6	11	Ученик ће бити у стању да: – реши линеарну једначину и неједначину; реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, или неједначину. МА.1.2.1. МА.2.2.1. МА.3.2.1. МА.2.2.5. МА.3.2.5.

	ПРИЗМА	12	4	8	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама. МА.1.3.2. МА.1.3.4. МА.3.3.2. МА.2.3.4. МА.3.3.4. МА.3.3.6.
	ПИРАМИДА	11	4	7	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину четворостране пирамиде(основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; - примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама. МА.1.3.2. МА.1.3.4. МА.3.3.2. МА.2.3.4. МА.3.3.4. МА.3.3.6.
	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	13	5	8	Ученик ће бити у стању да: нацрта и анализира график линеарне функције. МА.1.2.4. МА.2.2.4. МА.3.2.4
	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ	12	5	7	Ученик ће бити у стању да: – реши систем линеарних једначина са две непознате; - реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате.

					МА.2.2.1. МА.3.2.1. МА.3.2.5.
	ВАЉАК, КУПА И ЛОПТА	21	9	12	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте; примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама. МА.1.3.3. МА.2.3.3. МА.3.3.3. МА.1.3.5. МА.2.3.5. МА.3.3.5.
	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	5		5	Ученик ће бити у стању да: - учествује у избору истраживачког пројекта и начина рада.
	ОБНАВЉАЊЕ ГРАДИВА ИЗ ПРЕТХОДНИХ РАЗРЕДА	4		4	
	ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	12		12	Поред програмом предвиђених 8 часова за израду и исправку писмених задатака, издвојена су још 4 часа за припреме за писмене задатке. Ови часови су издвојени јер по правилу не припадају једној од наставних области, на њима се систематизује знање из више наставних области.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ФИЗИКЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	68
За обраду новог градива	35
За друге типове часа	33

Број наставних тема	7
Број наставних јединица	35

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне законе природе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе физике буду у пуној мери реализовани
- развијање функционалне писмености,
- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици,
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама путем истраживања,
- подстицање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности и критичког мишљења,
- развијање вештине јасног и прецизног изражавања, - развијање логичког и апстрактног мишљења,
- разумевање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења,
- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја,
- развијање способности за примену знања из физике,
- уочавање и разумевање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине,
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи,
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Оперативни задаци:

Ученик треба да:

- разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу (време, маса, температура, рад, енергија, количина наелектрисања, електрични напон и струја) од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (брзина, убрзање, сила, јачина електричног и магнетног поља ...),
- уме да слаже и разлаже силу, јачину електричног поља...
- разликује различите врсте кретања (транслаторно, осцилаторно, таласно) и да зна њихове карактеристике,
- зна основне карактеристике звука и светлости
- зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи,
- разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто,
- примењује законе одржања (масае, енергије, количине наелектрисања),
- зна услове за настанак струје и Омов закон,
- прави разлику између температуре и топлоте,
- уме да рукује мерним инструментима,
- користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

- смањити укупну оптерећеност ученика,
 - растеретити важећи програм свих садржаја који нису примерени психофизичким могућностима ученика, методски унапредити излагање програмских садржаја
 - извршити бољу корелацију редоследа излагања садржаја предмета физика са математиком и предметима других природних наука.
1. излагање садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе,
 2. решавање квалитативних и квантитативних задатака,
 3. лабораторијске вежбе,
 4. коришћење и других начина рада који доприносе бољем разумевању садржаја теме (домаћи задаци, читање популарне литературе из историје физике и сл.)
 5. систематско праћење рада сваког појединачног ученика.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Математика, хемија, техничко образовање, географија, биологија

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Физика 8, уџбеник за 8.разред основне школе, Марина Радојевић ,KLETT збирка задатака са лабораторијским вежбама за осми разред основне школе, Марина Радојевић, KLETT
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Приручник за наставнике

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ (Ученик ће умети да...)
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Осцилаторно и таласно кретање	11	5	6	-повезује физичке величине које описују осцилације и таласе; -описује карактеристике звука, ултразвука и инфразвука и наводи примере примене ултразвука; -демонстрира и објасни: осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу - примењује превентивне мере заштите од буке
2.	Светлосне појаве	11	4	7	-анализира примере одбијања и преламања светлости, тоталне рефлексације(огледала, сочива) и користи лупу и микроскоп - демонстрира и објасни: појаву сенке, функционисање ока и корекцију вида

3.	Електрично поље	11	5	6	-демонстрира узајамно деловање наелектрисаних тела и објасни од чега оно зависи; - прикаже и опише електрично поље, израчуна силу којом поље делује на наелектрисује и повеже електрични напон и јачину електричног поља
4.	Електрична струја	20	10	10	-објасни провођење струје кроз метале, течности и гасове и упореди отпорности металних проводника на основу њихових карактеристика; - наводи и користи различите изворе струје(ЕМС) и зна да их разврста ради рециклаже; - познаје основне елементе електричног кола и уме да их повеже, изабере одговарајући опсег мерног инструмента, мери јачину струје и напона, одређује вредност отпорности редно и паралелно везаних отпорника и резултате прикаже табеларно и графички; - препозна основна својства наизменичне струје, уме да израчуна потрошњу електричне енергије у домаћинству и да се придржава основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу; - решава квантитативне, квалитативне и графичке задатке
5.	Магнетно поље	4	3	1	- описује узајамно деловање два паралелна проводника са струјом, деловање магнетног поља на струјни проводник и принцип рада електромотора и електромагнета;

					- објасни принцип рада компаса и природу земљиног магнетног поља; - користи компас и апликације за паметне телефоне за орјентацију у природи
6.	Елементи атомске и нуклеарне физике	8	5	3	-објасни структуру атомког језгра и нуклеарне силе; -опише радиоактивност, врсте зрачења, радиоактивне изотопе, познаје њихово дејство, примену и мере заштите; - разликује фисију и фузију и наводи могућности њихове примене
7.	Физика и савремени свет	3	3	0	-наведе и објасни примену физике у савременој медицини, техници и технологији

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ХЕМИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	68
За обраду новог градива	37
За друге типове часа	31

Број наставних тема	8
Број наставних јединица	37

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу, тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- омогућити ученицима да разумеју предмет изучавања хемије и да стекну основна знања о хемијским појавама, променама и законитостима;
- подстицање интелектуалног развоја ученика, развијање њихових стваралачких способности и критичког мишљења;
- омогућити ученицима да разумеју научни метод којим се у хемији долази до сазнања;
- корелацијом са сродним дисциплинама омогућити ученицима стицање целовите представе о природи и појавама које се у њој одигравају;
- оспособити ученике да користе хемијску терминологију, да разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина;
- оспособити ученике за извођење једноставнијих истраживања;
- стварати наставне ситуације у којима ће ученици до сазнања о својствима супстанци и њиховим променама долазити на основу демонстрационих огледа или огледа које самостално изводе, и развијати при том аналитичко и критичко мишљење;
- стварати наставне ситуације у којима ће ученици развијати експерименталне вештине, правилно и безбедно руковати лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама;
- указивати на потребу заштите природе, животне и радне средине;
- оспособити ученике да усвојена знања користе у свакодневном животу;

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

- континуирана припрема за часове(добро испланирати сваки час полазећи од оперативних задатака, према њима формулисати циљеве часа и изабрати методе које ће на датом садржају ученицима омогућити да формирају знања и вештине);
- планирање наставе на годишњем и месечном нивоу;
- користити што више активне методе рада које ће и ученику омогућити да буде што активнији и самосталнији у раду;
- подстицати ученике на истраживачки рад у школској лабораторији(хемијском кабинету), што ће омогућити и подстицати развој вестина и способности комуникације, изношења идеја, навођења аргумената, доношења одлука и преузимања одговорности;
- пратити ученичка постигнућа на сваком часу и омогућити им да кроз различите методе проверавања покажу свој напредак у учењу хемије;
- добро осмислити задатке за испитивање ученичких постигнућа и проверити да ли се њима проверава ниво знања прецизиран у опетативним задацима и у којој мери се подстиче формирање целовитог знања, односно формирање система појмова;
- што интересантније изводити наставу хемије, подстицањем критичког мишљења код ученика, и способности извођења закључака, дискутовања, извештавања;
- за објашњавање апстрактних хемијских појмова користити огледе које демонстрира наставник или ученици(уколико у школи не постоје супстанце за извођење огледа и лабораторијских вежби, оне се могу заменити супстанцама које се могу набавити у апотекама, продавницама или их ученици могу донети од куће);
- активности ученика треба планирати према оперативним задацима, наведеним уз сваку тему имајући у виду које способности ученици треба да развију;
- правилно бирати и комбиновати различите облике рада на часу;
- користити стручну литературу, Интернет, што ће ученицимапомоћи да анализирају неку појаву, дискутују, праве извештаје;
- комбиновати разне врсте дидактичких материјала илустрације, слике, графиконе, дијапозитиве;
- у сарадњи са ученицима правити нова наставна средства, повезати решавања рачунских задатака са експерименталним радом;
- упутити ученике на начине правилног извођења закључака, извештавања, понашања у

хемијској лабораторији, сређивања радног места и сл; - формирати код ученика способност доношења одлука у свакодневном животу, упутити их да обратe пажњу од ког произвођача купују неки производ одређеног хемијског састава, при чему треба да имају критички став према рекламним кампањама за производе; - истаћи на прави начин практичан значај сазнања у хемији за развој технологије и друштва у целини;
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
физика, биологија, географија, математика
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Татјана Недељковић, Драгана Анђелковић, Хемија за осми разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2021.
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Татјана Недељковић, Драгана Анђелковић, Хемија за осми разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2021. Татјана Недељковић, Драгана Анђелковић, Радна свеска из хемије за осми разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2021. Драгана Анђелковић, Татјана Недељковић, Збирка задатака са решењима из хемије за осми разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2021.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ	10	6	4	- правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; - изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; - наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; - испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; - испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему;
2.	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	10	5	5	- напише формуле и именује оксиде, киселине, базе; - испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база, препозна на основу формуле или назива представнике

					ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; - напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;
3.	СОЛИ	8	4	4	- напише формуле и именује соли; - испита, опише и објасни својства соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом;
4.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА	2	1	1	- разликује својства неорганских и органских супстанци и објашњава разлику на основу њихових структура; - препозна физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама;
5.	УГЉОВОДОНИЦИ	12	7	5	- напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; - разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом; - испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; - објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;
6.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	8	4	4	- испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; - објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;
7.	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	12	7	5	- опише физичка својства: агрегатно стање и растворљивост масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљивост витамина; - опише основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине; - објасни сапонификацију триацилглицерола и хидрогенизацију незасићених триацилглицерола, наведе производе хидролизе дисахарида и полисахарида и опише услове под којима долази до денатурације протеина; - наведе заступљеност у природи и улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у живим организмима и доведе их

					у везу са здрављем и правилном исхраном људи;
8.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	6	3	3	- изведе стехиометријска израчунавања и израчуна масену процентну заступљеност супстанци; - рукује супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи, придржава се правила о начину чувања производа и одлагању;

Садржаји програма ТЕМА	Образовни стандарди		
	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ	1.1.8. Значење термина: база и индикатор.	2.1.4. Саставља формуле најважнијих представника класе неорганских једињења и једначине хемијске реакције неутрализације.	3.2.1. Да су физичка и хемиска својства метала одређена структуром њихових атома - молекула.
	1.2.1. Основна физичка и хемијска својства метала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитет и реакција са кисеоником)	2.2.1. На основу назива оксида, киселина и база састави формулу ових супстанци	3.2.2. Хемијска својства оксида (реакција са водом, киселинама и хидроксидима).
	1.2.2. Веза између својства метала и њихове практичне примене.		3.2.4. Да општа својства база зависе од њихове структуре (реакција са киселинама и киселим оксидима).
	1.2.3. Да препозна метале (Na, Mg, Al, Fe, Zn, Cu, Pb, Ag, Au) на основу њихових физичких и хемијских својстава.		
	1.2.4. Да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења (оксиде и базе).		
	1.2.5. Примере оксида и база у свакодневном животу као и практичну примену ових једињења.		
	1.2.6. Основна физичка и хемијска својства оксида и база.		
	1.2.7. Утврди основна физичка својства оксида - база (аг. стање, боја, мирис).		
	1.2.8. Докаже кисело - базна својства супстанци помоћу индикатора.		
НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	1.1.6. Квалитативно значење симбола најважнијих хемијских елемената, формула, најважнијих представника класа, неорганских једињења и квалитативно значење хемијских једначина	2.1.4. Да саставља формуле најважнијих представника класа, неорганских једињења и једначине хемијских реакција супстанција.	3.1.9. Да изводи стехиометријска израчунавања

	реакције оксидације.		
	1.1.8. Значење следећих термина: оксидација, оксид, киселина, индикатор.	2.1.7. У огледима испитује својства супстанци и податке о супстанцама приказује табеларно или шематски.	3.2.1. Да су физичка и хемијска својства неметала одређена структуром њихових атома – молекула.
	1.1.9. Загрева супстанце на безбедан начин	2.1.8. Израчуна процентни састав једињења на основу формуле и масу реактанта и производа на основу хемијске једначине, тј да покаже на основу израчунавања да се укупна маса супстанци не мења при хемијским реакцијама.	3.2.2. Хемијска својства оксида (реакција са водом и киселинама)
	1.1.12. У једноставним огледима испита својства супстанци као и да та својства опише.	2.2.3. Експерименталним путем испита растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом.	3.2.3. Да општа својства киселина зависе од њихове структуре (реакција са хидроксидима, металима, карбонатима, бикарбонатима и базним оксидима)
	1.2.4. Да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења (оксиди киселине).	2.2.4. Испита најважнија својства киселина (реакција са карбонатима и металима)	
	1.2.5. Примере оксида, киселина у свакодневном животу као и практичну примену ових једињења.		
	1.2.6. Основна физичка и хемијска својства оксида и киселина.		
	1.2.10. Безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором.		
СОЛИ	1.1.8. Значење појма соли.	2.2.1. На основу назива соли састави формулу ових супстанци.	3.2.5. Да физичка и хемијска својства соли зависе од њихове структуре.
	1.2.5. Примере соли у свакодневном животу, као и практичну примену.	2.2.2. Пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе, бинарних једињења.	3.2.6. Изведе реакцију неутрализације.

	1.2.6. Основна физичка и хемијска својства соли.	2.1.4.. Да саставља формуле соли.	
	1.2.9. Испита растворљивост соли	2.1.7. У огледима испитује својства супстанци и податке и супстанци и податке о супстанцама приказује табеларно или шематски.	
ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА			
УГЉОВОДОНИЦИ	1.3.1. Формуле,називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника.	2.1.4. Саставља формуле представника угљоводоника.	3.3.1. Хемијске реакције угљоводоника.
	1.3.2. Основна физичка и хемијска својства угљоводоника.	2.3.1. Пише једначине хемијских реакција сагоревања угљоводоника.	3.3.2. Видове практичне примене угљоводоника на основу својства која имају.
	1.3.3. Практичан значај угљоводоника и примена у свакодневном животу.		3.3.3. Пише једначине хемијских реакција угљоводоника.
ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	1.3.1. Формуле називе и функционалне групе, алкохол, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естрата.	2.1.4. Саставља формуле најважнијих органских једињења (алкохола, киселина и естрата).	3.3.1. Хемијске реакције алкохола, карбонилских једињења, карбонилских киселина и естрата.
	1.3.2. Основна физичка и хемијска својства алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естрата.	2.3.1. Пише једначине хемијске реакције сагоревања алкохола.	3.3.2. Видове практичне примене, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естрата на основу својства која имају.
	1.3.3. Практичан значај алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина, естрата и примена у свакодневном животу.		3.3.3. Пише једначине хемијских једињења алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естрата.
БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	1.4.1. Данаведне физичка својства(агрегатно срање, растворљивост) масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама.	2.4.1. Најважније улоге масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима.	3.4.1. Основу структура молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине.

	1.4.2.Примере и саступљеност масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама.		3.4.2. Основна хемијска својства масти и уља(сапонификацију и хидролизу), угљених хидрата и протеина.
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	1.5.1. Значај безбедног поступања са супстанцама, начине њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине.		

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

Назив предмета: Биологија						Разред: Осми	
Циљ:		Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.					
Број теме	Назив теме	Садржај теме	Број часова		Исходи – по завршеној теми ученик ће бити у стању да:		Међупредметне компетенције
			Укупно часова	Часови обраде	Остали часови		
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Улога и значај појединачних ћелијских органела у метаболизму ћелије; Матичне ћелије; Принцип економичности грађе и функције живих бића; Улога и значај ензима; Надражљивост, проводљивост, контрактилност; Чулно-нервни систем животиња; Рефлекси и рефлексни лук; Ендокрини систем и хуморална регулација; Поремећаји функције	26	14	12 5у 3у+в 3в 1с	- повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; - повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција; - идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе;	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама

		нервног система, чула и ендокриног система; Неуротрансмитери, нервни импулси и синапсе; Хомеостаза - принцип повратне спреге; Фотосинтеза, ћелијско дисање, транспирација; Температурна регулација.				- илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини;	
2.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Одговорност за сповствено здравље и здравље других људи; Утицаји из спољашње и унутрашње средине на функције ендокриног система, нервног система и чула; Биолошки смисао адолесценције, родни и полни идентитет; Полно преносиве болести и адолесценција.	9	4	5 3у 2в	-одговорно се односи према свом здрављу; -изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; - повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона; -идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота;	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Календар живота; Велика изумирања врста; Излазак из воде на копно.	7	3	4 3у 1в	-доведе у везу промену животних услова са еволуцијом живота на планети; -истражи давно нестале екосистеме;	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву
4.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Активност гена и регулација животних циклуса;	7	4	3 2у	-повеже промене које се догађају у организму током	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција,

		Теорија еволуције; Постанак врста кроз еволуционе процесе; Еволуција човека.			1в	животног циклуса са активностима гена; -повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције;	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву
5.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Еволуција и развој екосистема; Концепт климакса; Симбиоза, симбиотски организми (лишајеви), микориза, азотофиксација; Капацитет средине и одрживи развој; Нестанак врста и фактори угрожавања (Н.І.І.Р.О концепт); Интродукција, реинтродукција и инвазивне врсте; Типични екосистеми Србије; Ретке, угрожене и широко распрострањене врста Србије; Последице глобалних промена.	19	9	10 6у 3в 1с	-установи узрочно-последичну везу између губитака врста у екосистему и негативних последица у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране; -критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи; -повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом карактеристичних врста које насељавају простор Србије; -истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања; -истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју;	Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Одговоран однос према здрављу, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Одговорно учешће у демократском друштву, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања

Ниво исхода	Одговарајући начин оцењивања
Памћење (навести, препознати, идентификовати...)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова.
Разумевање (навести пример, упоредити, објаснити,	Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци, есеји.

препричати...)	
Примена (употребити, спровести, демонстрирати...)	Лабораторијске вежбе, проблемски задаци, симулације.
Анализирање (систематизовати, приписати, разликовати...)	Дебате, истраживачки радови, есеји, студије случаја, решавање проблема.
Евалуирање (проценити, критиковати, проверити...)	Дневници рада ученика, студије случаја, критички прикази, проблемски задаци.
Креирање (поставити хипотезу, конструисати, планирати...)	Експерименти, истраживачки пројекти.

као и оцењивање са његовом сврхом:

Сврха оцењивања	Могућа средства оцењивања
Оцењивање наученог (сумативно)	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји.
Оцењивање за учење (формативно)	Посматрање, контролне вежбе, дневници рада ученика, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

Начини и поступци остваривања програма за наставни предмет:

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару

Методе рада: метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације

Провера постигнућа: наставни листићи, провера остварености исхода на крају сваког часа, тестови, решавање проблемских задатака, прављења мапа појмова

Активност наставника: мотивисање ученика за учење новог предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и извлаче закључке; оцењивање

активности ученика: слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	68
За обраду новог градива	43
За друге типове часа	25

Број наставних тема	6

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

ЦИЉ наставе географије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да ученицима пружи знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Србије. Ослањајући се на претходно стечена знања и умења ученика, настава географије ће им омогућити разумевање основних физичко- географских одлика наше земље и упознавање сложених друштвено- економских процеса и промена, како у нашој држави, тако и на Балканском полуострву, Европи и свету као целини.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

ЗАДАЦИ наставе географије су вишеструки. Настава географије треба да допринесе:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе географије сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе географије буду у пуној мери реализовани;
- картографском описмењавању, употреби географских карата и других извора информација у процесу учења и истраживања и у свакодневном животу;
- стицање знања о објектима, појавама и процесима у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу;
- разумевању узрочно-последничне повезаности појава и процеса у географском омотачу;
- развијању географског мишљења заснованог на повезаности и међусловљености географских појава и процеса у простору и времену;
- развијању естетских опажања и осећања проучавањем и упознавањем природних и других феномена у геопростору;
- стицању знања о основним појмовима о становништву, насељима и привреди и уочавању њиховог просторног размештаја;
- разумевању утицаја природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва, насеља и привредних делатности;
- упознавању улоге и значаја међународних организација за решавање економских, социјалних, културних и хуманитарних проблема у савременом свету;
- стицању знања о основним географским одликама Републике Србије и њеним регионалним целинама;
- развијању ставова о превентиви, заштити и унапређивању животне средине;
- развијању толеранције, националног, европског и светског идентитета;
- стицању знања, развијању вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање и њихову примену у свакодневном животу;
- развијању опште културе и образовања ученика;
- да ученици учествују у развоју своје заједнице као одговорни грађани;

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Садржаји наставног предмета се остварују на редовним часовима ,часовима допунске, додатне наставе и географске секције.Води се рачуна о индивидуалним карактеристикама сваког ученика и применом различитих метода и облика рада требало би да ученици буду мотивисани да самостално стичу нова знања како би процес учења био што успешнији.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик, математика, историја, биологија, ликовна култура, техника и технологија, информатика и рачунарство
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Географија 8, Дејан Шабић, Снежана Вујадиновић, ЛОГОС
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Универзитетски уџбеници, популарни часописи (Национална географија, Геа..), садржаји са интернета

Ред.број ј настав не теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часо ва по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обра ду	Остал е типов е часов а	
1.	ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА СРБИЈЕ	7	4	3	– анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; – одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; – учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; - анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије.
2.	ПРИРОДА СРБИЈЕ	25	16	9	– анализира тематске карте и статистичке податке и графички их

					приказује; – опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; – класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; – анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; – класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; – наводи начине коришћења вода Србије; – препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; - доводи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора
3.	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	26	16	10	– анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; – објашњава популациону динамику становништва Србије: -кретање броја становника, природни прираштај и миграције; – изводи закључке о утицају популационе динамике на структуру становништва у нашој земљи; – изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; – израђује и анализира графичке приказе структура становништва; – објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; – уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних

					делатности у нашој земљи; — доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи; -препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине.
4.	ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	4	3	1	— анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; -описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти.
5.	ЗАВИЧАЈНА ГЕОГРАФИЈА	2	1	1	— учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; — анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; — препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; — доводи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора; — анализира кретање броја становника, природни прираштај и миграције; — изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва; — изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; — израђује и анализира графичке приказе структура становништва; — објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља; — учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у

					локалној средини; – анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; – препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; – доводи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора; – анализира кретање броја становника, природни прираштај и миграције; – изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва; – изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; – израђује и анализира графичке приказе структура становништва; – објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља;
6.	СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ СРБИЈА У САВРЕМЕНИМ ИНТЕГРАЦИЈАМА	3	2	1	– анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; -објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету.
	ГОДИШЊА СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ГРАДИВА	1	1		

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	68
За обраду новог градива	32
За друге типове часа	36

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	32

ЦИЉ ПРЕДМЕТА: циљ историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговорност према себи, сопственом и националном идентитету, културно – историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- Да стекну основна знања о најважнијим одликама историјског периода од Првог светског рата до почетка 21. века
- стекну основна знања о знаменитим личностима периода у општој и националној историји
- Разумеју узроке и последице најважнијих историјских појава периода који изучавају
- Упознају се са културним и научнотехничким достигнућима

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Кроз редовну, допунску и додатну наставу

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Географија, грађанско васпитање, српски језик

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Др Весна Димитријевић, Историја 8, Вулкан издаваштво

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Др Весна Димитријевић, Историја 8, Вулкан издаваштво
 Група аутора, Савремени свет, Илустрована историја света, Београд 1983.
 Џ.М. Робертс, Европа 1880-1945, Београд 2002.
 Р.Љушић, *Историја српске државности*, Нови Сад 2001.
 Интернет сајт: www.rastko.rs/istorija
 Андрија Веселиновић, Радош Љушић, *Српске династије*, Нови Сад 2001.
 Б. Петрановић, Србија у другом светском рату 1939-1945, Београд 1992.
 Предраг Симић, Ивана Петровић, Историја 8, уџбеник историје за осми разред основне

школе, Нови Логос , Београд 2016.

А. Митровић, *Време нетрпељивих: политичка историја великих држава Европе 1919 – 1939*, Београд 2012.

П. Калвокорези, Г. Винт, *Тотални рат*, 1987.

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
4.	Основи проучавања прошлости	2	1	1	– пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – користи нови уџбеник из историје за 8. разред; – разуме основне одлике савременог доба; – процени и вреднује своја постигнућа из претходне школске године решавањем иницијалног теста.
5.	Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата	18	8	10	– наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група у историјском периоду савременог доба; – образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту; – анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти.
6.	Други светски рат	20	9	11	– доведе у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – објасни значење појмова геноцид и Холокауст; – пореди историјске појаве; – повеже визуелне и текстуалне

					информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права; – изведе закључак о повезаности националне историје са регионалном и светском, на основу датих примера; – уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом
4.	Свет, Европа и српски народ у југословенској држави у периоду Хладног рата	16	8	8	– разуме глобалне димензије Хладног рата; – идентификује узроке и последице историјских сукоба и ратова током периода Хладног рата; – анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – образложи утицај различитих друштвено-економских система на свакодневни живот људи, анализирајући дате примере; – препозна како су културне интеракције и сарадња различитих етничких и социјалних група утицали на политички, друштвени и привредни живот; – идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта; – наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу; – наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва.
5.	Свет, Европа, српска држава и народ у савременим процесима	12	6	6	– анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група у историјском периоду савременог доба; – образложи значај неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	68
За обраду новог градива	28
За друге типове часа	40

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	23

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Наставни предмет *техника и технологија* намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

Програм наставе и учења за осми разред оријентисан је на остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет *техника и технологија*. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у пет наставних тема: *животно и радно окружење, саобраћај, техничка и дигитална писменост, ресурси и производња и конструкторско моделовање*.

С обзиром да је настава технике и технологије теоријско-практичног карактера, часове треба остваривати са одељењем подељеним на групе, односно са највише 20 ученика. Програм наставне и учења треба остваривати на спојеним часовима

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Техничко и технологија за 8,разред, Дубравка Петровић, ВУЛКАН ЗНАЊЕ

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Техничко и технологија за 8,разред, Дубравка Петровић, ВУЛКАН ЗНАЊЕ

Ред.број настав не теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часо ва по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обрад у	Остал е типов е часов а	
1.	Животно и радно кружење	6	4	2	- процењује значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу - анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи - образлаже важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству - повезује професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима
2.	Саобраћај	6	2	4	- упореди карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним - разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима
3.	Техничка и дигитална писменост	18	8	10	· користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе · класификује компоненте ИКТ

					уређаја према намени · процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ · црта електричне шеме правилно користећи симболе · користи софтвере за симулацију рада електричних кола · састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса - објасни систем производње, трансформације и преноса електричне енергије
4.	Ресурси и производња	20	14	6	- анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије; – разликује елементе кућне електричне инсталације; – повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми; – користи мултиметар; – анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом; – класификује електронске компоненте на основу намене; – аргументује значај рециклаже електронских компоненти; – самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат; – креира документацију, развије и представи бизнис план производа; – састави производ према осмишљеном решењу;

					– с астави и управља једноставним школским роботом или мехатроничким моделом; – представи решење готовог производа/модела; – процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта
5,	Конструкторско моделовање	18	0	18	• самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; • креира планску документацију припрема и организује радно окружење учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	34
За обраду новог градива	19
За друге типове часа	15

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	34

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Развијање интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формирање естетске перцепције и музичког укуса, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Упознавање с музиком и инструменталним облицима романтизма, импресионизма и савременог

доба. Упознавање живота и дела репрезентативних композитора епоха. Упознавање дувачких инструмената. Слушање световне и духовне музике романтизма, импресионизма и савременог доба. Слушање вокалних, вокално-иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора, дела традиционалне народне музике. Певање песама по слуху и из нотног текста солмизацијом. Певање песама у мешовитим тактовима (7/8, 5/8) по слуху. Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом. ^[1]_{SEP}Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских репрезентативних примера (одломака/тема) у стилу музике романтизма, импресионизма и савременог доба. Усвајање нових елемената музичке писмености. Расзвијање стваралачких вештина. Импровизација. Реконструкција музичких догађаја у стилу романтизма, импресионизма и савремене музике. ^[1]_{SEP} Израда дувачких инструмената од доступних материјала.
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Фронтални У групи У паровима Индивидуални Комбиновани Монолошка метода Дијалошка метода Хеуристичка метода Рад на тексту Слушање аудио примера Перцепција музичких предмета Самостални писмени и графички радови ученика

Истраживачки рад ученика

Практични рад ученика

Метода демонстрације

Игровне активности

Комбиновани рад

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Српски језик и књижевност

Историја

Страни језици

Математика

Биологија

Географија

Ликовна култура

Физичко и здравствено васпитање

Информатика и рачунарство

Верска настава /Грађанско васпитање

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Музичка култура за 8. разред ОШ, аутор: Јасмина Чолић и Александра Хаци Ђорђевић, Вулкан знање

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Музичка култура за 8. разред ОШ, аутор: Јасмина Чолић и Александра Хаци Ђорђевић, Вулкан знање
Методика општег музичког образовања за основну школу, аутор: Нада Ивановић, Завод за уџбенике

Музичка енциклопедија, група аутора, Југословенски лексикографски завод

Музички инструменти, Дејан Деспић, Универзитет уметности у Београду

Хисторија музике, аутор: Ј. Андреис, Школска књига, Загреб

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
I	ЧОВЕК И МУЗИКА	25	16	9	Ученик ће бити у стању да: повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за музичке правце настале у 19. и 20. веку; уочи основне карактеристике музичког стваралаштва за музичке правце настале у 19. и 20. веку; објасни како је музика повезана с другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота); извођачке и техничке могућности инструмената; разликује музичке форме настале у 19. и 20. веку идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника музичких праваца 19. и 20. века анализира друштвене феномене који доприносе

					уметничком деловању; идентификује елементе музике праваца 19. и 20 века као инспирацију у музици савременог доба.
II	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	4	3	1	Ученик ће бити у стању да: опише разлог поделе дувачких инструмената на дрвене и лимене препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; опише начин добијања тона код дувачких инструмената; препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила.
III	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Слушање музике заступљено је на свим часовима, без обзира на наставну јединицу, тему и садржај часа.			Ученик ће бити у стању да: препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота); извођачке и техничке могућности инструмената; разликује музичке правце 19. и 20. века идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих

					представника 19. и 20. века
IV	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	5	0	5	Ученик ће бити у стању да: изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; изводи вежбе дисања и вокалне технике; користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; понаша се у складу с правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; критички просуђује утицај музике на здравље.
V	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Музичко стваралаштво заступљено је на свим часовима, без обзира на наставну јединицу, тему и садржај часа.			Ученик ће бити у стању да: комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); користи референтне податке и информације за истраживачки и стваралачки

					рад; учествује у школским приредбама и манифестацијама; учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичарском раду; користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

Напомена: Наставне теме се прожимају у оквиру једног часа.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	34
За обраду новог градива	12
За друге типове часа	22

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	22

ЦИЉ ПРЕДМЕ: Ученик развијаја стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава се за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Развијање сензибилитета за ликовно изражавање кроз простор, композицију, различите ликовне технике, комуникацију и уметност уопште.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА Мотивациони разговори који подстичу интересовање, одушевљење, имагинацију и позитивну емотивну реакцију, као и настава која обезбеђује задовољство у раду. Кратко упутство и саветовање током рада.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Српски језик и књижевност, математика, биологија, историја, музичка култура..

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ: Ликовна култура за 8.разред Ђорђевић,Игњатовић

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: Историја уметности Јансон, часописи, репродукције слика

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	КОМПОЗИЦИЈА(простор и перспектива, промена принципа компоновања)	8	9	8	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава се слободно одабраним ликовним елементима ,бојама, линијама, мрљама, геометричним облицима. – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама,
2.	КОМУНИКАЦИЈА	2	2	1	
3.	НАСЛЕЂЕ	2	1	1	

					темама или мотивима – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано.
					– користи различите врсте симбола, знакова, ствара идејна решења амблема, грба... – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима
3.					– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за истраживање контраста, јединства, доминанте – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције кроз контраст боје, облик, светлину.
					-користи различите технике у изражавању нмагинарних ,фантастичних и надреалних ликовних композиција

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	102
За обраду новог градива	22
За друге типове часа	80

Број наставних тема	11
Број наставних јединица	102

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:	
Циљ учења предмета Физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.	
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: спровођење комплетних активности у складу са циљем предмета	
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:	
практичан рад	
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:	
- информатика - биологија - историја - математика - физика - ликовно	
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:	
-	
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:	
Методика физичког васпитања, Д.Вишњић, Београд, ФСФВ, 2009	

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1	1. Атлетика	16	4	12	

2	2. Спортска гимнастика	10	2	8	– одабере и примени комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег обима и интензитета у вежбању; – користи научене вежбе у спорту, рекреацији и другим ситуацијама; – упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања са референтним вредностима; – примени усвојене технике кретања у игри, спорту и другим различитим ситуацијама; – примени атлетске дисциплине у складу са правилима; – развија своје физичке способности применом вежбања из атлетике; – одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; – примени вежбања из гимнастике за развој физичких способности; ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности. 15. август 2019. ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК Број 11 – Страна 151 – изведе елементе усвојених тимских и спортских игара; – примени основна правила тимских и спортских игара; – користи усвојене елементе технике у спортским играма; – примени основне тактичке елементе; – учествује на унутар одељенским такмичењима; – изведе кретања у различитом ритму; – игра народно коло; – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; – изведе вежбе и саставе уз музичку пратњу; – плива техником краула и леђног краула и прсном техником; – преплива најмање 50m; – процени своје способности и вештине у води; – скочи у воду на ноге и на главу; – рони у дужину у складу са својим могућностима; – поштује правила понашања у води, и око водене средине; – уочи ризичне ситуације у води и око ње; – вреднује утицај примењених вежби на организам – одреди ниво сопствене дневне физичке активности; – користи вежбе ради побољшања својих физичких способности; – предвиди елиминише последице недовољне физичке активности; – примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; – примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима; – решава конфликте на друштвено прихватљив начин; – користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности; – прихвати победу и пораз; – процени вредност различитих спортова без обзира на лично интересовање; – примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; – вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; –
3	3. Одбојка	15	7	8	
4	4. Плес и ритмика	3	1	2	
5	5. Кошарка	11	4	7	
6	6. Рукомет	4	-	4	
7	7. Полигони	6	2	4	
8	8. Футсал	14	2	12	
9	9. Спорт по избору ученика	3	-	3	
10	10. Тестирање и мерење	6	-	6	
11.	Пливање	14	3	11	
УКУПНО		102			

				подстиче породицу на редовно вежбање; – повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; – планира дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; – разликује здраве од нездравих облика исхране – правилно користи додатке исхрани; – примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; – правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; – чува животну средину током вежбања; – анализира штетне последице конзумирања дувана, алкохола, штетних енергетских напитака и психоактивних супстанци.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ИНФОРМАТИКЕ И РАЧУНАРСТВА ЗА 8. РАЗРЕД

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонд часова: 1

Уџбеник: *Информатика и рачунарство 8*, аутори: Милош Папић, Далибор Чукљевић, Вулкан знање

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова			
		Обрада	Утврђивање	Остали типови часа	Укупно
1	ИКТ	1		12	13
2	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	1		3	4
3	РАЧУНАРСТВО	1		10	11
4	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК		6		6
УКУПНО		3	6	25	34
СВЕГА ЧАСОВА					34

Редни број и назив наставне теме	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Опште међупредметне компетенције

ИКТ	– унесе и мења податке у табели; – разликује типове података у ћелијама табеле; – сортира и филтрира податке по задатом критеријуму; – користи формуле за израчунавање статистике; – представи визуелно податке на одговарајући начин; – примени основне функције форматирања табеле, сачува је у PDF формату и одштапа.	– дигитална компетенција; – решавање проблема; – компетенција за целоживотно учење; – рад с подацима и информацијама.
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	– приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа; – разуме на које све начине делимо личне податке приликом коришћења интернета; – разуме потенцијалне ризике дељења личних података преко интернета, поготову личних података деце; – разуме везу између ризика на интернету и кршења права; – објасни појам „отворени подаци“.	– дигитална компетенција; – компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама.
РАЧУНАРСТВО	– успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни отворени подаци; – унесе серију (низ) података; – изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир, просек, проценте...); – графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма); – унесе табеларне податке или их прочита из локалних датотека и снимима; – изврши основне анализе и обраду табеларних података (по врстама и по колонама, сортирање, филтрирање...).	– дигитална; – естетичка; – компетенција за учење; – решавање проблема; – рад с подацима и информацијама.
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	– изврши анализе које укључују статистике по групама; – сарађује с осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка; – самовреднује своју улогу у оквиру пројектног задатка/тима; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на интернет ради дељења с другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.	– сарадња; – дигитална компетенција; – компетенција за учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама.

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

(према наставним јединицама)

Редни број и назив наставне теме	Р. б. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Утврђивање	Остали типови часа

1. ИКТ	1.	Табеларно представљени подаци	1		
	2.	Радно окружење програма за табеларне прорачуне			1
	3.	Форматирање табела			1
	4.	Формати података у ћелијама			1
	5.	Радно окружење, форматирање табела и формати података			1
	6.	Сортирање и филтрирање података			1
	7.	Статистичке анализе података			1
	8.	Сортирање и филтрирање; статистичке анализе			1
	9.	Груписање података и групна статистика			1
	10.	Визуелизација података – израда графикона			1
	11.	Груписање података и групна статистика; визуелизација података			1
	12.	Штампање докумената			1
	13.	ТЕСТ 1			1
2. Дигитална писменост	14.	Табеле у облаку			1
	15.	Отворени подаци			1
	16.	Заштита личних података	1		
	17.	ТЕСТ 2			1
4. Пројектни задатак	18.	Формирање тимова, избор тема и подела послова, Прикупљање података		1	
	19.	Обрада података, Анализа и визуелизација података		1	
	20.	Припрема за штампу и извоз документа у PDF, Израда инфографика		1	
	21.	Представљање пројектног задатка; Дискусија и процена		1	

		урађених задатака			
	22.	Анализа података у <i>Python-у</i>	1		
	23.	Инсталација <i>Jupyter Notebook</i> -а			1
	24.	Радно окружење <i>Jupyter Notebook</i> -а			1
	25.	Анализе појединачних серија података			1
	26.	Радно окружење, Анализе појединачних серија			1
	27.	Табеларни подаци у <i>Jupyter-у</i>			1
	28.	Сортирање и филтрирање табеле			1
	29.	Статистичке анализе табеларних података			1
	30.	Групна статистика			1
	31.	Визуелизација података			1
	32.	ТЕСТ 3			1
4. Пројектни задатак	33.	Обрада података Анализа података Визуелизација података Логичка структура и визуелна презентација свеске		1	
	34.	Представљање пројектног задатка – Дискусија и процена урађених задатака		1	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ПРЕДМЕТА МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	16
За друге типове часа	20

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	16

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:
Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Сврха програма слободне наставне активности <i>Моја животна средина</i> је да се ученици оспособе за мултидисциплинарно изучавање проблема из домена очувања животне средине и одрживог развоја, остваривање својих идеја кроз различите пројекте и даљи професионални развој.
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
У програму су предложене четири теме: <i>Еколошки отисак и опстанак, Управљање отпадом, Рециклажа, ремедијација и поновна употреба добара и сировина и Обновљиви извори енергије.</i> Програм је тако конципиран да фаворизује активности ученика, повезивање њиховог школског и ваншколског искуства, учење путем решавања проблема, сарадњу и тимски рад, као и употребу савремених технологија у образовне сврхе. Препоручује се употреба модификованих предавања (добро структурирано, систематично и кратко представљање најважнијих елемената теме/садржаја), затим различитих врста презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима. Потенцира се самосталност ученика у активном начину учења, а улога наставника је превасходно да уведу ученике у тему, представе кључне појмове садржава и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују. За сваку тему наставник треба да припреми што више различитих материјала који имају функцију подстицаја, мотивисања ученика за рад на њима. Поред материјала (филмови, слике, приче, новински текстови...), то могу бити гостовања особа или посета установама. Избор подстицаја треба да одговара теми, узрасту ученика и њиховим интересовањима. Како би се што боље остварила веза између садржаја програма и реалног живота пожељно је, кад год је то могуће, да се ученицима омогуће посете установама и институцијама у средини где живе, као и непосредни контакт са људима који имају интересантна животна и/или професионална искуства у вези са темом која се обрађује. Број часова по темама и редослед тема нису унапред дефинисани. За сваку тему и наставне јединице у којима се она обрађује, потребно је формулисати исходе који су рефлексија исхода за крај разреда и индикатора међупредметних компетенција, а садрже специфичности везане за конкретну тему/проблем.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Биологија, Географија, Техника и технологија, Информатика и рачунарство

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Програм се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени, већ се ученици подстичу да користе што различитије изворе информација и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развијају осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабривати да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима.

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ По завршетку програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	– образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; – формулише истраживачки задатак; – планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; – прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора; – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником;	ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК Еколошки отисак. Биокапацитет. Еколошки дуг. Одрживи развој Еколошко право. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад. Депонија. РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА Секундарне сировине: папир, уља у исхрани,

	– користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада; – учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју; – повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.	текстил, пластика. Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина. ЗР правила. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ Извори енергије. Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије. Предности и недостаци обновљивих извора енергије.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЗА ПРЕДУЗЕТНИШТВО ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	34
За обраду новог градива	15
За друге типове часа	19

Број наставних тема	5
Број наставних јединица	34

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ учења слободне наставне активности Предузетништво је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Задатак слободне наставне активности Предузетништво је развој предузетничких компетенција, подршка професионалном развоју ученика као и припрема за сналажење у савременом свету рада који се мења услед технолошког развоја. Ослонац за остваривање програма представљају опште упутство које се односи на све слободно наставне активности, као и ово које изражава специфичности програма Предузетништво.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

У реализацији планираих садржаја полази се од развоја међупредметних компетенција кроз активне позиције ученика и њихово активно учешће. Користе се задаци који од ученика захтевају примену наученог, а концепција програма заснована је на интересовањима ученика. Уз помоћ наставника, осмишљавају различите облике промовисања и продаје свог производа и остварују интеракцију са пословним сектором и потенцијалним купцима.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

Грађанско васпитање, техника и технологија, информатика и рачунарство, математика

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

/

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Предузетништво – Жељка Ковачев

Предузетништво и менаџмент – Стево Јаношевац; Благоје Пауновић

Предузетништво, уџбеник за 3. и 4. разред средње стручне спреме –

Светислав пауновић

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	УВОД	1		1	- Разумевање појма предузетништво - Разумевање значаја проучавања предузетништва за примену у свакодневном животу - Усвоје и прошире знања о одговорности, аргументовању, сарадњи и истрајности
2.	ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА	5	4	1	- ученици се оспособљавају да се информишу о производу на основу његове декларације развијају истраживачку радозналост - упознају се шта су то права потрошача и на који начин могу да их остваре
3.	СВЕТ РАДА	7	2	5	- ученици се упознају са појмовима професионални развој, професионална оријентација и селекција, форма и функција CV и мотивационог писма - усвоје и прошире знање о прављењу и презентовању производа, идеје или решења
4.	ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ	5	1	4	стекну знања о тимском раду и лакшем решавању проблема у комуникацији са другима

5.	УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА	16	8	8	• ученици треба кроз практичан рад и симулацију рада привредног друштва да стекну јаснију слику о економском, финансијском функционисању предузећа • ученици ће савладати израду бизнис плана и евалуацију спроведених активности за промовисање производа или предузећа и уштеду средстава

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ПРЕДМЕТА ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА	недељно	1
	годишње	34
ЦИЉ	учења слободне наставне активности <i>Филозофија са децом</i> је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.	

ОБЛАСТ /ТЕМА	ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА
Увод у Филозофију	– критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења – са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин – јасно изрази сопствене мисли и осећања – практикује интелектуалну	Појам добра/зла Појам уметности Појам правде Појам слободе Појам среће Појам толеранције Појам вршњачког насиља	Програм је конципиран тако да су уз дефинисане исходе за крај разреда и кључне појмове, за сваку од четири тематске целине дати и садржаји. Приступ настави заснован на процесу и исходима учења подразумева да ученици развијају не само основна знања, већ да их искористе у

	отвореност и радозналост – уважава релевантне аргументе – практикује толеранцију и разлике у мишљењу – искаже објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања – развије осетљивост за социјални и културни контекст – учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања – преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу, – усвоји интелектуалне врлине истинољубивости	Појам истине/лажи Појам живота Појам времена и простора Појам пријатељства Појам храбрости Појам бога Појам човека Појам мудрости и знања Појам света Појам природе Појам једнакости и различитости Појам љубави	развоју вештина историјског мишљења и изградњи ставова и вредности. Програм наставе и учења, у том смислу, нуди садржински оквир, а наставник има могућност да изабере и неке додатне садржаје уколико сматра да су примерени средини у којој ученици живе, или да одговарају њиховим интересовањима (програм се, на пример, може допунити и садржајима из прошлости завичаја, чиме се код ученика постиже јаснија представа о Филозофији. – <i>смислено</i>: повезивањем оног што учи са оним што зна и са ситуацијама из живота; повезивањем оног што учи са оним што је учио из Филозофије и других предмета; – <i>критички</i>: поређењем важности појединих чињеница и података; смишљањем аргумената;
Античка Филозофија		Грчка, Аристотел, Сократ, Платон , Мисао, Талес , Питагора , Марко Аурелио Стоичка филозофија,	

		Сенека, Латинске мисли	
Филозофија у Средњем веку		Црква на истоку, Црква на западу, Тома Аквински	
Европска Филозофија		Еразмо Ротердамски, Томас Мор, Огинс Кант, Хегел,	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ПРЕДМЕТА ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	34
За обраду новог градива	21
За друге типове часа	13

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	34

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

- проширивање знања о људским правима;
- усвајање појма једнакости у контексту расних, културних, националних, верских и других разлика;
- спремност на супротстављање предрасудама, дискриминацији и неправди на свим нивоима;
- упознавање ученика са утицајем медија и њиховом доприносу демократизацији друштва;

- развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање,
- аргументовање ставова и изражавање сопственог мишљења
- обучавање ученика за тимски начин рада
- развијање способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и деловања;
- развијање способности за избор, прикупљање, критичку анализу и проверу података из више извора као начин решавања проблема;

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

- вербални (монологски и дијалогски);
 - метод демонстрације (илустрације, цртежи, филмови, презентације);
 - реализација интерактивних радионица;
 - метод драматизације; искуствено учење
 - учење путем открића;
 - уобличавање и поимање личних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи;
 - константно подстицање и одржавање интересовања и сазнајне мотивације ученика;
 - јасно артикулисање циља активности и договор о правилима којих се придржавају сви учесници;
- Одлучујућу улогу у начину остваривања програма наставе грађанског васпитања има сарадња између наставника и ученика. Наставник мора бити спреман да помогне ученицима да формирају позитивну слику о себи, да подстиче развој оних стилова понашања којима се штите људска права и јачају демократски и толерантни односи, да подрже ученике када им је тешко да се изразе или да слушају.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

- Српски језик
- Историја
- Информатика и рачунарство

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

/

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
1.	Људска права Заједница припадника различитих културних група	6	5	1	– изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који никога не угрожава; – образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам облици дискриминације и кршења људских права; – наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултуралног дијалога за квалитетан живот свих чланова те заједнице; – покаже интересовање за упознавање различитих култура; – наведе права која националне мањине у Србији по Уставу имају;
2.	Демократско друштво Родна (не)равноправност	9	8	1	– разликује појмове пол и род и препознаје родне стереотипе; – уочава у рекламама, филмовима, књигама, изрекама, стриповима и другим продуктима културе на који начин се преносе родни обрасци; – указује на примере родне равноправности и неравноправности у

					ситуацијама из свакодневног живота; – дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за једну заједницу; – наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену; – препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве; – наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником; – наведе основне
3.	Процеси у савременом свету Медији	8	7	1	– наведе основне функције медија и образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији; – образложи значај слободе медија за развој демократије; – у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; – препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање; – проналази и користи информације из различитих извора, критички их разматра и вреднује; – препозна пример злоупотребе деце у медијима;

4.	Грађански активизам Вредности грађанског друштва	11	1	10	– у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма, – учествује у избору садржаја и начина рада.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ИЗ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ ЗА 8. РАЗРЕД

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	9
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	34
За обраду новог градива	19
За друге типове часа	15

Р.бр.	Наставни садржај	Бр.часова	За обраду	За утврђивање и понављање
1.	Разлика између природе и личности у Богу	6	3	3
2.	Учење о личности на основу православне триадологије	2	1	1
3.	Онтолошке последице православне триадологије по човека и створени свет (личност као носилац постојања природе)	2	1	1
4.	Човек као личност (личност као заједница)	3	2	1
5.	Сједињење тварне и нетварне природе у једној личности Христовој (Халкидонски, 4. Вас. сабор и његове одлуке)	5	3	2
6.	Обожење створене природе у Христовој личности (личност као носилац постојања	4	2	2

	природе може имати више природа у себи)			
7.	Црква као Тело Христово (литургијска пројава Цркве)	6	3	3
8.	Будуће Царство Божије као узрок Цркве (последњи догађај Царства Божијег даје истинитост историјским догађајима)	3	2	1
9.	Светлост и Царство Божије у православној иконографији	3	2	1
	УКУПНО ЧАСОВА:	34	19	15

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

- оријентисати се у простору користећи одреднице горе-доле, испод-иза, лево-десно
- разликовати и именовати различите линије и области: крива и права линија, затворена и отворена линија, унутрашњост и спољашност, дуж
- усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима
- научити ученике да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100 као и да исправно употребљавају знаке једнакости и неједнакости
- савладавање сабирања и одузимања
- поређење и процењивање у одговарајућим мерама дужине
- зна вредности новчаница и поступак плаћања

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ

1.	ПРЕДМЕТИ У ПРОСТОРУ И ОДНОСИ МЕЂУ ЊИМА
2.	ЛИНИЈА И ОБЛАСТ
3.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100
4.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 1. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

- основно описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског језика
- препознати гласове српског језика
- правилно обликовање слова и повезивање у речи
- увежбавање читања и писања
- увођење и доживљавање и разумевање књижевних текстова
- разликовање основне врсте књижевног изражавања, стих и проза
- препознавање речи, реченице, гласова, слова
- правилна употреба великог слова, тачке, упитника и узвичника

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ОСНОВЕ ЧИТАЊА И ПИСАЊА – ПРИПРЕМА ЗА ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ

2.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ
3.	УСАВРШАВАЊЕ ЧИТАЊА И ПИСАЊА
4.	ЈЕЗИК
5.	КЊИЖЕВНОСТ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
ЗА 2.РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	3

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Савладавање сабирање и одузимања, множења и дељења, геометрије

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Сабирање и одузимање
2.	Множење и дељење
3.	геометрија

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ
ЈЕЗИКА ЗА 2. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	2

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Савладавање правописа и граматике.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Правопис
2.	Граматика

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
ЗА 3. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	3

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

- да савладају читање, писање и упоређивање природних бројева до 1000 -уознају римске цифре и принцип читања -успешно обављају све четири рачунске операције до 1000 - знају да израчунају вредност бројевног израза са највише 2 рачунске операције; - умеју да прочитају и запишу помоћу слова својства рачунских операција; - решавају једноставније једначине - уознају и правилно записују разломке - формирају представе о правој и полуправој - уочавају и цртају прав, оштар и туп угао - знају да одреде обим правоугаоника, квадрата - уознају мерење масе тела и запремине течности - уознају нове јединице за време (година, век).

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Блок бројева до 1000
2.	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи
3.	Мерење и мере

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ
ЈЕЗИКА ЗА 3. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	3

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

- развијати усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза - увежбавање и усавршавање гласног читања, као и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког) -уознавање граматике и правописа српског језика -уознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског

језика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Језичка култура
2.	Књижевност
3.	Језик- граматика и правопис

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ
ЈЕЗИКА ЗА 3. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	13

Број наставних тема	13

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Даље развијање комуникативних вештина – разумевања, говора, читања и писања. Увежбавање вокабулара по темама које се обрађују у лекцијама Усвајање основних граматичких категорија Развијање позитивног осећања ученика према језику који учи Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу Подстицање самопоуздања ученика и жеље за активнијим учешћем у раду на редовним часовима енглеског језика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	School things What's this?
2.	Toys This is my/your ball.
3.	Body These are my ears.
4.	Jobs He's a pupil. She's a housewife.
5.	Family This is Mum's book.
6.	Clothes These are his/her trousers.
7.	House/flat Where's Grandma?
8.	Food I've got/haven't got a sandwich.
9.	He's got short hair. She hasn't got blue eyes.
10.	Wild animals I like/don't like tigers.
11.	Food Do you like meat? - Yes, I do. / No, I don't.
12.	Numbers 1-20

13.	I can / can't swim. Can you play tennis? - Yes, I can. / No, I can't.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 3. РАЗРЕД

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; - прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); - изврши четири основне рачунске операције, писмено и усме- но (до 1.000); - подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; - процени вредност израза са једном рачунском операцијом;	БРОЈЕВИ	Бројеви прве хиљаде. Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак). Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак). Зависност резултата од промене компонената. Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$. Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$. Римске цифре D, M. Упоредивање разломака са једнаким имениоцима. Децимални запис броја са једном децималом.

[illegible]

квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање; – чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.		

Редни број и назив наставне теме	Р. бр. часа	Наставна јединица
Бројеви до 1000	1.	Договор о раду
	2.	Бројеви прве хиљаде
	3.	Декадни запис природног броја
	4.	Декадни запис природног броја
	5.	Декадни запис природног броја
	6.	Бројеви прве стотине, сабирање и одузимање, множење и дељење
	7.	Бројеви до 1000 сабирање и одузимање
Бројеви	8.	Бројеви прве хиљаде множење и дељење
	9.	Римске цифре
	10.	Задаци са палидрвцима
	11.	Задаци са палидрвцима

	12.	Задаци са палидрвцима
	13.	Бројевни низови(Правила настајања и настављања
	14.	Бројевни низови(Правила настајања и настављања
Геометрија	15.	Логичко - комбинаторни задаци
	16.	Логичко - комбинаторни задаци
	17.	Логичко - комбинаторни задаци
	18.	Угао, узајамни положај правих
Бројеви	19.	Угао, узајамни положај правих
	20.	Угао, узајамни положај правих
	21.	Пребројавање скупова бројева
	22.	Пребројавање скупова бројева
	23.	Пребројавање скупова тачака
	24.	Пребројавање скупова тачака
	25.	Сабирање низова бројева
	26.	Сабирање низова бројева
	27.	Сабирање низова бројева
	28.	Дешифровање (сабирање и одузимање)
	29.	Дешифровање (сабирање и одузимање)
	30.	Дешифровање (сабирање и одузимање)
	31.	Магични квадрати
	32.	Магични квадрати
	33.	Магични квадрати
	34.	Занимљиви задаци
	35.	Занимљиви задаци
	36.	Како ми је било у СВЕТУ МАТЕМАТИКЕ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 3. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	16

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Даље развијање и усавршавање језичких вештина – разумевања, говора, читања и писања
Проширивање вокабулара по темама које се обрађују у лекцијама
Продубљивање и систематизација граматичких садржаја који се обрађују у лекцијама
Подстицање ученика на самостално изражавање на енглеском језику, у усменом и писаном облику
Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Days of the week, colours, numbers
2.	Toys What's this? Is this your teddy? Write a poem (My favourite toy/animal)
3.	Face and body This is / These are...
4.	Jobs She's a housewife. Is he a fireman? - Yes, he is. / No, he isn't.
5.	At the park Where's the ball?
6.	Family tree
7.	Clothes Are these her trousers? - Yes, they are. / No, they aren't.
8.	Alphabet games
9.	House / flat / rooms Where's Mum? Where are they?
10.	Food – Fruit, vegetables, sweets, drinks – competition Have got
11.	Describe yourself (your mum/brother) – conversation, essay

12	Wild/domestic animals – Guess the animal (game) I like/don't like / He likes/doesn't like
13.	Meals What do you usually have for breakfast?
14.	Number games
15.	Verbs – action I can/can't / He can/can't / They can/can't / Can he...?
16.	Revision

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	3

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

- Чита, пише и упоређује бројеве до милиона и веће од милиона.
- Зна писмено да сабира и одузима преко 1000.
- Зна да множи и дели са остатком и без остатка преко 1000.
- Зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда.
- Решава једноставне проблемске ситуације.
- Зна да упоређује површи фигура.
- Користи јединице мере за површину.
- Израчунава површину правоугаоника и квадрата.
- Зна да црта мрежу квадра и коцке.
- Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Скуп природних бројева
2.	Мерење и мере
3.	Површина

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

- Проширивање знања о реченици; делови реченице; реченице по облику и значењу.
- Овладавање терминима; њихово уочавање у реченици и примена у правилном склапању реченица (именице, глаголи, придеви, бројеви, заменице)
- Управни и неуправни говор (уочавање и записивање).
- Практична примена и усвајање правописних правила језика.
- Увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, краћих текстова.
- Интонационо подешавање гласа у изговору појединих реченица.
- Отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика.
- Увођење ученика у свет књижевности и осталих књижевних текстова.
- Стицање знања, умења и навика који ће допринети развоју не само књижевне културе, већ и опште културе на којој се темељи укупно образовање.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Граматика
2.	Правопис
3.	Ортоепија
4.	Књижевни појмови

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА

4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	3

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

- Нумерише вишецифрене бројеве
- Записује природне бројеве у облику збира вишеструких декадних јединица
- Приказује бројеве на бројевној полурави употребом знакова $<$, $>$, $=$ и $\neq$
- Зна писмено да сабира и одузима преко 1000
- Зна да множи и дели са остатком и без остатка преко 1000
- Зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда
- Зна да решава разломке
- Разуме и зна да решава текстуалне задатке који се свode на основне рачунске радње и при томе уме да користи слова за запис непознатог броја
- Упореджује површи фигура
- Користи јединице мере за површину
- Израчунава површину правоугаоника и квадрата
- Зна да црта мрежу квадра и коцке
- Израчунава обим и површину квадра и коцке
- Решава проблем ситуације
- Решава логичко-комбинаторне проблеме

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Скуп природних бројева
2.	Мерење и мере
3.	Површина

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 4. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	13

Број наставних тема	13

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Даље развијање комуникативних вештина – разумевања, говора, читања и писања.
 Увежбавање вокабулара по темама које се обрађују у лекцијама
 Даље увежбавање основних граматичких категорија
 Развијање позитивног осећања ученика према језику који учи
 Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу
 Подстицање самопоуздања ученика и жеље за активнијим учешћем у раду на редовним часовима енглеског језика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Days of the week, family, numbers, colours
2.	Feelings I'm happy. She's thirsty. They're hungry.
3.	I can/can't ride a bike. Can she skate? - Yes, she can. / No, she can't.
4.	Food Have got
5.	School subjects What have you got on Friday?
6.	After-school activities
7.	I like/don't like / He likes/doesn't like
8.	Daily routines
9.	Places in town
10.	The weather
11.	Clothes What are you wearing? / What is he wearing?
12.	What's the time?
13.	What are you doing? What are they doing?

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА
ЗА 4. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	16

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Даље развијање и усавршавање језичких вештина – разумевања, говора, читања и писања
Проширивање вокабулара по темама које се обрађују у лекцијама
Продубљивање и систематизација граматичких садржаја који се обрађују у лекцијама
Подстицање ученика на самостално изражавање на енглеском језику, у усменом и писаном облику
Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Alphabet games
2.	Family Write an essay about your family
3.	School things
4.	Feelings Write a poem
5.	Verb can
6.	Have got
7.	Number games
8.	School subjects What have you got today/tomorrow? When have you got English? What's your favourite subject? Why? - conversation
9.	What do you/they do after school?
10.	Food – likes and dislikes
11.	What's the time? What time do you usually get up? Present Simple

12.	Where does your mum work? Does she work in a shop?
13.	What's the weather like today?
14.	Clothes
15.	What are they doing? - conversation/essay Present Continuous
16.	To be – Past Simple Write an essay

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ У 5. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	3

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Допунска настава се организује за ученике који у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја.
 Циљ допунске наставе је да ученици овладају основним знањима о српском књижевном језику која ће им омогућити правилно усмено и писмено изражавање, као и тумачење одабраних књижевних дела.

Задаци допунске наставе су:

- Омогућити ученицима напредовање ка реализацији и достизању одговарајућих стандарда образовних постигнућа
- Обновити стечена знања
- Проширити стечена знања и продубити их новим садржајима и повећати степен њихове трајности
- Поступно упознавати правописна правила
- Оспособити ученике за самосталну љанализу и тумачење књижевних дела
- Допунски рад се организује током целе школске године ,односно одмах чим се уоче потешкоће појединих ученика у усвајању програмских садржаја

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ГРАМАТИКА *Упознавање са радом на часовима допунске наставе(уводни час) *Врсте речи(променљиве и непроменљиве) *Граматичке категорије именских речи *Основне функције и значења падежа *Придеви,врсте придева *Промена придева по падежима *Компарација придева *Придевски вид *Писање придева изведених од именица у чијој основи се налази глас Ј *Главни и зависни реченични чланови *Промена заменица по падежима,наглашени и ненаглашени облици *Писање генитива,акузатива,инструментала и локатива одричних неличних именичких заменица *Одређивање презентске и инфинитивне основе *Глаголски вид,глаголски род *Обрађени глаголски облици *Именски и глаголски предикат *Сложена реченица
2.	КЊИЖЕВНОСТ *Систематизација знања о књижевним родовима и врстама * Стилска изражајна средства

	*Форме приповедања *Анализа књижевних дела по избору ученика
3.	ПРАВОПИС *Писање придева изведених од именица у чијој основи се налази глас Ј *Писање присвојних придева на –ов,-ев,-ин,-ски,-чки,шки *Правопис,писање великог слова

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Циљ рада додатне наставе је да заинтересовани ученици прошире и продубе своја знања о српском књижевном језику која ће им омогућити усмено и писмено изражавање, као и упознавање ,доживљавање и тумачење књижевних дела ,позоришних, филмских и других уметничких остварења. Додатни рад заснован је на интересовању ученика за проширивање, продубљивање знања, умења и вештина, подстиче их на стваралачки рад и упућује на самостално коришћење различитих извора сазнања Задачи додатне наставе су: -Омогућити ученицима напредовање ка реализацији и достизању одговарајућих Стандарда образовних постигнућа -Проширити и продубити стечена знања новим садржајима и повећати степен њихове трајности (врсте речи, падежи, њихова значења и функције, глаголски облици, акценат, просте и сложене реченице). -Проширити знања из правописа -Обогатити и развити речник, језички и стилски израз -Усвојити основне теоријске појмове -Рад на тестовима са такмичења из српског језика и језичке културе и припрема за

Школско, Општинско такмичење

У додатном раду са ученицима наставник прати и евидентира њихов развој и напредовање. Такође обезбеђује укључивање ученика у организоване облике рада ван школе (такмичења, конкурси)

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ГРАМАТИКА *Упознавање са радом на часовима додатне наставе(уводни час) *Врсте речи(променљиве и непроменљиве) *Граматичке категорије именских речи *Основне функције и значења падежа *Придеви,врсте придева *Промена придева по падежима *Компарација придева *Придевски вид *Писање придева изведених од именица у чијој основи се налази глас Ј *Главни и зависни реченични чланови *Промена заменица по падежима,наглашени и ненаглашени облици *Писање генитива,акузатива,инструментала и локатива одричних неличних именичких заменица *Одређивање презентске и инфинитивне основе *Глаголски вид,глаголски род *Обрађени глаголски облици *Именски и глаголски предикат *Сложена реченица *Припрема за Школско такмичење *Припрема за Општинско такмичење

2.	КЊИЖЕВНОСТ *Систематизација знања о књижевним родовима и врстама * Стилска изражајна средства *Форме приповедања *Анализа књижевних дела по избору ученика
3.	ПРАВОПИС *Писање придева изведених од именица у чијој основи се налази глас Ј *Писање присвојних придева на –ов,-ев,-ин,-ски,-чки,шки *Правопис,писање великог слова
4.	ОРТОЕПИЈА *Вежбе у изговарању дугих и кратких акцената *Реченични акценат и интонација упитних реченица *Место акцента у вишесложним речима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Развијање комуникативних вештина – разумевања, говора, читања и писања. Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу. Подстицање самопоуздања ученика и жеље за активнијим учешћем у раду на редовним часовима енглеског језика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Module 1 Hello!
2.	Module 2 Home & Places
3.	Module 3 Every day
4.	Module 4 All about food
5.	Module 5 It's fun!
6.	Module 6 London was great!

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Циљ допунске наставе је омогућавање ученицима који стално или повремено заостају у савлађивању образовно – васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно – образовни процес. Задаци:

-ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате
 -савлађивање овако утврђених садржаја треба више ускладити са потребама и могућностима ученика за које се организује овакав рад
 -пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Neu hier?
2.	Meine Klasse
3.	Tiere
4.	Mein Tag
5.	Hobbys
6.	Meine Familie
7.	Was kostet das?

Коришћена литература:

·PRIMA PLUS A1.1 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 5. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

·PRIMA PLUS A1.1 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 5. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

НАПОМЕНА : Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Циљ додатног рада је да омогући појединим одабраним и талентованим ученицима као и свим ученицима који желе да продубе и прошире своја знања из немачког језика у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима као и да подстиче ученике на самосталан рад и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање. Задаци: -задовољавање индивидуалних особености ученика, склоности, интересовања, способности за учење -подстицање индивидуалног развоја ученика, пре свега њихових интелектуалних карактеристика што омогућава брже напредовање ученика -проширивање и продубљивање обима и садржаја тема које се обрађују у току школске године а према којима ученици показују интересовање -идентификовање обдарених и талентованих ученика Груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Neu hier?
2.	Meine Klasse
3.	Tiere
4.	Mein Tag
5.	Hobbys
6.	Meine Familie

7.	Was kostet das?

Коришћена литература:

·PRIMA PLUS A1.1 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 5. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

·PRIMA PLUS A1.1 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 5. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

- Hueber Verlag – Schritt für Schritt ins Grammatikland Niveau A1-A2
- DUDEN Großes Lexi-Wörterbuch
- Cornelsen Beenen Lehrmittel
- Huber Verlag – Schritte Niveau A1/A2
- Spielend Deutsch lernen – Juana Sanches, Carlos Sans, Michael Dreke
- Deutsch für Jugendliche – Hörmaterialien mit Arbeitsblättern

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

-Допунски рад из математике организује се за поједине ученике или групе ученика који повремено или стално имају одређене тешкоће у учењу и не постижу задовољавајући успех.

-На тим часовима ће се обрађивати наставни садржаји у којима ученици заостају у раду.

Напомена: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ
2.	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ
3.	УГАО
4.	РАЗЛОМЦИ
5.	ОСНА СИМЕТРИЈА

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

- Уочавање законитости у природним наукама применом математике као фундаменталне науке. - Дефинисање научног погледа на свет.
- Упознавање са скупом целих и рационалних бројева и законитостима унутар њих као и савладавање основних рачунских операција унутар тих скупова.
- Оспособљавање ученика за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.
- Да разумеју процентни начин изражавања и могу да га примењују у практичним задацима;
- Пореди углове, идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе;
- Прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други запис;
- Идентификује оносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије;
- Симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор;
- Усвајају елементе дедуктивног закључивања (правилно формулисање исказа; правилно коришћење речи „ако... тада" и „ако и само ако"; увиђају потребу за доказивањем и умеју да изводе неке једноставније доказе).

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ
2.	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ
3.	УГАО
4.	РАЗЛОМЦИ
5.	ОСНА СИМЕТРИЈА

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

ЗАДАЦИ: утврђивање, повезивање и систематизација стечених знања о историјској науци, историчарима, историјским изворима (подела историјских извора, разлике међу њима и установе у којима се чувају) и периодизацији прошлости;

- систематизација знања о различитим начинима рачунања времена у прошлости и примењивање усвојених знања из хронологије;
- разликовање временских одредница (година, век, деценија и миленијум);
- разумевање и правилна употреба појмова: прошлост, историја, историчар, историјски извори (писани, материјални и усмени), хронологија, година, деценија, век и миленијум;
- увиђање значаја учења историје и формирање позитивног односа према историји као наставном предмету;
- пружање подршке ученицима приликом савлађивања наставних садржаја историје.

ЦИЉЕВИ: утврдити, повезивати и систематизовати стечена знања о историјској науци, историчарима, историјским изворима (подела историјских извора, разлике међу њима и установе у којима се чувају) и периодизацији прошлости;

- систематизовати знања о различитим начинима рачунања времена у прошлости и примењивати усвојена знања из хронологије;
- разликовати временске одреднице (година, век, деценија и миленијум);
- разумети и умети правилно да употребе појмове: прошлост, историја, историчар,

историјски извори (писани, материјални и усмени), хронологија, година, деценија, век и миленијум;

- увидети значај учења историје и формирати позитиван однос према историји као наставном предмету;

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1	УВОД У ИСТОРИЈУ
2	ПРАИСТОРИЈА
3	СТАРИ ИСТОК
4	СТАРА ГРЧКА
5	СТАРИ РИМ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	14

Број наставних тема	3

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

- утврђивање и проширивање стечених знања о робовласничком друштву, државама (на подручју Египта и Месопотамије – Сумер, Акад, Вавилонско царство и Асирија) и народима Старог истока (стари Египћани, народи Месопотамије – Сумери, Акађани, Вавилонци и Асирци);

- разумевање и тумачење основних обележја држава Старог истока (држава Месопотамије и старог Египта);
- обнављање и утврђивање кључних појмова: Стари исток, Месопотамија, Сумери, Египат (Горњи Египат и Доњи Египат), „Хамурабијев законик“, фараон, робовласничко друштво, писмо, балсмовање, наука и многобошци;
- разумевање улоге и значаја кључних личности у историји Старог истока (Хамураби, Менес и Кеопс);
- вежбање ученика да на зидној географској карти покажу простор Старог истока и државе које су настале на подручју Месопотамије и Египта у старом веку;
- оспособљавање ученика да испуњавају неме карте и прочитају, анализирају и тумаче информације дате у форми слике, текста и легенде на географској и историјској карти;
- развијање интересовања за историју Старог истока код ученика;
- оспособљавање ученика за самостално стицање знања;
- развијање сарадње и међусобне толеранције код ученика кроз групни рад.

Ученици ће:

- утврдити и проширити стечена знања о робовласничком друштву, државама и разумети и тумачити основна обележја држава Старог истока , старе Грчке и старог Рима,обновити и утврдити кључне појмове: разумети улогу и значај кључних личности у историји.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
3	СТАРИ ИСТОК СТАРА ГРЧКА СТАРИ РИМ
4	
5	

Коришћена литература: Коришћена литература: Херодот „Историја“, Пол Кривачек „Вавилон“, Др.В.Недомачки „Археологија блиског истока“, часопис „Историја“, Плутарх „Упоредни животописи“

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Прилагођавање наставних садржаја биологије ученицима који из било којег разлога имају потешкоћа у савладавњу програма, како би им се омогућило усвајање програма и развитак њихових способности.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Порекло и разноврсност живота
2.	Јединство грађе и функције као основа живота
3.	Наслеђивање и еволуција
4.	Живот у екосистему

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Праћење и подстицање ученика који брже напредују. Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе. Подстицање код ученика жеље за новим сазнањима. Изграђивање логичког мишљења и закључивања.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Порекло и разноврсност живота
2.	Јединство грађе и функције као основа живота
3.	Наслеђивање и еволуција
4.	Живот у екосистему

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	3

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Пружање додатне подршке ученицима који из различитих разлога нису у могућности да усвоје планиране садржаје из географије кроз рад у мањим групама или индивидуални рад прилагођен могућностима ученика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА
2.	ВАСИОНА
3.	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ТЕХНИКЕ И
ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Допунска настава треба да омогући ученицима да уз помоћ наставника савладају основна знања из предвиђених области, тј. да:

- Схвате улогу и значај технике и технологије као и коришћење техничких апарата ИКТ уређаја у животном окружењу
- Сазнају довољно о саобраћају, правилима и прописима за безбедно одвијање саобраћаја. Посебну пажњу да обрате на безбедно понашање пешака и возача бицикла
- Да науче да користе прибор за техничко цртање и правила техничког цртања при изради техничких цртежа, да креирају документе у програму за обраду текста

- Да препознају природне и вештачке лако обрадиве материјале, технологију производње и поступке обраде истих
- Да самостално или у групи прикажу идеју, поступак израде, а затим да ручно израђују једноставне предмете користећи лако обрадиве материјале

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Животно и радно окружење
2.	Саобраћај
3.	Техничка и дигитална писменост
4.	Ресурси и производња
5.	Конструкторско моделовање

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 5. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Додатна настава треба да омогући ученицима да на напреднијем нивоу:

- Схвате улогу и значај технике и технологије као и коришћење техничких апарата ИКТ уређаја у животном окружењу
- Науче што више о саобраћају, врстама и занимањима, правилима и прописима за безбедно одвијање саобраћаја. Посебну пажњу да обрате на безбедно понашање пешака и возача бицикла
- Да науче да користе све елементе и правила техничког цртања при изради техничких цртежа, да креирају документа у програму за обраду текста, да врше

форматирање текста, уметање слика и графике - Да детаљније упознају природне и вештачке лако обрадиве материјале, технологију производње и поступке обраде истих - Да самостално прикажу идеју, поступак израде, а затим да ручно израђују једноставне предмете користећи лако обрадиве материјале. Након тога да презентују урађене мделе

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Животно и радно окружење
2.	Саобраћај
3.	Техничка и дигитална писменост
4.	Ресурси и производња
5.	Конструкторско моделовање

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ У 6. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

увођење ученика у грађење речи; упознавање са гласовним системом; упознавање гласовних алтернација, њихово уочавање у грађењу и промени речи; утврђивање знања о значењу и функцији придевских заменица; стицање основних знања о грађењу и значењима глаголских облика (футур II; имперфекат; плусквамперфекат; императив; потенцијал; трпни глаголски придев; глаголски прилози);; оспособљавање ученика за уочавање разлике између дугих акцената; оспособљавање за уочавање и тумачење узрочно-последичних веза у уметничком тексту, за исказивање властитих судова и закључака приликом анализе текста и у разним говорним ситуацијама; постепено упознавање структуре основних облика усменог и писменог изражавања - према захтевима програма.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Врста и служба речи у реченици
2.	Фонетика: гласови и гласовне промене
3.	Глаголи и глаголски облици
4.	Творба речи
5.	Изражајно читање

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА
6. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

увођење ученика у грађење речи; упознавање са гласовним системом; упознавање

гласовних алтернација, њихово уочавање у грађењу и промени речи; утврђивање знања о значењу и функцији придевских заменица; стицање основних знања о грађењу и значењима глаголских облика (футур II; имперфекат; плусквамперфекат; императив; потенцијал; трпни глаголски придев; глаголски прилози); проширивање знања о сложеној реченици; оспособљавање ученика за уочавање разлике између дугих акцената; оспособљавање за уочавање и тумачење узрочно-последичних веза у уметничком тексту, за исказивање властитих судова и закључака приликом анализе текста и у разним говорним ситуацијама; развијање способности за уочавање и тумачење емоција, мотива и песничких слика у лирском тексту; постепено упознавање структуре основних облика усменог и писменог изражавања - према захтевима програма.

Ученици развијају љубав према језику и књижевности, самостално истражују и развијају критичко мишљење.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Врста и служба речи у реченици
2.	Творба речи
3.	Фонетика: гласови и гласовне промене
4	Лексикологија Језичко-стилска средства Глаголи и глаголски облици
5..	
6.	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Развијање комуникативних вештина – разумевања, говора, читања и писања.
Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу.
Подстицање самопоуздања ученика и жеље за активнијим учешћем у раду на редовним часовима енглеског језика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Module 1 My world
2.	Module 2 Fit for life
3.	Module 3 Fun Time!
4.	Module 4 All things high-tech
5.	Module 5 Be Green
6.	Module 6 Round we go!

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ НЕМАЧКОГ
ЈЕЗИКА ЗА 6. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Циљ допунске наставе је омогућавање ученицима који стално или повремено заостају у савлађивању образовно – васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно – образовни процес.

Задачи:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате
- савлађивање овако утврђених садржаја треба више ускладити са потребама и могућностима ученика за које се организује овакав рад
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Mein Zimmer
2.	Das schmeckt gut
3.	Meine Freizeit
4.	Das sieht gut aus!
5.	Partys
6.	Meine Stadt
7.	Ferien

Коришћена литература:

·PRIMA PLUS A1.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 6. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann; Cornelsen Datastatus

·PRIMA PLUS A1.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 6. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann; Cornelsen Datastatus

НАПОМЕНА: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Циљ додатног рада је да омогући појединим одабраним и талентованим ученицима као и свим ученицима који желе да продубе и прошире своја знања из немачког језика у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима као и да подстиче ученике на самосталан рад и да допринесе њиховом оспособљавњу за даље самообразовање.

Задаци:

- задовољавање индивидуалних особности ученика, склоности, интересовања, способности за учење
- подстицање индивидуалног развоја ученика, пре свега њихових интелектуалних карактеристика што омогућава брже напредовање ученика
- проширивање и продубљивање обима и садржаја тема које се обрађују у току школске године а према којима ученици показују интересовање
- идентификовање обдарених и талентованих ученика

Груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Mein Zimmer
2.	Das schmeckt gut
3.	Meine Freizeit
4.	Das sieht gut aus!
5.	Partys

6.	Meine Stadt
7.	Ferien

Коришћена литература:

·PRIMA PLUS A1.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 6. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann; Cornelsen Datastatus

·PRIMA PLUS A2.1 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 7. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann; Cornelsen Datastatus

- Hueber Verlag – Schritt für Schritt ins Grammatikland Niveau A1-A2
- DUDEN Großes Lexi-Wörterbuch
- Cornelsen Beenen Lehrmittel
- Huber Verlag – Schritte Niveau A1/A2
- Spielend Deutsch lernen – Juana Sanches, Carlos Sans, Michael Dreke
- Deutsch für Jugendliche – Hörmaterialien mit Arbeitsblättern
-

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

-Допунски рад из математике организује се за поједине ученике или групе ученика који повремено или стално имају одређене тешкоће у учењу и не постижу задовољавајући успех.
-На тим часовима ће се обрађивати наставни садржаји у којима ученици заостају у раду.

Напомена: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ
2.	ТРОУГАО
3.	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ
4.	ЧЕТВОРОУГАО
5.	ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

-Уочавање законитости у природним наукама применом математике као фундаменталне науке. - Дефинисање научног погледа на свет.

-Упознавање са скупом целих и рационалних бројева и законитостима унутар њих као и савладавање основних рачунских операција унутар тих скупова.

-Оспособљавање ученика за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

-Да разумеју процентни начин изражавања и могу да га примењују у практичним задацима;

-Познају класификацију троуглова и четвороуглова и знају њихова основна својства;

-Схвате релацију подударности и њена својства и умеју да је примењују у извођењу основних конструкција троугла и четвороугла;

-Схвате једнакост површи геометријских фигура и правила о израчунавању површина троуглова, паралелограма и других четвороуглова;

-Примењују правила за израчунавање површине троугла и четвороугла у разним практичним задацима;

-Усвајају елементе дедуктивног закључивања (правилно формулисање исказа; правилно коришћење речи „ако... тада" и „ако и само ако"; увиђају потребу за доказивањем и умеју да изводе неке једноставније доказе).

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ
2.	ТРОУГАО
3.	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ
4.	ЧЕТВОРОУГАО
5.	ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	?

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Од ученика се очекује да градиво које је учио само познаје: да може да га искаже, исприча, опише, наведе и слично, тј. да може да га репродукује у битно неизмењеном облику. Од ученика се очекује да је усвојио минимална основна знања, стекао неке навике и умења, довољна за прелазак у виши разред и успешно даље изучавање физике у њему.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
	Од ученика се очекује да је у оквиру теме:
1.	УВОД: -усвојио основне представе о : начину како физика истражује природу и њене појаве, значају и сврси експеримента
2.	МЕРЕЊЕ: -усвојио основне представе о мерењу, Зна методе мерења одговарајућим мерилима и инструментима
3.	КРЕТАЊЕ: -усвојио основне представе о : величинама којима се описује механичко кретање(путања, пут, референтно тело), - упознао појаве кретања тела, -зна следеће физичке величине и њихове одговарајуће јединице мере: дужину, време, сталну брзину
4.	СИЛА: -упознао појаве узајамног деловања тела; -усвојио основне представе о узајамном деловању тела(одбијање, привлачење, деформације) - зна ознаку и мерну јединицу силе, као и начин мерења силе динамометром
5.	МАСА И ГУСТИНА: -усвојио закон инерције, -зна следеће физичке величине и њихове одговарајуће јединице мере: масу, густину, и методе њиховог мерења одговарајућим мерилима
6.	ПРИТИСАК: -усвојио Паскалов закон,

	- разумео хидростатички и атмосферски притисак -зна ознаку и јединицу мере притиска Број часова, посвећених одређеној наставној јединици или области, биће одређен сходно потребама и могућностима ученика.

Коришћена литература Физика 6, уџбеник за 6. разред основне школе „Марина Радојевић , KLETT

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	?

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Од ученика се очекује да одређене генерализације, законе, теорије и уопштене методе примењује у решавању проблема и задатака. Од ученика се очекује да стечено знање уме да примени у решавању нових проблема (задатака), а не о његовом једноставном репродуктивном коришћењу у појединим ситуацијама.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
2.	МЕРЕЊЕ: - Апсолутна и релативна грешка мерења. Резултат мерења. Записивање резултата мерења (таблично, графички).
3.	КРЕТАЊЕ - Релативна брзина праволинијског кретања. - Решавање проблема у вези са израчунавањем брзине праволинијског кретања. - Решавање проблема у вези са израчунавањем пута и средње брзине. - Таблично и графичко приказивање пређеног пута и брзине у зависности од времена. Коришћење графика.
4.	СИЛА: -Резултујућа сила која делује на тело (опругу). - Решавање проблема у вези са истезањем еластичне опруге (динамометра) и тежином тега, односно са калибрисањем опруге.
5.	МАСА И ГУСТИНА: - Видеозапис или симулација на рачунару примера за инертност тела. - Решавање проблема у којима се користе величине (маса, тежина, густина).
6.	ПРИТИСАК: - Видеозапис или симулација на рачунару различитих примера притиска тела, као и притиска у течности и гасу. - Хидростатички притисак (принцип рада водовода, фонтане). - Кретање тела у флуидима (кретање подморнице, ваздушног балона). Примена Паскаловог закона. Хидраулична преса

	Поред понуђених садржаја могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање.

Коришћена литература: Интернет, Задаци за додатни рад- Наташа Чалуковић

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Циљеви су стицање основних знања о развоју људског друштва у Европи и Средоземљу у средњем веку и утицају тих догађаја на националну историју Срба , и њихове односе са окружењем, као и овладавање коришћења историјских карата.

Задаци допунске наставе су упознавање са основним одликама и хронологијом средњег века, доласком Словена на Балкан и стварањем прве српске државе на тлу Балканског полуострва. Такође, преко историје династије Немањића, доћи до пропасти српског царства и пада под турску власт.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	УВОД
2.	ЗАПАДНА ЕВРОПА И СРЕДОЗЕМЉЕ ОД 5. ДО 12. ВЕКА
3.	СРБИ И СЛОВЕНСКИ НАРОДИ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
4.	ЕВРОПА У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
5.	СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
6	СРПСКЕ ЗЕМЉЕ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ДОБА ОСМАНЛИЈСКИХ ОСВАЈАЊА

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	14

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Циљ додатне наставе из наставног предмета историја је културни развој и хуманистичко образовање ученика, као и да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика. Задачи наставе историје су да ученици, уочавајући узрочно-последичне везе, разумеју историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа

и држава.

Оперативни задаци:

- разумевање појма «средњи век» и основних одлика тог историјског периода;
- разумевање основних одлика феудалног друштва
- стицање знања о најзначајнијим државама средњовековне Европе
- стицање знања о српским средњовековним државама
- стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у општој и националној историји
- разумевање улоге религије у друштву средњег века
- упознавање културног наслеђа Срба у средњем веку
- коришћење историјских карата за период средњег века
- подстицање ученика на коришћење историјских извора
- развијање критичког односа према историјским изворима.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	УВОД
2.	ЗАПАДНА ЕВРОПА И СРЕДОЗЕМЉЕ ОД 5.ДО 12.ВЕКА
3.	СРБИ И СЛОВЕНСКИ НАРОДИ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
4.	ЕВРОПА У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
5.	СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
6	СРПСКЕ ЗЕМЉЕ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ДОБА ОСМАНЛИЈСКИХ ОСВАЈАЊА

Коришћена литература:Ж. Фајфрић, „Света лоза Стефана Немање“, Ернл Бредфорд, „Велико издајство“,Стивен Рансиман, „Пад Цариграда“, часопис „Историја“

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 6.
РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Индивидуализација програмских садржаја 6.разреда према способностима ученика како би савладали исте.

Да се ученицима олакша савладавање градива уз додатна појашњења, поједностављења одређених појмова, појачан рад на одређеним темама

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
2.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
4.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 6.
РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Проширивање стечених знања и пружање додатне подршке даровитим ученицима из области екологије, јединства грађе и функције живих бића, наслеђивања и еволуције и здравља.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
2.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
4.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ

ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Постизање знања на основном нивоу код ученика који имају потешкоћа у усвајању основних географских појмова из области друштвене географије, географских вештина и регионалне географије Европе. Пружање додатне подршке ученицима који из различитих разлога нису у могућности да усвоје планиране садржаје из географије кроз рад у мањим групама или индивидуални рад прилагођен могућностима ученика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА
2.	ГЕОГРАФСКА КАРТА
3.	СТАНОВНИШТВО
4.	НАСЕЉА
5.	ПРИВРЕДА
6.	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ
7.	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Допунска настава треба да омогући ученицима да уз помоћ наставника савладају основна знања из предвиђених области, тј. да:

- Упознају врсте грађевинских објеката, упознају карактеристике савремене културе становања и класификују кућне инсталације по намени
- Да препознају и класификују врсте саобраћајних објеката према намени, повезују коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима
- Да науче да цртају и читају грађевинске техничке цртеже поштујући одговарајућа правила и симболе, да користе рачунарске апликације за техничко цртање
- Да препознају и класификују грађевинске материјале према врсти и својствима. Да упознају грађевинске алате и машине, пољопривреду и пољопривредне машине и примену обновљивих извора енергије
- Да у групи раде на пројектном задатку, представљају пројектну идеју, поступак израде и коначни производ

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Животно и радно окружење
2.	Саобраћај
3.	Техничка и дигитална писменост

4.	Ресурси и производња
5.	Конструкторско моделовање

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 6. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Додатна настава треба да омогући ученицима да на напреднијем нивоу:

- Упознају врсте грађевинских објеката, повежу развој грађевинарства и значај урбанизма, упознају карактеристике савремене културе становања и класификују кућне инсталације по намени
- Да науче да класификују врсте саобраћајних објеката према намени, повезују коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима
- Да науче да цртају и читају грађевинске техничке цртеже поштујући одговарајућа правила и симболе, да користе рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинских објеката и унутрашње уређење истих
- Да науче и класификују грађевинске материјале према врсти и својствима. Да упознају грађевинске алате и машине, пољопривреду и пољопривредне машине и примену обновљивих извора енергије
- Да самостално или у групи раде на пројектном задатку, представљају пројектну идеју, поступак израде и коначни производ

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ

1.	Животно и радно окружење
2.	Саобраћај
3.	Техничка и дигитална писменост
4.	Ресурси и производња
5.	Конструкторско моделовање

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ У 7. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Оспособљавање ученика за овладавањем основним појмовима из области граматике, правописа, књижевности и језичке културе; оспособљавање ученика за примену усвојених теоријских знања у школској пракси и свакодневном животу.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Врста речи
2.	Служба речи
3.	Реченица
4.	Синтагма
5.	Правопис
6.	Основни књижевнотеоријски појмови

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Припрема ученика за такмичења из граматике и књижевности; оспособљавање ученика за усвајање додатних знања из области граматике, правописа, књижевности и језичке културе; оспособљавање ученика за израду тестова; развијање љубави и интересовања за српски језик.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Врста речи (подела на подврсте, променљиве и непроменљиве)
2.	Служба речи (главни и зависни реченични чланови)
3.	Правопис (правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима, знаци интерпункције)
4.	Реченица
5.	Синтагма
6.	Књижевнотеоријски појмови, писци и дела
7.	Стилске фигуре

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ НЕМАЧКОГ
ЈЕЗИКА ЗА 7. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Циљ допунске наставе је омогућавање ученицима који стално или повремено заостају у савлађивању образовно – васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно – образовни процес.

Задаци:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате
- савлађивање овако утврђених садржаја треба више ускладити са потребама и могућностима ученика за које се организује овакав рад
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Wie war's in den Ferien?
2.	Meine Pläne
3.	Freundschaft
4.	Bilder und Tone
5.	Zusammenleben
6.	Das gefällt mir
7.	Mehr über mich

Коришћена литература:

- PRIMA PLUS A2.1 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 7. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

- PRIMA PLUS A2.1 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 7. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

НАПОМЕНА : Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Циљ додатног рада је да омогући појединим одабраним и талентованим ученицима као и свим ученицима који желе да продубе и прошире своја знања из немачког језика у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима као и да подстиче ученике на самосталан рад и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Задаци:

- задовољавање индивидуалних особености ученика, склоности, интересовања, способности за учење
 - подстицање индивидуалног развоја ученика, пре свега њихових интелектуалних карактеристика што омогућава брже напредовање ученика
 - проширивање и продубљивање обима и садржаја тема које се обрађују у току школске године а према којима ученици показују интересовање
 - идентификовање обдарених и талентованих ученика
- Груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Wie war's in den Ferien?
2.	Meine Pläne
3.	Freundschaft
4.	Bilder und Tone
5.	Zusammenleben
6.	Das gefällt mir
7.	Mehr über mich

Коришћена литература:

•PRIMA PLUS A2.1 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 7. разред основне школе – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

•PRIMA PLUS A2.1 – Deutsch für Jugendliche;Немачки језик за 7. разред основне школе – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Milena Zbrankova; Cornelsen Datastatus

- Hueber Verlag – Schritt für Schritt ins Grammatikland Niveau A1-A2
- DUDEN Großes Lexi-Wörterbuch
- Cornelsen Beenen Lehrmittel
- Huber Verlag – Schritte Niveau A1/A2
- Spielend Deutsch lernen – Juana Sanches, Carlos Sans, Michael Dreke
- Deutsch für Jugendliche – Hörmaterialien mit Arbeitsblättern

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Развијање комуникативних вештина – разумевања, говора, читања и писања. Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу. Подстицање самопоуздања ученика и жеље за активнијим учешћем у раду на редовним часовима енглеског језика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Module 1 BATTLE OF THE TEENS
2.	Module 2 TRAVELLING AROUND
3.	Module 3 GET ACTIVE
4.	Module 4 THE UNEXPLAINED
5.	Module 5 LET'S COMMUNICATE
6.	Module 6 H2O
7.	Module 7 STAND BY ME

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Даље развијање и усавршавање језичких вештина – разумевања, говора, читања и писања.

Проширивање вокабулара по темама које се обрађују у лекцијама.
 Продубљивање и систематизација граматичких садржаја који се обрађују у лекцијама.
 Подстицање ученика на самостално изражавање на енглеском језику, у усменом и писаном облику.
 Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Module 1 BATTLE OF THE TEENS
2.	Module 2 TRAVELLING AROUND
3.	Module 3 GET ACTIVE
4.	Module 4 THE UNEXPLAINED
5.	Module 5 LET'S COMMUNICATE
6.	Module 6 H2O
7.	Module 7 STAND BY ME

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	?

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Од ученика се очекује да градиво које је учио само познаје: да може да га искаже, исприча, опише, наведе и слично, тј. да може да га репродукује у битно неизмењеном облику.

У свим разредима од ученика се очекује да је усвојио минимална основна знања, стекао неке навике и умења, довољна за прелазак у виши разред и успешно даље изучавање физике у њему.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Од ученика се очекује да је у оквиру теме: СИЛА И КРЕТАЊЕ
2.	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛА ТРЕЊА
3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА
4.	РАД, СНАГА И ЕНЕРГИЈА
5.	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ
	-уознао појаве интеракције, убрзаног кретања тела, равнотеже тела, промене енергије и унутрашње енергије тела, дифузије; -разликује: изразе физичких закона од израза за дефиниције физичких величина; скаларне од векторских величина; силу теже од тежине тела; -усвојио представу о физичком пољу на примеру гравитационог поља;е -зна следеће физичке величине и њихове одговарајуће јединице мере: убрзање, момент силе, рад, енергију, снагу, унутрашњу енергију, температуру, количину топлоте и методе њиховог мерења; -усвојио Њутнове законе динамике, услове равнотеже тела, закон одржања енергије, Архимедов закон. Број часова, посвећених одређеној наставној јединици или области, биће одређен сходно потребама и могућностима ученика.

Коришћена литература: Физика 7, уџбеник за седми разред основне школе, Марина Радојевић, KLETT

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ

ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	?

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Од ученика се очекује да одређене генерализације, законе, теорије и уопштене методе примењује у решавању проблема и задатака.

Од ученика се очекује да стечено знање уме да примени у решавању нових проблема (задатака), а не о његовом једноставном репродуктивном коришћењу у појединим ситуацијама.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ: -Решавање проблема кретања тела с константним убрзањем. -Графичко решавање проблема код равномерно променљивог кретања и њихова примена. -Примери за примену Њутнових закона динамике.
2.	КРЕТАЊЕ ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ: -Решавање проблема кретања тела при слободном падању, хицу навише и наниже.
3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА: -Решавање проблема везаних за слагање и разлагање сила и равнотежу тела. -Видеозапис или симулација на рачунару различитих облика слагања и разлагања сила, равнотеже тела и примене полуге. -Тела на стрмој равни. -Сила трења и коефицијент трења.
4.	РАД, СНАГА И ЕНЕРГИЈА: -Видеозапис или симулација на рачунару кинетичке и потенцијалне енергије тела, претварања потенцијалне енергије у кинетичку и обрнуто, закона одржања механичке енергије и др. -Решавање проблема везаних за рад, енергију тела и законе кретања.
5.	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ: -Механизми преношења топлоте с једног тела на друго (примери). Топлотна равнотежа. -Видеозапис или симулација на рачунару тела и супстанција на различитим

	температурама, термичког ширења тела, промене агрегатних стања и сл. -Вода на различитим температурама и њено другачије понашање у односу на остале течности. Поред понуђених садржаја могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање.

Коришћена литература: Интернет, задаци за додатни рад, Наташа Чалуковић

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Стицање основних знања о Новом веку, и друштвеним кретањима у овој епохи која је прва општа, светска епоха коју изучавамо а коју карактеришу изузетно бурна догађаји, као и упознавање са основним одликама нововековне српске државе ослобођене од стране власти. Нарочито је важно да се ученицима предочи важност стварања народних династија.

Задаци су упознати се са великим географским и техничким открићима и њиховом значају за брз и радикалан развој друштва који ће довести до грађанских и индустријске револуције. Нарочито важно је да се ученици упознају судбином Срба под страном влашћу и ослобођењем од ње у устанцима. У основним цртама се упознати са династијом Обреновића и Петровића.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1	Успон Европе
2	Срби од 16. До 18. Века
3	Свет у 18. И 19. Веку
4	Србија и Балкан у 18 и 19 веку
5	Српске земље, народ и суседи

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	14

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Циљ додатне наставе је да ученици кроз додатне садржаје развију критичку свест и историјско мишљење и да помогне разумевању историјских појава и процеса у Новом веку у којем је положај Срба и њихове државе нарочито осетљив и подложен утицају великих сила. Задатак ученика на часовима додатне наставе је да кроз литературу и користећи историјске изворе научи да их самостално користи и да на тај начин осветли и боље се упозна са догађајима у Европи, на Балкану и у свету у периоду од краја 15. Века до почетка Великог рата.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Успон Европе
2.	Срби од 16. До 18. Века
3.	Свет у 18. И 19. Веку
4.	Србија и Балкан у 18 и 19 веку
5.	Српске земље, народ и суседи

Коришћена литература: часопис „Историја“, група аутора “ Историја српског народа“, Р.Љушић
„Србија 19 века“, Вук Караџић“Први и други српски устанак“, Жељко Фајфрић, „Династија
Обреновића“

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ХЕМИЈЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Циљ допунске наставе хемије јесте да се ученицима који нису савладали садржаје хемије омогући лакше укључивање у редовни васпитно-образовни процес, као и да им се развију упорност, самосталност и тачност у раду.

Задачи допунске наставе:

- оспособити ученике да овладају основним хемијским појмовима ради лакшег уклапања у редовни наставни процес;
- омогућити ученицима да на што лакши начин надокнаде и усвоје појмове које су пропустили због краћег или дужег изостајања са редовне наставе;
- омогућити ученицима да овладају различитим методама учења хемијских садржаја ради развијања самосталности у учењу.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Хемија и њен значај (2)
2.	Основни хемијски појмови (4)
3.	Структура супстанце (12)
4.	Хомогене смеше или раствори (6)
5.	Хемијске реакције и израчунавања на основу хемијских једначина (12)

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ХЕМИЈЕ

ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Циљ додатне наставе хемије јесте проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за хемију и који су на редовним часовима показали висок ниво савладаног градива, развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа.

Задаци додатне наставе хемије:

- омогућити ученицима да разумеју начин на који се хемија развијала као наука и њено место у савременом животу;
- омогућити ученицима да у самосталним истраживачким радовима овладају основама научног метода;
- оспособити ученике да разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских

симбола, формула и једначина;

- развијати аналитичко и критичко мишљење;
- развијати експерименталне вештине за правилно и безбедно, по себе и друге, руковање лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама;
- стварати ситуације у којима ће ученици примењивати теоријско знање и експериментално искуство за решавање теоријских и експерименталних проблема;
- стварати ситуације у којима ће ученици примењивати знање хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу;
- омогућавати ученицима да на основу различитих израчунавања разумеју квантитативни аспект хемијских промена и практично га примењују.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Хемија и њен значај (1)
2.	Основни хемијски појмови (4)
3.	Структура супстанце (12)
4.	Хомогене смеше или раствори (8)
5.	Хемијске реакције и израчунавања на основу хемијских једначина (11)

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 7.
РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Прилагођавање наставних садржаја биологије ученицима који из било којег разлога имају потешкоћа у савладавњу програма, како би им се омогућило усвајање програма и развитак њихових способности.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 7.
РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Праћење и подстицање ученика који брже напредују. Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе. Подстицање код ученика жеље за новим сазнањима. Изграђивање логичког мишљења и закључивања.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 7.
РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	9;9

Број наставних тема	8

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Обрада наставних јединица прилагођено индивидуалним потребама ученика у циљу лакшег савладавања градива

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Регионална географија
2.	Географске регије Европе
3.	Азија
4.	Африка
5.	Северна Америка
6.	Јужна Америка
7.	Аустралија и Океанија
8.	Поларне области

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ
ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18;9

Број наставних тема	8

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Савладавање области из регионалне географије света путем додатних задатака и активности која доприносе напредном знању ученика; Припрема за такмичење из географије

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Регионална географија
2.	Географске регије Европе
3.	Азија
4.	Африка
5.	Северна Америка
6.	Јужна Америка

7.	Аустралија и Океанија
8.	Поларне области

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:	
Допунска настава треба да омогући ученицима да уз помоћ наставника савладају основна знања из предвиђених области, тј. да: - Схвате појам, улогу и развој машина и механизма - Упознају машине спољашњег и унутрашњег транспорта, упознају подсистеме код возила друмског саобраћаја - Науче да самостално приказују скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање - Науче врсте материјала у машинству, технологију обраде тих материјала, елементе машина и механизма, врсте погонских машина и роботе - Да могу да ураде у групи пројектни задатак “Од идеје до реализације”	

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Животно и радно окружење
2.	Саобраћај

3.	Техничка и дигитална писменост
4.	Ресурси и производња
5.	Конструкторско моделовање

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 7. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Додатна настава треба да омогући ученицима да на напреднијем нивоу:

- Схвате појам, улогу и развој машина и механизма
- Упознају машине спољашњег и унутрашњег транспорта до нивоа препознавања на фотографијама, упознају подсистеме код возила друмског саобраћаја
- Науче да самостално приказују скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање, да користе CAD технологију за креирање техничке документације и управљају моделима користећи рачунар
- Науче материјале у машинству, технологију обраде тих материјала, елементе машина и механизма, погонске машине и роботе
- Да могу да ураде самостално пројектни задатак “Од идеје до реализације”, а затим одреде цену трошкова, вредност урађеног модела и креирају рекламу

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ

1.	Животно и радно окружење
2.	Саобраћај
3.	Техничка и дигитална писменост
4.	Ресурси и производња
5.	Конструкторско моделовање

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ У 8. РАЗРЕДУ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	10

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
- Пружање додатних објашњења у вези са наставним садржајима; - Пружање подршке у учењу; - Оспособљавање ученика за усвајање елементарних знања и примена усвојених знања у свакодневном животу, у говорној и писаној комуникацији;

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Правопис
2.	Историја српског језика
3.	Грађење речи
4.	Лексикологија
5.	Акценат
6.	Подела гласова и гласовне промене
7.	Врста речи
8.	Служба речи
9.	Синтагма и конгруенција
10.	Реченица

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И
КЊИЖЕВНОСТИ ЗА 8. РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	10

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:	
-	Проширивање ученичких знања из области правописа, граматике и књижевности
-	Припрема за такмичења
-	Развијање љубави према језику
-	Подстицање ученика на стицање трајнијих лингвистичких знања из матерњег језика
-	Успешно примењивање теоријских знања о језичким појавама и правописној норми
-	Подизање свести о значају књижевног језика и језичке културе

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Правопис
2.	Врста и служба речи
3.	Реченица
4.	Подела гласова и гласовне промене
5.	Грађење речи
6.	Синтагма и конгруенција
7.	Лексикологија
8.	Стилистика
9.	Акценат

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Развијање комуникативних вештина – разумевања, говора, читања и писања.

Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу.

Подстицање самопоуздања ученика и жеље за активнијим учешћем у раду на редовним часовима енглеског језика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Module 1 TEEN AGE
2.	Module 2 TRAVEL
3.	Module 3 TEAM SPIRIT
4.	Module 4 ACTION
5.	Module 5 BEING HUMAN
6.	Module 6 COLOUR
7.	Module 7 CONSUMER SOCIETY

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Даље развијање и усавршавање језичких вештина – разумевања, говора, читања и писања. Проширивање вокабулара по темама које се обрађују у лекцијама. Продубљивање и систематизација граматичких садржаја који се обрађују у лекцијама. Подстицање ученика на самостално изражавање на енглеском језику, у усменом и писаном облику. Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Module 1 TEEN AGE
2.	Module 2 TRAVEL
3.	Module 3 TEAM SPIRIT
4.	Module 4 ACTION
5.	Module 5 BEING HUMAN
6.	Module 6 COLOUR
7.	Module 7 CONSUMER SOCIETY

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Циљ допунске наставе је омогућавање ученицима који стално или повремено заостају у савлађивању образовно – васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно –

образовни процес.

Задаци:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате
- савлађивање овако утврђених садржаја треба више ускладити са потребама и могућностима ученика за које се организује овакав рад
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напретка

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	FITNESS UND SPORT
2.	UNSERE FESTE
3.	AUSTAUSCH
4.	BERLINER LUFT
5.	WELT UND UMWELT
6.	REISEN AM RHEIN
7.	EIN ABSCHIED

Коришћена литература:

·PRIMA PLUS A2.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 8. разред основне школе (трећа година учења) – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Cornelsen Datastatus

·PRIMA PLUS A2.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 8. разред основне школе (трећа година учења) – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Cornelsen Datastatus

- Приручник за наставника за коришћење уџбеника;

- Hueber Verlag – Schritt für Schritt ins Grammatikland Niveau A2
- DUDEN Großes Lexi-Wörterbuch
- Cornelsen Beenen Lehrmittel

НАПОМЕНА : Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	12

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:	
Циљ додатног рада је да омогући појединим одабраним и талентованим ученицима као и свим ученицима који желе да продубе и прошире своја знања из немачког језика у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима као и да подстиче ученике на самосталан рад и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање. Задаци: -задовољавање индивидуалних особности ученика, склоности, интересовања, способности за учење -подстицање индивидуалног развоја ученика, пре свега њихових интелектуалних карактеристика што омогућава брже напредовање ученика -проширивање и продубљивање обима и садржаја тема које се обрађују у току школске године а према којима ученици показују интересовање -идентификовање обдарених и талентованих ученика Груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада.	
РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	FITNESS UND SPORT

2.	UNSERE FESTE
3.	AUSTAUSCH
4.	BERLINER LUFT
5.	WELT UND UMWELT
6.	REISEN AM RHEIN
7.	EIN ABSCHIED

Коришћена литература:

·PRIMA PLUS A2.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 8. разред основне школе (трећа година учења) – Уџбеник; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Cornelsen Datastatus

·PRIMA PLUS A2.2 – Deutsch für Jugendliche; Немачки језик за 8. разред основне школе (трећа година учења) – Радна свеска; Friederike Jin, Lutz Rohrmann, Cornelsen Datastatus

- Приручник за наставника за коришћење уџбеника;
- Hueber Verlag – Schritt für Schritt ins Grammatikland Niveau A2
- DUDEN Großes Lexi-Wörterbuch
- Cornelsen Beenen Lehrmittel

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

-Допунски рад из математике организује се за поједине ученике или групе ученика који повремено или стално имају одређене тешкоће у учењу и не постижу задовољавајући успех.

-На тим часовима ће се обрађивати наставни садржаји у којима ученици заостају у раду.

Напомена: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА
2.	ТАЧКА, ПРАВА, РАВАН
3.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ
4.	ПРИЗМА
5.	ПИРАМИДА
6.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА
7.	ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА
8.	ВАЉАК
9.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ
10.	КУПА
11.	ЛОПТА

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА 8, РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

-Уочавање законитости у природним наукама применом математике као фундаменталне науке. -
Дефинисање научног погледа на свет.
-Упознавање са скупом целих и рационалних бројева и законитостима унутар њих као и савладавање основних рачунских операција унутар тих скупова.
-Оспособљавање ученика за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.
-Примена Талесове теореме у животу и у другим предметима,
-Примена система једначина у решавању сложених задатака,
- Извођење формула за базе и омотаче као и за дијагоналне пресеке, уписане и описане кружнице,
- Савладана сва четири квадранта координатног система као и пребацивање тачака из једног у

други применом осе симетрије,

- Поступност приликом решавања сложених једначина и неједначина са једном и две непознате као и апсолутне вредности;

- Усвајају елементе дедуктивног закључивања (правилно формулисање исказа; правилно коришћење речи „ако... тада" и „ако и само ако"; увиђају потребу за доказивањем и умеју да изводе неке једноставније доказе).

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА
2.	ТАЧКА, ПРАВА, РАВАН
3.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ
4.	ПРИЗМА
5.	ПИРАМИДА
6.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА
7.	ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА
8.	ВАЉАК
9.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ
10.	КУПА
11.	ЛОПТА

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	?

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Од ученика се очекује да градиво које је учио само познаје: да може да га искаже, исприча, опише, наведе и слично, тј. да може да га репродукује у битно неизмењеном облику.

У свим разредима од ученика се очекује да је усвојио минимална основна знања, стекао неке навике и умења, довољна за прелазак у виши разред и успешно даље изучавање физике у њему.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ОД УЧЕНИКА СЕ ОЧЕКУЈЕ ДА ЈЕ У ОКВИРУ ТЕМЕ:
2.	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ
3.	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ
4.	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ
5.	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА
6.	МАГНЕТНО ПОЉЕ
	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ
	-уписао појаве осциловања, таласног кретања, резонанције, одбијања и преламања светлости, наелектрисавања тела, електричне струје, кретања проводника са струјом у магнетно пољу, радиоактивности. -усвојио основне представе о структури атома, електричном и магнетном пољу; -зна следеће физичке величине и њихове одговарајуће јединице мере: наелектрисање, електрични напон, јачина електричног поља, јачина струје, електрични отпор, магнетна индукција, период, фреквенција, таласна дужина, индекс преламања и методе њиховог мерења; -усвојио је следеће физичке законе: Омов закон, Џулов закон, везу фреквенције, таласне дужине и брзине таласа, законе геометријске оптике. Број часова, посвећених одређеној наставној јединици или области, биће одређен сходно потребама и могућностима ученика.

Коришћена литература: Физика 8, уџбеник за осми разред основне школе, Марина Радојевић, KLETT

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ
ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	?

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Од ученика се очекује да одређене генерализације, законе, теорије и уопштене методе примењује у решавању проблема и задатака.

Од ученика се очекује да стечено знање уме да примени у решавању нових проблема (задатака), а не о његовом једноставном репродуктивном коришћењу у појединим ситуацијама.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ: -Период математичког клатна- решавање проблема -Доплеров ефекат
2.	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ: -Преламање и одбијање светлости кроз плочу и призму -Тотална рефлексација
3.	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ: -Кондензатори (редна и паралелна веза)
4.	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА: -Полупроводници
5.	МАГНЕТНО ПОЉЕ: -Магнетно поље Земље- видеозапис -Линије сила магнетног поља- видеозапис
6.	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ: -Радиоактивност- видеозапис -Фисија и фузија- видеозапис -Нуклеарни реактор- видеозапис -Примена нуклеарне енергије Поред понуђених садржаја могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање.

Коришћена литература: Интернет, задаци за додатни рад, Наташа Чалуковић

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ХЕМИЈЕ
ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Циљ допунске наставе хемије јесте да се ученицима који нису савладали садржаје хемије омогући лакше укључивање у редовни васпитно-образовни процес, као и да им се развију упорност, самосталност и тачност у раду.

Задачи допунске наставе:

- оспособити ученике да овладају основним хемијским појмовима ради лакшег уклапања у редовни наставни процес;
- омогућити ученицима да на што лакши начин надокнаде и усвоје појмове које су пропустили због краћег или дужег изостајања са редовне наставе;
- омогућити ученицима да овладају различитим методама учења хемијских садржаја ради развијања самосталности у учењу.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Метали, оксиди метала, хидроксиди (базе) (2)
2.	Неметали, оксиди неметала, киселине (3)
3.	Соли (3)
4.	Угљоводоници (4)

5.	Органска једињења са кисеоником (4)
6.	Биолошки важна органска једињења (1)
7.	Заштита животне средине и зелена хемија (1)

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ХЕМИЈЕ

ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

Број наставних тема	7

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Циљ додатне наставе хемије јесте проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за хемију и који су на редовним часовима показали висок ниво савладаног градива, развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа.

Задаци додатне наставе хемије:

- омогућити ученицима да разумеју начин на који се хемија развијала као наука и њено место у савременом животу;
- омогућити ученицима да у самосталним истраживачким радовима овладају основама научног метода;
- оспособити ученике да разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина;
- развијати аналитичко и критичко мишљење;
- развијати експерименталне вештине за правилно и безбедно, по себе и друге, руковање лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама;
- стварати ситуације у којима ће ученици примењивати теоријско знање и експериментално искуство за решавање теоријских и експерименталних проблема;

- стварати ситуације у којима ће ученици примењивати знање хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу;
- омогућавати ученицима да на основу различитих израчунавања разумеју квантитативни аспект хемијских промена и практично га примењују.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Метали, оксиди метала, хидроксиди (базе)
2.	Неметали, оксиди неметала, киселине
3.	Соли
4.	Угљоводоници
5.	Органска једињења са кисеоником
6.	Биолошки важна органска једињења
7.	Заштита животне средине и зелена хемија

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Циљ и задаци допунске наставе историје је да ученици који имају потешкоће у савладавању градива постигну основна знања из четири историјске области.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата
2.	Други светски рат
3.	Свет, Европа и српски народ у југословенској држави у периоду Хладног рата
4.	Свет, Европа, српска држава и народ у савременим процесима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Додатна настава предвиђена је за ученике који показују посебна интересовања за историју, а који не могу да се задовоље током редовне наставе. На овим часовима ученици се припремају за учешће на такмичењима.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата
2.	Други светски рат
3.	Свет, Европа и српски народ у југословенској држави у периоду Хладног рата
4.	Свет, Европа, српска држава и народ у савременим процесима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Прилагођавање (индивидуализација) наставних садржаја биологије ученицима који из било којих разлога имају тешкоћа у свладавању програма како би им се омогућило усвајање програма и развитак њихових способности. Ученик треба да разуме значај биолошке и културне еволуције човека; да развије интересовање за екологију и да зна колико је њен значај за животну средину, станиште и живот људи; да разуме значај у очувању разноврсности биодиверзитета и да развије љубав и правилан однос према природи; да разуме нивое у биолошкој и еколошкој организацији живог света; да разуме значај и утицај еколошких фактора на жива бића; да се упозна са основним компонентама екосистема (биотоп и биоценоза) и односима исхране у оквиру тог система; да усвоји основне чињенице и појмове о еколошком прилагођавању у различитим условима (адаптације, модификације, животне форме); да се упозна са значењима појмова: популација, популациона биологија, бројност, густина, наталитет, морталитет, емиграције, имиграције, узрасна структура и растење популације; да се упозна са значењем појмова: еколошка ниша, структура и изглед биоценозе, спратовност,

дневне, месечне, сезонске промене, аспекти, вертикална спратовност; да упозна са значењем појмова: ланци исхране, мреже исхране, трофичка пирамида, кружење материје, протицање енергије, сукцесије; да се упозна са различитим типовима екосистема и биома; да се упозна са особинама природних (водених и копнених) и антропогених екосистема и њиховим животним заједницама; да усвоји основне чињенице и појмове о начинима заштите врста и њихових станишта; да усвоји основне појмове и чињенице о националним парковима, парковима природе, резерватима природе и међународним категоријама заштићених природних добара; да усвоји основне појмове и чињенице о ефекту стаклене баште, подизању нивоа мора, метеоролошким променама, о значају озона, чиниоцима који утичу на његову разградњу, ефектима које то може да има на опстанак живота на Земљи, о киселим кишама, сушењу шума и другим ефектима аерозагађења као и начинима за заштиту ваздуха, као и начине на које се биодиверзитет угрожава; да усвоји основне појмове и чињенице о начинима за поштовање концепта одрживог развоја; да стекне основна знања о Архуској конвенцији и начинима за остваривање својих права по питању сопствене животне средине; да усвоји основне појмове и чињенице који се односе на категоризацију и одрживо коришћење ресурса; да се упозна са мерама за енергетску

ефикасност и примерима за то; да се упозна са категоризацијом отпада, начинима за рециклажу и материјама које се могу рециклирати; да примени различите начине за селекцију и сакупљање отпада; да се упозна са начинима за заштиту животиња; да стекне критичко мишљење и однос према заштити животне средине; да се упозна са правима на живот, здравље и здраву животну средину; да се упозна са негативним чиниоцима на здравље људи који проистичу из савременог начина живота; да се упозна са начинима за формирање еколошке свести и културе;

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ЕКОЛОГИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА
2.	РАЗНОВРСНОСТ ЕКОСИСТЕМА, УГРОЖАВАЊЕ, ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ
3.	ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	8

Број наставних тема	4

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:
Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет екологије и заштите животне средине, како би дали и свој допринос истом.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ЕКОЛОГИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА
2.	РАЗНОВРСНОСТ ЕКОСИСТЕМА, УГРОЖАВАЊЕ, ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ
3.	ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
4.	ОДРЖИВИ РАЗВОЈ
	Коришћена литература: Драган Цветковић, Дмитар Лакушић, Гордана Матић, Александра Кораћ, Слободан Јовановић, Биологија за 4. Разред гимназије општег смера, Завод за уџбенике, Београд Екологија биљака и екологија животиња – скрипта, Биолошки факултет Универзитета у Београду; интернет

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	9

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:
Пружање додатне подршке ученицима који из различитих разлога нису у могућности да усвоје планиране садржаје из географије кроз рад у мањим групама или индивидуални рад прилагођен могућностима ученика.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ
2.	ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
3.	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
4.	ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ
5.	ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА
6.	СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ

**ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 8.
РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	9

Број наставних тема	6

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Додатна настава предвиђена је за ученике који показују посебна интересовања за географске садржаје, а који не могу да се задовоље током редовне наставе. На овим часовима ученици се припремају за учешће на такмичењима.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ
2.	ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
3.	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
4.	ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ
5.	ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА
6.	СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ:

Допунска настава треба да омогући ученицима да уз помоћ наставника савладају основна знања из предвиђених области, тј. да:

- Науче које опасности могу да се догоде приликом неправилног коришћења електричних апарата и уређаја, упознају поступке пружања прве помоћи
- Схвате колики значај у саобраћајним средствима и саобраћајним системима имају електрични и електронски уређаји
- Увиде значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ, цртају електричне шеме правилно користећи симболе у електротехници и електроници, науче производњу, трансформацију и пренос електричне енергије
- Схвате значај коришћења обновљивих извора енергије, спајају најпростија електрична и електронска кола према задатој шеми, упознају рад електричних машина: генератора, мотора и трансформатора, науче врсте електронских елемената и њихову примену, схвате значај рециклаже електронских компоненти
- Раде у групи на пројектном задатку, односно на изради неког електричног или електронског уређаја

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Животно и радно окружење
2.	Саобраћај

3.	Техничка и дигитална писменост
4.	Ресурси и производња
5.	Конструкторско моделовање

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

Број наставних тема	5

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Додатна настава треба да омогући ученицима да на напреднијем нивоу:

- Науче које опасности могу да се догоде приликом неправилног коришћења електричних апарата и уређаја, упознају и увежбају поступке пружања прве помоћи
- Схвате колики значај у саобраћајним средствима и саобраћајним системима имају електрични и електронски уређаји
- Класификују компоненте ИКТ уређаја према намени, увиде значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ, цртају електричне шеме правилно користећи симболе у електротехници и електроници, науче производњу, трансформацију и пренос електричне енергије
- Анализирају значај коришћења обновљивих извора енергије, спајају електрична и електронска кола према задатој шеми, упознају рад електричних машина: генератора, мотора и трансформатора, науче врсте електронских елемената и њихову примену, схвате значај рециклаже електронских компоненти
- Раде самостално или у групи на пројектном задатку, односно на изради неког електричног или електронског уређаја

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Животно и радно окружење
2.	Саобраћај
3.	Техничка и дигитална писменост
4.	Ресурси и производња
5.	Конструкторско моделовање

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

ВРЕМЕ	ПРОСЛАВЕ, ПРИРЕДБЕ, ИЗЛОЖБЕ, СУСРЕТИ	ИЗВРШИОЦИ
Август	- Приредба поводом поласка првака у школу и пријем ученика у први разред - Сусрет ученика петог разреда са одељењским старешинама	- одељењско веће 4. разреда и одељењско веће 1. разреда - одељењско веће 5. разреда
Септембар	У оквиру Светске акције „Очистимо свет“, акција чишћења школског дворишта “Чисто двориште“	Чланови Одељењског већа млађих разреда
Октобар	- Активности ученика поводом обележавања Дечије недеље - Активности поводом обележавања Месеца књиге – посета промоцијама књига и књижевни сусрети на Сајму књига - Учешће на ликовним конкурсима Радост Европе ДКЦ Београд и присуствовање отварању изложбе - Обилазак установа културе Соколски дом и Милошев конак - Позоришна представа	- Руководилац Дечијег савеза - библиотекар, наставници српског језика - руководиоци ликовне секције - Чланови одељењских већа млађих разреда - гостујуће позориште
Новембар	Општинско такмичење у креативном писању	Библиотекар, учитељи, наставници српског језика, дечји писци
Децембар	- Новогодишња журка - Хуманитарни базар (продаја новогодишњих честитки), прикупљање новца у хуманитарне сврхе	Одељењска већа млађих разреда, наставница ГВ

	- Позоришна представа	-гостујуће позориште
Јануар	- Дан Светог Саве: - приредба у матичној школи и издвојеном одељењу у Забрежју -Ликовни и литерарни конкурси и изложбе радова	Руководилац драмске секције Одељењско веће 2. Разреда Руководиоци секција
Фебруар	Гостовање књижевне школице у продуженом боравку	- Чланови одељењских већа млађих разреда
Март	- Позоришна представа -“Кидикем” Фестивал дечијег филма у ДКЦ	Чланови Одељењског већа млађих разреда Руководилац филмске секција Предраг Вукосављевић
Март	-У оквиру Светског дана књиге књижевни сусрет са библиотекарим	Чланови Одељенског већа млађих разреда
Март	Креативна радионица у вртићу „ Зека“	- секција Мали креативац
Март	Златна сирена, соло певање	- наставница музичке културе
Април	- Прослава Дана школе: - приредба - ликовни и литерарни конкурси и изложбе радова -Светски дан здравља – Хуманитарни пакетић за децу у Звечанској Презентација ученичких књижевних остварења у матичној школи и у издвојеном одељењу у Забрежју – књижевна школица; Златна сирена, певање	- Руководилац драмске секције - Руководиоци секција Чланови Одељенског већа млађих разреда Одељенско веће 3. и 4.разред - Библиотекар и дечији писац Јово Кнежевић наставница музичке културе

	- Обилазак знаменитих грађевина Обреновца (нова библиотека, обреновачка бања)	- Чланови одељењских већа млађих разреда
Мај	- Сусрет ученика осмог разреда са представницима средњих школа Реализација изложбе под називом "Волим , поштујем и уживам у природи" Штампање зборника дечјих радова	- ППС Весна Вулета Библиотекари, учитељи, наставници српског језика, Јово Кнежевић
Јун	- Другарско вече - Журка за крај - Свечана додела награда и диплома најбољим ученицима	- Одељењске старешине ученика осмог разреда - Одељењске старешине ученика четвртог разреда - одељењске старешине, директор
Током године	Тематске ликовне изложбе у школи	Весна Вулета и полазници ликовне секције
Током године	Литерарни конкурси током године	Руководици литерарне секције
Током године	Реализација пројекта рада са децом под називом "Позитивна графит порука нашим млађим другарима". Групни рад на великим форматима ученика осмог разреда.	Весна Вулета
Током године	Учешће на конкурс „100 младих талената града Београда“	Наставници српског језика
Током године	Учешће чланова филмске секције на домаћим и међународним филмским фестивалима (Италија, Хрватска, Македонија, Словенија, Грчка, Шпанија, Португалија, Бразил...	Руководилац филмске секције

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Циљ : Унапређивање физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Задаци:

- 1.Оспособљавале ученика да стечено умеће, знање и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
2. Усвајање здравих животних стилова
3. Промовисање позитивних социјалних интеракција;
4. Развијање позитивне слике о себи
5. Оспособљавање за самостално вежбање и усмеравање надарених ученика за бављење спортом

МЕСЕЦ	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	РАЗРЕД
ОКТОБАР	НЕДЕЉА СПОРТА током Дечије недеље (Игре лоптом, фудбал И „Између две ватре“, штафетне и игре спретности)	Наставници разредне наставе	Ученици од Iдо VIII разреда
ОКТОБАР	ЈЕСЕЊИ КРОС	професор физичког васпитања	Од петог до осмог разреда

АПРИЛ	НЕДЕЉА СПОРТА (поводом Дана школе): игре лоптом, фудбал, трчање 60м, скок у даљ, баскет 3на 3, одбојка, „Између две ватре“, штафетне и игре спретности...	Наставници разредне наставе , професор физичког васпитања	Ученици од Iдо VIII разреда
АПРИЛ	Меморијални кошаркашки турнин посвећен ученику Данку Душићу.	професор физичког васпитања	Сви ученици од првог до осмог разреда
АПРИЛ	- Организација утакмица за дан школе (нпр. ученици против наставника, ученици против родитеља, бивши и садашњи ученици)	професори физичког васпитања	Ученици од Vдо VIII разреда
МАЈ	Учешће у малим олимпијским играма	Наставници разредне наставе и ученици	Ученици од Iдо III разреда
МАЈ	ПРОЛЕЋНИ КРОС	професор физичког васпитања	Сви ученици од првог до осмог разреда
МАЈ	Крос РТС-а	професор физичког васпитања	Ученици од Iдо VIII разреда
МАЈ	Спортско дружење са малишанима из вртића „Зека“	Руководиоци спортске секције	Ученици 1. и 2. разреда
Током године	Учествовање на општинским такмичењима у спортским играма и атлетици	професори физичког васпитања	Ученици од Vдо VIII разреда
Током године	Посета издвојеним одељењима матичне школе на Забрежју;	Наставници разредне наставе и ученици	Ученици од Iдо IV разреда

Током године	Шетња у оближње излетиште Забран	Наставници разредне наставе и ученици	Ученици од Iдо IV разреда

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА, И ЗАНЕМАРИВАЊА

Школа има тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Чланове и руководиоца тима за заштиту одређује директор установе из реда запослених (наставник, васпитач, стручни сарадник, секретар и др.).

Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања има следеће задатке:

- 1) припрема програм заштите у складу са специфичностима установе и утврђеним мерама за унапређивање на основу анализе стања;
- 2) информише децу и ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи;
- 3) учествује у пројектима и обукама за развијање потребних знања и вештина за превенцију и поступање у случајевима дискриминаторног понашања, насиља, злостављања и занемаривања;
- 4) предлаже мере за унапређивање превенције и заштите, организује консултације и учествује у доношењу одлука о начину поступања у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања, занемаривања или дискриминаторног понашања
- 5) укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;
- 6) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту деце и ученика и даје одговарајуће предлоге директору;
- 7) сарађује са школском управом Министарства и другим надлежним органима, организацијама и службама, ради ради свеобухватне заштите деце и ученика од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације;
- 9) води и чува посебну документацију о случајевима и појавним облицима дискриминације и насиља, броју пријава и притужби, броју спроведених неформалних и формалних поступака, њиховом исходу и др.
- 9) извештава стручна тела и орган управљања.

ОБЛИЦИ НАСИЉА И ЗЛОСТАВЉАЊА

Под **насиљем и злостављањем** подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученика или запосленог.

Насиље и злостављање сматра се насиље запосленог према детету, ученику, другом запосленом, родитељу, односно другом законском заступнику (у даљем тексту: родитељ); ученика према другом детету, ученику или запосленом; родитеља према свом детету, другом детету и ученику, запосленом као и према трећем лицу.

Насиље и злостављање може да јави као физичко, психичко (емоционално), социјално и дигитално.

Физичко насиље и злостављање је понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог; физичко кажњавање деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа.

Психичко насиље и злостављање је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства детета и ученика или запосленог.

Социјално насиље и злостављање је понашање којим се искључује дете и ученик из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватањем по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивањем задовољавања социјалних потреба.

Дигитално насиље и злостављање је злоупотреба информационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и сл.

Осим наведених облика, насиље и злостављање препознаје се и кроз: злоупотребу, сексуално насиље, насилни екстремизам, трговину људима, експлоатацију детета и ученика и др.

Злоупотреба детета и ученика је све оно што појединац, односно установа чини или не чини, што негативно утиче, наноси штету, ускраћује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи га у немоћан положај према појединцу или установи (злоупотреба у спорту, у политичке, верске, комерцијалне и друге сврхе). Злоупотреба подразумева и прекомерно подстицање, односно психолошки притисак на дете и ученика од стране родитеља или наставника ради постигнућа која могу да имају за последицу угрожавање нормалног психофизичког и социјалног развоја и најбољег интереса детета.

Сексуално насиље и злостављање је понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Насилни екстремизам је промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаном насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.

Трговина људима је врбовање, превозење, пребацивање, скривање или примање лица, путем претње силом или употребом силе или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давања или примања новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.

Експлоатација је рад који није у најбољем интересу детета и ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја детета и ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.

Занемаривање и немарно поступање је пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о детету и ученику, установе или запосленог да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правилан развој детета и ученика у свим областима, а што може да наруши његово здравље и развој.

Занемаривање у установи обухвата: ускраћивање појединих облика образовно-васпитног рада неопходних детету и ученику; нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља; пропусте у обављању надзора и заштите детета и ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и др.

Права, обавезе и одговорности свих у установи у превенцији насиља, злостављања и занемаривања

Запослени својим квалитетним радом (васпитно-образовним, образовноваспитним, васпитним, стручним и другим радом) и применом различитих метода, облика рада и активност и обезбеђују подстицајну и безбедну средину. Запослени не сме својим понашањем да изазове насиље или допринесе насиљу, злостављању и занемаривању.

Одељењски старешина, наставник и стручни сарадник избором одговарајућих садржаја и начина рада доприносе стицању квалитетних знања и вештина и формирању вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање различитости, конструктивно превазилажење сукоба и др. и дужни су да обезбеде заштиту детета и ученика од произвољног или незаконитог мешања у његову приватност, породицу, дом или преписку, као и заштиту од незаконитих напада на његову част и углед.

Ученици, као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других – деце, ученика, запослених, родитеља и трећих лица; поштују правила установе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; активно учествују у раду одељењске заједнице; **пружају вршњачку подршку**;^{*} као чланови ученичког парламента и школског одбора, посебно

доприносе и учествују у превентивним активностима; својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу и злостављању.

Родитељ је дужан да, у најбољем интересу детета и ученика: сарађује са установом; учествује у превентивним мерама и активностима; уважава и поштује личност свог детета, друге деце и ученика, запослених и других родитеља. Родитељ не сме својим понашањем у установи да изазове или допринесе појави насиља, злостављања и занемаривања.

Програм заштите деце од насиља је саставни део годишњег програма рада установе. Установа програмом заштите од насиља, злостављања и занемаривања одређује мере и активности које обезбеђују развијање и неговање позитивне атмосфере и безбедно окружење. Садржи **превентивне активности** (шта све установа може да се уради да би се спречило исмањило насиље и како установа прати ефекти превенције) и **мере интервенције** (шта се предузима када се насиље догоди, које процедуре се користе, како су подељене улоге и одговорности)

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Сви облици насиља, злостављања, злоупотреба и занемаривања деце којима се угрожава или нарушава физички, психички и морални интегритет личности детета, представљају повреду једног од основних права детета наведених у Конвенцији Уједињених нација о правима детета, а то је **право на живот, опстанак и развој**. *Општи протикол*, а нарочито *Посебан протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно- васпитним установама* представљају оквир за превентивне активности на нивоу установе.

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у установи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

Превентивним активностима се:

1) подиже ниво свести и осетљивости детета и ученика, родитеља и свих запослених за препознавање свих облика насиља,

злостављања и занемаривања;

2) негује атмосфера сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање

и занемаривање;

3) истичу и унапређују знања, вештине и ставови потребни за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивно

реаговање на насиље;

4) унапређује познавање процедура за пријављивање и поступање код детета и ученика, родитеља и свих запослених у случају

сумње или сазнања о свим облицима насиља, злостављања и занемаривања, обезбеђује заштита детета и ученика, родитеља и свих

запослених од насиља, злостављања и занемаривања;

5) подстиче усвајање позитивних норми и облика понашања, учење вештина конструктивне комуникације и развијање емпатије.

6) остварује упознавање са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика

комуникација и понашања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом.

7) развијају социоемоционалне компетенције деце и ученика, родитеља и запослених (свест о себи, свест о другима,

саморегулација, одговорно доношење одлука и др.).

Деца и ученици, родитељи и запослени заједнички планирају, осмишљавају и спроводе превентивне активности, начине информисања о садржајима, мерама и активностима за спречавање и заштиту од насиља, злостављања и занемаривања.

У оквиру превенције насиља и злостављања установа остварује васпитни рад, појачан васпитни рад и васпитни рад који је у интензитету примерен потребама, специфичностима установе и најбољем интересу детета, самостално или у сарадњи са другим надлежним органима, организацијама и службама.

<i>МЕСЕЦ</i>	<i>САДРЖАЈ</i>	<i>ЦИЉНА ГРУПА</i>	<i>НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ</i>
Септембар	- Формирање Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и избор координатора Тима - Упознавање са новим Протоколом и упознавање наставника са процедурама и поступцима интервенције у заштити деце од насиља; - Упознавање родитеља са правима и обавезама	наставници Наставничко веће	Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања Секретар школе Тим за заштиту

	ученика и родитеља на родитељским састанцима - Упознавање ученика са правима и обавезама ученика на часу одељењског старешине - Правила школе и процедуре интервенције у случају насиља видно истакнути у школи - Имена Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања видно истакнута на више места у школи као и контакт телефон за пријаву случајева насиља - Усвајање плана стручног усавршавања запослених - Информисање ученика, свих запослених, родитеља о националној платформи „Чувам те“ - Укључивање ученика у ваннаставне активности	Родитељи Ученици родитељи, ученици, наставници родитељи, ученици, наставници Наставници и стручни сарадници Наставници, ученици, родитељи ученици од I – VIII разреда	деце/ученика од насиља Одељењске старешине Одељењске старешине Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања Наставници и стручни сарадници Наставници и стручни сарадници

	- Укључивање ученика у ДПН и ДТН - Укључивање ученика у спортске активности у складу са програмом школског спорта - Организовање дежурства наставника - Организовање дежурства школског полицајца у сарадњи са МУП Обреновац	ученици од I – VIII разреда наставници, ученици од I – VIII разреда родитељи ученика ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда	Наставници Руководиоци спортских секција, професори физичког васпитања Наставници Директор школе, МУП Обреновац
Октобар	- Реализација активности током Дечје недеље које су планиране ГПРШ - ом - Ликовни и литерарни конкурс и изложба радова пободом Светског дана ненасиља (2. октобар) - Овладавање техникама ефикасног учења за ученике 4. разреда.	ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда ученици IV разреда	Руководилац Дечјег савеза Руководиоци ликовних и литерарних секција Педагог

	• Организовање вршњачке подршке у учењу на новоу одељења • Учешће ученика у ваннаставним активностима • Учешће ученика у спортским активностима у складу са програмом школског спорта • Праћење реализације ДПН и ДТН (редовност, ефекти)	ученици са тешкоћама у учењу ученици од I – VIII разреда ученици од I - VIII разреда ученици од I – VIII разреда	ученици бољег школског постигнућа Руководиоци секција Руководиоци спортских секција, професори физичког васпитања Предметни наставници, одељењске старешине
Новембар	• Упознавање са техникама превладавања треме за ученике 5. разреда. • Учешће ученика у ваннаставним активностима • Учешће ученика у спортским активностима у складу са програмом школског спорта • Праћење реализације ДПН и ДТН (редовност, ефекти)	ученици V разреда ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда	психолог руководиоци секција Руководиоци спортских секција, професори физичког васпитања Предметни наставници

Децембар	- Организовање Дана посебног облачења, Дана лудих фризура, Дана омиљених јунака из књиге, Дана машини... - Учешће ученика у ваннаставним активностима - Учешће ученика у спортским активностима у складу са програмом школског спорта - Праћење реализације ДПН и ДТН (редовност, ефекти)	ученици од I – VIII разреда, ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII ученици од I – VIII разреда	Одељењске старешине Руководиоци секција Руководиоци спортских секција, професори физичког васпитања Предметни наставници
Јануар/ Фебруар	- Реализација активности поводом обележавања Дана Светог Саве (27. јануар) - Ликовни и литерарни конкурс и изложба радова пободом Светског дана борбе против вршњачког насиља (26. фебруар – Дан ружичастих мајица) - Учешће ученика у ваннаставним активностима - Учешће ученика у	ученици од I – VIII разреда, родитељи, наставници ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда ученици од I –	Руководиоци секција, директор школе Руководиоци ликовних и литерарних секција руководиоци секција Руководиоци спортских

	спортским активностима у складу са програмом школског спорта Праћење реализације ДПН и ДТН (редовност, ефекти)	VIII разреда ученици од I – VIII разреда	секција, професори физичког васпитања Предметни наставници
Март	- Одржавање квизова из наставних предмета за ученике од 3. до 6. разреда на нивоу разреда - Учешће ученика у ваннаставним активностима - Учешће ученика у спортским активностима у складу са програмом школског спорта - Праћење реализације ДПН и ДТН (редовност, ефекти)	Ученици од 3. до 6. разреда ученици од I - VIII разреда ученици од I - VIII разреда ученици од I – VIII разреда	предметни наставници који предају српски, математику, биологију, историју, географију, физику и учитељице 3. и 4. разреда руководиоци секција Руководиоци спортских секција, професори физичког васпитања Предметни наставници
Април	- Реализација активности поводом обележавања Дана школе - Реализација квиза „Да ли сте паметнији од ђака петака?“. Тим родитеља се такмичи против тима ученика петог разреда у квизу знања и вештина. - Организовање	ученици од I – VIII разреда, родитељи, наставници ученици и родитељи ученици од I –	Руководиоци секција, директор школе Одељењско веће 5. разреда

	презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ са циљем подстицања што већег броја ученика да се укључе у ВА школе - Учешће ученика у ваннаставним активностима - Учешће ученика у спортским активностима у складу са програмом школског спорта - Праћење реализације ДПН и ДТН (редовност, ефекти)	VIII разреда ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда	Руководиоци секција Руководиоци секција Руководиоци спортских секција, професори физичког васпитања Предметни наставници
Мај	- Манифестација „Бити хуман и уман!“ – 8.маја (Светски дан Црвеног крста) - Реализација Дана представљања различитих култура 15. маја, тј, на Светски дан културне разноликости - Учешће ученика у ваннаставним активностима	ученици од I – VIII разреда ученици од I–VIII разреда ученици од I – VIII разреда	Лице задужено за сарадњу са Црвеним крстом наставник историје, географије, музичког, ликовног, руководиоци секција руководиоци секција

	- Учешће ученика у спортским активностима у складу са програмом школског спорта - Праћење реализације ДПН и ДТН (редовност, ефекти)	ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда	Руководиоци спортских секција, професори физичког васпитања Предметни наставници
Јун	- планирање стручног усавршавања запослених за наредну школску годину (обухватити семинаре, стручне теме... за унапређивање компетенција за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања и планирање и извођење превентивних активности) - Задавање и обрада анкете за ученике (узорак ученика) - Задавање и обрада анкете за родитеље (узорак родитеља) - Задавање и обрада анкете за наставнике - Планирање активности родитеља, ученика и	Наставници и стручни сарадници ученици IV, V, VI, VII, и VIII разреда родитељи наставници Учесници програма	Тим за професионални развој и Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања одељењске старешине одељењске старешине Наставници наставници

	наставника Евалуација програма и извештавање	Тим	Кординатор Тима
Током године	Реализација плана стручног усавршавања запослених унутар и изван установе ради унапређивања компетенција запослених за превентивни рад, благовремено уочавање, препознавање, реаговање на насиље, злостављање и занемаривање;	Наставници и стручни сарадници	Директор, Тим за професионални развој
Током године	Рад са ученицима који трпе, чине или су сведоци насиља	Ученици	Родитељи, ОС, ППС
Током године	Индивидуални саветодавни рад са родитељима ученика који су починиоци или жртве насиља, занемаривања и дискриминације	Ученици	ППС, ОС
Током године	Умрежавање и сарадња са релевантним установама локалне заједнице (спољашња заштитна мрежа): - МУП Обреновац и школски полицајци - Центар за социјални рад - Центар за усвојење и породични смештај деце и омладине - Дом здравља итд.	Ученици	Директор, ППС, Одељенске старешине
Током године	Континуирано праћење и саветодавни рад са ученицима који су под потенцијално повећаним ризиком да буду жртве или актери насиља и дискриминације (ученици који живе у хранитељским породицама, ученици са сметњама у	Ученици	Педагошко - психолошка служба Одељенске старешине

	развоју, ученици ромске националности, ученици лошег материјланог стања итд.)		
Током године	Примена Листе индикатора за прелиминарну идентификацију ученика који су потенцијалне жртве трговине људима	Ученици	Запослени у школи
Током године	• On line едукација о превенцији насиља за ученике, запослене и родитеље путем националне платформе „Чувам те“ • Реализација пројекта „Зеједно и безбедно кроз детињство“ • Реализација часова одељењског старешине планирани ГПРШ на теме превенције насиља • Реализација програма сарадње са Црвеним крстом (хуманитарне акције) • Учесће ученика на ликовним ,литерарним конкурсима, смотрема и такмичењима	ученици наставници родитељи ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда ученици од I – VIII разреда,	Директор школе ППС одељењске старешине, ППС одељењске старешине, ППС Руководилац Црвеног крста у школи Руководиови секција

	• Израда паноа са ученицима старијих разреда на теме које промовишу ментално здравље, ненасиље, толеранцију, уважавање људских права итд. У време значајних датума	ученици од I – VIII разреда,	руководилац новинарске секције
	• „Зид љубазности“ (ученици на зид остављају предмете који им не требају: гардеробу, прибор, књига..., тј. узимају оно што им је потребно са истог).	ученици од I – VIII разреда	Педагог
	• Пуштање пригодне музике, ученичких радова, информација о успесима ученика и позитивних и мотивишућих порука путем школског разгласа	ученици од I – VIII разреда,	Руководилац новинарске секције
	• Организовање филмских пројекција у биоскопу на отвореном	ученици од I – VIII разреда	Руководилац филмске секције
		ученици од I –	

	• Промовисање успеха талентованих ученика - „Зид успеха“. • Формирање табле успеха у оквиру одељења, на коју ће се уписивати постигнути успеси ученика / награде, похвале, савладани задаци, победници квизова.../. • Промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици. • Укључивање родитеља у рад школе у складу са ГПРШом • Укључивање родитеља као предавача на стручним трибинама намењеним запосленима у школи и другим родитељима.	VIII разреда, родитељи од I –VIII разреда ученици од I – VIII разреда ученици од III –VIII разреда, наставници ученици од I – VIII разреда, наставници	одељењске старешине и руководиоци стручних већа одељењске старешине руководиоци секција родитељи од I –VIII разреда, ОС родитељи од I –VIII разреда, ОС

	• Едукација ученика о дигиталном насиљу и заштити од истог на редовним часоавима	ученици од V –VIII разреда,	наставник информатике, грађанског васпитања, учитељице наставници
	• Континуирано дежурство запослених	ученици од I – VIII разреда	директор, наставници
	• Присуство школског полицајца	ученици од I – VIII разреда	Директор, школски полицајац
	• Стални видео надзор објекта матичне и школе на Зобрежју	ученици од I – VIII разреда	директор
	• Вршњачка медијација у конструктивном решавању конфликта*	ученици од V– VIII разреда	ППС и ОС Ученички парламент, вршњачки тим
	• Активности Ученичког парламента и вршњачког тима у предлагању превентивних активности и рађењу њихове реализације	ученици од VII и VIII разреда,	Ученички парламент, вршњачки тим

*реализација ове активности је предвиђена Развојним планом школе почев од 2020/21. школске године након селекције и обуке групе ученика

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.

У установи се интервенише на насиље, злостављање и занемаривање, када се оно дешава или се догодило између: деце или ученика (вршњачко насиље); запосленог и детета, односно ученика; родитеља и детета, односно ученика; родитеља и запосленог;

ученика и запосленог, као и када насиље, злостављање и занемаривање чини треће лице у односу на дете, ученика, запосленог или родитеља.

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете и ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Под **насиљем и злостављањем** подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученика или запосленог.

Насиље и злостављање може да јави као **физичко, психичко (емоционално), социјално и дигитално.**

Разврставање насиља, злостављања и занемаривања по нивоима

Разврставање насиља, злостављања и занемаривања на нивое има за циљ обезбеђивање уједначеног поступања (интервенисања) установа у ситуацијама насиља и злостављања када су актери деца, односно ученици (ученик-ученик). Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима. Процена нивоа насиља се доноси на основу анализе интензитета, степена ризика, трајања и учесталости понашања, последица, броја учесника, узраста и карактеристика развојног периода детета, односно ученика.

Први ниво:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање".

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: добацивање, подсмивање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма су, нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

Други ниво:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и чествовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних

сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Трећи ниво:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: завођење од стране ученика и одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.

Интервенција према нивоима насиља, злостављања и занемаривања

Ниво насиља и злостављања условљава и предузимање одређених интервентних мера и активности.

На **првом нивоу**, по правилу, активности предузима самостално одељењски старешина, наставник, односно васпитач, у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног васпитног рада са васпитном групом, одељењском заједницом, групом ученика и индивидуално. Изузетно, ако се насилно понашање понавља, ако васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу или ако исто дете и ученик трпи поновљено насиље и злостављање за

ситуације првог нивоа, установа интервенише активностима предвиђеним за други, односно трећи ниво.

На **другом нивоу**, по правилу, активности предузима одељењски старешина, односно главни васпитач у дому, у сарадњи са педагогом, психологом, тимом за заштиту и директором, уз обавезно учешће родитеља, у смислу појачаног васпитног рада. Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче меру, у складу са законом.

На **трећем нивоу**, активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција и друге организације и службе). Када су извршиоци насиља ученици старости до 14 година против којих се не може поднети прекршајна или кривична пријава, нити покренути прекршајни и кривични поступак, на овом узрасту се искључиво примењују мере из надлежности образовно-васпитног система, здравственог система и система социјалне заштите. У

раду са учеником до 14 година родитељ има обавезу да се укључи у појачан, односно по интензитету примерен потребама ученика васпитни рад. Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију или јавног тужиоца.

На овом нивоу обавезни су васпитни рад који је у интензитету примерен потребама ученика, као и покретање васпитнодисциплинског поступка и изрицање мере, у складу са законом. Ако је за рад са учеником ангажована и друга организација или служба, установа остварује сарадњу са њом и међусобно усклађују активности.

Када родитељ чини насиље или злостављање детета и када његово укључивање у поступак није у најбољем интересу детета Тим за заштиту обавезно укључује надлежни центар за социјални рад.

Информације о насиљу, злостављању и занемаривању прикупља, по правилу, психолог, педагог, односно друго задужено лице у установи - одељењски старешина, наставник, васпитач или члан тима за заштиту, непосредно по сазнању или сумњи на насиље, злостављање и занемаривање. Начин прикупљања информација одређује се у складу са специфичностима ситуације. Изјава од малолетних ученика се узима у складу са одредбама закона који уређује основе система образовања и васпитања, а којима је прописан васпитно-дисциплински поступак у установи.

Ако постоји сумња или сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању детета и ученика у породици, директор без одлагања обавештава полицију или јавног тужиоца, који предузимају даље мере у складу са законом.

Уколико се ради о догађају који захтева предузимање неодложних интервентних мера и активности, директор обавештава родитеља и центар за социјални рад, који даље координира активностима са свим учесницима у процесу заштите детета и ученика.

Ако постоји сумња да насилни догађај може да има елементе кривичног дела или прекршаја, директор обавештава родитеља и подноси кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву, односно захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду.

Уколико постоји сумња или сазнање да је ученик укључен у промовисање, заговарање и подржавање идеолошки мотивисаног насиља, односно у насилни екстремизам, директор школе сазива тим за заштиту који разматра ситуацију и на основу прикупљених информација одлучује о даљем поступању.

Уколико постоји сумња или сазнање да ученик припрема и/или учествује у идеолошки мотивисаном насиљу, односно у насилном екстремизму које има елементе кривичног дела и када тај догађај очигледно захтева неодложно поступање, директор одмах обавештава родитеља, јавног тужиоца и полицију.

Уколико постоји сумња или сазнање да је дете, односно ученик укључен у било који облик трговине људима, директор се обраћа служби надлежној за идентификацију и подршку жртава трговине људима, односно Центру за заштиту жртава трговине, надлежном центру за социјални рад и полицији.

Увек када је запослени починилац насиља, злостављања и занемаривања према детету и ученику у установи, директор предузима мере према запосленом, у складу са законом, а према детету и ученику мере за заштиту и подршку (план заштите) на основу

Правилника о протоколу.

Када је родитељ починилац насиља и злостављања према запосленом, свом детету, детету/ученику или трећем лицу директор је дужан да одмах обавести полицију или јавног тужиоца.

Када је ученик починилац насиља према запосленом, директор је дужан да обавести родитеља и центар за социјални рад; да покрене васпитно-дисциплински поступак, и да изрекне васпитно-дисциплинску меру, у складу са Законом, а ако постоје елементи кривичног дела или прекршаја, пријаву поднесе надлежном јавном тужилаштву односно прекршајном суду.

Уколико постоји сумња да је починилац насиља, злостављања и занемаривања треће одрасло лице (укључујући пунолетног ученика) према детету и ученику, директор је обавезан да истовремено обавести родитеља детета које је изложено насиљу, злостављању и занемаривању, надлежни центар за социјални рад и поднесе кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву, односно захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду.

Када се насиље и злостављање дешава у установи између одраслих лица (запослени - запослени; запослени - родитељ; запослени, родитељ - треће лице), директор предузима мере, у складу са законом.

Уколико установа има сазнање да се насиље у које су укључени ученици догодило ван установе, дужна је да појача васпитни рад са ученицима уз обавезно укључивање родитеља, осим када се ради о насиљу у породици, када је нужно укључити надлежни центар за социјални рад.

Уколико се насилно понашање догоди у простору установе и/или у време образовно-васпитног рада и других активности установе предузимају се мере појачаног васпитног рада, а у складу са проценом нивоа води и окончава васпитно-дисциплински поступак у роковима и на начин утврђен законом. Установа обавештава друге институције у зависности од процењеног нивоа насиља.

У поступку заштите детета и ученика од насиља, злостављања и занемаривања установа је дужна да: поступак води ефикасно и економично; обезбеди заштиту и поверљивост података до којих дође пре и у току поступка; да дете, односно ученика не излаже поновном и непотребном давању изјава.

Редослед поступања у интервенцији

1) Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања обавља се прикупљањем информација -директно или индиректно.

Прикупљање информација има за циљ утврђивање релевантних чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на насиље, злостављање и занемаривање. Током прикупљања информација поштују се принципи утврђени Конвенцијом и правила која се примењују у поступцима у којима учествује малолетно лице - дете и ученик.

Установа проверава сваку информацију о могућем насиљу, злостављању и занемаривању и врши преглед видео записа уколико установа има електронски надзор над простором. Када родитељ пријави директору непримерено понашање запосленог према његовом детету, директор поступа у складу са законом.

У случају неосноване сумње појачава се васпитни рад и прати понашање учесника. Када се потврди сумња, директор и тим за заштиту предузимају мере и активности за извршено насиље, злостављање и занемаривање.

2) Зауостављање насиља и злостављања и смиривање учесника је обавеза свих запослених у установи, а нарочито најближег присутног запосленог и дежурног наставника, односно васпитача да одлучно прекине све активности, раздвоји и смири учеснике у акту насиља. У случају да запослени процени да је сукоб високо ризичан и да не може сам да га заустави, одмах ће тражити помоћ.

3) Обавештавање родитеља и предузимање хитних акција по потреби (пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад) обавља се одмах након зауостављања насиља и злостављања. Уколико родитељ није доступан или његово обавештавање није у најбољем интересу детета и ученика, установа одмах обавештава центар за социјални рад.

4) Консултације у установи се врше ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене нивоа насиља и злостављања, нивоа ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције, односно ради успостављања и развијања усклађеног, уједињеног и ефикасног поступања. у консултације у установи укључују се: одељењски старешина, дежурни наставник, васпитач, психолог, педагог, тим за заштиту, директор, ученички парламент. Уколико у току консултација у установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво насиља, злостављања и занемаривања, као и да одреде мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: министарство надлежно за послове образовања и васпитања (у даљем тексту: Министарство) - надлежну школску управу, центар за социјални рад, полицију, правосудне органе, здравствену службу, а по потреби одељење надлежно за послове ученичког и студентског стандарда.

5) **Мере и активности** предузимају се за све нивое насиља и злостављања. **Оперативни план заштите** (у даљем тексту: план заштите) сачињава се за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за сву децу и ученике - учеснике насиља и злостављања (оне који трпе, који чине и који су сведоци насиља и злостављања).

План заштите зависи од: врсте и тежине насилног понашања, последица насиља по појединца и колектив, броја учесника и сл. Мере и активности се планирају на основу сагледавања карактеристика детета/ученика, потреба за подршком и уз учешће детета/ученика и родитеља, осим када се ради о насиљу у породици, када је нужно укључити надлежни центар за социјални рад.

План заштите садржи: *активности усмерене на промену понашања* - појачан васпитни рад, рад са родитељем, рад са одељењском заједницом, укључивање ученичког парламента и савета родитеља, а по потреби и органа управљања; *носиоце* тих активности *временску динамику*; *начине којима ће се обезбедити поновно укључивање свих учесника насиља, злостављања и занемаривања у ширу друштвену заједницу*.

Мере и активности треба да буду предузете уз учешће детета и ученика и да буду у складу са његовим развојним могућностима. Када тим за заштиту процени да постоји потреба да се, осим појачаног васпитног рада или васпитног рада који у интензитету одговара потребама детета, односно ученика, прилагоди и образовни рад, предложиће тиму за пружање додатне подршке ученицима припрему индивидуалног образовног плана.

План заштите сачињава тим за заштиту заједно са одељенским старешином, односно васпитачем, психологом, педагогом, секретаром директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама.

За ученика који се образује у складу са чланом 76. став 6, тач. 1) и 2) Закона о основама система образовања и васпитања у израду плана заштите се укључује Тим за инклузивно образовање.

У припрему плана заштите и реализацију, када год је могуће, установа ће укључити представнике одељенске заједнице, односно групе, ученичког парламента, као и децу, односно ученике - учеснике у насиљу и злостављању.

План заштите садржи и информације о мерама и активностима које установа предузима самостално, у сарадњи са другим надлежним организацијама и службама и када друге надлежне организације и службе спроводе активности самостално. Када су у мере и активности укључене друге организације и службе, одређују се задаци, одговорна лица, динамика и начини међусобног извештавања.

План заштите треба да садржи и евалуацију плана.

За трећи ниво насиља и злостављања директор установе подноси пријаву надлежним органима, организацијама и службама и обавештава Министарство, односно надлежну школску управу, у року од 24 сата. Процена нивоа насиља у року од 24 сата утврђује се на састанку тима за заштиту.

Уколико ученици бораве у дому, обавештава се и одељење надлежно за послове ученичког и студентског стандарда. Пре пријаве обавља се разговор са родитељима, осим ако тим за заштиту процени да тиме може да буде угрожен најбољи интерес детета и ученика, о чему обавештава полицију или надлежног јавног тужиоца и надлежни центар за социјални рад.

Уколико је комуникација са медијима неопходна, одговоран је директор, осим ако је директор учесник насиља, злостављања или занемаривања. У том случају комуникацију са медијима остварује председник органа управљања. О комуникацији са медијима поводом конкретних ситуација насилног и ризичног понашања када се од установе тражи изјава, установа је дужна да одмах обавести надлежну школску управу и службу надлежну за односе са јавношћу Министарства. Ако се утврди одговорност директора за непредузимање или неблаговремено предузимање одговарајућих мера, прописаних овим правилником, у случајевима повреде забране насиља, у складу са законом који уређује основе система образовања и васпитања стичу се услови за престанак дужности директора. Директор установе је прекршајно одговоран уколико одмах по сазнању не пријави насиље у породици или непосредну опасност од насиља, омета пријављивање или не реагује на њега.

6) **Ефекте предузетих мера и активности** прати установа (одељењски старешина, васпитач, тим за заштиту, психолог и педагог) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање детета и ученика које је трпело и које је извршило насиље и злостављање, али и деце и ученика који су индиректно били укључени (сведоци). Прати се и укљученост родитеља и других надлежних органа, организација и служби. Ефекте предузетих мера прате и надлежне службе Министарства.

ИНТЕРВЕНЦИЈА: УЛОГА ШКОЛА У ПРЕЛИМИНАРНОЈ ИДЕНТИФИКАЦИЈИ УЧЕНИКА КОЈИ СУ ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ЖРТВЕ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Школе као установе образовања и васпитања имају значајну улогу у процесу **прелиминарне идентификације** жртава трговине људима. Прелиминарна идентификација се односи на процену постојања ризика да је ученик/ца жртва трговине и односи се на пријаву сумње или ризика на могућу трговину људима.

Прелиминарна идентификација омогућава покретање поступка **формалне идентификације** коју врши Центар за заштиту жртава трговине људима. Дакле, установе образовања и васпитања имају улогу у процес прелиминарне идентификације жртава трговине људима, а Центар за заштиту жртава трговине људима врши процес формалне идентификације жртава трговине људима.

ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У СИТУАЦИЈАМА СУМЊЕ ИЛИ САЗНАЊА ДА ЈЕ УЧЕНИК УКЉУЧЕН У БИЛО КОЈИ ОБЛИК ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Уколико постоји сумња или сазнање да је ученик укључен у било који облик трговине људима, школа је дужна да реагује у складу Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање .

Приликом процењивања ситуације важно је применити ревидирану Листу индикатора за прелиминарну идентификацију ученика који су потенцијалне жртве трговине људима, која вам може послужити као помоћно средство приликом поступања и предузимања даљих активности. Листа индикатора за прелиминарну идентификацију ученика који су потенцијалне жртве трговине људима се може пронаћи на линку: <https://mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2022/02/Lista-indikatora-za-preliminarnu-identifikaciju-trgovine-ljudima-13122021.pdf>.

Приликом примене листе индикатора, потребно је означити индикаторе за које се процени да се односе на ученика/цу и предузети даље мере и активности у складу са поменутим Правилником. У складу са Правилником, **директор установе је у обавези да, уколико постоји сумња или сазнање да је ученик укључен у било који облик трговине људима, о томе обавести службу надлежну за идентификацију и подршку жртава трговине људима, односно Центар за заштиту жртава трговине људима, надлежни центар за социјални рад и полицију.** О ситуацији и предузетим активностима установа образовања и васпитања обавештава Министарство просвете, науку и технолошког развоја, односно надлежну школску управу.

Смернице за примену листе индикатора и за даље поступање

Услед свакодневног контакта са ученицима, наставници и стручни сарадници међу првима могу да уоче неке од знакова који указују на повећан ризик или потенцијалну укљученост у неки од облика трговине људима. Фактори рањивости су важни за разумевање феномена трговине људима, јер најчешће представљају различите облике кршења права детета. Ови фактори представљају ризике који могу да доведу до уласка ученика у ланац експлоатације и због тога захтевају праћење у оквиру установе. Ако се препознају неки од фактора рањивости, непоходна је благовремена реакција установе која подразумева праћење, детаљну процену понашања и ситуације, а по потреби и информисање и укључивање других институција у складу са процедурама прописаним Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (насиље у породици, занемаривање и др). Праћење у оквиру установе подразумева додатно прикупљање информација и пружање подршке ученику.

Уколико на пример, ученик често неоправдано касни или изостаје са наставе, односно често на часу није концентрисан, изгледа исцрпљено, малаксало, уочљив је пад школског успеха потребно је прикупити информације и утврдити разлоге таквог понашања и у складу са тим предузети даље мере. Установа је у обавези да препозна и прати факторе рањивости и слабе индикаторе који могу да указују на могућу трговину људима.

Фактори рањивости нису специфични за трговину људима *per se* и могу да буду и у вези са неким другим појавама или стањима на које је установа свакако у обавези да реагује (заштита од насиља и занемаривања, изостајање из школе, проблеми у учењу и др). Примери најчешћих

фактора рањивости су: *сиромаштво, припадност осетљивим групама, статус мигранта/избеглице, изложеност насиљу и дискриминацији, насиљу у породици, занемаривање потреба ученика, социјална изолација, менталне и физичке сметње ученика, злоупотреба психоактивних контролисаних супстанци, склоност разним видовима антисоцијалног понашања.*

Индикатори за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима за систем образовања и васпитања представљају смернице које указују на постојање ситуација или околности повезане са феноменом трговине људима.

С обзиром да је трговина људима сложен феномен, не постоје карактеристични знаци или показатељи трговине људима. Већина индикатора може да указује на насиље и занемаривање ученика, породично насиље, физичке и/или менталне сметње и различите облика ризичног понашања ученика. Присуство једног или више индикатора само по себи не мора да указује да је ученик укључен у ланац трговине људима.

Центар за заштиту жртава трговине људима врши формалну идентификацију жртава трговине људима, а установе образовања и васпитања имају улогу у процесу прелиминарне идентификације жртава трговине људима.

Прелиминарна идентификација се односи на процену постојања ризика да је ученик жртва трговине, али не подразумева верификацију да је ученик жртва трговине људима

Индикатори се у зависности од интензитета рангирају на индикаторе слабог, умереног и јаког интензитета (1- слаб индикатор, 2- умерен индикатор и 3- јак индикатор):

- 1 – слаби индикатори су општи, указују на постојање одређених потешкоћа, проблема у понашању ученика, а који не морају нужно да указују на трговину људима;
- 2 – умерени индикатори у већој мери указују на трговину људима;
- 3 – јаки индикатори у највећој мери указују на трговину људима.

Индикатори су груписани у следеће области:

1. Понашање ученика
2. Комуникација ученика и однос са другима
3. Физички изглед ученика и начин облачења
4. Здравље ученика
5. Породица и услови живота

Приликом примене листе индикатора, потребно је означити индикаторе за које се процени да се односе на ученика-цу и предузети даље мере и активности у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање. У складу са Правилником, директор установе је у обавези да, уколико постоји сумња или сазнање да је ученик укључен у било који облик трговине људима, о томе обавести службу надлежну за идентификацију и подршку жртава трговине људима, односно Центар за заштиту жртава трговине људима, надлежни центар за социјални рад и полицију.

Смернице за примену листе индикатора и даље поступање:

- Уколико су **идентификовани одређени фактори ризика и/или мањи број слабих индикатора** у односу на целокупну листу, потребно је праћење и предузимање мера и активности у оквиру установе у складу са законском регулативом.
- Уколико се идентификују **најмање три индикатора у односу на целокупну листу индикатора**, без обзира на област и степен интензитета, потребне су консултације са Центром за заштиту жртава трговине ради предузимања даљих мера и активности.
- Уколико се идентификују **најмање три индикатора** у односу на целокупну листу индикатора (без обзира на област) **од којих је један јак индикатор** (3 – јак индикатор), потребно је да установа обавести Центар за заштиту жртава трговине људима, надлежни центар за социјални рад и полицију.

Документација, анализа и извештавање

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности школа:

- 1) прати остваривање програма заштите установе;
- 2) евидентира случајеве насиља, злостављања и занемаривања другог и трећег нивоа;
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите другог и трећег нивоа;
- 4) укључује родитеља у васпитни рад у складу са врстом и нивоом насиља и праћење ефеката предузетих мера и активности;
- 5) анализира стање и извештава.

Одељењски старешина, односно васпитач бележиће насиље **на првом нивоу**; пратиће и процењиваће делотворност предузетих мера и активности и евидентираће у педагошкој документацији (у за то предвиђеном обрасцу).

О случајевима који захтевају укључивање тима за заштиту (**други и трећи ниво**) документацију (службене белешке и сви други облици евидентирања података о лицу, догађају, предузетим радњама и др.) евиденцију ће водити психолог и педагог.

Тим ће подносити извештај директору два пута годишње. Директор извештава орган управљања, савет родитеља и ученички парламент.

Извештај о остваривању програма заштите је саставни део годишњег извештаја о раду установе и садржаће:

- анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области,
 - број и врсту случајева насиља, злостављања и занемаривања,
 - предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте,
 - број и ефекте оперативних планова заштите,
 - остварене обуке у превенцији насиља, злостављања и занемаривања и потребе даљег усавршавања,
 - степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад установе
- и друге параметре по потреби.

На основу анализа стања, праћења насиља, злостављања и занемаривања, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, школа ће планирати даље активности.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ

Дискриминација и дискриминаторско поступање у образовању и васпитању (у даљем тексту: дискриминација) је свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима у установи којом се неоправдано прави разлика или даје првенство, а нарочито она којом се:

- 1) ограничава или ускраћује право на предшколско, основно и средње образовање и васпитање под једнаким условима,
- 2) отежава или онемогућава упис лица или групе лица у установу, услед њиховог личног својства,
- 3) искључује лице или група лица из образовног система услед њиховог личног својства,
- 4) отежава или ускраћује могућност праћења наставе и учешћа у другим образовним односно васпитним, активностима услед личног својства лица или групе лица,

- 5) деца, односно ученици, запослени или трећа лица разврставају по њиховом личном својству,
- 6) ускраћују или не предузимају мере подршке које су законом прописане, а по основу личног својства,
- 7) на други начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа са децом, ученицима или другим лицима која учествују у образовном и васпитном процесу.

Извршилац дискриминације јесте лице – учесник у образовању, запослени, родитељ или треће лице, као и установа, њени органи и тела који својим чињењем или пропуштањем чињења врше дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим, у свим релацијама.

Дискриминисано лице јесте лице – учесник у образовању, запослени, родитељ и треће лице, група – учесника у образовању, запослених, родитеља и трећих лица, чланови органа и тела установе који су претрпели дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим.

Стереотипи се дефинишу као генерализације, шематске и круте представе о особинама и личности припадника неке групе, која се круто преносе и примењују на сваког појединца из групе.

Предрасуда је научени образац мишљења који је логички неоснован. Дефинише се као специфична врста става, релативно трајни субјективан однос према одређеним групама, народима, појединцима, који се лако шири и утиче на формирање негативног мишљења и односа.

Дискриминација је предрасуда у акцији. У основи дискриминације је негативно етикетирање појединаца/група, које онда служи као оправдање за дискриминацију, тј. неједнак третман у друштву и ускраћивање права.

Насиље и злостављање се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно, или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства ученика и запосленог. Занемаривање је пропуштање родитеља или школе да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правилан развој детета/ученика. Забрана насиља, злостављања и занемаривања у школи се односи на ученике, запослене, родитеље ученика и трећа лица.

Насилно понашање није у сваком случају дискриминаторно, али свако дискриминаторно јесте насилно.

Вређање угледа, части или достојанства личности у установи јесте понашање лица или групе лица које може да има обележја психичког и социјалног насиља или злостављања. Када се узнемиравањем и понижавајућим поступањем повређује неко од личних својстава, понашање се квалификује као дискриминација.

Тим за заштиту ученика од дискриминације од насиља, злостављања и занемаривања

Школа има тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Чланове и руководиоца тима за заштиту одређује директор установе из реда запослених (наставник, васпитач, стручни сарадник, секретар и др.).

Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања има следеће задатке:

- 1) припрема програм заштите у складу са специфичностима установе и утврђеним мерама за унапређивање на основу анализе стања;
- 2) информише децу и ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи;
- 3) учествује у пројектима и обукама за развијање потребних знања и вештина за превенцију и поступање у случајевима дискриминаторног понашања, насиља, злостављања и занемаривања;
- 4) предлаже мере за унапређивање превенције и заштите, организује консултације и учествује у доношењу одлука о начину поступања у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања, занемаривања или дискриминаторног понашања
- 5) укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;
- 6) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту деце и ученика и даје одговарајуће предлоге директору;
- 7) сарађује са школском управом Министарства и другим надлежним органима, организацијама и службама, ради ради свеобухватне заштите деце и ученика од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације;
- 9) води и чува посебну документацију о случајевима и појавним облицима дискриминације и насиља, броју пријава и притужби, броју спроведених неформалних и формалних поступака, њиховом исходу и др.
- 9) извештава стручна тела и орган управљања.

Права, обавезе и одговорности лица у превенцији дискриминације и понашања којима се вређа углед, част и достојанство личности

Запослени својим квалитетним радом и применом различитих метода, садржаја, облика рада и активности, личним понашањем и ставом утичу, помажу и обезбеђују недискриминаторно, подстицајно, инклузивно и безбедно образовно окружење за све – учеснике у образовању, за родитеље, запослене и за трећа лица у установи и својим понашањем не подстичу, не помажу, не изазивају, не доприносе вршењу дискриминације и вређања угледа, части или достојанства личности.

Наставник, васпитач, стручни сарадник и одељењски старешина избором одговарајућих садржаја и начина рада са учесницима у образовању доприносе стицању знања, вештина и формирању ставова који утичу на промену понашања, који помажу превазилажењу стереотипа и предрасуда, повећавању осетљивости на повреде осећања других лица и група по неком од заштићених личних својстава, развијању толеранције, прихватања и уважавања различитости, конструктивног превазилажења сукоба и др.

Запослени су одговорни, нарочито, за своје изјаве и понашања којима се испољава и промовише дискриминаторно понашање, стереотипи, предрасуде и нетолеранција према припадницима мањинских и осетљивих друштвених група, посебно, у случају сметњи у развоју и инвалидитета, здравствених тешкоћа, недовољног познавања српског језика или језика на коме се изводи настава, ризика од напуштања образовања и др.

Присутни запослени и дежурни наставник и сваки наставник и стручни сарадник, одељењски старешина, дужан је да на целисходан начин увек реагује и обезбеди заштиту учесника у образовању од сваког облика дискриминације и дискриминаторног понашања, заустављањем понашања које се непосредно врши и смиривањем дискриминисаног лица, извршиоца дискриминације и посматрача.

Ученици су обавезни да: уважавају и поштују личност и национални, полни, верски, родни, сексуални и све друге аспекте идентитета учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица; поштују правила установе која се односе на забрану дискриминације и дискриминаторног понашања и принципа једнаких могућности; активно учествују у активностима које се остварују у установи – одељенској заједници, ученичком парламенту и органима и телима, а које су усмерене на превенцију дискриминације и дискриминаторног понашања; својим понашањем не подстичу, не помажу, не изазивају, не доприносе вршењу дискриминације и вређања угледа, части или достојанства личности.

Родитељ је дужан да у најбољем интересу детета и ученика: сарађује са установом; учествује у мерама и активностима које се планирају, припремају и спроводе ради спречавања дискриминаторног понашања; уважава и поштује личност и све аспекте идентитета свог детета, друге деце, ученика, одраслих, других родитеља, запослених и трећих лица. Родитељ детета и ученика не сме својим понашањем у установи да подстиче, помаже, изазове или на било који начин допринесе дискриминацији и вређању угледа, части или достојанства личности.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Превенција дискриминације, као и вређања угледа, части или достојанства личности, у јесу мере и активности које предузима установа да се предупреди сваки облик дискриминаторног понашања, као и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности, у било ком од односа, подигне свест свих у установи о његовим негативним последицама на лица, групу лица, односно установу.

Превентивним мерама и активностима у установи ствара се сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације, развија позитиван систем вредности.

Дужност школе је да обезбеди услове за сигурно и подстицајно одрастање и развој сваког учесника у образовању, заштиту од свих облика дискриминације и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности и социјалну реинтеграцију дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације.

Превентивним мерама и активностима заснованим на принципу једнаких могућности, кроз једнакост и доступност права на образовање и васпитање, без дискриминације:

- 1) подиже се ниво свести и осетљивости свих у установи – нулта толеранција на све облике дискриминације и дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности;
- 2) остварује се пуна посвећеност установе и свих њених органа и тела у препознавању, спречавању и сузбијању дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности;
- 3) сви носиоци обавеза заштите од дискриминације у установи (унутрашња заштита) и ван ње (спољашња заштита – породица, јединица локалне самоуправе, надлежни орган унутрашњих послова, центар за социјални рад, здравствена служба, министарство надлежно за послове образовања (у даљем тексту: Министарство), Повереник, Заштитник грађана, Покрајински заштитник грађана – омбудсман, органи правосуђа и др.), сагласно закону, поступају хитно, ефикасно и координисано у спречавању и сузбијању дискриминаторног понашања.

**ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И ВРЕЂАЊА УГЛЕДА,
ЧАСТИ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ ЗА ШКОЛСКУ 2024/25. ГОДИНУ**

1) начини на које се принципи једнаких могућности и недискриминације уграђују и остварују у свакодневном животу и раду установе на свим нивоима, у свим облицима рада (појединац, васпитна група, одељење, ученички парламент, стручни органи и тимови, родитељски састанци, родитељи као појединци и група, савет родитеља);

НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	САДРЖАЈ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Одељењски старешина	Часови ОС	Током школске године, према плану ЧОСа
Одељењски старешина	Рад са родитељима индивидуално или на родитељским састанцима	Током школске године
Стручни сарадник	Укључивање у рад одељења на часовима одељењског старешине Укључивање у рад Тима	Током школске године

	Укључивање у рад УП	
Тим за професионални развој	Планирање сручног усавршавања унутар и изван установе и праћење реализације	Периодично током године
Ученички парламент	Предлаже превентивне мере за спречавање дискриминације и учество у реализацији превентивних активности	Током школске године на састанцима УП
Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и ОС	Активности према плану Тима (припрема програма за заштиту, информисање, предлагање мера за унапређивање превенције и заштите, праћење и процењивање ефеката предузетих мера, вођење документације итд.)	Једном годишње
Директор	Извештавање органа управљања, савета родитеља и ученичког парламента	Периодично, током године

2) начини на које се пружа додатна подршка учесницима образовања и њиховим родитељима из мањинских и осетљивих друштвених група, а нарочито, у случају сметњи у развоју и инвалидитета, здравствених тешкоћа, недовољног познавања српског језика или језика на коме се изводи настава, ризика од напуштања образовања и васпитања и др.;

Активности које се тичу додатне подршке дефинисане су мерама индивидуализације и индивидуалним образовним плановим који постоје као посебни документи.

3) стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција за промовисање и развијање културе људских права, интеркултуралности, толеранције, превазилажење стереотипа и предрасуда код учесника у образовању, рад у мултикултуралној групи, односно одељењу, стварање инклузивног окружења, препознавање дискриминације и целисходно реаговање на дискриминаторно понашање;

Стручно усавршавање запослених установа планира на основу исказаних личних планова професионалног развоја наставника и стручних сарадника, резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе, извештаја о остварености исхода и других показатеља квалитета образовно-васпитног рада.

Чланови Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања дају предлоге стручног усавршавања изван установе за подизање компетенција наставника у области превенције и заштите ученика од дискриминације и насиља.

4) начини информисања о правима, обавезама и одговорностима учесника у образовању у спречавању и заштити од дискриминације и дискриминаторног понашања;

НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	САДРЖАЈ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
секретар школе, руководилац тима, чланови тима	Упознавање наставника са Правилником о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања и Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности	Септембар и октобар
чланови тима	Упознавање наставника и осталих запослених у школи о процедурама реаговања на насиље и дискриминацију и упознавање са начином праћења и евидентирања случајева насиља и дискриминације	Септембар
чланови тима	Упознавање наставника и осталих запослених у школи са Програмом превентивних мера и начинима њихове реализације	Септембар
одељењске старешине	Информисање ученика на часовима одељењског старешине	Континуирано током године
чланови тима , одељењске старешине, УП	Информисање ученика, запослених и родитеља о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи (на часовима ОС, родитељским састанцима, путем огласних табли и сајта школе)	Континуирано током године
чланови тима	Имена Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања видно истакнута на више места у школи као и контакт телефон за пријаву случајева	Континуирано током године

5) облици и садржаји рада са учесницима у образовању ради превазилажења стереотипа и предрасуда, развијања свести о опасности и штетним последицама дискриминације, унапређивања толеранције и разумевања, интеркултуралности, уважавања и поштовања различитости и др.;

НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	САДРЖАЈ	ЦИЉНА ГРУПА	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Одељењски старешина	Часови ОС: <i>Наша права и обавезе, Д као другарство, Сличности и разлике</i>	ученици од I –VIII разреда	Континуирано током године у складу са приграмом рада одељењског

	<i>(радионица) – обележавање Међународног дана толеранције (16. новембар), Како сарађујемо, Толеранција (радионица), Обележавамо Дан ружичастих мајица (светски дан борбе против вршњачког насиља) Пишемо чланак за школске новине о миру и толеранцији</i>		старешине
Руководиоци ликовних и литерарних секција	Ликовни и литерарни конкурс и изложба радова пободом Светског дана ненасиља (2. октобар)	ученици од I –VIII разреда	октобар
Руководиоци ликовних и литерарних секција	Ликовни и литерарни конкурс и изложба радова пободом Светског дана борбе против вршњачког насиља (26. Фебруар – Дан ружичастих мајица)	ученици од I –VIII разреда	фебруар
Лице задужено за сарадњу са Црвеним крстом	Манифестација „Бити хуман и уман!“ – 8.маја	ученици од I –VIII разреда	мај
наставник историје, географије, музичког, ликовног, руководиоци секција	Реализација Дана представљања различитих култура 15. маја, тј, на Светски дан културне разноликости	ученици од I –VIII разреда	мај
Педагог	„Зид љубазности“ (ученици на зид остављају предмете који им не требају: гардеробу, прибор, књига..., тј. узимају оно што им је потребно са истог).	ученици од I –VIII разреда	Током године
одељењске старешине и руководиоци стручних већа	Промовисање успеха талентованих ученика - „Зид успеха“.	ученици од I –VIII разреда	Током године
одељењске старешине	Формирање табле успеха у оквиру одељења, на коју ће се уписивати постигнути успеси ученика / награде, похвале, савладани задаци, победници квизова.../.	ученици од I –VIII разреда	Током године
Руководилац	Организовање филмских	ученици од V –	Током

филмске секције, ППС	пројекција у биоскопу на отвореном	VIII разреда	године
ППС	Израда паноа са ученицима старијих разреда на теме које промовишу ментално здравље, ненасиље, толеранцију, уважавање људских права итд. У време значајних датума	ученици од V – VIII разреда	Током године
Наставници	Укључивање ученика у ваннаставне активности, ДПН и ДТН и спортске активности у складу са програмом школског спорта	ученици од I –VIII разреда	Током године
Наставници	Укључивање ученика у хуманитарне акције	ученици од I –VIII разреда	Током године

*б) облици и садржаји рада са учесницима у образовању који трпе, чине или сведоче
дискриминаторно понашање;*

НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	САДРЖАЈ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Тим за заштиту деце и ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	Израда индивидуалног плана заштите за дискриминисано лице, извршиоца дискриминације, или сведоке дискриминаторног понашања	У зависности од нивоа дискриминације, свакодневно, недељно или месечно
Родитељи, ОС, ППС	Саветодавни рад са ученицима који трпе, чине или су сведоци дискриминације	Током године
Педагошко - психолошка служба Одељенске старешине	Континуирано праћење и саветодавни рад са ученицима који су под потенцијално повећаним ризиком да буду жртве или актери насиља и дискриминације (ученици који живе у хранитељским породицама, ученици са сметњама у развоју, ученици ромске националности, ученици лошег материјалног стања итд.)	Током године

7) начини, облици и садржај сарадње са родитељима, јединицом локалне самоуправе, надлежним органима, службама и др.;

НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	САДРЖАЈ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Одељењски старешина	Упознавање родитеља на родитељским састанцима о основним појмовима везаним за дискриминацију	Октобар
Наставници, родитељи	Обележавање значајних датума	Током године
Наставник информатике, грађанског васпитања, ОС, родитељи	Укључивање родитеља као предавача на стручним трибинама намењеним запосленима у школи и другим родитељима.	Током године
ППС у сарадњи са општинским активом стручних сарадника	Реализација активности у склопу пројекта „Премошћавање дигиталног јаза за најугроженију децу (Пружање психосоцијалне подршке за најугроженију децу)	Децембар

8) начини поступања у случајевима подношења пријаве установи, односно притужбе Поверенику и кривичне пријаве надлежном органу због дискриминаторског поступања и поступања којима се вређа углед, част или достојанство личности;

АКТИВНОСТИ	НАЧИН ПОСТУПАЊА	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Обавештавање Школске управе	Сазивање Тима због процене нивоа дискриминације; - Вршење процене дискриминације или утврђивање да иста не постоји; - Примена матрице за процену ризика од дискриминаторног понашања; - Састављање извештаја о догађају; - Обавештавање родитеља о догађају, осим ако тим за заштиту, полиција или сентар за социјални рад процене да	Координатор Тима Директор школе	у року од 24 часа од сазнања за учињену дискриминацију, или претпоставку да се дискриминација догодила

	тима може да буде угрожен најбољи интерес детета.		
Подношење пријаве Тужилаштву	У складу са Законом о просветној инспекцији директор школе обавештава просветног инспектора након утврђених чињеница	Директор школе	у року од 24 часа од сазнања за учињену дискриминацију, или претпоставку да се дискриминација догодила
Подношење пријаве Поверенику	- Сазивање Тима због процене нивоа дискриминације; - Вршење процене дискриминације или утврђивање да иста не постоји; - Примена матрице за процену ризика од дискриминаторног понашања; - Састављање извештаја о догађају; - Обавештавање Повереника писменим путем/ мејлом, у облику притужбе уз коју се доставља и доказ о претрпљеном акту дискриминације;	Директор школе	у року од 24 часа од сазнања за учињену дискриминацију, или претпоставку да се дискриминација догодила
Обавештавање Центра за социјални рад	- Сазивање Тима због процене нивоа дискриминације; - Вршење процене дискриминације или утврђивање да иста не постоји; - Примена матрице за процену ризика од дискриминаторног понашања; - Састављање извештаја о догађају; - Обавештавање Центра за социјални рад.	Директор школе	У односу на ситуацију

9) начини праћења, вредновања и извештавања органа установе о остваривању и ефектима програма спречавања дискриминације и дискриминаторног понашања

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установе:

- 1) прати остваривање програма заштите установе;
- 2) евидентира све случајеве дискриминације у установи;

3) прати остваривање конкретних планова заштите;

4) анализира стање и извештава.

О случајевима дискриминације тим за заштиту води педагошку документацију и евидентира податке о дискриминисаним лицима, извршиоцима дискриминације, догађају, предузетим радњама и др.

Педагошку документацију води, чува и анализира за потребе установе психолог или педагог, а изузетно, други члан тима за заштиту кога је одредио директор.

Тим за заштиту сачињава извештај два пута годишње, који директор доставља органу управљања, савету родитеља и ученичком парламенту.

Извештај о остваривању програма заштите саставни је део годишњег извештаја о раду установе и доставља се Министарству – односно надлежној школској управи.

Извештај обавезно садржи:

- анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области,
- број и врсту случајева дискриминације,
- предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте.

Овлашћено лице у установи има обавезу да ажурира податке о дискриминацији.

Директор одлучује о дозволи приступа документацији и подацима учесника у образовању у складу да прописима којима се уређује заштита података о личности.

На основу анализа стања, праћења дискриминације, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, установа дефинише даљу политику заштите од дискриминације учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

Интервенцију чине мере и активности којима се дискриминаторно понашање или вређање угледа, части или достојанства личности (у даљем тексту: дискриминаторно понашање) зауставља, осигурава безбедност учесника у образовном и васпитном процесу (оних који трпе – дискриминисана лица, сведоче или чине – извршиоци дискриминације), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате се ефекти предузетих мера.

У установи се интервенише у случају сумње и када је утврђено дискриминаторно понашање, и то, када се оно припрема, дешава или се догодило између: учесника у образовању (дете–дете, ученик–ученик, одрасли–одрасли; учесник у образовању – запослени; учесник у образовању – родитељ; учесник у образовању – треће лице у установи); запосленог (запослени – учесник у образовању, запослени–родитељ, запослени–запослени, запослени – треће лице); родитеља (родитељ – учесник у образовању, родитељ–родитељ, родитељ–запослени, родитељ – треће лице); треће лице (треће

лице – учесник у образовању, треће лице – родитељ, треће лице – запослени; треће лице – треће лице).

У образовној установи се увек реагује и када постоји сумња и када је утврђено дискриминаторно понашање. Установа је дужна да предузме кораке ради заштите свих, а они ће зависити од тежине и облика дискриминације. Директор и сви запослени имају обавезу да препознају дискриминацију и реагују у складу са прописаним процедурама.

За процену и предузимање одговарајућих мера и благовременог реаговања на ризике од дискриминаторног понашања у образовању, користи се матрица за процену нивоа дискриминације.

Матрица за процену ризика од дискриминаторног понашања учесника у образовању

Ради предузимања одговарајућих мера и благовременог реаговања на ризике од дискриминаторног понашања учесника у образовању, уочено дискриминаторно понашање **сврстава се у један од три нивоа** дискриминаторног понашања, у зависности од:

- 1) узраст учесника у образовању;
- 2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања;
- 3) облик и начин дискриминаторног понашања – узнемиравање и понижавајуће поступање;
- 4) последица дискриминаторног понашања.

Приликом сврставања у ниво дискриминаторног понашања учесника у образовању према наведеној матрици, **место и време извршеног понашања** утичу на избор врсте мере и активности које се предузимају у интервенцији.

Када се дискриминаторно понашање догоди **ван простора установе**, у било које време, а од стране учесника у образовању, установа предузима мере појачаног васпитног рада, без вођења васпитно-дисциплинског поступка. Уколико се дискриминаторно понашање догоди **у простору установе у време образовно-васпитног рада и других активности**, предузимају се мере појачаног васпитног рада, покреће, води и окончава васпитно-дисциплински поступак, у роковима и на начин утврђен Законом.

Елементи матрице јесу:

1) узраст учесника у образовању

Процену тежине облика дискриминације обавља тим за заштиту, полазећи од релација: лице у односу на друго лице истог или приближног узраста; узрасно старијег лицу према млађем лицу и групе лица према лицу, односно групи лица, и то:

(1) када је понашање учесника у образовању истог или приближног узраста (дете– дете, ученик– ученик, одрасли–одрасли), као и млађег према старијем, квалификује се као **први ниво**;

(2) када се узрасно старији учесник у образовању понаша дискриминаторно према млађем лицу, квалификује се као **други ниво**;

(3) када група учесника у образовању дискриминаторно понаша према лицу или другој групи, квалификује се као **трећи ниво**.

2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања

Када се дискриминаторно понашање понавља или продужено траје у односу на исто лице, односно лица са сличним или истим личним својствима (раси, боји коже, националној и верској припадности или етничком пореклу, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету) тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Поновљена дискриминација, у смислу овог акта, подразумева више пута поновљено понашање лица или групе лица, односно поступање установе, њених органа или тела које је засновано на повређивању личних својстава лица или групе лица, а продужена – која се чине у дужем временском периоду према истом лицу или групи лица.

3) облик и начин дискриминаторног понашања – узнемиравање и понижавајуће поступање

Узнемиравање и понижавајуће поступање јесте изговарање речи, односно слање писаних порука или предузимање радњи према лицу или групи лица на основу којих се посредно и са сигурношћу може закључити да вређају њихово достојанство на основу личног својства, проузрокују осећај понижености, узнемирености или одбачености, шири страх или непријатељство, односно ствара понижавајуће и увредљиво окружење.

Ако узнемиравање и понижавајуће поступање удружено врши група или се оно понавља, односно дуже траје, овакво дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација **другог нивоа**.

Ако је узнемиравање и понижавајуће поступање изазвало страх или непријатељско, понижавајуће и увредљиво окружење по дискриминисано лице или је довело до искључивања или одбацивања лица или групе лица, дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација **трећег нивоа**.

4) последица дискриминаторног понашања

Када дискриминаторно понашање доводи или потенцијално може да доведе до угрожавања физичког, односно психичког здравља учесника у образовању, тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Уколико је у интервенцију на понашање укључена спољашња заштита (здравствена служба, установа социјалне заштите, полиција, Министарство, надлежна школска управа Министарства, јединица локалне самоуправе, Повереник, правосудни органи и др.) тим за заштиту га увек квалификује као трећи ниво дискриминације.

Покренут прекршајни или судски поступак, не утиче на предузимање интервентних мера и активности.

РЕДОСЛЕД ПОСТУПАЊА У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У ОБРАЗОВАЊУ

1) Проверавање добијене информације да се дискриминаторно понашање припрема или се догодило обавља се прикупљањем информација – директно или индиректно. Циљ проверавања информације јесте утврђивање одлучујућих чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на дискриминаторско поступање. Током прикупљања информација поштују се принципи утврђени Конвенцијом и правила која се примењују у поступцима у којима учествује малолетно лице – дете и ученик.

Установа проверава сваку информацију о дискриминаторном понашању прегледом видео записа, уколико установа има електронски надзор над простором, анонимном анкетом учесника у образовању и на други начин примерен облику и врсти дискриминаторног понашања.

Када родитељ пријави директору непримерено понашање запосленог према његовом детету, директор поступа у складу са Законом.

У случају **непотврђене сумње** дискриминаторног понашања, појачава се васпитни рад и прати понашање учесника у образовању. **Када се потврди сумња**, директор и тим за заштиту предузимају мере и активности за повреду законске забране дискриминације.

2) Зауостављање дискриминаторног понашања и смиривање учесника јесте обавеза свих запослених у установи, а нарочито најближег присутног запосленог, дежурног наставника, односно васпитача или радника обезбеђења да одлучно прекине све активности, раздвоји и смири учеснике.

У случају да запослени процени да не може сам да заустави дискриминаторно понашање зато што је сукоб високо ризичан, као и због истовременог физичког насиља, одмах ће тражити помоћ.

Након зауостављања сукоба, ако се посумња у повређивање дискриминисаног лица, затражиће се пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад.

Смиривање учесника подразумева, најпре, одвојене разговоре са извршиоцем дискриминације и са дискриминисаним лицем, а ако се процени да је могућ, без опасности по наставак сукоба, и заједно учесницима и родитељима.

3) Обавештавање и позивање родитеља је обавеза установе. Одмах након зауостављања сукоба учесника – детета или ученика (као дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације) установа обавештава и позива родитеља на пријављени број контакт телефона. Уколико родитељ није доступан, установа одмах обавештава центар за социјални рад.

4) Прикупљање релевантних информација и консултације врше се у установи ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене нивоа дискриминације, ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције. Нивои дискриминације, на основу овог акта, за учесника у образовању су: први, други и најтежи – трећи ниво. Процену нивоа увек врши тим за заштиту. Да би извршио правилну процену, тим за заштиту прикупља све релевантне податке, консултује, осим директора, одељењског старешину, дежурног наставника, односно васпитача, радника обезбеђења, другог запосленог као очевица, представника ученичког парламента. Тим за заштиту информисе родитеље и укључује их у појачан васпитни рад и план заштите од дискриминације.

Уколико у току консултација у установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво дискриминације, као и да одреде одговарајуће мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: Министарство – школску управу, центар за социјални рад, полицију, здравствену службу, Повереника и др.

5) Предузимање мера и активности према учеснику у образовању, и то за све нивое дискриминације. План заштите од дискриминације сачињава се за конкретну ситуацију сваког од нивоа и за све учеснике – дискриминисано лице, извршиоца дискриминације и сведоке. План заштите од дискриминације зависи од: узраста и броја учесника, облика и нивоа дискриминације, последица по лице и колектив и сл.

План заштите од дискриминације садржи:

активности усмерене на промену понашања и ставова који су допринели дискриминаторном понашању – појачан васпитни рад и по интензитету примерен повреди законске забране (интензиван),

рад са родитељем,

васпитном групом, односно одељењском заједницом,

укључивањем ученичког парламента и савета родитеља, а по потреби и органа управљања; носиоце тих активности временску динамику;

начине којима ће се обезбедити поновно укључивање свих учесника у заједницу.

Мере и активности се предузимају укључивањем учесника у образовању, усклађене са његовим развојним могућностима. Када тим за заштиту процени да постоји потреба да се, осим појачаног васпитног рада или васпитног рада који у интензитету одговара потребама ученика, прилагоди и образовно-васпитни рад, предложиће тиму за пружање додатне образовне подршке припрему индивидуалног образовног плана.

План заштите од дискриминације сачињава тим за заштиту заједно са одељењским старешином, односно васпитачем, психологом, педагогом (уколико нису чланови тима за заштиту), директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама. У припрему плана заштите, када год је могуће, установа ће укључити представнике одељењске заједнице, односно групе, ученичког парламента, као и учеснике у дискриминацији.

План заштите укључује и информације о мерама и активностима које установа предузима самостално, у сарадњи са другим надлежним организацијама и службама и када друге надлежне организације и службе спроводе активности самостално. Када су у мере и активности укључене друге организације и службе, одређују се задаци, одговорна лица, динамика и начини међусобног извештавања.

За сваки процењени ниво дискриминације директор установе подноси пријаву надлежним органима, организацијама и службама и обавештава Министарство – надлежну школску управу, у року од 24 сата од догађаја. Пре пријаве обавља се разговор са родитељима, осим ако тим за заштиту, полиција или центар за социјални рад процене да тиме може да буде угрожен најбољи интерес детета и ученика.

Уколико је комуникација са медијима неопходна, одговоран је директор, осим ако постоји сумња или је утврђено да је директор извршилац дискриминације. У том случају комуникацију са медијима остварује председник органа управљања.

6) Праћење ефеката предузетих мера и активности прати установа (одељењски старешина, васпитач, тим за заштиту, психолог и педагог, ако нису чланови тима) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање учесника у образовању које је дискриминисано лице и које је извршилац дискриминације, али и оних који су индиректно били укључени (сведоци).

Прати се и укљученост родитеља и других надлежних органа, организација и служби. Ефекте предузетих мера прате и надлежне службе Министарства.

РЕДОСЛЕД ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА ЗАПОСЛЕНОГ ПРЕМА УЧЕСНИКУ У ОБРАЗОВАЊУ

1) **Заустављање дискриминаторног понашања** је обавеза сваког лица које има сазнање о дискриминаторном понашању да реагује прекидањем таквог поступања запосленог и позивањем помоћи.

2) **Смиривање ситуације** подразумева обезбеђивање сигурности и подршке за учесника у образовању.

3) **Обавештавање и позивање родитеља** и информисање васпитача, односно одељењског старешине одвија се паралелно са заустављањем поступања и смиривањем учесника, са најминималнијим временским размацима.

4) **Подношење пријаве директору установе** ради покретања поступка у коме се прикупљају информације о дискриминаторском поступању запосленог и на основу релевантних чињеница предузимају мере у складу са Законом. Тим за заштиту предузима мере и активности у односу на дискриминисано лице, односно лица – учесника у образовању.

5) **Консултације тима за заштиту** које се одвијају ради прикупља свих релевантних чињеница за доношење плана заштите од дискриминације и праћењу ефеката мера за учесника у образовању

као дискриминисано лице. Тим за заштиту по потреби обавља консултације са одговарајућим стручњацима и установама и укључује надлежне службе. Одељењски старешина, односно васпитач у сарадњи са тимом, информише родитеље и укључује их даље у васпитни рад или план заштите.

6) Обавештавање Министарства – надлежне школске управе, од стране директора установе у року од 24 сата од извршеног, односно од сазнања о дискриминаторном понашању запосленог према учеснику у образовању и на основу релевантних чињеница покреће и води дисциплински поступак, у складу са Законом.

7) Праћење ефеката предузетих мера заштитних мера према дискриминисаном лицу и сведоку–учеснику у образовању врши се континуирано.

У случају када дискриминаторно понашање испољава лице која није запослено у установи, кораци су исти, уз обавезу установе да поднесе притужбу Поверенику. Тим за заштиту може да предложи план заштите учесника у образовању и активности у вези са едукацијом родитеља, односно трећег лица које није запослено у установи.

Уколико се сумња у дискриминаторно поступање директора, та сумња се пријављује Министарству. Просветна инспекција самостално, а ако је потребно у сарадњи са просветним саветником, утврђује чињенице о поступању установе и њених органа о обезбеђивању заштите учесника у образовању и запослених од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и од понашања које вређа углед, част и достојанство, а у складу са Законом, посебним законом, Правилником, Правилником о Протоколу и овим актом. О утврђеним чињеницама, односно наложеним мерама и роковима за отклањање неправилности и недостатака, просветни инспектор обавештава орган управљања установе и министра. Уколико постоји сумња да је учињено кривично дело, привредни преступ или прекршај, односно да је повређена забрана дискриминације, насиља злостављања и занемаривања, просветни инспектор подноси пријаву, односно захтев надлежном органу.

Документација, анализа и извештавање

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установе:

- 1) прати остваривање програма заштите установе;
- 2) евидентира све случајеве дискриминације у установи;
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите;
- 4) анализира стање и извештава.

О случајевима дискриминације тим за заштиту води педагошку документацију и евидентира податке о дискриминисаним лицима, извршиоцима дискриминације, догађају, предузетим радњама и др.

Педагошку документацију води, чува и анализира за потребе установе психолог или педагог, а изузетно, други члан тима за заштиту кога је одредио директор.

Тим за заштиту сачињава извештај два пута годишње, који директор доставља органу управљања, савету родитеља и ученичком парламенту.

Извештај о остваривању програма заштите саставни је део годишњег извештаја о раду установе и доставља се Министарству – односно надлежној школској управи.

Извештај обавезно садржи:

- анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области,
- број и врсту случајева дискриминације,
- предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте.

Овлашћено лице у установи има обавезу да ажурира податке о дискриминацији.

Директор одлучује о дозволи приступа документацији и подацима учесника у образовању у складу да прописима којима се уређује заштита података о личности.

На основу анализа стања, праћења дискриминације, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, установа дефинише даљу политику заштите од дискриминације учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица.

ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА ОШ „ПОСАВСКИ ПАРТИЗАНИ“ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

Јачање отпорности наше школе заснива се на следећим принципима:

- **Континуитет** - Подстицање приправности и обезбеђивање континуираног пружања квалитетног образовања и васпитања, подизање свести, планирање и припрема за реаговање у кризним догађајима.
- **Сарадња** - Интерсекторска повезаност и заједничко деловање у ванредним ситуацијама, с обзиром на врсту кризе.
- **Доступност** - Омогућавање брзог приступа доступним ресурсима како би установа обезбедила континуитет и право на квалитетно образовање и васпитање у време кризног догађаја.
- **Ефикасност** - Обезбеђивање да установа активно предузима правовремене и адекватне кораке у реаговању на кризни догађај.

Тим за кризне догађаје ОШ „Посавски партизани“ формира се у оквиру Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Улога Тима је за кризне догађаје ефикасног поступања установе у кризним догађајима.

Програм рада је сачоњен у односу на специфичности установе. На основу процењених снага, капацитета и специфичности наше установе, програма садржи план поступања у ситуацијама кризе, стручно усавршавање запослених ради јачања компетенција за пружање психосоцијалне подршке (који је саставни део плана стручног усавршавања установе), део који се односи на унапређивање безбедносне културе деце, односно ученика и запослених, кораке у поступању установе када се догоди кризни догађај, начине укључивања и сарадње са породицом ради заједничког деловања на јачању отпорности установе, начине праћења, евалуацију и извештавања о реализацији програма.

Директор установе руководи тимом за кризне догађаје у складу са општим актом и годишњим планом рада.

Директор доноси решење којим се дефинише улога чланова тима за кризне догађаје, односно одређује чланове тима који ће обављати послове и активности које се односе на координацију, пружање психосоцијалне подршке и информисање.

Координација обухвата активности - планирања, организације, координације и сарадње са спољном заштитном мрежом, праћења и евалуације.

Психосоцијална подршка обухвата активности - праћења реаговања, процена потреба за психосоцијалном подршком, пружање индивидуалне и групне подршке, процена потребе за укључивањем мобилног тима и уколико до тога дође, сарадња са мобилним тимом.

Информисање обухвата активности - прикупљања, проверавања, селекције, дистрибуције информација, као и припреме саопштења.

План поступања у ситуацијама кризе

Када установа има сазнање да се догодио кризни догађај одмах, а најкасније у року од 24 сата, активира се тим за кризне догађаје, који има следеће задатке:

- прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа;
- успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите;
- сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције;
- благовремено информисање деце/ученика, родитеља, запослених и медија о догађају;
- психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима;
- израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи;
- организација евентуалних комеморативних активности;
- праћење реализације планова и евалуација;
- вођење документације и извештавање и

- други послови који могу бити од значаја у ситуацијама када се деси кризни догађај.

Поступање установе:

Прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа	Тим прикупља информације о догађају (опис догађаја, место и време када се десио догађај), ко је све погођен кризним догађајем и каква му је помоћ потребна, где се налази и у каквом је стању, као и о томе шта је већ урађено поводом тога у установи. У зависности од врсте/облика кризног догађаја, наредни корак подразумева хитно обавештавање полиције, хитне помоћи, ватрогасне службе, као и других евентуално потребних органа/служби. Неопходно је да запослени у установи поступају у складу са планом поступања у ситуацијама кризе и у зависности од врсте кризног догађаја, и у складу са планом евакуације. Тим за кризне догађаје благовремено информише Министарство просвете, односно надлежну школску управу о догађају, као и предузетим активностима.
Успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите (социјална и здравствена заштита, полиција, јавно тужилаштво, јединица локалне самоуправе, мобилни тим).	На основу прикупљених података, уз обавезу хитног обавештавања спољашње мреже заштите, установа врши процену да ли може да поступа самостално или јој је потребна помоћ и подршка представника спољашње мреже заштите, са којом израђује јединствен план деловања, начин рада и извештавања. У зависности од облика/врсте и степена интензитета кризног догађаја установа процењује кога укључује од спољашње мреже заштите.
Сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције	Уколико кризни догађај као последицу има најмање троје или више повређених или настрадалих лица, директор је у обавези да одмах по сазнању обавестити Министарство просвете како би се ангажовао интерсекторски мобилни тим за кризне ситуације, који је формиран у складу са Протоколом о поступању приликом суочавања друштва са кризним ситуацијама у оквиру Радне групе Владе Републике Србије ради пружања неопходне подршке. У ситуацијама када поступа мобилни тим, тим за кризне догађаје установе постаје саставни део мобилног тима. Тим

	за кризне догађаје установе пружа потребне информације мобилном тиму, учествује у заједничком планирању, организацији и реализацији психосоцијалне подршке. У сарадњи са мобилним тимом, тим установе врши праћење и идентификовање деце/ученика и запослених којима је потребна помоћ, пружа прву психолошку помоћ као и друге видове подршке.
Благовремено информисање деце/ученика, родитеља, запослених и медија о догађају	Директор установе именује особе задужене за припрему званичних информација за родитеље, ученике, запослене и за медије. Обавештења имају сврху континуираног информисања запослених, родитеља и деце/ученика и медија о најновијим, провереним и тачним информацијама до којих је установа дошла, ради планирања одговарајуће подршке и предузимања других потребних мера (сузбијање гласина и ширења панике); упознавање са могућим тешкоћама, ризицима, изазовима и начинима за њихово превазилажење; упознавање са начинима подршке. Саопштење за медије сачињава се у сарадњи са надлежним службама Министарства
Психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима	Тим за кризне догађаје прати реаговања ученика, родитеља и запослених, идентификује коме је помоћ потребна и у складу са тим организује пружање психосоцијалне подршке. Приликом пружања психосоцијалне подршке као основна интервенција користи се психолошка прва помоћ. У зависности од врсте, интензитета и последица кризног догађаја, тим процењује потребу за укључивањем представника из система здравствене заштите у циљу пружања психосоцијалне подршке и/или укључивање интерсекторског мобилног тима за кризне ситуације.
Израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи	Тим за кризне догађаје у сарадњи са релевантним тимовима установе израђује план рада по измењеном, прилагођеном плану. Неопходно је да начин рада установе буде прилагођен последицама кризног догађаја, могућностима и потребама деце/ученика и запослених у погледу реализације свих школских активности непосредно након кризног догађаја. План рада треба да садржи конкретне активности/мере које установа планира да предузме, носиоце (извршиоце) планираних активности, временску динамику, начин

	извршења, начини праћења и извештавања. Приликом прављења плана важно је узети у обзир врсту кризног догађаја, број погођених особа, процену даљих ризика, реакцију локалне заједнице и одговарајуће правне аспекте. Након кризног догађаја, неопходно је да установа предузима активности које ће водити стабилизацији стања у установи - постепени повратак установе на редован начин рада који је био успостављен пре кризног догађаја уз континуирано праћење понашања деце/ученика и запослених у циљу процене ефеката подршке и предузимања даљих мера. Установа прати реализацију плана и у зависности од тока смиривања кризног догађаја, ревидира план, надопуњује га и коригује.
Организација евентуалних комеморативних активности	У случају кризних догађаја са смртним исходом, тим учествује у организацији и планирању адекватних комеморативних активности.
Праћење реализације плана и евалуација	Неопходно је праћење реализације плана рада (у оквиру плана рада тима за заштиту) у измењеним условима, евентуалне корекције и допуне плана у зависности од процене степена, броја и последица изазваних кризним догађајем и предузетим корацима.
Вођење документације и извештавање	Тим је дужан и да води документацију о спроведеним активностима у вези поступањем у кризној ситуацијом. Извештај о поступању установе доставља се надлежној школској управи, а када су у питању домови ученика, извештај о поступању се доставља и сектору Министарства надлежном за ученички и студентски стандард, у року од 15 дана од наступања периода стабилизације рада у установи.

Када су жртве кризног догађаја деца са хроничним болестима, деца са сметњама у развоју и инвалидитетом, тим за кризне догађаје након идентификације израђује индивидуализоване планове у сарадњи са родитељима и представницима спољашње мреже заштите.

Поступање школе након кризног догађаја

Након реализације плана поступања у кризним догађајима, и успостављања стабилног стања у установи тим за кризне догађаје врши евалуацију спроведених активности и сачињава извештај.

Евалуација обухвата: анализу ефеката спроведених мера и активности односно реализацију измењеног плана рада, као и пружање прве психолошке помоћи, са посебним освртом на снаге, изазове и препоруке у реаговању на кризни догађај. На основу евалуације плана реаговања у конкретним ситуацијама, установа даље унапређује план поступања установе у кризним ситуацијама.

Уколико је због кризног догађаја дошло до прекида или извођења наставе у измењеним условима, тим за кризне догађаје у сарадњи са педагошким колегијумом израђује посебан план даље реализације образовно-васпитног рада. Израђени план реализације усваја наставничко веће, док школски одбор доноси одлуку, а сагласност на план даје надлежна школска управа.

Извештај о реализацији посебног плана део је годишњег извештаја о реализацији плана заштите од насиља, злостављања и занемаривања.

Тим за кризне догађаје континуирано прати реаговања деце/ученика и запослених и процењује потребу за психосоцијалном подршком у наредном периоду и у сарадњи са спољашњом мрежом заштите израђује план о њеној реализацији.

Тим за кризне догађаје прати реализацију планова, у сарадњи са спољашњом мрежом заштите процењује степен смиривања ситуације и покреће процес договарања са породицама жртава и повређених о начинима обележавања сећања на догађај (обезбеђивање простора, активности сећања, обележавање годишњица и слично).

5. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

У складу са Основама плана Социјалног рада у ОШ “Посавски партизани” Обреновац планира се реализација активности на следећим нивоима :

ВРЕМЕ	САДРЖАЈ	ЦИЉНА ГРУПА	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
	Подршка социјално угроженим ученицима:		
Током године	• Идентификација ученика којима је помоћ потребна (на основу пријаве родитеља, запажања одељењског старешине,	ученици	Одељењске старешине, ппс

	информација од надлежних институција) и саветодавни рад		
Током године	Укључивање ученика којима је потребна помоћ у акције локалне самоуправе (набавка уџбеника и др.)	ученици	Одељењске стрешине, директор школе
Током године	Реализација хуманитарних акција (обезбеђивање бесплатних уџбеницима, школског прибора, оброка, одеће, обуће...)	ученици	Одељењске старешине, руководиоци Црвеног крста у школи
	Подршка породицама ученика:		
Током године	Идентификација ученика којима је помоћ потребна на основу пријаве родитеља	ученици	Одељењске старешине
Током године	Размена информација и заједничко планирање мера подршке с тимовима центра за социјални рад	родитељи	Одељењске старешине, ппс
Током године	Саветодави рад педагошко-психолошке службе с родитељима и ученицима код којих су уочене породичне тешкоће	родитељи	ппс
	Хуманитарни рад:		
Током године	Реализација програма сарадње с Црвеним крстом	ученици	руководиоци Црвеног крста у школи
Током године	Реализација волонтерских акција локалне самоуправе	ученици	Одељењске стрешине, директор школе

Током године	Организовање хуманитарних акција у самој школи	ученици	Одељењске стрешине
	Сарадња са институцијама		
Током године	Сарадња са Саветом за здравље, социјалну и дечију заштиту на територији ГО Обреновац	ученици	Директор школе, ппс
Током године	Сарадња са Центром за социјални рад Обреновац	Ученици, родитељи	Директор школе, ппс, ос

ПРОГРАМ РАДА СЛОБОДНИХ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА МЛАЂИХ РАЗРЕДА

ПЛАН РАДА ЛИТЕРАРНЕ СЕКЦИЈЕ ЗА МЛАЂЕ РАЗРЕДЕ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:
Циљеви рада Литерарне секције: -неговање лепоте писане речи; - стицање основних знања из области језичке културе; - могућност за надарене ученике да кроз рад секције покажу и надограде своје способности; -припрема и учешће ученика на литерарним конкурсима; -упознавање са књижевним делима различитих жанрова; -компаративно истраживање мотива; -истраживање језичког блага; -сусрети са песником;

-уређење часописа или зидних новина;

-уређење школског паноа;

-посета библиотеци

-упознавање електронске библиотеке

Задаци рада Литерарне секције:

-савладати вештину језичке културе;

-препознати књижевне родове и врсте врсте;

-савладати технику писања писмених састава;

-како се пише песма или приповетка;

-писање драматизације краћег одломка или дела

- коришћење говорних и писаних стилова;

-стилска обрада састава или песме;

-тематско писање и одабир радова,

-савладати вештину језичке културе.

-развијање информатичке писмености у литератури

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Од 1. до 4. разреда	1.Приче (5 часова) 2. Песме (3 часа) 3. Басне (3 часа) 4. Бајке (3 часа) 5. Тумачење књижевности (5 часова) 6. Драмски текст (4 часа) 6. Конкурси (10 часова) 7. Остало (3 часа)	Руководилац секције

Наставне јединице:

1. Формирање секције и упознавање са досадашњим стварачачким достигнућима
2. Стварање заједничке приче (реченица по реченица)
3. Писање приче по сликама
4. Дечија недеља
5. Измана краја приче
6. Писање приче на основу задатог почетка
7. Писање приче од задатих речи
8. Актуелни конкурс
9. Актуелни конкурс
8. Рима и врсте риме
9. Писање стихова на задату тему
10. Писање песме
11. Актуелни конкурс
12. Актуелни конкурс
12. Особине бајки
13. Писање бајке
14. Писање бајке
15. Конкурс поводом Дана Светог Саве
16. Конкурс поводом Дана Светог Саве
17. Претраживање електронске библиотеке
18. Особине басни и животиња у баснама
19. Писање басне
20. Писање басне
21. Посета градској библиотеци
22. Конкурс поводом Дана школе
23. Конкурс поводом Дана школе
24. Представљање омиљене књиге
25. Светски дан књиге
26. Богаћење речника
27. Пребацивање драмског текста у приповедачки
28. Пребацивање приповедачког текста у драмски
29. Драмски текст (групни рад)
30. Драмски текст (групни рад)
31. Књижевни клуб
32. Књижевни клуб
33. Књижевни клуб
34. Књижевни клуб
35. Књижевни клуб
36. Анализа рада литерарне секције

ПЛАН РАДА СПОРТСКЕ СЕКЦИЈЕ МЛАЂИХ РАЗРЕДА У МАТИЧНОЈ ШКОЛИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:
Развијати спретност у различитим облицима кретања, скакања, хватања и провлачења Усвајање елемената различитих игара и поштовање правила Неговање позитивних сарадничких особина рада у групи Развијање позитивних особина: упорности, истајности, свесне дисциплине, сналажљивости...

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Од 1. до 4. разреда	Основни облици кретања	Септембар	Учитељице и ученици
Од 1. до 4. разреда	Елементарне игре	Октобар,	Учитељице и ученици
Од 1. до 4. разреда	Штафетне игре	Новембар, децембар	Учитељице и ученици
Од 1. до 4. разреда	Друштвене игре	Децембар, јануар, фебруар	Учитељице и ученици
Од 1. до 4. разреда	Спорт (фудбал, кошарка, одбојка, бадминтон, полигон)	Фебруар, март, април	Учитељице и ученици

Од 1. до 4. разреда	Вежбе реквизитима	Април, мај, јун	Учитељице, васпитачице, ученици и претшколци

1. Договор о раду спортске секције
2. Омињени спортиста
3. Омиљени спорт (правила спорта)
4. Елементарне игре лоптом
5. Штафетне игре 1
6. Штафетне игре 2
7. Полигон 1
8. Полигон 2
9. Фудбал , Између две ватре
10. Фудбал , Између две ватре
11. Кошарка, Измеђи две ватре
12. Кошарка, Између две ватр
13. Народне игре
14. Народне игре
15. Плес
16. Плес
17. Друштвене игре (шах, карте...)
18. Друштвене игре (шах, карте...)
19. Игре на снегу
20. Игре на снегу
21. Игре из прошлости („Ђорава бака“ , „Јањине“ ...)
22. Игре из прошлости („Ђорава бака“ , „Јањине“ ...)
23. Шетња до парка
24. Прескакање вијаче, ластиш
25. Прескакање вијаче, ластиш
26. Вожња тротинета
27. Вожња бицикле
28. Спортски дан поводом Дана школе
29. Спортски дан поводом Дана школе
30. Припреме за олимпијаду дечијих игара
31. Припреме за олимпијаду дечијих игара
32. Припреме за олимпијаду дечијих игара
33. Багминтон
34. Игре у природи
35. Игре у природи
36. Час је ваш

ПЛАН РАДА ЕКОЛОШКЕ СЕКЦИЈЕ МЛАЂИХ РАЗРЕДА

Циљ наставе је да упозна ученике са екологијом (и да обнове стечена знања), као и да им помогне да новим знањем надграде оно што већ знају или о чему имају развијену свест. Подизање нивоа свести у вези са заштитом животне средине међу ученицима и наставницима у нашој основној школи.

Едукација ученика о важности очувања животне средине, примена наученог кроз даљи ток школовања, подизање нивоа културе живљења у ужој и широј друштвеној средини, развијање осећаја за здраво окружење и естетска осећања.

Задаци:

Развијањем радних и хигијенских навика, уз едукативни програм, циљ је утицати на побољшање нивоа културе у ужој и широј друштвеној заједници. Развијање и подстицање креативности, развијање односа поштовања према сопственом и туђем раду, развијање свести код ученика да је њихово место у очувању природе веома битно.

Задаци:

- Развијање еколошке свести;
- Схватање, разумевање значаја чистоће у школи, на улици, у граду;
- Упознавање проблема живљења у великим градовима;
- Упознавање и схватање значаја природе за човека;
- Упознавање са загађивачима ваздуха, воде и упознавање са мерама превенције;
- Развијање љубави према природи;
- Стварање радних навика, развијање другарства, солидарности;
- Развијање добрих међуљудских односа;
- Упознавање и спречавање неодговорних поступака човека према природи;
- Стицање знања о томе како чувамо и узгајамо зеленило.

Еколошка секција обавља своје активности кроз следеће облике рада

У својим радионицама еколошка секција

- Обележава еколошке датуме и израђује еко паное које излаже у просторијама школе

- Израда тематских радова годишња доба
- Уређивање и постављање изложби
- Пројекти
- Еколошки излети
- Рад у школском дворишту
- Учешће у пошумљавању оголелих површина
- Реферати, анкете и дискусије у школским просторијама
- Нега биљака

Активности се одвијају према годишњем плану рада,а реализује се кроз 36 школска часа.

Месец	Тема	Број часа	Реализација
Септембар	Да нам школа буде чиста	1.2.	Упознавање са радом еколошке секције.Шта је екологија? Еколошки бонтон и еколошки календар.
		3.-5.	Да нам школа буде чиста
Октобар	Јесење краљевство здравља	5.6.	Шта је здравље,а шта га угрожава?
		7.	4.октобар-Дан заштите животиња
		8.	10.октобар-Светски дан захвалности за плодове земље. 16.октобар-Дан здраве хране

		9.	Воће и поврће као помоћ у лечењу
Новембар	Шапнуо ми лист са гране	10.	3.новембар-Светски дан чистог ваздуха
		11. 12.	Заштитимо птице- правимо кућице за птице
		13.	Кишни дан –Небо
Децембар	Еко – активност рециклажа	14. 15.	Кутије за разврставање отпада:где и када разврставамо отпад.
		16.-18	Преобликовање отпадних у украсне предмете:Музички инструменти,Новогодишња јелка
Јануар	Маштамо	19.-21.	Еколошке приче
Фебруар	Нова модна линија	22.23	Шешири- рециклажа
Март	Воде око нас	23.-27.	Воде:загађење, заштита,недостатак. 22.март-Дан вода
Април	Дан планете Земље	28.-31.	Дан планете Земље

Мај	У природи	32.-34.	Посете излетишта; Арборетум, Забран... 14.мајСветски дан птица
Јун	Нацртај,пиши,на шта овај свет личи!	35.36.	Правимо плакате.

Током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.

Исходи:

Српски језик

1. Правилно интонира реченице
2. Зна усмено и писмено да искаже своје мисли и осећања,
3. Разуме једноставна упутства и реагује на њих
4. Рецитије ; препричава текст
5. Уме да примени форму писаног изражавања

Математика

1. Чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм)

Природа и друштво

1. Илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају;

- 2.Примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима;
- 3.Повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе;
- 4.Представи резултате истраживања;
- 5.Прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране;
- 6.Илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини;
- 7.Примени поступке (мере) заштите од заразних болести;
- 8.Сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- 9.Представи резултате истраживања;
- 10.Изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком;
- 11.Представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др.);

Музичка култура

- 1.Пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;
- 2.Поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- 3.Самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;

Ликовна култура

- 1.Преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију;
- 2.Распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције;
- 3.Разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости;
- 4.Учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу;
- 5.Разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

Физичко и здравствено васпитање

- 1.Поштује правила понашања на вежбалиштима;
- 2.Поштује мере безбедности током вежбања;
- 3.Одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
- 4.Примени правила игре;
- 5.Препозна здравствено стање када не треба да вежба;
- 6.Примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања и у другим животним ситуацијама;
- 7.Уредно одржава простор у коме живи и борави;

Грађанско васпитање

- 1.Зна улогу појединца у групи, уме да заступа групу, поштује правила заједнице .
- 2.Познаје међузависност природе и људи, зна своју улогу и одговорност.

Верска настава

- 1.Изгради способност дубљег разумевања и вредновања културе и цивилизације у којој живе
- 2.Помогне у одговорном обликовању заједничког живота са другима, успостављањем равнотеже између властите личности и заједнице

Еколошки календар

- 16.9. Дан заштите озонског омотача;
- 18.9. Дан еколога;
- 26.9. Дан чистих планина;
4. 10. Дан заштите животиња;
- 6.10. Дан заштите становништва;
- 2.2. Дан мочварних подручја;
- 22.3. Дан вода;

- 23.3 Дан метеорологије;
- 31.3. Дан борбе против пушења;
- 7.4. Дан здравља;
- 22.4. Дан планете;
- 30.4. Дан завода за заштиту природе Србије;
- 15.5. Дан акције за климу;
- 22.5. Дан биодиверзитета;
- 24.5. Европски дан паркова;
- 5.5. Дан заштите животне средине;
- 8.6. Дан океана;
- 17.6. Дан борбе против исушивања и поплава;
- 11.7. Дан популације.

Еколошки бонтон

1. Правилан однос према живим бићима:
 - Не кидај зеленило!
 - Не газе траву!
 - Чувај и сади цвеће!
 - Развијај љубав према свим животињама!
 - Чувај и пази кућне љубимце!
2. Штетност буке:
 - Буди тиши – немој галамити – чујемо те!
 - Поштуј тишину других!
3. Стварање навика за рад и чистоћу:
 - Умивај се сваког дана!
 - Пери зубе после сваког јела!
 - Купај се редовно!
 - Одржавај чистоћу куће!
 - Одржавај чистоћу у школи!
 - Одржавај чистоћу на улици!
 - Лична хигијена је основа доброг здравља.
 - Прљавштина је штетна по здравље.
 - Важна је и чистоћа радних просторија.
4. Равноправност људи:
 - Поштуј људе!
 - Поштуј језик, културу и обичаје других!
 - Поштуј себе и права свих људи!
5. Разбијање свих егоистичних и себичних манира:
 - Буди одговоран!

- Помози пријатељима!
- Сваки посао је лакши у двоје.
- Немој бити себичан!

5, 6. Шта је здравље, а шта га угрожава? (радионица)

7. 4. октобар, Дан заштите животиња (како штитимо животиње, које су заштићене животињске врсте).

8. 16. Октобар, Дан здраве хране (шта подразумева здрава исхрана?).

9. Воће и поврће као помоћ у лечењу (које воће, а које поврће је добро за које функције организма).

10. 3. Новембар, Светски дан чистог ваздуха (важност чистог ваздуха, загађивачи и заштита)

11. Заштита од смога (шта је смог, како настаје, како спречити настајање смога).

12. Где и како одлажемо отпад (хигијена дома, радног места, улица...категоризација смећа).

13,14,15. Израда кутија за разврставање отпада у учионици (радионица);

16,17. Преобликовање отпадних у украсне предмете (радионица);

18. улога и значај земљишта (зашта је земљиште корисно биљкама, животињама и људима; листање енциклопедија, пано);

19. Загађивачи и заштита земљишта (шта утиче на загађеност земљишта и како спречити загађеност);

20,21. Старо је ново- рециклажа (радионица);

22. Еколошке приче (читање занимљивих еколошких текстова написаних пратећи причу о доживљају појединца и тумачење приче);

23. Заштита биљака (како и од чега штитимо биљке, заштићене биљне врсте);

24. Вода свуда око нас (радионица);

25. Загађење и заштита воде (час организован са стручним лицем из ЕКО-фонда);

26. Дефицит воде (разговор са стручним лицима, радионица);

27. 22. март - Светски дан воде (систематизација стечених знања о води, израда паноа);

28,29. 7. април- Светски дан здравља (систематизација стечених знања о здрављу, израда паноа);

30,31. Квиз (такмичење у ЕКО знањима организовано као групни рад);

32,33. 5. мај- Дан заштите животне средине (подсећање на научено и израда парола о заштити животне средине која ће бити изложена у парку);

34,35. 24. мај - Светски дан паркова (одлазак у парк организован у сарадњи са ЕКО-фондом, изложба парола и панорама...);

36. Нацртај, пиши, на шта овај свет личи (изложба наших радова)

ПЛАН РАДА ЛИКОВНЕ СЕКЦИЈЕ ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

Слободне активности у основној школи представљају облик васпитно - образовног деловања којим се омогућује ученику да открије, задовољи и даље развије интересовања, склоности и способности за поједине области живота, рада и стваралаштва. Њима се битно доприноси социјализацији потреба и мотива деце, свестраном и слободном васпитању ученика. Ликовна секција млађих разреда негује ликовно стваралаштво деце, припрема изложбе у част школских и државних празника, прати савремена ликовна кретања. Редовно посећује ликовне манифестације у граду.

Задатак секције је да развија способност ученика за опажање облика, величина, боја, светлина и положаја облика у природи. На часовима ликовне секције се стварају услови да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно -визуелног изражавања. Ова секција има задатак и да развија способност за препознавање традиционалне, модерне и савремене уметности.

Активности ликовне секције су различито усмерене:

да даровитим ученицима да могућност рада на неким додатним сликарским техникама које не могу да добију редовном наставом
у оквиру ње ученици сликају радове са којима учествују на различитим конкурсима и такмичењима

преко ове секције уз договор са управом школе организује се уређење школског простора, организују различите изложбе њихових радова поводом Дана школе, Нове године и других битних празника, како за колектив наше школе тако и шире за грађанство.

Чланови ликовне секције заједно са својим наставником често посећују значајна дешавања и изложбе у граду и такође активно учествују у њиховом стварању.

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Ниво првог циклуса (од 1. до 4. разреда)	1-2.Договор о раду секције Путовали смо- сликање	Септембар	Руководиоци секције
	3-4. Јесен- сликање,цртање	Септембар	
	5-6. Јесење слике (слике од лишћа)- колаж,мозаик,фротаж Фигуре од јесењих плодова 2. октобар - Међународни дан ненасиља	Октобар	
	7-8. Дечја недеља-техника по избору	Октобар	Руководиоци секције
	9-10. Мој друг,другарица - сликање	Новембар	
	11-12. Лутке ,маске	Новембар	
	13-14.Зимске чаролије-графика (батик),сликање или . Новогодишњи ватромет-сликање (експериментисање бојама-игра кликерима) или Новогодишње кугле	Децембар	
	15-16.Ликовна радионица у сарадњи са вртићем Зека	Децембар	Руководиоци секције,васпитачице вртића „Зека“
	17-18. Свети Сава- цртање/сликање,колаж	Јануар	Руководиоци секције
	19-20. Уређење паноя	Јануар	

	21-22.Љубав- колаж 26. фебруар - Дан ружичастих мајица, тј. Дан борбе против вршњачког насиља	Фебруар	
	23-24.Дан жена-колаж,сликање	Март	
	25-26.У сусрет пролећу-сликање (гваш;уљани пастел),тапас	Март	
	27-28. Апстрактни облици,лептири,цвеће-фротаж,монотипија,мрље	Март	
	29-30.Ускрс-цртање(туш и перо)	Април	
	31-32.Дан школе Презентација ликовне секције на манифестацији „ Изабери секцију“	Април	
	33-34.Стигао је мај у наш крај-цртање(креде у боји) или Чинија за воће -вајање	Мај	
	35-36.То смо ми-завршни час	Јун	

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

Напомена:Предвиђени распоред градива се може мењати и додавати зависно од интереса ученика.

ПЛАН РАДА ЛИКОВНЕ СЕКЦИЈЕ ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА

Издвојено одељење на Забрежју

Годишњи фонд часова: 36

Циљ и задаци секције:

Ликовна секција млађих разреда негује ликовно стваралаштво деце, припрема изложбе у част школских и државних празника, прати савремена ликовна кретања. Редовно посећује ликовне манифестације у граду.

Задатак секције је да развија способност ученика за опажање облика, величина, боја, светлина и положаја облика у природи. На часовима ликовне секције се стварају услови да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно -визуелног изражавања. Ова секција има задатак и да развија способност за препознавање традиционалне, модерне и савремене уметности.

Активности ликовне секције су различито усмерене:

- ✓ да даровитим ученицима да могућност рада на неким додатним сликарским техникама које не могу да добију редовном наставом
- ✓ у оквиру ње ученици сликају радове са којима учествују на различитим конкурсима и такмичењима
- ✓ преко ове секције уз договор са управом школе организује се уређење школског простора, организују различите изложбе њихових радова поводом Дана школе, Нове године и других битних празника, како за колектив наше школе тако и шире за грађанство.

Чланови ликовне секције заједно са својим наставником често посећују значајна дешавања и изложбе у граду и такође активно учествују у њиховом стварању.

План рада Ликовне секције:

1. Договор о раду секције и формирање секције
2. Моје путовање
3. Јесен – сликање и колажирање
4. Јесен – сликање и колажирање
5. Радови на тему Дечије недеље
6. Радови на тему Дечије недеље
7. Здрава храна – цртање пирамиде здраве исхране
8. Здрава храна – вајање
9. Народни/етно мотиви
10. Народна ношња
11. Чигра – вајање и моделовање
12. Чигра – вајање и моделовање
13. Новогодишњи украси
14. Новогодишњи украси
15. Новогодишња честитка – колажирање или квилинг
16. Новогодишња честитка – колажирање или квилинг
17. Свети Сава – цртање (оловка или угљен)
18. Свети Сава – цртање (оловка или угљен)
19. Љубав
20. Љубав
21. Мој пријатељ – портрет

22. Мој пријатељ – портрет
23. Поклон за моју мајку
24. Поклон за моју мајку
25. Пролеће – пано
26. Пролеће – пано
27. Дан школе – израда радова за конкурс
28. Дан школе – израда радова за конкурс
29. Сеоско имање – вајање и моделовање
30. Сеоско имање – вајање и моделовање
31. Сеоско имање – вајање и моделовање
32. Сеоско имање – вајање и моделовање
33. Прављење друштвених игара
34. Прављење друштвених игара
35. Лето
36. Лето

Напомене:

Часови се реализују сваке друге седмице у виду двочаса.

Планиране активности се могу мењати, у зависности од интересовања ученика и времена потребног за израду одређених радова.

ПЛАН РАДА СЕКЦИЈЕ МАЛИ КРЕАТИВАЦ ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:
- Усвајање одређених знања и вештина; - Подстицање креативности и маште, смишљање нових идеја; - Развијање самопоуздања и позитивне слике о себи; - Подстицање сарадање и и унапређивање комуникације код деце; - Развој креативног и критичког мишљења; - Подстицање и развој перцептивних и интелектуалних функција; - Задовољавање потребе за стваралачким испитивањем света; - Вежбање fine и крупне моторичке радње.

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
I – IV разр.	- Упознавање а садржајима предмета ичлановима секције; - Израда предмета од папира - Израда употребних предмета од папира	Септембар	Руководилац секције
I – IV разр.	- Израда украсних и употребних предмета од картона; - Израда маскота од сувог лишћа	Октобар	Руководилац секције
I – IV разр.	- Израда играчака од пластичне амбалаже - Израда новогодишњих украса за јелку и собу	Новембар	Руководилац секције
I – IV разр.	- Израда новогодишњих честитки - Израда новогодишњих честитки	Децембар	Руководилац секције
I – IV разр.	- Израда и украшавање предмета помоћу канапа	Јануар	Руководилац секције
I – IV разр.	- Израда украсних кутија - Ланци од срца и цвећа	Фебруар	Руководилац секције
I – IV разр.	- За мамин дан - Посета ПУ „Перка Вићентијевић“, вртић „Зека“. Израда цветова од различитих материјала - Израда позивница за бележавање и прославу	Март	Руководилац секције

	Дана школе		
I – IV разр.	- Израда позивница за обележавање и прославу Дана школе - Ускршњи дарови Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ -	Април Април (у недељи када се обележава Дан школе)	Руководилац секције
I – IV разр.	- Пролећна ливада од крпица и дугмића - Украси од семенки	Мај	Руководилац секције
I – IV разр.	- Украсни јастучић	Јун	Руководилац секције

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

ПЛАН РАДА МАТЕМАТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

ЦИЉ је да ученици усвоје математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

ЗАДАЦИ јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;

- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности , за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
	Договор о раду секције У првој и другој десетици Шарене стране (лавиринти, укрштенице, магични квадрати) Логички проблеми Сабирање и одузимање до 100	септембар октобар	Учитељ и ученици
	Сталност збира и разлике и друга својства сабирања и одузимања Играмо се линијама и пребројавамо дужи,полуправе Уочавамо и пребројавамо троугао, квадрат и правоугаоник на сликама	новембар	Учитељ и ученици
	Сложеније једначине са сабирањем и одузимањем Бројеви и фигуре (магични квадрати) Сабирање и одузимање (разни	децембар	Учитељ и ученици

	задачи)		
	Шта је то множење (множење, толико пута већи број)	јануар	Учитељ и ученици

	Множење и сабирање, множење и одузимање (предност рачунских операција)	фебруар	Учитељ и ученици
	За толико већи и толико пута већи број Сложени текстуални задаци са множењем	март	Учитељ и ученици
	Половине и четвртине Сложенији задаци са дељењем За толико мањи и толико пута мањи број Дељење и сабирање, дељење и одузимање, дељење и множење	април	Учитељ и ученици
	Сложеније једначине са множењем и дељењем Проблемски задаци	мај	Учитељ и ученици
	Решавање задатака са мерењем времена Мозгалице Квиз	јун	Учитељ и ученици

ПЛАН РАДА СЕКЦИЈЕ КРЕАТИВНО СТВАРАЛАШТВО „ПИШИ И СТВАРАЈ“

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:
Циљ секције: - Оспособљавање ученика за лепо, читко и уредно писање.

- Развијање осећаја за декоративно писање и преобликовање слова и бројева.
- Оспособљавање ученика за коришћење различитог прибора за писање.
- Примењивање различитих ликовних техника (цртање, сликање, колаж, вајање, отискивање...) у поступку прављења употребних предмета.
- Упознавање са техником scrapbooking и израда честитки и мини албума.
- Упознавање са техником оригами.
- Развијање вештине савијања папира и прављење различитих предмета.
- Развијање креативности и маште.
- Упознавање са животом у Србији некада.
- Неговање и очување традиције.

Задаци секције:

- Усвајање правилног повлачења уских и широких, косих, усправних и положених линија (графомоторичке вежбе).
- Развијање способности правилног писања слова, правилног и уједначеног повезивања слова у речи и реченице.
- Естетско обликовање ћириличних и латиничних штампаних и писаних слова.
- Израда постера азбуке и абецеде.
- Естетско преобликовање бројева.
- Писање пером и калиграфским наливпером.
- Тонирање папира.
- Ручна израда папира.
- Израђивање честитки за различите намене: за Дечију недељу, за Нову годину, за Дан заљубљених, за Ускрс, за Дан школе, за другарство, рођендан...
- Прављење предмета од папира оригами техником.
- Израда применљивих предмета од рециклираних материјала.
- Организовање продајних изложби честитки и употребних предмета.
- Организовање такмичења за најлепшу честитку на задату тему.
- Посета Педагошком музеју, Етнографском музеју или неком етно селу.
- Прављење етно кутка у школи.
- Сакупљање лековитих биљака и израда хербаријума.
- Упознавање ученика са елементима ткања и оспособљавање за једноставно ткање.

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
напредни	Графомоторичке вежбе – Рад у свесци: повлачење различитих линија (танких, дебелих, усправних, косих, кривих...) као посебних вежбања и испуњавање слике различитим врстама линија и тачака при чему	2 часа (септембар)	Тања Карацић

	се увежбава прецизност, уредност.		
напредни	Штампана и писана слова Правилно писање штампаних слова великих и малих, ћириличних и латиничних; естетско обликовање штампаних слова: израда иницијала, шаљивих слова, украсних слова користећи различите материјале за писање (оловке, бојице, фломастере, тушеве у боји, мастило и перо); припремање и коришћење различитих подлога за писање; израда постера азбуке и абецедe.	4 часа	Тања Караџић
напредни	Бројеви Писање бројева различите величине, украшавање бројева линијама и бојама, цртање фигура од броја.	2 часа	Тања Караџић
напредни	Украсно писање Писање речи и реченица штампаним и писаним словима са различитим задацима (писање свог имена, порука, народних умотворина, преписивање песме, кратке приче, прављење позивница, плаката), правилна организација текста на подлози.	2 часа	Тања Караџић
напредни	Тонитање папира и ручна израда папира Ученици ће се упознати са поступком израде рециклираниг папира. Тонирање папира на различите начине (чајевима, кафом, бојама...)	2 часа	Тања Караџић

	и њихова припрема за писање.		
напредни	Израда честитки Ученици ће правити честитке са различитим темема. Користиће различите материјале, највише украсно исечени папир, њиховим улапањем и лепљењем правиће честитке са различитом тематиком. Организоваће се продајне изложбе.	6 часова	Тања Караџић
напредни	Израда мини албума- scrapbooking Упознавање са новом техником - scrapbooking. Прикупљање различитог материјала (картона, разнобојног папира, машини, дугмића, украса, стикера....) Прављење мини албума, фото албума применом нове технике.	2 часа	Тања Караџић
напредни	Оригами Упознавање са техником оригами.Правилно и уредно савијање папира и прављење најразличитијих облика и предмета(обележивачи страница за књиге, украсни предмети, животиње...) Коришћење предмета направљених оригами техником за украшавање честитки, мини албума, употребних предмета...	2 часа	Тања Караџић

напредни	Прављење применљивих предмета Упознавање са појмом и значајем рециклирања. Прављење различитих предмета који ће наћи примену у школи или у нашим кућама.	8 часа	Тања Карацић
напредни	Живот у прошлости Неговање народне традиције кроз упознавање са животом у Србији некада. Ученици ће се упознати са обичајима и играма у прошлости, изгледом кућа и старим сеоским домаћинством, намештајем и посуђем које су наши преци користили, народном ношњом, везом, изгледом учионица у некадашњим школама, упознаће се и са тим какав школски прибор су имали ђаци ... Ученици ће гледати презентације и филмове на различите теме које ће обрађивати. Израђиваће старе куће и лутке од рециклираног материјала, правиће посуђе од глине, цртаће шаре са народне ношње, учиће ткање правићи минијатурне ћилиме од вунице...	6 часова	Тања Карацић

Годишњи фонд часова	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ
Даље развијање и усавршавање језичких вештина – разумевања, говора, читања и писања Проширивање вокабулара по темама које се обрађују у лекцијама Продубљивање и систематизација граматичких садржаја који се обрађују у лекцијама Упознавање ученика са културом и обичајима земаља енглеског говорног подручја Стимулисање маште, креативности и радозналости Подстицање ученика на самостално изражавање на енглеском језику, у усменом и писаном облику Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
III разред	Introduce yourself Describe the content of your school bag	Септембар	Ученици, наставник
III разред	My face and body My favourite toy/colour/animal Let's make a paper animal	Октобар	Ученици, наставник
III разред	Jobs (What does your mum/dad do?)	Новембар	Ученици, наставник

	My family - Make your own family tree		
III разред	Израда паноа Clothes (What are you wearing?) Where's/Where are...?	Децембар	Ученици, наставник
III разред	Food vocabulary - competition Healthy food vs. unhealthy food	Јануар	Ученици, наставник
III разред	Describe yourself/your best friend	Фебруар	Ученици, наставник
III разред	Wild animals - poster My favourite animal - essay Food - likes and dislikes	Март	Ученици, наставник
III разред	Make a menu for your restaurant Describe your classroom/house/town	Април	Ученици, наставник
III разред	What can/can't you/he do? What can/can't this animal do? Alphabet games	Мај	Ученици, наставник
III разред	Revision	Јун	Ученици, наставник
IV разред	I spy with my little eye (Alphabet games) Days of the week, months, seasons	Септембар	Ученици, наставник
IV разред	Feelings What can you/he do?	Октобар	Ученици, наставник
IV разред	Израда паноа Have got / Food After-school activities	Новембар	Ученици, наставник
IV разред	What do you/does she like?	Децембар	Ученици, наставник

	What don't you/doesn't she like? What's the time? Daily routines - Present Simple		
IV разред	Where does your dad work? Places in town/Jobs - poster	Јануар	Ученици, наставник
IV разред	What's the weather like? The weather forecast	Фебруар	Ученици, наставник
IV разред	Израда панона Clothes - What are you wearing?	Март	Ученици, наставник
IV разред	Present Continuous What are they doing? (Look at the picture)	Април	Ученици, наставник
IV разред	Comparison of adjectives To be - Past Simple	Мај	Ученици, наставник
IV разред	There is/are/was/were	Јун	Ученици, наставник

ПЛАН РАДА РЕЦИТАТОРСКЕ СЕКЦИЈЕ ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

Циљеви ове секције су: развијање комуникационих способности ученика, подстицање спонтаности и слободе у понашању, у односима са другима, адекватно коришћење слободног времена, развој креативности, развијање љубави према позоришту, драми и осталим облицима уметничког изражавања.

Задаци:

- Развој личних склоности и способности за књижевност и књижевно стваралаштво.
- Стварање и одгајање књижевне публике чији ће се интереси за поезију издићи изнад обичне жеље за разбијање досаде.
- Развијати код ученика љубав према писаној речи и подстицати самостални истраживачки рад путем књижевног дела.
- Рад са ученицима у овој секцији ослања се на емоционално, интелектуално, естетско и литерарно искуство ученика.
- По принципу кореалације на тематској, стилској и историјској основи повезати се са радом других сродних секција (ликовна, музичка, драмска, новинарска, литерарна)
- Упознати се са говорним вредностима: дикција, акценат, интонација, висина и интензитет гласа и темпо
- Организовање музичко-поетских вечери
- Припрема рецитала поводом : Дана школе, Школске славе, Дана љубави
- Учешће на такмичењима рецитатора
- Израда пратећих презентација уз одговарајућу поезију

САДРЖАЈ РАДА

1. Формирање секције
2. Чиниоци изражајног казивања
3. Акценатске вежбе

4. Вежбе интонације и вежбе интезитета (јачине) гласа
5. Обрада једне изабране песме
6. Истраживање облика изражавања песме
7. Паузе у рецитовану. Понављања и рефрени
8. Вежбе темпа, мимике и гестикулације
9. Анализа песама обрађених на редовним часовима
10. Увежбавање рецитовану обрађених песама
11. Увежбавање рецитовану обрађених песама
12. Одабир најбоље изведених песама
13. Слушање снимка радио-драме
14. Избор и анализа садржаја и подела задатака за припрему програма поводом Нове године
15. Увежбавање садржаја из програма за Нову годину
16. Генерална проба пред наступ за Нову Годину
17. Одабир и анализа садржаја за припрему програма поводом Савиндана
18. Увежбавање садржаја из програма поводом Савиндана
19. Генерална проба пред наступ поводом Савиндана
20. Анализа рада секције
21. Одабир народних умотворина поводом годишњице Вуковог јубилеја
22. Увежбавање одабраних народних умотворина
23. Увежбавање одабраних народних умотворина
24. Извођење народних умотворина
25. Избор и анализа садржаја поводом Дана жена
26. Увежбавање садржаја за наступ поводом Дана жена
27. Генерална проба пред наступ поводом Дана жена
28. Избор и анализа садржаја за наступ секције поводом Дана школе
29. Увежбавање програма за наступ поводом Дана школе
30. Увежбавање програма за наступ поводом Дана школе
31. Генерална проба пред наступ поводом дана школе
32. Одабир песама за анализу по избору чланова секције
33. Анализа одабраних песама
34. Рецитовану одабраних песама
35. Сусрет са истакнутим глумцем (сарадња са драмском секцијом)
36. Разматрање извештаја о раду секције

ПЛАН РАДА СЕКЦИЈЕ УМЕТНОСТ И КУЛТУРА

Циљ и задаци рада:

- Неговање и развијање естетских доживљаја у контакту са уметничким делима, објектима од културног значаја и спомен обележјима у граду
- Неговање културе пристојног понашања на јавним местима

- Оспособљавање за критичко мишљење и поштовање различитих ставова о виђеном
- Неговање сарадничког духа групе и осећаја припадања заједници
- Читање књига, посета библиотекама у граду и сарадња са књижевном школицом Јове Кнежевића
- Обилазак знаменитих историјских грађевина уз вођење стручних лица
- Посете изложбеним просторима и учешће у ликовним радионицама
- Слушање и извођење краћих музичких композиција које прате прочитане текстове

Септембар	Читање прича и песама о другарству и школи и разговор о њима Ликовне илустрације о првим утисцима у школи
Октобар	Посета установи културе Соколски дом и Милошев конак Посета Обреновачкој бањи и простору нове библиотеке у Улици Милоша Обреновића
Новембар	Гледање васпитно – образовне емисије и разговор о утисцима Учење и певање пригодне дечије музичке композиције
Децембар	Народна традиција, умотворине и обичаји везани за новогодишње и божићне празнике
Јануар	Илустровање обичаја који се негују у породици и пригодне честитке
Фебруар	Читање књижевних дела и гостовање књижевне школе Јове Кнежевића
Март	Посета СКЦ –у , изложби и библиотеци Читање књиге (У. Петровић, Ј. Петровић) и разговор
Април	Обилазак знаменитих грађевина и споменика Обреновца (сарадња са Иваном Јаношевић) Ликовно и писмено изражавање о доживљеном
Мај	Посета СКЦ- у, изложби и сликарска радионица Ликовно и музичко изражавање
Јун	Посета арборетуму

ПЛАН РАДА МАТЕМАТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ ЗА ПРВИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

ЦИЉ је да ученици усвоје математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

ЗАДАЦИ јесу:

- § да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- § да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности, за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- § да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- § да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- § да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- § да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- § да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
	Лево-десно, спој тачкице ; Бројимо и бојимо (фигуре и дужи); Пронађи најкраћи пут; Уочавамо геометријске фигуре	октобар	Руководилац секције и ученици
	Ко ће пре? (бројеви до 5) ; Бројимо, бојимо, сабирамо, одузимамо до 5; Рачунске приче	новембар	Руководилац секције и ученици
	Нула, нула, е па шта је.... Како броји ђак првак! Прва десетица	децембар	Руководилац секције и ученици
	Сабирамо и одузимамо у првој десетици; Забавни задаци; За толико већи-мањи број (методом дужи)	јануар	Руководилац секције и ученици

	Проблемски задаци у оквиру прве десетице; Мозгалице; Решавање задатака методом дужи	фебруар	Руководилац секције и ученици
	Магични квадрати; Уочи правило...; Игре цифара; Одређујемо непознати број	март	Руководилац секције и ученици

	Проблемски задаци у другој десетици; Математички квиз; Прва стотина	април	Руководилац секције и ученици
	Игре бројевима до 100; Сабирамо до 100 (проблемски задаци); Одузимамо до 100 (проблемски задаци)	мај	Руководилац секције и ученици
	Математичка олимпијада; Сумирамо резултате...Додела похвалница	јун	Руководилац секције и ученици

ПЛАН РАДА МАТЕМАТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

ЦИЉ математичке секције јесте да ученици усвоје повишени ниво математичких знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву, да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање, као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Поред тога математичка секција има за циљ да код ученика развија креативност, машту, логичко размишљање, стрпљење и истрајност у раду, стваралачки дух, да их укључи у практичан рад и да им омогући сагледавање лепоте овог предмета и стицање љубави према њему. Васпитни циљ секције је да оспособи ученике за самостално решавање проблема, да код ученика развија такмичарски и тимски дух, као и самопоуздање и поверење у властите способности.

ЗАДАЦИ:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене

математике у различитим подручјима човекове делатности , за успешно настављање образовања и укључивање у рад;

- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, самосталност у раду;;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања;
- да ученици стекну љубав према овом предмету;

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
	1. Договор о раду секције и упис чланова секције 2. Сложени и занимљиви изрази 3. Сложени текстуални задаци 4. Задаци отвореног типа 5. Римске цифре 6. Проблеми са палидрвцима 7. Разломци 8. Решавање задатака помоћу граф-шема 9. Решавање задатака методом дужи	септембар октобар	Руководилац секције
	10. Решавање зад. мет. лажне претпост. 11. Разни проблемски задаци 12. Магични квадрати	новембар	Руководилац секције

	13. Мерење, пресипање, преношење и превозење 14. Занимљиви задаци о часовнику и календару 15. Дешифровање, први део 16. Дешифровање, други део	децембар	Руководилац секције
	17. Проблеми нумерације 18. Обим 19. Припрема за школско такмичење из математике	јануар	Руководилац секције

	20. Припрема за школско такмичење из математике 21. Припрема за општинско такмичење из математике	фебруар	Руководилац секције
	22. Припрема за општинско такмичење из математике 23. Анализа задатака сашколног и општинског такмичења и анализа успеха 24. Припрема за математичко такмичење „Мислиша” 25. Припрема за математичко такмичење „Мислиша”	март	Руководилац секције

	26. Анализа задатака са математичких такмичења и анализа успеха 27. Низови 28. Задаци оштроумности 29. Пребројавање 30. Новчићи у задацима	април	Руководилац секције
	31. Једначине и неједначине 32. Досетке и трикови 33. Математичке игре	мај	Руководилац секције
	34. Ученици у улози учитеља – смишљам, задајем, објашњавам! 35. Наше такмичење (припрема – подела ученика, именовање вође сваке групе, осмишљавање назива група, договор о правилима такмичења...) 36. Додела диплома најбољим члановима секције	јун	Руководилац секције

Напомена:

Часови не морају стриктно бити одржани овим редоследом, нити план мора бити у потпуности реализован, због датума такмичења интересовања и потреба ученика, напредовања групе и прилагођавања редовном градиву.

ПРОГРАМ РАДА СЛОБОДНИХ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА СТАРИЈИХ РАЗРЕДА

ПЛАН РАДА РЕЦИТАТОРСКЕ СЕКЦИЈЕ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:
*Упознавање ученика са вештином рецитовања *Креативно испољавање и развијање ученика-њихове маште, мисли и осећања *Развијање љубави према матерњем језику и задатком да се он негује и унапређује *Оспособљавање за самостално читање, доживљавање и разумевање књижевних дела различитих жанрова *Упознавање ученика са говорним вредностима:; дикција, акценат, интонација, висина и интензитет гласа, темпо *Обезбеђивање ученицима посету разних културних дешавања која им пружају могућност да се боље упознају са вештином рецитовања *Учешће у школским приредбама као и на такмичењима рецитатора

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ

			РЕАЛИЗАЦИЈЕ
V-VIII	1. формирање секције 2. вежбе артикулације 3. вежбе дикције 4. акценатске вежбе 5,6. вежбе интонације вежбе интензитета гласа 7,8. вежбе темпа и ритма 9. обрада једне изабране песме 10. паузе у рецитовању, понављање и рефрени 11. истраживање облика изражавања песме	септембар/ октобар	Ученици и руководицац секције
V-VIII	12. вежбе визуелног контакта, мимике и гестикулације 13. слушање аудио снимка 14,15. избор и анализа садржаја и подела задатака за припрему програма поводом Савиндана 15,16,17,18. увежбавање и учешће у програму за Савиндан	новембар/децембар/јануар	Ученици и руководицац секције
V-VIII	19. подела нових задатака за такмичење 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30. увежбавање садржаја(песме) за све нивоа такмичења и сама такмичења	фебруар/март	Ученици и руководицац секције
V-VIII	31,32,33,34,35,36. избор и анализа садржаја и подела задатака за припрему програма поводом дана школе; анализа рада рецитаторске	април/мај	Ученици и руководицац секције

	секције *Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године).	Април (недеља када се обележава Дан школе)	

ПЛАН РАДА ЛИТЕРАРНЕ СЕКЦИЈЕ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:
Циљеви секције: *Стицање основних знања из области језичке културе *Оспособљавање ученика за самостално оригинално литерарно стваралаштво *Неговање лепе речи и правилног писменог изражавања *Неговање језичке културе *Упознавање са књижевним делима различитих жанрова *Компаративно истраживање мотива *Припрема и учешће ученика у различитим конкурсима, односно достављање радова различитим публикацијама ради њиховог објављивања *Сусрети са песником, писцем

*Уређење школског паноя

*Посета библиотеци,Сајму књига

*Посета позоришним и биоскопским представама

Задаци секције:

*Савладати вештину језичке културе

*Савладати технику писања састава

*Савладати технику препознавања књижевних родова и врста

*савладати технику писања песама,приповедака

*Писање драматизације краћег дела

*Коришћење говорних и писаних стилова

*Језичке недоумице

*Стилска обрада састава или песме

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ПЕТИ,ШЕСТИ,СЕДМИ,ОСМИ РАЗРЕД	*Формирање секције *Пријем ученика у секцију *Договор о раду секције *Одлазак на Сајам књига *Читање и анализа радова на теме:Поново у школи,Мој летњи распуст,Стиже јесен *Посета библиотеци *Међународни дан	СЕПТЕМБАР, ОКТОБАР	Александра Ранчић, Ученици- чланови литерарне секције

	ненасиља(литерарни конкурс)		
ПЕТИ,ШЕСТИ,СЕДМИ,ОСМИ РАЗРЕД	*Прелиставамо штампу-коментари *Стваралачки књижевни покушаји-помоћ ученицима да стилски уобличи свој рад *Школски конкурс,избор најбољих литерарних радова на теме:Деда Мраз и моје жеље,Зима,зима... ,Божих,Новогодишње честитке *Израда школског паноа-презентација радова	НОВЕМБАР, ДЕЦЕМБАР	Александра Ранчић, Ученици-чланови литерарне секције
ПЕТИ,ШЕСТИ,СЕДМИ,ОСМИ РАЗРЕД	*Помоћ ученицима да стилски уобличи своје радове о Светом Сави *Избор најбољих радова на конкурс поводом Дана Светог Саве *Упознати одлике књижевних родова и врста-рад на тексту *Радови ученика о зимском распусту *Међународни дан борбе против вршњачког насиља(литерарни	ЈАНУАР, ФЕБРУАР	Александра Ранчић, Ученици-чланови литерарне секције

	конкурс)		
ПЕТИ,ШЕСТИ,СЕДМИ,ОСМИ РАЗРЕД	*Учешће ученика на школском литерарном конкурсy.Теме:Опет креће пролеће,Пролеће у мени *Учешће на осталим конкурсима расписаним током пролећа *Дани ћирилице-помоћ ученицима да стилски уобличи рад и одабир најбољих радова *Писање литерарних радова поводом Дана Школе *Одабир најбољих радова на овом конкурсy *Учешће ученика на приредби поводом Дана школе *Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали	МАРТ, АПРИЛ	Александра Ранчић, Ученици-чланови Литерарне секције

	ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године).		
ПЕТИ,ШЕСТИ,СЕДМИ,ОСМИ РАЗРЕД	*Радови на тему:Мај је пун радости и лепоте *Књижевна олимпијада *Организовање литерарне вечери *Читање најлепших литерарних радова *Наши резултати-шта смо научили кроз рад у секцији?	МАЈ, ЈУН	Александра Ранчић, Ученици-чланови литерарне секције
ПЕТИ,ШЕСТИ,СЕДМИ,ОСМИ РАЗРЕД	Промоција Зборника књижевног стваралаштва младих Србије са радовима наших ученика у издању Културно-издавачког центра „Српска кућа" из Пожаревца.	Током године	руководилац литерарне секције и библиотекар

ПЕТИ,ШЕСТИ,СЕДМИ,ОСМИ РАЗРЕД	Промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.	Током године	руководилац литерарне секције

*Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

ПЛАН РАДА НОВИНАРСКЕ СЕКЦИЈЕ ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

Стицање умења, способности, радних навика, искустава из области новинарства; подстицање стваралачког, истраживачког и критичког мишљења; упућивање на сараднички однос и развијање свесне активности ученика за самосталну процену материјала, као и способности уверљивог и целовитог писменог и усменог излагања.

План рада новинарске секције за школску 2022/23.. годину

СЕПТЕМБАР

- евидентирање чланова новинарске секције, изобр редакције школског часописа „Посавци“
- упознавање са планом и програмом рада за школску 2022/23. годину

- упознавање са функционалним стиливима и облицима новинарског изражавања (вест, извештај, репортажа)

- врсте новинарских текстова

ОКТОБАР

- говорно-писмене вежбе

- основне одлике репортаже

- прикупљање материјала и предлог тема за школски лист „Посавци“

- избор новинара уредника и подела задатака за рад на часопису

НОВЕМБАР

- аудио, ТВ, видео и штампано новинарство

- праћење, бележење и обрада актуелних догађаја у школи

- обрада прикупљеног материјала (куцање и лекторисање)

- рад на школском часопису (преглед материјала и избор радова)

- рад на школском часопису (прелом страна, редакција, лектура)

ДЕЦЕМБАР

- значај тимског рада у новинарству

- сарадња са другим секцијама

- куцање и лекторисање радова

- постављање часописа на сајт школе

ЈАНУАР

- анализа рада у претходном периоду

- говорно-писмене вежбе

ФЕБРУАР

- анкета-техника

- праћење и обрада актуелних догађаја у школи и ван ње (секлекција прилога)

- изношње идеја за нови број часописа

- прикупљање и разврставање материјала за нови број

МАРТ

- композициона структура новинарског текста
- мелодичност читања (слух у радијском и ТВ новинарству)
- обрада материјала за нови број часописа
- куцање и лекторисање радова

АПРИЛ

- техничка обрада текстова
- говорно-писана вежба
- анализа вежбе
- Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.

МАЈ

- припрема часописа за постављање на сајт
- постављање часописа на сајт школе
- говорно-писане вежбе
- анализа рада у протеклом периоду
- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

ПЛАН РАДА ГЕОГРАФСKE СЕКЦИЈЕ ЗА ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	18

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање природног и друштвеног окружења
 - оспособљавањљ за самосталмо и тимско учење и проналажење информација
 - оспособљавањљ за коришћење, уређивање, исказивање употребу и вредновање географских информација и њихову презентацију
 - проширивање и продубљивање знања стечених у току наставе
- Развијање способности и изграђивање навика коришћења различитих извора информација
- развијање основних елемената логичког мишљења
 - решавање једноставних проблемских ситуација у окружењу
 - исказивање идеја у тиму и размењивање знања и искустава

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
V,VI,VII, VIII разред	Упознавање чланова секције са планом рада и активностима током годионе	Септембар	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Може ли природа да помогне самој себи? Озонске рупе, киселе кише,ефекат стаклене баште,	Септембар	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Прикупљање података о наталитету, морталитету, природном прираштају и миграцијама у непосредном окружењу	Октобар, два часа	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII	Израда картографских знакова	Новембар	Руководилац и чланови

разред			секције
V,VI,VII, VIII разред	Модел Сунчевог система	Новембар	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Национални паркови Србије, Европе и света	Децембар	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Израда модела вулкана	Децембар	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Мултимедфијална презентација о државама Јужне Европе	Јануар	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Модел унутрашње грађе Земље	Фебруар	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Култура Маја и њен нестанак Трагови римске културе на тлу наше земље-остаци Сирмијума, Сингидунума, Виминацијума, Јустинијане, Медијане и Феликс Ромулијане	Март	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Туристичка понуда Србије	Март	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Press clipping новински исечци и фотографски материјал, вулкани,земљотреси, државе и регије Европе, света, природа и друштво Србије *Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места	Април	Руководилац и чланови секције

	пријављају за секцију коју желе да похађају следеће године).		
V,VI,VII, VIII разред	Посета Природњачком музеју, Ботаничкој башти, Етнографском музеју, планетаријуму, Обреновачком водоводу или арборетуму	Април, мај	Руководилац и чланови секције
V,VI,VII, VIII разред	Мачу Пикчу- главни град Инка Исланд-острво ватре и леда	Мај	Руководилац и чланови секције

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

ПЛАН РАДА МАТЕМАТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ У СТАРИЈИМ РАЗРЕДИМА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	11
За друге типове часа	25

Број наставних тема	8
Број наставних јединица	11

ЦИЉ СЕКЦИЈЕ:
Циљ математичке секције је да развије код ученика интересовање и љубав према математичким садржајима, да формира здраве такмичарске особине и да развија менталне способности, значајне за формирање научних ставова и личности ученика.
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
Унапређивање математичких вештина и примена знања у различитим животним ситуацијама.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:	
Математичке способности и вештине се код ученика развијају постепено, и то кроз разнолике наставне форме, употребом различитих метода рада, усмеравајући постепеном решењу постављеног проблема.	
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:	
Физика, хемија, техника и технологија, информатика и рачунарство.	
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:	
/	
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:	
„Анегдоте о великим научницима" Томислав Сенђански „Историја математике" Миодраг Перовић „Креативна математика" Момчило Степановић	

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
			Обраду	Остале типове часова		
1.	Формирање математичке секције и организација рада	2	/	2	-Ученик је упознат са циљевима и садржајем рада математичке секције	Чланови секције, наставник
2.	Математичке зидне новине	6	/	6	-Ученик учествује у изради материјала за паное и предлаже теме	Чланови секције, наставник
3.	Историја математике и познати	8	2	6	-Ученик је упознат са кратким прегледом историје математике	Чланови секције, наставник

	математичари (Архимед)				кроз историјске епохе -Ученик зна да је Архимед један од најпознатијих математичара и упознат је са његовим најзначајнијим доприносима -Ученик зна да истражује и проналази занимљиве анегдоте и податке о Архимеду	
4.	Креативна математика	2	/	2	-Примена геометријских облика у изради украса декупаж техником	Чланови секције, наставник
5.	Обележавање Дана броја Пи	8	1	7	-Припремање обележавања Дана броја Пи и сарадња са другим секцијама у оквиру школе	Чланови секције, наставник
6.	Математички квизови знања	10	2	8	-Осмишљавање и реализација квизова знања у складу са узрастима ученика	Чланови секције, наставник

ПЛАН РАДА СЕКЦИЈЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ.ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

Развијање интересовања за историју и њено боље разумевање, подизање квалитета наставе, проширивање и продубљивање знања ученика, као и актуелизовање и практична примена наученог у редовној настави.

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
V, VI, VII, VIII РАЗРЕД	У првој фази прикупљање информација из историјских извора, уџбеника, часописа, интернета, о важним догађајима и датумима када су се одиграли, а у другој фази прављење илустрација у слободној форми на ту тему и фирмирање школског паноя	Два пута месечно током године	Предметни наставник, ученици

*Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

ПЛАН РАДА СЕКЦИЈЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:
Циљ секције је поспешивање комуникативних способности ученика и овладавање функционалним знањима немачког језика. Задаци секције су: -детаљније упознавање са начином живота и културом народа немачког говорног подручја; - омогућавање ученицима да се упознају са другачијим приступима изучавања језика;

- оспособљавање ученика да активно комуницирају на немачком језику
- развијање креативних способности ученика

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
5. РАЗРЕД	Израда паноя, прављење цртежа и радионице на теме: (Zahlen, Tiere, Schulsachen, Weihnachten, Uhrzeit, Wochentage, Monate, Hobbys und Freizeit) Језичке игре, игре погађања, (Berufe raten, Tiere, Zahlen), квиз увежбавање дијалога	12 часова	Ученици, наставник
6. РАЗРЕД	Израда паноя, цртање цртежа, прављење упитника и радионице на теме: (Mein Zimmer, Essen und Trinken, Meine Freizeit, Körperteile, Mode und Kleidung, Partys), језичке игре, игре погађања(Personen raten, Monsterspiele, Städte beschreiben), квиз, гледање видео клипова	12 часова	Ученици, наставник
7. РАЗРЕД	Израда паноя и презентација, радионице на теме: (Ferien, Wetter, Berufe, Freundschaft, Medien, Gefühle), истраживање на интернету (Jugendliche in Deutschland, Berühmte Personen), писање кратке приче, писање школског блога, слушање музике, гледање видео клипова	12 часова	Ученици, наставник
8. РАЗРЕД	FITNESS UND SPORT – прављење презентације о неком познатом спортисти, омиљеном спорту или мање познатим врстама спорта UNSERE FESTE – истраживање на интернету и прављење плаката или презентације на тему празника у земљама немачког говорног подручја и упоређивање са нашим празницима и обичајима AUSTAUSCH- израда плаката на тему размене	12 часова	Ученици, наставник

	ученика BERLINER LUFT – гледање кратких videa, прављење плаката и истраживање на интернету о главном граду немачке WELT UND UMWELT – радионица на тему рециклаже REISEN AM RHEIN – прављење презентације везано за неку реку у и прављење рекламе за неку знаменитост		

ПЛАН РАДА СЕКЦИЈЕ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА СТАРИЈИХ РАЗРЕДА

Годишњи фонд часова	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ
Даље развијање и усавршавање језичких вештина – разумевања, говора, читања и писања Проширивање вокабулара по темама које се обрађују у лекцијама Продубљивање и систематизација граматичких садржаја који се обрађују у лекцијама Упознавање ученика са културом и обичајима земаља енглеског говорног подручја Стимулисање маште, креативности и радозналости Подстицање ученика на самостално изражавање на енглеском језику, у усменом и писаном облику Развијање мотивације за учење језика и задовољства у учењу

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
V–VIII разред	Evropski dan jezika (Project)	Септембар	Ученици, наставник
V–VIII разред	Book Fair	Октобар	Ученици, наставник
V–VIII разред	Reading/Comprehension - Short stories	Новембар	Ученици, наставник
V–VIII разред	Autumn	Децембар	Ученици, наставник
V–VIII разред	Christmas / New Year	Јануар	Ученици, наставник
V–VIII разред	Valentine's Day	Фебруар	Ученици, наставник
V–VIII разред	Easter	Март	Ученици, наставник
V–VIII разред	Spring time	Април	Ученици, наставник
V–VIII разред	Summer plans	Мај	Ученици, наставник
V–VIII разред	Various projects	Јун	Ученици, наставник

ПЛАН РАДА ИЗ САОБРАЋАЈНЕ СЕКЦИЈЕ У СТАРИЈИМ РАЗРЕДИМА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	11
За друге типове часа	25

Број наставних тема	8
Број наставних јединица	11

ЦИЉ СЕКЦИЈЕ:
Прво - омасовљење активности на унапређењу саобраћајне културе и безбедности у саобраћају свих ученика, наставника и родитеља, оспособљавање чланова секције из виших разреда за «вршњачку едукацију» у радионицама нижих разреда, и треће - подстицање афинитета и талента за опредељење ка неком од занимања из области саобраћаја
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:
○ Унапређење саобраћајне културе и безбедности свих учесника у саобраћају
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:
Задаци се спроводе кроз саобраћајне тестове у физичкој, то јест, штампаној форми и дигиталној односно тестирање кроз прилагођенерачунарске софтвере. Вештине које ђаци стичу на саобраћајном пологону користећи њихове бицикле а све у циљу бољег владања у саобраћају, остају трајна. Дакле, кроз један заиста забаван начин наши ученици у потпуности буду оспособљени за савремен живот у саобраћају.
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Техника и технологија, информатика и рачунарство, Физичко васпитање
УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Саобраћајни тестови, АМСС приручник „ Шта знаш о саобраћају“
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Саобраћајни тестови, АМСС приручник „ Шта знаш о саобраћају“

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
			Обраду	Остале типове часова		
1.	Пешак у саобраћају	4	1	3	- Ученик зна основна правила кретања пешака	- Чланови секције,наставник
2.	Бициклиста у саобраћају	4	2	2	- Ученик зна правила понашања бициклиста у саобраћају	Чланови секције,наставник
3.	Саобраћајна правила	8	8	0	- Ученик је упознат са саобраћајним правилима, саобраћајним знацима , - Ученик зна да одреди првенство пролаза на раскрсници - Ученик зна да протимачи знакове саобраћајног полицајца	Чланови секције,наставник
4.	Саобраћајни полигон спретности „Шта знаш о саобраћају“	2	0	2	- Увежбавање спретности на полигону	Чланови секције,наставник
5.	Такмичење	8	0	8	- Реализација такмичења	- Чланови секције,наставник

	„Шта знаш о саобраћају“				„Шта знаш о саобраћају“	
6.	Бициклијада (септембар)	10	0	10	- Примена усвојених знања о правилима саобраћаја, нарочито бициклиста у саобраћају на деоници : школа-Забран – Перило-Забрежје-школа	- Чланови секције,наставник

ПЛАН РАДА КРЕАТИВНЕ ИГРАОНИЦЕ У СТАРИЈИМ РАЗРЕДИМА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	11
За друге типове часа	25

Број наставних тема	8
Број наставних јединица	11

ЦИЉ СЕКЦИЈЕ:

Подстицање ученика да дају своје идеје на одређену тему. Константна прича о проблему зависности од савремених технологија и враћање кроз различите ручне радове традицији и вредностима наших предака. Развијање моторичких способности као и осећаја за лепо. Прича о хуманитарном раду и планирање хуманитарних акција. Наше мало, неке значе много.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:	
○ Развијање креативности код ученика, подстицање оригиналности, подстицање разговора у пријатној атмосфери ○ Развијање емпатије код ученика, причом о хуманитарном раду ○ Кроз необавезну атмосферу ослушкивати потребе, проблеме и амбиције старијих ученика, изложених бројним искушењима	
НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:	
У разговору са ученицима долазити до идеја Учити о рециклажи и заштити животне средине Подржавати групни рад као и жељу за индивидуалношћу	
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:	
Техника и технологија, Ликовна култура	
УЧБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:	
Учбеник Ликовне културе, Технике и технологије	
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:	
Учбеници, сајт Пинтерест, креативне радионице	

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
			Обраду	Остале типове часова		
1.	Метал као	4	1	3	Ученик зна да направи сталак по датој шеми а	Чланови

	материјал Сталак за мобилни телефон				затим да доради дајући своје оригиналне украсе	секције,наставник
2.	Свет игле и конца	4	2	2	Ученик зна безбедно да користи игле, маказе, хеклицу, стварајући своју креацију.	Чланови секције,наставник
3.	Глинамол	8	8	0	Ученик је довољно стекао самопоуздања да даје своје идеје.	Чланови секције,наставник
4.	Дрво	2	0	2	Ученици у пару праве производ од дрвета	Чланови секције,наставник
5.	Епоксидна смола	8	0	8	Ученици рационално користе скупе материјале комбинујући са материјалима за рециклажу	Чланови секције,наставник
6.	Кројимо	10	0	10	Ученик уме да уради кројну листу и да направи сопствени производ	Чланови секције,наставник, гост

ПЛАН РАДА ЛИКОВНЕ СЕКЦИЈЕ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

Развијање интересовања за ликовне уметности,ликовни језик и изражавање кроз ликовне

медије.Ширење интересовања за општу културу.Развијање познавања проблематике стрипа,филма,позоришта...

Постепено обогаћивње израза на основу опсервација или вежбама рада по природи.Увођење у бојене вредности методом рада по природи .Обогаћивање линеарног израза,увођење у проблематику текстуре графичких површина.

Развијање способности за волумен и простор,вајарске материјале,процес рада и реализације идеје.Увод у керамику,керамичке производе

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ПЕТИ РАЗРЕД	Цртање	10 часова	Чланови секције,наставник
ПЕТИ РАЗРЕД	Сликање	10 часова	Чланови секције,наставник
ПЕТИ РАЗРЕД	Вајање	10 часова	Чланови секције,наставник
ПЕТИ РАЗРЕД	Естетска анализа	6 часова	Чланови секције,наставник

*Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.

*више пута током године биће организовани ликовни конкурси и изложбе којима ће се обележавати важни датуми (Дан школе, школска слава , као и 2. октобар - Међународни дан недасиља и 26. фебруар - Дан ружичастих мајица, тј. Дан борбе против вршњачког насиља)

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

ПЛАН РАДА ЛИКОВНЕ СЕКЦИЈЕ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

Развијање интересовања за ликовне уметности, ликовни језик и изражавање кроз ликовне медије. Ширење интересовања за општу културу. Развијање познавања проблематике стрипа, филма, позоришта...

Постепено обогаћивање израза за бојене вредности. Обогаћивање линеарног израза, увођење у проблематику текстуре графичких површина, светлосних ефеката, Развијање способности за волумен и простор, вајарске материјале, процес рада и реализације идеје. Увод у керамику, керамичке производе

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ШЕСТИ РАЗРЕД	Цртање Н	10 часова	Чланови секције, наставник
ШЕСТИ РАЗРЕД	Сликање	10 часова	Чланови секције, наставник
ШЕСТИ РАЗРЕД	Вајање	10 часова	Чланови секције, наставник
ШЕСТИ РАЗРЕД	Естетска анализа	6 часова	Чланови секције, наставник

*Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.

*више пута током године биће организовани ликовни конкурси и изложбе којима ће се обележавати важни датуми (Дан школе, школска слава , као и 2. октобар - Међународни дан недасила и 26. фебруар - Дан ружичастих мајица, тј. Дан борбе против вршњачког насила)

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

ПЛАН РАДА ЛИКОВНЕ СЕКЦИЈЕ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

Развијање интересовања за ликовне уметности, ликовни језик и изражавање кроз ликовне медије. Ширење интересовања за општу културу. Развијање познавања проблематике стрипа, филма, позоришта...

Цртање по моделу, пропорције, карактер, композиција. Развијање сензибилитета за фотографију, сцену, покрет, маску, костим, филм. .

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
СЕДМИ РАЗРЕД	Цртање	10 часова	Чланови секције, наставник
СЕДМИ РАЗРЕД	Сликање	10 часова	Чланови секције, наставник

СЕДМИ РАЗРЕД	Вајање	10 часова	Чланови секције, наставник
СЕДМИ РАЗРЕД	Естетска анализа	6 часова	Чланови секције, наставник

*Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.

*више пута током године биће организовани ликовни конкурси и изложбе којима ће се обележавати важни датуми (Дан школе, школска слава, као и 2. октобар - Међународни дан неднасиља и 26. фебруар - Дан ружичастих мајица, тј. Дан борбе против вршњачког насиља)

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

ПЛАН РАДА ЛИКОВНЕ СЕКЦИЈЕ ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	34

ЦИЉ И ЗАДАЦИ СЕКЦИЈЕ:

Развијање интересовања за ликовне уметности, ликовни језик и изражавање кроз ликовне медије. Ширење интересовања за општу културу. Развијање познавања проблематике стрипа, филма, позоришта.

Развијање сензибилитета за акционо сликање, експресивно изражавање бојом, мрљом, линијом, дебелим намазима.. Улога и функција масе и волумена у простору, архитектуре..

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ОСМИ	Цртање	10 часова	Чланови

РАЗРЕД			секције,наставник
ОСМИ РАЗРЕД	Сликање	10 часова	Чланови секције,наставник
ОСМИ РАЗРЕД	Вајање	9часова	Чланови секције,наставник
ОСМИ РАЗРЕД	Естетска анализа	5 часова	Чланови секције,наставник

*Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.

*више пута током године биће организовани ликовни конкурси и изложбе којима ће се обележавати важни датуми (Дан школе, школска слава , као и 2. октобар - Међународни дан недасиља и 26. фебруар - Дан ружичастих мајица, тј. Дан борбе против вршњачког насиља)

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

ПЛАН РАДА СПОРТСКИХ СЕКЦИЈА ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

Циљеви и задаци:

- обрада и усавршавање елемената технике и тактике појединих спортских грана са одабраном групом ученика.
- селекција и припрема ученика за наступ на међушколским такмичењима.
- учешће на спортским такмичењима.
- организовање такмичења у оквиру појединих спортских грана на нивоу школе и евиденција резултата.
- рекреација ученика.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	САДРЖАЈ РАДА

септембар	- организовање секције за одбојку и кошарку и селекција ученика и ученица који ће похађати часове секције. - усавршавање основних елемената кошаркашке и одбојкашке игре кроз индивидуалне и групне вежбе, упознавање ученика са основним тактичким варијантама одбране и напада, увежбавање техничко-тактичких варијанти кроз предвежбе и игру уз примену правила. - физичка припрема ученика и ученица. - организовање различитих видова међуодељенских такмичења и евиденција остварених резултата.
октобар	- усавршавање основних елемената игре кроз индивидуалне и групне вежбе, упознавање ученика са основним тактичким варијантама одбране и напада, увежбавање техничко-тактичких варијанти кроз предвежбе и игру уз примену правила. - физичка припрема ученика и ученица. - учешће на општинском такмичењу у рукомету - организовање различитих видова међуодељенских такмичења и евиденција остварених резултата.
новембар	- усавршавање основних елемената игре кроз индивидуалне и групне вежбе, упознавање ученика са основним тактичким варијантама одбране и напада, увежбавање техничко-тактичких варијанти кроз предвежбе и игру уз примену правила. - учешће на општинском такмичењу у кошарци - усавршавање основних елемената одбојкашке игре кроз индивидуалне и групне вежбе, упознавање ученика са основним тактичким варијантама одбране и напада, увежбавање техничко-тактичких варијанти кроз предвежбе и игру уз примену правила. - физичка припрема ученика и ученица. - организовање различитих видова међуодељенских такмичења и евиденција остварених резултата.
децембар	- усавршавање основних елемената одбојкашке игре кроз индивидуалне и групне вежбе, упознавање ученика са основним тактичким варијантама одбране и напада, увежбавање техничко-тактичких варијанти кроз предвежбе и игру уз примену правила.

	- физичка припрема ученика и ученица. - учешће на општинском такмичењу у одбојци. - организовање различитих видова међуодељенских такмичења и евиденција остварених резултата.
фебруар	- организовање одбојкашке секције и селекција ученика и ученица који ће похађати часове секције. - усавршавање основних елемената одбојкашке игре кроз индивидуалне и групне вежбе, упознавање ученика са основним тактичким варијантама одбране и напада, увежбавање техничко-тактичких варијанти кроз предвежбе и игру уз примену правила. - физичка припрема ученика и ученица. - организовање различитих видова међуодељенских такмичења и евиденција остварених резултата.
март	- усавршавање основних елемената рукометне игре кроз индивидуалне и групне вежбе, упознавање ученика са основним тактичким варијантама одбране и напада, увежбавање техничко-тактичких варијанти кроз предвежбе и игру уз примену правила. - физичка припрема ученика и ученица. - учешће на општинском такмичењу у рукомету. - организовање различитих видова међуодељенских такмичења и евиденција остварених резултата.
април	- усавршавање основних елемената технике, тестирање физичких способности ученика које су доминантне у одређеним дисциплинама и на основу поменутих одређивање коначног састава екипе која представља школу на међушколским такмичењима. - физичка припрема ученика и ученица. - организовање различитих видова међуодељенских такмичења и евиденција остварених резултата. - Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери

	секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.
мај	- усавршавање основних елемената технике - тренинг физичка припрема ученика и ученика - организовање различитих видова међуодељенских такмичења и евиденција остварених резултата.

План рада одбојкашке секције :

1. Одбијање лопте техником прсти, о зид – обука
2. Одбујање лопте техником прсти, у паровима, у месту, у тројкама – обука
3. Одбијање лопте техником прсти у кретању – обука, увежбавање
4. Одбијање лопте техником чекић, о зид – обука
5. Одбијање лопте техником чекић, са подбацивањем, у паровима – обука
6. Комбинација додавања прсти чекић у паровима и тројкама, у месту–обука,увежбавање
7. Комбинација додавања у кретању – увежбавање
8. Сервис доњи, школски, основни – обука
9. Сервис горњи, смеч сервис – обука
10. Распоред играча по зонама, напад, одбрана, игра по правилима – увежбавање
11. Распоред играча по зонама, игра уз примену правила – увежбавање
12. Смечирање – обука
13. Смечирање, циљано по зонама- обука, увежбавање
14. Игра уз примену научених елемената и правила – увежбавање
15. Игра уз примену научених елемената и правила – увежбавање
16. Блок – игра, једноруки блок, долазак у блок, техника скока – обука
17. Блок игра- увежбавање
18. Блок, игра, двоструки блок – обука
19. Блок, игра - увежбавање
20. Повезивање научених елемената у целину кроз игру и уз примену правила-увежбавање
21. Игра – увежбавање
22. Игра – увежбавање
23. Игра – Увежбавање
24. Примена научених елемената у игри
25. Примена научених елемената у игри
26. Примена научених елемената у игри
27. Примена научених елемената у игри
28. Примена научених елемената у игри

29. Примена научених елемената у игри
30. Игра уз примену свих научених елемената – увежбавање
31. Унутар одељенски турнир – увежбавање, такмичење
32. Унутар одељенски турнир – увежбавање, такмичење
33. Унутар одељенски турнир – увежбавање, такмичење
34. Игра уз примену научених елемената – увежбавање
35. Игра уз примену научених елемената – увежбавање
36. Игра уз примену правила – увежбавање

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА из ваннаставних активности/секције

ХОР (5-8. разреда)

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	108
За обраду новог градива	22
За друге типове часа	86

Број наставних тема	2
Број наставних јединица	108

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Развијање интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формирање естетске перцепције и музичког укуса, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Певање песама по слуху и из нотног текста солмизацијом, поетским текстом;

Извођење дечијих, народних и уметничких игара једногласно, двогласно и трогласно уз музичку пратњу и а capella; Рад на соло певању, певању у мањој групи и хору.

Учествовање у манифестацијама, приредбама, концертима и такмичењима унутар и ван установе, на нивоу школе, општине, града и државе. Рад на вокалној техници, техници дисања и музичког фразирања; развијање хармонског и унутрашњег слуха.

Усвајање нових елемената музичке писмености.

Развијање стваралачких вештина.

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА:

У групи

Индивидуални

Комбиновани

Монолошка метода

Дијалошка метода

Хеуристичка метода

Рад на тексту

Слушање аудио примера

Перцепција музичких предмета

Самостални писмени и графички радови ученика

Истраживачки рад ученика

Практични рад ученика

Метода демонстрације

Игровне активности

Комбиновани рад

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:
Српски језик и књижевност^{[1][1]}_{SEP} Историја Страни језици^{[1][1]}_{SEP} Математика^{[1][1]}_{SEP} Биологија^{[1][1]}_{SEP} Географија^{[1][1]}_{SEP} Ликовна култура^{[1][1]}_{SEP} Физичко и здравствено васпитање Информатика и рачунарство Верска настава /Грађанско васпитање
УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:
Нема
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:
Нотна литература из школске библиотеке, личне библиотеке наставника и са интернета Методика општег музичког образовања за основну школу, аутор: Нада Ивановић, Завод за уџбенике

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
			Обраду	Остале типове часова	
I	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	98	22	76	Ученик ће бити у стању да: * кроз свирање и покрет развоја сопствену координацију и моторику; * усвоји основе певачог дисања и вокалне технике * искаже своја осећања у току извођења музике; * примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; * учествује у школским приредбама, манифестацијама, концертима и такмичењима.
II	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	10	0	10	Ученик ће бити у стању да: * изражава своје емоције осмишљавањем мањих

					музичких целина; * комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом,инструментом или покретом; * користи могућности ИКТ за музичко стваралаштво * компонује вокалну, инструменталну и вокално-инструменталну музику коју ће изводити

наставник: Маја Обрадовић

ПРОГРАМ РАДА СЛОБОДНИХ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА МЛАЂИХ И СТАРИЈИХ РАЗРЕДА

ПЛАН РАДА ФИЛМСКЕ СЕКЦИЈЕ

Филмска секција (радионица) је формирана са циљем стицања основног знања односно техничке писмености из света технологије и филмске уметности. Обухвата гледање филмова из угла редитеља, сниматеља, продуцената, анализу и снимање играних и документарних филмова. Секција ученике усмерава на детаљније разумевање процеса стварања покретних слика и нових технологија које прате ову уметност.

Рад на пројектима траје читаве школске године а предавања се одвијају у кабинету информатике једном седмично а по потреби се уводе и додатни часови уколико се ради на припреми филма или другим сродним пословима који се одвијају у школи. Заступљена је и електронска комуникација у слободном времену ученика. Савремени и другачији приступ који је приказан у оквиру плана рада филмске секције и других активности заступљеношћу нових технологија и интересовањима деце су и више него значајни у едукацији коју ОШ „Посавски партизани“ негује кроз свој рад и постојање, циљеве да квалитетно реализује образовно-васпитни рад и обезбеди различите видове стручне подршке *деци*.

План рада:

СЕПТЕМБАР

Пријем нових чланова.

ОКТОБАР

1. Анализа рада секције у претходној школској години и упознавање чланова секције са планом рада у овој школској години.
2. Формирање групе (на основу интересовања и личног опредељења ученика у школи).
3. Планирање рада филмске секције на основу самосталних идеја ученика а на основу плана наставника. Сарадња филмске секције са осталим сродним секцијама у школи. (новинарска)
4. Читање синопсиса, филмских прича и анализа чланова секције, разговори о идејама, консултације полазника секције и наставника о даљој разradi идеја.
5. Упознавање са основним облицима филмског изражавања.
6. Посета гостију (предавача) из света филма секцији, и посета полазника секције филмском сету или снимању на отвореном (документарног или играног филма).

НОВЕМБАР

1. Упознавање са основним технолошким облицима и процесима при снимању филма и теорије филма (технологија, филмска прича, основни аспекти и правила при реализацији филма)
2. Смишљање приче (идеје) и њена даља реализација, уочавање грешака.
3. Самостално писање синопсиса, филмске приче и сценарија
4. Читање и коментар радова
5. Одабир најбоље филмске приче
6. Расвета, температура светла, светломери (флуо, дневно светло, 3200-5600к)
7. Најважнија правила (емоција, прича, ритам, центар пажње, дводимензионалност филмског екрана, тродимензионалност акције)
8. Припрема за снимање филма на основу написаног сценарија и одређених средстава за реализацију.

ДЕЦЕМБАР

1. Кастинг
2. Припрема за снимање филма
3. Подела задатака
4. Снимање филма

ЈАНУАР

1. Нелинеарна монтажа филма коришћењем одговарајућих софтвера (Final Cut, Adobe Premiere CC, Adobe After Effects, Cinema 4D)
2. Теорија монтаже филмова и нови кадрови

ФЕБРУАР

1. Припрема за премијеру филма (рекламирање, дизајн плаката за филм и промотивног материјала, размена искустава са старијим ученицима полазницима секције)
2. Премијера филма

МАРТ

1. Претрага и активно учешће на филмским фестивалима и конкурсима који се баве филмском уметношћу. Промоција школе и филмске секције.

АПРИЛ

1. Упознавање посебно надарених ученика са „raw“ фајловима и “prores4444” коришћењем професионалног алата за дигиталну колор корекцију „Davinci Resolve“.
2. Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у недељи када се обележава Дан школе.

МАЈ

1. Монтажа на покрет (транзиције)
2. „Online” Editing

ЈУН

1. Анализа рада секције и припрема новог филма на основу стеченог досадашњег знања и искуства полазника.

- током школске године - промовисање продуката рада ученика – полазника школских секција у оквиру кутака које осмишљавају сами ученици.

Током школске године полазници филмске секције учествоваће како на домаћим, тако и на међународним филмским фестивалима.

ПЛАН РАДА ДРАМСКЕ СЕКЦИЈЕ

НИВО	САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
I - VIII	1. формирање секције 2. усвајање плана рада за текућу школску годину 3. разговор о позоришту 4. посета позоришту и гледање представе 5. разговор о представи	септембар	Марија Бранковић и Драгана Станишић
I - VIII	одабир текста поводом прославе Дана Светог Саве 2. подела по улогама 3. вежбе покрета и гестова 4. поставка сцене 5. вежбе ритма и темпа 6. разговор о костимима 7. увежбавање текста	октобар	Марија Бранковић и Драгана Станишић
I - VIII	1. читање по улогама 2. у гостима нам је глумац 3. разговор о посети 4. вежбе дикције	новембар	Марија Бранковић и Драгана Станишић
I - VIII	1. сарадња са рецитаторима 2. сарадња са рецитаторима 3. читалачка проба 4. читалачка проба	децембар	Марија Бранковић и Драгана Станишић

	5. глумци на сцени		
I - VIII	1. исправљамо постојеће грешке 2. и 3. генерална проба 4. прослава Дана Светог Саве	јануар	Марија Бранковић и Драгана Станишић
I - VIII	1. разговор о представи - сумирамо утиске 2. одабир текста за прославу Дана школе 3. подела улога	фебруар	Марија Бранковић и Драгана Станишић
I - VIII	1. читачка проба 2. разговор о костимима и сценографији 3. вежбе дикције 4. вежбе покрета и гестова	март	Марија Бранковић и Драгана Станишић
I - VIII	1. глумци на сцени 2. генерална проба 3. прослава Дана школе 4. сумирамо утиске након представе, извештај о раду секције *Организовање презентације секција школе на манифестацији „Изабери секцију!“ (секције представљају свој рад на штандовима које руководиоци секција заједно са ученицима осмишљавају. Остали ученици обилазе штандове, упознају се са радом секција и на лицу места пријављују за секцију коју желе да похађају следеће године). Ова активност је планирана развојним планом и то за друго полугодиште у	април	Марија Бранковић и Драгана Станишић

	недељи када се обележава Дан школе.		

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ УЧЕНИКА

Професионална оријентација је саставни део целокупног васпитно-образовног рада. Основни циљ је пружање помоћи ученицима да добију реалну и садржајну слику о себи, да сагледају своју улогу у свету рада и успешно планирају и реализују свој професионални пут.

Приликом израде овог програма пошло се од савремених научних поставки везаних за ову област и то нарочито у њиховој примени у професионалној оријентацији ученика. Основни циљ јесте пружање помоћи ученику да упозна и разуме самог себе, своје могућности и интересовања, с једне, и објективне услове које му средина пружа, с друге стране. На тај начин ученик има могућност слободног и самосталног избора занимања.

Циљ професионалне оријентације у основној школи је да ученик што реалније сагледа своја интересовања, склоности, способности, и друге особине личности у односу на садржај, услове и захтеве појединих занимања и на основу тога што успешније планира правац свог професионалног развоја.

Задаци професионалне оријентације су:

- Упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја и подстицање да и сами свесно доприносе свом професионалном развоју.
- Објективно и, што је могуће тачније, упознавање ученика са светом рада и занимања, системом средњег образовања и њихово оспособљавање да самостално прикупљају потребне информације.
- Унапређење спремности ученика за што адекватније понашање у избору позива.
- Оспособљавање ученика да провере тачност знања из ове области и да оцене реалност свог планирања.
- Формирање правилних ставова према раду.
- Подстицање ученика на испитивачко, експлоративно понашање према себи и свету рада.
- Сарадња са родитељима ученика и њихово оспособљавање за пружање помоћи у усмеравању професионалног развија.
- Сарадња са установама и институцијама које доприносе професионалном развоју ученика.

Ниво професионалне оријентације:

- На часовима редовне наставе у свим наставним предметима
- Кроз ваннаставне активности
- Путем посебних облика рада (посета предузећима и школама, предавања, трибине, разговори и сл.)
- Професионално саветовање
- Сарадња школе с друштвеном средином

Облици и методе: фронтални (предавања), групни (дискусије, трибине, радионице), индивидуални (професионално саветовање)

ЗАДАЦИ	САДРЖАЈ РАДА	НИВО	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ ПОСЛА
- Упознавање и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја	-Саветодавни рад с ученицима	8.	- Током године	- Наставници, Тим за ПО
	- Идентификација, праћење и рад са ученицима који имају проблема у развоју	8.	- Током године	Тим за ПО
	- Информисање и саветовањ ученика који средњу школу уписују под повољнијим условима у складу са	7. и 8.	- Током године	Тим за ПО

	Правилником -Часови одељењског старешине: - Шта бих желео да будем када порастем (цртежи, састави...) - Како себе видим у будућности (цртежи, састави...) - Игротека - Играмо се занимања индивидуално-цртежи. Презентација радова. - Тест професионалних интересовања (ТПИ) за ученике 8. разреда. - Реализацији појединих радионица из програма „Професионална оријентација на преласку у средњу школу“	1-8. 8.	- Током године Од новембра до априла - Током године	Одељењске старешине - психолог Тим за ПО
- Стицање и проширивање знања и појмова о раду и занимањима као и о систему средњих школа	- У оквиру часова редовне и додатне наставе користити могућности наставних јединица и стално проширивати знања ученика о појму рада и занимања - Индивидуални и групни рад са заинтересованим ученицима - Израда панорама на тему области	1. до 8. 5. до 8.	- Током године - Током године	- Наставници - ППС

	рада	1-8.	-децембар	ППС
	-Организовање реалних сусрета са представницима занимања	7,8.	- два пута током године	-Тим за ПО и родитељи
	-Организација манифестације„Бирамо средњу школу!“	7,8.	- март	-Тим за ПО и ОС ученика 7.и8.разреда
	- Реализацији појединих радионица из програма„Професионална оријентација на преласку у средњу школу“	8.	- Током године	Тим за ПО
	-Организовање презентација средњих школа	8.	- Током године	Тим за ПО
	-Организовање посета средњим школама	8.	- Током године	Тим за ПО
	-Организовање посета радним организацијама и установама	7,8.	- Током године	Тим за ПО, одељењске старешине
	-Часови одељењског старешине:			
	- Шта бих желео да будем када порастем (цртежи, састави...)	1-8.	- Током	

	- Како себе видим у будућности (цртежи, састави...) - Игротека - Играмо се занимања - Имамо госта: родитељи представљају своја занимања - Презентација радова. - Занимање које ме највише интересује- писање састава; прављење паноа. Презентација и упоређивање са другим одељењима. - Рад по групама (групе формирати на основу сличности интересовања према одређеним професијама). Прављење ранг листе професија по популарности у датом одељењу. - Бивши ученици причају (завршни испит, искуства из средњих школа...) - Били смо на сајму занимања – сумирање утисака		године	
- Формирање општих радних навика и изградња позитивних особина личности и испитивачког понашања према себи и свету рада и занимања	- У оквиру часова редовне, допунске и додатне наставе унапредити код ученика спремност за што прилагођеније понашање у избору позива и подстицати одговарајуће особине личности. - Укључивање ученика у различите секције у зависности од интересовања	1. до 8. 1. до 8.	- Током године - Током године	- Наставници - Наставници

- Пружање помоћи родитељима у подстицању и усмеравању професионалног развоја своје деце	- На родитељским састанцима - Преко Савета родитеља - Индивидуално и групно саветовање у зависности од интересовања - подршка - Информисање родитеља, односно старатеља о мерилима и поступку уписа ученика у средњу школу под повољнијим условима у складу са Правилником о мерилима и поступку за упис ученика - припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности - Помоћ родитељима ученика са здравственим сметњама и ученика који завршавају основну школу по ИОПу 2 у вези са полагањем завршног испита и уписом у средњу школу	1.-8. 7,8. 8.	- Током године - Током године - Током године	- Наставници - Тим за ПО ППС Тим за ПО Тим за ПО
- Успостављање сарадње са институцијама и установама које могу допринети професионалном развоју ученика	- Сарадња са Националном службом за запошљавање - Сарадња са радним организацијама - Сарадња са средњим школама	7. и 8.	- Током године	- Директор - ППС - директор - ППС - директор - ППС

Информисање о завршном испиту и упису и средњу школу и реализација пробног и завршног испита	-Израда паноа за ученике	1-8.	- Током године	ППС
	-Информисање путем школског сајта	1-8.	- Током године	ППС
	-Предавања за ученике осмог разреда о избору и упису у средњу школу	8.	-друго полугодиште	Тим за ПО
	-Предавање за родитеље ученика осмог разреда о избору и упису у средњу школу	8.	-друго полугодиште	Тим за ПО
	-Индивидуални разговори са ученицима и родитељима	8.	- Током године	Тим за ПО
	-Активности везане за реализацију пробног и завршног испита	8.	Април, мај и јун	Тим за ПО, Тим за ИО
Формирање базе података о средњим школама	Израда електронске базе средњих школа Прикупљање промотивог	1-8.	- Током године - Током	ППС

	материјала о средњим школама	1-8.	године	ППС

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Здравствена заштита ученика се остварује у сарадњи са Домом здравља и родитељима ученика. Сарадња са педијатријском службом одвија се у вршењу редовних вакцинација и прегледа, као и предавања и радионица за родитеље и ученике (теме су различите и реализују се у договору са запосленима у Дому здравља, родитељима и одељењским старешинама). Стручни органи школе и Наставничко веће редовно прате и врше анализу здравственог стања ученика, а после редовних прегледа доноси закључке и смернице за рад свих органа и наставника у школи. Према посебном програму се реализује и рад са родитељима: кроз предавања групних разговора и индивидуалног рада. Конципиран програм унапређивања здравственог васпитања, представља јединствену васпитно-образовну област чији се задаци не могу остваривати искључиво у оквиру једног наставног предмета јер бригу о здрављу, хигијенским условима рада у школи и ван ње, морају да прихвате сви радници школе, ђачки родитељи и друштвена средина у којој се школа налази.

Дете у основној школи проведе најмање осам година живота и у том периоду је пријемчиво за различите утицаје. Оно стиче знања, умења, формира ставове и развија се у одређеном смеру. Школа је један од најзначајнијих чинилаца у његовом физичком, менталном и психосоцијалном развоју, и у великој мери утиче на квалитет дететовог живота. Овај програм представља допринос формирању здравог детета и здравог човека.

Циљеви:

- Систематско унапређење здравља школске популације.
- Унапређење здравља у школској средини путем наставних предмета.
- Повећање безбедности ученика током трајања пандемије

Програм ће се реализовати :

- на часовима редовне наставе (познавање природе и друштва, биологија, физичко васпитање...)
- на часовима одељењског старешине и ваннаставних активности
- током целокупног боравка ученика у школи током трајања пандемије

ЗАДАЦИ	САДРЖАЈ РАДА	НИВО	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ ПОСЛА

Сарадња са здравственим и другим установама	-Редовни систематски прегледи ученика и вакцинације, издавање картона ученицима који иду на вишедневнуекскурзију и наставу у природи;	1-8.	током школске године	- Одељењске старешине, Родитељи, лекари Дома здравља
	-Редовни стоматолошких прегледи за ученике у школи и едукација о хигијени уста и зуба	1-8.	током школске године	Одељењске старешине, родитељи
	-Обележавање „Недеље здравља уста и зуба“ у организацији стоматолога Дома здравља	1-8.	-мај	
	-сарадња са психологом и логопедом Дома здравља у циљу пружања додатне подршке ученицима;	1-8.	током школске године	Одељењске старешине, родитељи
	-сарадња са патронажном службом у реализацији предавања и радионица за ученике и родитеље	1-8.	-током школске године	Одељењске старешине, зубари
	- сарадња са Интерресорном комисијом у циљу планирања пружања додатне подршке ученицима са сметњама у развоју	1-8.	-током школске године	- Одељењске старешине, ппс
	-Манифестација „Бити хуман и уман!“ – за ученике се организује радионица о значају давања крви. Такође, ученици тог дана у школу доносе нешто што би било прослеђено као прилог Црвеном крсту (одећа, играчке, књига, школског прибора, итд.). У пакетиће убацују и посебне поруке подршке.	1-8.	-током школске године 8.маја (Светски дан	Тим за ио, родитељи Руководиоци

			Црвеног крста)	Црвеног крста
Унапређење здравља ученика	-анализа здравственог стања ученика, откривање ученика са сметњама у развоју, те планирање подршке ученицима у самој школи (индивидуализовани приступ, рад по ИОПу) или у сарадњи са другим институцијама -Организација предавања стручњака из различитих области медицине на тему здравих стилова живота и превенције болести -Реализација програма здравственог васпитања -Израда паноа о здравим стиливима живота и превенцији -Часови одељењске заједнице посвећени превенцији и здравим стиливима живота	1-8. 1-8. 1-8. 1-8. 1-8.	-током школске године -током школске године -током школске године током школске године -Април, мај	- одељењске старешине, родитељи - Дом здравља Обреновац - Стручно веће разредне наставе - Наставници -одељењске старешине

Преглед тема и активности које се могу реализовати у школи ради превенције неких непожељних облика понашања ученика:

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ЗЛОУПОТРЕБЕ ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНЦИ

САДРЖАЈ РАДА	НИВО	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ

			ПОСЛА
Пројекат „Заједно и безбедно кроз детињство“	1-8.	током школске године	МУП
Идентификација и појачан саветодавни рад са ученицима на тему злоупотребе па супстанци	5-8.	током школске године	Одељењске старешине и ППС
Индивидуални и групни појачан саветодавни рад са родитељима на тему злоупотребе па супстанци	5-8.	током школске године	Одељењске старешине и ППС
Трибина за родитеље на тему злоупотребе па супстанци	1-8.	децембар	Лекари Дома здравља и инспектори одељења за малолетничку делинквенцију
-Часови одељењске заједнице посвећени превенцији и здравим стилова живота	1-8.	-Април, мај	Одељењске старешине и
- Сусрети, предавања, квизови	1.-8.	током школске године	Активисти Црвеног крста
Организовање вршњачке помоћи у одељењу у учењу и решавању проблема	1-8.	током школске године	Одељењске старешине и
Припрема чланака за новине и прилога за сајт на тему здравих стилова живота	5-8.	током школске године	Руководилац новинарске и информатичке секције
Укључивање што већег броја ученика у спортске манифестације које се организују у школи.	1-8.	током школске године	Руководиоци спортских секција
Укључивање што већег броја ученика у рад секција, ученичких организација итд.	1-8.	током школске године	Руководиоци секција
Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника са циљем развијања компетанција за превентивни рад са ученицима и родитељима	наставници	Током школске године	Директор школе и Тим за праћење стручног усавршавања

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

У складу са Основама плана Социјалног рада у ОШ “Посавски партизани” Обреновац планира се реализација активности на следећим нивоима :

ВРЕМЕ	САДРЖАЈ	ЦИЉНА ГРУПА	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
	Подршка социјално угроженим ученицима:		
Током године	• Идентификација ученика којима је помоћ потребна (на основу пријаве родитеља, запажања одељењског старешине, информација од надлежних институција) и саветодавни рад	ученици	Одељењске старешине, ппс
Током године	• Укључивање ученика којима је потребна помоћ у акције локалне самоуправе (набавка уџбеника и др.)	ученици	Одељењске старешине, директор школе
Током године	• Реализација хуманитарних акција (обезбеђивање бесплатних уџбеницима, школског прибора, оброка, одеће, обуће...)	ученици	Одељењске старешине, руководиоци Црвеног крста у школи
	Подршка породицама ученика:		
Током године	• Идентификација ученика којима је помоћ потребна на основу пријаве родитеља	ученици	Одељењске старешине
Током године	• Размена информација и заједничко планирање мера подршке с тимовима центра за социјални рад	родитељи	Одељењске старешине, ппс

Током године	Саветодави рад педагошко-психолошке службе с родитељима и ученицима код којих су уочене породичне тешкоће	родитељи	ппс
	Хуманитарни рад:		
Током године	Реализација програма сарадње с Црвеним крстом	ученици	руководиоци Црвеног крста у школи
Током године	Реализација волонтерских акција локалне самоуправе	ученици	Одељењске стрешине, директор школе
Током године	Организовање хуманитарних акција у самој школи	ученици	Одељењске стрешине
	Сарадња са институцијама		
Током године	Сарадња са Саветом за здравље, социјалну и дечију заштиту на територији ГО Обреновац	ученици	Директор школе, ппс
Током године	Сарадња са Центром за социјални рад Обреновац	Ученици, родитељи	Директор школе, ппс, ос

ПРОГРАМ ЕКОЛОШКЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Основну школу деца похађају на узрасту када су најпријемчивија за усвајање нових сазнања. Због тога пажњу поклањамо и стицању еколошких и естетских сазнања са циљем да се код деце развију одређени еколошки ставови и уверења, а самим тим и еколошки и естетски прихватљиво понашање и здрав однос према животу. Будући да је средина у којој ми живимо неповољна за здравље, овај програм за нас има посебан значај.

АКТИВНОСТ	САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ
Еколошке акције	- Акције сакупљање секундарних сировина: папира, пластике, стакла. - Озелењивање површина око школе у сарадњи са родитељима ученика и органима локалне самоуправе, засад нових садница дрвећа и зељастог биља - Садња и и неговање украсних биљака у згради школе - Учешће у акцији „Дан јелки“ сађење јелке у дворишту школе - Организација „Еко карневала“	Током школске године Пролеће Током школске године Децембар Мај	Тим за естетск уређење и еколошко унапређење школе - Родитељи, Еко фонд, руководилац биолошке и еколошке секције - Тим за естетск уређење и еколошко унапређење школе -руководилац биолошке секције - руководилац биолошке и еколошке секције
Едукација	- Учешће представника ученика старијих разреда у Еко квизу у организацији Градске чистоће - Израда чланака за школски лист на одговарајуће теме а поводом значајних датума (22.март –светски дан вода, 22. Април – светски дан планете Земље,	Друго полугодиште Током школске године	- Наставнице биологије - Руководиоци новинарске и литерарне
Изложбе	- тематске изложбе: Национални паркови Србије, Угрожене биљне и животињске врсте, Ендеми Србије	током године	- Стручно веће природних наука

	- сајам биљака (обележавање 5. јуна - Светски дан заштите животне средине...)	јун	- Стручно веће природних наука
Посете	-Посета излетишту Забран -Посета арборетуму -Посета ботаничкој башти у Београду	током године	- Одељењска већа 1-4 разред -наставници биологије

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Школа ће као и досада наставити успешну сарадњу са низом организација и институција са територије наше општине (културних, здравствених, социјалних, привредних, управних и сл.). Контакти са њима ће се континуирано наставити и унапређивати у свим доменама рада школе. Сарадња ће нарочито бити присутна у области стручног усавршавања, побољшања материјално - техничких услова рада, иновирању наставне праксе, културној и јавној делатности, маркетиншком представљању школе, размени искустава у васпитно - образовном раду и друго. У школској 2024/2024. години овако планирана сарадња одвијаће се са следећим организацијама и институцијама у нашој општини:

НАЗИВ ИНСТИТУЦИЈЕ,ОРГАНИЗАЦИЈЕ	ВРСТА И НАЧИН САРАДЊЕ	ВРЕМЕ
Основне школе	Размена информација о ученицима који су дошли из других школа; размена искустава у образовно-васпитном раду	током године
Средње школе	Професионална оријентација (презентација школа и образовних профила) - Отворена врата -размена искустава у образовно-васпитном раду	Друго полугодиште - Током године

Предшколска установа "Перка Вићентијевић"	Активности везане за Дечију недељу, креативне радионице, посете предшколаца школи	током године
Школа за специјално образовање „Љубомир Аћимовић“	Сарадња у пружању додатне подршке појединим ученицима наше школе (сарадња са дефектологом, логопедом)	током године
Канцеларија за младе Обреновца	сарадња у области професионалне оријентације	током године
СКЦ „Обреновац“	Посете позоришним, биоскопским представма, ликовним изложбама; учешће у спортским такмичењима наступи наше школе на сцени СКЦ-а, ликовне изложбе наших ученика у галерији СКЦ-а...	током године
Библиотека „Влада Аксентијевић“	литерарни конкурси, књижевни сусрети	током године
Дом здравља Обреновац	Систематски преглед; вакцинације, издавање картона ученицима који иду на вишедневну екскурзију и наставу у природи; сарадња са психологом, логопедом; сарадња са патронажном службом у спровођењу различитих превентивних активности предвиђених ГПРШ-ом	током године
Центар за социјални рад	Пријава и укључивање у рад ученика са проблемом Центру за социјални рад; Сарадња у оквиру Тима за заштиту ученика од насиља	током године
Савет за здравље, социјалну и дечију заштиту на територији ГО Обреновац	Размена информација о појединим ученицима	током године

МУП Обреновац	Едукација деце о безбедности Едукација деце о понашању у саобраћају; сарадња са школским полицајцем	Почетком школске године током године
Обреновачка црква	Сарадња у реализацији појединих часова верске наставе; обележавање Дана Светог Саве	током године
Градска општина Обреновац	Сарадња са комисијом за образовање ; Сарадња са комисијом за културу; Сарадња са Интерресорном комисијом	током године
Термoeлектрана „Никола Тесла А“	Посете ученика 8. Разреда у оквиру часова технике и технологије	током године
ЕКО ФОНД	Сарадња у оквиру активности еколошке секције и уређења школе	Током године
Извиђачки одред „Звездан Недељковић“	Предавање за ученике	Током године
Јавна и приватна предузећа у Обреновцу	Сарадња на уређењу и одржавању школског објекта и дворишта	током године
Одред извиђача „Звездан Недељковић“	Одласци у природу кроз излете (развијање способности ученика за упознавање и сналажење у природи)	током године
Средства јавног информисања	Промоција рада школе путем локалних медија	током године

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Сарадња са родитељима ученика је од значаја за правилно одвијање образовно-васпитног рада, тако да је школа у обавези да програмира сталну сарадњу са родитељима, да их обавештава онапредовању, као и о проблемима са којима се сусреће приликом реализације образовно-васпитнограда. Родитељи су укључени у образовно-васпитни рад школе кроз сарадњу са одељенскимстарешинама, педагогом, психологом и директором школе.

Индивидуални контакт са родитељима

Индивидуални контакт одељенских старешина и наставника са родитељима ученика важанје и обавезан део васпитног деловања. Одељењске старешине одређују време када ће приматиродитеље а остварује се и телефонски и писмени контактодносно комуникација, уколико родитељи нису у могућности да посете школу.

АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Отворени дан школе – присуствовање образовно- васпитном раду	Једном месечно током године	Наставници, ППС, директор	Белешке наставника, директора,ппс; Дневници
Родитељи као предавачи.	током године	Родитељи, наставници, ППС	Белешке наставника, директора,ппс; Дневници
Индивидуални разговори.	током године	Наставници, ППС, директор	Белешке наставника, директора,ппс; Дневници
Родитељски састанци.	током године	ОС	Дневници
Савет родитеља	током године	Директор,ППС	Записник Савета
Сарадња у оквиру тимова: Тим за самовредновање, Стручни актив за развојно планирање, Тимови за ИОП, Тим за заштиту	током године	Чланови Тимова	Записници Тимова и Актива

ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања			
Учешће у ваннаставним активностима школе (у оквиру реализације развојног плана).	током године	руководиоци секција	Записник Стручни актив за развојно планирање, Дневници
Учешће у културном животу школе	током године	наставници	Портфолио, прилози за медије, фотографије...
Одржавање предавања, трибина...	током године	Директор, стручни сарадници	Портфолио, прилози за медије, фотографије...
Укључивање родитеља у акције на уређењу школе.	током године	Директор, Савет родитеља	Записник Савета
Професионална оријентација (реални сурети родитеља и ученика)	током године	Тим за ПО	Записник Тима за ПО, Дневници
Анкетирање родитеља као део процеса самовредновања школе	На крају првог и на крају другог полугодишта	Тим за самовредновање, ОС	Записници Тима и Дневници

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ПОСЕТА

ВРЕМЕ	Релација	ИЗВРШИОЦИ
септембар	Посета фарми у Грабовцу	Чланови Одељенског

		већа млађих разреда
септембар	Музеј науке и технике и Музеј Николе Тесле	Предраг Вукосављевић, Тијана Павловић, Биљана Павловић и Милица Брдаревић
септембар	Посета позоришту у Београду за полазнике драмске, литерарне и рецитаторске секције	Марија Бранковић, Александра Ранчић и Слађана Славковић
октобар	Сајам књига	Библиотекар, ОС и наставници српског језика
октобар	Посета музеју Николе Тесле	Наставници физике
октобар	Посета библиотеци „Влада Аксентијевић“	Чланови Одељенског већа млађих разреда
октобар	Посета изложби „Радост Европе“ и Октобарском салону	Весна Вулета
октобар	Посета Ботаничкој башти и Природњачком музеју	Чланови Одељенског већа млађих разреда
октобар	Посета локалним произвођачима хлеба и пецива у оквиру Светског дана хране	Чланови Одељенског већа млађих разреда
октобар	Присуствовање отварању изложбе радова на Дечјем октобарском салону у Београду Присуствовање отварању изложбе у Дечјем културном центру, манифестација Радост Европе	Наставници ликовне културе, Весна Булат и Маја Ранђеловић
октобар	Музеј Вука и Доситеја	Наставници српског језика
октобар	Посета музеју, позоришту, галерији	Чланови Одељенског већа млађих разреда
октобар	Посета занатској радионици	Чланови Одељенског већа млађих разреда
октобар	Посета извиђачком кампу „Звездан Јовановић“	Чланови Одељенског већа млађих разреда

новембар	Посета полазника ликовне секције старијих разреда Народном музеју у Београду	Весна Вулета
Новембар/децембар	Посета фестивалу науке за ученике 8. разреда	Наставници физике
Децембар	Одлазак у СКЦ (новогодишња представа)	Чланови Одељенског већа млађих разреда
Фебруар	Биоскопска пројекција представа у Београду	Чланови Одељенског већа млађих разреда
Фебруар	У оквиру Међународног дана матерњег језика посета Градској библиотеци	Чланови Одељенског већа млађих разреда и библиотекар
март	Посета Народном позоришту у Београду	Наставници српског језика и наставница ликовног
Март, април	Посета сајму аутомобила	Биљана Павловић и Маја Димковић
Април	Посета Музеју илузија	Весна Вулета
мај	Посета фарми у Грабовцу	Чланови Одељенског већа млађих разреда
мај	Посете средњим школама (Гимназија, Техничка школа, Пољопривредно-хемијска школа)	Одељењске старешине 8. разреда и Тим за ПО
Мај	Посета етно домаћинству у Мислођину	Чланови Одељенског већа млађих разреда
Мај/јун	Посета Планетаријуму за ученике 7. разреда	Наставници физике и географије
Током године	Посета Народној библиотеци, појединим легатима истакнутих личности, ликовним изложбама	Наставници српског, библиотекар
У складу са календаром	Сајам науке и технике	Наставници математике, хемије и физике, тит
Током године	- Посета Ботаничкој башти „Јевремовац“	Руководилац биолошке секције
Током године	Посета Музеју Примењене уметности	Весна Вулета

	Посета изложби у Београду сходно календару програма рада галерија - Ц.Зузорић, галерија УЛУС, галерија Дома Војске Србије...	
Током године	Посета књижевним вечерима које се организују у Клубу књижевника, Коларцу, Домовима културе и библиотекама.	Наставници српског језика, библиотекар, руководилац литерарне секције
Током године	Музеј науке и технике у Београду	Наставници технике и технологије
Током године	Посета Спортско –културном центру и манифестацијама у складу са програмом установе (позоришне представе, биоскопске пројекције, изложбе, спортске манифестације, сајмови...)	Професори разредне и предметне наставе
Током године	Посета РТВ МАГ	Наставник који предаје медијску писменост;
Током године	Посета обреновачкој цркви	Вероучитељи
Током године	Посета јавним предузећима	Професори разредне и предметне наставе
Током године	Посета приватним фирмама	Професори разредне и предметне наставе
Током године	Посета библиотеци „Влада Аксентијевић“ (трибине, књижевни сусрети...)	Професори разредне и предметне наставе
Током године	Посета ПУ „Перка Вићентијевић“	учитељице
Током године	Посете локалитетима са истакнутим примерима архитектуре	Наставници технике и технологије
Током године	Концерти и такмичења солиста, хора и/или оркестра	Маја Обрадовић
Током године	Посета основним и средњим школама	Професори разредне и предметне наставе, ППС
Током године	Посета Дому здравља	Професори разредне и предметне наставе

Током године	Посета Арборетуму, Забрану	Професори разредне и предметне наставе
Током године	Учешће чланова филмске секције на домаћим и међународним филмским фестивалима (Италија, Хрватска, Македонија, Словенија, Грчка, Шпанија, Португалија, Бразил...).	Руководилац филмске секције

ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Задаци:

- да се у школи у природи понајпре посматра, доживљава и приказује занимљив садржај о животу и на темељу њега омогући свестрано и примерено активирање ученика при усвајању нових знања, а затим да се проширују, продубљују и проверавају стечена знања и искуства;

- да се у животним, радним и свечаним приликама усвајају специфична примерена знања, вештине и навике из подручија хигијене, рада, културе, хуманих односа, саобраћаја и професионалне оријентације;

- да се развија осећај и свест о потреби унапређивања, заштите и чувања животне средине и љубав према природним и друштвеним вредностима те да се развија потреба за културним провођењем слободног времена;

- да се у колективном животу и раду успостави између ученика и наставника ведрa атмосфера и да се још више развију односи у разумевању, одговорности и договору;

- да се у радним и свечаним приликама развија љубав према отаџбини.

ВРСТА АКТИВНОСТИ	САДРЖАЈ РАДА
- Наставне активности	- Наставни план и програм за одређени разред прилагођен локалитету, условима за рад ...
- Активности у слободном времену	- Свакодневне шетње - Учење нових игара - Спортска такмичења - Слушање, певање, плесање у „у диско клубу“, разна такмичења

	- Цртање и сликање
- Животне активности	- Лична хигијена - Хигијена одеће и обуће - Хигијена собе - Исхрана

Школа у природи биће организована за ученике од првог до четвртог разреда. Организоваће се у зависности од интересовања и материјалних могућности ученика односно родитеља.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА

Свака екскурзија без обзира на временско трајање треба да има образовно – васпитне задатке и јасан програм. Реализује се у складу са Правилником о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзија у основној школи (Службени гласник РС бр. 30/2019 од 25.4. 2019. године).

Задаци ученичких екскурзија, излета и посета су:

- да код ученика развијају способност посматрања, опажања и уочавања одређених предмета, објеката и појава, сагледавање и разумевање њихових међусобних веза и односа, како у природи тако и у људском друштву;

- да допринесу продубљивању, проширвању и обогаћивању знања и искустава ученика, подстичу и буде интересовања за новим сазнањем, повазују теорију са праксом, подстичу ученике да активно учествују и доприносе развоју друштва;

- да буде патриотизам, негују људску солидарност, хуманизам, другарство, пожртвованост, колективни дух, животни оптимизам и реално схватање живота;

- да допринесу бољем и свестранијем упознавању ученикове личности, као и успостављању ближих, непосреднијих односа између ученика и наставника и ученика међусобно;

- да код ученика подстичу смисао и жељу за активним учешћем у друштвено – корисном раду, да знају ценити праву вредност рада, да се са већом сигурношћу одреде за животни позив, негују упорност и истрајност, навике одговорности, тачности и уредности у раду;

- да развијају смисао за лепо, буде љубав према природним лепотама, као и тековинама материјалне и духовне културе човечанства, да подстичу уметничко изражавање код ученика;

- да допринесу јачању физичких способности, да омогуће рекреацију и релаксацију ученика;

- да се развијају способности оријентације у простору, служења планом и картом на терену, као и да допринесу оспособљавању ученика за графичко представљање терена;

- да уоче дејство и улогу човека на географску средину и могућност њене заштите;

Ови задаци говоре о комплексном карактеру екскурзија, које треба имати у виду приликом њиховог организовања.

На предлог одељењских и стручних већа школе а на основу одлуке наставничког већа и сагласности Савета родитеља школе утврђен је план и програм екскурзија за школску 2024/2025. годину.

Стручне вође из реда наставника именовао је директор школе.

Циљеви екскурзија су:

I разред: упознавање свог завичаја и локалне средине

II разред: упознавање града, објеката у њему (примерених узрасту) и највећег излетишта Београда упознавање, резервата природе и биљног и животињског света

III разред: упознавање природних лепота и културних знаменитости Ваљевског краја

IV разред: упознавање завичја великана наше културне историје, Вука Стефановића Караџића

V разред:

- комплексно упознавање средњег Подунавља. Образовно-васпитна садржина највише ће повезати елементе историје, географије и биологије.

VI разред:

- упознавање дела, религије централне Србије- западно Поморавље, највише кроз историју, географију, биологију, али и друге предмете (ово је регија са најзначајнијим споменицима српске средњевековне културе).

VII разред:

- упознавање западне Србије (флора и фауна, геоморфолошки облици и историјски музејски експонати).

VIII разред:

- упознавање природних лепота и културно-историјских знаменитости Војводине.

РАЗРЕД	РЕЛАЦИЈА	ТРАЈАЊЕ	ВРЕМЕ	САДРЖАЈ	НОСИОЦИ
I	Обреновац – Обедска бара- Пећинци – Засавица Обреновац	1 дан	Мај / Јун	- Облици рељафа - Разгледање тврђаве и најважнијих објеката у парку - Река (ток, обале корита и ушћа) - Саобраћај у нашем крају у току путовања - Дивље животиње	Одељењске старешине и водичи пута

II	Обреновац – Сунчана река- Троноша- Тршић- Обреновац	1 дан	Мај / Јун	- Саобраћај у нашем крају у току путовања - Упознавање различитих врста биљака из разних крајева света - Развијање спортског духа	Одељење старешине и водичи пута
III	Обреновац- Бранковина- Ваљево- Бања Врујци- Обреновац	1 дан	Мај / Јун	- Саобраћај у нашем крају у току путовања - Разни типови пољопривредних површина (њиве, воћњаци, шуме ...) - Живот и дела познатих уметника - Песникиња Д. Максимовић - Облици рељефа - Ваљевски крај - Појам котлина	Одељење старешине и водичи пута

IV	Обреновац- Орашац - Топола- Опленец - Аранђеловац- Обреновац	1 дан	Мај / Јун	- Саобраћај у нашем крају у току путовања - Живот и дела познатих - Тршић шуме и околина упознавање разних врста биљака и сакупљање материјала за хербаријум - Прошлост нашег народа: Како се живело у Вуково време - Манастир Троноша - Школовање у прошлости	Одељењске старешине и водичи пута
V	Обреновац-Винча- Виминацијум– Сребрно језеро – Обреновац	1 дан	Мај / Јун	-Винча, археолошки локалитет из каменог доба, на десној обали Дунава, недалеко од Београда -Смедерево, средњевековна престоница, град историје, грожђа и вина (посета тврђави деспота Ђурђа Бранковића из XV века) – Виминацијум- -Велико Градиште- лучко насеље на Дунаву. Бисер овог града је Сребрно језеро и ушће реке Пек.	Одељењске старешине и водичи пута

VI	Обреновац- Манастир Жича- Манастир Љубостиња- Врњачка бања- Обреновац	1 дан	Април/Мај	-Манастир Жича- у истоименом селу око 5 км на путу од Краљева ка Матарушкој Бањи. Настао је пре непуних 8 векова, темељ духовне и световне власти Срба. Подигао га је Стефан Првовенчани, уз помоћ свог брата Саве (13. Век). -Врњачка Бања- највеће и најпознатије бањско лечилиште у нашој земљи са бројним топлим и хладним изворима минералне воде (обилазак извора и бањског парка).	Одељењске старешине и водичи пута
VII	Обреновац-Ресавска пећина- Манастир Манасија- Природњачки центар Свилајнац- Обреновац	1 дан	Мај / Јун	Упознавање са геоморфолошки облик рељефа Манастир Манасија – заужбина деспота Стефана Лазаревића из 15. века пружа увид у средњевековну српску архитектуру, фрескосликарство и културну баштину Посета Природњачком центру у Свилајнцу – упознавање са разноврним бољним и животиљским светом	Одељењске старешине и водичи пута

VIII	Обреновац-Фрушка гора (Врдник, Крушедол)- Сремски Карловци- Нови Сад - Петроварадин - Обреновац	1 дан	Април	-Фрушка гора – географски положај, простирање, биљни и животињски свет, а од изузетног манастирског комплекса посетићемо манастире Врдник и Крушедол. -Сремски Карловци-центар српског духовног и културног живота од XVIII до XX века. Град је ризница историјских споменика и институција (Прва Српска гимназија, Патријаршијски двор са ризницом, Магистрат, Саборна црква...). - Нови Сад – знаменитости града -Петроварадинска тврђава-заштитни знак Новог Сада. Зову га „Српски Гибралтар“. Тврђава је грађена између 1692. И 1780. Године.Данас је овде смештен музеј града Новог Сада и 88 уметничких галерија.	Одељење старешине и водичи пута

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Садржаји	Годишњи фонд	Недељни фонд
I - Образовно-васпитна делатност	880	20
II - Сарадња са наставницима	88	2
III - Библиотечко-информациона делатност	264	6
IV - Културна и јавна делатност	88	2
V - Остали послови: стручно усавршавање, планирање и припремање, вођење документације, рад у стручним органима, аналитичко-извештајни послови	440	10
Укупно сати	1760	40

Годишњи план рада библиотекара за школску 2025/2026. годину

I - Образовно-васпитна делатност

Програмски садржаји:

-планирање активности у раду са ученицима;

-упознавање ученика са радом библиотеке;

-упознавање ученика са врстама библиотечке грађе и оспособљавање за самостално коришћење књига, енциклопедија..., коришћење електронског каталога, односно претраживања по имену аутора, оспособљавање за самостално уношење података о публикацијама и члановима у базу...;

-оспособљавање ученика за уређивање интернет странице/блога школске библиотеке;

- развијање читалачких способности ученика и способности самосталног писања књижевних текстова: песама, прича и играка (активности Књижевне школе „Плава шума“);
- пружање помоћи ученицама при избору литературе и књижевне грађе;
- подстицање интересовања за читање књига и коришћење библиотечке грађе;
- развијање информационе писмености и формирање навика за самостално налажење информација;
- подстицање развоја способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација код ученика, уз вешто и ефикасно коришћење ИКТ-а;
- рад на пројекту/домаћем задатку; упутства за писање реферата и самосталних радова, израда панора, плаката и презентација;
- помоћ ученицима у оспособљавању за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању и свакодневном животу;
- подстицање развоја мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, а и учење и образовање током читавог живота (препоручивање текстова за читање и разговор о прочитаним текстовима);
- педагошка помоћ при реализацији наставних садржаја и ваннаставних активности;
- реализација тема на нивоу Стручног већа за језик, књижевност и комуникацију;
- обележавање важних дана, догађаја, годишњица (*Дан писмености, Дан библиотекара, Месец књиге, Месец школских библиотека, Дан толеранције, Међународни дан књиге за децу, Светски дан књиге...*);
- развијање навика за чување, заштиту и руковање књижном и некњижном грађом;
- предавања за ученике и рад у радионицама (Књижевна школа „Плава шума“, *Облици новинарског начина изражавања, Толеранција у школи...*).

II - Сарадња (са наставницима, стручним сарадницима, директором, родитељима)

Програмски садржаји:

- учествовање у припремању дела ГПРШ, Развојног плана школе;
- учествовање у припремању плана рада Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе, Тима за самовредновање и других;

- набавка и коришћење библиотечке грађе за наставнике и стручне сараднике;
- информисање стручних већа, стручних сарадника и директора о потреби набавке стручне литературе;
- набавка књига и договор истим поводом;
- сарадња са наставницима, стручним сарадницима, директором и родитељима поводом интернет странице/блога школске библиотеке;
- сарадња у вези са посетом Сајму књига и присуством промоција књига на Сајму;
- сарадња на развоју информационе и информатичке писмености (путем развијања истраживачког духа и упућивања ученика да буду критични и креативни корисници информација);
- заједнички рад са наставницима и стручним сарадницима на планирању и реализацији школских пројеката;
- сарадња са наставницима у вези са учлањењем наставника и ученика у школску библиотеку, Библиотеку „Влада Аксентијевић“ у Обреновцу и сарадња у вези са учествовањем ученика наше школе/нашег града у такмичењу у креативном писању;
- посета огранка библиотеке у селу Забрeжју и Библиотеке „Влада Аксентијевић“;
- подстицање наставника и ученика на коришћење стручне литературе за израду пројеката, наставничких/ ученичких радова/ домаћих задатака;
- сарадња са наставником грађанског васпитања и наставницима осталих предмета;
- сарадња са наставницима у планирању часова тематске наставе;
- рад и сарадња са учитељима/наставницима приликом израде оперативних планова и при проналажењу информација за реализацију наставног плана и програма;
- остваривање различитих видова стручног усавршавања за наставнике (повећање компетенција наставника за употребу ИКТ-а, предавања, прикази семинара...);
- радионице/предавања/трибине за ученике и наставнике у вези са развијањем социјалних вештина и емоционалном интелигенцијом (*Комуникација, Људска и дечија права, подршка, сарадња, толеранција и поштовање...*);
- рад у школским тимовима (Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе, Тим за самовредновање, Тим за развојно планирање и други);
- присуство седницама стручних већа у школи (Стручно веће за језик, књижевност и комуникацију, према потреби и др. стручних већа);

-присуство седницама Наставничког већа;

-сарадња са родитељима.

III - Библиотечко-информациона делатност

Програмски садржаји:

-израда годишњег плана и програма рада библиотекара,

-уређење екстерног услужног места школске библиотеке у селу Забрежју као својеврсног центра за информације (обезбеђен приступ интернету);

-информисање ученика и запослених о новим књигама;

-припремање паноа и тематских изложби о појединим ауторима, акцијама, јубилејима, важним данима, догађајима и слично;

-припремање (писмених/усмених) приказа књига и друге књижне/некњижне грађе/ припремање стручних тема;

-израда статистике коришћења фонда;

-организовање и остваривање међубиблиотечке сарадње и позајмице (по могућству);

-упис ђака првака у школску библиотеку;

-сређивање и естетско уређење простора школске библиотеке;

-уређење фонда: сређивање књига по полицама и контрола ознака;

-остваривање стручних послова (инвентарисање, сигнирање...);

-израда извештаја о раду школске библиотеке и библиотекара (и у рачунарском програму и у писаној форми), анализа и (само)вредновање рада.

IV - Културна и јавна делатност

Програмски садржаји:

-планирање културних садржаја за текућу школску годину;

-сарадња са Библиотеком „Влада Аксентијевић“ - планирање заједничких акција и пројеката, заједничко обележавање Светског дана књиге, Месеца књиге...

- израда текстова за интернет презентацију школе: сајт школе и интернет страница/блог школске библиотеке;
- представљање наше школе ученицима других школа – посете чланова књижевне школице;
- припремање и сакупљање материјала за зидне новине;
- сарадња са другим школама у општини и градском библиотеком у вези са организовањем књижевних сусрета и општинског такмичења у креативном писању;
- сарадња са школским библиотекарицама других школа и библиотекарицама Библиотеке „Влада Аксентијевић“ у обележавању важних дана, годишњица, догађаја;
- сарадња са СКЦ и Библиотеком „Влада Аксентијевић“ у Обреновцу у реализацији програма за ученике;
- припремање и организовање прослава важних годишњица у вези са школом и локалном заједницом;
- организовање књижевних сусрета;
- промоција рада школске библиотеке.

V - Стручно усавршавање и остали послови

Програмски садржаји:

- рад у општинском Активу школских библиотекара и Друштву школских библиотекара Србије;
- праћење педагошке литературе, периодике, стручних рецензија и приказа;
- праћење стручне литературе и периодике из области библиотекарства;
- учествовање у семинарима и стручним скуповима за школске библиотекарке;
- сарадња са Заводом за вредновање квалитета образовања и васпитања, Заводом за унапређивање образовања и васпитања и Центром за интерактивну педагогију;
- сарадња са Министарством просвете;
- сарадња са матичном библиотеком, а у функцији побољшања сарадње школских и јавних библиотека;
- планирање и припремање;
- вођење документације;

-рад у стручним органима;

-аналитичко-извештајни послови.

Циљеви рада школског библиотекара

Најважнији циљеви рада школске библиотеке и библиотекара су подстицање читања и развијање информационе писмености. Читање и разумевање прочитаног су основни услови за успешан процес учења у школи. Зато је важно развијати читалачке вештине ученика, подстицати ученике на читање из забаве и задовољства, али уз развијање способности за уочавање естетских вредности. Информациона писменост подразумева разумевање потребе за информацијом, проналажење одговарајуће информације и њену правилну употребу путем коришћења различитих извора информација. Школска библиотека оспособљава ученике за самостални истраживачки рад, подстиче их на стваралачко и критичко мишљење у проналажењу, одабиру, вредновању и примени информација у решавању проблема/ задатка, као и за коришћење ИКТ-а. Ученици се уче да користе различите изворе информисања и знања, да се сналазе у библиотеци, познају начела класификације, да користе каталог ради даљег напредовања у учењу, будућем занимању и прихватању концепције целоживотног учења. Захваљујући сарадњи наставника и библиотекара омогућава се повезивање наставних садржаја више предмета у подручју читалачке и информационе писмености кроз различите активности: приликом реализације часова, планирања и реализације часова тематске и пројектне наставе, организовања радионица... Ради подстицања личног, професионалног и социјалног развоја ученика, библиотекар сарађује са наставницима у организовању програма/ активности за развијање социјалних вештина, промовисање заштите човекове околине и подстицање развоја ученика.

Остварење образовних стандарда

Школски библиотекар ће учествовати у остварењу образовних стандарда, нарочито из **области српског језика и историје**.

То су стандарди из области: Вештина читања и разумевање прочитаног, Говорна култура, Књижевни језик, Писано изражавање, Књижевност и Истраживање и тумачење историје. Образовни стандарди из српског језика за крај првог циклуса обавезног образовања и крај основног образовања и образовни стандарди из историје за крај основног образовања који се могу остварити у раду библиотекара са ученицима и у заједничком раду библиотекара и наставника јесу:

СЈ.0.1.1. Познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике

CJ.0.1.2. Користи форме учтивог обраћања

CJ.0.1.4. Уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издавања значајних делова или занимљивих детаља

CJ.0.1.7. Уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју

CJ.0.1.8. Уме да одбрани своју тврдњу или став

CJ.3.2.1. Изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста

CJ.3.2.4. Изводи сложеније закључке на основу текста и издаја делове текста који их поткрепљују, резимира наративни текст

CJ.3.2.7. Објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (објашњава зашто је лик поступио на одређени начин, вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, износи свој став о догађајима из текста)

CJ.3.3.2. Јасно структурира текст (уводни, средишни и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса

CJ.3.5.1. Тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст

CJ.3.5.2. Уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту

CJ.3.5.3. Тумачи идеје у књижевно-уметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

CJ.1.2.3. Саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)

CJ.1.4.9. Способан је за естетски доживљај уметничких дела

CJ.2.1.1. Чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања

CJ.2.2.1. Саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан

CJ.2.2.2. Саставља вест, реферат и извештај

CJ.2.2.3. Пише резиме краћег и/ или једноставнијег текста

CJ.2.4.6. Одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност

CJ.2.4.8. Уочава разлику између препричавања и анализе дела

CJ.2.4.9. Уме да води дневник о прочитаним књигама

CJ.3.2.1. Организује текст у логичке и правилно распоређене пасусе, одређује прикладан наслов текста и поднаслов деловима текста

CJ.3.2.2. Саставља аргументативни текст

CJ.3.2.3. Пише приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.), репортажу и расправу

CJ.3.4.6. Тумачи различите елементе књижевно-уметничког дела позивајући се на само дело

CJ.3.4.7. Изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже

ИС.1.2.2. Препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама

ИС.1.2.3. Препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике

ИС.1.2.7. Зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче

ИС.1.2.8. Препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима

ИС.2.2.1. Уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора

ИС.2.2.4. Уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену

ИС.2.2.5. Препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена

ИС.3.2.1. Уме да изврши селекцију историјских извора

ИС.3.2.2. Уме да анализира и процени релевантност историјског извора

ИС.3.2.4. Уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)

ИС.3.2.6. Уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву

ИС.3.2.7. Уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)

Остварење исхода из области рада школског библиотекара

Библиотекар ће, такође, помагати ученицима у остварењу исхода из области информационе, информатичке и медијске писмености који су у вези са наставом Технике и технологије, информатике, грађанског васпитања, по потреби и других области. Кроз реализацију школских пројеката учествоваће и у остварењу образовних стандарда/ исхода осталих наставних предмета путем упућивања ученика на одговарајуће изворе информација, увођења ученика у истраживачки рад и развијања социјалних вештина код ученика.

Исходи по областима:

I - Библиотека и читање:

1. Лоцира школску библиотеку, познаје школског библиотекара и учествује у активностима у библиотеци;
2. Зна да школска библиотека има различите материјале и књиге у штампаном и електронском облику који могу да се позајме и разуме важност и правилно чување тог материјала;
3. Разуме да су различите врсте књига смештене у различитим деловима библиотеке, зна да пронађе сликовницу или књигу за час;
4. Разуме функцију библиотеке, препознаје различите типове библиотека и користи библиотеку за личне потребе и проналажење информација потребних за школу;
5. Слуша и чита текстове потребне за школу и из задовољства, уме да одреди заплет, ликове, време, место и идеју приче, говори о омиљеним књигама и писцима, разликује чињеницу од измишљене приче, има културу комуникације;
6. Разуме да су књиге из области књижевности постављене по азбучном реду презимена аутора и уме да пронађе потребну књигу; разликује основне књижевне жанрове и одређује основне елементе, тему, ликове, заплет, време, место;
7. Разуме да су књиге организоване у систем Универзалне децималне класификације и уме да користи тај систем да пронађе књигу;
8. Чита различиту литературу (књижевност и научна литература) у различитим облицима, потребну за школу и из задовољства и забаве, уме да подели своје мишљење о прочитаном делу са другима, уме да формулише своје мишљење, јавно га искаже и да учествује у расправи;
9. Разуме појам писмености и разликује појмове читалачка писменост, математичка и научна писменост, као и информациона, информатичка и медијска писменост;
10. Разуме важност писмености, нарочито читалачке писмености која је услов успешног учења и образовања.

II - Информациона писменост:

1. Разуме да на питања може да се одговори проналажењем информација, разуме шта је информација и зна да је пронађе уз помоћ библиотекара;
2. Разуме прикупљене информације, пореди нове идеје са оним што је већ знао, ствара нову информацију и презентује је на различите начине (говори, пише, црта...);
3. Доприноси раду на пројекту у групи и одељењу, интерпретира пронађене информације и ствара нове;
4. Разуме да је погрешно преписивати од неког аутора или друга у одељењу и то представити као свој рад;
5. Одређује кључне речи потребне за истраживачки рад уз помоћ библиотекара/ наставника;
6. Прикупља информације и проналази одговор на питање користећи различите изворе информација: штампане, електронске, људске изворе...;
7. Прави белешке о прикупљеним информацијама и изводи закључке, прави листу коришћених извора;
8. У истраживачком процесу одлучује која је информација потребна, налази штампане и електронске изворе, проверава изворе, вреднује и користи информације;
9. Комбинује информације, закључује, ствара ново знање, презентује закључке на различите начине;
10. Формира став и користи податке да га поткрепи, цитира све коришћене изворе по моделу који даје библиотекар/ наставник; разуме појмове плагирање и парафразирање.

III - Социјалне вештине - сарадња са вршњацима и толеранција:

1. Сарађује са вршњацима, користи технологију у комуникацији са њима ради решавања задатка/ проблема, разговара о својим идејама, уме да формулише своје мишљење, јавно га искаже и да учествује у расправи и показује толеранцију за мишљења и ставове ставове других;
2. Препознаје право да може да изрази своје мишљење на одговарајући начин, чак и кад је различито од идеја других, уме да формулише своје мишљење и да учествује у расправи;
3. Сарађује са вршњацима у изради пројекта и презентацији путем различитих медија; уме да се обраћа публици и јасно изнесе ставове и идеје, има изграђену културу комуникације (културу сопственог изражавања, као и слушање и поштовање туђег мишљења).

IV - Информатичка писменост:

1. Примењује основне интернет претраживаче за тражење информација;
2. Прихвата процедуре важне за сигурност на интернету, посебно важност чувања личних података;
3. Користи интернет одговорно и ефикасно, поштује процедуре сигурности, користи различите медије и онлајн-апликације за уметничко и лично исказивање.

V - Медијска писменост:

1. Препознаје информације у свакодневним порукама кроз различите медије (рођенданске честитке, разгледнице са распуста, рекламе за играчке, саобраћајни знаци, упозорења), разликује варијанте гласа, звука и израза лица (гласно, тихо, срећан, љут...); пита и одговара на питања о разлозима и функцији обавештења у различитим медијима (ко, када, где, како, зашто);
2. Препознаје различите медије (књига, ТВ, филм, радио, CD, DVD, e-mail, веб-страница, фотографија, новине, рекламе), пита и одговара на питања о разлозима комуникације путем различитих медија, разговара о елементима порука (величина, боја, облик, звук, глас, покрет) различитих медија да би се привукла пажња публике;
3. Зна карактеристике блиских медија и разговара о привлачењу пажње публике (домаћин, такмичар, потрошач, публика), интерпретира како ауторова намера и избор визуелних и текстуалних компоненти утиче на осећања публике;
4. Препознаје тип информација које доносе различити медији, описује елементе и технике које се користе да се осмисли главна идеја поруке (боја, звук, светлост,...), открива улоге људи који стварају поруке (писац, уметник, илустратор, уредник, фотограф...);
5. Разуме да медији преносе информације одређеној публици са одређеним намерама, анализира остварени утицај медија;
6. Анализира и схвата различите комбинације елемената и техника које се користе за креирање порука за одређену публику са одређеним намерама на основу година, пола, етничке, географске, социјалне и економске припадности.

Образовни стандарди и исходи се остварују:

- путем активности из образовно-васпитне, културне и јавне делатности,
- на часовима библиотекара, радионицама књижевне школе и „Младих библиотекара“, заједничким часовима са наставницима,
- путем обележавања важних датума и догађаја,

-разговорима и приликом промоција читања и учења,

-читањем различитих текстова (књижевно-уметничких, научно-популарних и др.) наглас и разговорима о прочитаном,

-упућивањем ученика у проналажење одговарајућих информација из различитих извора информација (књиге, интернет...) у различитим облицима (штампани, електронски), потребним за решавање проблема/ задатка и упућивањем у истраживачки рад,

-креативним радом ученика (писањем различитих текстова на задате теме, писањем радова за литерарне конкурсе, текстова за интернет страницу/сајт библиотеке, изработом ликовних радова као илустрација писаних радова...),

-презентацијом радова насталих приликом реализације школских пројеката,

-такмичењем и јачањем самопоуздања ученика.

Рад са ученицима се обавља у школској библиотеци, учионицама и холу школе и у Библиотеци „Влада Аксентијевић“ у Обреновцу.

Библиотекар и ученици могу да користе компјутере (расположив рачунар), скенер и штампач (по потреби) у просторији школске библиотеке.

Библиотекар ће пратити и оцењивати усвајање образовних стандарда и исхода путем:

-разговора са ученицима о прочитаним текстовима,

-разговора о коришћеним информацијама за израду задатка/ пројекта, затим разговора о поузданости извора информација и начину навођења коришћених извора,

-читања литерарних/ књижевних радова ученика на различите теме,

-избора најбољих радова за конкурс/ часопис/ лист,

-избора најбољих радова на такмичењу у креативном писању (школски и општински ниво),

-избора најбољег читача (ученици првог разреда),

-избора ученика који најлепше пише (ученици млађих разреда),

-избора ученика који најбоље разуме прочитано (ученици четвртог разреда),

-избора најбољег рецитатора у свим узрастима,

-избора најбољег пројекта и презентације (старији разреди).

Библиотекар ће указати предметном наставнику на постигнућа ученика, на она изузетна која наставник може наградити одличном оценом у вези са одређеним предметом, али и на лоше резултате у некој области које треба побољшати.

Активности предвиђене овим планом повезане су са циљевима, задацима и активностима из **Акционог плана библиотекара.**

Посебно важни циљеви за ову школску 2025/2026. годину су:

- Подстицање ученика на читање књижевних дела, читање ради задовољства;
- Подстицање креативности, махом кроз писање радова,
- Неговање духа толеранције, поштовања различитости, сарадње и другарства, разумевања потреба, уважавања и поштовања права других јер тако богате своја искуства, квалитетније комуницирају, живе, раде...,
- Побољшање информационе писмености ученика,
- Развијање информатичке и медијске писмености ученика,
- Планирање и наставак реализације школског пројекта “Библиотека будућности“, односно такмичења у креативном писању,
- Подстицање истраживачке наставе.

Библиотечка дружина „Млади библиотекари“

(биће оформљена уколико буде заинтересованих ученика)

Циљеви:

- увести ученике у стручне послове библиотекара,
- континуирано пратити догађања у школи,
- побољшање и ажурирање интернет стране/сајта наше школске библиотеке,
- развијање информационе писмености,
- развијање информатичке писмености,
- развијање медијске писмености,

-развијање читалачке и других способности и вештина ученика (комуникационих, информационих, истраживачких...)

-промовисање права детета.

Намена активности је да се ученици оспособе за коришћење свих извора знања и информација у школској библиотеци и да их знају применити у различитим начинима реализације активности. Ученици ће бити упознати с пословима библиотекара учествовањем у стручном и непосредном раду у библиотеци. Кроз рад се утиче на позитивна мишљења и ставове о књизи, библиотеци и њеној свеобухватној грађи. Такође се подстиче и развија дечја креативност, што даље доприноси јачању њиховог самопоуздања.

Начин реализације:

-израда паноа поводом обележавања важних датума у вези са књигом, библиотеком и читањем, годишњица и празника,

-активности у вези са школским пројектима,

-организација сусрета с књижевницима,

-представљање књига,

-сусрети са ученицима из других школа,

-стручни библиотечки послови,

-учествовање у креирању и ажурирању интернет стране/блога школске библиотеке.

Часови ће бити реализовани у библиотеци школе, али и онлајн. Праћење и вредновање активности вршиће се континуирано и биће део извештаја о раду библиотекара. На основу резултата вредновања биће урађен план активности за наредну школску годину.

Развојни план школске библиотеке у 2025/2026. години

Школска библиотека Основне школе „Посавски партизани“ у Обреновцу ради у матичној школској згради, а има екстерно услужно место са мањим бројем књига у селу Забрежју. Школска библиотека ради у ограниченим просторним, материјалним и техничким условима. Настава је осавремењена, али наставна средства (за многе наставне области) се не користе у највећој мери. Такође, комуникација међу ученицима није увек најбоља и могла би да се побољша. Библиотекар је

учествовао и у изради и у реализацији Развојног плана 2011/12 - 2013/14. године, као и Развојних планова 2014/15 - 2016/17, 2017/18 - 2019/20, 2020/21 - 2022/23.

Наставници и ученици треба да раде тимски ради побољшања квалитета наставног процеса. Биће примењивани различити облици и методе рада, реализоваће се заједнички часови одељења једног разреда, биће остварена већа корелација међу предметима кроз тематску/пројектну наставу. Школски пројекти од школске 2011/2012. до 2024/25. су реализовани, а прави ефекат очекује се у наредним годинама када се у планирање и реализацију укључе наставници. Промовисање рада школе и успеха ученика најбоље је остварено путем интернет странице/сајта школе/ интернет странице/сајта школске библиотеке и активности школе у локалној заједници. Ученици се више од десет година такмиче у креативном писању, учествују на ликовним и литерарним конкурсима, презентују своје радове на различитим манифестацијама у општини и граду.

Нови сајт школе је креиран током школске 2017/2018. године, а сајт школске библиотеке 2020/2021. године, а активности у вези са дорадом, уређивањем и ажурирањем биће настављене и током 2025/2026.

Рад школске библиотеке

Зграда матичне школе има просторију школске библиотеке. Та просторија је до 2017/18. имала педесетак квадратних метара, са полицама на три зида, а тада је премештена у просторију од 16-так квадрата у приземљу школе. Од намештаја је уочљив један сто за библиотекара, полице за књиге и две омање клупе за ученике. У школи се води инвентар монографских публикација. Постоји ауторски каталог у саставу рачунарског библиотечког програма „Мољац“ у којем се ради. Присутне су извесне потешкоће у издавању средстава за куповину књига и некњижне грађе (набавка књига врши се само од средстава које Министарство просвете определи за богаћење фонда школских библиотека), а књижни фонд се у мањој мери обнавља и захваљујући поклонима издавача и ученика.

Библиотека је место где ученици могу позајмити књиге, разговарати са библиотекарском о књигама или о проблемима понашања, а наставници су слободни да причају о плановима, ученицима и да траже и позајмљују књиге. Рад са ученицима се реализује на часовима библиотекара, дружине „Млади библиотекари“, радионицама књижевне школе и на заједничким часовима са наставницима разредне наставе, наставницима српског, енглеског и немачког језика, ликовне културе и грађанског васпитања. То су часови посвећени обележавању важних датума и догађаја, часови на којима се ради део пројекта (у који су укључени поједини наставници) или часови тематске наставе. Пошто смо чланови тимова за развојно планирање, самовредновање, Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе, заједно радимо послове у вези са планирањем и реализацијом пројеката у школи, тематске наставе, тимског рада и сл.

Екстерно услужно место школске библиотеке у селу Забрежју је у саставу зборнице и мало, али учитељице и ученици користе књиге којима ово услужно место располаже па је опстанак овог екстерног услужног места сврсисходан. Лепо би било да буде средстава да се у наредном периоду опреми извесним мањим бројем књига и полицом за књиге.

Циљ пројекта „Библиотека будућности“ је да се ученицима скрене пажња на важност читања и писања и да убудуће више времена посвете читању и писању, разговарају о прочитаним књигама и да им читање и писање постане задовољство. Важно је да ученици воле да долазе у библиотеку, са задовољством читају и разговарају о књигама, развијају сопствену креативност, радо пишу песме, приче и играчке и учествују на литерарним конкурсима и такмичењима у писању и читању.

Иако је приступ интернету омогућен у континуитету, употреба ИКТ-а могла би да буде сврсисходнија како би планиране пројектне активности могле бити реализоване на време.

Присуствовала сам стручним семинарима, већи део њих били су електронски и могу да помогнем и ученицима и наставницима да реализују планиране активности, што сам и чинила кад год су ми се за помоћ обратили.

Сарађивали смо и у наредном периоду ћемо наставити да развијамо сарадњу са Градском библиотеком „Влада Аксентијевић“ у Обреновцу.

Мисија библиотеке

Школска библиотека је интегрисана у образовно-васпитни рад школе, она пружа ученицима и наставницима информације у решавању задатака и проблема, промовише читање и писање и подстиче љубав према томе. Такође, негује самосталност ученика у учењу, обезбеђује развој информационе писмености ученика и наставника, остварује сарадњу и заједничко планирање активности наставника, школског библиотекара и локалне заједнице.

Визија библиотеке

Библиотека ће бити место за учење и истраживање. Ученици и наставници ће моћи да пронађу материјал за лични, професионални и образовни развој.

Школски библиотекар ће:

-обезбедити развој информационе, информатичке (и медијске) писмености,

-помоћи ученицима да овладају вештинама налажења и критичког процењивања датих информација,

- омогућити ученицима и наставницима перманентност учења током читавог живота,
- сарађивати са наставницима ради стварања услова да ученици остваре образоване стандарде,
- сарађивати са наставницима у планирању и реализацији часова тематске и пројектне наставе,
- организовати стручно усавршавање за колеге у школи (по потреби у области информатичке писмености),
- сарађивати са локалном заједницом у остварењу заједничких активности које доприносе социјалном развоју ученика.

Оваква библиотека ће захтевати и континуирано професионално усавршавање школског библиотекара који ће и сам настојати да се стручно усавршава.

Ресурси:

- људски ресурс, односно знања стечена путем стручног усавршавања,
- жеља ученика да стичу нова знања на нов начин,
- Градска библиотека „Влада Аксентијевић“ у Обреновцу,
- СКЦ у Обреновцу,
- основне и средње школе нашег града,
- обданиште у окружењу.

Развојни циљеви:

I област: *Настава и учење*

- Побољшање читалачке писмености ученика и развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса,
- Побољшање квалитета и атрактивности свих облика образовно-васпитно рада,
- Повећање примене ИКТ-а у настави и ваннаставним активностима,
- Повећање компетенција ученика за примену знања стеченог у школи у свакодневном животу.

II област: *Подршка ученицима*

- Формирање правилних вредносних ставова ученика,
- Развијање социјалних вештина ученика,
- Промовисање права детета, толеранције, ненасилне комуникације,
- Подстицање личног развоја ученика.

III област: Ресурси

- Стручно усавршавање наставника, повећање компетенција наставника за примену ИКТ-а.

Акциони план школског библиотекара

Библиотека и читање

I област: Настава и учење

Циљ: *Побољшање читалачке писмености ученика и развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса*

Задаци:

1. Уређење и опремање школске библиотеке

Активности:

- Набавка нових књига за школску библиотеку (куповина и/ или поклони)
- Уређење простора огранка школске библиотеке у селу Забрежју, постављање паноа и полице за књиге

Носиоци активности: библиотекар, директор, учитељи у издвојеном одељењу

Време: током школске године

Очекивани исходи и индикатори промена:

- Набављено нешто нових књига,
- Простор библиотеке је место у којем се корисници добро осећају,
- Ученици проналазе књиге за читање у библиотеци и код куће,
- Ученици учествују у активностима које се организују у библиотеци и које организује библиотекар.

Критеријуми: Број књига које се користе у библиотеци увећан.

Начин праћења: интернет страница/сајт библиотеке, фотографије, извештај о раду библиотекара.

2. Подстицање ученика на читање књижевних дела и читање ради задовољства и забаве, али са разумевањем

Активности:

-Планирање школске активности посвећене читању (у сарадњи са наставницима разредне и предметне наставе),

-Ученици читају књижевна дела и одломке по препоруци наставника, библиотекара и по свом избору,

-Наставници српског језика и разредне наставе (као и наставници других предмета који препоручују ученицима књиге за читање ради израде задатака за школу или читања из забаве и задовољстава) и библиотекар разговарају са ученицима, проверавају разумевање прочитаног (на часовима библиотекара и заједничким часовима наставника и библиотекара одговарају на питања која захтевају читање са разумевањем садржаја) у библиотеци или у учионицама,

-Ученици препоручују омиљене књиге својим друговима, пишу о прочитаним књигама, самостално цртају корицу књиге коју воле и пишу текстове (поводом обележавања Месеца књиге и Месеца школских библиотека у октобру и новембру и Међународног дана дечије књиге и Светског дана књиге и ауторских права у априлу),

-Ученици учествују у програму - пројекту „Библиотека будућности“ (општинско такмичење у креативном писању је пројекат библиотекара ОШ “Посавски партизани“, почео у обреновачким основним школама у фебруару и трајао до краја маја 2017. године, најбољи радови послати на градско такмичење у новембру месецу 2017. и освојено прво место и Плакета Васка Јукић-Марјановић, а од наредне 2018/2019. општинско такмичење почиње у октобру/новембру текуће године, када је првопласирана ученица наше школе на градском такмичењу 2018/19. освојила друго место, школске 2019/2020. када је првопласирани ученик наше школе Симон Јегоровић освојио друго место у граду, као и школске 2020/2021. и 2021/2022. када је исти првопласирани ученик наше школе такође освојио друго место на „Песничким сусретањима деце и младих Београда“).

Носиоци активности: ученици, библиотекар, наставници наше и осталих обреновачких школа, познати писци за децу (жири)

Време: током школске године

Очекивани исходи и индикатори промена:

-Ученици радо учествују у пројекту „Библиотека будућности“ (општинско такмичење у креативном писању), читају књижевна дела и научно-популарну литературу.

-Ученици разумеју текстове, анализирају их и умеју да кажу и напишу свој став о прочитаном делу.

Критеријуми: стотинак ученика (три - четири по одељењу) и изванредан број наставника учествује у пројекту, ученици читају књиге, наставници прате рад ученика, заједно са библиотекарском.

Начин праћења: фотографије, интернет страница/сајт библиотеке, извештај, радови ученика

3. Креативно осмишљавање и обележавање важних датума током године, подстицање ученика на креативност и стваралаштво, писање састава, приказа, игроказа, есеја...

Активности:

-Наставници и стручни сарадници сарађују међусобно и са ученицима у планирању и реализацији обележавања важних дана, догађаја, годишњица (Дечје недеље, прославе Дана Светог Саве, Дана школе и осталих значајних датума и празника),

-Ученици креирају литерарне и ликовне радове, пишу о догађајима у школи, припремају материјал за интернет страницу/блог библиотеке и сајт школе,

-Ученици пишу песме, приче или игрокезе за такмичења, литерарне конкурсе, интернет страницу/сајт, саставе поводом обележавања важних датума и догађаја,

-Ученици глуме своје игрокезе и припремају представу (текстови ученика),

-Учествују у раду библиотечке дружине, припремају материјал за сајт школе/ интернет страницу/сајт школске библиотеке.

Носиоци активности: библиотекар, писац Јово Кнежевић, наставници, ученици

Време: током школске године

Очекивани исходи и индикатори промена:

-Ученици, наставници и стручни сарадници радо комуницирају и сарађују, планирају и реализују обележавање важних датума током године,

-Ученици радо учествују у активностима, разумеју важност сарадње са другим ученицима и важност знања и вештина које стичу,

-Ученици разумеју важност појединих дана и догађаја,

-Ученици су заинтересовани да пишу саставе,

-Повећан је број радова ученика из Забрежја поводом неког конкурса/ догађаја.

Критеријуми: Библиотекар учествује у обележавању значајних дана/датума у току школске године и сарађује са наставницима и сарадницима, најмање 20 ученика пише радове поводом одређеног конкурса или важног догађаја.

Начин праћења: фотографије, интернет страница/сајт, листа остварених активности, извештај, интервју са ученицима

Информациона писменост

Циљ: *Побољшање квалитета и атрактивности свих облика образовно-васпитног рада и повећање компетенција ученика за примену знања стеченог у школи у свакодневном животу*

Задаци:

1. Побољшање информационе писмености ученика

Активности:

-Библиотекар и наставници упућују ученике на правилан одабир и коришћење потребних информација за израду задатака,

-Ученици претражују електронске изворе информација у кабинету или огранку у селу Забрежју,

-Часови библиотекара, заједнички часови учитеља/ наставника и библиотекара и часови тематске/пројектне наставе,

-Ученици користе различите изворе информација, бирају одговарајуће информације и правилно их користе за решавање проблема (израду задатка) уз помоћ наставника и школског библиотекара,

-Ученици припремају додатни материјал за часове тематске наставе уз помоћ наставника и школског библиотекара, израђују задатке за часове тематске наставе, учествују у школским пројектима уз коришћење различитих извора информација,

Носиоци активности: ученици, наставници, библиотекар

Време: током школске 2025/26. године

Очекивани исходи и индикатори промена:

-Ученици користе различите изворе информација у штампаном и електронском облику

-Ученици су заинтересовани за рад на часу

-Ученици умеју да пронађу и одаберу потребне информације за израду задатака

Критеријуми: 20% ученика претражује е-изворе информација, неколико ученика из сваког одељења припрема додатни материјал за часове

Начин праћења: листа остварених активности, извештаји о раду наставника и стручних сарадника, интервју са ученицима

Информатичка и медијска писменост

1. Развијање информатичке писмености код ученика и коришћење ИКТ-а за презентацију рада школе

Активности:

-Ученици претражују интернет као е-извор информација,

-Реализација часова уз примену е-учења (сарадња наставника и библиотекара),

-Формирање редакције за уређење с интернет странице/ сајта наше библиотеке (рад заинтересованих ученика),

-Израда плана интернет презентације школске библиотеке,

-Укључивање ученика у израду прилога за интернет страницу/сајт библиотеке,

-Постављање нових садржаја на интернет страницу/сајт библиотеке,

-Континуирано ажурирање интернет странице/сајта библиотеке.

Носиоци активности: ученици, наставници, библиотекар

Време: током школске године

Очекивани исходи и индикатори промена:

-Ученици активно учествују у раду,

-Наставници и библиотекар израђују и користе е-наставни материјал,

-Примењује се електронско учење на часовима, ученици су мишљења да то чини наставу и ваннаставне активности атрактивнијим и занимљивијим,

- Интернет страница/сајт библиотеке се континуирано ажурира.

Критеријуми: Интернет је стално доступан у школској библиотеци и информатичком кабинету, више ученика претражује е-изворе информација, један број наставника израђује е-наставни материјал, сајт има већу учесталост посета.

Начин праћења: листа остварених активности, извештаји о раду, интервју

II област: *Подршка ученицима*

Циљ: Развијање социјалних вештина ученика и подстицање личног развоја ученика и подршка ученицима при избору даљег образовања

Задаци:

1. Развијање хуманости, емпатије и солидарности код ученика, развијање ненасилне комуникације, толеранције

Активности:

-Библиотекар разговара са ученицима о проблему понашања на часовима редовне наставе, часовима одељењског старешине и у другим приликама,

-Организовање превентивних активности у школи, праћење и анализирање случајева насилног понашања, примена мера интервенције,

-Библиотекар и стручни сарадници реализују радионице за ученике: *Књижевна школица, Ненасилна комуникација/ толеранција, Чувари осмеха, драмске радионице...*

-Ученици се подучавају да самостално и ненасилно решавају конфликте у одељењу.

Носиоци активности: ученици, стручни сарадници, наставници

Време: прво полугодиште и током читаве школске 2025/26. године

Очекивани исходи и индикатори промена:

-Ученици помажу једни другима у изради домаћих задатака и радо прихватају да раде у тиму и групи,

-Смањен број ситуација непримереног понашања ученика,

-У школи је изражен негативан став према насиљу.

Критеријуми: Смањен број случајева непримереног понашања и насиља у току школске године.

Начин праћења: листа остварених активности, извештај *Тима за заштиту деце од насиља*, интервју са ученицима

2. Јачање ученичког самопоуздања при јавним наступима

Активности:

-Ученици учествују у школским активностима библиотеке и библиотекара и пројектима „Библиотека будућности“, школско и општинско такмичење у креативном писању (читају, разговарају о делима, пишу, рецитују, учествују у активностима обележавања важних датума и догађаја...),

-Библиотекар разговара са ученицима о занимањима: писац, илустратор, глумац...

-Ученици разговарају са писцима и другим гостима о њиховим занимањима.

Носиоци активности: ученици, библиотекар, педагог, психолог и наставници

Време: током школске године, посебно поводом обележавања дана везаних за књигу, читање и библиотеку, као и на школском и општинском такмичењу рецитатора и општинском такмичењу у креативном писању.

Очекивани исходи и индикатори промена:

-Ученици су сигурни у своје знање и способности, радо читају, пишу, рецитују и учествују на такмичењима,

-Ученици учествују у културним дешавањима у школи и локалној средини.

Критеријуми: повећан број ученика који учествују у програмима и пројектима у школи и локалној средини

Начин праћења: фотографије, сајт школе, интернет страница/ сајт библиотеке, листа остварених активности, извештаји, интервјуи са ученицима

3. Укључивање у активности локалне средине

Активности:

-Библиотекар учествује у организацији активности у локалној средини – остале основне школе (октобар - заједничко обележавање Месеца школских библиотека и Месеца књиге - заједничка

посета Сајму књига, Књижевна школица - књижевни сусрети и промоције, организовање књижевних сусрета у новембру и априлу; обележавање Међународног дана дечије књиге у априлу),

-Ученици, библиотекар и наставници присуствују културним и забавним активностима у локалној заједници (Библиотека „Влада Аксентијевић“, СКЦ, Соколски дом, Дом пензионера, обданишта, друге школе...)

-Организују се сусрети са људима различитих професија и ученици разговарају са њима о различитим пословима.

Носиоци активности: библиотекар, педагог, психолог, ученици, наставници

Време: током школске 2025/26. године

Очекивани исходи и индикатори промена: Библиотекар, педагог, психолог, ученици и наставници су активни учесници на манифестацијама у локалној средини или када гости из локалне средине дођу у посету школи

Критеријуми: део ученика учествује у манифестацијама

Начин праћења: фотографије, сајт школе, интернет страница/сајт библиотеке, листа остварених активности, извештаји, интервјуи са ученицима

III област: Ресурси

Циљ: Стручно усавршавање, повећање компетенција наставника и стручних сарадника за примену ИКТ-а

Задаци:

1. Повећање информатичке писмености наставника и стручних сарадника

Активности:

-Библиотекар похађа електронски стручни семинар

-Библиотекар израђује своје планове и други материјал у вези са свим облицима образовно-васпитног рада (школски пројекти, обавештења за наставнике у вези са обележавањем важних дана и догађаја, планови културне и јавне делатности...) и шаље их наставницима, педагогу/психологу ради лакшег планирања заједничких часова наставника, заједничких часова наставника и библиотекарa, часова тематске наставе...

-После похађања стручног усавршавања библиотекар организује стручно усавршавање за наставнике у школи или помаже наставницима (током школске године),

-Библиотекар помаже наставницима да остваре активности у вези са циљем *Унапређење планирања и реализације наставе у складу са образовним стандардима* и задатком *Планирање наставе у складу са стандардима образовања* (почетак школске године).

Носиоци активности: библиотекар, наставници

Време: током школске године

Очекивани исходи и индикатори промена:

-Библиотекар израђује своје планове у складу са образовним стандардима/ исходима и повезује свој рад са радом осталих наставника и стручних сарадника

-Израда потребних планова у електронској форми.

Критеријуми: наставници израђују планове и друге материјале за час у е-форми

Начин праћења: извештаји о раду

2. Опособљавање наставника и стручних сарадника за рад у дигиталној учионици

Активности:

-Библиотекар похађа стручне семинаре,

-Библиотекар сарађује са наставницима информатике и осталим наставницима у изради е- наставног материјала у вези са часовима тематске и пројектне наставе (анкете, презентације, задаци, тестови...).

Носиоци активности: библиотекар, наставници

Време: током читаве школске године

Очекивани исходи и индикатори промена:

-Наставници користе е-учионицу за рад са ученицима,

-Примењује се е-учење у школи, ученици су задовољни таквим обликом учења.

Критеријуми: повећан проценат ученика користи е-наставни материјал

Начин праћења: извештаји о раду

Социјалне вештине - сарадња и толеранција

1. Подстицање самосталности ученика у истраживању ради трајнијег усвајања знања, планирања и реализације школских пројеката

Активности:

-Планирање школских пројеката, сарадња библиотекара, стручних сарадника и наставника,

-Реализација пројекта кроз појединачне часове, тематску наставу, истраживачки рад ученика и сарадњу са другим ученицима и родитељима, посебно ученика нижих разреда на формирању правилних навика деце, облика лепог понашања,

-Ученици читају литературу из различитих научних области и израђују задатке у оквиру школских пројеката,

-Ученици уз помоћ библиотекара и сами истражују и проналазе информације потребне за реализацију часова истраживачке наставе.

Носиоци активности: библиотекар, стручни сарадници, наставници, ученици

Време: посебно у првом полугодишту, а и током читаве школске године

Очекивани исходи и индикатори промена:

-Ученици радо читају литературу из различитих научних области, задовољни су кад сами пронађу информације за израду задатака,

-У истраживачком процесу ученици одлучују која је информација потребна, налазе штампане и е-изворе, проверавају изворе, вреднују и користе информације, комбинују информације, критички мисле, закључују, стварају ново знање, презентују закључке на различите начине.

Критеријуми: већи део ученика користи библиотеку ради истраживачког учења

Начин праћења: фотографије, сајт школе, интернет страница/сајт библиотеке, листа остварених активности, извештај о раду библиотекара, интервјуи са ученицима

План самовредновања школе и школски библиотекар

Активности библиотекара су повезане и са активностима из *Плана самовредновања*, посебно из области:

-Школски програм и годишњи план рада (сарадња наставника и стручних сарадника у изради планова, усклађивање тема и корелација међу предметима),

-Настава и учење (ученици читају литературу из различитих научних области и израђују задатке у оквиру школских пројеката, ученици сами и уз помоћ наставника истражују и проналазе информације потребне за реализацију часова истраживачке наставе, наставници и библиотекар упућују ученике на правилан одабир и коришћење потребних информација за израду задатака),

-Подршка ученицима (планирање и реализација радионица креативног писања, часова библиотеке дружине, часова различитих наставних области, реализација школских пројеката, такмичења у писању, читању, рецитовању...),

-Етос (свакодневно се подстиче позитивна социјална клима, толеранција, узајамно уважавање, вештине комуникације, брига о другима...).

Пројекат „БИБЛИОТЕКА БУДУЋНОСТИ“

(пројекат за активирање система школских библиотека у циљу организованог укључивања школске деце у књижевно стваралаштво у 2025/2026. години)

Пројекат „Библиотека будућности“ замишљена је да усмери децу на књижевно стваралаштво.

Пројекат полази од утиска да библиотека и њени информатички потенцијали нису у довољној мери активирани. Идеја је да библиотека постане подстицајан амбијент за развијање и показивање књижевног талента, размењивање радаова са децом из других школа, учествовање на интерактивним семинарима, конкурсима и такмичењима. То се такође односи и на децје писце и наставнике чије су активности везане за децу и књижевност (учитељи, наставници српског и матерњег језика, наставници задужени за драмске, рецитаторске, литерарне и друге секције...).

ГЛАВНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА:

Главни циљеви пројекта „Библиотека будућности“ су следећи:

*Омогућити да основне школе које учествују у пројекту буду укључене у јединствен систем подршке књижевном стваралаштву деце.

*Омогућити да библиотеке у школама које учествују у пројекту буду носиоци и подршка његовој техничкој реализацији, чиме ће се обезбедити трајност пројекта.

ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА:

Од пројекта „Библиотека будућности“ очекују се следећи резултати:

- *Постојање сталних и ажурних интернет страница које прате књижевно стваралаштво ученика.
- *Постојање интернет страница путем којих децји писци и сви заинтересовани могу да се укључе у неку од сталних или повремених активности пројекта.
- *Постојање једне или више књижевних радионица у систему библиотека обухваћених пројектом.
- *Постојање сталне књижевне радионице у ОШ „Посавски партизани“.
- *Могућност свих библиотека које сарађују у пројекту да прате одговарајуће интернет странице и да њихови ученици узимају учешћа у раду књижевних радионица.
- *Постојање сталних и повремених књижевних конкурса заснованих на информатичкој подршци радионица.
- *Сарадња основних школа са периодиком у којој се објављују децји књижевни радови.
- *Издавање књиге изабраних књижевних радова деце учесника радионица у оквиру пројекта.

ПРЕДМЕТ ПРОЈЕКТА:

Додатно активирање ученичких склоности ка књижевности. Редовна настава, додатна настава, секције и радионице често се доживљавају као обавеза коју само треба испунити, што није довољно да развије све потенцијале ученика. Коришћење интернета и необавезно учешће у радионицама биће додатни подстицај за то.

Децји писци често нису у прилици да буду у контакту са школама и са децом која њихово стваралаштво воле. Пројекат ће омогућити да децји писци своје нове и изабране књижевне радове прикажу деци путем интернет страница које пројекат одржава.

УЧЕСНИЦИ У ПРОЈЕКТУ:

- * Школске библиотеке основних школа у Обреновцу
- * Библиотеке других школа које желе да се прикључе пројекту
- * Ученици који желе да учествују у пројекту
- * Наставници, писци, педагози
- * Други заинтересовани учесници

ПОТРЕБНИ РЕСУРСИ:

- * ОШ „Посавски партизани“ мора имати:

- сталну интернет везу са страницама на којима се налазе књижевни и други материјали који су тог тренутка потребни
- стално активне и ажуриране интернет странице за рад књижевне радионице

* Свака школа која учествује у пројекту мора имати активан интернет

ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ:

Сталне:

- * Рад књижевне радионице у библиотеци ОШ „Посавски партизани“
- * Одржавање интернет страница потребних за рад пројекта
- * Редовни годишњи књижевни конкурс, односно школска и општинско такмичење у креативном писању
- * Редовни месечни књижевни сусрети деце-писаца са ученицима једне од школа
- * Објављивање зборника изабраних дејчјих књижевних радова

Повремене:

- * Рад књижевних радионица у школама које учествују у пројекту
- * Књижевни сусрети са дејчјим писцима
- * Учешће деце-писаца на другим књижевним конкурсима
- * Састанци библиотекара у циљу анализе и побољшања тока пројекта

АКЦИОНИ ПЛАН:

1. Састанак библиотекара основних школа општине Обреновац и усвајање пројекта
2. Активирање Интернет страница неопходних за рад пројекта
3. Рад књижевне радионице у ОШ „Посавски партизани“
4. Почетак рада књижевних радионица у другим основним школама
5. Упућивање информације о пројекту дејчјим писцима и свим потенцијално заинтересованим учесницима
6. Презентација у библиотеци/ холу ОШ „Посавски партизани“
7. Оглашавање редовног књижевног конкурса, односно школских и општинског такмичења у креативном писању
8. Прикупљање дејчјих књижевних радова насталих у оквиру књижевних радионица које пројекат подржава

9. Промоција Зборника изабраних дечјих књижевних радова и покушај штампања новог зборника дечјих књижевних остварења.

План за школску 2025/2026. годину по месецима

Активности које су временски одређене на месечном нивоу

Септембар

- Упознајмо свет кроз књиге и књижевност - упознавање ученика са радом, облицима рада и активностима у школској библиотеци, фондом школске библиотеке (распоред књига).
- „У туђим ципелама“/„Ја волим и поштујем себе и друге“/„Подељена срећа два пута је већа“- развијање толеранције и сарадње међу ученицима (радионице).
- „Моја школа је мој други дом“/“Бонтон за децу“ – правила понашања (радионице).
- План и почетак рада Књижевне школе („Библиотека будућности“).
- Припрема организације такмичења и реализација Општинског такмичења у креативном писању за текућу школску годину („Библиотека будућности“).
- Покретање „Младих библиотекара“ (у зависности од интересовања ученика и одређивање динамике реализације задатака).
- Упознавање са ученицима првог разреда и организација часова упознавања са правилима рада библиотеке, пословима библиотекара, што ће ученике оспособити за самостално коришћење библиотечке грађе (у сарадњи са наставницима разредне наставе).
- Обележавање *Међународног дана писмености* (8. септембар) – израда паноа на ту тему, организовање радионице/ трибине о теми врста писмености (медијска, дигитална, информатичка писменост).
- Обележавање *Европског дана језика* (26. септембар) у сарадњи са активом наставника страних језика.
- Контрола картона и задужења.

Октобар

- Обележавање *Дечје недеље*.
- Организација рада Књижевне школе („Библиотека будућности“).
- Припрема организације такмичења у креативном писању у школској 2025/2026. („Библиотека будућности“)
- Општинско такмичење у креативном писању („Библиотека будућности“).

- Планирање набавке потребне литературе и публикација за ученике, наставнике и стручне сараднике.
- Посета Сајму књига и промоцијама књига у Београду (уколико буде могуће).
- Обележавање *Светског дана школских библиотека* (последњи понедељак октобра месеца).

Новембар

- Обележавање *Европског дана науке* (7. новембар), када се у сарадњи са наставницима у школи могу организovati *Дани науке*.
- Организација и рад Књижевне школице („Библиотека будућности“).
- Резултати Општинског такмичења у креативном писању („Библиотека будућности“).
- Припрема Градског такмичења („Библиотека будућности“).
- Обележавање *Међународног дана толеранције* (16. новембар), када је потписана *Декларација о принципима толеранције* од стране држава чланица УНЕСКА)-„У туђим ципелама“/„Ја волим и поштујем себе и друге“/„Подељена срећа два пута је већа“- развијање толеранције и сарадње међу ученицима (радионице).
- Ажурирање интернет странице/ блога школске библиотеке (на којој ће ученици и родитељи моћи да прате активности и најаве дешавања у школској библиотеци, што би допринело бољој информисаности корисника о улози и активностима библиотеке и утицало на њену популаризацију и маркетинг школе уопште).
- Обележавање *Међународног дана детета* (20. новембар).

Децембар

- Обележавања *Дана библиотекара Србије* (14. децембар). Овај дан се може обележити радионицом на којој ће ученици различитих узраста имати прилику да осмисле своју идеалну библиотеку и дају предлоге за унапређивање њеног рада.
- Организација и рад Књижевне школице („Библиотека будућности“).
- Градско такмичење у креативном писању („Библиотека будућности“).

Јануар

- Обележавање *Дана Светог Саве* или изработом тематског паноа и учешћем у организовању литерарних и ликовних конкурса.
- Организација и рад Књижевне школице.

Фебруар

- Организација и рад Књижевне школице.
- Обележавање *Међународног дана матерњег језика* (21. фебруар) - може се организovati трибина или радионица на тему интеркултуралности и неговања језичке и културалне различитости или организovati час читања поезије и других књижевних текстова на различитим језицима.

- Обележавање *Националног дана књиге* (28. фебруар) - у сарадњи са писцем Јовом Кнежевићем и наставницима организован час читања поезије у библиотеци и путем разгаса.

Март

- Организација и рад Књижевне школице и презентација рада у школи у Забрежју.

- Обележавање *Дана слободе приступа информацијама* (16. март) може се обележити радионицом на тему медијске писмености.

- Обележавање *Светског дана поезије* (21. март) - може бити осмишљен колаж исечака снимака на којима сами песници/ глумци читају познате песме.

Април

- Обележавање *Међународног дана Дечје књиге* (2. април) организовањем ликовног конкурса за најлепшу корицу књиге под називом „Цртам књигу коју волим јер она живи у мом срцу“ и креативне радионице на којој ће ученици сами стварати своје песмице, приче/ бајке или игроказе (могу осмислити и лутке за луткарску представу коју сами могу написати и изводити).

- Организација и рад Књижевне школице и презентације рада у матичној школи („Библиотека будућности“).

- Поводом обележавања *Светског дана књиге и ауторских права* (23. април) може бити организована посета некој од издавачких кућа где ће се ученици боље упознати са заштитом интелектуалног власништва путем заштите ауторских права, такође се могу организовати посете другим школама и презентовати рад књижевне школице, а и друге школе могу за ту прилику припремити презентације којима ће представити свој рад, уколико буде било могуће због епидемиолошких разлога.

Мај

- Организација и рад Књижевне школице и презентације рада - посете другим школама (презентовати рад књижевне школице, а друге школе ће за ту прилику припремити презентације којима ће представити свој рад).

- У сарадњи са одељењским старешинама ученике обавестити о задужењима и неопходности враћања позајмљених књига и литературе пре краја школске године.

Јун

- Проглашење најчитаније књиге у протеклој години.

- Завршетак рада Књижевне школице и припрема за следећу школску годину.

- У сарадњи са одељењским старешинама ученике обавестити о задужењима и неопходности враћања позајмљених књига и литературе пре краја школске године.

- Анализа потреба за литературом, публикацијама за ученике, наставнике и стручне сараднике.
- Припрема извештаја о раду школске библиотеке у текућој школској години.
- Припрема и израда годишњег плана рада.

Август

- Израда годишњег плана рада.
- Припрема организације такмичења у креативном писању за следећу школску годину.
- Сређивање књижног фонда, утврђивање стања књига у библиотеци и заштита оштећене библиотечке грађе.
- Годишња ревизија/ отпис библиотечке грађе.
- Техничке и организационе припреме за почетак нове школске године.
- Просторно уређење школске библиотеке ради боље прилагођености потребама ученика, функционалности и искоришћености простора.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД

Развојни план школе донет је за период од школске 2024/25. до школске 2026/27. године. На основу резултата самовредновања, SWOT анализе и извештаја екстерне евалуације, одређени су приоритети развоја школе по областима и за сваку област дефинисани су развојни циљеви.

Развојним планом школе уврстили смо следеће циљеве и задатке:

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА 1: ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Развојни циљ 1: Унапређење васпитно-образовног рада коришћењем резултата истраживања. (Задатак 1. Реализација истраживања чији ће резултати бити искоришћени за унапређење одређених аспеката васпитно-образовног рада у школи.)

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА 2: НАСТАВА И УЧЕЊЕ

Развојни циљ 1: Унапређивање наставе кроз употребу савремених наставних средстава. (Задатак 3. Одржавање тематског дана од 5. до 8. разреда по групама сродних предмета (природне науке, друштвене науке и уметности).)

Развојни циљ 2 - Подстицање међупредметног повезивања. (Задатак 1. Одржавање квизова из наставних предмета за ученике од 1. до 4. разреда; Задатак 2. – Реализација Дана представљања различитих култура, Задатак 3. Одржавање тематског дана од 5. до 8. разреда по групама сродних предмета)

Развојни циљ 3 – Подстицање употребе различитих метода, облика рада, техника и наставних средстава. (Задатак 1. Едукација новопридошлих и наставника приправника везана за употребу различитих метода, облика рада, техника и наставних средстава.)

Развојни циљ 4 – Прилагођавање рада на часу образовно-васпитним потребама ученика. (Задатак 1. Посете часова са акцентом на посматрењу прилагођавања начина рада и материјала за рад ученицима.)

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА 3: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Развојни циљ 1- Осмишљавање ефикасних мера за постизање остварености стандарда на завршном испиту. (Задатак 1. Израда тестова знања у сарадњи наставника и ученика 7. и 8. разреда а по угледу на типове задатака са завршног испита.; Задатак 2. Припремна настава за завршни испит за ученике осмог разреда током целе наставне године.)

Развојни циљ 2- Осмишљавање ефикасних мера за укључивање деце у дпн и дтн, и подстицање редовности похађања. (Задатак 1. Формирање Тима за праћење реализације допунске и додатне наставе; Задатак 2. Омогућити ученицима да допунску и додатну наставу похађају код наставника који им не предаје.)

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА 4: ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

Развојни циљ 1 – Подршка ученицима у учењу. (Задатак 2. Органозовање размене уџбеника и школског прибора; Задатак 2. Органозовање размене уџбеника и школског прибора.)

Развојни циљ 2 – Подстицање личног, социјалног и професионалног развоја ученика. (Задатак 1. Организовати хуманитарну изложбу на којој ће бити продавани радови ученика, а сва средства бити опредељена за помоћ деци, било из наше школе или из наше општине.; Задатак 2. „Бирамо средњу школу!“ – упознавање ученика 8. разреда са средњим школама; Задатак 3. Упознавање ученика 5. разреда са светом занимања кроз гостовања представника различитих професија.)

Развојни циљ 3 – Пружање подршке ученицима у преласку са разредне на предметну наставу.

(Задатак 1. Двоје или више наставника сродних предмета држе заједнички час у одељењима четвртог разреда.

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА 5. ЕТОС

Развојни циљ 1 - Промоција успеха ученика. (Задатак 1. Промовисање успеха талентованих ученика „Зид успеха“; Задатак 2. Организовање излета за ученике који су током година остварили успехе из различитих области; Задатак 3. Израда једног броја школског часописа у штампаној форми који ће обухватити разноврсне школске теме, а где ће један посебан сегмент бити посвећен успешним ђацима.)

Развојни циљ 2 - Јачање позитивне климе у школи. (Задатак 1. Организовање конкурса за израду школског лого-а; Задатак 2. Правимо „Зид емпатије“ (ученици на зид остављају предмете који им не требају: гардеробу, прибор, књига..., тј. узимају оно што им је потребно са истог); Задатак 3. – Организовање маскенбала за ученике и наставнике. (сваке године мењати тему, могу и ученици да предлажу).

Развојни циљ 3 – Успостављање сарадње и размена искустава са другим школама.
(Задатак 1. Успостављање сарадње са једном основном школом из Србије.)

Развојни циљ 4 – Стварање нових видова сарадње са локалним установама и заједницом. (Задатак 1. Успостављање сарадње са локалним биоскопом (склопити партнерство са локалним биоскопом за организоване посете или специјалне пројекције едукативних и класичних филмова); Задатак 2. Покретање дечијег филмског фестивала у нашој општини на којем ће се приказивати ученички радови. Идеја је окупити што већи број ученика и наставника да се укључе у смотре. Пројекције филмова ће бити отворене за грађанство, а цео догађај би испратили и локални медији. Идеја је да се овај филмски фестивал организује сваке године; Задатак 3. Успостављање сарадње са Канцеларијом за младе)

Развојни циљ 5 – Унапређење компетенција запослених за писање пројеката.
(Задатак 1. Реализација семинара “Унапређење капацитета образовних институција за писање пројеката по методологији ЕУ” за запослене у школи”; Задатак 2. Формирање Тима за планирање и реализацију школских пројеката).

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА 6. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

Развојни циљ 1 – Стварање бољих услова за реализацију наставних и ваннаставних активности. (Задатак 1. Уређење летње учионице у дворишту школе у Забрежју; Задатак 2. Увођење оптичког интернета у школу. Задатак 3. Набавка савремене аудиовизуелне

опреме (пројектор, екран и звучници) за квалитетну пројекцију филмова у школи. Задатак 4. Уређење биоскопа на отвореном у дворишту школе. Задатак 5. Озелењивање школског дворишта матичне и школе у Забрежју и постављање мобилијара (клубице, столови). Задатак 6. Прављење терена за одбојку на песку.)

Развојни циљ 2 - Коришћење материјално – техничких услова ван школе у функцији наставе и учења. (Задатак 1. – Организовање посета установама културе, историјским локалитетима, изложбама, позоришним представама...)

Развојни циљ 3 - Набавка реквизита за извођење слободних активности у продуженом боравку. (Задатак 1. Набавка реквизита за извођење слободних активности у продуженом боравку (падобран за игру пречника 500цм, 8 комплета за бадминтон, 10 великих обручева, 7 вијача (2 великих и 5 малих).)

Развојни циљ 4 – Развијање предузетничког духа. (Задатак 1. Постављање пластеника у школи у Забрежју где ће ученици заједно наставницима биологије садити и неговати лековите и зачинске биљке које ће продавати и новац даље трошити за унапређивање наставе (пројекат ученичке задруге).)

Развојним планом као и Акционим планом који је део Годишњег плана рада школе одређена је динамика и начин на који се планиране активности реализују.

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

СУБЈЕКТИ БЕЗБЕДНОСТИ:

1. ДРЖАВА СРБИЈА

1.1. НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Доноси законе из области образовања, науке и технолошког развоја и друге законе међу којима је и Закон о безбедности здрављу на раду.

1.2. ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1.2.1. МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА:

Операционализије све законе и подзаконске прописе из своје надлежности међу којима на погодан начин и Закон о безбедности издравља на раду.

Министарство осмишљава и спроводи, самостално или уз помоћ међународних организација одговарајуће програме са циљем спречавања и смањења насиља над и међу ученицима и стварање безбедног окружења за учење и развој.

Један од таквих програма који је сада актуелан је програм ЈЕДИНИЦА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ НАСИЉА који се спроводи уз стручну и финансијску подршку УНИЦЕФ-а, који обухвата:

- Програм „Школа без насиља“
- Пројекат „ Зауставимо дигитално насиље“
- СОС телефонска линија за пријаву насиља у школама - 0800 200 201
- Обука тимова за кризне интервенције
- „Обука Улога образовног система у заштити ученика од породичног насиља“
- Пројекат „ Превенција родно заснованог насиља.

1.2.2 МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА:

Спроводи у пракси законске прописе које је донела Скупштина републике Србије и подзаконске акте које је донело само министарство као што су Стратегије, Инструкције, Превентивне акције међу којима истичем:

- Националну стратегију за превенцију и заштиту деце од насиља „Службени гласник РС бр. 122/08 од 30.12.2008. године
- Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичној заштити малолетних лица“Службени гласник РС бр. 85 од 06.09.2005. године.
- Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања.
- Деца и полиција, психолошки и етички аспекти успостављања односа поверења и сарадње између полиције и деце у контакту и/или сукобу са Законом.
- Школски полицајац

Задаци школског полицајца:

- непосредно присуство на подручју школе, посебно за време почетка и завршетка наставе, смена, великог одмора и сл,

- уочавање и откривање понашања и радњи са елементима кривичних дела и прекршаја, као и иницирање предузимања потребних мера према извршиоцима,
- благовремено уочавање присуства лица која нису ученици школе, асоцијалних понашања у зони школе и предузимање мера на њиховом спречавању и сузбијању,
- предузимање активности на безбедности ученика у саобраћају,
- предузимање мера према власницима угоститељских, објеката за забаву и других објеката у зони школа у циљу спречавања продаје алкохолних пића малолетним лицима,
- уочавање активности усмерених на ометање наставе и предузимање мера на њиховом отклањању у сарадњи са одговорним лицима школа.
- Пројекат "Безбедно детињство – развој безбедоносне културе младих"
- Акција "Дрога је нула – живот је један"
- Акција "Ватрогасац у школи"
- Акција "Навијај за фер-плеј"
- Акција "Безбедно учешће у саобраћају"
- Акција "Заштита деце од злостављања и занемаривања"
- Акција "Заштита деце од педофилије на интернет" и друге

2. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА – ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА, СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ И ДЕЧЈУ ЗАШТИТУ, И ВЕЋЕ ГО ОБРЕНОВАЦ ПРЕКО НАДЛЕЖНИХ КОМИСИЈА.

Поред материјалне подршке Школама, органи ових локалних самоуправа тежиште својих активности треба да усмере на организацију и спровођење мера безбедности у саобраћају у рејону школа и то пре свега постављањем савремене вертикалне и хоризонталне сигнализације по могућности и камере. Ово је стална обавеза локалне самоуправе која се спроводи у сарадњи са управама школа.

Локалне самоуправе треба да пруже максимални подстицај свим школским активностима из области спорта и културе кроз одговарајуће моделе. Пожељно је да организује саветовања, семинаре или симпозијуме за наставно особље по одређеним областима и темама.

3. РОДИТЕЉИ.

Улога сваког родитеља је да одгоји ненесилно дете. Родитељи имају важну улогу у смањивању насиља васпитавајући своју децу у сигурним домовима. Њихова обавеза је да деци непрекидно

пружају љубав и пажњу. Да буду присутни у дететовом животу, да сваког тренутка знају где се дете налази и са ким се дружи, прате децу на разним активностима и уочавају како се слажу са другом децом. Охрабрују децу да учествују у ваншколским активностима, додатна настава, спорт, рекреација и др.

Родитељ треба да буде модел прихватљивог понашања своје деце. Децу требају заштитити од насиља у кући или комшилуку. Заштитити их од гледања првише насиља на медијима, заштитити их од приступа оружју, помогну деци како да се одупру насиљу, научити их како да конструктивно и ненасилно искористе своје слободно време.

Родитељи свакако треба да активно учествују у раду школе кроз чланство у школском одбору и на родитељским састанцима а по потреби и чешћи контакти са разредим старешином, школским психологом, педагогом и сл.

4. УЧИТЕЉИ И НАСТАВНИЦИ

Поред своје основне улоге, образовање ученика, Учитељи и Наставници у погледу примене мера БЗР у Школи дужни су да непрекидно предузимају превентивне мере у циљу избегавања ризика по безбедност и здравље ученика и конфликта међу њима.

Ако до конфликта ипак дође онда су дужни да га конструктивно решавају на начин да ће са конфронтираним разговарати о проблему, наступјући мирољубиво, нападајући проблем а не учесника, усредсредивши се на оно што је важно уз поштовање осећања других не постављајући неопозиве захтев, трагати за решењем конфликта исти решити и спровести га у дело.

Од њих се очекује да иницирају и спроводе ваннаставне активности, да успостављају сарању са родитељима, одговарајућим институцијама у граду и да управи Школе предлажу конструктивна решења за свакодневне активности у Школи

Детаљна процена ризика и мере за постизање безбедног радног окружења налазе се у „Акту о процени ризика” који се у нашој школи примењује од јануара 2013.године.и налази се у секретаријату школе.

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН

У нашој школи остварује се рад према индивидуалном образовном плану. Право на ИОП има дете и ученик који има потребу за додатном подршком у образовању и васпитању због тешкоћа у приступању, укључивању, учествовању или напредовању у васпитно-образовном или образовно-васпитном раду, ако те тешкоће утичу на остваривање општих исхода образовања и васпитања, а нарочито ако дете, односно ученик:

1. има тешкоће у учењу (због специфичних сметњи учења или проблема у понашању и емоционалном развоју);
2. има сметње у развоју или инвалидитет (телесне, моторичке, чулне, интелектуалне или сметње из спектра аутизма);
3. потиче, односно живи у социјално нестимулативној средини (социјално, економски, културно, језички сиромашној средини или дуготрајно борави у здравственој, односно социјалној установи);
4. из других разлога остварује право на подршку у образовању.

Право на прилагођен и обогаћен начин образовања по ИОП-у има и ученик са изузетним способностима који стиче основно и средње образовање и васпитање.

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по ИОП – у чине прилог школског програма. Овај прилог се ради кад и ако се за њим укаже потреба.